

Alex. Ștefănescu

Jurnal secret

Dezvăluiri complete 2003-2009

Redactare: Alina Scurlu

Tehnoredactare coiiipiiteri/.ala: Corina I Iutan

Coperta; Valci ia Mokiovaii, ilcscii dc *Vkmn* Ștefănescu

Toate (li'cpUii'ilc asupra accslci ediții

siml ii'/nva(c' lidiliiiii COUIN'i', parte componentă

aCKIII'III.tll **liDirORIALCOKINT**

I.SUN')**78-973-135-531-3**

DcNcrIcren Cil* a Rll>li(»(ecii Naționale a României

î;;Ti';i'ANKS('i'), AIJCX

Jurnal secret: Dc/viiluiiri complete 2()()3-2009/

Alcx. ,">lcl'iIicseii; il.: I'loriii Șlel'ăiiescu. - București:

(■(.lini, .',01)')

iSHN97H-973-1 35-531-3 I. .Stct'flnoNcu, Florin (il.)

821,135.1-94

Alex. Ștefănescu

Jurnal secret

Dezvăluiri complete 2003-2009

(ediție de autor, *ne varietur*) Desene de Florin Ștefănescu

In acest jurnal secret veți citi despre:

Ana Blandiana,

Emil Constantinescu, un vecin care își renovează apartamentul, fetele de la buletinul meteorologic, George Pruteanu, Traian Băsescu, Sofia Vicoveanca, un arici prietenos. Cristian Tudor Popescu, păduchele de San Jose, păianjenul roșu, tinerii care se sărută fără să-și scoată guma . de mestecat din gură, Gigi Becali, Ion Iliescu, Călin Popescu Tăriceanu, Andreea Marin, o pisică pierdută și regăsită, franțuzoaica din avion. Regele Mihai, Jennifer Lopez, Ion Caramitru, fete (numeroase) cu buricul dezgolit, Dan C. Mihăilescu, Nichita Stănescu, Johnny Răducanu, câini vagabonzi (neidentificați), Mihai Tatulici, Gabriel Liiceanu, Mircea Dinescu și mulți, mulți alții.

Notă asupra ediției

Această ediție, definitivă din punctul de vedere al autorului, cuprinde însemnările din volumele *Jurnal secret*, ilustrații de Ion Barbu, București, Editura Corint, 2005 și *Jurnal secret. Noi dezvăluiri*, ilustrații de Florin

Ștefănescu (Linu), București, Editura Corint, 2007, plus însemnări neincluse în vreun volum, din perioada 2008-2009.

Autorul

2003

27 februarie 2003. Recepție la Palatul Elisabeta. Toată lumea ascultă cu evlavie un discurs al lui Radu Duda; eu, inaderent la stilul pompos al vorbitorului, examinez sala imensă în care ne aflăm. Pe un perete — două tablouri de dată recentă, reprezentându-i pe regele Mihai și regina Ana. Sunt atât de prost pictate, în culori pământii, încât ma-jestățile lor seamănă cu Nicolae și Elena Ceaușescu. Un om al casei, întrebând de mine, îmi spune în șoaptă că pictorul este italian și că i s-au plătit bani grei pentru lucrare. Mă enervez și mă gândesc că ar trebui ca și un artist de-al nostru să-l picteze pe Silvio Berlusconi ca pe Octav Cozmâncă.

28 februarie 2003. Aseară, Ion Irimescu, sărbătorit la Academie cu ocazia împlinirii vârstei de 100 de ani, i-a sărutat mâna lui Ion Iliescu. I-a ținut-o strâns, deși președintele încerca să și-o retragă, s-a aplecat bătrânește asupra ei și i-a sărutat-o! Am văzut scena în reluare, la televizor. Ca să salveze situația, Ion Iliescu i-a sărutat și el mâna lui Ion Irimescu. Dar gestul n-a fost echivalent. Ion Iliescu a procedat firesc. Ion Irimescu nu. Unui alpinist îi stă bine să escaladeze Everestul. Everestu-lui nu-i stă bine să-l escaladeze pe alpinist.

1 martie 2003. O vânzătoare de la pâine m-a făcut să aștept minute în șir, stând întoarsă cu spatele la mine și vorbind la mobil cu o prietenă. Iar eu am tăcut. Despre președintele țării scriu articole vehemente, în care îl fac praf și pulbere, iar pe o vânzătoare obraznică nu am curaj să o pun la punct. M-am hotărât să nu mai scriu nimic împotriva lui Ion Iliescu până când nu voi fi în stare să o chem la ordine pe o vânzătoare.

îmi vine minte o întâmplare cu Ion Iliescu (de care el nu știe!). La sfârșitul anului trecut, trecând pe la Casa Presei Libere, am primit cadou de la fostul meu coleg de facultate, în prezent PDG al Grupului de Publicații Flacăra, George Arion, un... șiș! E în stilul lui George Arion să-mi facă daruri de felul ăsta. Am pus șișul în servietă și, uitând de el, m-am dus la Casa Vemescu, la lansarea noii serii din BPT, care urma să aibă loc în prezența lui Ion Iliescu. SPP-iștii de la poartă m-au percheziționat și mi-au cerut și servieta, pe care au deschis-o și cercetat-o amănunțit. Am încremenit. Era prea târziu să-i anunț că am acolo un cuțit fioros, care se deschide instantaneu, la o apăsare de buton. Mă gândeam cu groază ce va scrie a doua zi în „Evenimentul zilei”: „Alex. Ștefănescu, cunoscut pentru

zecile de articole pe care le-a scris împotriva lui Ion Iliescu, a făcut o tentativă de a pătrunde, la o întâlnire cu acesta.

înannat cu un şiş!" Cine ar fi crezut povestea cu cadoul făcut de George Arion?

Din fericire, SPP-iştii n-au remarcat şişul printre obiectele din servietă.

3 martie 2003. Ar trebui scris un studiu despre ceea ce îţi poate cădea în cap când te plimbi prin Bucureşti, pe lângă blocuri cu multe etaje: coji de banane, mucuri de ţigară aprinse, sticle de bere. Mie mi-a aterizat cândva pe creştet o pijama, ceea ce mi s-a părut un record de originalitate. Azi-dimineaţă însă recordul a fost bătut. Aflându-mă pe Calea Moşilor, mi-a trecut vâjâind pe lângă nas şi a căzut plescăind pe asfalt un ficat. Un ficat întreg, crud şi însângerat. îmi place să cred că nu era de om.

19 martie 2003. Fac parte (iar) din juriul care acordă premiile Uniunii Scriitorilor. Cărţile autorilor dornici să candideze la premii trebuie depuse la secretariatul Uniunii. Dar... Azi m-a vizitat la „România literară” Liviu Ioan Stoiciu şi a încercat să-mi dea ultima lui carte *împotriva voinţei mele*. Mai exact, mi-a aşezat-o pe birou chiar în timp ce refuzam să o primesc. Cu greu l-am convins să şi-o ia înapoi şi să o ducă unde trebuie. Striga că *sunt obligat* s-o citesc. Ar fi vrut să o citesc sub supravegherea lui, ca să fie sigur că nu sar niciun rând. Avea ochii injectaţi şi venele de la gât umflate.

20 martie 2003. Astă-noapte am visat că eram legat de un scaun, cu frânghii groase, şi că Liviu Ioan Stoiciu îmi tuma pe gât, cu ajutorul unei pâlnii, literele din ultima lui carte.

21 martie 2003. Un poet pe care îl cunosc din vedere, dar nu ştiu cum îl cheamă, m-a oprit pe stradă şi mi-a citit cu glas tare mai multe poeme de-ale lui, ca să mă convingă că sunt geniale. Abia părăsisem Piaţa Amzei şi aveam două sacoşe pline cu salată, ridichi şi ceapă verde. Transpiram, îmi mutam greutatea corpului de pe un picior pe altul. Iar el continua să-mi citească. Mă gândeam că am noroc totuşi fiirtdcă nu e romancier.

22 martie 2003. Am sărutat-o pe Andreea Marin şi mi-am simţit buzele electrizate. Fratele meu, profesor la Politehnică, mi-a explicat cauza: ecranul televizorului este încărcat cu electricitate statică.

24 martie 2003. Doina Uricariu îmi povesteşte la telefon că i s-a furat o uşă din lemn de stejar, de la intrarea în casă. A doua, tot din lemn de stejar, a fost abandonată de hoţi (probabil din criză de timp). La Poliţie,

Doinei Uricariu i s-a reproșat că și-a făcut ușile tocmai din lemn de stejar, pe care nu rămân amprente. Am sfătuit-o să și le facă din sticlă. Și să agate la intrare o tușieră.

26 martie 2003. O nouă ediție a întâlnirilor „României hterare”, la Clubul Prometheus. Participă și Ion Iliescu, însoțit de numeroși SPP-iști (mi se spune că unii dintre ei și-au petrecut două zile și două nopți în clădire, ca să prevină instalarea unor bombe de către teroriștii lui Sad-dam Hussein). La un moment dat, în mijlocul dezbaterilor, se stinge lumina. Ne aflăm în sala de la subsol și, în plus, afară s-a întunecat de mult, astfel încât bezna e totală. Nu se vede *absolut nimic*. în sinea mea, sunt convins că s-a declanșat un atac terorist. Peste numai câteva secunde însă lumina se aprinde. Ion Iliescu se află la locul lui, nu a încercat să fugă. Dar doi SPP-iști îl ocrotesc *cu trupurile lor*. Scena este înduioșătoare. Dar și comică... Pentru că până la stingerea luminii SPP-iști se prefăcuseră că sunt simpU spectatori, interesați de dezbateră noastră.

28 martie 2003. Jubileu Kterar: primesc a 100-a scrisoare de la Pavel KniiiiKk-iiiiil'crghete, agent veterinar din comuna Ciubăncuța, județul **CIII,|**, CBI'O îmi trimite ca de obicei versuri:

„O, Nphilii nil suferă:/ inspiră, expiră, transpiră și speră,/ că unul **NPHiiiftiifl**, (**IHI** nilul **i' IU** culesul/ fiindcă o să fie gonit din iubire,/ din omenire,/ pentru că guvernează universul/ eliminându-și eul, perversul./ . ./ Din mine ce rămâne?/ la ce bun incert, să fii om de idei?”

Sesizez în aceste versuri o dispoziție sumbră. Și mă gândesc cu îngrijorare la animalele pe care le tratează Pavel Rătundeanu-Ferghete.

17 aprilie 2003. Petrecere organizată de Mircea Dinescu cu prilejul lansării revistei „Aspirina săracului”. Ospăț pantagruelic, în curtea clădirii cu două etaje de pe strada Constantin Daniel nr. 11. Dinu Adam mă anunță că s-a pus la frigare un porc. Mă îngrozesc, crezând că e vorba de un personaj politic. Porcul însă e chiar porc. Cineva îl rotește încet, deasupra jarului, cu ajutorul unei manivele.

21 aprilie 2003. Trec cu mașina pe lângă Palatul Cotroceni și îmi amintesc de recepția la care m-a invitat Emil Constantinescu, imediat **f** după câștigarea alegerilor din 1996. într-un salon vast și fastuos, cu draperii de brocart, cu candelabre, se afla o mare parte din elita politică și intelectuală a României. Făceai câțiva pași și te întâlneai cu Ana Blandiana. Făceai alți câțiva pași și îl vedeai pe Dan Grigore. Totul era frumos și neverosimil. Parcă visam. I-am spus, în glumă, lui Emil Constantinescu:

— Dintr-o clipă în alta trebuie să apară și Ion Iliescu. O să se mire **I** că ne găsește aici și o să ne ceară să părăsim sala: „Gata, copii, jocul s-a **S** terminat!”

Emil Constantinescu n-a gustat gluma și a zâmbit strâmb. Ion Iliescu și-a făcut apariția, după patru ani.

24 aprilie 2003. Azi e joi. Mai sunt ttei zile până la Paște. Dar încă de azi nu se mai lucrează în nicio instituție de stat. Toată lumea aleargă, se aprovizionează, se pregătește parcă pentru un asediu. Săptămâna următoare va începe și ea cu o zi liberă (a doua zi de Paște). Marțea și miercurea ar trebui să se lucreze, urmând ca joia și vinerea (1 și 2 Mai) să fie din nou libere. Dar Guvernul, generos, a hotărât să se facă o *punte* între Paște și 1 Mai. Deci toată săptămâna viitoare va fi liberă!

Mă gândesc că era mult mai bine să se fi făcut o punte, direct, între Paște și Crăciun. O punte măreață, românească, prin care ne-am fi remarcat în Europa. Puntea dintre Crăciun și Anul Nou s-a creat, oricum, încă de anul trecut. Ar mai fi rămas de făcut, apoi, doar puntea dintre Anul Nou și Paște.

25 aprilie 2003. Plimbare prin București. Mă uit la domnișoarele de pe stradă și constat că mi s-a împlinit, în sfârșit, un vis din adolescență: toate își arată buricul. între bluza prea scurtă și pantalonii strânși pe corp există o zonă neacoperită care mă fascinează, la fel ca *Zona* lui Tarkovski.

— Bună ziua, domnule Alex Ștefănescu!

Tresar, speriat, și îl văd pe un cunoscut scriitor venind cu mâna întinsă spre mine:

— Ce faceți? Păreți preocupat de ceva...

— Da... Mă gândesc la Tarkovski... Ce regizor!...

28 aprilie 2003. Scenă surprinsă într-un sat de lângă București. Doi bărbați stau în curtea unei case, la o masă, în fața unei sticle cu, vin. Unul dintre ei vorbește la mobil:

— Nae! Nae, tu ești? Eu sunt Mitică, mă! Ascultă, bre! Calul are splină? Nu, bă, nu sunt beat! Sunt aici, cu Vasile al lui Pieptene. Și el zice că... Da' nu-ți spun ce zice, că te influențez. Am pus pariu, bre! Spune tu, că știi, că ai ținut căruță cu cal! Calul are, bre, splină ori n-are?

29 aprilie 2003. Thomas Mann a scris *Moartea la Veneția*. Eu am să scriu *Moartea la București*. La București se poate muri în mai multe feluri decât la Veneția. Poți să cazi într-o gură de canal fără capac. Poți să deschizi ușa unui lift și să pășești în gol, fiindcă liftul nu se găsește acolo. Poți să te electrocutezi când umbU la frigider, întrucât priza prevăzută cu borne

pentru legătura cu pământul nu are legătură cu pământul. Poți să te otrăvești bând whisky falsificat. Poți să te trezești cu un cuțit în stomac, pentru că ai protestat, în autobuz, împotriva unor hoți de buzunare. Poți să treci la semafor, pe verde, și să fii călcat de o mașină care are tot verde, din cauză că semaforul e defect. Poți să fii răpit de pe stradă și lichidat, după ce semnezi, sub amenințare, un act de cedare a locuinței. Poți să mori lent, de silicoză, respirând zilnic praful orașului (300 de tone de praf pe kilometrul pătrat). Poți să sari în aer, în timp ce te uiți la televizor, din cauza unei scurgeri de gaze de la subsolul blocului.

Cel mai... comic a murit tatăl unui cunoscut al meu: i-a căzut un porc în cap. Un porc crescut de cineva în balcon, la etajul cinci, plictisit brusc de captivitate, a sărit peste balustrada balconului exact în momentul în care bietul om trecea pe acolo.

30 aprilie 2003. îl văd pe Ion Cristoiu la televizor și-mi amintesc de o întâmplare de acum douăzeci de ani. Lucram împreună cu el la SLAST. Prin redacție se perindau mulți scriitori tineri, dornici să colaboreze, într-o zi, în biroul lui Jack (așa îi spuneam pe atunci cu toții lui Ion Cristoiu) a intrat o tânără prozatoare, Carmen Francesca Banciu, și, constatând că el nu se afla acolo, s-a așezat într-un fotoliu, în așteptarea

lui. Carmen, o excentrică, obișnuia să-și poarte copilul nou-născut cu sine, într-un coș de nuiete împletite. Coșul cu copilul l-a depus pe biroul lui Jack, deasupra unui teanc de manuscrise. După un timp, în încăpere a intrat un coleg de-al nostru, seducător de profesie, și a invitat-o pe prozatoare la o cafea, la bufet. Carmen a plecat cu el, lăsând coșul cu copil cu tot pe birou.

Toate acestea, le-am reconstituit ulterior. Atunci, însă, nu știam cum se succedaseră faptele. Mă aflu într-o încăpere alăturată și l-am auzit pur și simplu pe Jack țipând îngrozit:

— Alex! Alex! Vino repede aici!

Am alergat la el crezând că se întâmplase o nenorocire. Jack, roșu la față, sufocându-se de spaimă, îmi arăta cu degetul spre propriul lui birou:

— Ce e acolo?!

Am examinat coșul, pedant, și i-am răspuns:

— Un copil.

Nu de răspunsul ăsta avea nevoie:

— Știu că e un copil. Dar ce caută acolo?! Atunci, jucându-mă, i-am spus:

— Cred că e un copil făcut de tine, în afara căsniciei. Iar tânăra mamă ți l-a adus în dar, ca să-ți aducă aminte de obligațiile pe care le ai...

Ion Cristoiu își pierduse însă complet umorul:

— Alex, te implor! Ia-l de aici! Ia-l! Să nu-l mai văd! Fă asta pentru mine!

N-am să uit niciodată panica de atunci a lui Jack. Când s-au lămurit lucrurile, a fost atât de bucuros, încât i-a publicat prozatoarei toate textele pe care ni le adusese, fără să le mai citească.

1 mai 2003. Deschid cu o întârziere de patru luni o scrisoare primită de la un necunoscut: Mircea Socolescu. Surpriză! Expeditorul este deținut la penitenciarul din Colibași. Ce vrea de la mine? Mă cheamă să-i țin (ovărășie? Parcurg febril scrisoarea și aflu că își dorește altceva: să citească. O carte, o revistă, orice. Mă roagă insistent să-i trimit o tipăritură de care nu mai am nevoie, eventual una pe care tocmai mă pregătesc s-o iirunc. Cererea lui mă înduioșează. Mă simt vinovat că am deschis scrisoarea atât de târziu (se rătăcise printre miile de hârtii din camera mea).

Acum, ce să fac? Dacă între timp a fost eliberat? Să-i mai trimit sau **III** pachetul cu cărți și reviste? Să i-l trimit așa, la noroc? Mi-e teamă să **III** cadă în mâna altcuiva. Mircea Socolescu prezintă încredere: a fost la terminarea liceului — după cum reiese din scrisoarea lui — șef de promoție. Alții însă n-au fost. Mă gândesc, de pildă, că pachetul ar putea să ajungă la un spărgător de locuințe. Și că el ar considera un cadou nu cărțile și revistele, ci adresa mea...

2 mai 2003. Printr-un mesaj trimis prin e-mail. Măria Dincă mă acuză că sunt misogin. După un moment de stupoare, îmi aduc aminte cine este Măria Dincă. O autoare care a publicat o carte de versuri închinată minerilor. Iar eu am comentat acea carte în următorii termeni: „Versurile par scrise pentru a fi recitate pe o scenă a Festivalului Național „Cântarea României”. Stilul lor este bombastic răsunător, ca muzica de fanfară. Autoarea eroizează convențional munca minerilor.”

Iar autoarea mă acuză acum că sunt misogin. Nu regret. După logica ei, dacă aș fi făcut greșeala să-i laud versurile, m-ar fi considerat afemeiat...

7 mai 2003. Traian Băsescu este din nou cercetat penal, în problema flotei. PSD și-a propus să fie intransigent și cu prietenii, și cu dușmanii. Deocamdată se ocupă de dușmani.

8 mai 2003. Liderii locali ai PSD din România vor fi instruiți de membri ai PSD din Germania. Nu știu de ce, îmi vine să râd în hohote. Sunt aproape sigur că pesediștii noștri nu vor învăța nimic de la pesediștii

germanii. S-ar putea, însă, ca nemții să învețe câte ceva de la oamenii lui Adrian Năstase.

Dacă se întâmplă așa, se termină și cu Germania.

9 mai 2003. Un vecin de-al meu de la etajul cinci (eu locuiesc la etajul trei) își renovează complet apartamentul. îl reorganizează, îl reconstruiește, îl întoarce pe dos, nu știu ce-i face, dar de o lună încheiată totul huruie, zdrăngăne, țiuie și bubuie. Uneori se aude și un râșcâit. Apartamentul dintre noi, de la etajul patru, nu reușește să mă izoleze de această revărsare de zgomote.

Ies pe balcon să-mi trag sufletul, dar dau cu privirea peste o instalație frigorifică, aparținând unei cofetării, „Georgy's", deschise de puțină vreme. Instalația tremură din toate articulațiile ei metalice și scoate un zăngănit înfiorător.

Văd o mașină care tocmai parchează. Un tânăr cu cercei în urechi deschide geamul și lasă să se înalțe spre mine, în valuri, din patru boxe de mare putere, vocea găjăită a unui cântăreț de cartier: „Hai, bă,/ Hai, bă,/ Să mă,/ Să mă".

Ce păcat că nu stau la etajul zece! Dacă mă arunc de la etajul trei, doar mă schilodesc. Iar mie sincer îmi vine să mă, să mă.

10 mai 2003. Văd la televizor o emisiune despre Ioan Alexandru, realizată de Ioana Dragau. Schițând biografia poetului, realizatoarea menționează că el a fost senator în Parlamentul României. Exact așa s-a exprimat: „senator în Parlamentul României", nu senator al PNȚCD în l'arlamentul României, cum ar fi fost corect. Nu este prima dată când acronimul PNȚCD este evitat cu strictețe. PNȚCD este tratat ca un par-I id aflat în ilegalitate. Mi se întâmplă adeseori ca, înaintea unor întâlniri i'u publicul, organizatorii să mă roage speriați: „Vă rugăm frumos, nu spuneți că sunteți membru al PNȚCD! Vă prezentăm ca scriitor și atât. Altfel dăm de dracu'!"

Organizatorii care procedează astfel sunt de obicei oameni relativ în vârstă, cu figuri onctuoase și viclene, rămași în posturi de activiști culturali încă de pe vremea lui Ceaușescu. Dar Ioana Drăgan?! Să fii tânără, frumoasă, inteligentă și să fii totuși fricoasă, ca un funcționar de la Consiliul Culturii și Educației Socialiste — iată o contradicție greu de explicat.

Aștept cu interes o emisiune TV despre Iuliu Maniu care să înceapă uslfcl: „Iuliu Maniu a fost președinte de partid în România".

13 mai 2003. Mă întâlnesc cu Cristian Tabără (facem parte amândoi din juriul care acordă premiile Asociației Editorilor din România) și îl privesc atent. Se zvonește că va intra în curând în PSD. Știu că are pregătire de preot. Când a apărut prima oară la televizor i-am remarcat liicscul, căldura sufletească, înțelepciunea cu care relata chiar și sec-veii|ele cele mai năstrușnice din cercul existenței lumii. Ce să caute un (Huca el în PSD?

Dar... de ce să mă mai mir, după ce Regele însuși a trecut de partea lori Și nu numai Regele... ci și Alexandru Atanasiu, George Prutea-nu — oameni pe care îi iubeam... O noapte întreagă n-am dormit după ce am aflat că însuși Emil Hurezeanu, inflexibilul anticomunist de la Europa Liberă, a devenit consilierul lui Adrian Năstase. Ce trădare! Cum ați putut, domnule Emil Hurezeanu, să faceți una ca asta? Un cititor își exprimă indignarea în revista „22” în legătură cu gestul lui Emil Hurezeanu, dar Gabriela Adameșteanu, redactor-șef al revistei, are grijă să-l contrazică, găsind o justificare sofisticată și falsă pentru convertirile de felul ăsta.

Pe de altă parte, mă miră indecenta aviditate de oameni a PSD. Acest partid are oricum aproape totul. Ce mai vrea? După ce îi va recruta pe toți cetățenii României (cu excepția celor câțiva care se vor opune și care vor fi persecutați, ca Traian Băsescu), cum se va mai extinde? Nu-i mai rămâne decât să coopteze și pădurile, râurile, păsările cerului, tot ce mișcă-n țara asta. Ca să nu mai miște.

19 mai 2003. în magazine încă se află mărfuri românești proaste, inutilizabile, de genul celor produse cândva de industria comunistă. Câteva exemple: sape, cazmale și lopeți făcute parcă din staniol — se îndoaie la prima atingere cu pământul; roabe mai grele decât eventualul lor conținut; chit care nu se întărește niciodată; insecticid care nu omoară insectele.

Despre insecticid s-ar mai putea spune că nu omoară insectele, dar le ametește. Nu m-aș mira ca ele să-l bea de fapt de plăcere, așa cum bem noi țuică sau vin.

* * *

Remarc, pe Calea Victoriei, o mașină luxoasă. Bărbatul de la volan, cu geamul din dreptul lui deschis, vorbește la mobil. Vorbește foarte,tare. Vorbește atât de tare, încât n-ar mai avea nevoie de mobil ca să se facă auzit de interlocutorul lui, indiferent unde s-ar afla acesta.

20 mai 2003. Mi-a sosit prin poștă o carte de la Paris. O carte în limba română, publicată la o editură din România, de un autor român. Și atunci, de ce mi-a fost expediată de la Paris? Fiindcă autorul s-a stabilit de mulți ani acolo. Nu a reușit să-și câștige un loc în viața literară franceză,

deși a încercat, și acum se străduiește să-și recâștige locul pierdut în viața literară de la noi.

Nu este singurul în situația asta. Mircea Iorgulescu, stabilit la Paris, publică săptămânal cronici literare în revista „22” despre cărți apărute în România și reacționează prompt la ce se scrie în revistele românești

(inclusiv în cele din provincie, pe care nu știu cum și le procură). Dinu Flămând, stabilit și el la Paris, își tipărește volumele de versuri în România și se zbate apoi să organizeze lansări la târgurile de carte românești. George Astaloș, alt parizian de origine română, face emisiuni în limba română la TVR. Ș.a.m.d.

Mi se pare comic să stai la Paris și să încerci, de acolo, să te afirmi la București. Este ca și cum eu, stabilit în București, aș încerca să mă afirm la Suceava, orașul din care provin.

21 mai 2003. Am intrat cu Renault-ul meu într-o groapă din asfalt, adâncă. Am ieșit cu greu de acolo și mi-am cerut scuze Renault-ului (care nu comentează niciodată întâmplările de acest fel, dar care — simt eu — este tot mai agasat).

Nu-mi fac iluzii că gropile se vor astupa vreodată. Așa stând lucrurile, mă gândesc că ar fi bine să se elaboreze hărți ale gropilor de pe străzile României, ca să știm din timp când să frânăm și să le ocolim. S-ar putea înființa IRCG (Institutul Român pentru Cartografierea Gropilor). Ar apărea astfel și posturi noi pentru oamenii PSD.

22 mai. Două țărânci, cu desagi în spinare, se amuză citind cu glas tare cuvintele scrise cu neon deasupra unui restaurant: PIZZA HUT. Ele pronunță ca în limba română, silabisind:

— Piz... za!

Și râd rușinate, ascunzându-și gura cu colțul năframei.

— Hut! Noi chicote.

După un timp pleacă, făcându-și cruce discret.

îmi vine în minte, cu acest prilej, comentariul unui bătrân care, pe firma unui magazin de automobile, a văzut substantivul compus SHOW-ROOM:

— Uite, dom'le, se reînființează SOVROM-urile! P.S. Avea și George Pruteanu dreptate...

23 mai 2003. îmi telefonează, de la Mangalia, Gigi Todor, care a înființat cu ani în urmă primul târg de carte particular din România. Este poet și om de afaceri simultan (nu succesiv, ca Arthur Rimbaud). Discutăm tot felul de chestii și eu îl previn că am să relatez discuția în *Jurnal secret*.

— De acord, zice Gigi Todor, dar promite-mi că n-ai să pomeniești nimic de aventurile mele amoroase. îmi strici imaginea în familie.

îi promit.

* * *

Târgul de Carte *Bookarest*. Trec cu greu printre standurile editurilor, nu din cauza aglomerației, ci din cauza numeroaselor „lansări” organizate în același timp. Fiecare lansare se desfășoară cam așa:

Autorul, de obicei unul de care nu a auzit nimeni, stă în fața publicului cu o expresie de falsă modestie. Alături se află directorul editurii, îmbrăcat într-o scurtă de piele, și un critic literar lipsit de imaginație (pentru că, dacă ar fi avut imaginație, ar fi găsit un pretext ca să nu vină la lansare, așa cum și-ar fi dorit de fapt din toată inima).

Publicul este compus din două părți: una stabilă și una fluctuantă. Partea stabilă cuprinde câțiva membri ai familiei autorului, câțiva prieteni ai lui și câțiva salariați ai editurii. Partea fluctuantă o constituie vizitatorii târgului, care în secunde în care trec prin fața standului în cauză aruncă priviri curioase spre protagoniștii ceremonialului. .

La ora fixată se ia cartea, se bagă pe țeava tunului apologetic și se... lansează. Ea nu ajunge prea departe: urmează o traiectorie de trei-patru metri și cade la picioarele asistenței, care aplaudă entuziast.

26 mai 2003. Din nou se laudă Ion Iliescu că trăiește exclusiv din salariul lui și că nu are proprietăți. Ce caraghios! Este ca și cum cineva s-ar lăuda că nu-și plătește impozitul sau că nu se spală.

A avea o proprietate înseamnă a avea o răspundere, înseamnă a-ți îndeplini o obligație morală și socială. Cum să fii mândru că fugi de o răspundere, că refuzi să-ți îndeplinești o obligație morală și socială?

Ion Iliescu nu are proprietăți, dar trăiește ca și cum ar avea. Se plimbă cu mașini luxoase cărora nu el le schimbă uleiul și pe care nu el le păzește noaptea, de la fereastră, ca să nu li se fure roțile. își petrece o mare parte din viață în palate pe care nu el le-a construit, pe care nu el le repară și ale căror uși nu el le încuie, la lăsarea întunericului. Se

desfată în grădini pe care nu el le-a amenajat și pe care nu el le udă, când e secetă.

Așa, să tot n-ai proprietăți!

28 mai 2003. Raionul de unelte de grădinărit de la Praktiker Voluntari. Ce bine gândite și ce atent lucrate sunt cazmalele, sapele și lopețile germane! Ce frumos stau rânduite în rastelul de sârmă nichelată! Dar...

în spatele meu se hârjonesc două vânzătoare și un vânzător. Se prefac că pun marfă în rafturi, dar se trag de mâini, de halate, se îmbrâncesc tandru, se fugăresc în jurul motostivuitului. La un moment dat, vânzătorul se dezechilibrează și se reazemă de mine. Așa am eu noroc: să se dezechilibreze tocmai vânzătorul și nu una dintre vânzătoare! Toți trei vorbesc tare și râd deșănțat. Eu și ceilalți clienți nu contăm, suntem niște persoane inoportune, mereu prost plasate: oriunde ne refugiem, vânzătorul și vânzătoarele se împiedică de noi. Mă uit la ceas: este ora 17. De aproape o jumătate de oră aștept, în zadar, să se încheie zgomotosul ritual de împerechere.

Arunc o ultimă privire, de adio, sculelor nemțești și ies repede din magazin. Casiera pe lângă care trec nu se miră că am căruciorul gol. Nici nu mă vede. Un coleg de-al ei tocmai o ciupește de fund și ea chicotește flatată.

30 mai 2003. Caut o adresă și îl întreb pe un ttecător:

— Fiți amabil: aceasta e strada Constantin Brâncoveanu?

în loc să-mi răspundă cu *da* sau *nu*, își mărește ochii, uimit, își ridică brațele spre cer, ca și cum aș fi spus o enormitate, și exclamă exasperat:

— Cum o să fie, dom'le, *asta*, strada Constantin Brâncoveanu?! N-a fost niciodată.

Si continuă, pe tonul unui anchetator care a dat de firul unei afaceri tenebroase:

— Cine v-a spus dumneavoastră că asta e?

în România nu poți niciodată să obții o informație în stare pură. Orice informație e însoțită de interjecții, comentarii și de o gesticulație expresivă. Iar de multe ori constăți că interjecțiile, comentariile și gesturile îți sunt oferite *în locul* informației.

Mi s-a întâmplat, altă dată, să o întreb pe o doamnă în vârstă:

— Ce ttoleibuz pot să iau până la Piața Romană? Ea s-a mirat:

— Troleibuz?! De ce vă trebuie troleibuz?! Aveți numai două stații pAnă acolo. Mergeți pe jos! Cu ocazia asta mai slăbiți.

— Aveți dreptate... Dar mă grăbesc...

— Nu e bine să vă grăbiți. Toată lumea se grăbește și rău face. Nu vedeți câți mor de inimă? Luați-o încet, că tot acolo ajungeți!

Altă dată am vrut să știu unde e administrația financiară. Pensionarul căruia i-am cerut informația, un vecin de-al meu, mi-a spus ritos:

— Degeaba vă duceți! Astăzi nu se încasează impozitele. *a*,

— Dar nu vreau să-mi plătesc impozitul...

— A, vă vindeți mașina!

— Nu mi-o vând.   șiri;.

— Și-atunci, de ce vă duceți acolo? 4. Exasperat, i-am dat un răspuns fantezist:

— Am o amantă și mi-am dat întâlnire cu ea în fața administrației financiare.

— Nu-i frumos ce faceți. O cunosc pe soția dumneavoastră și e o femeie cinstită, spală și gătește, și arată și bine. O să regretați!

Dar să revin la discuția despre strada Constantin Brâncoveanu. Necunoscutul care s-a declarat uimit de ignoranța mea tocmai se pregătește să-mi întoarcă spatele și să plece. îl opresc disperat:

— O clipă! înțeleg că strada pe care ne aflăm nu e Constantin Brâncoveanu. Dar care e?

— Asta nu mai știu! De unde să știu eu ?! Că sunt o mie de străzi în București!

31 mai 2003. Vizitez Vidinul, orașelul bulgar de peste Dunăre, din dreptul Calafatului, împreună cu încă șase scriitori. Dintr-un fel de avânt tineresc regăsit, ne „facem de cap”. Avem la noi, pentru întregul grup, echivalentul a un milion de lei (în jur de treizeci de euro) și intrăm prin toate localurile pe care le întâlnim în cale. Dar... nu reușim să ne cheltuim banii.

Mai exact:

Bem câte un rachiu mare, fiecare. Cerem, apoi, câte o farfurie cu mici, cămați, pui, **„4Talat”** și chiftele la grătar (specialitate bulgărească), la care se adaugă câte un sfert de pâine și un castron cu salată. Dăm gata și câte o bere, de jumătate de litru. în altă parte, luăm înghețate, cafele, apă minerală, sucuri de toate felurile. Iar la sfârșit constatăm că încă ne-au rămas bani.

Suntem șapte bărbați în toată firea și ne străduim și nu reușim să cheltuim un milion de lei. Ne aflăm însă în Bulgaria.

în România, țară mult mai dinamică, am reuși imediat.

16 iunie 2003. Mă uit cu jind după femeile care trec pe stradă. Visul meu e să o acostez pe una dintr-un cartier în care nu s-a întrerupt apa caldă (la noi, pe Calea Moșilor, s-a întrerupt) și să o conving să mă invite la ea acasă. în timp ce ea m-ar aștepta în pat, eu aș intra în baie să fac un duș. M-aș spăla îndelung și minuțios, pe întregul corp, cu mult săpun, iar apoi m-aș îmbrăca repede și aș părăsi pe furiș locuința.

îmi aduc aminte ce mi s-a întâmplat la Paris, în 1991, când am fost găzduit de regretatul L.M. Arcade într-o cameră de la subsolul casei lui, cameră prevăzută cu WC, dar nu și cu baie. Aflându-mă la Paris pentru

prima dată în viața mea, nu mă mai săturam să străbat orașul pe jos, la întâmplare, îmbătându-mă de farmecul fiecărei străzi. Mergeam și câte douăsprezece ore pe zi, iar seara, năclăit de transpirație, nu aveam unde să mă spăl (mă ștergeam doar, cu un burete înmuiat în spirt medicinal).

Într-o dimineață, L.M. Arcade m-a invitat „sus”, în apartamentul spațios în care locuia, ca să-mi citească un capitol din straniul (și plicticosul) lui roman *Poveste cu țigani*. M-am conformat (deși mi se rupea inima la gândul că-mi amân plimbarea) și am luat loc într-un fotoliu, iar L.M. Arcade, așezat în altul, a început să-mi citească — răspicat, cu veleități de actor — din cartea sa (tipărită în limba română la Paris).

Trecuse aproape o oră (făceam eforturi supraomenești să nu adorm) când a sunat telefonul. L.M. Arcade a ridicat receptorul, a schimbat câteva fraze cu un interlocutor agitat, pe care încerca să-l liniștească, iar apoi mi-a explicat că trebuie să lipsească o jumătate de oră. Cerându-și scuze, mi-a pus cartea în brațe și m-a invitat, insistent, să continui lectura de unul singur.

După ce gazda mea a ieșit din încăpere, n-am stat pe gânduri nicio secundă. Prompt ca un răufăcător versat, am explorat rapid apartamentul și am găsit aproape imediat baia. Și ce baie! M-am dezbrăcat în doi timpi și trei mișcări, am inti-at în cadă și m-am spălat în grabă, dar temeinic, cu o voluptate nebună. Era un adevărat adulter. Cu șampoanele, săpunurile și sărurile frumos mirositoare ale bietului meu amfitrion am făcut troiene de clăbuci sub care m-am îngropat de mai multe ori și din care am ieșit în cele din urmă curat și cu pielea roz ca un copil de țată îmbăiat de mama lui. M-am șters la iuțelă cu prosoapele mari și pufoase ale lui L.M. Arcade, m-am îmbrăcat la loc, am îndepărtat orice urmă a trecerii mele prin baie și m-am aruncat în fotoliul în care mă lăsase stăpânul casei la plecare.

Exact în clipa aceea ușa s-a deschis și el și-a făcut apariția. Am mai reușit să înhaț cartea și să o deschid la întâmplare.

— A! a făcut L.M. Arcade plăcut surprins. Vă place? Văd că v-a prins romanul...

— Foarte mult, am spus eu. Sunteți un mare scriitor.

În clipa aceea, chiar credeam ce spuneam. Mai mult decât atât, cuprins de entuziasm, m-am ridicat din fotoliu și l-am îmbrățișat pătimaș pe autor, spre uimirea lui de om sobru.

17 iunie 2003.0 întreb pe Domnița (soția mea — fac precizarea pentru cititorii mai puțin cultivați):

— Toate personalitățile au câte o amantă tânără. Eu de ce nu am? Ea ttatează întrebarea ca pe o problemă de logică. Se gândește o clipă și îmi răspunde:

— Pentru că nu ești o personalitate.

18 iunie 2003. Fac un inventar al articolelor mele pe teme politice, în vederea alcătuirii unei cărți. Din 1990 și până în prezent am scris despre Ion Iliescu de 122 de ori. Ion Iliescu nu a scris niciodată despre mine.

19 iunie 2003. Mi-am găsit mașina lovită, în parcare. Mai bine îmi tăia cineva un deget de la o mână. Iar la Poliție! Iar la service! Iar la asigurări, unde toți funcționarii clefăie sandviciuri sau vorbesc la telefon!

Cel mai mult îmi displace să stau, de dimineața până seara, la service, încercând să-i pun în mișcare pe mecanicii apatici. Ca să-i pun în mișcare, trebuie să scot mereu din buzunar câte o bancnotă, ca dresorul de foci de la circ, care le răsplătește pe foci după fiecare număr cu câte un pește.

20 iunie 2003. Nu reușesc să aflui cine anume mi-a lovit mașina. Sunt convins că vinovatul mi-a lăsat o carte de vizită sub ștergătorul de parbriz, dar probabil a luat-o vântul (nu suntem în Germania, unde vântul nu bate niciodată și nu ia cărțile de vizită de sub ștergătoarele de parbriz).

Încep să examinez mașinile din împrejurimi, să văd dacă pe bara de protecție a vreuneia s-a păstrat ceva din vopseaua mașinii mele. De undeva, de la o fereastră, de la etajul șapte sau opt al blocului alăturat, cineva mă admonestează:

— Ce faci, bă, iar ai venit să șmanglești faruri?

21 iunie 2003. M-am întors acasă de la redacție cu șapte-opt kilograme de cărți. În fiecare zi se întâmplă la fel. Unele cărți îmi sosesc la „România literară”, prin poștă. Altele îmi sunt aduse de autorii înșiși, de editori sau de curieri trimiși de ei. Teancuri de cărți mă așteaptă și la Uniunea Scriitorilor, la revista „Flacăra”, la „Ziarul de duminică”. Mi se întâmplă să fiu oprit și pe stradă de diverși autori — unii, necunoscuți — care țin să-mi încredințeze producțiile lor. Dacă plec în provincie, mă întorc cu valiza plină de volume proaspăt tipărite. În plus, cumpăr cărți și din librării (pentru că Soljenițin și Semprun, Llosa și Kundera n-au bunul obicei să-mi trimită ce publică).

Pereții camerei mele de lucru sunt dublați, de sus până jos, de rafturi de bibliotecă, dar aceste rafturi sunt de mult pline de cărți, până la refuz. Am cărți și pe birou, și sub birou, și pe calorifer și pe jumătate din pervaz (astfel încât unul dintre geamuri nu-l mai pot deschide). Cărțile au invadat

în ultimii ani și camera de zi și au ajuns și în dormitor, pe noptieră, până aproape de tavan și în șifonier, la concurență cu hainele.

Cu toate acestea, folosesc orice ocazie ca să-mi procur noi volume. Nu reușesc să mă plictisesc niciodată de cărți. Am mai multe decât îmi trebuie, dar îmi trebuie mereu altele.

Nu este vorba de o sete de cultură, ci de o „atracție fatală”. La moartea mea se va descoperi că locuința mi-era integral ocupată de cărți și că ultimele luni din viață mi le-am petrecut pe străzi.

22 iunie 2003. Locuiesc temporar (nu contează în ce împrejurări) într-una dintre camerele de oaspeți ale primăriei din Onești. Încăperea este mobilată cu bun-gust. Dar nu-ți permite să citești sau să scrii.

În cameră nu există o veioză. Când mă întind seara în pat cu o carte în mâini, lumina din plafon cade exclusiv pe coperte și nu pot să descifrez un rând. Nici masă de scris nu există. Singura măsuță din încăperea este atât de joasă, încât ar trebui să stau pe burtă, pe covor, și să mă sprijin în coate, ca să lucrez la ea. În poziția asta n-aș putea să scriu decât pamflete. Aș ajunge un al doilea Mircea Mihăieș.

Situația poate fi întâlnită și în alte orașe din țară. Mă întreb pentru ce fel de oaspeți au fost concepute camerele de oaspeți din România.

P.S. Nicolae Manolescu a publicat o carte intitulată *Cititul și scrisul*. Am să public și eu una — *Cititul și scrisul în camerele de oaspeți*. Exact ca într-un manual de sexologie, în paginile ei vor fi descrise... poziții.

23 iunie 2003. Suceava. Sărbătoare populară (prilejuită de „Sânziene”) în piața centi-ală a orașului. Un interpret de muzică populară cântă pe o esttadă, la microfon, dar vocea lui este acoperită de sunetul strident scos de un dispozitiv de alarmă de la Raiffeisen Bank. Nimeni nu atacă banca, dar dispozitivul, probabil defect, funcționează în neștire. Urletul lui subțire, înfiorător, îți pătrunde dureros prin urechi până în creier.

Și totuși, nimeni nu reacționează. Polițiștii și jandarmii aflați la fața locului se amuză.

Poate că am înțeles greșit situația. Poate că în realitate lumea s-a adunat ca să asculte, de Sânziene, urletul dispozitivului de alarmă, iar elementul perturbator este interpretul de muzică populară.

26 iunie 2003. Ora 10 și 15. Pe Calea Moșilor, în București, trece în sunetele muzicii un alai năstrușnic: clovni care fac jonglerii, tineri îmbrăcați în costume populare, personaje pitorești, pe picioroange, păpușari. Urmează

un car alegoric, pe care tionează o păpușă gigantică, Geamalaua, prezentată ca mascotă a alaiului.

Nicolae Onțanu, primarul sectorului 2, a avut o idee frumoasă: să relanseze tradiția Târgului Moșilor. În acest scop a mobilizat multe forțe: funcționari de la primărie, artiști, polițiști. Din nefericire, însă, ttecătorii care s-au oprit din drumul lor ca să asiste la insolitul spectacol au figuri triste și nu se contaminatează de veselie teatrală a convoiului. Sunt și mulți cerșetori, care își întind mâinile văicărindu-se.

Târgul Moșilor are, din punct de vedere logistic, tot ceea ce-i trebuie ca să fie o explozie de veselie populară, cum era pe timpul lui Caragiale. Îi lipsește însă o populație lipsită de griji, care să intre în atmosferă.

Asta trebuia să facă Nicolae Onțanu: în afară de saltimbanci și jongleri, să aducă de undeva (bineînțele, din altă țară, pentru că în România ar fi fost imposibil de găsit) o populație lipsită de griji.

2 iulie 2003. Îl vizitez pe un bogat om de afaceri, M.C., la sediul uneia dintre multele lui firme. Secretara din anticameră este atât de frumoasă, încât mă zăpăcesc și nu mai nimeresc ușa. Mă îndrumă ea, după ce încerc de câteva ori să trec prin zid.

Rămas singur cu M.C., îl tachinez:

— Aveți aici o femeie ca asta și vă mai arde de afaceri?! Ar merita să o așezați pe un soclu, ca pe o statuie, și să o priviți de dimineața până seara.

M.C. se miră sincer:

— Pe cine, pe nenorocita de Suzy?!

— E o blasfemie să vorbiți așa!

— Da? Hai să facem o experiență!

Decis, M.C. apasă pe un buton și Suzy apare prompt, ca un cuc dintr-un ceas cu cuc. Văzând-o, am din nou o senzație de leșin.

— Stai jos, Suzy!, spune M.C. Dumnealui e Alex. Ștefănescu, cunoscut (stilul lui M.C!) critic literar. Ai auzit de el?

Suzy mă măsoară cu privirea (Doamne, cât de mult regret că sunt gras!) și răspunde dezinvolt:

— Nu.

— Domnul Alex. Ștefănescu a scris o carte despre Nichita Stănescu. Știi cine a fost Nichita Stănescu?

— Nu.

— A fost un mare poet. Citești poezie? '

— Nu.

— N-ai citit niciodată?

— Ba da, în școală. îmi aduc aminte de Eminescu...

— Știi vreo poezie de-a lui?

— Pe de rost?!

— Nu... Dacă ți-amintești măcar despre ce era vorba în vreo poezie de Eminescu...

— Nu-mi amintesc.

— Dar altceva citești?

— Nu.

— De ce?

— Nu-mi place să stau nemișcată. Eu sunt om de acțiune. î

— Om de acțiune... Și ce-ți place să faci cel mai mult?

— Să mi-o trag.

Tresar. Mă uit la delicata unduire a buzelor care pronunță aceste cuvinte. Buze de o frumusețe amănunțită, sublimă capcană de came în care oricine — în necunoștință de cauză — s-ar lăsa prins extaziat.

— Să ți-o tragi? Cu cine?

— Cu bărbați cu bani.

Suzy nu mi se mai pare atât de frumoasă. Minunații ei ochi rotunzi seamănă tot mai mult cu ochii unei găini burzuluie, cocoțate pe un gard. Iar pe năsucul ei căm descopăr mici stropi de transpirație, dizgrațioși. Simțind pulsul sentimentelor mele, M.C. mă întreabă:

— Domnule Alex. Ștefănescu, vreți s-o mai reținem pe domnișoara Suzy?

învins, mă grăbesc să răspund:

— Nu, nu. Ea e om de acțiune, n-are rost să mai piardă timpul pe aici.

3 iulie 2003. Aseară am fost adus acasă de un jeep sofisticat pe care mi l-a pus la dispoziție M.C. (după ce mi-a oferit o masă „protocol zero” la vila lui din Băneasa). în mașină erau și doi bodyguarzi instraiți să mă păzească ca pe un prim-ministru.

După ce am fost depus, intact, în fața intrării în blocul în care locuiesc, jeepul a întors val-vârtej și a dispărut în noapte, cu tot cu bodyguarzi. Eu m-am întors în lumea **mea**, în care nu mă răsfăț și nu mă apără nimeni. Doi aurolaci înalți și slăbănogi, cu figuri de criminali, așteptau lângă lift, astfel încât a trebuit să o iau repede pe scări, înainte ca lor să le vină vreo idee. Urcând, m-am întâlnit cu un zugrav care tocmai cobora, cu o bidinea mare și cu o găleată cu vopsea în mâini. M-a atins din greșeală cu găleata și mi-a murdărit pantalonii. Tot el m-a înjurat printre dinți.

Cu numai câteva minute înainte fusesem un personaj important, iar acum nu mai reprezentam nimic. Când am sunat la ușă și am auzit-o pe Domnița întrebând cine e, am răspuns sardonice:

— Nimeni.

6 iulie 2003. Am să mă îmbolnăvesc de schizofrenie! Mi se întâmplă frecvent ca în cursul aceleiași zile să trăiesc și ca un VIP și ca un om

obișnuit. M-am dedublat (în afară de faptul că m-am dublat, din cauza lipsei de mișcare) și nu mai știu cine sunt. Trăiesc o criză de identitate.

Lucrurile se petrec așa. Diverși demnitari și oameni de afaceri nu se mai mulțumesc să-și etaleze vilele, mașinile, hainele și bijuteriile. Vor să aibă în preajma lor și câte un scriitor, actor, cântăreț sau pictor, ca **pe** o dovadă de succes social. Pe lista de scriitori a unora dintre ei mă aflu și eu și, drept urmare, sunt invitat la tot felul de recepții. Deși refuz numeroase invitații (din lipsă de timp), tot sunt multe cele cărora le dau curs.

Așa se face că la ora 19, de exemplu, pășesc pe dale de marmură, sub policandre cu sute de lumini aprinse, iar la ora 21 stau în zadar în fața ușii unui lift hodorogit, care refuză să coboare la comanda mea repetată, și citesc, la lumina unui bec chior, inscripția „fuck you” de pe pereți.

Trecerea de la o situație la alta mă zăpăcește. Îmi vine foarte greu ca după ce stau de vorbă cu generali de poliție emoționați de prezența mea să constat că, în troleibuzul care mă duce acasă, hoții de buzunare, deloc emoționați, mă jefuiesc. Așa cum îmi vine foarte greu ca, după ce primesc complimente pentru ceea ce scriu de la un ministru sau secretar de stat, să suport impolitețea unui funcționar de la un ghișeu oarecare.

Ar fi bine să nu mai fiu invitat nicăieri. Sau... să fiu invitat definitiv.

7 iulie 2003. L-am vizitat azi-dimineață pe un prieten care locuiește în Colentina. A fost greu să ajung la el. Pe aleea care duce la blocul lui **se** juca fotbal. Jucătorii, tineri de 15-16 ani, erau atât de pasionați, încât umpleau tot spațiul cu șuturi, bufnituri, urlate și praf.

Cei mai mulți dintre bucureșteni au scăpat de o veche dilemă: unde să meargă vara, la munte sau la mare. În ultima vreme, ei își petrec concediul sau vacanța invariabil în București, în fața blocului în care locuiesc.

În decorul cu arbori anemici, prăfuiți și mașini țâfnoase, gata să vocifereze prin intermediul sistemelor de alarmă, se face grătar și se pun în funcțiune casetofoane. În același decor, tinerii practică diverse sporturi — fotbal, tenis cu piciorul, mersul pe patine cu roțile etc. — asistați de câinii

vagabonzi. Unii fac plajă, întinși pe câte o mașină despre al cărei proprietar știu că are ferestrele „în partea cealaltă” și nu-i poate vedea.

În fața blocului pensionarii ies în pijama să joace table, iar îndrăgostiții se sărută (fără să-și scoată, bineînțeles, guma de mestecat din gură). Mulți tineri stau ore întregi pe scările de la intrare, cu sticle de cola în mâini și vorbesc, vorbesc, până noaptea târziu, spre disperarea celor din apartamentele de deasupra, care vor să doarmă (și care le mai trântesc în cap, drept represalii, câte o pungă de plastic umplută cu apă).

Pe aleile dintre blocuri și nu în altă parte ar trebui să planteze palmieri Dan Matei Agathon. Totul e să nu instituie și o „taxă de stațiune”.

17 iulie 2003. Discuție, la televizor, între Adrian Păunescu și Ion Iliescu. Adrian Păunescu, altădată sigur pe el și autoritar, are acum o voce tandră și face un fel de piruete lingvistice înjurai interlocutorului, atent să nu-l supere. Ion Iliescu, mai zglobiu ca oricând, încurajat de faptul că este aprobat, se lansează în elogierea CAP-urilor de altădată. Pretinde, cu aplomb, că agricultura din Germania de Vest este mai prejos decât agricultura din Germania de Est, unde funcționează încă (nu ca la noi!) cooperativele înființate de comuniști.

Cu alte cuvinte, președintele țării face propagandă comunistă, care este (sau nu este?) interzisă de lege, ca și propaganda fascistă. Sunt îngrijorat. Mi-e teamă că CNA va desființa mâine postul TV care găzduiește discuția și că parchetul îl va pune sub acuzație pe Ion Iliescu. Să sperăm că nimeni în afară de mine n-a urmărit emisiunea.

18 iulie 2003. Foarte mulți dintre trecătorii de pe stradă vorbesc la telefoane mobile. Din cauza asta se creează impresia că Bucureștiul este plin de oameni importanți, care și pe stradă fiind încheie afaceri, oferă consultații, organizează întuniri politice. S-a întâmplat însă să aud ce spun acești oameni importanți la mobil, din mers, și mi-am notat câteva fraze.

Un bărbat lătăreț, cu pantaloni scurți și șlapi:

— Da, mami. Castraveți am luat. Am luat și pentru Mircică. Da' roșiile nu-s din alea cum vrei tu. Bine, mami. Și brânzică îți mai ti-ebuie?

Un tânăr de șaptesprezece-optsprezece ani, cu părul vopsit galben:

— 'te, bă, în p... mea, nu fi nașpa! Vino, bă, că vine și aia, cu craci cu tot. Nu-ți dă voie, mă-ta, asta e. Ha, ha, ha! M-am prins!

O femeie între două vârste, elegantă:

— Ești pe plajă? Cât sunt micii, dragă, acolo? Că m-am contrazis cu Ghighi, care zice că-s douăj' de mii. Știam eu. Vezi, dragă, miroase-i, să n-aibă *samolnelal*

21 iulie 2003. îmi atrage atenția, în parc, o femeie care se repede la copilul ei, în vârstă de câțiva ani, cu aerai că vrea să-l stiângă de gât. îmi trebuie destul timp ca să-mi dau seama că ăsta e, de fapt, modul ei de a-l alinta.

După numai câteva minute văd, pe o bancă, doi îndrăgostiți care se joacă prefăcându-se că se strangulează reciproc. Ce se întâmplă? Bate un vânt de nebunie?

De fapt, dacă mă gândesc bine, foarte mulți oameni își exprimă afecțiunea prin gesturi brutale. Cum își salută un bărbat prietenul pe care nu l-a văzut de multă vreme? îi dă un pumn în stomac, făcându-l să icnească. Cum o răsfăță amantul pe femeia deasupra căreia se află, în pat? O imobilizează, în glumă, cu brațele în lături, ca la lupte libere. Cum îl laudă tatăl pe puștiul care a recitat fără greșală o poezie? îi arde o palmă după ceafă.

Relațiile afectuoase dintre semenii mei seamănă cu hârjoana dintre fiarele sălbatice. Mă duc la redacție obsedat de această idee. Sesizez orice formă de violență. Tresar când cineva trăneste nervos telefonul în furcă. Mă cutremur la vederea unei mâini delicate de femeie care trage de fermoarul poșetei ca și cum ar vrea s-o sfâșie. Și mă îngrozesc văzându-mă pe mine însumi într-o fereastră, ca într-o oglindă, cum zdrobesc între dinți un măr.

22 iulie 2003. Mi se întâmplă frecvent (așa cum mi s-a întâmplat și azi) ca diverși ziariști care știu că sunt vicepreședinte al PNȚCD să mă întrebe ironic:

— Ce mai face PNȚCD? Nu se mai aude nimic de el.

Mă gândesc la absurditatea întrebării. PNȚCD face multe, dar presa îl ignoră (sau îl ridiculizează mecanic). Cu alte cuvinte, ziariștii nu scriu despre PNȚCD și după aceea tot ei se miră că nu află nimic din ziare despre PNȚCD.

23 iulie 2003. Greșeste cine crede că România e o țară plină de umor. După ce am scris în „Aspirina săracului” (într-o însemnare din *Jurnal secret* datată 22 martie 2003) că am sărutat imaginea Andreei Marin pe ecranul televizorului și că m-am curentat la buze, mi s-a recomandat, în diverse publicații literare, să-mi cumpăr o femeie gonflabilă.

în plus, azi am primit prin poștă o scrisoare de la o firmă care vinde televizoare. în scrisoare se precizează: „Referitor la întâmplarea cu Andreea Marin pe care ați relatat-o în revista „Aspirina săracului”, vă recomandăm televizoarele distribuite de rețeaua noastră de magazine. Sunt prevăzute cu ecrane care nu curentează.”

27 iulie 2003. Sunt la țară, în propria mea grădină, printre pomii pe care i-am sădit în urmă cu nouă ani. Pe atunci, arătau ca niște nuiele și mi-era teamă că hoții îi vor smulge noaptea din pământ. Acum sunt de două sau chiar de trei ori mai înalți decât mine și n-ar putea fi smulși din pământ nici cu tractorul. În frunzișul lor și-au făcut cuiburi păsările. Mă întind pe spate în iarbă și contemp lu cerul printre ramuri. Nu vreau să mai știu de nimic.

Dintr-odată sună mobilul, în iarbă. Un sunet subțire și voios, impertinent. Precis e ceva important. îl las să sune, fără să mă mișc. Observ, cu o satisfacție răutăcioasă, cum se suie pe el o furnică.

28 iulie 2003. La o farmacie de lângă mine, de pe Calea Moșilor, se vând sandale. Sunt expuse în vitrină. Odată, când m-am dus să-mi cumpăr enalapril și nefrix, am fost tentat să încerc o pereche, dar am renunțat, neplăcându-mi situațiile confuze. La chioșcul cu legume și fructe se găsesc chibrituri. La florărie — sticle de whisky. Așa se face că ori de câte ori trec pe stradă mă zăpăcesc.

Ceea ce mi s-a întâmplat însă azi a depășit în bizarerie tot acest spectacol al amestecului de mărfuri. Ieșisem din casă cu câteva hârtii în mână, pe care voiam să le trag la xerox. S-au apropiat de mine un bărbat și o femeie cu figuri de asiatici. într-o limbă română stricată, bărbatul m-a întrebat dacă nu vreau să mă culc cu femeia, care nu era altcineva decât soția lui. Pe bani, bineînțeles. I-am privit mai atent și mi-am dat seama că sunt flămânzi și disperați. Impresionat, n-am putut să scot o vorbă. Constatând că ezit și imaginându-și că am altă orientare sexuală, bărbatul mi-a explicat că, la nevoie, pot să mă culc cu... el.

Nu știu ce-am îngăimat. M-am îndepărtat repede de ei și m-am întors acasă. Abia în momentul în care descuia ușa de la intrare mi-am dat scama că uitasem să merg la xerox.

29 iulie 2003. Întâmplarea de ieri mă obsedează. îmi aduc aminte ce nii-a spus un prieten de-al meu, din Germania, Hans, după o vizită de o săptămână în România, în momentul când l-am condus la aeroport:

— Alex, eu n-am înțeles nimic din România, îi răspund acum, cu întârziere:

— Nici eu.

30 iulie 2003. îmi pare bine că s-a întâmplat ce s-a întâmplat cu declarația lui Ion Iliescu despre Holocaust și cu protestele venite din pârla conducătorilor Israelului. Poate că va înțelege și Ion Iliescu cu această

ocazie cum trebuie să reacționeze un președinte când cineva mi-nimalizează suferințele trăite de poporul lui.

Din 1945 și până în 1989, în România s-a petrecut o tragedie. Civilizația românească a fost sistematic și radical distrusă, iar populația —

supusă unui proces de degradare fără precedent în istorie. Dar Ion Iliescu n-a deplâns niciodată explicit această catastrofă și nici nu a luat atitudine împotriva celor care o bagatelizează. A găsit, dimpotrivă, de cuviință să-și exprime în public simpatia pentru C.A.P.-urile de altădată, deși înființarea lor cu forța, de către partidul comunist, a însemnat schingiuirea și împușcarea a mii de țărani.

România așteaptă să primească și ea — cum a primit Israelul — explicații de la Ion Iliescu.

1 august 2003. Dinu Săram e dezamăgit de Andrei Șerban! Spune asta cu aplomb într-un interviu!

Aproape că nu mă mai mir. Alexandru Mironov s-a declarat cândva, la televizor, dezamăgit de Gabriel Liiceanu. Răzvan Rădulescu a explicat, într-un faimos număr din „Dilema”, că Eminescu nu se ridică la înălțimea așteptărilor lui. CV. Tudor a scris despre deziluzia pe care i-a provocat-o Regele Mihai. Vasile Popovici a povestit cât de mult l-a decepționat Mircea Eliade.

Nu-mi mai rămâne decât să aflu că o coajă de banană de pe caldarâmul Căii Victoriei e dezamăgită de Ateneul Român. **4 august 2003.** Mi-e dor de Colhns.

ColUns (botezat așa de copii) era un câine vagabond zbanghiu, hder al grupului de câini vagabonzi pripășiți pe lângă blocul nostru. Blana roșcată de pe spinare și botul subțire îi dădeau o alură de vulpe. Avea însă în jurul gâtului o aureolă de păr lung și zbârlit care îl făcea să semene cu o pupăză pe patru picioare. În plus, dacă te uitai la mutra lui de aproape, descopereai o expresie de înțelept melancolic și blazat, cu un licăr de ironie în ochii migdalați.

Colhns inspira și conducea atacurile haitei de câini ai zonei asupra femeii de serviciu, o ființă harnică și cumsecade, care suporta cu stoicism — în timp ce mătura curtea blocului — lătrăturile furioase. Tot el chema javrele la explorări ale împrejurimilor. După ce își lansa semenii în astfel de acțiuni, îi abandona și se întorcea amuzat în curte.

Altă plăcere a lui Collins era să-i însoțească pe oameni la cumpărături. Dacă îl repezeai, dacă îi dădeai de înțeles, indiferent cum, că n-ai nevoie de companie, se prefăcea că de fapt nu te urmează, că are ti-

eburile lui și că numai întâmplător merge în aceeași direcție cu tine. Dacă însă consimțeai să-ți fie aghiotant, se bucura nespus. Intra odată cu tine în magazine, își băga curios botul în sacoșele doamnelor sau se așeza în

fund și îl privea ironic pe vânzător.

Nu toată lumea s-a lăsat însă cucerită de farmecul lui CoUins. Câțiva bărbați, iritați de zgomotoasele lui zbenguieri prin curte, au cumpărat otravă (ca să mi-l omoare, la apus de soare). Eu, mai puțin bărbat, am complotat cu câteva femei din bloc și l-am dat pe CoUins unui țăran care venea în Piața Amzei să vândă ardei. Iar țăranul l-a dus în satul lui, nu știu care. Tocmai asta-i, că nu știu care.

Collins, iubitul meu, dacă mai ești în viață și dacă citești cartea asta, dă-mi un semn!

5 august 2003. Sunt la mare. Azi-dimineață, când m-am dus să fac baie, mai era în apă o singură persoană, o femeie tânără, care înota în larg, acolo unde eu n-aș fi avut curaj să mă aventurez. Totuși îmi făcea plăcere să știu că, fie și de la distanță, o acompaniez. Îmi spuneam că nu sunt chiar bătrân dacă, dintre toți bărbații de la Neptun, am intrat primul în apă. Femeia din larg a întors, de altfel, la un moment capul și m-a privit — cel puțin așa mi s-a părut — cu simpatie.

În scurtă vreme, însă, plaja s-a umplut de vilegiaturiști care își instalau cearșafurile și umbrelele de soare. Înotătoarea solitară a făcut brusc cale întoarsă și s-a îndreptat spre mine. Eram flatat și speriat. Se apropia vertiginos și nu știam cum să reacționez. Când a ajuns la un metru distanță, mi-a vorbit precipitat, ascunzându-și cu o mână sânii goi:

— Vă rog să mă salvați. Mi-am lăsat sutienul și... și... chiloții pe plajă, crezând că am să fiu singură. Aduceți-mi dumneavoastră chestiile astea, vă rog din suflet.

M-am conformat. Dar în timp ce-i aduceam chestiile alea, mă gândeam îngrozit că ar putea să apară pe neașteptate Domnița.

P.S. Precizez încă o dată, pentru cititorii mai puțin informați: Domnița e soția mea.

6 august 2003. Sunt tot la mare, la Neptun. E seara târziu. Urmăresc lîi televizor, moțaind, meciul de fotbal Rapid-Anderlecht. Nu l-aș urmări, dar trebuie să par bărbat. Oricum, sper din toată inima să câștige românii. Gooool! Clipesc somnoros și nu-mi vine să cred. Ai noștri chiar au marcat, acum, spre sfârșitul primei reprize. Nici nu mă dezmeticesc bine, și ci dau încă un gol. E doi-zero pentru noi! La scorul ăsta, partida e câștigată. N-are

rost să mă mai chinuiesc luptând cu somnul. Mă întind în pat și adorm fericit.

7 august 2003. La masă, într-un cerc de prieteni, mă grăbesc să fac paradă de competența mea în materie de fotbal. Vorbesc cu entuziasm de victoria Rapidului. Dar nu văd în jur decât fețe posomorâte. Aflu într-un târziu că meciul de aseară s-a terminat cu 3-2 pentru Anderlecht.

15 august 2003. Sunt în continuare la mare. După două săptămâni de concediu, răsună simt obosit. Timp de o săptămână m-a chinuit muzica *house* difuzată de o echipă a MTV, prin intermediul unei stații de amplificare amplasate pe plajă, chiar în dreptul Vilei Scriitorilor. Zidurile filtrau melodia și în cameră nu pătrundea decât sunetul grav și monoton al tobei: bum-bum, bum-bum, bum-bum — și tot așa, la nesfârșit. Apoi, timp de încă o săptămână, am suferit din cauza absenței bum-bum-ului. Cei de la MTV și-au strâns pe neașteptate instrumentele de tortură acustică și au plecat, dar eu devenisem între timp dependent de bubuitul lor.

16 august 2003. îmi mai lipsește ceva: avionul-jucărie care se rotea deasupra vilei lui Adrian Năstase. Un bărbat în vârstă de pe plajă mi-a spus că e vorba de fapt de un aparat de supraveghere, dotat cu o minusculă cameră de luat vederi, care transmite imagini grupului de SPP-iști însărcinați cu paza prim-ministrului. Aflând asta, am făcut către aparat semne cordiale cu mâna, de pe plajă. îmi plăcea să știu că acolo, sus, cineva veghează. Acum cerul e gol. Trece doar o musculiță și îi fac și ei semne, pentru orice eventualitate. Poate că ea transmite imagini celor ce se ocupă cu paza lui Ion Iliescu.

17 august 2003. Ultima dimineață petecută pe plajă. Relativ mulți vilegiaturiști citesc „Aspirina săracului”. Chiar lângă mine, o blondă fără sutien, sprijinită în coate, întârzie asupra primei pagini a revistei. Se foiește puțin și atinge cu un sân editorialul lui Mircea Dinescu. Mă gândesc, emoționat, că ar putea ajunge la un moment și la pagina 20, unde se află rubrica mea. Sunt hotărât să aștept oricât. Dar ea, capricioasă, abandonează pe neașteptate revista și intră în apă.

18 august 2003. Din nou la București. în drum spre redacție, îl văd pe celălalt ti-otuar pe un tânăr scriitor, care a scris exact când trebuia o lungă serie de articole împotriva CDR și care, drept răsplată, a fost angajat nu demult ca funcționar la un minister. înalt și brunet, cu o figură de fotbalist brazilian, peste care stăruie acum o gravitate de înalt demnitar, străbate sigur pe el mulțimea. Nu pare să-i fie rușine că a trecut de partea PSD.

A făcut — la figurat vorbind — pe el, are pantalonii uzi în față, dar pășește solemn.

19 august 2003. Azi am plătit scump obiceiul de a mă uita după femeile de pe stradă cu minibluze. Am văzut o burtă lăbărțată, revărsată pt'sd' pantaloni (mersi, așa ceva am și eu!). În calitate de cetățean, mă iiiiindignat. Ar trebui o lege care să stabilească cine și în ce condiții urc dreptul să-și expună buricul.

21 august 2003. Planeta Marte se va afla în curând aproape de l'ninânt. Nu din cauza unui accident cosmic, ci pur și simplu pentru i'fl asta e drumul ei. La Antena 1, crainica, Alessandra Stoicescu, l-a lonsultat în această problemă pe un cunoscut astronom, Harald Ale-**Kiindreescu**. Apoi, *cu tot atâta respect*, a cerut și părerea unui... astrolog! Pe ecran a apărut o doamnă cu o expresie gravă, sub a cărei imagine Ncria: „Tina Rizea — astrolog”. Ea a explicat că în actuala conjunctură **M** planetelor cel mai rău le va merge „vărsătorilor”.

Nu este pentru prima dată când la televizor sunt aduși — și tratați ca (iiinicni de știință — diverși specialiști în nimic, despre care credeam că mi existat numai în evul mediu: cititori în stele, vraci, clarvăzători, vrăji-loarc, scoțători de argint viu din organism, exorciști. Când îi văd, devin și cu „vărsător” (în sensul că mi se face greață).

22 august 2003. Tot la Antena 1, dar și la alte televiziuni, ca și în unele ziare, a fost sărbătorită ieșirea din închisoare, înainte de termen, prin grațiere, a unei poștărițe dintr-un sat, mamă a șase copii, vinovată de delapidarea a un milion trei sute de mii de lei. Bineînțeles că suma este mică, bineînțeles că o mamă a șase copii merita clemență, dar este de neînțeles de ce au privit-o ziariștii pe o hoată ca pe o eroină și de ce diverse instituții și firme i-au făcut cadouri. Mai lipsea să se deschidă, la întoarcerea ei acasă, o sticlă de șampanie.

* * * ,

La New York e simplu să iei un taxi. îl oprești, te sui în el și îi spui taximetristului unde vrei să mergi. La București e mai complicat. Taximetristul nu-ți dă voie să urci în mașină, ci îți face semn să vii întâi la geamul deschis din dreptul lui, ca la un ghișeu. Și începe un dialog de genul:

- Unde vreți să mergeți?
- Pe Calea Plevnei.
- E prea aproape.
- Acolo am nevoie.

— N-am ce să vă fac.

Alt taximetrist cu care duci tratative are alt motiv de nemulțumire:

— Nu trec eu prin Piața Romană la ora asta. E prea mare aglomerație.

Al treilea îți face o mărturisire:

— Dom'le, eu vreau să ajung în Pantelimon, să-mi cumpăr o anvelopă.

Dacă mergeți acolo, vă duc.

Visez o grevă a clienților de taxiuri. Aș avea o satisfacție răutăcioasă să-i văd pe taximetriști oprind pe lângă pietoni și oferindu-și în zadar serviciile. Îmi imaginez următorul dialog:

— E păcat să mergeți pe jos, cu bagajul pe care îl aveți. Nu vreți să vă duc eu? Nu costă mult...

— Vreau, dar trebuie să închideți întâi casetofonul. Nu-mi plac manelele.

— îl închid.

— Și să nu vă pronunțați în probleme politice în timpul drumului. Nu aveți competența necesară.

— Am să tac.

— Și să vă dați, înainte de a mă sui eu în mașină, cu un deodorant.

— N-am, dar am să-mi cumpăr chiar acum unul. Dacă mă așteptați o clipă.

— Sunt grăbit, nu pot. La revedere! ;

24 august 2003. îl caut la telefon pe Tudor Călin Zarojanu. Ridic receptorul, formez numărul și îmi răspunde o voce de femeie: „J^umărul solicitat este inexistent.” Cum „inexistent”?! Acum câteva luni era existent.

Mai mult de jumătate din numerele de telefon din agenda mea s-au schimbat în ultimii doi-trei ani. În plus, s-au schimbat și prefixele, la localități, la rețelele de telefonie mobilă. Trăim într-o realitate fluidă. Se schimbă, de la o zi la alta, numele străzilor. Se schimbă sensul circulației pe diferite artere. Se schimbă codul poștal. Se schimbă formularele care trebuie completate la bancă. Se schimbă numele partidelor. Se schimbă apartenența politică a politicienilor.

Mulți dintre prietenii mei și-au schimbat nevestele. Chiar zilele trecute l-am întâlnit pe unul dintre ei, pe stradă, însoțit de o femeie care părea să-i fie colegă de serviciu, și l-am întrebat, din politețe:

— Ce mai face Neli? El s-a fâstăcit:

— Nu mai sunt cu Neh...

— Dar cu cine?

— Cu Ani.

— Care Ani?

— O ai în față. Să te prezint...

25 august 2003. Din cauza Gianinei Corondan, am îmbătrânit cu câțiva ani în câteva săptămâni. Nu pentru că aş fi fost îndrăgostit de ea fără speranță (așa cum i s-a întâmplat nu demult lui Adrian Păunescu, cu altă tânără), ci pentru că m-a enervat, m-a scos din sărite, m-a făcut aproape să-mi pierd mințile. Era pe vremea când prezenta buletinul meteorologic la un post de televiziune, iar eu, pasionat de grădinărit, o urmăream cu atenție în fiecare seară. Voiam să aflu, în mod special, dacă a doua zi va ploua. Dar era imposibil. Gianina sărea într-un picior pe harta României, își lăsa capul pe un umăr, răsfățându-se, improviza versuri. *Norii s-au dus, s-au duuus/ spre apus, apuuusJ Totuși, luați-vă umbrela la dumneavoastră/ altfel situația e albastră.* Ceva în genul ăsta.

Au apărut acum alte prezentatoare, cu alte moduri de-a te face să nu înțelegi cum va fi vremea a doua zi. Una, nu știu (și nici nu vreau să știu) cum o cheamă, succesoarea Gianinei, crede că are talent literar și își colorează prezentarea cu expresii populare, hiperbole și metafore. *Canicula asta ne-a scos sufletul Să sperăm totuși că ploaia se milos-tivește de noi. Deocamdată, norii și-au luat catrafusele și ne-au lăsat cu ochii în soare. Măine însă s-ar putea să le vină mintea la cap.* Și așa mai departe.

26 august 2003. Mă obsedează fetele care prezintă ininteligibil buletinul meteorologic, din dorința de a fi originale. Nu pot să le las să scape atât de ușor, cu o simplă menționare ironică. Simt nevoia să le blestem.

Vă blestem, fetelor, ca atunci când veți ajunge în fața ofițerului stării civile și mirele vostru va fi întrebat dacă de bunăvoie și nesilit de nimeni vrea să vă ia de nevastă, el să înceapă să țopăie și, în loc de banalul *da*, să spună:

— Căsătoria e sarea vieții, dar sarea nu face totdeauna bine, rămâne de văzut cum stă fiecare cu inima, inima mea bate pentru ea, problema e cât o să mai bată...

Am să fiu și eu acolo, fetelor, la primărie, într-un ungher, și am să zâmbesc sardonice.

1 septembrie 2003. Aștept troleibuzul 86, la Foișorul de Foc. Trece un camion plin de saci cu îngrășăminte chimice care urmează să fie distribuiți țăranilor. Pe fiecare sac scrie, cu tuș negru: DIN FONDURILE GUVERNULUI ROMÂNIEI. Sunt stupefiat. Guvernul are fonduri

proprii? Vreau să mă așez pe o bancă din apropiere, ca să analizez situația, dar renunț în ultima clipă: și pe bancă există o inscripție: PRIMĂRIA SECTORULUI 2.

Ce înseamnă asta? înseamnă că țăranul, când primește sacul cu îngrășămintă, trebuie să spună „Mulțumesc din inimă Guvernului României!”. Și că eu, când mă așez pe bancă, trebuie să spun, la rândul meu, „Mulțumesc din inimă primăriei sectorului 2!”

2 septembrie 2003. Astă-noapte am avut un coșmar. Am visat că eram tot în stație la Foișor și că a venit, în sfârșit, troleibuzul 86. Pe geamurile lui scria cu litere mari: DIN PARTEA LUI ADRIAN NĂSTASE. N-am mai urcat. M-am resemnat să merg pe jos. Numai că și pe asfalt scria, din doi în doi metri: DIN PARTEA LUI MIRON MITREA. Am oftat adânc. Aerul pe care l-am tras în piept purta și el o inscripție, aburoasă și luminescentă: DIN PARTEA LUI HILDEGARD PUWAK.

M-am uitat disperat în jur. Treceau multe femei frumoase, dintre acelea cu bluze foarte scurte, cum îmi plac mie. Speram că vederea lor o să-mi redea buna dispoziție. Eroare! Pe fâșiile de burți rămase neacoperite scria DIN PARTEA GUVERNULUI ROMÂNIEI.

M-am trezit îngrozit, cu fruntea acoperită de transpirație. Aveam buzele uscate. Însă n-am îndrăznit să mă scol și să beau ceva rece de la frigider. Bănuiam ce-aș putea găsi scris pe frigider.

3 septembrie 2003. O bătrână, exasperată de zgomotul făcut de copiii care jucau fotbal în fața blocului, a aruncat cu o piatră de la balcon și l-a omorât pe unul dintre ei. Reportera TV care a relatat nefericita întâmplare a considerat că are dreptul — și capacitatea intelectuală — să comenteze cazul. Ea a calificat-o pe bătrână, cu vehemență, drept o criminală odioasă. Nu s-a gândit nicio clipă că, într-un fel, și bătrâna este o victimă. Ca urmare a emisiunii TV, urletele copiilor din România care joacă fotbal sub ferestrele bătrânilor se vor întezi în următoarele zile.

Sunt pline televiziunile de ziariste tinere și frumoase, care se cred Dostoievski. Deși n-au auzit de el...

4 septembrie 2003. Americanii dau din cap, încurajator, ori de câte ori stau de vorbă cu cineva. Am constatat asta la fața locului, în Statele Unite. Dar și în filmele lor se vede că au obiceiul ăsta. Personajele angajate într-o discuție mișcă mereu capul afirmativ, de sus în jos (nu de la stânga la dreapta, ca bulgarii), și când vorbesc, și când ascultă. Pe mine gestul ăsta a ajuns să mă obsedeze. Când văd un film american, în loc să mă las cucerit

de valoarea lui artistică, nu văd decât mișcări de capete, cu sens aprobator și optimist.

Dar altceva voiam să spun. Poate că toată povestea cu integrarea noastră în NATO pleacă de la o neînțelegere. Poate că Ion Iliescu, stând de vorbă cu George Bush, l-a văzut mereu dând din cap, în stilul lui americanesc, și a înțeles în mod greșit că gata, s-a făcut, vom intra în NATO.

12 septembrie 2003. Aflu de la Cornel Nistorescu ce am simțit, alături de toți românii, în seara zilei de 10 septembrie, când echipa de fotbal a României a făcut 2-2 cu echipa Danemarcei. „La cinci minjute după meci — îmi explică Nistorescu în editorialul din „Evenimentul zilei” — România era o enormă groapă întunecată... Nimic și niciodată n-a adus țara într-o stare de asemenea prăbușire psihică... Nici începutul războiului, nici venirea trupelor sovietice... Meciul acesta va rămâne în sufletele noastre ca o rană pentru treizeci de ani...” etc.

Este curios cum a reușit Cornel Nistorescu, în numai 24 de ore, să stea de vorbă cu douăzeci și două de milioane de români, pentru a ajunge la concluzia că un eșec recent al echipei naționale de fotbal i-a demoralizat *pe toți* mai mult decât intrarea țării sub ocupație sovietică în 1944. Judecând după afirmațiile sale, trebuie să presupunem că a făcut o anchetă și pe lumea cealaltă, întrucât mulți dintre participanții la evenimentele de acum aproape 60 de ani sunt astăzi morți. Asta da, gazetărie!

Pe mine, totuși, nu m-a consultat. Poate pentru că nu-mi știa numărul de telefon. Oricum, nu mă recunosc în aprecierile pe care le face în numele tuturor românilor. Corect din partea lui ar fi să-și publice încă o dată editorialul, cu următoarele rectificări:

„La cinci minute după meci. România, cu excepția locuinței lui Alex. Ștefănescu, era o enormă groapă întunecată... Meciul acesta va rămâne, în **suUclCIC** noastre, nu și în sufletul lui Alex. Ștefănescu, ca o rană pen-Ini treizeci de ani...” etc.

III iiclnși număr din „Evenimentul zilei”, un discipol al lui Cornel NitiloiPNt'ii, Cosii Rogozanu, se erijează și el, cu aceeași impolitețe in-viiluiilHifl (**tieetJ cc** îiiscnmnă *intrată în sânge*) în purtător de cuvânt al *tu-Hmn* rtMiiifliilUir;

95, s-a trezit în noi tot ce era mai rău: s-a Mii »tilM Viiillni **IM** miricdii llccăruia. Un păgubos sentiment al ' uiHlHl HilHiilh-, **MI** |i| Aliițiuhi nedreptățit de mai-marii din Vest.” etc. **ii** I Mili NtijM^Hmi Ml» iilillt!ii|lii inoriilft sa revină asupra afirmațiilor Mltt ln«liil invlriili **m** iiiiili-ii iirtlii iihllnl;

„Miercuri seara, în minutul 95, s-a trezit în noi, cu excepția lui Alex. Ștefănescu, tot ce era mai rău: s-a trezit câte un mic Vădim în sufletul fiecăruia, nu și în acela al lui Alex. Ștefănescu.”

13 septembrie 2003. Mi-ar plăcea să fiu țigan. Țigan fiind, niciun taximetrist n-ar mai îndrăzni să refuze să mă ia cu mașina, întrucât aş invoca legea care interzice (și pedepsește) discriminarea rasială în România. Ca român, însă, sunt pentru taximetriști o victimă sigură. Dacă am bagaje, mi se face semn cu degetul, să mă îndepărtez, ca un personaj indezirabil. Dacă locul unde vreau să ajung se află la numai câțiva kilometri distanță, sunt respins cu același dispreț. Dacă până la destinație ar trebui să trecem printr-o zonă aglomerată, taximetristul — care în timp ce vorbește cu mine dezleagă integrale — mă refuză interjecțional: „Nț!”.

Abia aștept următorul recensământ. Știu de pe acum ce voi scrie la rubrica „Naționalitatea”.

15 septembrie 2003. Mă întâlnesc, în fața unei florării, cu M., o femeie distinsă, însoțită de băiatul ei, în vârstă de nouă ani. Ea este emoționată: începe școala! El mestecă gumă, impasibil. Ea ține în mâini un buchet de flori, pe care tocmai l-a cumpărat pentru învățătoare. El examinează un BMW parcat pe trotuar.

O salut cu simpatie pe mamă și, cuprins de nostalgia copilăriei, mă adresez copilului, uitându-mă fix la sacoșa informă pe care o poartă în spate, drept ghiozdan:

— Ai acolo cărți și caiete noi... Te invidiez. Când eram de vârsta ta îmi plăcea să învelesc caietele în hârtie albă. Și îmi plăcea să răsfoiesc cărțile: miroseau a cerneală de tipar.

Copilul tace, studiind prin parbriz bordul BMW-ului.

— Cum e învățătoarea ta? Pentru ea sunt florile? Ai să i le dai chiar tu? Sau nu îndrăznești...

Copilul tace în continuare. M. intervine:

— Răspunde-i domnului! De ce nu-i răspunzi? • **i** La care copilul izbucnește:

— Dacă mă ia cu vrăjeli!

17 septembrie 2003. Ion Iliescu se opune celui mai bun proiect de lege elaborat până în prezent de actualul guvern: impozitarea veniturilor cu o cotă invariabilă de 23 la sută. Ca de obicei, fostul activist al PCR îi instigă pe cei care nu muncesc împotriva celor care muncesc. El socotește, în mod greșit, cu cât rămân cetățenii după ce-și plătesc impozitul, și strigă indignat: „Unii rămân cu prea mult și alții cu prea puțin!”

Corect ar fi să socotească invers, *cu cât contribuie fiecare la bugetul statului*, și să strige la fel de indignat: „Unii contribuie cu prea mult și alții cu prea puțin!”

După logica lui Ion Iliescu, oamenii ar trebui ajustați cu foarfecă, pentru a deveni riguros egali, ca plantele dintr-un gard viu. Celor inteligenți ar trebui să li se mai reteze din inteligență, fiindcă au mai multă decât alții, celor talentați — să li se ia o parte din talent, ca să nu-i facă să se simtă prost pe semenii lor netaientați, iar celor frumoși — să li se lipească pe față o mască de oameni banali.

19 septembrie 2003. În timp ce mănânc, reflectez (fără să țin un deget la tâmplă). Ce caraghios își fac rost oamenii de mâncare! Le trag pe vaci de țâțe ca să le extragă laptele (la concurență cu viței), pândesc fundurile găinilor, în așteptarea momentului când ies pe acolo ouăle, le depozitează pe albine de mica lor agoniseală. Îmi dau seama cât ne disprețuiesc toate viețuitoarele astea.

20 septembrie 2003. O cititoare a revistei „Aspirina săracului” mă întreabă, printr-o scrisoare, cine sunt de fapt eu. Iată cartea mea de vizită:

Sunt bucovinean (deși m-am născut la Lugoj, unde părinții mei s-au aflat temporar). Sunt sentimental și delicat (deși am 1,87 m înălțime și cu mult peste 100 de kilograme). Sunt necomunist, din naștere și irevocabil (deși am fost membru al PCR). Am mulți prieteni (deși iubesc singurătatea). Am mulți dușmani (deși sunt o fire generoasă și îngăduitoare). Muncesc cu seriozitate și mă țin întotdeauna de cuvânt (deși trăiesc în România). O iubesc exclusiv pe soția mea. Domnița (deși îmi plac toate femeile).

21 septembrie 2003. Vizită acasă la N., cu prilejul zilei lui de naștere. Muzică antrenantă, mâncare bună, musafiri simpatici, cu umor. Totul ar fi frumos dacă N. nu ar insista, patetic, să mâncăm tot ce ne pune în farfurie. Iar după ce mâncăm, să acceptăm și câte un supliment.

— Alex, tu din piftie nici n-ai gustat!

— Ba da, e foarte bună! ^

— Mai ia o porție, te rog eu!

Tonul cu care rostește aceste cuvinte este dramatic, ca și cum dacă n-aș lua piftie, l-aș nenoroci. Iau.

— Așa. La asta merge și puțin mujdei.

— Mulțumesc, mi-am pus muștar.

— Nu contează. Trebuie să guști și din mujdei. E făcut cu smântână.

Al

Iau și mujdei. Mă uit la ceilalți musafiri. Nu mai glumește nimeni. Mâncăm cu toții în tăcere, roșii la față și transpirați. Trecem de pateul de ficat, de ouăle umplute cu brânză, de salata de boeuf, cu greu, dar fără incidente. La sarmale însă nu mai rezist.

— Alex, nu mănânci sarmale?

— Nu, eu mă opresc aici. >

— Nu se poate! Sunt făcute din carne de porc amestecată cu carne de vițel.

— Mă bucur. Dar m-am săturat.

— Numai două! Atât, două, și după aia ai să vezi că mai vrei. Sunt în franze de vițel.

În timp ce-mi vorbește, cu un glas implorator-disperat, N. încearcă să-mi ia farfuria din față ca să-mi pună în ea sarmale. Eu țin de farfurie, strâns, dar el mi-o ia cu forța. După ce mă învinge la acest original concurs, mă ridic și plec, provocând un moment de stupefacție generală. Pe stradă alerg. Mi-e teamă că am să-l văd pe N. apărând la fereastră și strigând:

— Numai două, Alex! Numai două!

23 septembrie 2003. Fac greșeala și cumpăr o carte despre îngrijirea gazonului, cu gândul la iarba din grădina mea, devastată de secetă. Din carte reiese că, dacă vrei să ai un gazon fmmos, trebuie să-l tunzi de

două-trei ori pe săptămână, cu mașini de tuns iarba electrice sau cu motor cu explozie, să-l uzi cu stropitori fine, să-l greblezi, să afânezi pământul cu furca, să reînsămânțezi porțiunile dezgolate, folosind semințe selectate de specialiști, să identifici buruienile (după numele lor latinesc) și să le distrugi cu erbicide, să duci lupte interminabile cu iepurii, cârțițele, furnicile și râmele, să presari toamna pe tot terenul îngrășămintă chimice sau naturale, cu ajutorul unor dispozitive sofisticate, să eviți să calci iarba prea des, dar nici să nu o lași necălcată.

Îmi dau seama că numai dacă m-aș ocupa de iarbă zilnic aș putea spera să am un gazon așa cum îmi doresc. Sunt dezolat. Îi exphc lui A. ce mă frământă. El face un semn de bagatelizare a suferinței mele și îmi spune:

— Iarba ca iarba. Dar ce ne facem cu dinții?

Și îmi arată, descurajat, o broșură despre îngrijirea dinților, luată de la un cabinet de stomatologie. Are 160 de pagini.

28 septembrie 2003. Imagini la televizor de la o întrunire a membrilor PSD cu funcții din întreaga țară. Sunt în total 5 000, nici nu încap în Sala Palatului (care e imensă). Îl aplaudă pe Ion Iliescu în picioare, frenetic, ca pe Nicolae Ceaușescu. Totuși nu asta mă miră cel mai mult.

Cel mai mult mă miră faptul că, în loc să stea cu privirea în pământ, arată voioși, mulțumiți de ei înșiși. Nu le e rușine că sunt membri ai PSD.

30 septembrie 2003. Pe Calea Victoriei, îmi atrage atenția o mașină luxoasă care staționează lângă trotuar, cu motorul în funcțiune și cu ușile deschise. Motorul are ceva defect; se aud pocnituri ritmice, probabil îi bat tacheții.

În mașină stă un tânăr singur și trist. Mă gândesc că e dezolat din... cauza problemelor pe care le are cu motorul și mă apropiu de el ca să-l încurajez. Și mie mi s-a întâmplat ceva asemănător la mașină, dar a fost simplu de reparat.

Noroc că mă opresc la timp. Tânărul nu e trist. Ascultă muzică la casetofon. Iar motorul mașinii nu e defect. Zgomotul sacadat nu vine de la tacheți, e chiar muzica pe care o ascultă tânărul.

3 octombrie 2003. Destinul, ironic, mă obligă să ascult numai muzică preferată de tineri. Îmi petrec seara la Clubul Prometheus, unde cântă formația „Sarmalele reci”. Numele formației nu mă șochează. Sarmalele, îndeosebi cele făcute din carne de vițel, merg și reci. Mult mai mult mi-ar fi displicut ideea de „piftie caldă”.

Toba, chitara electrică, acordeonul răsună asurzitor în eleganta sală de la subsol a clubului. Cineva îmi strigă în ureche că textele cântecelor sunt trăsnete, merită să le urmăresc. Sunt convins că așa e, dar cuvintele nu se aud. În sfârșit, deslușesc o propoziție, „Ana are mere”. E simpatică, într-adevăr. Seamănă — intenționat, prin simplitate — cu propozițiile din abecedare. Și, repetată pe un ton insinuant, dă o sugestie de sexualitate. Ana are mere... Și un băiat, bineînțeles, i le cere... Devin visător. Îmi imaginez merele Anei. Iată însă că mai prind din zbor un vers: „Gina are pere”. Chestia asta mă zăpăcește. Există și femei care au altceva decât mere? Dacă eram eu autorul versurilor, aș fi scris „Gina are peri”.

P.S. Gândindu-mă, desigur, la perii care fac pere.

4 octombrie 2003. În troleibuzul 86 un hoț de buzunare mi-a furat un carnețel care seamănă cu un portofel (are o învelitoare din piele). Dacă aș fi știut că o să se întâmple așa, aș fi scris pe prima pagină a carnețelului: „Ha! Ha! Te-am păcălit!”

De mulți ani mă gândesc ce s-ar putea face pentru a lupta cu hoții de buzunare. Îmi trecuse prin minte, cândva, să instalez în fiecare buzunar câte o capcană, un fel de fălci metalice, care, acționate de un arc, să prindă strâns mâna hoțului. Mi-a fost teamă însă că, uitând de capcane, mi-aș prinde chiar eu mâna în ele.

5 octombrie 2003. Mi se ia un interviu pentru un post TV, acasă la mine, la masa de scris (la cea de mâncat aş fi fost mai în formă, dar asta e regula, trebuie să se vadă că sunt scriitor). Cu o clipă înainte de a

începe filmarea, realizatoarea ia de pe masa la care stau solemn o sticlă de Coca Cola. O întreb dacă-i e sete.

— Nu, dar nu trebuie să apară în cadru. E considerată... reclamă!

— în cazul ăsta, vă atrag atenția că am și un pachet de Kent. Dar e pentru musafiri. Eu nu fumez.

— Aoleu! Uitam de țigări!

Și realizatoarea îndepărtează și țigările.

Îi arăt, intrând în joc, stiloul Parker. Nu știe dacă stilovurile sunt supuse aceleiași interdicții, dar pentru **orice** eventualitate, îl scoate din cadru.

Mă întreb, îngrozit, dacă nu-mi va cere să renunț și la haine.

6 octombrie 2003. Trec melancolic pe lângă Palatul Cotroceni. Bate un vânt rece care împrășteie frunzele de pe stradă. Îmi închei canadiana la gât și mă uit la mașinile care opresc la intrarea de pe șoseaua Panduri. Pe vremea lui Emil Constantinescu eram invitat și eu aici, la recepții fastuoase. Acum, nu mă mai invită nimeni.

Vai, domnule Ion Iliescu, cum puteți să fiți atât de nemilos și să mă lăsați singur pe stradă cu câinii vagabonzi, îru-ăiți de frigul toamnei, în timp ce dumneavoastră ciocniți cupe de șampanie cu oameni eleganți și ceremonioși? Este adevărat că din 1990 și până în prezent am scris peste 100 de articole critice la adresa dumneavoastră, dar nu e vina mea, m-am aflat sub influența nefastă a anturajului. În reahitate, v-am admirat întotdeauna. Veți rămâne în istorie. Dacă România arată azi așa cum arată, dumneavoastră vi se datorează.

8 octombrie 2003. S-a pus în mișcare uriașa mașinărie propagandistică a PSD pentru a-i convinge pe cetățenii României să voteze modificările aduse Constituției. Exact cum țâșnea pe vremea bunicii cucul din. ceasul cu cuc, ca să marcheze trecerea unei ore, țâșnește acum din televizor câte o celebritate și turuie tot felul de chestii patetico-solemne despre obligația noastră morală de a spune *da*. Nu suntem îndemnați doar să mergem la vot, să deliberăm și să fim *pro* sau *contra*. Ni se cere imperios să fim *pentru*. Formula folosită — *Da pentru Europa* — reprezintă un mod de a ni se smulge adeziunea. Ni se sugerează că, dacă suntem împotriva versiunii PSD a Constituției, suntem împotriva integrării României în Europa. Că aducem, cu alte cuvinte, un grav prejudiciu țării.

N-ar fi exclus ca și la alegerile propriu-zise să ni se spună că nu ne iubim țara dacă nu votăm cu PSD. Vorba poetului (comunist): „Dai în mine? Dai în tine,/ Dai în fabrici și-n uzine!”

9 octombrie. Astăzi am făcut o tentativă — care s-a dovedit până la urmă nefericită — de a cuceri o blondă cu ajutorul formulei inventate de PSD. Rămas singur cu ea, am întrebat-o dacă îmi dă voie să o sărut. Văzând-o că ezită, am strigat:

— Spune *da!* Nu pentru mine, *pentru Europa!*

Blonda s-a uitat la mine ca la un nebun și mi-a întors spatele.

12 octombrie 2003. Recitesc versurile lui Topîrceanu și tresar: „Un țânțar nervos și foarte/ Slab de constituție/ în zadar vrea să ia parte/ Și el la discuție.”

Vasăzică, în vremea lui era la fel: dacă erai slab de constituție, nu luai parte la discuție.

15 octombrie 2003. Intru într-o farmacie ca să cumpăr enalapril și tertensif. Înăuntru se mai află un singur cumpărător, un bărbat între două vârste, cu capul înfășurat într-un fular, care, aplecat în fața ghișeului, îi spune farmacistei pe un ton confidențial:

— Dați-mi și mie ceva penttu răceală! Am stat într-o stație de autobuz și m-a luat așa, cu frig.

— Ce anume să vă dau? întreabă farmacista.

— în stație la Perla... Așteptam autobuzul 331... O oră am stat, știți cum sunt ăștia... Fir-ar mama lor a dracului!

16 octombrie 2003. Sunt foarte trist. încă o blondă mi-a spus *Nu pentru Europa!*

17 octombrie 2003. Mă sună cineva de la BBC și îmi cere să comentez „descoperirea făcută recent în legătură cu Ștefan Aug. Doinaș”.

— Ce descoperire?

— A fost informator al Securității!

Sunt constemat, dar după câteva secunde îmi dau seama ce nedrept ar fi să-l judecăm sever pe *poet, post-mortem*, pentru că a cedat presiunilor făcute de o instituție represivă. Dezavuarea lui ar fi cu atât mai absurdă cu cât în momentul de față la conducerea țării se află foști demnitari comuniști și chiar foști lucrători ai Securității, toți copleșiți de onoruri.

Din ceea ce se petrece azi în România, nu reiese deloc că tiebuie să te simți vinovat dacă ai colaborat cândva cu Securitatea. Un străin care ne-ar vizita țara pentru prima dată ar putea crede că, dimpotrivă, asta e o condiție ca să faci carieră politică sau să devii miliardar. N-ar fi exclus ca în curând,

pentru ocuparea unor posturi prin concurs, să li se ceară candidaților să adauge la dosar o adeverință de genul:

„Adeverim prin prezenta că domnul X a colaborat cu Securitatea, înainte de 1989. în această activitate a dat dovadă de discreție și zel...”

19 octombrie 2003. Va rămâne veșnic un mister modul cum a fost accelerată brusc participarea cetățenilor la votarea noii forme a Constituției în după-amiaza zilei de 19 octombrie. O după-amiază de duminică, rece și ploioasă! în numai câteva ore s-a ajuns de la 18 la 54 la sută!

Este adevărat că agitația activiștilor PSD a fost uriașă. Am crezut la un moment dat că a fost adus de la cimitirul Ghencea, pentru salvarea situației, Nicolae Ceaușescu însuși. Exact ca pe vremea lui, toț „aparatură de partid” s-a pus în mișcare. Primarii au organizat chefuri la secțiile de votare, tăindu-și în acest scop porcii de acasă și punându-și la bătaie rezervele de vin, tinerii pesediști au colindat căminele studențești, intrând din cameră în cameră, spre plăcuta surprindere a căministelor în pijamale, preoții au scurtat slujba și i-au trimis pe credincioși în regim de urgență — și în fum de tămâie — la vot. în multe sate, grupuri de activiști, din care nu lipseau polițiștii, au mers cu urna în brațe, prin noroaie, la țărani acasă și le-au pus ștampila în mână, aducându-i în situația de-a nu mai putea să refuze aplicarea ei pe buletinul de vot ținut pe o mapă. Au fost vânați până și turiștii din munți, care au votat prin câte o poiană, renunțând la caracterul secret al votului, întrucât cabine de vot nu transportase nimeni acolo. Au votat și pușcăriașii, și prostituatele de pe stradă, și proxeneții. Televiziunile particulare parcă nu mai erau particulare. Toate deveniseră un instrument de propagandă unic, încât am fost nevoit să-mi scot din cămară vechea antenă „pentru bulgari”.

S-a făcut „totul”, așa cum s-a cerut de la „centru”, pentru „îndeplinirea sarcinilor trasate”, dar creșterea spectaculoasă a numărului participanților la vot, pe parcursul unei după-amieze, tot rămâne de neînțeles. Practic, s-a produs un miracol, pentru care Adrian Năstase ar trebui beatificat, ca maica Tereza.

20 octombrie 2003. Mi se cere un *curriculum vitae*, pentru un dicționar al scriitorilor. Cu acest prilej, îmi recapitulez viața și devin melancolic. Biografia mea ar trebui interzisă minorilor sub 12 ani, întrucât conține: 1. violență moderată; 2. nuditate nonsexuală. Mă gândesc cu invidie la scriitorii a căror biografie ar trebui interzisă minorilor sub 16 ani.

22 octombrie 2003. Ies de la o ședință de la Uniunea Scriitorilor, în jurul orei 14. Clipesc nedumerit, totul pare schimbat în jur. Mă întreb în ce

țară mă aflu. Pe Calea Victoriei, circulația mașinilor este dirijată perfect. La fiecare intersecție se află câte un polițist care asigură fluența

traficului. Datorită gesticulației hotărâte și energice a omului în uniformă, automobiliștii dau prioritate pietonilor, dar și pietonii traversează strada repede, ca să nu țină mașinile pe loc. Pentru a-și sincroniza acțiunile, polițiștii, al căror șir se pierde în zare, folosesc cu dexteritate aparate de emisie-recepție. Dispozitivul uman funcționează ireproșabil. Numai în Germania am mai văzut o asemenea organizare.

Iluzia nu durează însă mult. Pe Calea Victoriei trece vijelios o coloană oficială, constituită din mașini ale poliției, limuzine negre cu geamuri fumurii, ambulante, motocicliști în formație. Deci asta era! La câteva zeci de secunde după trecerea coloanei, poHțiștii care au dirijat circulația dispar fără urmă. Dezordinea își reintră în drepturi. Se aud înjurături și claxoane. Sunt iar în România, nu am dubii.

26 octombrie 2003. în parc, câțiva copii, priviți cu încântare de mamele lor, joacă un joc inventat de ei: își fac cunoscute dorințele cele mai arzătoare. Unul, blond și cărlionțat, mărturisește că visează ca părinții lui să câștige la „6 din 49”. Altul, cu o șapcă șttengărească pe cap, declară că ar vrea să aibă averea lui Bill Gates (știe de Bill Gates!). O fetiță simpatică, o adevărată domnișoară în miniatură, mă fixează și mă întreabă care e dorința mea. Luat pe nepregătite, nu știu ce să răspund.

Acasă, însă, reflectând în liniște, îmi dau seama ce anume mi-ar plăcea să am: mașinile, casele de vacanță, barurile, iahturile, geamantanele cu bani, casetele cu bijuterii etc. care sunt distruse într-un film american (toate fiindu-mi date, bineînțeles, înainte de a fi distruse).

27 octombrie 2003. Ideea mă urmărește. De ce le place oare americanilor să vadă cum sunt aruncate în aer, incendiate, sparte, scufundate

în lacuri, ciuruite de gloanțe lucruri pe care tot ei le-au făcut cu multă muncă? Mie mi se strânge inima și când văd spărgându-se un parbriz.

îmi amintesc că, pe vremea când lucram, ca scenarist, la un serial TV, a trebuit să fie filmată, printre altele, incendierea unei mașini. S-a achiziționat în acest scop o Dacie veche și rablagită. Un tehnician s-a apropiat cu timiditate de ea, i-a presărat pe capotă puțină benzină dintr-o canistră și i-a dat foc. Imediat după ce operatorul a filmat scena, ne-am repezit cu toții să stingem incendiul. Arsese doar vopseaua de pe o parte a capotei. Fostul proprietar al mașinii, care asistase și el la filmare, avea ochii în lacrimi.

28 octombrie 2003. De când este la PRM, vechiul meu prieten, George Pruteanu, nu mai vorbește calm și cu umor ca altădată; strigă cu o voce spartă, se strâmbă disprețuitor, gesticulează vehement, gata să-I lovească din greșeală pe interlocutor.

29 octombrie 2003. Greve și demonstrații. Ion Iliescu a cântat o viață întreagă „Sculați voi oropsiți ai vieții,/ Voi osândiți la foame sus!” Și iată că acum oropsiții și osândiții la foame protestează. Vechiul activist al partidului comunist își vede visul împlinit.

30 octombrie 2003. Pare absurd ca studenții să facă grevă. Este de înțeles ca ei să demonstreze pe străzi sau în piețe, în timpul lor liber, dar de ce să refuze să meargă la cursuri, care sunt organizate în interesul lor? Muncitorii care fac grevă aduc prejudicii proprietarului fabricii, obligându-l astfel să le mărească salariile. Dar studenții care refuză să învețe își aduc prejudicii lor înșiși.

De fapt, greva studenților este un fel de grevă a foamei, o sinucidere intelectuală în văzul lumii, organizată cu scopul de a-i impresiona pe guvernanți. Mă întreb însă dacă aceștia se vor lăsa impresionați. Nu mi-l închipui pe Octav Cozmâncă ducându-și batista la ochi.

31 octombrie 2003. Când merg pe jos, prin București, nu traversez străzile pe trecerile de pietoni. Dacă aș face-o, m-aș simți nedreptățit constatând că nu mi se dă prioritate. Prefer să trec prin locuri nemarcate. Acolo, chiar dacă aș fi lovit de vreuna din mașinile care gonesc vijelios, aș muri mulțumit că nu mi s-a încălcat niciun drept.

3 noiembrie 2003. Am dat azi o replică inspirată. Iată și împrejurările, în redacția în care lucrez a intrat pe neașteptate o tânără care, fără nicio sfială, s-a așezat cu fundul pe biroul meu, chiar pe un dosar cu

manuscrise, a întors către mine o privire cu care voia să mă fascineze și mi-a făcut o propunere constemantă:

— Domnule Alex. Ștefănescu, dacă îmi publicați o pagină de versuri, mă culc cu dumneavoastră.

Atunci eu, cu o spontaneitate de care sunt mândru, i-am răspuns:

— Bravo, domnișoară, adică vreți să vă fac *două* servicii?

4 noiembrie 2003. îmi amintesc de o epigramă pe care a făcut-o Mircea Dinescu la adresa mea, cândva, la o întâlnire cu cititorii:

,Alex, când era copil,/ Avea sex, n-avea *appeal* De când e matur Alex/ *Are-appeal*, dar n-are sex."

Mircea Dinescu, bineînțeles, nu are dreptate. Dar umor are.

5 noiembrie 2003. PSD a devenit un partid de lingviști. Toți oamenii lui Adrian Năstase și Adrian Năstase însuși se străduiesc să interpreteze frazele din raportul privind situația din România elaborat de experți ai Uniunii Europene. Ca să demonstreze că în Vest se consideră că avem o „economie de piață funcțională”, pesediștii întorc cuvintele pe toate fețele, reconstituie etapele traducerii din engleză în română, caută în dicționare sinonime etc. Mult mai simplu ar fi să lase din mână hârtiile și să se uite (măcar pe fereastră) la ce se întâmplă în țara lor. Ar vedea că economia noastră de piață este funcțională ca o căruță fără roți trasă de un cal de lemn pe un drum desfundat.

6 noiembrie 2003. Astăzi e ziua mea, zi frumoasă ca mine... (adică urâtă). Plouă și bate vântul.

Dar chiar dacă s-ar face vreme frumoasă, viața tot urâtă ar fi în țara mea. Așa cuni este de când am apărut pe lume. M-am născut exact în anul în care regele era alungat din România și începea distrugerea civilizației românești.

Ce greșală am făcut, acum 56 de ani, acceptând să ies din locul, atât de cald și ocrotitor, în care mă aflam! Adversarii mei, care mă trimit mereu acolo, nici nu-și imaginează ce fericit aș fi dacă aș putea să le urmez îndemnul.

7 noiembrie 2003. Nu-mi ies din gând pesediștii care fac hermeneutică. Sunt de un comic irezistibil. Este ca și cum marinarii de pe Titanic, în timpul scufundării vasului, ar fi primit o radiogramă — „Veți ajunge la destinație dacă navigați în continuare” — și ar fi stat apoi aplecați deasupra ei, încercând să o interpreteze ca pe un mesaj optimist, până când apa le-ar fi ajuns la gură.

8 noiembrie 2003. Am să propun Academiei Suedeze instituirea un Premiu Nobel pentru promovarea sărăciei. Vreau să fac asta din patriotism, pentru ca și președintele țării mele să aibă șansa să primească Premiul Nobel.

9 noiembrie 2003. Astă-noapte a fost eclipsă totală de Lună. în așteptarea acestui eveniment, un vecin, V., a afumat o bucată de sticlă. I-am explicat că de sticlă afumată este nevoie numai când te uiți la o eclipsă de Soare, dar nu m-a crezut. Drept urmare, n-a văzut nimic și s-a culcat furios.

Eu am stat pe străzi până spre patru dimineața. Erau mulți tineri care priveau cerul. Nu râdeau strident, nu strigau, nu adăugau la sfârșitul

fiecărei propoziții „ce p... mea!”. În loc să mă uit la Lună, mă uitam la ei. Spectacolul uman era aproape mai frumos decât spectacolul cosmic.

10 noiembrie 2003. Ieri am fost într-o mică excursie la Mănăstirea Căldărușani, construită de Matei Basarab acum trei sute șaptezeci de ani. Așezată în mijlocul lui lac, la extremitatea unei peninsule, într-un peisaj dominat de păduri, mănăstirea se remarcă prin trăinicie și grație. În apropierea ei s-a amenajat un cimitir. Pentru localnici, dar și pentru unii bucureșteni care vor ca măcar *post-mortem* să se afle departe de vacarmul orașului.

Iată însă că ieri, chiar lângă cimitir se instalase o familie dornică să petreacă. Bărbații aprindeau focul pentru grătar, iar femeile pregăteau cotletele și micii. Dintr-un casetofon se revărsa o muzică asurzitoare, lălăită și languroasă, de un prost-gust agresiv. Erau nemuritoarele manele, care bruiiau și foșnetul metalic al pădurii cu frunzișul uscat, și ciripitul delicat-alarmat al păsărilor înfrigate de vântul toamnei.

Mă întrebam ce ar simți cineva care ar veni să se reculeagă la mor-, mântui părinților săi. Cum ar reuși să și-i amintească pe cei dragi în atmosfera de crăsmă soioasă instaurată la marginea cimitirului de familia de petrecăreți. Nu m-aș mira ca în curând să se facă grătar și să se audă manele și în biserici.

11 noiembrie 2003. Îmi petrec câteva ore în redacția revistei „Aspirina săracului”, unde se sărbătorește ziua de naștere a lui Mircea Dinescu (în absența lui). Cei mai mulți dintre redactori sunt tineri. La început, stau ca pe ace, imaginându-mi că voi asista la discuții plictisitoare despre fotbal și mărci de mașini. Spre surprinderea mea, subiectele sunt altele: Socrate și Platon, Tolstoi și Dostoievski, legea atracției universale și teoria relativității. Dinu Adam, Gândi Georgescu și Radu

Mihai se angajează în polemici savante, întrerupte de câte o remarcă de un haz nebun.

12 noiembrie 2003. Astă-noapte am avut coșmaruri. Am visat că Gândi Georgescu îndrepta un deget acuzator spre mine, spunându-mi pe un ton sever:

— Domnule Alex. Ștefănescu, nu cunoașteți legea a III-a a termodinamicii!

Drept urmare, acum, la ora șase dimineața, în loc să-mi scriu articolul pentru „România literară”, studiez, cu ochii roșii de nesomn, un manual de fizică, pe care nu l-am mai deschis din timpul liceului.

13 noiembrie 2003. Noul prefect al Capitalei, Ovidiu Grecea, și-a început activitatea cu o greșeală de gramatică: „Cine încalcă legea îi luăm gâtul!”. Corect era: „Cui încalcă legea îi luăm gâtul!”.

În plus, expresia „a lua gâtul cuiva”, împrumutată din limbajul infractorilor, nu ar trebui să facă parte din limbajul unui prefect.

15 noiembrie 2003. M-a oprit un polițist de la Circulație, în zona IMGB. M-am dat jos din mașină, cu actele în mână. El s-a prezentat, dar și-a pronunțat numele neclar. Ceva de genul:

— Ma-i-es-cu.

— N-am înțeles, i-am spus. Cum vă cheamă?

A tresărit, m-a privit mai atent decât până atunci și s-a conformat:

— Marinescu.

Mi-a luat actele gânditor, a ezitat câteva secunde, apoi mi le-a înapoiat fără să le verifice și mi-a făcut semn că pot să plec.

Ce anume îl intimidase nu știu. Poate faptul însuși că îi aflasem numele exact. Era ca și cum l-aș fi dezarmat.

În România, puțini sunt cei care își declină identitatea. Funcționarilor publici, cei cărora trebuie să le ducem câte o sticlă de whisky ca să ne elibereze cine știe ce adeverință, nu li se cunoaște decât prenumele: Vali, Nelu, Mișu etc. Din necesitatea de a-i trata totuși ceremonios, a apărut formula hibridă, de un remarcabil prost-gust, „doamna Vali” (sau „domnul Nelu”, sau „domnul Mișu”).

În carnetul meu de adrese, și meseriașii sunt indicați într-un mod similar: electricianul se numește „domnul Costel”, croitoreasa — „doamna Olguța”, zugravul — „domnul Puiu”.

La țară se folosesc pe scară largă poreclele. Tânărul „Păstaie” se sperie de moarte dacă îi spui, cum scrie în actele lui de identitate, „Vasile Paraschivescu”. Are impresia că ai venit să îl arestezi.

17 noiembrie 2003. Și mie se spune adeseori „domnul Alex”. Îmi displace profund. Mai bine mi s-ar spune „băi!” sau „Ștefănescule!”, ca în armată.

O singură persoană reușește să facă să sune încântător sintagma „domnul Alex”. Este o femeie frumoasă, secretară (nu contează unde), care, ori de câte ori mă vede mi se adresează, într-adevăr, cu „domnul Alex”, dar mă și sărută. Se numește „doamna Roxana”.

23 noiembrie 2003. Șevardnadze a fost obligat să renunțe la conducerea Georgiei, sub presiunea a sute de mii de demonstranți, care, au ocupat principala piață publică din Tbilisi și au luat cu asalt Parlamentul.

Comentatorii (inclusiv cei georgieni) remarcă similitudinea dintre această revoltă populară și ceea ce s-a întâmplat în România pe 22 decembrie 1989. „Șevardnadze este un Ceaușescu al nostru — spunea, gâfâind încă după participarea la o busculadă, un lider al opoziției din Georgia unui ziarist român — și noi l-am alungat de la putere așa cum l-ați alungat voi pe Ceaușescu.”

În realitate, Șevardnadze nu este deloc un Ceaușescu. Evenimentele seamănă între ele, dar personajele — nu. Șevardnadze este de fapt un Iliescu al georgienilor, pe care populația nu l-a mai suportat. Ca și Iliescu, Șevardnadze s-a format la Moscova, a fost multă vreme un zelos activist al partidului comunist, participând la monstruoasa „luptă de clasă” și abia într-un târziu a început să militeze pentru un „comunism cu față umană”. La paisprezece ani de la căderea comunismului în

aproape întreaga lume, prezența lui la conducerea Georgiei devenise o absurditate, o rușine, o sfidare a istoriei. Prezența lui Ion Iliescu, azi, la conducerea României este, din punct de vedere istoric, la fel de aberantă și rușinoasă.

24 noiembrie 2003. S-a deschis Târgul de carte „Gaudeamus”. Un paradis al cărților. Un paradis în care vor pătrunde în mod sigur, și acest an, asemenea unor demoni, diverși oameni politici. Nu ca să cumpere cărți, ci ca să fie fotografiați când cumpără cărți.

Unii dintre ei cam atât țin o carte în mână: cât durează un *blitz*.

25 noiembrie 2003. Particip la lansarea volumelor de memorii ale lui Ion Diaconescu, la fostul sediu al CDR. În fața unei săli pline de celebrități (surorile lui Comeliu Coposu, Ion Caramitru, Nicolae Noica, Virgil Petrescu, Teodor Morariu, Ioan Mureșan, Constantin Dudu Ionescu. Lucia Hossu Longin ș.a.), luăm cuvântul, pe rând: Alexandru Badea, Emil Constantinescu, eu, Victor Ciorbea, Dan Pavel, Ion Diaconescu.

Se remarcă Emil Constantinescu, care, uitând pentru ce se află la microfon, vorbește mai mult despre propriile lui memorii, publicate anul trecut.

26 noiembrie 2003. Azi, cu totul pe neașteptate, m-a căutat și mi-a vorbit curtenitor, chiar afectuos scriitorul și publicistul C.T. Nu înțelegeam ce s-a întâmplat. C.T. este de obicei distant și uită ani la rând de existența mea. După numai cinci minute însă am aflat motivul acestei schimbări de atitudine: i-a apărut o carte și vrea să scriu despre ea, să o prezint publicului la Târgul de carte „Gaudeamus” etc.

Dragă C.T., înțeleg să mă curtezi când ai nevoie de mine, dar te rog să nu o mai faci doar cu cinci minute înainte de a-mi spune despre ce e vorba. Bate la ochi. Ar fi bine să începi cu complimentele cu câteva zile înainte, ca să nu-mi dau seama ce urmărești.

27 noiembrie 2003. Cum iese puțin soarele, îndrăgostiții devin **exuberanți**: se hârjonesc pe stradă, se îmbrățișează rezemați de câte un gard sau se sărută la nesfârșit (ca la un concurs de rezistență) în stațiile de autobuz, în special cei din stațiile de autobuz mă scot din sărite, din cauză că reacționează invers decât mine. Ei se bucură că au de așteptat, eu nu. Iar când în sfârșit vine autobuzul, eu mă bucur, în timp ce ei dau semne **de** nemulțumire, ca și cum ar fi treziți din somn.

29 noiembrie 2003. Am fost din nou la Târgul de carte „Gaudeamus” (unde s-a lansat azi și revista „JPlai cu boi”). Accesul în parcare din fața „Romexpo” era cu desăvârșire interzis. Am și crezut, la un moment dat, că după *Ușa interzisă* a lui Gabriel Liiceanu se lansează o nouă carte. *Parcarea interzisă*. Drept urmare, deși am plătit nu mai puțin de 60 000 de lei pentru parcare, a trebuit să rătăcesc cu mașina timp de trei sferturi de oră, printr-o aglomerație apocaliptică, până când am găsit, foarte departe de târg, un loc liber. Și în tot acest timp mă uitam cu jind la imensul perimetru pustiu, dar inaccesibil din fața „Romexpo”.

În scurtă vreme am aflat de ce anume s-a instituit embargoul. La Târgul de carte urmau să vină cei mai mari cititori ai țării. Ion Iliescu și Adrian Năstase, fiecare cu suita lui. Pentru șase mașini negre oficiale au fost rezervate trei sute de locuri de parcare!

P.S. Din punctul meu de vedere, actualii guvernanți sunt *killer-i* ai cărților, întmcat au luat hotărârea să instituie TVA pe volumele puse în circulație, începând de la 1 ianuarie 2004 (ceea ce înseamnă implicit o mărire a prețului lor de vânzare). Probabil de asta au venit la târg, ca să-și vadă victimele înainte de a le suprima.

2 decembrie 2003. Astă-noapte i-am visat pe Ion Iliescu și Adrian Năstase. Ion Iliescu învârtea, cu o lingură mare de lemn, într-un cazan cu fasole pusă la fiert, iar Adrian Năstase făcea câmați, folosindu-se de o mașină de tocat carne cu tulumă. Oamenii lor pregăteau farfuriile pe care aveau să le umple cu fasole și câmați și să le împartă populației. În zori m-am trezit transpirat, obosit și am jurat să nu mai urmăresc niciodată la televizor — cum am făcut ieri — reportaje despre sărbătorirea Zilei Naționale a României.

4 decembrie 2003. A apărut un roman care va fi un bestseller, *După-amiază cu o nimfomană* de Eugen Șerbănescu. Am vorbit, la o întâlnire cu cititorii, despre acest roman și mi-am pus în joc toată competența pentru a explica în ce constă frumusețea lui *literară*. Efortul meu a fost în zadar. La sfârșitul întâlnirii câțiva tineri m-au înconjurat și m-au rugat, în șoaptă, să le spun cine e nimfomana și ce adresă are.

5 decembrie 2003. Toată lumea vorbește despre „schimbarea la față a lui CV. Tudor”. Cu acest prilej îmi aduc aminte ce dedicații măgulitoare îmi scria pe vremuri CV. Tudor pe cărțile lui, sperând să-mi câștige bunăvoința. Am și acum volumul intitulat *Poezii*, publicat în 1977, pe a cărui pagină de gardă se poate citi: „Lui Alex. Ștefănescu, critic de finețea filigranului, tânăr de aleasă cultură și frumoasă educație românească”.

Constatând că nu-i consacru articole elogioase, așa cum spera, autorul acestor flatante rânduri mi-a retras simpatia. După 1989, mi-am văzut numele pe o „listă a rușinii”, în revista „România Mare”, însoțită de precizarea că România ar avea de câștigat dacă toți cei de pe listă (în marea lor majoritate, intelectuali de elită) ar fi... împușcați.

Pe vremea aceea, CV. Tudor îl proslăvea pe un tânăr de frumoasă educație rusească. Ion Iliescu, și îi denigra în cuvinte murdare pe adversarii acestuia. A urmat o perioadă în care Ion Iliescu a fost supus și el unui tratament injurios, pentiu ca în prezent să intre din nou în grațiile lui CV. Tudor.

A venit momentul ca președintele partidului „România Mare” să-și schimbe și față de mine atitudinea, extrăgându-mi din cap glonțul virtual cu care m-a împușcat acum zece ani. Nu de alta, dar e păcat de frumoasa mea educație românească.

7 decembrie 2003. S-a făcut, brusc, foarte frig. Fructele pe care le aveam pe balcon mi-au înghețat, rufele puse la uscat au întepenit în forme bizare, iar mașina nu mi-a mai pornit dimineața. Și mai grav este că pe străzi femeile nu-și mai arată eterna și fascinantă fâșie de piele pe care se află buricul. Au acoperit-o cu maiouri, pulovăre și canadiene. Mă gândesc cu duioșie la ea, cum stă singură acolo, în întuneric. Sper să nu i se întâmple nimic până la primăvară.

9 decembrie 2003. Un turc, proprietarul unui magazin, tiesare îngrozit când aude explodând pe stradă o petardă și se miră că eu rămân impasibil. Îmi povestește ce s-a întâmplat recent în Turcia (deși știu, de ia televizor) și mă întteabă:

— La voi, românii, nu este teamă săriți în aer?

îi răspund, cu un zâmbet mefistofehc:

— Nouă nu ni se poate întâmpla așa ceva. Noi suntem în aer de multă vreme.

11 decembrie 2003. CNA interzice oamenilor de cultură implicați în viața politică să mai realizeze emisiuni TV. Dacă ar trăi azi, Eminescu n-ar avea voie să apară la televizor. Argumentul? Scriitorii, istoricii, regizorii, muzicienii ș.a.m.d. pot cuceri, cu farmecul lor, publicul. Și în felul acesta pot influența alegerile.

Dar de ce să nu le influențeze? Nu este o competiție liberă? Nu are dreptul fiecare să ia parte la viața publică? Și nu are dreptul populația să admire pe cine vrea? Nu va trece mult timp și în România se va lua măsura ca femeile frumoase care fac politică să nu mai aibă voie să iasă în lume decât cu un vâl pe față. Pentru ca nu cumva frumusețea lor să influențeze alegerile.

Deocamdată sunt obligați să dispară sub vâlul anonimatului oamenii de cultură, ca să nu li se vadă erudiția, elocvența, umorul.

12 decembrie 2003. Conducătorii României evită să-i susțină explicit și energic pe românii din Basarabia, aflați într-o situație disperată. Astăzi mi s-a luat un interviu pentru revista „Sud-est” din Chișinău și am declarat: „în calitate de cetățean român, îmi cer scuze basarabenilor pentru lașitatea conducătorilor României.”

13 decembrie 2003. Românii din Basarabia, vechi teritoriu românesc, pe care ni l-a luat cu forța Stalin în înțelegere cu Hitler, au fost declarați de Vladimir Voronin și ai săi „minoritate națională” (majoritatea constituind-o moldovenii și ucrainenii). Mai rămâne ca și românii din România să fie declarați minoritate națională. Sunt convins că nici atunci Ion Iliescu nu va lua atitudine. De altfel, în România, noi, românii, chiar am rămas o minoritate. Majoritatea o constituie pesediștii și peremiștii.

14 decembrie 2003. Fac cumpărături la Bucur Obor. Pentru a-și atrage clienții, vânzătorii recurg la diminutive: „Am cesulețe de damă.”, „Chiloței pentru domni mai plinuți!”, „Un șamponaș cu miros de busuioc!”, „Brăduleți de plastic pentru copilași!”, „Covrigei!”. Până și sobrul vâsc este numit de cea care îl vinde „vâsculeț”.

Sunt tentat să cumpăr de toate, dar de fiecare dată prețulețul mi se pare cam mărișor.

15 decembrie 2003. Ieri, după ce-am ieșit de la Bucur Obor, în drum spre casă am fost oprit un necunoscut, care mi-a făcut semnul victoriei, „V”, cu degetul arătător și cel mijlociu. Nu înțelegeam despre ce e vorba.

— Cum, nu știți?! s-a mirat necunoscutul. A fost prins Saddam Hussein!

Nu-mi iese din minte, nici azi, figura celui care mi-a adus la cunoștință succesul americanilor. Era un bărbat în vârstă, neras de câteva zile și îmbrăcat în haine ponosite. Ținea agățată de braț o sacoșă de plastic, în care avea câțiva morcovi murdari și o pâine așezată deasupra lor. Voia să re trăiască, împreună cu mine, momentul de jubilație pe care l-am trăit cu toții acum paisprezece ani, când a fost capturat Ceaușescu.

N-am fost la înălțimea situației. Am ridicat un singur deget, în semn de salut trist, și mi-am văzut de drum.

16 decembrie 2003. A apărut un nou rogozan: Cristian Tudor Popescu.

Rogozanii sunt acei ziariști superficiali și îngâmfați care cred că se pricep la toate. Numele, expresiv și mpmorabil (ca și *paparazzi*) le-a fost dat de un critic literar. Daniel Cristea-Enache, enervat de suficiența lor. Iar cel mai rogozan dintre rogozani, de la care i-a venit criticului ideea, este Costi Rogozanu, de la „Evenimentul zilei”.

Iată că și Cristian Tudor Popescu, ziaristul sumbru-justițiar de la „Adevărul”, a devenit un rogozan. În ultimul număr al „Adevărului literar și artistic”, el scrie că Nichita Stănescu nu are valoare ca poet, că a fost „inventaf de critici și că, în plus, a fost obedient față de regimul comunist (afirmații, bineînțeles, false). După denigrarea lui Eminescu, acum câțiva ani, în revista „Dilema”, de către un grup de tineri autori

dornici să se remarce prin scandal, aceasta este a doua tentativă de a zgâria cu un cui ruginit un Mercedes al literaturii române.

Cristian Tudor Popescu se pronunță asupra poeziei lui Nichita Stănescu cu o siguranță de specialist, deși îi lipsește în mod evident competența. Faptul că importanți critici literari din România și din alte țări îl admiră pe Nichita Stănescu nu-i provoacă nicio sfială. El are un aplomb susținut de ignoranță, ca orice rogozan.

Expert în morală, în SF, în tenisul de câmp, în strip-tease-ul gimnastelor, în activitatea CNSAS, Cristian Tudor Popescu se erijează acum și în specialist în poezie. Mai rămâne să-și spună părerea despre civi-hzația etruscă, despre transplantul de ficat și despre funcționarea Uniunii Scriitorilor pentru a fi un rogozan complet.

22 decembrie 2003. Obrăznicia poate salva România. Când am fost la New York, am cunoscut un român care datorită obrăzniciei are succes în afaceri. Iată despre ce e vorba.

Românul face comerț cu supă, pe care o vinde în pahare de plastic, la un ghișeu deschis spre stradă. îmbrăcat în bucătar, cu un polonic în mână, el umple câte un pahar, îl înmânează cumpărătorului prin fereastră și tot pe acolo încasează banii. Fiind cam prost crescut, românul nostru (care de fapt nu mai e al nostru, ci al lor) se răstește la newyor-kezii care nu reușesc să apuce repede paharul fierbinte. O dată a schițat chiar gestul de a-i da unui cumpărător cu polonicul în cap.

Printi-o întâmplare, acel cumpărător era un actor cunoscut, care, indignat, a relatat seara, la o emisiune TV, cu mult sarcasm, ce i s-a întâmplat. Urmarea a fost neașteptată. începând chiar de a doua zi americanii au dat buzna la ghișeul românului, dornici să vadă cum este când strigă un vânzător la ei. Pentin americani aceasta este o experiență exotică, dătătoare de senzații tari, pentru că lor nu li se întâmplă niciodată ca un vânzător să-i admonesteze. încasările românului nostru (al lor) au crescut vertiginos. El a început chiar să-și șarjeze obraznicia, spre amuzamentul americanilor, care stau la coadă ca să-și ia rația de muștruluiială.

Asta am putea exporta, obraznicie. Pe piața internă produsul oricum nu are căutare, fiindcă există o supraofertă.

2004

12 ianuarie 2004. Visez să fac un film, *Maimuțele*, în replică la celălalt film al lui Hitchcock, *Păsările*, lată subiectul: O întreagă armată 'Ic urangutani și cimpanzei, gorile și cercopiteci invadează instituțiile minănești. Cu ochi mici, cu trăsăturile feței mobile, cu un rânjet care le

I kvvelește nu numai dantura, ci și gingiile, aceste caricaturi de oameni

II gonesc pe înalții funcționari și le iau locul. Nimeni nu le opune nicio **I** c/istență.

Rămase stăpâne pe situație, maimuțele se cațără cu picioarele lor păroase pe birouri, se agață de candelabre și se leagănă cu ele, se holbează la calculatoare, se scarpină cu mobilele la ceafă, făcând să le cadă (Ic acolo o puzderie de purici.

Vin trimișii unor posturi de televiziune. Maimuțele le iau microfoanele din mâini și încearcă să le mănânce ca pe niște banane. Apoi, plic-I isite, cască și încep să sară de pe un fotoliu pe altul.

Sălile în care au loc dezbaterile parlamentare au ajuns și ele phne de maimuțe. Când un om urcă la tribună și vrea să le spună ceva important, ele îl întâmpină cu sunete nearticulate.

Maimuțele din componența guvernului se cațără pe fațada palatului (lin Piața Victoriei și intră direct pe ferestre în birourile lor. Maimuțe-Ic-magistrați își mulg țâțișoarele în timpul proceselor, ca să lingă câte o picătură de lapte. Iar maimuța investită ca președinte al țării îi primește într-un mod insolit pe oaspeții străini, arătându-le un funduleț roșu.

E tare, să recunoaștem! Te ia groaza. Bine că așa ceva nu se întâmplă în realitate!

15 ianuarie 2004. Azi e ziua în care s-a născut Eminescu. Au trecut (le atunci 154 de ani. Iar de la moartea lui se vor împlini în curând 115.

Dacă ar trăi în vremea noastră, Eminescu ar trebui să modifice versurile din *Scrisoarea III*: „Și apoi în sfatul țării se adun' să se admire/ Hulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subțire". Modificate, versurile ar arăta astfel: „Și apoi în sfatul țării se adun' să se admire/ Activiști cu ceafa groasă, securiști cu nas subțire".

în general, însă, Eminescu n-ar prea avea timp de poezie. De dimineața până seara el n-ar face decât să completeze diverse formulare la administrația financiară. Este vorba, în primul rând, de formularul 200, pe care ar trebui să transcrie datele de pe FF1 și FF2 (fișa fiscală 1 și fișa fiscală 2), ca și de pe formularul 212 (declarație informativă privind impozitul reținut pe veniturile obținute din valorificarea sub orice formă a dreptului de proprietate intelectuală).

— Veniturile mele sunt modeste, ar explica Eminescu. Primesc un fel de indemnizație de la ziarul „Timpul", iar poeziile nu mi-au fos(plătite niciodată.

— Nu contează, i-ar răspunde agasată funcționara de la ghișeu, orice sumă trebuie evidențiată. A! V-am prins! Sunteți ziarist! Primiți drepturi de autor! în cazul ăsta trebuie să completați și formularul IMP 1.3, formularul 205 și să-mi aduceți câte o copie după cartea dumneavoastră dc identitate și după contractul cu angajatorul. TVA ați plătit?

Pentru plata TVA este nevoie de alte formalități...

16 ianuarie 2004. Acasă la mine. Mă bărbieresc. Sună cineva la ușă și mă uit la ceas: opt fără un sfert. Cine ar putea fi la ora asta? Mă șterg repede de spumă și mă duc să deschid. Este I.B., un prozator din Panciu, care zâmbește stânjenit:

— îmi cer scuze că vin așa de devreme... Acum am ajuns cu trenul...

Stânjenit-stânjenit, dar se strecoară repede pe lângă mine, intră în su-
liiigerie și se așază într-un fotoliu. A îmbătrânit mult, a slăbit, are părul iilb.

— V-am adus ultima carte, un roman de dragoste, o să vă placă...

— Sunt convins.

— Eu nu sunt așa convins. Despre cea dinainte n-ați scris un rând.

— N-am citit-o.

— Dar v-am trimis-o prin poștă! N-ați primit-o? «ea

— Am primit-o. Dar n-am avut timp s-o citesc.

— Cum așa? O carte de numai 120 de pagini?! Și a trecut aproape un
1111 de atunci...

— Sunt și alte cărți de citit, nu numai cartea dv. '

— înțeleg, altele au prioritate.

Zâmbește insinuant și scoate dintr-o servietă de piele, scorjită, o
sticlă cu vin. Chestia asta mă enervează.

— Domnule I.B., n-am nevoie de vin. Vă rog să-l luați înapoi! Văzând
că ezită, îi îndes sticla în servietă.

— Iar acum vă rog să mă lăsați! Trebuie să plec rapid la o ședință, îl
conduc la ușă. Înainte de a lua liftul, îmi mai spune:

— Trebuia să vă aduc ceva mai scump. Dar n-am bani, trăiesc din
pensie.

La redacție, la „România Uterară”. își face apariția un bărbat între
două vârste, cu o figură de român americanizat spectaculos: geantă de piele
bej cu multe buzunare și fermoare, cravată pe care sunt desenați elefanți
minusculi, ceas de mână care indică ora din fiecare țară de pe Pământ (și
probabil și de pe planeta Marte, dar nu știu eu să-l citesc). îmi strânge mâna
energic:

— Sunt F.S., scriitor român stabilit în Statele Unite. Ați auzit de
mine...

— Da. Eu sunt Alex. Ștefănescu...

— Vă știu. Citesc „România literară” pe Internet. Vă știu și îmi place
cum scrieți. Tocmai de asta am venit la dv. Vreau să-mi faceți o cronică.

— La ce?

— La cartea asta! Și scoate din geanta bej, triumfător, o carte de șase
sute de pagini.

— E-n engleză? **iivibe;;;**

— A, nu. Am tipărit-o aici, în România. Poftim! Exemplarul ăsta e al
dumneavoastră!

îmi trânteste volumul pe birou, cu aerul că mi-a adus salată din grădina ursului. Mă simt dator să-l previn:

— Nu vă pot garanta că am să scriu despre cartea dv.

— De ce?

— Trebuie să o citesc întâi. Abia după aceea mă hotărâsc dacă scriu sau nu.

— Și în cât timp o citiți?

— Tocmai asta e, că nu vă pot garanta nici că o citesc.

— Cum așa?! Românul americanizat mă privește cu un dispreț ucigător, ca George Bush pe Șaddam Hussein.

— Vedeți teancurile asta de cărți? Le-am primit în ultimele trei zile. Nu le pot citi pe toate.

— în cazul ăsta, de ce să v-o las?

— Nu mi-o lăsați!

F.S. își recuperează furios volumul și îl bagă în geantă:

— Tot comuniști ați rămas! Nu știu de ce dracu' mai vin în țara asta! închide, repede și eficient, fermoarele genții, îmi întoarce spatele și iese trântind ușa.

* * *

La restaurantul Uniunii Scriitorilor. Dau să duc furculița cu o bucată de șnițel la gură, când aud o voce suavă:

— Nu-mi vine să cred! Domnul Alex. Ștefănescu în persoană! Cea care face remarca este o femeie tânără și frumoasă, atât de tânără

și frumoasă, încât mă zăpăcesc și mă ridic în picioare făcând să zdrăngăne farfuriile de pe masă. ,

— Sunt A.S. Admiratoarea dv.

Și zicând acestea, A.S. mă sărută pe amândoi obraji, întârziind puțin asupra fiecăruia și creând astfel o intimitate semnificativă. Sunt derutat. Peste plăcerea, anticipată, de a mesteca o bucată de șnițel s-a suprapus o plăcere de cu totul altă natură, pentru recunoașterea căreia creierul meu lucrează intens, ca un calculator suprasohcit.

— Nu mă iubiți deloc, domnule Alex. Ștefănescu!

— Ba da... Eu...

Unde e faimoasa mea spontaneitate?

— Dacă mă iubeați, ați fi scris și despre mine, până acum, câteva rânduri.

— Despre dv.?

— Despre cartea de versuri pe care v-am trimis-o.

— N-am scris?!... Nu știam cum arătați... Vreau să spun...

— Vasăzică ați citit cartea...

N-am citit-o, dar nu pot să mai dau înapoi.

— Da, bineînțeles.

— Și v-a plăcut?

— Foarte mult.

— în cazul ăsta, m-ați făcut fericită. Abia aștept să scrieți despre ea.

A.S. mă sărută entuziastă, de data aceasta mai îndrăzneț și mai

promițător, pe colțul buzelor, și pleacă țacănind cu pantofii ei cu tocuri înalte pe pardoseala restaurantului. încerc să-mi revin și apuc visător furculița, dar șnițelul nu mai are niciun gust.

Pe stradă, în drum spre casă. Tocmai mă gândesc dacă să aștept în stație la 133 sau să mai merg câțiva pași până la Piața Romană, de unde pot să-l iau pe 79 sau pe 86, când un trecător mă admonestează vehement:

— Să vă fie rușine!

Ce-am făcut? Poate că este o reacție la ceea ce am spus aseară, la o emisiune TV, despre Ion Iliescu. Nu, nu e vorba de asta. îl recunosc pe „trecător”: este prolificul (și mediocrul) dramaturg G.G., care cu câteva luni în urmă mi-a adus la redacție o valiză cu cărți de-ale lui, reviste în care s-au scris articole despre el, printuri cu date biobibliografice etc.

— Da! Să vă fie rușine! V-am adus un teanc de material documentar și n-ați scris nimic.

— Păi... V-am cerut eu să mi-l aduceți?

— Nu, dar vi l-am adus. Aveați obligația... îl întrerup:

— Nu aveam nicio obligație.

— Nu sunteți critic Uterar?

Mă uit cu jind la un 133 gol, care tocmai pleacă din stație. Simt că mi se suie sângele la cap.

— Nu sunt critic literar! Și nici nu sunt Alex. Ștefănescu. Vă rog să mă lăsați în pace!

G.G., roșu la față, acceptă să-și vadă de drum, nu înainte de-a mă **anunța:**

— O să mai vorbim noi!

în sinea mea, mă îndoiesc că o să mai vorbim, dar îl las să creadă asta. îl privesc cum **se** îndepărtează, pășind apăsător, cu dușmănie, ca și cum ar călca pe corpul meu, întins pe asfalt. La fiecare pas al lui, ttesar dureros.

Iar autobuzul 133 nu vine. ' H; '

însemnările despre ce mi s-a întâmplat azi le-aș putea publica și separat, cu titlul *O zi viața unui critic literar*.

17 ianuarie 2004. Am, în sfârșit, o amantă: calculatorul: îmi petrec în fiecare noapte câteva ore cu ea (nu pot să spun „cu el”, sunt hetero-sexual). Îi privesc monitorul, fascinat, îi mângâi pervers tastatura, cu vârful degetelor, îi introduc câte *un floppy* în fanta discretă și primitoare.

Din când în când aud vocea Domniței, din dormitor:

— Hai, Alex, s-a făcut târziu!

— Imediat! zic eu, mințind cu bună știință. Și-rămân în camera mea, îmi-o ședință secretă prelungită cu calculatorul.

18 ianuarie 2004. De două săptămâni fac o emisiune la Realitatea TV — „Un metru cub de cultură”. Azi-dimineață, când am ieșit să-mi cumpăr ziarele, m-a oprit pe stradă o necunoscută, roșie în obraji de emoție:

— Dumneavoastră sunteți Alex. Ștefănescu!

— Da, doamnă, nu neg asta!

— V-am văzut la televizor!

— E posibil!

— IVIă puteți considera o admiratoare a dumneavoastră!

La aceste cuvinte, m-am uitat mai atent la cea care mă oprise. Era — din nefericire — o doamnă respectabilă.

— Domnule Alex. Ștefănescu, vă rog foarte mult ceva!

— Sunt de acord dinainte cu tot ce mă rugați...

— Să vă spun despre ce e vorba. Eu și cu soțul meu am pus un pariu în legătură cu dumneavoastră. El zice că aveți perucă, eu — că nu aveți. Sunt convinsă că nu aveți. Dar aș vrea totuși să verific. Îmi dați voie?

Am rămas fără replică. Și, în timp ce eu stăteam fără replică, doamna respectabilă a prins între două degete părul meu de pe creștet și a tras de el zdravăn.

— E clar! E părul dumneavoastră! De altfel, eram sigură. Vă mulțumesc, îngăduiți-mi să vă sărut.

M-am trezit astfel și sărutat. Iar imediat după aceea, necunoscuta m-a părăsit și a dispărut fără urmă.

Îmi place să sper că nu va fi pusă la îndoială și autenticitatea nasului meu, a urechilor...

19 ianuarie 2004. Am încercat, în drum spre redacție, să cumpăr o revistă deochetă (altă decât „Plai cu boi”, pe care o primesc gratuit în calitate de colaborator). Ce să fac cu ea? Să mă documentez. Vreau să știu ce mai e la modă în domeniu.

M-am tot gândit însă cum să procedez. Ce să-i spun vânzătorului? Să-i cer revista, pur și simplu, pe un ton hotărât? Mi-l și închipuiam cum zâmbește ironic, văzând că nu mai sunt de mult tânăr. Să-i explic că o cumpăr pentru un tânăr care n-are curaj să și-o cumpere singur? L-ar mira faptul că îi dau explicații.

În cele din urmă, am revenit la prima variantă: să-i cer revista, cu aerul că mă grăbesc, și să-i întind banii. La primul chioșc era însă multă lume prin preajmă și mi-a fost rușine să mă dau în spectacol. La al doilea, nu era un vânzător, ci o vânzătoare, zgribulită de frig; cum să-i cer unei femei o revistă pentru bărbați? La al treilea chioșc, și ultimul, tocmai când voiam să-mi formulez cererea, a apărut un cunoscut al meu:

— Ce faci, Alex?

M-am fâstâcit, dar m-am redresat:

— Cumpăr... revistele literare de săptămâna trecută.

Consecvent cu ceea ce declarasem, le-am și cumpărat, deși le primesc în mod curent la redacție. Cunoscutul meu n-a pierdut prilejul să mă tachineze:

— De când te știu, tot cu presa literară. Nu te-ai plictisit? I-am răspuns privind în pământ:

— Cum să mă plictisesc? E vorba de o pasiune.

20 ianuarie 2004. Sunt la Ateneu, unde se sărbătorește înființarea Institutului Cultural Român. N-a fost ușor să ajung aici. Ateneul este înconjurat de mașini cu girofaruri, dube și ambulanțe. În ele și printre ele se află pohtişti, jandarmi, SPP-iști și agenți secreți. La intrare am fost controlat de două ori, cu aparatul care detectează bombe (sau cheile de la locuință). Cei care m-au controlat mi-au vorbit răstit, ca unui infractor recalcitrant. Unul dintre ei mi-a deschis geanta fără să-mi ceară voie.

În loja oficială iau loc, într-o combinație grotescă. Ion Iliescu, regele Mihai, Adrian Năstase, regina Ana, pateiarhul Teoctist, prințesa Margareta, Radu Duda, Răzvan Theodorescu... Ion Iliescu afișează față de rege o familiaritate care ar tiebui să lezeze fie și numai simțul estetic al celor din sală. Cei din sală însă (mulți dintre ei intelectuali distinși) nu și-au luat cu ei simțul estetic de acasă.

Ion Iliescu ține un lung discurs, în care explică amănunțit, într-un limbaj de lemn (din care nu lipsesc sintagme ca „universitățile populare”, „cultura de mase” etc.) ce tiebuie făcut de acum înainte în fiecare domeniu al culturii. În loc să stea respectuos în loja lui și să asculte ce cred oamenii de cultură în privința asta, le dă el indicații. Iar oamenii de cultură care iau

cuvântul îl omagiază, asociindu-i numele cu acela al regelui. Scriitori și artiști importanți practică la scenă deschisă un ritual al Ungușirii ca pe vremea lui Ceaușescu.

La sfârșit. Ion Iliescu îi înmânează regelui un premiu. Abia acum înțeleg de ce îl fugărea cu ani în urmă pe șoselele patiei. Voia să-i înmâneze acest premiu. Și, iată, în cele din urmă l-a prins!

23 ianuarie 2004. A nins și a viscolit în toată țara. Nu s-au luat măsuri rapide pentru deszăpezire și circulația e blocată. Deschid televizorul și îl văd, ca de obicei, pe Adrian Năstase, făcând gesturi energice de dezaprobare:

— Este inadmisibil... Vinovații vor plăti...

Așa se întâmplă mereu. Fiecare neregulă din România este denunțată de prim-ministru pe un ton tăios. Declarațiile lui, rechizitoriale, pline de amenințări, sună cam toate la fel:

— Nimeni nu trebuie să-și închipuie... în țara asta există legi... Cei care cred că pot continua la nesfârșit să sfideze autoritățile se înșală... în România nu îngăduim așa ceva...

Iată însă că zilele trec și aproape nimic nu se rezolvă. Cei care se fac vinovați de proasta administrare a țării rămân în continuare nepedepsiți, în mod evident. Adrian Năstase nu mai speră demult să rezolve ceva. El face paradă de autoritate doar pentru a crea impresia că ține situația sub control.

Am să folosesc și eu, în familie, metoda pe care el o folosește la nivelul întregii țări. Dacă se va întâmpla ca Domnița să mă întrerupă din citit ca să mă anunțe că s-a spart o țeava la baie și se inundă apartamentul, am să-i spun răspicat:

— Este inadmisibil... O inundație produce pagube mari...

Iar după aceea, fără să mă mișc din fotoliu, o să-mi reiau lectura de unde am întrerupt-o.

27 ianuarie 2004. Comemorare a lui Ion Rațiu, organizată de PNȚCD, la Hotelul „Modem”. Ia cuvântul și actualul ministru al culturii, Răzvan Theodorescu, care — în stilul lui teatral — îl omagiază pe regretatul om poUtic țărănist. îmi aduc aminte că în 1990 Televiziunea Română, condusă pe atunci de nimeni altul decât de Răzvan Theodorescu, îl defăima pe Ion Rațiu, instigând populația împotriva lui. Acum, mort fiind, acesta are parte de laude din partea fostului său adversar politic.

La fel au procedat reprezentanții PSD (FSN) și cu Comeliu Coposu: l-au denigrat ani la rând, dar imediat după moartea lui l-au ridicat în slăvi.

Mă întreb dacă nu cumva este vorba de un mesaj: pesediștii le sugerează celor din opoziție ce anume ar trebui să facă pentru a li se recunoaște meritele.

28 ianuarie 2004. Mănânc o pizza la „Panipat”, pe Maghem (vizavi de Galeriile „Orizont”). Stau în picioare, în fața policioarei înguste, și privesc prin vitrină fluxul de oameni de pe bulevard. În stânga mea mănâncă, tot o pizza, pe care și-au împărțit-o în două, un bărbat și o femeie, tineri și politicoși. Vorbesc amândoi în șoaptă, ca să nu deranjeze pe nimeni.

În spatele nostru însă este mare hărmălaie. Vânzătorii și bucătarii — trei băieți și o fată — schimbă replici deșuchate și râd isteric. Fata îi provoacă pe băieți, iar ei o înghesuie în teighea, o ciupesc de fese, o pipăie peste tot sub pretextul căutării unui obiect ascuns în buzunarele halatului. Mă uit la ei, cu speranța că îi fac să înceteze, și îi surprind bătându-și joc, prin gesturi nerușinate, de perechea din stânga mea. Ideea este că simandicoșii clienți ar trebui să renunțe la comedia cu mâncatul tactic și să și-o tragă acolo, pe loc. Este ora 18. Afară, luminile reclamelor te fac să crezi că te afli la Paris. Înăuntru, râsetele stridente și icnelile amoroase îți aduc aminte că ești la București.

30 ianuarie 2004. Theodor Stolojan declară — în cadrul unei discuții televizate — că, dintre toate partidele. Partidul Național Liberal este cel mai aproape de liberalism. Aș adăuga că Partidul Național Țărănesc Creștin și Democrat este cel mai aproape de democrația creștină. Și că Partidul Social Democrat este cel mai DEPARTE de so-cial-democrație.

1 februarie 2004. Computerul meu a fost infestat de un virus, care îl închide automat după cinci minute de funcționare. Culmea este că de fiecare dată, întreruperea este anunțată cu cinism. Pe ecran apare și un cronometru care își începe numărătoarea inversă: 60 de secunde, 59, 58...

Acest cronometru nu poate fi făcut să dispară prin nicio manevră. În zadar dau cUcui, disperat, în zadar apăs pe diferite taste. Parcă aș avea pe birou o bombă cu ceas, care își continuă ticăitul implacabil:... 3, 2, 1... La 0, monitorul se întunecă și computerul își încetează funcționarea.

Mă gândesc cu antipatie la inventatorul acestui virus. Mi-ar plăcea să-l leg și să-i atașez o bombă cu ceas care să-și înceapă numărătoarea inversă: 60, 59, 58... în timp ce el mi-ar cere îngrozit ajutorul, eu aș zâmbi angelic și aș aștepta momentul 0.

7 februarie 2004. Particip, la sediul PNȚCD, la o conferință de presă. Victor Ciorbea, care tocmai s-a întors de la Bruxelles, explică ziariștilor cum a reușit să-i convingă pe democrat-creștinii din Parlamentul European să

sustină cauza României, compromisă de PSD. Are și alte noutăți de maxim interes: la congresul Partidului Popular s-a adoptat hotărârea de a se condamna comunismul în termeni la fel de severi ca fascismul; tot acolo s-a stabilit ca în Parlamentul European să nu fie admiși foști lucrători ai poeziilor politice din țările est-europene (confirmare a valabilității punctului 8 al Proclamației de la Timișoara) etc. La un moment dat, în altă parte a clădirii, unde are loc o ședință a țărăniștilor din județul Dfov, izbucnește o ceartă și se ajunge repede la îmbrânceh și admonestări. Drept

urmare, numeroși analiști politici și operatori TV abandonează în grabă problemele Europei și se reped să vadă încăierarea.

Seara, la ora 19, telespectatorii care urmăresc emisiunea de știri de la Pro TV află atât: la sediul PNȚCD a avut loc o încăierare.

8 februarie 2004. Am pus la poștă, azi, o scrisoare către șeful Secției 8 Poliție București, în care îi explic:

„în curtea interioară a blocului nostru [îi indic adresa], hoții de oglinzi retrovizoare, de ștergătoare de parbriz, de roți de rezervă etc. vin la fel de firesc și de frecvent ca țărani care se duc în grădină la ei să recolteze zarzavaturi sau fructe.

Și se mai întâmplă ceva. Uneori, seara târziu, până după miezul nopții, tineri dezarmați și agresivi ascultă muzică de la casetofoanele — date la maximum — ale propriilor mașini și vociferează strident, astfel încât e imposibil nu numai să dormim, dar și să vorbim între noi, pentru că nu ne mai auzim.

Unde e «polițistul de proximitate» care să ne viziteze periodic și să vadă ce se întâmplă? De ce nu trece nicio patrulă, niciodată, prin zona noastră?"

Aștept acum un răspuns. Deși, de-a lungul anilor, la numeroasele scrisori pe care le-am mai trimis aceleiași instituții, n-am primit niciunul.

9 februarie 2004. Aseară am făcut o tentativă de a ieși la pHmbare, dar după câteva minute am renunțat. Pe Calea Moșilor, la fiecare patru-cinci metri te întâmpină câte un cerșetor. Pe treptele de la intrarea într-un bloc stă zgribulită o bătrână, cu înfățișare de fostă profesoară, care, privind în pământ, îți cere bani pentru o pâine. Mai încolo, un băiat de nouă-zece ani, netuns și nespălat, se uită cu jind în vitrina unei patiserii și te imploră să-i cumperi și lui o plăcintă. Instalată în mijlocul trotuarului, în calea trecătorilor, un bătrân prost îmbrăcat, dar demn, te oprește și îți explică, pe un ton confidențial, că are nevoie de bani pentru medicamente. La intersecția cu bulevardul Carol, o țigancă tânără, cu un copil în brațe, te

însoțește câțiva pași și te roagă s-o ajuți, arătându-ți ca argument copilul cu ochii închiși și fața învinețită de frig.

În câteva minute am terminat de împărțit banii pe care îi aveam la mine și m-am întors acasă.

13 februarie 2004. Sunt, ca în fiecare vineri, la ora 19:15, la Realitatea TV, unde realizez emisiunea „Un metru cub de cultură”. Invitații mei din această seară sunt doi scriitori: prozatorul Eugen Uricaru, președintele Uniunii Scriitorilor, și poetul Ilie Constantin. Subiectul discuției: Cum e să fii scriitor. Totul decurge bine... la început. Eugen Uricaru definește, cu finețe și cu o diplomație de om de lume, condiția scriitorului român. La rândul lui, Ilie Constantin povestește, amuzându-se retrospectiv, cum a trăit el ca scriitor în Franța. Această atmosferă de comunicare calmă, prietenoasă se duce însă dracului când îmi spun și eu părerea:

— Ar trebui să stabilim întâi cine e scriitor și cine doar pretinde că e scriitor. În România există în momentul de față aproape 2 500 de membri ai Uniunii Scriitorilor și încă aproximativ 5 000 de autori care, când își comandă cărți de vizită, scriu sub numele lor, cu emfază, „scriitor”. Din toți aceștia, doar 40-50 sunt cu adevărat scriitori (și numai 4-5 — mari scriitori). Ceilalți, scriind o literatură fără valoare, *nu există* ca scriitori.

Eugen Uricaru se înfurie și afirmă, caustic, că un critic literar nu trebuie să fie un doctor Mengele care să stabilească cine are dreptul să existe și cine nu. Pașnicul Ilie Constantin devine și el agresiv, spunând că numai în perioada stalinistă a mai existat intenția de a ține sub control numărul de scriitori din România, prin înființarea unei școli de literatură.

În zadar explic că eu nu interzic nimic, că nu suprim pe nimeni, ci doar *constat* lipsa de talent a unor autori și, implicit, inexistența lor ca scriitori. Pentru că îi denunț pe impostori sunt considerat, deopotrivă, fascist și comunist. E greu să fii critic literar!

P.S. Adaug aici ceea ce am uitat să spun în cadrul emisiunii: dintre cei 4-5 scriitori mari pe care îi avem în momentul de față, niciunul nu este atât de mare încât să intereseze cu adevărat străinătatea. Și încă ceva: mulți (de ordinul sutelor) dintre pretinșii scriitori care publică cărți și dau autografe, maimuțărindu-i pe scriitori, nu cunosc limba română și fac greșeh de gramatică.

14 februarie 2004. Ce framos sună: „gripă aviară!” Mi-ar plăcea să sufăr și eu de așa ceva. Sunt convins că aș avea și succes la femei dacă,

atunci când m-ar întreba de ce sunt melancolic, aş răspunde enigmatic: „sufăr de gripă aviara”. O singură afecţiune are un nume mai melodios şi mai romantic: migrena.

15 **februarie** 2004. Mă caută la telefon un cunoscut şi mă felicită. îl întreb de ce.

— Pentru că în ultima vreme nu mai scrii articole împotriva lui Ion Iliescu. Ai înţeles cât bine a făcut României.

— Nu asta e motivul. N-a făcut niciun bine. Dimpotrivă, ne-a nenorocit.

— Atunci... ți s-a făcut frică...

— Nici frică nu mi s-a făcut. Pur şi simplu, am început să mă simt caraghios. Sunteţi atâţia care îl iubiţi, deşi trăiţi tot mai prost. Este un fel de pasiune bolnăvicioasă, iar eu vă încurc. M-am dat deci deoparte, ca să îl puteţi îmbrăţişa în voie. Pupaţi-l, mângâiaţi-l, ciupiţi-l duios de obraji, până n-o să mai puteţi!

17 **februarie** 2004. Nimic nu mă enervează mai mult decât poezii mediocri care mă privesc cu compătimire pentru că sunt *doar* critic literar, ceea ce înseamnă din punctul lor de vedere un spirit necreator. Este o nedreptate strigătoare la cer. Aş putea oricând să compun o carte de versuri — în numai câteva ore, dictând-o — mai bună decât toate cărţile lor la un loc.

Am şi scris, de altfel, în tinereţe, sute de poeme. Şi dacă am renunţat la ideea de a fi poet am făcut-o numai pentru că am înţeles că nu aş putea fi niciodată un mare poet, ca Nichita Stănescu.

în mod surprinzător (pentru mine), după 1989 am scris foarte rar versuri. Cu totul, trei poeme. Trei poeme în aproape cincisprezece ani, adică în medie un poem la cinci ani! Şi toate — ocazionale.

Primul, *Balada lui Radu Vasile*, mi-a fost inspirat de modul cum a renunţat la postul de prim-ministru Radu Vasile, refuzând întâi să demisioneze şi cerând în cele din urmă o răsplată în schimbul demisiei. Textul cuprinde aluzii la personaje aflate atunci în prim-plan:

„Există-n lume-o ţară-anume/ cu oameni trişti, dar puşi pe glume,/ o ţară-n care orice bou/ zice că nu e bou, ci *show*,/ în timp ce marii ei bărbaţi/ la sărbători sunt fluieraţi./ în ţara asta, imprecisa,/ care începe de la Tisa,/ dar nu ajunge pân' la Nistru,/ veni Vasile prim-ministru./ Făcut-a el ceva în viaţă? Desigur, şi-a lăsat mustaţă./ Dar ce mustaţă!

De haiduc/ înregistrat în *Guinness Book*! Şi-apoi, se pricepea la toate,/ juca şi *lepşa/pe* ouate./ Economist extraterestru/ şi om politic ambidex-

tru,/ el își conduse țara lin/ spre locul de verdeață plin/ în care nu există chin,/ nici întristare, nici suspin./ Leul urca mereu în jos/ foamea avea ceva frumos,/ iar hoții, spunând *nu minciunii*/ furau cinstit, în văzul lumii./ Trecu așa un an de zile/ și se emancipa Vasile./ Nu mai purta sacou în dungi,/ avea ciorapi ceva mai lungi,/ iar ghiulul îl dăduse-n dar/ (sau îl păstra în buzunar)./ Vocabularul dinainte/ și-l completează cu cinci cuvinte/ și-ntr-un moment înălțător/ simți și-un junghi de autor./ (încât, mergând la FMI,/ se-ntoarse doar cu poezii)./ Dar toate au și un sfârșit./ Vasile, deci, fu mazilit/ când se credea mai norocos./ Ce trist a fost, ce furios!/ Chiar și pe stradă, când vedea/ că-i taie calea cineva,/ el îl privea cu ochi pieziși:/ ce faci măi, nene, mă *opriș(i)V.I* Apoi... își reveni Vasile/ și, după două sau trei zile,/ vându pe un preț bun ceva./ Știți ce-și vându? Demisia./ Asta pe toate le întrece:/ țara-l plăti numai să plece!/ Și el plecă atunci, în fine,/ și țara merse mult mai bine."

Al doilea poem este dedicat lui Toma, copilul făcut acum câțiva ani de fratele meu. Florin, cu soția lui, Mihaela. La prima aniversare a nașterii lui Toma, care e încântător, cuceritor și frumos mirositor, am scris următoarele versuri:

„Tot ce e frumos pe lume,/ Și lumina, și aroma,/ A fost inventat anume/ Ca să-l bucure pe Toma.// Tot ce crește în grădină,/ Și cireșii, și tecoma,/ Doar în fața lui se-nclină,/ Micul prinț pe nume Toma.// Chiar și domnii cei mai țepeni/ își abandonează goma/ Și-și reintră brusc în pepeni/ Când le-apare-n față Toma.// Soarele-ntâlnește Luna,/ Spi-ritu-ntâlnește soma/ Cum visau dintotdeauna,/ Dar nu pot face un Toma.// Doar Florin și Mihaela,/ Asta este axioma,/ Știu să dea din manivela/ Care-l fabrică pe Toma.// Toma, deci, în lume-i unic./ România, clironoma/ Fostului imperiu hunic/ îl serbează tot pe Toma.// Chiar și Robinson și Vineri,/ Chiar și Hamlet și fantoma,/ Se simt fără griji și tineri/ Și-l felicită pe Toma.// Dănțuiește lumea-ntreagă/ (O așteaptă, sigur, coma)/ Fiindcă-i este foarte dragă/ Ziua numelui lui Toma.// Iară eu, Alex, bătrânul,/ Pipăindu-mi calm zigoma/ Bag în mine ca hapsânul/ Și-l sărut în gând pe Toma."

în sfârșit, al treilea poem l-am scris ca să-l omagiez pe Emil Bru-maru (anul trecut, când a fost nominalizat pentru premiile „României literare”), în cuprinsul lui sunt parafrazate unele versuri ale sale, cum ar fi „Glycera are vergi cu care bate/ Nervoasă, portocalele prea dulci/ f>i-un păr cârlionțat de vechi păcate/ în care nu e bine să te-ncurci...":

„Brumam are vergi cu care bate/ Sălbatic epitetele prea dulci/ Și-un păr rărit de mari și vechi păcate/ în care nu e bine să te-ncurci.// El

doarme-n cărămidă, trist, la Iași/ Visând la fete roz din capitală,/ C-un pix de-argint le face copilași,/ Apoi, cerându-și scuze, le înșeală.// în fiecare număr din *Rom. Ut.*/ își plânge-amar iubirile defuncte,/ Iar noi mereu avem de-nlocuit/ Cuvântul-mit cu *p* și puncte-puncte.// înzăpezit printre scrisori de-amor/ Originale, dar și apocrife,/ Brumaru-adună sârme vechi și sfori/ în care vede tandre hieroglifice.// El criticilor nu le dă la cap/ Cum fac atâtea scriitori români,/ Ci stă cu ei închis într-un dulap/ Pe întuneric două săptămâni.// Nimeni nu știe dacă-i maltratează,/ Dacă-i răsfăță cu un ceai rusesc/ Sau dacă de ceva îi operează,/ Dar la ieșire criticii zâmbesc."

Următorul poem, un imn de bucurie, am să-l scriu când vom scăpa de cei care conduc România în prezent. N-am nicio îndoială că ei, care sunt mari iubitori de poezie, vor avea grijă ca asta să se întâmple cât mai repede.

20 februarie 2004. Citesc în ziare că, la Institutul Cultural Român, s-a ajuns la un blocaj, din cauză că Alexandru Mironov și Cătălin Țirlea au alte idei decât Augustin Buzura. Nu mă miră că Alexandru Mironov și Cătălin Țirlea au alte idei decât Augustin Buzura. Mă miră că Alexandru Mironov și Cătălin Țirlea au idei.

23 februarie 2004. în cadrul unei discuții televizate, Constantin Duda Ionescu, care s-a mutat de curând de la PNȚCD la PUR, încearcă să demonstreze că PUR e pur. Eu credeam că numai PAC a fost pac.

24 februarie 2004. Aseară m-am plimbat până noaptea târziu prin oraș: Calea Moșilor, Ștefan cel Mare, Dorobanți, Dacia și din nou Calea Moșilor. Intenția mea era să fac mișcare ca să mai slăbesc. Dar era nu să slăbesc, ci să dau de dracu! Am fost eroul următoarelor întâmplări: câini agresivi m-au atacat în haită, o prostituată insistentă, cu pămîl vopsit în roșu, m-a însoțit câțiva pași, împotriva dorinței mele, și apoi mi-a reproșat că a pierdut timpul cu mine, un țigan sumbra m-a acostat cu formula „Salut, barosane!” și a încercat să mă convingă că mă cunoaște, iar apoi m-a înjurat vehement, pentru că nu i-am dat atenție, o mașină, condusă de un tânăr apucat, era să mă lovească pe o trecere de pietoni și, în sfârșit, un bețiv mi-a propus să-mi vândă un câine, evident furat.

N-am întâlnit niciun polițist. Doar un jandarm care alergea, cu părul vâl-voi și cu cascheta în mână, încercând să prindă un... tramvai.

25 februarie 2004. După plimbarea nocturnă de alaltăieri am devenit suspicios. Ieri seară, întorcându-mă acasă, înaintea de a intra în curtea interioară a blocului în care locuiesc, mi-am făcut im „box” din legătura de chei din buzunar. Este o metodă simplă și ingenioasă: cheile trebuie scoase printre degetele mâinii făcute pumn, în timp ce inelul de care sunt prinse

rămâne în interiorul pumnului. Astfel înarmat, am înfruntat întunericul și, după numai câteva secunde, am simțit, pe cineva în spatele meu. M-am întors fără grație, dar repede, și m-am pregătit să-l lovesc. Ar fi fost îngrozitor dacă aș fi făcut-o. Nu era un răufăcător, era un vecin. M-a și salutat afectuos și n-a înțeles de ce mi-am băgat repede mâna în buzunar, în loc să i-o strâng pe a lui, care a rămas întinsă în zadar.

26 februarie 2004. Aștept autobuzul în fața Liceului „Virgil Madgearu”. Câțiva elevi ies din curtea liceului, vorbind licențios despre o profesoară a lor. Sunt gata să mă indignez, dar mă las în voia amintirilor.

În 1962 aveam 15 ani și eram elev în clasa a VIII-a a Liceului „Petru Rareș” din Suceava. Profesoara de română. Viorica Breabăn, era o femeie tânără și frumoasă. La lecțiile ei, în loc să fiu atent la ce spunea, îi desenam în caiet buzele senzuale. Făceam și ceva mai rău decât atât: o rugam să-și scrie planul lecției cu creta pe *tablă foarte sus*, pretextând

1A numai astfel pot să-l văd din ultima bancă în care mă aflam. De fapt, voiam s-o fac să se ridice pe vârfuri, ca să-i studiez picioarele.

Nu mă mai indignez. Mă sui în autobuz, care tocmai a sosit în stație.

27 februarie 2004. Constat că „termopanul” de proveniență germană care l-am instalat la camera mea de lucru, ca să am liniște, mă apără,

inii-adevăr, de zgomotul făcut de motoarele de mașini, de alarmele auto și ale cei care își bat — cu un fel de ură — covoarele. În schimb, nu reușește decât să atenueze strigătele tinerilor, isterizați de venirea primăverii. Mă simt inundat de un val de mândrie patriotică: strigătele românești (rec și printr-un geam nemțesc!

28 februarie. Plouă, cu fulgere și tunete, în februarie! Deschid televizorul și dau peste un interviu cu Ion Iliescu făcut de Stela Popescu, la ('otroceni. Pe un perete al biroului președintelui poate fi văzută o icoană. Acum înțeleg de ce fulgeră și tună. Dumnezeu urmărește și El din cer emisiunea.

1 martie 2004. Cumpăr flori și mărtișoare, pentru cunoscutele mele. Pe vremea când eram elev de liceu, la Suceava, florile erau rămurele cu „mâțișori”, pe care le luam din sălciile de pe malul râului, iar mărtișoarele le făceam eu singur, sub îndrumarea mamei, din fire de mătase roșie și albă.

Momentul mult așteptat era acela în care le prindeam colegelor mele mărtișoarele în piept, în partea stângă. Cu o mână ridicam puțin stofa bleumarin a uniformei, iar cu cealaltă înfingeam în ea acul cu gămălie, cu grijă, ca să nu înțep sânul care se afla dedesubt și palpita. Fetele roșeau,

dar nu protestau, pentru că nu abuzam de situație. Iar eu eram fericit. Dacă m-ar fi întrebat atunci cineva ce aş vrea să devin „în viață”, i-aş fi răspuns: prinzător de mărtişoare în pieptul domnişoarelor.

2 martie 2004. Sunt fericit. Mi-am procurat un acaricid foarte bun (ceea ce înseamnă uleios, persistent, cu putere mare de ucidere). Am să-l folosesc împotriva duşmanilor mei.

P.S. Duşmanii mei sunt păduchele de Sau Jose şi păianjenul roşu, care au avut neruşinarea să-şi depună ouăle în scoarţa pomilor sădiţi şi îngrijiţi de mine. Pe păduche, care are un titlu nobiliar, „de Sau Jose”, mi-l închipui rotofei şi îngâmfat, cu dantele ample la guler şi la mâneci. Iar păianjenul roşu este fără îndoială un terorist de extremă stângă, obișnuit să meargă cu paşi mari şi repezi şi să privească lumea pieziş.

3 martie 2004. Am găsit soluția pentru redresarea turismului în România. E simplă. Trebuie doar să declarăm întreaga țară muzeu. Turiştii străini ar putea vedea, cu emoție, ritualuri din evul mediu practicate la țară, pentru alungarea strigoilor, căruțe din secolul nouăsprezece circulând pe străzile oraşelor, ca şi un înalt demnitar comunist din a doua jumătate a secolului douăzeci instalat într-un palat şi conducând România, *după* ce aceasta a devenit membră a NATO.

5 martie 2004. Îl compătimeşc pe Victor Ponta. Noua lui funcție are o denumire imposibilă. Mi-l închipui întorcându-se victorios acasă:

— M-au făcut ministrul!

Nevasta lui va fi tentată, fără îndoială, să-l întrebe:

— Ce fel de ministru?

Iar el va trebui să răspundă:

— Ministru pentru implementarea *aquis-ului* comunitar.

Cum va reacționa la auzul acestei formule biata femeie îmi vine greu să-mi imaginez. Poate va scăpa din mână farfuriile pe care voia să le așeze pe masă. Sau poate va rămâne încremenită de uimire, în timp ce laptele pus la fiert va da în foc.

7 martie 2004. Mă obsedează funcția lui Victor Ponta. Ca să mă conving dacă n-am luat-o cumva razna, fac o experiență. Când sunt întrebat — la policlinică, unde m-am dus pentru niște analize — cu ce mă ocup, răspund:

— Cu implementarea *aquis-ului* comunitar.

Asistenta care îmi ia datele ridică ochii de pe tastatura computerului şi mă priveşte stupefiată. O liniştesc repede:

— Am glumit.

Zăpăcită, ea lasă rubrica referitoare la ocupație necompletată și trece la alte întrebări.

10 martie 2004. A dispărut Silvester, motanul cumnatului meu. întreaga familie îi deplânge presupusa moarte. Eu însă pariez cu mama Domniței (întotdeauna evit vulgarul cuvânt „soacră”) că motanul, plecat într-o aventură amoroasă de primăvară, se va întoarce nu numai viu și nevătămat, ci și triumfător. Suma pusă în joc este de o sută de mii de lei.

11 martie 2004. Stau de vorbă, la Uniunea Scriitorilor, cu Vintilă Corbul, scriitor român stabilit în Franța, autor de bestselleruri internaționale, acum în vârstă de 87 de ani. îl întreb cum găsește timp să scrie mii de pagini, în care valorifică o documentație imensă (numai

pentru romanul *Asediul Romei* — 7527, recent apărut, a trebuit să studieze zeci și zeci de tratate de istorie, geografie, religie, filologie etc). îmi spune care este programul său:

— Lucrez șaisprezece ore pe zi. Patru — mă relaxez: mănânc și îmi plimb câinele. Iar alte patru — dorm.

Doarme numai patru ore pe zi! Mulți dintre cunoscuții mei, din România, dorm aproape toată ziua. Mi-e și frică să le dau telefon. întotdeauna există riscul să-i trezesc și să mă simt vinovat. La 8 dimineața nu îi sun niciodată. Ar fi o crimă. Dar și la 10 dacă încerc, îi găsesc adeseori dormind. După-amiază, bineînțeles, mă abțin să-i caut. Trebuie să-și facă siesta. însă și la 7 seara se întâmplă frecvent să-mi răspundă cu o voce răgușită și ursuză, nerăbdători să se întoarcă în pat. Doar câte unul, mai politicos, îmi găsește o scuză:

— Lasă, Alex, ai făcut bine că m-ai trezit. Oricum voiam să mă uit la emisiunile de știri, să aflu și eu ce se mai întâmplă în țara asta.

în țara asta însă nu se poate întâmpla mare lucru, dacă aproape toată lumea doarme.

12 martie 2004. La emisiunea „Un metru cub de cultură” pe care o fac la Realitatea TV vin ca invitați Mircea Albulescu și Radu Vasile.

Amândoi au farmec, fiecare în felul lui. Mircea Albulescu, un copil răsfățat în vârstă de șaptezeci de ani, hirsut și cu sprâncenele fioroase, cere operatorilor să-l facă să arate frumos. Radu Vasile, un perfect om de lume, îmbrăcat integral în alb (un fel de Albă-ca-Zăpada a politicii românești!), descoperă că și decorul e alb, ceea ce înseamnă că pe ecran nu i se va vedea decât capul.

Ce simpatici sunt oamenii politici români când nu fac politică!

14 martie 2004. Zi de doliu național pentru românii care au căzut victime atentatelor teroriste din Spania. Pe cât de mult mă impresionează soarta celor morți sau răniți, pe atât mă indignează zgomotoasa retorică a compasiunii dezvoltată de guvernanți, cărora nu le este mșine că, din cauza modului cum conduc ei țara, românii au ajuns să cerșească locuri de muncă în străinătate.

15 martie 2004. S-a întors Silvester. Primesc o sută de mii de lei, felicitări și sunt declarat clarvăzător.

De fapt, nu sunt clarvăzător. Pur și simplu l-am înțeles pe Silvester ca... bărbat.

P.S. Previziunea mea n-a fost într-un totu exactă. Spuneam că Silvester se va întoarce viu, nevătămat și triumfător. În realitate s-a întors doar viu și triumfător.

19 martie 2004. Am primit răspuns, prin poștă, de la șeful Secției 8 Poliție București, la apelul meu patetic privind situația blocului nostru, a cămi curte interioară este frecventată, aproape în fiecare noapte, de hoți, de tineri dezmațați care beau și ascultă muzică la casetofoane date la maximum, de necunoscuți care probabil se droghează, judecând după seringile de unică folosință găsite a doua zi de gunoieri. Șeful Secției 8 Poliție, subcomisarul Eugen Gălușcă, mă asigură că s-au luat măsuri de „intensificare a activității de patmlare în zonă”.

Nu sunt vorbe în vânt. În ultimele nopți, eu, care nu dorm și lucrez până aproape în zori, am observat, într-adevăr, că o mașină a Poliției pătmnde silențios, la cele mai neașteptate ore, în curtea interioară a blocului. Sunt emoționat. Este pentm prima dată în viața mea când o instituție a statului român ia în considerare o sesizare făcută de mine. Am prilejul astfel, la vârsta de cincizeci și șase de ani, să mă simt, în sfârșit, cetățean al țării mele.

21 martie 2004. Plimbare prin Parcul Tineretului, după o vizită făcută unor prieteni. Pe malul lacului, o pancartă pe care scrie: „Scăldatul interzis!”, „Pescuitul interzis!”. Lipsește doar „Uitatu la apă interzis!”.

„Scăldatul interzis!” scrie și pe marginea unui imens bazin prevăzut cu țășnitori. Cine încalcă interdicția are prilejul să constate că în bazin **HU** există un strop de apă. Inscricția ar trebui reformulată astfel: „Chiar dacă nu e apă, scăldatul tot interzis rămâne!”

Luând în considerare aspectul parcului, cred că în perimetrul lui funcționează și alte interdicții, nescrise: „Maturatul aleilor interzis!”,

„Greblatul ierbii interzis!", „înlocuirea pomilor uscați interzisă!", „Repararea băncilor stricate interzisă!".

22 martie 2004. Antena 1 a difuzat aseară o anchetă despre miharele de lei câștigate de vrăjitoare prin înșelătorie. Dar tot Antena 1 și tot aseară a difuzat un reportaj despre o așa-zisă minune petrecută într-o biserică dintr-un sat, unde din ochii Maicii Domnului de pe o icoană curge o substanță unsuroasă, considerată „mir". Este absurd să combați ignoranța și, în același timp, să cultivi ignoranța în rândul telespectatorilor. De altfel, de paisprezece ani încoace televiziunile asta fac: întrețin confuzia. Falși prezicători de cutremure, astrologi și „speciahști" în

zodii, vraci, pretinși yoghini, indivizi cu facultăți „paranormale", desprinși cu toții parcă din evul mediu, sunt aduși pe micul ecran într-o altemanță iresponsabilă și de prost-gust cu oamenii de știință.

La asta mă gândeam, mergând pe stradă, când m-am întâlnit față în față cu un cunoscut scriitor. Era copleșit de tristețe.

— Vi s-a întâmplat ceva? l-am întrebat.

— Trebuie să plec săptămâna viitoare la New York...

— Dar asta e un motiv de bucurie. Vă e teamă de atentate?

— A, nu. Dar mi-am făcut horoscopul și nu e săptămâna mea cea mai bună.

Nu mi-a venit să cred. Brusc, toată admirația pe care o aveam față de el s-a prăbușit. M-am întors acasă abătut, gândindu-mă că am scris de nu știu câte ori, elogios, despre un prost.

26 martie 2004, O glumă reușită a lui Varujan Vosganian, care a fost azi invitatul meu, ca și Ștefan Cazimir, la emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV. Comentând știrile din ziare potrivit cărora unii spectatori au murit de inimă după ce au văzut filmul *Patimile lui Isus* în regia lui Mell Gibson, Varujan Vosganian a adăugat: „Chiar și Isus a murit, în timpul filmului".

Și Ștefan Cazimir a fost inspirat. Când i-am explicat că, student fiind, am făcut un seminar cu Nicolae Manolescu, el a exclamat: „Și eu am făcut un seminar cu Nicolae Manolescu!". Am rămas constemat, intra-cât știam că sunt mult mai tânăr decât Ștefan Cazimir. Ștefan Cazimir a avut însă grijă să-mi explice: „Am făcut un seminar cu el — eu ca profesor și el ca student."

Din nefericire, glumele astea s-au spus — ca de obicei — *înaintea* emisiunii, când stăteam de vorbă la o cafea. <<

28 martie 2004. Sunt la Ateneul Român, în loja oficială, împreună cu Domnița și prietenii noștri Ana Dicușcu, avocat celebru, și soțul ei, poetul

Coman Șova, la spectacolul Artişrii/**7enfrM** *artişti*. Ion Caramitra, organizatoml spectacolului, a avut ideea — foarte şic — ca în loja oficială să nu stea, ca de obicei. Ion Iliescu, Adrian Năstase, patriarhul Teoctist, Răzvan Theodorescu & comp., ci oameni ca noi. Mă gândesc că niciodată în ultimii patru ani media de inteligență a spectatorilor din această lojă n-a mai fost atât de ridicată.

29 martie 2004. Aştept troleibuzul 79 în Piața Romană, lângă fostul WC public, acum o ruină năpădită de gunoaie și buruieni. îşi fac apariția doi englezi, un bărbat și o femeie, amândoi în vârstă, cu figuri

distinse. Remarcă WC-ul și tresar, apoi grăbesc pasul. Au expresia unor oameni speriați, care au nimerit din greșeală într-o țară stranie și vor să ajungă cât mai repede cât la ei acasă.

Reacția lor mă face să studiez mai atent ceea ce a rămas din WC-ul de altădată. Imaginea, cu care mă obișnuisem și nici nu o mai observam, este într-adevăr terifiantă. în plin centru al Bucureștiului, într-o piață celebră prin care trec mașini luxoase, se cascadează un fel de grotă, cu trepte de ciment crăpate și dislocate, peste care s-au depus de-a lungul timpului frunze uscate, cutii de bere, pungi de plastic și excremente. Undeva, în josul scării, se vede o ușă de fier ruginită, încuiată cu un lacăt pe care nu l-a mai deschis nimeni de ani de zile. în crăpăturile cimentului au crescut plante țepoase și prăfuite.

Trecătorii care au nevoie de un WC și nu cunosc situația coboară în regim de urgență pe trepte și abia jos descoperă ușa încuiată. După ce și-au pus atâtea speranțe în singurul WC din zonă, nicio forță din lume nu-i mai poate opri să facă ce au de făcut în fața ușii.

30 martie 2004. O nouă modă, în autobuze, troleibuze și tramvaie: băieții țin câte o fată pe genunchi, probabil din modestie, ca să ocupe câte un singur loc și să lase astfel cât mai multe scaune libere pentru oamenii în vârstă.

31 martie 2004. Comunismul a fost în esența lui un regim *criminal*, nu în sensul că toți comuniștii ar fi omorât oameni, ci în acela că s-a situat de la început până la sfârșit, și teoretic, și practic, în afara legii. Această afirmație tranșantă, zguduitoare prin adevărul ei, a fost făcută de Vladimir Tismăneanu la ora 21, la Clubul Prometheus, cu prilejul lansării cărții sale *Scopul și mijloacele. Eseuri despre ideologie, tiranie și mit*. La ora 23, același Vladimir Tismăneanu a apărut la un post de televiziune împreună cu Ion Iliescu, care o viață întreagă a slujit comunismul. Și nu numai că a apărut împreună cu el, dar l-a ridicat în slăvi, laudându-l cu atât entuziasm, încât

Ion Iliescu însuși s-a simțit la un moment dat jenat și și-a lăsat privirea în jos.

1 aprilie 2004. În ziua de 25 martie, acum o săptămână, Marta Petreu mi-a expediat, din Cluj, o carte prin poștă. Pentru că aveam nevoie urgentă de această carte, mi-a trimis-o prin „prioripost”, plătind, bineînțeles, o taxă în plus. Am așteptat plicul cu nerăbdare, în fiecare zi, de dimineața până seara, iar când am lipsit de acasă am lăsat pe cineva în locul meu, „de serviciu”. Și totuși, poștașul nu mi-a adus-o. A venit, în sfârșit, ieri (după aproape o săptămână, deși termenul este de 48 de ore), dar, ca să nu urce până la etajul trei, unde locuiesc, mi-a lăsat un „aviz” la cutia de corespondență de la parterul blocului, în România, „prioripost” merge „prioriprost”.

2 aprilie 2004. Sunt gras, dar nu mă simt gras, mă simt deghizat în gras. Stau, de exemplu, pe un scaun în autobuz și lângă mine se așază o femeie tânără și frumoasă. Înșelată de modul în care m-am deghizat, ea crede că sunt doar un individ gras și inofensiv, care nu contează ca bărbat. Drept urmare, se reazemă fără grijă de mine, își așază picior peste picior, îmi atinge obrazul cu părul care îi flutură la fiecare mișcare a capului. Habar n-are că, din adâncurile deghizajului meu, o pândesc ca o fiară și sunt gata s-o înhaț.

3 aprilie 2004. Radu Anton Roman, realizatorul celei mai bune emisiuni TV de cultură din România (cine crede că „Bucătăria lui Radu” este doar o carte de bucate televizată se înșală) mi-a făcut un cadou extraordinar: un scaun-balansoar imens, pe măsura mea, un adevărat jilț împărătesc. Confectionat exclusiv din lemn, scaunul are un mecanism ingenios (bazat pe forme trapezoidale articulate) care îți permite să te legeni în el ușor, plutitor, fără teama că te-ai putea da peste cap. Când stau în brațele lui (căci așa mă simt, îmbrățișat) îmi vine să cred că n-am greutate sau că mă aflu într-un vehicul care merge pe perne de aer.

5 aprilie 2004. Domnița a cumpărat pentru Paște, de la Obor, un miel, care, adus acasă, s-a dovedit a fi porc (un porc mic, fără cap și picioare, ca să nu se vadă ce e). Indignată, Domnița s-a dus din nou la Obor și a întrebat-o pe vânzătoare de ce e mielul porc. Vânzătoarea i-a răspuns:

— Pentru că e ied. " Exact ca în bancul cu copilul care se plimbă împreună cu tatăl lui

prin pădure:

— Tată, de ce sunt roșii murele? Eu știam că sunt negre.

— Pentru că sunt încă verzi.

8 aprilie 2004. Nu-mi vine să cred că Gregorian Bivolaru — sinistru beneficiar al ignoranței unor semeni — este susținut de atâția publiciști. Printre ei, Gabriel Andreescu însuși, care părea un om responsabil și care acum se poartă de parcă l-ar dura în *guru* de ce se întâmplă în România. Poate că este vorba, totuși, de alt Gabriel Andreescu decât cel pe care îl știam.

9 aprilie 2004. Pe furgoneta neagră a unei firme de pompe funebre scrie cu litere argintii: „Oferim servicii complete.” Oare ce vor să spună? Că te și omoară?

10 aprilie 2004. Șase „aurolaci” s-au stabilit pentru multă vreme — judecând după patul pe care și l-au adus cu ei — la doi pași de intrarea în blocul nostru. Sunt foști copii ai străzii, maturizați grotesc. Vorbesc nearticulat și răgușit, au hainele scorțoase de murdărie și duc din când în când la gură punga cu aurolac. Mă gândesc că de acum înainte va trebui să o însoțesc pe Domnița — ca un bodyguard — ori de câte ori va ieși din casă. Mi-aduc aminte însă că în România există poliție și sun la Secția 8. În mai puțin de cinci minute sosesc două echipaje care eliberează locul, cu tact, fără să bruscheze pe nimeni. Numai la New York am mai văzut intervenții atât de prompte și eficiente.

P.S. La New York însă există și instituții care se ocupă sistematic de integrarea socială a copiilor străzii și nu lasă totul în seama Poliției.

11 aprilie 2004. La masa de Paște, momentul cel mai animat este cel în care se ciocnesc ouăle. Îi studiez pe cei din jurul meu și constat:

1. Mulți dintre ei se simt dezamăgiți descoperind că ouăle li se sparg în mâini, înainte de a le ciocni, fiind ouă de crescătorie, cu coaja fragilă.

2. Toată lumea face aluzii la ouăle lui Adrian Năstase. Se poate spune că o parte din Adrian Năstase a intrat deja în istorie.

12 aprilie 2004. Fiul unor cunoscuți, elev de liceu, mă întieabă la telefon ce înseamnă „șăgalnic”. Îi răspund: „în stilul lui Chagall”.

13 aprilie 2004. Sunt la țară, în grădina mea, fericit că s-a anunțat „vreme urâtă”. Iată, că într-adevăr, începe să plouă și pomii, iarba, vița-de-vie se însuflețesc, se bucură fremătător, am impresia că și cresc sub ochii mei. Trebuie să fii foarte insensibil ca, prezentând buletinul meteorologic la televizor, să numești „vreme urâtă” căderea unor ploi așteptate în aprilie-mai de milioane de oameni.

I-am și spus aseară, în gând, unei crainice: „Urâtă ești tu!”.

16 aprilie 2004. O cunoscută îmi povestește prin ce a trebuit să treacă ca să facă un act de caritate. Acum două săptămâni, într-un moment

de elan, i-a venit ideea să invite un copil orfan, de la o casă de copii, să petreacă zilele de Paște la ea în familie. Prima reacție negativă a venit din partea colegilor de serviciu și a prietenilor, care au avertizat-o că face o prostie cât ea de mare. Apoi, a avut de înfruntat ostilitatea celor care conduc casa de copii. În loc să o felicite și să-i mulțumească

pentru generoasa inițiativă, au primit-o încruntați, au obligat-o să îndeplinească formalități complicate și până la urmă i-au spus că tot nu-i pot da aprobarea. De-abia după ce au primit un cadou, l-au lăsat, în sfârșit, pe copil să evadeze pentru câteva zile din închisoarea în care ajunsese fără vină (pentru că îi muriseră amândoi părinții).

Când a ieșit în oraș și a călătorit cu metroul, copilul (în vârstă de doisprezece ani) a avut reacția de uimire și spaimă a unui sălbatic, de unde reieșea că nu mai fusese scos la plimbare *niciodată*.

18 aprilie 2004. Încerc în zadar să descifrez felul de a fi al lui Dinu Patriciu, pe care l-am invitat la emisiunea „Un metru cub de cultură”. Este un om cultivat, misterios și melancolic. Înainte de emisiune, cu câte o ceașcă de ceai în față, discutăm despre cultura română dintre cele două războaie mondiale. Puțini oameni de azi se pot pronunța cu atâta competență și originalitate asupra perioadei noastre interbelice ca el. Pe parcursul emisiunii dezvoltă, de asemenea, idei îndrăznețe, într-un stil cuceritor, ezitant-hotărât. Explică, de exemplu, că de la un anumit venit în sus, când nu mai are nevoie de bani pentru a asigura bunăstarea fa-niilici lui, omul de afaceri este animat în ceea ce întreprinde de *spirit Indic*.

La plecare simt în atitudinea lui o anumită încordare, ca și cum i-ar fi teamă că vreau să-i cer ceva. Se poartă expeditiv-convențional. Îl conduc și îl urmăresc cu privirea suindu-se într-o mașină lungă și argintie. Simt o undă de nostalgie gândindu-mă că nu vom putea sta de vorbă și în alte împrejurări. Oamenii bogați din România își închipuie că *toți* scriitorii care îi caută vor de la ei bani. Aceeași presupunere o fac, automat, și consilierii, secretarele, bodyguardii care îi înconjoară.

19 aprilie 2004. Recitesc ce am scris ieri și mă gândesc că oamenii bogați au de fapt motive să fie precauți. În jurul multora dintre ei gravitează zeci de cerșetori de lux. Li se întâmplă, la o scară mai mare, ceea ce mi se întâmplă și mie ori de câte ori îmi cumpăr o merdenea de la o patiserie din Piața Amzei; sunt asediat de cerșetori și-mi stă mâncarea în gât.

Acum câteva săptămâni, aflându-mă acolo, l-am jignit grav, din greșeală, pe actorul și scriitorul Radu Îrçuș, pe care îl admir de multă vreme, dar cu care mă întâlnesc rar. Nebărbierit, îmbrăcat neglijent (ieșise

să-și facă în grabă cumpărăturile). Radu Țcuș s-a bucurat când m-a văzut și a venit cu mâna întinsă spre mine, iar eu, orbit de enervare, pentru că până atunci fusesem hărțuit de cerșetori, nu l-am recunoscut și l-am repezit ca pe unul dintre ei.

22 aprilie 2004. Sunt în acceleratul 661, în drum spre Iași. Mi-am luat bilet la geam, ca să văd peisajul, dar nu văd nimic. Geamul este aburit pe dinafară — așa cred inițial — și încerc să-l șterg, ignorând avertismentul care mă încânta atât de mult în copilărie: „E pericoloso sporgersi!” Aflu, într-un târziu, că așa sunt toate geamurile din acest tren, întrucât au fost spălate cu un detergent care le-a opacizat.

În mintea mea, exact cu acest detergent îi spăl pe lucrătorii de la SNCFR care se ocupă de curățenia vagoanelor.

23 aprilie 2004. Mă plimb prin Copou, pe sub arbori bătrâni. leșencele sunt frumoase, dar fiecare are pe lângă ea câte un nesuferit de bărbat (de obicei, ras în cap și cu cercei în urechi) care o ține strâns, posesiv pe după mijloc. Singura care e singură se agită într-un perimetru de câțiva metri și se uită nervoasă la ceas. În curând o să apară, fără îndoială, măgădăul pe care îl așteaptă.

24 aprilie 2004. Mă număr printre cei care vor primi câte un premiu din partea revistei „Convorbiri literare”. Festivitatea de lumânare a premiilor are loc la Ateneul Tătărași. Fiecare premiat aduce mulțumiri celor care le datorează, într-o mai mică sau mai mare măsură, ceea ce a realizat. Compun și eu o listă de mulțumiri:

„Mulțumesc soției mele, mulțumesc soțiilor celorlalți critici literari din România, mulțumesc lui Ion Iliescu, mulțumesc lui Miron Cozma, a, nu, lui Miron Cozma nu-i mulțumesc, pentru că i-a mulțumit deja Ion Iliescu, mulțumesc lui George Bush...”

Un neamț, căruia i se acordă și lui un premiu, pentru că a tradus scrieri românești în germană, înțelege — lipsit de umor — că l-am lingușit pe Iliescu și declară că lui i s-ar părea deplasat să-i mulțumească lui Schroeder.

25 aprilie 2004. Revin în București, după o absență de trei zile. Pe peronul Gării de Nord, un tânăr cu figură de infractor mă întreabă dacă nu vreau un taxi. Sigur că vreau, dar mă prefac că nu-l văd. Sunt convins că, odată suit în mașina lui, aș dispărea fără urmă, spre bucuria Luminiței Marcu și a lui Costi Rogozanu de la „Evenimentul zilei”.

26 aprilie 2004. Noutăți în București: a mai crescut stratul de praf de pe străzi și s-au înmulțit gropile din asfalt. În rest, nicio schimbare.

Guvernul n-a căzut. Ion Iliescu nu și-a dat demisia. Dacă aş lipsi din Bucureşti şi treizeci de ani, aş găsi, la întoarcere, aceeaşi situaţie.

27 aprilie 2004. Am aflat, totuşi, o noutate: în unele cartiere, porumbeii sălbatici sunt ademeniţi cu pâine şi prinşi cu ajutorul unor plase de către oameni săraci care n-au bani de mâncare. În mod curios, tocmai aceşti oameni votează de obicei PSD-ul. Probabil, fiecare porumbel poartă câte o tăbliţă pe care scrie: „din fondul special al Guvernului României”.

28 aprilie 2004. Aseară, nu puteam să adorm, obsedat de zâmbetul sfidător-insinuant al lui Dan Matei Agathon, pe care îl văzusem la televizor. Oameni ca el nu trebuie priviţi înainte de culcare. Am fost nevoit să număr până la 1000 şi ceva pentru ca figura lui să mi se şteargă încet-încet din minte.

30 aprilie. Am ieşit cu câţiva prieteni la iarbă verde (care era însă galbenă). În jur însă toată lumea asculta manele la casetofon, cu sonorul dat la maximum. Ne-am mutat la un kilometru distanţă, dar şi acolo au venit în scurt timp mai mulţi tineri care au început să asculte manele şi chiar să danseze în ritmul lor lălăit-plângăreţ. Învinşi, ne-am întors acasă (fiecare la casa lui). Olanda e ţara lalelelor. România — ţara manelelor.

1 mai 2004. Aştept în fiecare an cu interes ziua de 1 mai ca să mă aşez voluptuos în fotoliu şi să aflu de la televizor că în diferite ţări comuniştii turbulenţi au încasat-o din nou. Nici de data asta nu am fost dezamăgit. I-am văzut pe freneticii adepţi ai marxism-leninismului întâmpinaţi de poliţişti cu bastoane de cauciuc şi tunuri de apă şi am simţit plăcerea pe care o simt alţii uitându-se la filme pentru adulţi.

La noi s-a agitat un singur comunist, Ion Iliescu, care a tunat şi a fulgerat împotriva capitalismului, iar poliţia, dând dovadă de înţelepciune, l-a considerat un caz izolat, şi l-a lăsat să se liniştească de unul singur.

2 mai 2004. Toată presa cântă, râde şi dansează (ca Moscova din filmul de acum patruzeci de ani) pentru că echipa de fotbal a României a bătut-o pe aceea a Germaniei. Nu contează că zece noi ţări au iniţiat în Uniunea Europeană şi că noi *nu* figurăm printre ele. Important este că meciul s-a încheiat cu 5-1. Pe prima pagină a unor ziare scrie cu litere mari: „J.e-am dat jos pantalonii germanilor!”

Aşa este, dar dându-le jos pantalonii am văzut exact ce se poate vedea înfr-o asemenea situaţie. Cu atât ne-am ales.

3 mai 2004. Stau de vorbă cu Liviu Georgescu, poet român stabilit la New York, şi cu Dan Neagu, prietenul lui din copilărie (au copilărit amândoi

în zona Parcul Tineretului — Abator). îşi aduc aminte că pe vremea aceea în jurul Abatorului putea atât de tare încât... se opreau motoarele maşinilor!

Mai există Abatorul? N-am mai auzit nimic de el. Probabil s-a desfiinţat. Şi vitele care trebuie tăiate ce fac? Se sinucid?

4 mai 2004. Cumpăr de la Obor răsaduri de roşii şi ardei. Tot de aici am cumpărat cândva puieţi de caişi care ulterior s-au dovedit a fi corcoduşi, iar altcândva butaşi de frandafiri din care au crescut măceşi. Nu m-aş mira ca din răsadurile de roşii şi ardei să obţin, după multă muncă — săpat, udat, plivit — brusturi şi scaieţi.

5 mai 2004. Tocmai ttaversam, pe jos, şoseaua Ştefan cel Mare, când a trecut pe lângă mine o motocicletă care scotea un răpăit ca de mitra-heră. O clipă am crezut că am să cad jos secerat. Mi-am examinat corpul, nu curgea de nicăieri sânge. Mi-am reluat mersul. Iar motocicleta s-a pierdut repede în zare, nu înainte ca motociclistul — un tânăr descreierat — să facă o demonstraţie de acrobaţie, mergând pe o singură roată.

6 mai 2004. Ştiu cum am să mor: aflându-mă pe stradă, am să întorc capul după o tânără cu buricul gol şi am să cad într-un canal fără capac.

Sper că OMS le va obliga pe tinerele care se îmbracă astfel (adică incomplet) să poarte pe fâşia de burtă dezgolită o inscripţie de avertizare: „Buricul gol dăunează grav sănătăţii (privitorilor).”

7 mai 2004. Sunt invitat la o paradă a modei, „categoria costume de baie”. Le răspund organizatorilor că aş participa numai la o paradă a modei „categoria nudiste”.

8 mai 2004. Tânăra ziaristă Cristina Modreanu se miră că părinţii ei şi cei din generaţia lor l-au suportat pe Nicolae Ceauşescu. Eu mă mir şi mai tare că Cristina Modreanu însăşi, ca şi ceilalţi tineri, îl suportă pe Ion Iliescu. Mi se va spune că Ion Iliescu a fost ales, cu peste 60 la sută din voturi. Dar şi Nicolae Ceauşescu era ales, la fiecare patru ani, cu 99,99 la sută din voturi.

P.S. Mai trebuie adăugat că ziarul la care lucrează Cristina Modreanu, „Adevărul”, l-a susţinut întotdeauna cu devotament pe Ion Iliescu şi că ea nu şi-a dat demisia. Ion Iliescu, fost activist al PCR, n-a fost un opozant, ci un *rival* al lui Nicolae Ceauşescu, căruia a reuşit în cele din urmă să-i ia locul, se ştie prin ce metode şi în ce împrejurări.

9 mai 2004. Mă întâlnesc întâmplător, în Cişmigiu, cu I.C., care îmi remarcă figura posomorâtă:

— Ce-i cu tine? Ți-e rău?

Abia descleştându-mi fălcile, îi răspund:

— Nu, dar azi am de dus la capăt ceva greu și neplăcut. Am tot amânat s-o fac, însă acum a venit scadența.

— Urmează să-i spui soției tale că vrei să divorțezi?

— Nu, n-am niciun motiv.

— Îți abandonezi pisica, fiindcă te-ai săturat să găsești păr pe haine?

— N-aș abandona-o nici dacă aș găsi păr în ciorbă.

— Te înscrii în PSD?

— Doamne ferește! Mai curând aș merge la închisoare.

— Și atunci?!

— Trebuie să completez formularele pentru impozitul pe venitul global.

10 mai 2004. Tot n-am reușit să mă mobilizez ca să întocmesc actele pentru administrația financiară. Ieri m-am plimbat până seara târziu prin Cișmigiu ca să am un pretext, față de mine însumi, pentru o nouă amânare a operației. Ajuns acasă, m-am uitat la un film cu împușcături, până după miezul nopții: din cauza obsesiei cu impozitul pe venitul global, n-am izbutit să înțeleg cine împușcă pe cine. Noaptea am visat că eram urmărit de ministrul finanțelor, Mihai Tănăsescu, care, cu pistolul în mână, mă soma:

— Scrie sau trag!

Cam așa cum mă somează Dinu Adam, când întârzii să-mi trimit articolul pentru „Aspirina săracului”, numai că el o face mult mai politicos.

11 mai 2004. Sunt în grădina mea de la țară, unde n-am mai ajuns de câteva săptămâni. În lipsa mea liliacul a înflorit și s-a scuturat, magnolia a înflorit și s-a scuturat, gutuiul a înflorit și s-a scuturat. Grădina mea arată foarte frumos când nu sunt eu de față.

12 mai 2004. Mi-am poreclit de multă vreme mașina (un Renault 19), cu tandrețe, „Franțuzoaica”. Culmea este că, tot spunându-i așa, am început să o simt ca pe o franțuzoaică. Când intru cu ea în gropile de pe străzile Bucureștiului, mi se strânge inima, gândindu-mă că, delicată cum e, nu merită o asemenea soartă. Iar când iau cu mine pe cineva care vorbește vulgar, mi se face rușine și ambalez motorul la maximum pentru ca „Franțuzoaica” să nu audă cuvintele lui.

Odată, fiind la mare, m-am suit la volan îmbrăcat numai în costum de baie și am avut senzația... dar asta nu se poate povesti, nici măcar într-un jurnal secret.

13 mai 2004. Aseară am lucrat până noaptea târziu la o comunicare pentru simpozionul „Literatura română în timpul comunismului”, care va avea loc azi, la ora patru după-amiază, la Uniunea Scriitorilor. Am

descoperit cu ocazia asta poezii populare... anticomuniste compuse înainte de 1989 (cele mai multe în timpul colectivizării forțate a agriculturii).

Tot așa-zisul „folclor nou” — de genul „Foaie verde de cicoare,/ Țara noastră e o floare” — era de fapt, un fals, o invenție a activiștilor culturali. Adevărata creație populară din timpul comunismului a rămas până azi aproape necunoscută. Ce păcat! Până și „strigăturile”, care puteau fi auzite la horă (în locuri în care Securitatea nu instalase probabil microfoane), merită toată admirația. În două, maximum patru versuri, sunt concentrate idei poetice mai ofensive și mai subtile decât în romane de sute de pagini:

„Bine-mi pare că nu-s scris/ în partidul' comunist.”;

„le-ne. Doamne, ce ne-ai dat/ Și ne dă ce ne-ai luat.”;

„Trăiască cine-a trăi,/ Trăiască comuniștii:/ Nu ne temem noi de ii - / Muștele și țânțarii!”;

„Frunză verde laba găștii/ Să trăiască comuniștii,/ Frunză verde de săcară/ Să trăiască până-astară.”;

Ana Blandiana ține minte două versuri populare subversive pe care i le-a făcut cunoscute regretatul Ioan Alexandru:

„Le dă la țigani paltoane/ Și-i trimite la raioane.”

Cuvântul „țigani” are aici un sens mai curând social decât etnic, desemnându-i pe oamenii de joasă extracție pe care partidul comunist i-a promovat (astfel încât au ajuns să poarte, pentru prima dată în viața lor, paltoane!). A fi trimis „la raion” (unitate teritorial-administrativă înființată în timpul lui Dej, după model sovietic) înseamnă, într-o exprimare sintetică, a fi numit activist în cadrul organizației raionale a PMR.

Un catren — cules în județul Bistrița-Năsăud, în 1969, de M. Mardare — rezumă disprețul față de CAP (cooperativa agricolă de producție, din timpul lui Ceaușescu):

„Ceapeu, grădină mare!/ Cine fură ăla are:/ Donmii fură cu căruța/ Iar noi furăm cu tăiaștuța.”

Versurile „le-ne, Doamne, ce ne-ai dat/ Și ne dă ce ne-ai luat”, lapidare și pline de dramatism, dar și de umor (știm, cu toții, ce ne-a luat Dumnezeu și ce ne-a dat!), sunt exti-aordinare.

17 mai 2004. Mi-am cumpărat un bilet la LOTO, la 6 din 49. Am jucat, ca de obicei, numerele 1,2,3,4,5,6. Și tot ca de obicei, vânzătoarea s-a mirat, clătinând sceptică din cap: „N-o să iasă niciodată numerele astea!”

La fel reacționează și unii dintre cunoscuții mei. Eu le arăt intenționat biletul, fără să le spun că îi supun de fapt unui test de inteligență. Dacă își

dau seama că 1, 2, 3, 4, 5, 6 este o combinație de numere ca oricare alta, consider — în sinea mea — că au trecut testul. Dacă nu, nu.

18 mai 2004. Un grup de tineri distribuia azi, pe stradă, un fel de ilustrate reprezentându-l pe Traian Băsescu, pregătit să-l întâmpine pe Mircea Geoană cu pâine și sare. Am primit și eu o ilustrată și, citind textul de sub fotografie, am râs din toată inima, admirând ironia ingenioasă la adresa lui Mircea Geoană. Iată și textul (care ar merita premiat la un eventual concurs de „materiale” electorale): „Prima vizită oficială a ministrului de externe al României în Capitală.”

20 mai 2004. Sunt frânt de oboseală. Toată ziua am lucrat la grădină: am curățat prunii de lăstari, am săpat cei patruzeci de metri pătrați de viță-de-vie, am plivit roșiile și ardeii, am tăiat câțiva salcâmi rebeli și burzuluiți, care mi-au zgâriat mâinile până la cot.

Nu înțeleg de ce „tăierea salcâmului” este prezentată ca un eveniment în romanul lui Marin Preda, *Moromeții*. Trebuie să fii delăsător și să nu te ocupi deloc de grădină ca să ajungi să te bucuri că ți-a crescut de la sine un salcâm în perimetrul ei și apoi să suferi pentru că trebuie să-l tai. Cu puțin efort — foarte puțin — poți să ai câți salcâmi poțestești. Este de ajuns să iei câteva păstăi cu semințe, toamna, de la un salcâm dintr-o râpă sau de pe marginea drumului, să înmoi semințele în apă caldă și apoi să le îngropi în pământ la mică adâncime. Mă obsedează ideea că Ilie Moromete era pur și simplu un om leneș, nu un contemplativ, un filosof al satului etc, cum s-a spus.

21 mai 2004. I.C. mă întreabă de ce nu angajez pe cineva care să-mi lucreze grădina. Sunt stupefiat. Păi eu tocmai de asta mi-am cumpărat o bucată de pământ, ca să o lucrez. O iubesc, n-aș putea lăsa pe altul s-o atingă. îi răspund:

— întrebarea ta mă ofensează. Este ca și cum aș avea o amantă, iar tu m-ai sfătui să angajez pe cineva care să mi-o...

— Oprește-te! strigă I.C. îngrozit. Am înțeles. Dar măcar pe mine mă lași să te ajut?

Mă uit la el ca tânărul proaspăt căsătorit din filmul *Propunere indecentă* la personajul interpretat de Robert Redford:

— Nu!

23 mai 2004. Stau de vorbă cu Gabriela Melinescu, care a venit de curând din Suedia ca să-și lanseze în România două noi cărți. Nu înțelege de ce mă enervează zgomotul din București: țipete, râsete stridente,

claxoane, motoare de mașină ambalate brutal. îmi spune că îi place această erupție de viață.

Ca s-o dau gata, o întreb dacă îi plac și vânzătoarele mereu bosumflate din unele magazine, care trântesc marfa și pufnesc pe nări, ca să te facă să simți că le-ai deranjat.

— Sigur că-mi plac, îmi răspunde Gabriela Melinescu. Au temperament. Sunt autentice. M-am săturat de vânzătoarele din Stockholm, care zâmbesc de dimineața până seara ca niște manechine. Nu pot niciodată să ghicesc care e adevărata lor stare sufletească.

în ceea ce mă privește, aș vrea să nu cunosc niciodată starea sufletească a vânzătoarelor. Mai ales că aproape întotdeauna știu dinainte cum e: sumbră.

24 mai 2004. Ministrul Gabriel Oprea, aflat la Mihăilești, unde a avut loc explozia camionului încărcat cu azotat de amoniu, declară:

— Se lucrează la refacerea șoselei. Au venit la fața locului utilajele lui Miron Mitrea.

Nu știam că Miron Mitica are utilaje proprii pentru repararea drumurilor și că le pune, atât de generos, la dispoziția țării. Eu știam că lucrurile stau exact invers: că țara are utilaje de acest fel și că Miron Mitrea este plătit, de aceeași țară, ca să le dirijeze spre locurile unde e nevoie de ele.

Mereu se întâmplă ca pesediștii să se dea de gol: ei cred că sunt proprietarii României — nu administratorii (temporari și ineficienți) ai ei.

Nu m-aș mira ca într-o bună zi Gabriel Oprea, asistând la un spectacol de poezie, să declare:

— îmi place. Au venit la fața locului și poemele *Luceafărul* și *Moartea căprioarei* ale lui Răzvan Theodorescu.

25 mai 2004. Recepție oferită de ambasadorul Suediei la București, Svante Kilander, la reședința sa de pe șoseaua Kiseleff. O revăd cu acest prilej pe fosta mea profesoară de latină din facultate. Elena Morogan, stabilită de mulți ani în Suedia și aflată acum în micul grup de scriitori și traducători suedezi care vizitează România (recepția fiind dată în onoarea lor).

Pe mine și Elena Morogan ne leagă, de peste treizeci și cinci de ani, un secret. La examenul de limba latină din iunie 1968 n-am știut absolut nimic. Elena Morogan m-a anunțat că îmi dă nota patru. Eram singur cu ea în sală, datorită împrejurării că intrasem ultimul la examen. Atunci, în timp

ce stiloul ei se apropia de foaia pe care avea să scrie „4 (patru)", am început să-i vorbesc patetic:

— Nu-mi faceți una ca asta! Eu sunt din Suceava și îmi va fi foarte greu să vin la toamnă de la 450 de kilometri ca să-mi dau restanța. Nu pot să vă dovedesc acum, pe loc, dar vă asigur că sunt un tip inteligent. Și îmi place latina. Am s-o studiez de unul singur, aveți cuvântul meu de onoare.

Mâna care ținea stiloul s-a oprit în aer. Profesoara, la început contestată, mă privea, acum, cu un discret zâmbet ironic.

— Știți de ce n-am învățat până acum? Pentru că sunteți frumoasă! M-ați zăpăcit cu frumusețea dumneavoastră! Tot anul, în loc să vă ascult, v-am privit.

Elena Morogan s-a încruntat și a așezat hotărâtă vârful peniței pe hârtie. Am strigat îngrozit:

— Nu! Numai asta nu! Mai dați-mi o șansă. Ascultați care este ultimul meu argument. Nu ne vede nimeni. Suntem numai noi doi. Dați-mi cinci și acesta va rămâne secretul nostru! Nu vă place ideea că vom avea un secret?

La aceste cuvinte, profesoara a scris nota: „5 (cinci)". A trecut-o și în carnet și mi-a înmănat carnetul, fără niciun comentariu. Am ieșit din sală fericit. ,

În următorii ani, întâlnind-o pe culoarele facultății, îi zâmbeam enigmatic și ea îmi zâmbea la fel. Apoi, profesoara a dispărut din România. Au trecut zece, douăzeci, treizeci, treizeci și cinci de ani. În toată această perioadă m-am mai gândit la ea. Dar ea și-a mai amintit oare de mine? Iată că acum, aici, pe neașteptate, o revăd. Trecerea timpului a marcat-o, dar este încă frumoasă. Iar eu, bătrân și gras, nemaivând nimic de student (nici măcar ignoranța în materie de latină), nu cred că pot fi recunoscut. Totuși, fac o încercare și îi zâmbesc enigmatic, ca pe vremuri. Elenei Morogan. Iar ea — miracol! — îmi zâmbește la fel.

26 mai 2004. Regele fotbalului, Gică Hagi, susține PSD în campania electorală. Ce asociere dizgrațioasă! Este ca și cum Făt-Frumos ar ieși la plimbare cu Baba-Cloanța-Cotoroanța!

P.S. Dar de ce să mă mai mir de regele fotbalului, când regele însuși stă cu pesediștii la masă. Al. Vlahuță scria: „Minciuna stă cu regele masă." Acum, situația s-a inversat: „Regele stă cu minciuna la masă."

1 iunie. Sunt în troleibuzul 79 împreună cu un grup de elevi zgomotoși de la Liceul „Virgil Madgearu". Sunt risipiți în tot troleibuzul și, ca să se audă unul pe altul, scot un fel de răgete, considerându-i pe ceilalți pasageri obiecte neînsufletește. Mă gândesc la părinții care i-au făcut.

Singura lor grijă a fost să se acupleze, gâfâind sub plapumă, acum şaisprezece sau şaptesprezece ani. După aceea, fără să se ocupe şi de educarea celor aduşi pe lume, ni i-au trimis nouă pe cap, neterminaţi.

4 iunie 2004. Un cercel al Domniţei, de chihlimbar, s-a rupt în două, căzând pe gresia din bucătărie. M-am apucat să-l repar, folosind un adeziv foarte puternic, care se întăreşte în zece minute. Timp de zece minute a trebuit să țin cercelul strâns între degetul mare şi degetul arătător. La sfârşit am constatat, cu satisfacţie, că părţile s-au lipit perfect între ele. Din nefericire, însă, şi cercelul cu totul s-a lipit de degetele mele. Cum să-l desprind? Am să rămân așa toată viața?

5 iunie 2004. Se împlinesc 100 de zile de când nu mi s-a mai furat nimic de la maşină. Este adevărat, nici nu mai e nimic de furat (în afară de maşina însăşi), pentru că am avut grijă să *nu* înlocuiesc ceea ce mi-a dispărut în timp.

6 iunie 2004. Sunt bolnav: mă doare capul, tuşesc, am 39 de grade. Totuşi mă îmbrac, amestec şi transpirând la fiecare mişcare, ca să mă duc să votez împotriva PSD.

Ţin minte ce silă mi-au făcut gândacii de Colorado care mi-au invadat într-un an plantele de cartofi, de roşii şi de vinete din grădină. Stăteau cu sutele pe fiecare plantă, îndoind-o sub greutatea lor. La fel au invadat pesediştii România.

Nu înţeleg cum poate cineva care se respectă să fie pesedist. Gândacii de Colorado provin, cel puţin, din Colorado, ceea ce le conferă o anumită onorabilitate. PSD-ul este un reziduu politic al „epocii Nicolae Ceauşescu” şi miroase, din punct de vedere moral, urât.

7 iunie 2004. Populaţia Bucureştiului a fost la înălţime, ca şi în decembrie 1989. Le-a făcut vânt pesediştilor care au încercat să acapareze primăria. La fel s-a întâmplat în multe alte oraşe, în primul rând în Timişoara.

În mod curios. Adrian Năstase a apărut aseară la televizor, după primele estimări ale rezultatelor, şi a salutat victoria PSD. Avea părul răvăşit, o mânecă a hainei smulsă, cravata dată peste umăr şi îi ieşea şi puţin fum dintr-o ureche, dar se prezenta ca un învingător.

I-am trimis un mesaj prin e-mail: „N-am nicio îndoială că sunteţi un învingător, domnule Adrian Năstase. Vă rog însă ca şi dumneavoastră să fiţi convins că eu, Alex. Ştefănescu, sunt o balerină şi că vă omagiez succesul printr-o reverenţă graţioasă.”

8 iunie 2004. Gripa de care sufăr nu cedează. Stau în pat, cu capul înfășurat într-un prosop, și încerc să-mi amintesc de unde am luat-o. Cred că de la o doamnă pe care am sărutat-o săptămâna trecută, la Teatrul de Comedie, unde am fost să văd *Poker*. Am acest obicei regretabil: practic sărutul neprotejat. Și mai grav este că le sărut pe doamne în prezența soților lor, ceea ce mă obligă să-i sărut și pe ei, ca să păstrez aparențele. Numai eu știu câți bărbați prost bărbieriți am sărutat de-a lungul vieții, ca taxă pentru sărutarea nevestelor lor cu obraji catifelați.

9 iunie 2004. În lupta cu gripa, am încercat până în prezent toate felurile de aspirină: aspirină simplă, aspirină tamponată, aspirină cu vitamina C. Un prieten îmi recomandă la telefon „aspirina săracului”. După încheierea convorbirii îmi dau seama că nu l-am întrebat dacă se referă la revistă sau la...

Deocamdată, încerc cu revista, care se procură mai ușor.

10 iunie 2004. Îmi petrec zilele, în continuare, în pat, învins de viroză. Mă dor urechile (în profunzime), globii oculari, ceafa, gingiile, mușchii de la îmbinarea maxilarelor, mușchii intercostali (era să scriu „penticostali”, coloana vertebrală. Dar cel mai tare mă doare traheea; parcă a turnat cineva în ea sodă caustică. Stau și mă întreb de la cine am luat virușii. Aș fi mândru dacă i-aș avea de la Simona Bălănescu, frumoasa și inteligenta prezentatoare de știri și realizatoare de emisiuni de la Realitatea TV, care, spirit caritabil, m-a sărutat zilele trecute pe ambii obraji. Dar tare mi-e teamă că ei provin, de fapt, de la un bețiv nenorocit, cu care am avut ghinionul să merg în același autobuz.

11 iunie 2004. Sunt agasat de sfaturile medicale pe care le primesc la telefon. În Germania, dacă te îmbolnăvești, cunoscuții te îndeamnă să mergi la medic. În România — se erijează ei înșiși în medici și îți explică ce tratament trebuie să urmezi.

— Alex, lămâi, multe lămâi! Și să nu ieși din casă, cel puțin trei zile!!

— Lichide, Alex! Cu lămâile, ia-o mai încet, că faci ulcer. Mai bine un ceai de tei. Fierbinte, să simți că transpiri.

— Nu sta în casă! Ieși, plimbă-te, fă efort fizic!

— Singura soluție sunt inhalările! E un ceai dintr-o plantă, nu știu cum îi zice... Dar se găsește peste tot.

— Nu te lua după unul și după altul! Leacurile astea băbești sunt frecție la un picior de lemn. Treci pe antibiotice!

12 iunie 2004. M-am săturat de stat în pat, singur. De plictiseală, am început să citesc cărțile pe **care** le-am lăudat în ultimii ani în articolele mele. Sunt bune.

13 iunie 2004. încă bolnav, fac emisiunea „Un metru cub de cultură” la Realitatea TV. Invitații mei sunt actorul Ștefan Radof și Dumitru Vasi Șoimoșanu, un personaj pitoresc, care are șanse să intre în *Cartea recordurilor* [^]eaime că a colecționat, de-a lungul întregii lui vieți, peste 50 000 de bancuri. în mod curios, acest Onassis al bancurilor e un om foarte trist. Când spune un banc pare gata să izbucnească în plâns. Dintr-o carte a lui, care cuprinde numai bancuri pe tema dragostei (*Amorul e un lucru foarte mare...*) l-am ales pe cel care mi-a plăcut cel mai mult:

„— Care femeie știe întotdeauna exact unde se află soțul ei?

— Văduva.”

14 iunie 2004. A apărut *Jurnal intim* de Marin Preda. Marii scriitori au început să mă imite.

15 iunie 2004. încă puțin, și mă fac sănătos. Aș vrea ca acum, pe ultima sută de metri, să transmit și eu virusul cuiva (nu pot să-i divulg numele). Dar e complicat. E vorba de cineva păzit zi și noapte de sepepiști. Ar trebui să mă deghez în Rodica Stănoiu ca să ajung în preajma lui.

în sfârșit, îmi reduc pretențiile. M-aș mulțumi să-l îmbolnăvesc pe câinele care mă latră furibund ori de câte ori vreau să intru la „România literară”. îl întâlnesc, ca de obicei, și trec pe lângă el, încet, cu speranța că o să mă muște de picior. Dar el doarme cu capul pe labele dinainte și mă privește plictisit, cu ochii deschiși numai pe jumătate.

Au decăzut și câinii, în România.

18 iunie 2004. La scurtă vreme după ce am ieșit cu mașina din comuna Berceni, în drum spre București, am avut o pană de cauciuc, la roata din stânga-spate. Nici n-aș fi remarcat-o, dacă nu mi-ar fi semnalat-o șoferul unei mașini utilitare, prin claxoane repetate. Am tras pe dreapta, în dreptul unei case aflate în construcție. M-am chinuit multă vreme să scot roata care avea cauciucul spart. De jur-împrejurul mașinii era noroi și nu aveam cum să îngenunchez, ca să văd locul de fixare a

TOT

cricului. Am găsit, până la urmă, în portbagaj, un exemplar din revista „Observator cultural”, și mi-am făcut din el un fel de covoraș. In genunchi, ca în fața Andreei Marin, am dibuit, după încercări repetate, mângîindu-mă pe mâini de ulei ars, orificiul dreptunghiular de sub portieră. Am început să învârt manivela, dar cricul, nefolosit de multă vreme, mergea

foarte greu. Stropi de sudoare îmi cădeau unul după altul de pe frunte, amestecându-se cu negreala de pe mâini și cu noroiul drumului. Casa în dreptul căreia mă oprisem, înconjurată de grămezi de materiale de construcție, era păzită de doi câini-lup, care, după un moment de expectativă, au început să mă latre furioși și să se apropie tot mai mult, consultându-se din priviri. M-am ridicat cu greu, gâfâind, ca să-i alung, dar tocmai atunci a sunat mobilul. Era grațioasa poetă CI. care, cu o voce anghică, târăgănată-alintată-insinuantă, m-a întrebat: — Ce mai faci, Alex?

Îmi venea s-o omor. Am închis telefonul fără explicații, și am îngenuncheat din nou, la locul de osândă, dar m-am lăsat prea brusc în jos și mi s-au rupt pantalonii în fund. Nu la figurat, ca lui Ion Cristoiu, ci la propriu. Nu există umilință mai mare decât să fii bătrân și gras, să ai de înlocuit o roată la mașină și să ți se rupă pantalonii în fund.

Descurajarea mi-a întunecat mințile. Am vrut să abandonez mașina, pentru totdeauna, să-mi părăsesc familia, prietenii, cunoscuții, țara însăși, și să plec pe jos, undeva, departe, în lume. Tocmai când mă întrebam febril unde anume, a apărut miraculos (așa cum apare Jean Valjean și o ajută pe Cosette să ducă găleata cu apă, în *Mizerabilii*), un tânăr șofer. Marian, pe care îl cunosc de multă vreme, de când era un copil. Surzător, energic, plin de tinerețe, mi-a luat manivela din mâini și în doi timpi și trei mișcări mi-a înlocuit roata. Apoi, ca să nu-mi dea timp să-i mulțumesc, s-a suit în mașina lui și a plecat.

N-a fost un vis, chiar așa s-a întâmplat. În câteva secunde, am început din nou să-mi iubesc familia, prietenii, cunoscuții. Și țara.

20 iunie 2004. Prunii din grădina mea, un soi bun, creat de cercetători ca să reziste în câmpie (patria lor fiind dealurile), au crescut mari, dar nu fac fructe. Un cunoscător mi-a explicat de ce: lipsesc din această zonă insectele specializate în polenizarea lor. La începutul lui mai, când cireșii și prunii erau simultan înfloriți, am observat, într-adevăr, că mii de mici viespi zumzăiau în jurul cireșilor, dar foarte puține se arătau interesate și de pruni. Le-am rugat, le-am implorat, iar de la un moment dat am încercat să le conduc cu forța, folosindu-mă de un prosop pe care îl învârteam prin aer, spre prunii cu flori nefecundate. A fost însă în zadar.

Acum, culcat în iarbă, mă uit la prunii mei mari și triști. Ce nu le-o fi plăcând insectelor la ei? Urâtele dracului!

21 iunie 2004. Sunt la volanul mașinii mele, în drum spre Ipotești, satul natal al lui Eminescu, de lângă Botoșani. Acolo funcționează Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, instituție modernă, cum n-a văzut

Parisul (chiar n-a văzut: francezii n-au un Centru Național de Studii „Charles Baudelaire” sau „Arthur Rimbaud”). Alături de Ion Cara-mitru și Ilie Constantin, voi fi, timp de o săptămână, profesor la un curs de poezie (și de spunere a poeziei pe scenă) organizat pentru tineri actori din toată țara.

Mă întreb dacă vor fi și actrițe, nu numai actori. Domnița, aflată pe scaunul din dreapta mea, se interesează, îngrijorată:

— La ce te gândești? Pari preocupat...

— A, nimic important, nu puteam să mă hotărâsc dacă pun benzină acum sau la stația următoare...

22 iunie 2004. Actrițele predomină numeric!

— Te văd fericit! remarcă Domnița.

— Cum să nu fiu? Mă aflu în locul în care a copilărit Eminescu!

23 iunie 2004. Cursul de poezie se desfășoară cu mare rigoare, datorită surprinzătoare seriozități profesionale a lui Ion Caramitru, care, admirat de toată lumea, nu se poartă totuși deloc ca un răsfățat al soar-tei. La rândul lui, directorul Centrului, Valentin Coșereanu, are grijă, cu discreție, ca totul să meargă bine.

Vizitez de această dată, cu mai multă atenție ca oricând, casa părintească a lui Mihai Eminescu, în care se păstrează și unele obiecte care au aparținut familiei lui (celelalte fiind doar de epocă). Un dulap al Harie-tei, din lemn scump, cu ornamente sculptate și intarsii, mă face să mi-l imaginez pe Mihai, la 12-13 ani, rezemat de ușa lui.

Cunosc relativ bine biografia lui Eminescu, dar tot mi-a rămas din școală ideea greșită că famiha Eminovici o ducea prost cu banii, că poetul, aflat la studii, trăia din împrumuturi etc. Comuniștii au avut grijă să facă din Eminescu un proletar, după chipul și asemănarea lor. În realitate, Eminovicii trăiau într-un stil boieresc. Este de ajuns să vezi caseta pentru bijuterii a familiei sau cleștișorul argintat cu care se stingeau lumânările din sfeșnice, seara, ca să reconstitui, în imaginație, un mod de viață.

Ori de câte ori verifici ce au spus comuniștii, descoperi că au mințit.

25 iunie 2004. Fac excursii cu mașina prin zona Suceava, Șiret, Rădăuți, Câmpulung, Gura Humorului. Peisaj calm, prietenos, de o frumusețe neverosimilă. Munți cu pante line, împăduriți, pășuni smălțate cu flori, copii care vând — cu candoare — coșulețe cu fragi pe prețuri de nimic.

Toate șoselele sunt perfect asfaltate. Dar de ce? Pentru că la comemorarea a cinci sute de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare vor veni în această zonă înalți oaspeți, din țară și din străinătate, care tiebuie să plece cu o impresie favorabilă despre ce se întâmplă aici. Este prima dată

când vederea unui asfalt impecabil mă oripilează. Printre munții împăduriți se strecoară o serpentină de șmecherie comunisto-pesedistă care profanează totul.

27 iunie 2004. Din nou la volan, pe drumul de întoarcere (era să scriu „fără întoarcere”; Doamne ferește!). După Bacău, înti-un sat, sunt amendat pentru depășirea vitezei legale. Radarul a înregistrat 71 km/h. Agentul de circulație este (plăcut) surprins că nu protestez. Ca răsplată, îmi face o confesiune: ieri l-a prins pe un automobilist care mergea cu 190 km/h! îmi vine în minte modul cum l-a interpellat un cunoscut al

meu pe un șofer care gonea nebunește. Nu i-a spus „Mergi prea repede!” I-a spus: „Zbori prea jos!”

28 iunie 2004. Descopăr în portbagajul mașinii o broscuță. Țopăie speriată, la vederea luminii, și respiră spasmodic, umflându-și și dezumflându-și repede gușa. O iau în palmă și o instalez în iarbă, printre copacii din curtea interioară a blocului. Știu de unde e: de la Sucevița. N-o să-și mai vadă niciodată locul de origine.

îmi amintesc, cu acest prilej, noaptea de 26 spre 27 iunie, pe care am petrecut-o într-o casă de lemn, cu etaj, din munții de lângă Sucevița, dând curs invitației unui ziarist din Suceava, D.B., un om agreabil și bine intenționat. A fost o noapte cumplită, nu ca aceea, doar furtunoasă, imaginată de Caragiale. Totul a început în clipa fatală în care D.B., care mă așteptase în fața mănăstirii, însoțit de un prieten, poetul V.D., m-a întrebat pe un ton care îmi sugera răspunsul:

— Unde vreți să dormiți, într-un hotel de patru stele sau într-o casă rustică?

— Bineînțeles că într-o casă rustică, am răspuns eu, dornic să fiu la înălțimea așteptărilor lui. Greșeală ireparabilă. Domnița m-a fulgerat cu privirea, dar era prea târziu. În orele care au urmat am descoperit că nu mai am în mine nimic romantic, că am devenit, nu se știe exact când, un bărbat prozaic, ca atâția alții. Frumusețile naturii, enumerate extatic de D.B., m-au lăsat indiferent. Am înregistrat doar chinurile la care am fost supus:

1. A trebuit să traversez cu mașina un pârau de munte, derapând pe prundișul subacvatic și riscând să nu mai ies de acolo decât cu ajutorul pompierilor. Covorașele de cauciuc de pe podeaua mașinii pluteau pe apa pătrunsă înăuntru.

2. Am urcat apoi pe o cărare, ceva mai lată, destinată ciobanilor și oilor (și eventual căruțelor). Cum Renault-ul meu nu avea o bătă în

care să se sprijine, și nici agilitatea oilor, și-a lovit de mai multe ori scutul metalic de câte o piatră mai colțuroasă.

3. După ce am parcat mașina, printre buruieni mai înalte decât ea, am luat-o pe jos pe o scurtătură și, ca să ajungem la casă, am trecut printr-un gard de sârmă ghimpată, aplecându-ne ca Adrian Năstase în fața lui Ion Iliescu și zgâriindu-ne pe spinare.

4. Am mâncat cireșe, spălate într-o găleată cu apă tulbure, așezați cu toții, sub cerul liber, ca pe niște scaune, pe cioturile rămase din câțiva copaci retezați. Noi mâneam cireșe, iar furnicile și țânțarii mâncau din noi, astfel încât până la urmă n-a fost nicio afacere.

5. Noaptea, eu și Domnița a trebuit să dormim pe o canapea îngustă, care ne-a impus un grad mare de intimitate, făcându-ne să roșim.

6. Din cauza unui copac uscat curățat de coajă, instalat la căpătâiul patului în scop decorativ, nu puteam să mă ridic când voiam să mă duc la baie, și trebuia să merg târâș în patru labe, prin așternut.

7. În camera în care dormeam era un cămin uriaș în care duduia focul, alimentat din când în când cu lemne, împotriva protestelor mele, de gazda excesiv de binevoitoare, obsedată de gândul că ne-ar putea fi frig. Drept urmare, mi-a fost toată noaptea teamă că voi muri intoxicat cu monoxid de carbon, ca Laurențiu Ulici. În plus, ar fi căzut victimă și Domnița, care nici măcar nu e critic hterar.

8. Dimineața m-am bărbierit la o chiuvetă ahmentată cu apă de la un izvor. Din cauza secetei, izvorul și-a epuizat resursele chiar în momentul în care îmi săpunisem jumătate din față. Pentru cealaltă jumătate am luat din mașină un bidon cu apă distilată, care s-a dovedit a fi în realitate lichid de frână.

Dacă aș putea întoarce timpul înapoi, la întrebarea lui D.B.: ce prefer, un hotel de patru stele sau o casă rustică, aș striga:

— Un hotel!

Apoi, amintindu-mi ce am scris mai demult despre o noapte petrecută la hotel, aș reveni îngrozit: ■

— Nu vreau nici hotel! Vreau acasă!

7 iulie 2004. S-a întrerupt furnizarea de apă caldă, ca în fiecare an, pentru „revizia tehnică” a instalațiilor. Întreruperea va dura trei săptămâni.

Resemnăt, îmi încălzesc apă la aragaz, pentru prima baie în condiții de austeritate. Îmi trebuie o cantitate mare ca să îmi cuprindă tot corpul.

(îmi aduc aminte ce probleme aveam și în armată, când ni se cerea să săpăm în pământ, cu o lopată cu coada scurtă, „adăpostul individual”.

Fiecare trebuia să facă, în câteva minute, o groapă pe măsura lui, în care să încapă complet. Din cauza mărimii corpului meu, eu rămâneam întotdeauna ultimul. În timpul care ni se punea la dispoziție, nu reușeam decât să scobesc o gaură în care intram doar până la brâu.)

Umplu cu apă toate oalele, mari și mici, pe care le găsesc prin bucătărie: vasul înalt și impunător în care facem de obicei suc de roșii, cratița cu fund dublu pentru fiert laptele, ceaunul și chiar un ibric. Prima dată în clocot apa din ibric, dar când vreau s-o duc la baie constat că are o culoare neagră și este inutilizabilă. Cratița pentru lapte scoate aburi șuierători printr-o gaură laterală, intimidându-mă. Ceaunul are toate prea mici și, când vreau să-l apuc înarmat cu două șervete, îmi scapă printre degete. Mă decid, în sfârșit, să iau vasul pentru suc de roșii, cu o capacitate de cincisprezece Utri. Deschid toate ușile până la baie, mă întorc la bucătărie, îmi protejiez mâinile cu prosoape și apuc vasul, care mi se pare foarte greu. Merg cu el bălăbănindu-mă, străbat camera de zi și... deodată mă împiedic de covor și scap uriașa oală din mâini. Un val de apă opărită mi se varsă pe picioare, făcându-mă să scot un urlet de durere. Din fericire, însă, vasul rămâne în poziție verticală pe podea și apa nu inundă încăperea, deși se mai clatină un timp, amenințător. Din camera ei. Domnița mă întteabă îngrijorată:

— S-a întâmplat ceva?

— Nimic. Așa scot eu chiote de plăcere, când fac baie.

10 iulie 2004. îl văd pe Paul Niculescu-Mizil la o emisiune TV și îmi aduc aminte cum l-am dus cu mașina, anul trecut, de la el de acasă și până la Clubul Prometiieus, la una din întâlnirile „României literare”. Am făcut-o din politete, dar și din milă pentru vârsta lui înaintată. Mare greșală! Tot drumul mi-a vorbit, arogant, despre „realizările” din timpul comunismului și despre faptul, „revoltător”, că a fost închis imediat după 1989. Considera că a fost și el deținut politic, asemenea lui Cor-neliu Coposu.

Mă uitam la omul care participase, alături de alți activiști ai PCR, la distrugerea civilizației românești și mă gândeam că ar trebui să-l dau jos din mașină. Mi-am zis însă că ar fi nedrept, în condițiile în care tot un activist al PCR, la fel de lipsit de sentimentul vinovăției, este în prezent chiar președintele țării.

11 iulie 2004. Sosesc cu mașina la „România literară” și caut un loc de parcare. S-a anunțat că va fi vijelie și vreau să-mi pun mașina lîi adăpost. O așez întâi la umbră, sub un copac bătrân, dar îmi dau seamă că arborele s-ar putea prăbuși în timpul furtunii exact peste ea. O mul într-o

zonă fără copaci, lângă un zid. Când îmi ridic însă privirea văd deasupra un balcon de care atârnă mai multe glaste cu flori. Mi le în chipul căzând peste parbriz. După mai multe încercări, găsesc, în sfârșit, un loc în care anunțata vijelie nu i-ar putea face mașinii mele niciun rău.

După câteva ore, când ies de la redacție, descopăr că mi s-^a furat din nou oglinda retrovizoare.

24 iulie 2004. La mare, la Neptun, în dreptul Vilei Scriitorilor, cineva a instalat pe plajă o stație de amplificare care transmite muzică „house”. Muzică, „House”, adică bum-bum, bum-bum, bum-bum și tot așa, la nesfârșit. Cum butonul de volum al sunetului este dat la maximum, bubuitul monoton străbate cu ușurință văzduhul, pătrunde fără mari pierderi prin pereții vilei, traversează timpanele scriitorilor și ajunge în creierele lor.

Autoritățile nu reușesc — și poate nici nu încearcă — să oprească terifianta fabrică de zgomote. O soluție ar fi ca turiștii aflați pe malul mării să o boicoteze, evitând zona și aducându-i pe comercianții de acolo în situația de-a nu avea cui să-și vândă mărfurile. Dar mulți dintre ei, dimpotrivă, se adună ca fascinați în jurul estradei, lăsându-se cu plăcere violați în urechi de penetrantul sunet al bașilor.

Așa stând lucrurile, declar pe cont propriu război tuturor celor care produc, difuzează sau consumă muzică „house”, ca și prietenilor lor și prietenilor lor. Pe toți aceștia am să-i privesc sumbru ori de câte, ori am să-i întâlnesc (și, bineînțeles, n-am să le răspund la salut), am să-i calc ca din greșeală pe picior, cu greutatea mea considerabilă, dacă vor face greșeala să-mi stea prin preajmă, am să mă abțin să râd la glumele lor și, în schimb, am să râd în hohote când vor spune ceva serios.

Iar dacă vreo iubitoare de muzică de muzică „house” va avea nesăbuința să se îndrăgostească de mine, va afla ce înseamnă răzbunarea lui Alex. Ștefănescu. Am s-o las să creadă că o iubesc și eu, am s-o duc la un hotel, am s-o culc pe un pat presărat cu petale de trandafiri, am s-o fac să înnebunească de dorință și, în ultima clipă, în loc să trec la fapte, am să-i urlu în urechi: bum-bum, bum-bum, bum-bum!

25 iulie 2004. Mă duc din nou, ca în fiecare duminică, să fac emisiunea „Un metru cub de cultură” la Realitatea TV. Pe drum mă întreb ce anume mă împinge să perseverez în direcția asta. Televiziunea, în general, îmi displace, e o școală a superficialității. Și atunci?

îmi vin în minte răspunsurile pe care le-aş da unui ziarist: „Vreau să promovez cultura română. Vreau să contribui la ridicarea nivelului de educație estetică a pubhcului.” Etc.

E câte ceva adevărat și în declarațiile astea demagogice, dar care e motivul motivelor, nespus nimănui, pentru care pierd timpul cu ceva care, în fond, nu mă pasionează?

O fac pentru bani? Penttu gloria de-a apărea la televizor?

Nu. Adevărul este că-mi place foarte mult momentul *dinaintea* emisiunii, când intru la „machiaj”. Acolo mă iau în primire fete tinere și frumoase, care îmi șterg obrajii cu vată îmbibată în spirt, mă pudrează trecându-mi peste față un pământuf diafan și îmi netezesc părul la tâmples. Toate acestea le resimt ca pe un răsfăț încântător. Când ești bătrân și gras, ca mine, nu te mai mângâie nimeni. Acolo, la „machiaj” sunt și eu mângâiat, cu delicatețe, o dată pe săptămână.

26 iulie 2004. Invazie de țânțari în București. Unii bucureșteni, când vine seara, reacționează caraghios, ținându-și palme, scoțând țipete. Eu, cu înțelepciunea mea de bucovinean, îi las pe bieții țânțari să se sature și ei o dată ca lumea.

N-o fac numai din bunătate, ci și din cavalerism, pentru că, după cum am aflat de la Florin, care a citit de curând o carte de entomologie, la țânțari se hrănesc numai femelele, nu și masculii.

Poftă bună, țânțăroaicelor!

29 iulie 2004. Plouă insistent, ploaia bate darabana pe acoperișul de tablă al froleibuzului 86. O doamnă în vârstă, care tocmai a urcat, se chinuiește să-și stângă umbrela, bodogănind:

— Nu mai e de ținut cu ploaia asta!

— Ne bate Dumnezeu, pentru păcatele noastre, izbucnește un țăran, flancat de doi saci cu ardei. Dacă o ține tot așa, ne distruge recolta. N-o să mai avem ce mânca.

— Parcă spuneți că vreți ploaie... intervine un jandarm, dintr-un grup de trei, făcându-le cu ochiul colegilor lui.

— Am spus eu așa ceva?

— Ați spus, toți ăștia care vindeți la piață ați spus. Acuma, poftim, aveți ploaie!

— Nu e bună, băiete, ploaia asta. Cu atâta apă, ne putrezește varza pe câmp. Nu vezi de când plouă? Parcă-i potopul.

— E din cauza unui front atmosferic, explică doamna în vârstă, care a reușit în sfârșit să-și închidă umbrela.

— Nu, doamnă, o corectează jandarmul, e aer polar, ăsta vine de la ruși.

— Da, da, de la prietenii lui Ihescu, comentează provocator doamna în vârstă. Și să știi și dumneata că front atmosferic ori aer polar e tot aia.

— Nu cred.

— Ba așa să știi, că eu am fost profesoară, i-am învățat pe mulți ca tine.

— Gata, doamnă, săru'mâna, n-am vrut să vă supăr. Spunând aceste cuvinte, jandarmul le face din nou cu ochiul tovarășilor lui.

— Noi vorbim, vorbim, reflectează țăranul, dar Dumnezeu face tot cum crede. Cum să nu plouă, dacă e-atâta hoție? Și e bani puțini, că nu știu cum o s-o scoatem la capăt. Uite, acum să iasă soarele, să pot intra și eu în grădină la mine, că e noroi până la genunchi. Da' Dumnezeu nu ne mai ascultă de mult și bine ne face!

Troleibuzul oprește în stație la Piața Galați. Țăranul își târăște eroic sacii cu ardei până la ușă și coboară drept într-o baltă.

— Fir-ați ai dracului, cu ploaia voastră! izbucnește el. Și tu, Lisa-veto, care m-ai trimis pe vremea asta la piață. Că tu stai și belești ochii la televizor și eu mă omor pe-acilea.

31 iulie 2004. Fac ordine în casă și mă împiedic la tot pasul de cărți. Din cauza unei enciclopedii sunt gata-gata să-mi rup gâtul.

Mi-au trecut prin mână, de-a lungul anilor, mii de volume. Mă întreb, sarcastic, la ce mi-au folosit.

Totuși, dacă mă gândesc bine, mi-au folosit la câte ceva.

O carte de versuri (proaste) s-a dovedit utilă când am vrut să fac un grătar; am aprins focul cu ea, după mai multe încercări eșuate de a-l aprinde cu frunze uscate și paie.

A existat și un roman de câteva kilograme pe care, la nervi, l-am aruncat în capul cuiva. Persoana în cauză m-a părăsit în grabă și nu m-a mai deranjat nici până în ziua de azi.

între filele unui volum cu supracopertă am ascuns înainte de 1989 cinci bancnote de câte o sută de lei, dar nu le-am mai găsit niciodată. Poate le-au găsit hoții care mi-au spart locuința în 1999 și mi-au răvășit biblioteca (căutând, fără îndoială, o carte pe gustul lor).

în sfârșit, cu un teanc de cărți am sprijinit patul care se rupea mereu sub greutatea mea. M-am gândit mult înainte de a hotărî ce cărți să folosesc în acest scop, știind că, o dată fixate sub stinghia patului, aveau să-mi devină inaccesibile pentru multă vreme. Până la urmă m-am oprit asupra

unora scrise de cei mai lipsiți de talent autori din România. Este vorba de autori în viață, care habar n-au ce-am făcut cu opera lor. De câte ori îi întâlnesc, ei mă salută respectuos, iar eu le răspund cu mai multă afecțiune decât ar fi firesc.

1 august 2004. Sunt la mare și fredonez: „La mare, la mare,/ Fetițele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubește-le pe toate!" Nu mă mai recunosc.

La București scriu studii savante despre mari poeți, iar aici, pe plajă, repet în neștire o poezioară puerilă.

Îmi târăsc picioarele prin nisipul fierbinte, ocolind cu o încetineală perversă trupuri de femei aproape complet dezbrăcate. La un moment dat mă aud strigat de un distins profesor universitar, care se ridică icnind de pe cearșaful lui, dă mâna cu mine și mă angajează într-o interminabilă discuție despre Mircea Cărtărescu, plecând de la un articol al meu din „România literară". Particip la conversație fără chef, numai din politețe.

— Vă contraziceți flagrant, strigă după un timp profesorul, ridicându-și rechizitorial degetul arătător. Afirmăți întâi că Mircea Cărtărescu e un romantic vizionar și apoi pretindeți că e un neoavangardist. De fapt, care e opinia dumneavoastră?

Încerc să mă concentrez, dar în minte îmi răsună la nesfârșit: „La mare, la mare,/ Fetițele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubește-le pe toate!"

— Poftim! exclamă triumfător interlocutorul meu. Nu aveți nimic de spus. Și se lungește înapoi pe cearșaf, de unde mă privește ironic, cu mâna streășină la ochi, ca să se apere de soare.

3 august 2004. Mă plimb pe faleză, sorbind cu paiul o băutură răcoritoare dintr-un pahar mare de plastic. Băutura se termină în scurtă vreme și rămân cu paharul. Pe care nu am unde să-l arunc. Caut cu privirea, tot mai agasat, un coș de gunoi, dar nu văd niciunul. Descopăr, în sfârșit, ceva care seamănă cu un coș de gunoi, dar nu e decât un transformator electric. Pe ușița lui metalică e desenat un cap de mort.

Aș arunca paharul pe alee, dar mi-e rușine de numeroșii trecători, îmi vine ideea să-l ascund într-un tufiș. Fac o încercare și eșuez. Tufișul are ghimpi și nu pot să pătrund până în mijlocul lui.

Mă trântesc nervos pe o bancă, așez paharul gol lângă mine și îmi fac planul ca, la plecare, să-l las acolo. În scurtă vreme, însă, pe aceeași bancă se așează doi îndrăgostiți, ținându-se de mână. Cum dracu' să las paharul lângă ei? Stric frumusețea momentului.

Resemnăt, iau paharul, mă ridic și plec cu el. Simt un fior de groază gândindu-mă că s-ar putea să-l duc așa, cu mine, toată viața.

6 august 2004. Sunt la volanul mașinii și gonesc spre București. Mi-am întrerupt bietul concediu de zece zile (1-10 august) ca să particip, mâine, la Congresul PNȚCD. Fac parte din echipa cu care Gheorghe Ciu-handu vrea să relanseze PNȚCD și să înlăture din istoria țării comunismul disimulat în capitalism pe care l-au inventat Ion Iliescu și oamenii lui.

Gheorghe Ciuhandu e un om de caracter, calm și decis, cum nu se găsesc mulți în România. Vine și el la București, de la Timișoara, tot astăzi.

-

Fiind sfârșit de săptămână, foarte puțini automobiliști se îndreaptă — ca mine — dinspre litoral spre București. În schimb, sute și sute de mașini, pline de oameni nerăbdători, merg de la București spre mare.

Mă întreb dacă toți care gonesc astfel, în sens invers în raport cu mine, sunt cu adevărat vilegiaturiști dornici să ajungă pe litoral sau... pesediști care fug din București, speriați de venirea lui Gheorghe Ciuhandu.

7 august 2004. Am participat la Congresul PNȚCD, într-o sală de 500 de locuri în care se aflau 700 de oameni. Aerul era irespirabil (din cauza căldurii și a lipsei oricărei ventilații), dar atmosfera morală a avut ceva atât de frumos și înșuflețitor, încât nici n-am simțit cum a trecut o zi întreagă, de dimineața până seara.

Acum, istovit, stau în fața televizorului și aflu, de la „Știrile PRO TV”, că în curtea sediului PNȚCD, în februarie, a fost o încăierare. Cuvântul „februarie” este scris, bineînțeles, cu htere mici.

Domnule Adrian Sârbu, am să apar și eu într-o seară la „Știrile PRO TV” și am să anunț țara întreagă că v-ați scăpat pe dumneavoastră. Iar undeva, într-un colț al ecranului, va exista mențiunea că asta s-a întâmplat pe vremea când aveți doi ani.

8 august 2004. Mă aflu într-o piațetă din centrul Mangaliei în fața a peste o mie de oameni, cu un microfon în față. Trebuie să-l prezint publicului pe Mircea Dinescu, cu ocazia lansării cărții lui. *Corijent la cele sfinte.*

E o situație falsă. Cum să-l prezint eu pe Mircea Dinescu, care este mult mai cunoscut decât mine? Normal ar fi ca eu să fiu prezentat de el. Dar viața nu e totdeauna logică.

Cartea lui Mircea Dinescu se vinde rapid, probabil datorită faptului că Mircea Dinescu nu s-a vândut niciodată. Trebuie ținută minte chestia asta, ca o lege a succesului de librărie. *Scriitorii care nu s-au vândut se vând, iar cei care s-au vândut, nu se vând.*

9 august 2004, Târgul estival de carte de la Mangalia, organizat în fiecare an de... proprietarul lui, Gheorghe Todor, are un succes ieșit din comun. în afară de Mircea Dinescu, mai sunt prezenți aici Mircea Cărtărescu, Emil Brumam, Grigore Viera, Octavian Paler, Ioan Groșan, Stelian Tănase și mulți alți scriitori importanți (inclusiv eu). Dacă teroriștii ar vrea să distragă tot ce e mai valoros în România, aici și nu în altă parte ar trebui să pună o bombă. La Ministerul Culturii ar risipi explozibilul.

10 august 2004. îmi aduc aminte, melancoUc, ce mi s-a întâmplat în China, acum câțiva ani. împreună cu ceilalți scriitori cu care mă aflu acolo, am vizitat la un moment dat o casă dintr-un sat din sudul țării, lângă granița cu Laos. Casa era formată dintr-o singură încăpere mare, cu dușumea de bambus, pereți de bambus și acoperiș de bambus. Șapte-opt bărbați așezați pe jos, în cerc, beau un rachiu slab, făcut din orez. Eu am început să explorez încăperea și am descoperit vatra casei. Ea consta într-o porțiune de dușumea unsă cu argilă, pe care se făcea focul (argila având menirea să împiedice incendierea casei).

Meditativ, am vmt să pășesc peste stratul de argilă întărită și înnegrită de focurile cărora le fusese suport ani la rând, dar am auzit urletul plin de groază al chinezilor, inclusiv al translatorului care ne însoțea. Toți aveau ochii holbați de spaimă.

Am încremenit în poziția în care eram.

— Dacă ați fi trecut peste vatra casei, mi-a exphcat translatorul, ați fi săvârșit un sacrilegiu. Conform tradiției de aici, ar fi trebuit să rămâneți în această familie timp de trei ani, ca servitor, ca să vă plătiți greșeala. Nimeni nu v-ar fi putut scoate de aici timp de trei ani: nici autoritățile chineze, nici ONU, nici Comisia pentm Drepturile Omului.

Am înțeles. Ceea ce n-am înțeles a fost de ce s-au arătat chinezii atât de speriați. S-au gândit, probabil, că vor fi nevoiți să-mi și dea de mâncare timp de trei ani.

20 august 2004. Dimineată am pregătit micul dejun. Am fost bucătar. Apoi mi-am cusut un nasture la cămașă. Am fost croitor. Am deschis computerul și am trimis un *e-mail*. Am fost operator PC. M-am suit în mașină și am mers la grădină. Am fost șofer. Am tuns iarba și am curățat crengile pomilor de frunzele atacate de omizi. Am fost grădinar. M-am întors acasă și am scris un articol despre o carte recent apărută. Am fost critic literar. Am plecat la redacție, unde am citit, corectat și dat la tipar articolele unor colaboratori. Am fost redactor. Am adus acasă șapte-opt kilograme de corespondență, am deschis plicurile, mi-am transcris în agendă adresele

expeditorilor, am răspuns unora dintre scrisori. Am fost secretară. Mi-am luat tensiunea, cu ajutorul unui aparat fabricat în China. Am fost medic. Peste noapte am ieșit de câteva ori cu lanterna, în curtea interioară a blocului, ca să-i împiedic pe eventualii hoți să-mi mai fure oglinzile retrovizoare de la mașină. Am fost polițist.

Acum, în zori, încerc să adorm, istovit după practicarea a zece profesii.

22 august 2004. Căldură toropitoare. Sunt în troleibuzul 86, atent, ca de obicei, la discuțiile celor din jur.

Un domn cu costum și cravată, care își șterge mereu fruntea cu o batistă, se chinuiește să deschidă un geam lateral. îl ajută, cu îndemănare, o țărăncă.

— E, uite că s-a mișcat ceva-ceva, spune țărăncia, după ce a deplasat geamul cu câțiva centimetri. Așa, să ne mai răcorim nițel, că murim aci de zăpușeală. Doamne, nu ne mai pedepsi, Doamne, cu atâta fierbințeală. O fi lumea păcătoasă, da' mai iartă-ne și pe noi.

— Nu e din cauza păcatelor, o întrerupe domnul cu batista.

— Da' din ce cauză?

— Stratul de ozon, spune el sentențios.

— Ce?!

— Stratul de ozon.

— E depășită teoria cu stratul de ozon, se amestecă în discuție și un tânăr. Chestia e că ne apropiem de soare.

— De ce ne apropiem, maică? tresare țărăncia și își adună bagajele, pregătindu-se să coboare.

— De soare...

— A! Eu mă dau jos la Piața Romană...

23 august 2004. îmi amintesc cum se făceau, înainte de 1989, pregătirile pentru defilarea de 23 august. Primeam cu toții steaguri, pancarte cu lozinci, tablouri ale lui Nicolae Ceaușescu și ne aliniam undeva, pe o stradă laterală, înainte de a ne revărsa în șuvoiul principal de manifestanți. Când ne venea rândul, după multe ore de așteptare, eram obosiți, flămânzi și plictisiți. înaintam fără chef, cu un mers șleampăt, târând după noi recuzita propagandistică. Atunci, din imense megafoane instalate pe marginea bulevardului Aviatorilor, se auzeau indicațiile date de organizatori. De un irezistibil umor involuntar era îndemnul: — Tovarăși, agitați materialele!

24 august 2004. Era foarte neplăcut pe vremuri, un adevărat chin moral, să-l văd pe Nicolae Ceaușescu la tribună salutând, cu o emfază de proprietar al țării, coloanele de demonstranți. Dar și mai greu de suportat este, astăzi, să-l văd pe regele Mihai alături de Ion Iliescu, la manifestările dedicate zilei de 23 august.

Cu disperarea cuiva care se îneacă. Ion Iliescu, fost activist al PCR, se agață, pentru a se salva ca personaj istoric, de gâtul unui rege, dar nu reușește decât să-l ducă și pe el la fund. Este grotescă și înfiorătoare, ca o secvență dintr-un film *horror*, îmbrățișarea dintre ei.

26 august 2004. Merg, cu Tudorel Urian, pe stradă și văd deodată o femeie alergând cu părul în vânt spre mine. Pare fericită că mă vede și disperată la gândul că s-ar putea să mă piardă în mulțime. Mă zăpăcesc (mă și împiedic și cad, dar mă ridic repede). Femeia însă mă ocolește și urcă, precipitându-se, în troleibuzul 79 care tocmai se pregătește să plece din stație. Vasăzică spre troleibuz alerga, nu spre mine! Oricum, mai bine spre troleibuz, decât spre Tudorel Urian.

27 august 2004. Gabriela Adameșteanu îmi propune să plec pentru trei zile în Italia, ca invitat al PEN-Clubului. Îmi stă, pentru o clipă, inima de emoție. Dintotdeauna visez să ajung în Italia. Mă gândesc intens și... refuz.

Sunt legat aici, în România, de nenumărate obligații. Mă simt ca Gulliver, pe care liliputanii l-au imobilizat cu mii de sfori în timp ce dormea. Și chiar dacă, asemenea lui, aș reuși să mă desprind din toate legăturile, ridicându-mă semeț în picioare, tot n-aș pleca în Italia. De ce? Pentru că după trei zile ar trebui să mă întorc. Cine a plecat în străinătate știe ce calvar înseamnă întoarcerea în România. Îți trebuie mult timp ca să te obișnuiești din nou cu stilul de viață de aici.

Este ca atunci când transpiri și simți cămașa udă pe tine. De bine, de rău, o suporti. Dar dacă faci greșeala și o dai jos, ca să te speU, este îngrozitor să o îmbraci, după aceea, din nou, jilavă și rece.

Au o vină imensă Ion Iliescu și oamenii săi pentru situația în care am ajuns (mulți dintre noi), **să** nu ne simțim bine în propria noastră țară. Dacă Gabriela Adameșteanu m-ar întreba de ce refuz invitația PEN-Clubului, i-aș răspunde, riscând să par nebun:

— Din cauza lui Ion Iliescu.

Din fericire, Gabriela Adameșteanu, discretă, nu-mi pune nicio întrebare.

30 august 2004. Primesc felicitări de Sfântul Alexandru. Scrisori, telefoane, SMS-uri și e-mail-uri. Pe drumul spre redacție mă oprește o

blondă superbă care, prin prezența ei, face să crească brusc media de frumusețe a oamenilor de pe stradă..

— La mulți ani, domnule Alex. Ștefănescu! Vă urez să vi se împlinească toate dorințele!

— Chiar toate? întreb eu insinuant.

— Toate! mă asigură ea imprudentă.

31 august 2004. Ieri mi s-a mai întâmplat ceva, în afară de întâlnirea cu blonda. Continuându-mi dramul spre redacție, am ajuns la intersecția dintre Calea Victoriei și strada Dr. Lemnea și a trebuit să străbat vasta curte părăginită din fața clădirii cu multe etaje (acum dezafectată) în care a funcționat cândva nu știu ce minister. M-au întâmpinat șapte-opt câini apocaliptici, slabi și deșirați, cu părul zbârht, însuflețiți de o ură pe care n-am mai întâlnit-o decât la autorii despre care am scris că n-au talent (o clipă am crezut că sunt chiar ei, deghizați). La început, le-am vorbit frumos, le-am spus că sunt prieten cu Brigitte Bardot, le-am promis că în ziua următoare am să le aduc ceva de mâncare. Dar a fost în zadar. Mă lătrau și mă atacau cu atâta vehemență, arătându-și colții care (exact ca în reclamele pentru paste de dinți) nu aveau absolut nicio carie, încât am fost nevoit să iau pietre de pe jos și să aranc în ei. Pe unul, mai îndrăzneț, l-am lovit chiar cu servieta diplomat peste bot. Când am intrat, în sfârșit, în clădire m-am simțit victorios.

Acum mă îndrept din nou către redacție, dar nu mai sunt un naiv. Am un buzunar plin cu sandviciuri cu care am **să** încerc să le câștig bestiilor bunăvoința. Dacă nu vor înțelege, ti-eaba lor. Pentru că am, pentru orice eventualitate, și un buzunar plin cu pietre.

1 septembrie 2004. Urmează să plec în străinătate și mi se cere un euro-CV.

— Ce?!

— Un euro-CV.

îmi închipui că este vorba de un *curriculum vitae* standardizat, acceptabil de către oricare instituție din Europa. Dar cum anume se face?

Bănuiesc că trebuie să-mi procur întâi un euroformular și un europix. Iar apoi să-mi povestesc viața:

M-am euronăscut la 6 noiembrie 1947... Ca elev de liceu am euroînvățat bine, dar am fost cam euroobraznic... în timpul facultății am fost exclus din euro-UTC... Am scris numeroase eurocărți... Eurosoția mea se numește Domnița...

Foarte complicat. Simt cum mă apucă toți eurodracii.

2 septembrie 2004. îmi aduc aminte cât de greu a făcut rost Domnița de un europalet, ca să trimită două mii de cărți în Germania (din producția editurii pe care o conduce). Partenerii germani i-au explicat la telefon că nu se mai admit coletele clasice, care trebuie descărcate din mașină de muncitori (întrucât protestează sindicatele) și că trebuie să așezăm cărțile pe un europalet, astfel conceput încât să poată fi preluat și transportat de un motostivuator electric. Logic. Dar de unde să iei un europalet?

Domnița a întrebat la diverse fabrici, dar nu auzise nimeni de așa ceva. Am început să explorez și eu Bucureștiul, trezind suspiciunea lucrătorilor și paznicilor de la diverse depozite. Explicația mea că sunt

în căutarea unui europalet nu avea deloc darul să-i liniștească. Dimpotrivă, mă făcea, în ochii lor, și mai suspect. Românosuspect.

Domnița a găsit, în sfârșit, un europalet, în spatele unui supermarket (fusesse folosit pentru transportul unor conserve). I-a dat imediat euro-șpagă cuiva din serviciul de pază și a adus europaletul la noi acasă, pe balcon. Eu l-am reparat, folosind cuie românești, prilej cu care am constatat că suntem compatibili cu Europa.

A urmat altă odisee, așezarea și fixarea cărților pe europalet. Operațiile astea se fac tot după norme europene. Dar nu vreau să devin europaletic. Cert este că toată istoria a avut *happy-end*. Până la urmă coletul a fost făcut cum trebuie, a ajuns în Germania și a fost acceptat. Sindicatele de acolo, oricum, n-au protestat. Regret doar că nu ni s-a restituit europaletul de care m-am atașat în perioada cât a stat la noi în balcon. Câteodată, mi-e dor de el.

7 septembrie 2004. în curtea interioară a blocului nostru zace de mai multă vreme o canapea veche și dezarticulată. Mă număr printre puținii care știu povestea ei. într-o noapte, acum două sau trei luni, am fost trezit, pe la ora 1, de un zgomot puternic și m-am uitat pe fereastră. Zgomotul fusesse făcut de o canapea aruncată de la etajul întâi al blocului vecin. După un timp, am văzut doi indivizi pregătindu-se să arunce pe fereastră încă o piesă de mobilier, de data aceasta un fotoliu. Am îndreptat asupra lor o lanternă care bate la mare distanță și am întrebat autoritar:

— Ce faceți acolo?

A urmat un moment de tăcere. Apoi am auzit răspunsul unuia dintre necunoscuți, calm, rațional:

— Scoatem niște mobilă.

De data aceasta am rămas eu surprins și un timp n-am știut ce să mai spun. Dar mi-am revenit:

— Dacă nu plecați imediat, chem poliția.

Indivizii nu mi-au mai răspuns. Dar la fel de calmi, rezonabili, folosindu-se de copacul din dreptul ferestrei la care se aflau ca de o scară, au coborât în curte, și-au netezit hainele și au plecat.

Fereastra de la care au aruncat canapeaua stă și acum deschisă (poate că apartamentul e părăsit). Iar eu nu pot să uit noaptea în care am avut o conversație politicoasă cu doi hoți.

8 septembrie 2004. Particip, ca invitat, la Atelierul Național de Poezie „Serile la Brădiceni” (în apropiere de Târgu-Jiu). Mi-era teamă că am să pierd timpul pe aici, dar nu se întâmplă așa. Organizatorii, printre care se remarcă Viorel Gârbaciu, Alexandra Andrei, Ion Căpruciu și Ion Popescu-Brădiceni, au conceput un program instructiv și atrăgător. În prima parte a zilei de azi am vizitat, la Hobița, o bisericuță de lemn veche de peste două sute de ani și casa în care s-a născut Constantin Brâncuși, iar, apoi, la Brădiceni, am asistat la un spectacol folcloric și am văzut o expoziție de cărți și manuscrise, amenajată în incinta căminului cultural.

A existat și un moment pitoresc-amuzant, acela în care noi, oaspeții, am fost transportați de la Hobița la Brădiceni cu... căruțele.-Știind ce greutate am, m-am suit îngrijorat în căruța rezervată mie: nu se va rupe eșafodajul de scânduri? Nu vor protesta caii? Căruța a rezistat, iar caii nici n-au înregistrat suirea mea pe capră.

În timp ce străbăteam ulițele, zdruncinat până în adâncul măruntaielor, dar fericit, mă gândeam ce-ar spune cunoscuții mei dacă m-ar vedea. Ar crede, fără îndoială, că au halucinații.

9 septembrie 2004. Nu pot să uit casa în care s-a născut Constantin Brâncuși (unii specialiști susțin că s-a născut în alta, de alături, cu care seamănă, dar asta din punctul meu de vedere nu contează). Construită din bârne și scânduri, de tatăl lui Constantin Brâncuși, care era cioplitor în lemn, casa iese în evidență prin ingeniozitate. Dormitorul este prevăzut cu o sobă cu lemne care are ușița în ahă încăpere, în bucătărie, în aceste condiții nimeni nu poate muri, peste noapte, intoxicat cu monoxid de carbon, așa cum se întâmplă frecvent în România. Iar în bucătărie, deasupra sobei, există un fel de... hotă, din lemn, care absoarbe și conduce fumul în pod, unde este amenajat un spațiu pentru afumat slănină și carnații. Abia după ce îndeplinește această sarcină, dată de stăpânii casei, fumul este eliberat în văzduh.

10 septembrie 2004. Nu pot să uit nici masa la care ne-a invitat Ion Căpruciu, în casa lui, construită din piatră de râu, din Brădiceni. La ni-

ciuna dintre recepțiile la care am fost de-a lungul vieții nu s-au servit gustări atât de bune și amintind atât de mult de natură. Mieji de nucă, porumb fiert, caș, slănină afumată, ouă fierte cleioase, ceapă roșie și un vin ghiurghiuUu minunat, în căni de sticlă pântecoase, brumate de răcoarea vinului, adus din pivniță. Nevasta lui Ion Căpruciu, o femeie adevărată, nu ca atâtea din cunoscutele mele care se laudă cu faptul că nu știu să gătească, reușea, singură, parcă printr-un număr de magie, ca toți musafirii, cam treizeci la număr, să aibă în fiecare moment tot ce le trebuie.

Ce frumos gândesc, ce frumos râd, ce frumos muncesc, ce frumos petrec, ce frumos merg pe stradă, ce frumos aprind focul, ce frumos sunt amabili (fără nimic servil), ce frumos vorbesc, ce frumos tac (atunci când trebuie să tacă) oamenii locului! îmi vine să cer azil moral la Brădiceni.

11 septembrie 2004. Sunt de două zile la București, dar tot cu gândul la Brădiceni am rămas. Acolo, chiar prin mijlocul satului, curge un pârâu de munte, cu o apă limpede, în care se oglindesc rațele, plutind lin și fără griji (unele, mai cochete, nemulțumite de ceea ce văd, dau cu ciocul în apă și strică pentru câteva clipe imaginea). Din loc în loc, în dreptul fiecărei case, poate fi văzută câte o mică platformă deasupra apei. Pe ea stau femeile care vin să-și clătească rufe după le-au spălat.

Ce n-aș da să fiu și eu una din rufele acelea!

15 septembrie 2004. Mi-a făcut portretul, în creion, o artistă tânără și talentată. Adina Romanescu. în timp ce mă desena, mă privea atentă, cu interes (cu un interes profesional, confundabil însă cu unul amoros). A fost încântător.

Din nefericire, totul a durat puțin (cam cincisprezece minute). Am s-o rog să-mi facă și un portret în ulei, care necesită mai multe ședințe, fiecare de câteva ore.

16 septembrie 2004. Cumpăr, de la un supermarket, borcane cu capac, pentru murături. Chiar în timp ce le examinez, încercând să-mi dau seama dacă au gura destul de largă ca să intre în ele gogoșarii netăiați, sună mobilul, pe care îl țin în buzunarul de la piept. Mă caută un cunoscut scriitor:

— Ce faceți, domnule Alex. Ștefănescu?

— Ce să fac? Ca de obicei. Citesc. Dar dumneavoastră?

— Eu?! Tot ca de obicei, scriu. Ca să aveți dumneavoastră ce citi. Râd cu simpatie, dar un demon mă îndeamnă să nu-l cred. Poate că,

de fapt, și el cumpără borcane pentru murături. Sper că de la alt supermarket. ..

17 septembrie 2004. Buletinele meteorologice de la diverse posturi TV sunt din nou pline de personificări de prost-gust. Vântul ne-a pus gând rău, vara și-a luat catrafusele și a plecat în alte țări, soarele ne-a zis *good-bye*, frigul, dușmănos, ne obligă să căutăm în garderobă haine mai groase etc. Cel mai grav este că în următoarele două zile se vor năpusti și ploile peste noi, stricându-ne weekendul. După ce ascult asemenea relatări, mă simt plin de ură și toată noaptea visez că mă războiesc cu forțele naturii.

18 septembrie 2004. La congresul tineretului din PSD (un *con-gres-kitsch*, la care avântul tineresc este simulat grotesc), participanții poartă la gât cravate roșii, ca pionierii de altădată. Nicio sclipire de ironie în ochii băieților și fetelor care se ridică în repetate rânduri în picioare și aplaudă.

Nu reușesc deloc să înțeleg cum poate un tânăr să fie pesedist.

19 septembrie 2004. Grădina mea este invadată de „omizi păroase”. Milioane de omizi care mănâncă neconținut frunzele vișinilor, cireșilor, merilor, perilor. Mă obsedează gândul că și noaptea, când mă duc la culcare, gurile lor neobosite continuă să ronțăie țesuturi vegetale, distrugându-mi grădina încet, dar sigur.

În imaginația mea, zgomotul făcut de milioanele de mandibule se amplifică, devine un vacarm. Nu mai pot să adorm. Deschid televizorul la întâmplare și dau peste un *talk-show* cu pesediști. Alte omizi păroase.

P.S. Ploile nu s-au „năpustit peste noi”. Ar trebui ca prezentatorii de buletine meteorologice să le ceară scuze.

24 septembrie 2004, Stau de vorbă, la o masă, într-un restaurant, cu o foarte atrăgătoare domnișoară. Scrie versuri și vrea să știe dacă are talent, îmi mărturisește că se simte emoționată, ca pe vremea când era elevă și se afla în fața unui profesor.

— Sunteți timidă?! întreb eu mirat, măsurându-i cu privirea îmbrăcămintea sumară, care-i lasă dezgolite mari părți din corp.

— în ciuda aparențelor — îmi explică ea, remarcându-mi privirea — da. Știți ce coșmar am câteodată?

_... ?

— Visez că am fost scoasă la tablă și că nu știu lecția. Stau cu capul în jos, paralizată de rușine.

— E, într-adevăr, cumplit.

— Pe dumneavoastră ce vă îngrozește cel mai mult?

— Visez că-i fac curte unei femei superbe.

— Asta vă îngrozește?!

— Nu. Dar se întâmplă, în continuare, ceva cu totul neprevăzut, care mă pune înl-o mare încurcătură. Ea îmi cedează.

25 septembrie 2004. Mobilul meu — pe care am dat bani grei, și de care am grijă să fie încărcat la timp, să nu mi-l fure hoții de buzunare, să nu stea cu ecranul la soare, să nu cadă stropi de apă pe el când mă spăl — nu-mi este deloc recunoscător. Are față de mine o atitudine distantă și uneori este chiar arogant. De exemplu, când formez codul, îmi răspunde țănoș: „Cod acceptat”. Cum adică, măi, mobilule, „cod acceptat”? Adică exista și posibilitatea să nu mi-l accepți? Păi nu dădeam cu tine de pământ?

26 septembrie 2004. Merg pe stiadă și aud cum își admonestează oamenii câinii scoși la plimbare. Au un ton categoric, parcă ar fi șefi (ai dracului) care strigă la subalterni.

— Treci aici! Imediat aici! N-ai auzit ce ți-am spus? Imediat! Unul merge și mai departe, băgându-și mâna în părul de pe ceafă al animalului și scuturându-i energic capul:

— Ce ți-am spus eu, boule? Haide, spune-mi, ce ți-am spus? Ești surd, nenorocitul?

Bietul bou, un câine mic, drăgălaș, se uită mirat la stăpânul lui furios, dar, încăpățânat cum e, refuză să-i răspundă. Până la urmă, vorbește tot stăpânul:

— Taci, ai? Nenorocitul naibii! Lasă că vorbim noi acasă!

28 septembrie 2004. Particip la lansarea revistei lui H.R. Patapievici, „Idei în dialog”. Cu o impolitețe involuntară, adresându-se numeroșilor oameni de cultură veniți la lansare, directorul noii reviste spune:

— Cultura română arată în momentul de față ca o maioneză tăiată. Am înființat această publicație ca să dreg maioneza.

îmi imaginez un castron uriaș în care H.R. Patapievici freacă, cu o lingură, și ea uriașă, cultura română. Mereu se găsește câte cineva care să facă asta.

30 septembrie 2004. Azi se împlinesc cincizeci de ani de când citesc. Cincizeci de ani! Sună straniu. Parcă ar fi vorba de o perioadă istorică, nu biografică. Și totuși, acesta e adevărul calendaristic.

Timp de cincizeci de ani, n-a trecut o zi în care să nu citesc.

Am citit la biroul meu, aplecat asupra cărții. Am citit în pat, la lumina veiozei de pe noptieră. Am citit întins pe spate, în iarbă, ignorând chemarea imperativă a vieții — soarele strălucitor, trlurile păsărilor, zborul grațios-stângaci al fluturilor — și lăsându-mă absorbit de lumea imaginară a literaturii. Am citit în tren, în avion, în mașină (când nu eram eu la volan).

Am citit în săli de așteptare, în camere de hotel, pe bănci din parc, în dormitoarele cazone din unitățile militare unde am făcut stagiul militar și apoi diverse concenfrări. Am citit pe paturi de spital. Am citit în săli de clasă și amfiteatre studențești, am citit în redacții (nu numai tipărituri, ci și mii de manuscrise), am citit în biblioteci.

Cred că și în mormânt am să citesc. Am să cer prin testament să mi se pună în sicriu cărți și o lanternă.

5 octombrie 2004. Azi-dimineață, încă în pijama, lucram la computer, când mi-am dat seama că afară se întâmplă ceva neobișnuit. M-am uitat pe fereastră și am văzut în curtea blocului o mașină a Poliției, o mașină a pompierilor, o mașină a Salvării, ca și mulți ziariști, operatori TV, fotoreporter. Culmea este că aproape toate forțele de intervenție erau grupate în parcare, în jurul... mașinii mele. O reporteră frumoasă, de la Pro TV, îmbrăcată în blugi, își rezemase fundul de capotă și stătea de vorbă cu un jandarm, ținându-i în față un microfon.

M-am îmbrăcat în grabă și am alergat afară să văd ce se întâmplă. Mă gândeam, cu groază, că s-a descoperit că fac trafic cu (idei) stupefiante. Un polițist amabil mi-a explicat însă despre e vorba. în spațiul verde din curtea blocului, la rădăcina unui copac, două fetițe care voiau să îngroape o pisică moartă au descoperit o grenadă defensivă (numai cine a făcut armata, ca mine, știe că o grenadă defensivă este mult mai periculoasă decât una ofensivă). Erau așteptați pirotehniștii, ca să ducă grenada în altă parte și să o dezamorseze.

Precaut, mi-am mutat mașina din... teatrul de operațiuni. Reportera de la Pro TV, neavând altceva de filmat, s-a grăbit să-mi ia un scurt interviu. A fost un moment de neuitat. Stăteam în plin soare, în fața unei femei frumoase, și îi povesteam, ca un erou, fapte mărețe.

— Ce-ați făcut? m-a întrebat ea, cu ochii scânteind (de admirație, îmi plăcea mie să cred).

— Mi-am mutat mașina.

— De ce?

— Pentru orice eventualitate.

Acestea fiind spuse, m-am retras, cu falsă modestie, în casă. Mi-am imaginat că aud un ropot de aplauze în urmă.

6 octombrie 2004. Am ieșit în curtea blocului, să-mi spăl mașina. Ce tristețe! Nu mai sunt polițiști, nu mai sunt pompieri, nu mai sunt ziariști. Nu mai e nici grenada, care a provocat atâta agitație. Iar eu, bătrân și gras, cu un mers greoi, numai a erou nu semăn. Pe capota mașinii mele, însă,

minune! văd urma rotundă a fundului reporterei de la Pro TV. Amân spălatul mașinii. Mă întorc în casă, visător, târând după mine găleata de plastic plină de apă și buretele. La intrarea în bloc mă lovesc de un vecin care exclamă extuziast:

— V-am văzut aseară la „Știri”, la Pro TV!

9 octombrie 2004. E frig în casă ca pe vremea lui Ceaușescu. Caloriferele sunt reci, pereții sunt reci, plapuma este rece. Până și pisica, atât de bine îmbrăcată în blana ei, are năsucul rece.

Pe vremea lui Ceaușescu, într-o situație ca asta, te duceai la femei. Dar în vremea lui Iliescu și femeile sunt reci.

10 octombrie 2004. Un hoț de buzunare, prins asupra faptului, nu poate fi considerat vinovat. El nu a furat portofelul din buzunarul pasagerului alături de care călătorea în autobuz, ci l-a *găsit* acolo. Nu și-a dat seama că aparține păgubașului? Nu. Nu avea cum să-și dea seama. Pe portofel nu scria cui îi aparține. Faptul că portofelul se afla asupra cuiva nu are relevanță. Multe purtăm asupra noastră — muște, scame, sttopi de noroi -, dar aceasta nu înseamnă că ne aparțin.

În schimb, păgubașul, care și-a lăsat buzunarul nesupravegheat, cu portofelul ademenitor la vedere, poate fi acuzat de ceva: de instigare la furt. Iar instigarea la o infracțiune se pedepsește.

Aceasta este logica acelor membri ai CNSAS care consideră că CV. Tudor nu a colaborat cu Securitatea.

11 octombrie 2004. Se împlinesc o sută de ani de când un critic literar amator, H. Sanielevici, care se remarcase acuzându-l pe Mihail Sa-doveanu că propagă prin cărțile lui violența, s-a pronunțat într-un mod la fel de inadecvat și hilar asupra baladei populare *Miorița*. Citind poemul ca pe un articol de ziar, H. Sanielevici se întreba retoric de ce ciobanul se resemnează după ce află că va fi omorât de tovarășii săi, de ce nu se salvează prin fugă sau nu cheamă în ajutorul lui poliția.

Problema este pusă greșit și șochează prin grosolănia gândirii. Este ca și cum cineva s-ar întreba de ce regele Lear nu-și găsește adăpost într-un hotel sau de ce Hyperion nu apelează la o agenție matrimonială, ca să-și rezolve situația. Oaia devotată ciobanului nu este chiar o oaie care a tîș cu urechea la discuția dintre complotiști. Iar ceea ce-i spune ea ciobanului nu este o prognoză, de genul buletinului meteorologic.

Totul se pettece în plan Uterar, nu practic. Ciobanul are o revelație în legătură cu destinul său. Nu se pot lua măsuri împotriva destinului. Și, oricum, nu de chestiunea prozaică a luării unor măsuri se ocupă balada.

Și mai este ceva. Chiar și cineva tentat să-și înfrunte, fără șansă, destinul, dintr-o pornire eroică, tot n-ar putea s-o facă, întrucât nenorocirea deja *a avut loc*. Ciobanul a aflat, în mod irevocabil, că trăiește într-o lume în care *este posibil* ca propriii tăi tovarăși să te omoare. El a murit (moral) în clipa în care a avut această revelație. Testamentul pe care și-l face este un testament *post-mortem*.

Teza despre resemnarea ciobanului din *Miorița*, despre lipsa lui de reacție dovedește o prostie fără margini. Și totuși, această teză *a fost luată în serios* de sute de folcloriști, critici literari și esești.

Nu numai că a fost luată în serios, dar ideea prostească despre pasivitatea ciobanului a generat o întreagă ideologie (în general recriminatorie) în legătură cu firea românilor, cu incapacitatea lor de a reacționa la evenimente și de a face istorie. Nu știu românii cum sunt (nu mă ocup de asta, nu sunt etnopsiholog), dar despre ciobanul din *Miorița* știu sigur că *nu se poate spune* că este resemnat, areactiv etc. Nu asta este problema.

Sunt curios dacă și peste o sută de ani inadecvata, prozaica, aberanta interpretare a *Mioriței* va mai fi în vigoare. Dacă vor mai exista susținători ai ei. Mi-e teamă că da, pentru că prostia e veșnică.

15 octombrie 2004. Mi s-a părut că-l văd pe stradă — undeva, lângă Sala Palatului — pe Comeliu Vădim Tudor, însoțit de doi bodyguarzi. M-am bucurat și m-am grăbit spre el, dar bucuria mi-a fost de scurtă durată. Era în realitate altă persoană, care, privită de la distanță, aducea puțin cu președintele PRM pentru că avea o față la fel de lată și un zâmbet la fel de nefiresc.

îmi doresc foarte mult să-l întâlnesc pe Comeliu Vădim Tudor ca să-i dau două palme. L-aș pălmui scurt, răsunător, fără explicații. Apoi aș trece mai departe, mulțumit că mi-am făcut datoria față de amintirea tatălui meu.

Cu ani în urmă, acest individ mi-a trecut numele pe o listă a trădătorilor de țară, publicată pe prima pagină a revistei „România Mare”. Se mai aflau pe acea listă personalități ale culturii române a căror vecinătate mă făcea să mă simt mândra. Dar era o mândrie tristă, ca aceea a intelectualilor care în anii '50 se regăseau între zidurile închisorii de la Sighet.

în plus, exista riscul ca mulți oameni cinstiți și naivi să ia în serios acuzațiile delirante. Ceea ce s-a și întâmplat. Tatăl meu, pe atunci încă în viață, locuia la Suceava și obișnuia să iasă în fiecare zi la plimbare prin oraș. îl salutau cu respect mulți cunoscuți, iar unii dintre ei îl felicitau pentru educația pe care ne-o dăduse mie și fraților mei. în ziua în care a

apărut „România Mare” cu numele meu pe lista trădătorilor de țară, nu s-a mai întâmplat așa. Nimeni nu l-a mai salutat, iar cei salutați de el au întors capul. Cineva a spus explicit în spatele lui:

— Uite-l pe ăsta, mai are curajul să iasă în lume! Fiul lui e trădător de țară!

— Nemernicul! a exclamat o femeie isterică, de genul celor care îi instigaseră pe minerii veniți la București. Ar trebui scuipat!

Tatălui meu i s-a făcut rău de la inimă și s-a întors, abia ținându-se pe picioare, acasă. Și-a revenit cu greu, după mult timp. După și mai mult timp, și opinia publică m-a „iertat”, uitând de fapt de cazul meu sau, cine știe, ajungând să înțeleagă ce e cu „România Mare”. Tatăl meu însă n-a mai regăsit niciodată plăcerea de a ieși la plimbare prin orașul în care ajunsese să se bucure de respect după o viață de muncă.

18 octombrie 2004. Sunt nedormit, parcă am funingine sub pleoape. Aseară am făcut greșeala să mă uit la un film american cu un criminal odios care, după ce a fost în sfârșit omorât și credeam că am scăpat definitiv de el, s-a ridicat din nou de la pământ, rânjind înspăimântător.

În filmele americane, personajele diabolice mor foarte greu. Sunt împușcate în piept, în burtă, în brațe, în gât și cad la pământ într-o baie de sânge, dar după un timp — exact atunci când fostele lor victime își sărbătoresc eliberarea — se ridică în picioare și atacă din nou. Sunt aruncate în apă și ținute acolo până se umflă și devin livide, dar aceasta nu le împiedică să iasă într-un târziu din valuri și, orbecăind, să se arunce încă o dată asupra adversarilor. Li se dă foc și ard în vâlvătaie urlând îngrozitor, dar ulterior, cu terifiantele lor fețe carbonizate, se mobilizează și își continuă acțiunea criminală. Chiar și îngropate în pământ au încă un viitor: vor ieși și de acolo, cu țărâna și pietrișul șiroindu-le pe umeri, și își vor relua acțiunile reprobabile.

Vai de naivul care trece pe lângă trupul neînsuflețit, întins pe podea, al unui asemenea personaj. Trupul neînsuflețit va întinde brusc o mână și îl va prinde pe naiv de picior. Un mort dintr-un film american nu este niciodată definitiv mort.

22 octombrie 2004. Sunt într-o sală a Teatrului Național, unde are loc lansarea oficială a candidaturii lui Gheorghe Ciuhandu la președinția României. Un tânăr de la Pro TV, înarmat cu cameră de luat vederi, vânează imaginea unui bătrân care urcă găfăind scările. Sala este plină de bărbați și femei în plină putere, cu figuri inteligente, frumos îmbrăcați, iar el filmează de la un metru distanță fizionomia marcată de vârstă și suferință a unui fost

deținut politic. De ce face asta? Ca să aducă aminte opiniei publice că PNȚCD a fost supus de comuniști unui regim de exterminare? Nu. Ca să-și bată joc de PNȚCD, prezentându-l seara, la televizor, ca pe un partid de bătrâni, depășit de situație.

O doamnă care are curajul opiniei (nu ca noi, domnii, indignați doar în sinea noastră) îi reproșează că vrea să falsifice realitatea, printr-o selecție tendențioasă. Operatorul îi răspunde cu aplomb:

— Asta vor telespectatorii, asta le oferim!

De unde știe tânărul cu camera de luat vederi ce vor telespectatorii rămâne un mister.

Mai trist este însă altceva. Ca să-și bată joc de PNȚCD, operatorul își bate joc de un bătrân, de ideea însăși de bătrânețe. Este *de neînțeles* ce anume îl poate face pe un tânăr să râdă disprețuitor văzând cum se chinuiește un om în vârstă, ținându-se cu mâinile lui slabe de balustradă, să urce scările.

23 octombrie 2004. Urmează să candidez pentru un post de senator PNȚCD din partea județului Suceava. Scriu de mână o declarație, în patru exemplare: „... declar prin prezenta, pe proprie răspundere, că nu am aparținut ca agent sau colaborator organelor de securitate ca poliție politică...”.

Nu, nu am aparținut. Mai mult decât atât, am refuzat să aparțin, în repetate rânduri.

În schimb, am aparținut organelor de securitate ca anchetat, în 1966, când eram student în anul II, la Facultatea de Limba și Literatura Română din București. Câțiva colegi — toți bine situați astăzi — au avut grijă să informeze poliția secretă că fac „afirmații dușmănoase” la adresa regimului comunist și mai ales că scrisesem o parodie după *împărat și proletar*, intitulată *Țăran și secretar*.

Am fost interogat, timp de câteva săptămâni, de doi anchetatori succesiv. Unul, în vârstă, pleșuv, cu vestigii de păr blond-încărunțit în jurul capului, și cu ochi de un albastru rece, era brutal și mă amenința cu pedepse cumplite, inclusiv cu împușcarea. Celălalt, tânăr, brunet, cu buze roșii și groase, îmi dădea de înțeles că mă compătimește și că e gata să mă ajute. El mi-a sugerat să declar, la rândul meu, ce „afirmații dușmănoase” făcuseră colegii care mă ttădaseră. Adevărul este că aș fi avut ce să povestesc și, în plus, era tentantă ideea de a mă răzbuna pe ei. Mi-am dat seama însă, acolo, între zidurile groase de la „Malmaison”, la cei 19 ani ai mei, așa răvășit de teamă cum eram și cu lacrimi pe obraji, că *dacă i-aș*

turna aș fi asemenea lor. Am declarat deci că nu i-am auzit spunând niciodată ceva împotriva regimului. Și m-am simțit mândru, apoi, toată viața, că nu am turnat pe nimeni la Securitate, nici măcar pe propriii mei turnători.

26 octombrie 2004. Mă sună I.N. și mă ironizează pentru ideea de a candida la alegerile parlamentare din partea PNȚCD.

— E un partid expirat! stabilește el, fără ezitare. Ce cauți tu printre bățiânii ăia?

— Nu e deloc un partid de bățiâni (au mai murit între timp, din nefericire; erau oameni extraordinari). Sunt foarte mulți tineri...

— Lasă, că am văzut eu, la televizor. Era unul care urca scările la Teatrul Național și de-abia se ținea pe picioare!

Nu mai spun nimic și trântesc telefonul.

1 noiembrie 2004. Astă-noapte, în jurai orei 2, a trebuit să ies, ca însoțitor al pisicii, în curtea blocului. Mai bine nu ieșeam. Am făcut descoperiri care mi-au schimbat (în rău) starea sufletească și n-am mai putut să adorm până dimineța. Doi indivizi necunoscuți îmi examinau, cu ■ ajutorai unei mici lanterne, mașina. N-o deschiseseră, dar se chinuiau să vadă, printr-un geam lateral, ceva din zona bordului. Când mi-am făcut apariția, nu s-au speriat. Mi-au zâmbit stângaci, așteptând să mă îndepărtez. Abia când le-am spus că e mașina mea au luat-o amândoi la goană.

De undeva, de după copaci, se auzeau șoaptele, gemetele și ușoarele icnete a doi îndrăgostiți. Curios este că alături de ei se mai afla cineva, un bărbat care fuma, rezemat de cadrai de fier penttu bătut covoarele, așteptând probabil să-i vină rândul (nu la bătut covoarele).

M-am îndreptat repede spre inttarea în bloc, când în curte a apărut, tras de un câine-lup ținut în lesă, un băttân îmbrăcat în pijama. Câinele, fără îndoială PSD-ist, a început imediat să mă latre furios și s-a repezit să mă sfâșie, scăpând nu se știe cum din strânsoarea zgărzii (poate că în realitate stăpânul lui era PSD-ist). Și eu, și pisica am reacționat corect. Eu am intrat repede în casă, iar ea s-a cățărat în doi timpi și trei mișcări într-un copac înalt.

2 noiembrie 2004. A trecut vremea când, formând un simplu număr de telefon, auzeam inimitabila voce a Zoei Dumitrescu-Bușulenga și eram invitat la o cafea. Fosta mea profesoară se află acum la Mănăstirea Văratec, în recluziune, ca Veronica Miele pe vremuri.

Soțul ei — cel împreună cu care am văzut-o plimbându-se seara târziu pe Calea Victoriei și povestindu-i ceva în liniște, cu încredere, ca unui vechi prieten — a murit, lăsând-o singură.

Dacă ar fi mai multă dreptate în lume, Zoe Dumitrescu-Bușulenga ar trebui să se afle acum în mijlocul nostru, al miilor de foști studenți ai ei și al sutelor de mii de cititori (radioascultători, telespectatori) la educarea intelectuală a cărora a contribuit de-a lungul anilor. Ea și-a cheltuit din propria ei ființă pentru a ne ilumina, pentru a ne transmite entuziasmul ei față de valorile culturii umaniste.

.. .Ar trebui să se afle în mijlocul nostru, iar noi ar trebui să-i mulțumim că, în plin regim comunist, ne-a convins să-i admirăm, mai mult decât pe oricine altcineva, pe Sofocle și Leonardo da Vinci, pe Shake-speare și pe Eminescu.

Nu numai că nu se întâmplă așa, dar unii dintre noi o mai și acuză — practic, în absență, cu o nepolitețe pe care nu se știe de la cine au învățat-o între timp — că a fost curtenitoare cu Ceaușescu, că a făcut concesii regimului comunist etc. Acceptăm — fiindcă asta facem, acceptăm — situația rușinoasă ca la conducerea țării să se afle în continuare, în anul 2004, foști demnitari comuniști, emuli ai lui Ceaușescu, dar găsim de cuviință să fim intransigenți cu Zoe Dumitrescu-Bușulenga!

3 noiembrie 2004. Am stat de vorbă, toată dimineața, cu câțiva elevi de liceu și am constatat că nu sunt deloc inițiați în frumusețea literaturii, că n-au acces la textul literar. Analizele din multe manuale de literatură (vechi sau noi) sunt rebarbative și îi fac pe elevi să urască lectura, ca pe o obligație absurdă (cam așa cum era înainte de 1989 obligația de a participa la ședințele de „învățământ politic”). Este bizar că se întâmplă așa. Dintr-un prilej de jubilație, literatura a ajuns — din cauza lipsei de inteligență și de talent a unor autori de manuale și a unor profesori — o

pacoste. Este ca și cum șampania ar fi băută ca un sirop de tuse, din obligație.

5 noiembrie 2004. Mă pregătesc să plec la Suceava, unde se sărbătorește centenarul Colegiului Național „Petru Rareș”. înainte se numea Liceul „Petru Rareș”, iar și mai înainte — Școala Medie nr. 2. Am fost și eu elev al Școlii Medii *m. 2*, în perioada 1954—1965, ceea ce înseamnă 11 ani fără întrerupere, din clasa întâi până la absolvire.

încă de acum câteva zile am trimis pe adresa colegiului un mesaj:

„Ziua în care am înțeles că din două sunete, «o» și «i», rostite repede unul după altul, se creează un cuvânt, «oi», a fost ziua în care m-am născut

a doua oară. Am simțit atunci că mi se ia o ceață de pe minte și am îndrăgit pentru totdeauna învățătura.

Această experiență de neuitat am făcut-o acum exact cincizeci de ani, într-o sală de clasă a Colegiului «Petru Rareș» din Suceava. Îi sunt profund recunoscător acestei instituții pentru miraculoasele «oi» pe care mi le-a dăruit cândva, într-o zi de toamnă a anului 1954."

Textul a apărut într-un ziar local din Suceava. Imediat am primit un telefon de la un fost coleg de școală.

— Am citit ce-ai scris în ziar. Nu înțelegem la ce se referă:

— Ce anume ai citit?

— Păi, n-am fost prea atent. Știu numai că era ceva cu o oaie. Mi-a plăcut.

7 noiembrie 2004. Peste o oră plec la Suceava. În timp ce îmi fac valiza mă copleșesc amintirile. Mi-e dor de uniforma de elev, croită dintr-o stofă bleumarin...

Am fost coleg de clasă cu Vladimir Găitan, cunoscutul actor de azi. O mare parte din timp am stat în aceeași bancă cu el (lăsându-l să copieze la „extemporale” și „teze” și beneficiind, în schimb, de competența lui în materie de fete, pe care mă învăța cum să le cuceresc).

Țin minte o întâmplare. Eram în clasa a noua. Eu și cu Duțu (așa i se spunea pe atunci, de la „Vlăduțu”) ne-am dus într-o seară în vizită acasă la Tia, prietena lui Duțu. Se mai afla acolo o cunoscută a Tiei, Geta, care urma să devină, dacă totul mergea bine, prietena mea. Părinții Tiei tocmai pleaseră cu tinenul la Focșani. Ne-am apucat să bem toți patru, fără griji, nestânjeniți de prezența vreunui adult, un lichior tare, să fumăm și să jucăm „gajuri” (un joc care presupunea „pedepse” de genul să te săruți cu cineva anume, să te dezbraci de o parte din haine etc). Eram entuziasmați de ceea ce făceam, râdeam până la lacrimi și deveneam tot mai îndrăzneți, când, deodată, s-a auzit soneria de la ușa de la intrare. Erau părinții Tiei, care pierduseră tinenul și se întorceau acasă furioși. După ce i-a văzut prin vizor, Tia, îngrozită, ne-a obligat pe mine și pe Duțu să ne ascundem în grabă pe balcon, cu tot cu ustensilele depravării noastre (tava cu sticla de lichior și cele patru pahare, pachetele de țigări, scrumiera pUnă de mucuri). Apoi le-a dat drumul părinților în casă, explicându-le că ea și Geta tocmai învățau împreună pentru a doua zi.

Eu și Duțu, ghemuiți pe balcon, în întuneric, vedeam în camera luminată figurile bănuitoare ale celor doi părinți și eram îngroziți. Am fi vrut

să sărim de pe balcon, dar apartamentul se afla la etajul 7! Culmea este că, îngroziți cum eram, ne venea și să râdem, ceea ce ne-ar fi dat de gol.

După vreun sfert de oră care ni s-a apărut o veșnicie, tatăl Tiei s-a dus la baie, iar mama ei — la bucătărie. Tia ne-a făcut semn, iar eu și Duțu am țâșnit din ascunzătoare, am tiaversat ca niște năluci camera, apoi un mic hol și am ieșit din apartament. Pentru viteza cu care am coborât pe scări de la etajul șapte până la parter ar merita să figurăm în *Guinness Book*.

8 noiembrie 2004. în sala de festivități a Colegiului Național „Petru Rareș” din Suceava sunt declarat cetățean de onoare al municipiului

Suceava (alături de actorul Vladimir Găitan, caricaturistul Mihai Pînzaru-Pim și sportiva Liliana Gafencu). Primarul localității, Ioan Lungu, îmi înmânează o diplomă și mă invită să spun câteva cuvinte.

Prețuirea care mi se arată mă emoționează până la lacrimi (mă gândesc ce mult s-ar bucura tata dacă ar trăi și ar fi de față). Rostesc un scurt discurs care este aplaudat. Dar chiar în timp ce îl rostesc, în sinea mea le spun celor din sală (profesori, elevi, reprezentanți ai autorităților) cu totul altceva:

— Vă rog, vă implor, nu-mi acordați acest titlu! Nu mă izgoniți în felul acesta solemn dintre voi! Nu vreau să fiu cetățean de onoare al Sucevei, vreau să fiu doar cetățean al Sucevei, așa cum eram pe vremuri, în îndepărtata mea tinerețe, înainte de a face greșeala de a mă stabili la București.

Un cetățean de onoare nu-și mai poate permite să fure mere din livada bisericii Sf. Dumitru sau să spargă cu praștia geamurile clopotniței. Un cetățean de onoare nu se poate da iama cu sania pe abmpta stiadă Mirăuți, îmbătat de viteză, într-un nor de pulbere de zăpadă și chiote. Un cetățean de onoare nu are dreptul ca, de 1 martie, să prindă mărțișoare în pieptul fetelor, prefăcându-se neîndemânatic pentm ca operația să dureze cât mai mult.

Primiți-mă, suceveni, din nou întie voi! Lăsați-mă să fiu iar elev și să stau înti-o bancă dintr-o sală de clasă, în timp ce o profesoară (fra-moasă, cum sunt toate de la acest liceu) explică ceva la tablă! Dați-mi voie să scriu versuri zgâriindu-le cu un băț pe zăpadă! Ingăduiți-mi să conduc turiști francezi la Cetatea lui Ștefan cel Mare și să-i încânt cu informații fanteziste, despre o poartă secretă prin care intra în fiecare noapte câte o fată de optspezece ani în iatacul domnitomlui!

Toate acestea le spun în gând, dar ceremonia se desfășoară mai departe, netulburată, pe un fond muzical care sună, pentru mine, ca un marș funebru.

9 noiembrie 2004. Mă aflu, în continuare, la Suceava, unde voi rămâne până la sfârșitul campaniei electorale. Presa de aici — ziare și reviste, posturi de radio și televiziune — este la fel de efervescentă ca aceea din București. Suceava arăta cândva ca un oraș inventat de Mihail Sadoveanu. Acum pare desprinsă dintr-un roman de Henry Miller. Dau interviuri, mă las fotografiat, particip la dezbateri înregistrate sau transmise în direct.

La una dintre dezbateri se declanșează o polemică între reprezentantul PSD și cel al PNL, pe tema șoselelor asfaltate din județ. Fiecare revendică, pentru formația sa politică, meritul amenajării acestor șosele. Intervin cu următoarea replică:

— Șoselele nu le-a asfaltat nici PSD, nici PNL. Le-a asfaltat Ștefan cel Mare!

Pare o glumă, care îi face pe cei prezenți să izbucnească în râs. Dar nu e o glumă:

— Anul acesta s-au împlinit 500 de ani de la moartea lui Ștefan cel Mare. În așteptarea participanților la comemorare — oameni importanți din țară și din străinătate — s-au asfaltat în grabă șoselele, așa cum se făcea, pe vremuri, înaintea unei vizite a lui Ceaușescu.

11 noiembrie 2004. E noaptea târziu și mă plimb de unul singur prin oraș, prin burniță și ceață. În spatele muzeului „Simion Florea Marian” este o casă frumoasă, îmbrăcată în viță-de-vie, cu o fereastră luminată la etaj. Mă uit îndelung la acea fereastră. Dincolo de ea se află minunații mei prieteni, Lidia și Radu Rump. Dacă aș suna la ușă, m-ar primi imediat, cu drag, mi-ar pune hainele la uscat, mi-ar da un ceai fierbinte. Renunț să le tulbur seara și plec mai departe. Dar numai gândul că ei există acolo și că oricând mi-ar deschide ușa mă umple de fericire.

17 noiembrie 2004. Sunt la volanul mașinii mele, în drum spre Suceava. Weekendul mi l-am petrecut la București, iar acum străbat din nou drumul european 85 pentru a ajunge în orașul în care, de două săptămâni, particip la campania electorală. La scurtă vreme după ieșirea din capitală, văd o scenă de o brutalitate greu de imaginat. Un căruțaș se dă jos din căruță și își bate cumplit calul. Îi dă o palmă răsunătoare peste ochi, îi trăneste un pumn năprasnic în falcă, sub ureche, apoi, luându-și avânt printr-o răsucire de 360 de grade (ca în filmele cu *jiu-jitsu*) îi aplică un cot la

baza gâtului. Calul, mic de statură, bătrân și resemnat, legat în hamuri grele, care ele singure sunt greu de dus, și având de tras o căruță încărcată cu fier vechi, tresare și își înalță capul la fiecare lovitură, tăcut, cu un rest de demnitate care îmi răscolește sufletul.

îmi doresc din toată inima să mă dau jos din mașină și să-l pocnesc pe căruțaș cu sete, folosind eventual chiar tehnicile lui. N-am însă curaj. El e tânăr și bine construit, în timp ce eu abia mă mișc.

Am să mă simt vinovat multă vreme că n-am trecut totuși la acțiune. Cu mare plăcere i-aș fi dat o palmă peste ochi, i-aș fi trântit apoi un pumn în obraz și, în cele din urmă, răsucindu-mă, i-aș fi înfipt un cot la baza gâtului, făcându-l să icnească.

18 noiembrie 2004. Suceava mea e mânjită de propaganda PSD. Având și mijloace tehnice, și nerușinarea necesară, pesediștii au maculat orașul lui Ștefan cel Mare cu mii de afișe, postere, bannere și pHante phne de minciuni stridente. în stil comunist, ei fac din alb negru și din negru alb. Pe un „fluturaș” (ce cuvânt delicat pentru o fițuică imundă!), sub două poze, una a lui Căhn Popescu Tăriceanu și alta a unui necunoscut. Valentin Zaharia, scrie: „Călin Popescu Tăriceanu, afacerist; venit — peste 570 miUarde lei; Valentin Zaharia, agent de pază; venit — 4 200 000 lei; PNL-PD propune același impozit pe venit pentru amândoi”.

în realitate, nu s-a propus niciodată același impozit, ci aceeași cotă de impozitare, 23 la sută, ceea ce înseamnă un impozit de 131 100 000 000 lei pentru Căhn Popescu Tăriceanu și un impozit de 840 000 lei pentru Valentin Zaharia. Așa tiebuie pusă corect problema: un om plătește peste o sută treizeci și unu de mii de milioane de lei impozit, iar altul — mai puțin de un miUon. în condițiile în care amândoi își câștigă banii cinstit, în mod evident Călin Popescu Tăriceanu este cel nedreptățit. Sau, în orice caz, *lui* trebuie să-i fim recunoscători că participă cu o sumă atât de mare la bunul mers al treburilor pubUce, de care beneficiem cu toții.

Ca să nu mai vorbim de faptul că agentul de pază câștigă doar 4 200 000 de lei pe lună din cauza pesediștilor, care sunt la putere.

19 noiembrie 2004. Gheorghe Ciuhandu a sosit la Suceava. Eu și ceilalți candidați de pe listele PNȚCD Suceava pentru Senat și Camera Deputaților ne alăturăm lui și participăm la o întâlnire cu membrii și simpatizanții PNȚCD, la Casa de Cultură. Atmosfera, entuziastă, devine repede incandescentă când luăm, pe rând, cuvântul. Sală este plină de oameni care nu doar refuză, ci urăsc comunismul, cu o ardoare transmisă din tată în fiu.

într-adevăr, poate că nicăieri nu este mai inadecvat comunismul ca aici. Secera și ciocanul arată jalnic în comparație cu capul de bour de pe stema Moldovei. Ideea de CAP devine ridicolă la simpla vedere a unei păduri de fagi.

De-a dreptul grotescă ar fi prezența aici a lui Ion Iliescu, pe care nu mi-l pot imagina decât având atribuția de a ține de dârlogi calul lui Ștefan cel Mare.

20 noiembrie 2004. Fac drumul invers, de la Suceava la București, tot la volanul mașinii mele. Deschid radioul (care încă nu mi s-a furat) și ascult muzică. E o zi superbă de toamnă, cu un cer înalt și cu un mistic joc de lumini datorat trecerii rapide a norilor prin dreptul soarelui. Momentul are măreție. Este o plăcere bărbătească să-ți străbați țara de la un capăt la altul, într-o zi ca asta.

îmi vine ideea să iau o autostopistă. Aș vrea să fie una care să tacă tot drumul, ca să conteze doar ca o prezență feminină, nu ca interlocutoare. La ieșirea din comuna Moțca văd o individă frumoasă, care gesticulează energic, încercând să oprească o mașină. încetinesc, dar mi se pare prea voluntară și accelerez din nou. în apropiere de Bacău două fete simpatice, cu basmale roșii, legate cochet, și figuri de ștrengărite îmi fac semne jucăuș-imploratoare. Nu-mi place că sunt două, ar vorbi neconținut. Trec mai departe. La Adjud, o tânără, cu un copil mic în brațe, vrea și ea să opresc, însă ideea că a făcut copilul cu altul mă enervează și mă prefac că n-o observ.

Până la Focșani mă chinuiește un sentiment de vinovăție. Cum am putut s-o las singură, pe șosea, cu un copil mic în brațe? Am acum cu totul altă stare sufletească. Mă simt inundat de duioșie și generozitate. O bătrânică slabă și gârbovită așteaptă, la ieșirea din Focșani, să găsească și ea o „ocazie”. Opresc imediat și o invit pe scaunul din dreapta mea. După ce se instalează, începe să-mi povestească prin ce a trecut din cauza unui văr care i-a luat pământul. Vorbește, vorbește, vorbește, cu o voce stridentă.

Asta e tot ce s-a ales din ideea mea de-a avea o prezență feminină în mașină.

26 noiembrie 2004. în fiecare zi sosesc pe adresa mea de e-mail (și probabil și a altora) mesaje din partea celor care fac campanie în favoarea lui Adrian Năstase. Toate se remarcă prin lipsa de logică și, mai ales, prin teatralitatea prietenos-promiscuă a destinatarului. Citindu-le, ai impresia că un bețiv te ia de guler și te trage lângă el, ca să-ți spună ceva confidențial. Astăzi am primit următorul apel:

„România are nevoie de sprijinul lui Adrian Năstase ca el Să continue ceea ce a început.

Pentru aceasta, Adrian Năstase are nevoie de votul și de încrederea TA pentru a-ți oferi stabilitate.

Astfel România are nevoie ca TU să-i oferi această oportunitate."

Am dat clic pe comanda „reply” și am răspuns: „De ce mă tutuiți, pesediștilor?"

28 noiembrie 2004. În urma alegerilor, pesediștii au rămas pe scena vieții politice într-o situație destul de avantajoasă (cu concursul unor cetățeni lipsiți de responsabilitate). Țara nu s-a putut scutura de omizile păroase care au invadat-o în ultimii cincisprezece ani.

29 noiembrie 2004. Mă afectează foarte mult rezultatul alegerilor. Nu-mi pot regăsi umorul. Astă-noapte, chinuit de insomnie, m-am gândit cu milă la mine însumi. După 1989, dintt-un exagerat sentiment al datoriei, mi-am cheltuit cea mai mare parte din energie pronunțându-mă în probleme politice sau participând direct la viața politică. Am luat parte la ședințe, mitinguri, marșuri de protest. Am condus asociații, programe, fundații etc. Rezultatul? Zero. Ca și rezultatul agitației altor mii de oameni cinstiți care și-au făcut iluzia că îi pot învinge pe foștii activiști ai PCR și foștii securiști, aflați la putere și după 1989. În țară se frăiește la fel de prost, nimeni nu a remarcat ce am făcut (în afară de cei care mi-au spart geamurile la mașină sau mi-au dat telefoane de amenințare), iar eu sunt mai bătrân cu cincisprezece ani.

1 decembrie 2004. Sunt la modă posturile de televiziune specializate: unele transmit exclusiv muzică, altele — filme, manifestări sportive, creație folclorică etc. TVR 1 s-a specializat în Adrian Năstase. Mi-e și teamă să urmăresc programele TVR 1. Chiar și când se difuzează o ecranizare după *Romeo și Julieta*, există riscul să-l vedem pe actualul prim-ministru, făcându-și loc, bucălat și încruntat, printre personajele lui Shakespeare și anunțând — „ca să fie foarte clar pentru toată lumea” — că va construi și în România balcoane pentru îndrăgostiți.

3 decembrie 2004. Stau de vorbă cu Ana Blandiana, la sediul Academiei Civice, unde se sărbătorește împlinirea a zece ani de la înființarea instituției. Poeta strălucește de inteligență, bunătate și frumusețe. Mă gândesc la marea ei realizare de după 1989 — *Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței* de la Sighet, primul și cel mai important muzeu al comunismului din lume — și mi se face rușine pentru regnul

bărbătesc care, în toți acești ani, n-a dat niciun exemplar uman comparabil cu ea.

4 decembrie 2004. Mă urmărește amintirea întâlnirii de ieri cu Ana Blandiana. Regret că n-a fost acolo și Ion Ihescu. Dacă ar fi fost, ar fi avut prilejul să se compare cu poeta și ar fi înțeles, în mod sigur, că trebuie să se retragă cât mai repede din viața publică. Cu microfonul în mână, ar fi solicitat atenția celor din jur și ar fi declarat că a luat hotărârea să locuiască într-o căsuță, undeva, la marginea Bucureștiului, și să nu mai iasă niciodată în lume. Iar declarația lui ar fi fost primită cu aplauze.

6 decembrie 2004. Sunt la țară, în grădină la mine și sap pământul în care am să semăn la primăvară salată și castraveți, ceapă și mărar. Cazmaua (la Suceava, unde am copilărit, se spunea „hârlețul”) intră greu în pământ, dar mă folosesc de considerabila mea greutate pentru a o înfige, cu piciorul, cât mai adânc. Trece un țăran pe lângă grădină, se oprește și mă privește, zâmbind ironic, prin gardul de sârmă împletită. El ar face orice ca să scape de lucrul pământului, iar eu, care am un loc de muncă la oraș, vin aici și sap. Își închipuie probabil că sunt cam ținut. Ca să nu-i ghicesc gândurile, mă întrebă:

— Cu cine votați duminică, domnu'sef?

— Cu Traian Băsescu!

— Vedeți, așa m-am gândit și eu, da' nu știu dacă e voie... îl asigur cu toată gravitatea:

— E voie.

El mă privește neîncrezător, mă salută ducându-și două degete la pălărie și pleacă.

7 decembrie 2004. Au trecut șapte ani de când mi-am cumpărat un Renault 19 Europa. În acești șapte ani, mașina *nu s-a defectat niciodată*. Vara sau iarna, pe ploaie sau pe arșiță, ori de câte ori m-am suit la volan și am întors cheia în contact, motorul a pomit imediat, ca și cum până atunci nu făcuse decât să mă aștepte, plin de zel. Am avut, în toată această perioadă, doar o pană de cauciuc. Și mi s-au furat, în repetate rânduri, oglinzile retrovizoare, dar de asta nu automobilul e răspunzător.

îmi amintesc ziua în care l-am cumpărat. Am găsit atunci, în portbagaj, o sticlă de șampanie din partea firmei. L-am mulțumit vânzătorului, dar, susceptibil, ca orice român pățit, am observat repede că din portbagaj lipsea trusa de scule. „Mi-au pus o sticlă de șampanie — m-am gândit — ca să-mi distragă atenția...” Am și spus:

— Gestul cu șampania e frumos. Dar unde e trusa de scule?
Vânzătorul a izbucnit în râs:

— Ce să faceți cu ea?

— Păi... să mai strâng câte un șurub... să scot colierele, când crapă vreun furtun și trebuie înlocuit...

— N-o să fie cazul. N-a fost cazul.

8 decembrie 2004. Urmăresc cu atenție, la TVR, confruntarea Trăiau Băsescu — Adrian Năstase (programată de pesediști, cu o abilitate de jucători de alba-neagra, după ora 22, când țărani, obosiți de muncă, dorm). Trei dintre cei prezenți în studio — și anume Adrian Năstase, Cristian Tudor Popescu și realizatorul emisiunii — sunt negri de supărare. Au privirile fixe, maxilarul inferior căzut și vorbesc cu dinții strânși. De ce? Pentru că Traian Băsescu, surâzător, îl domină în mod evident pe candidatul PSD-PUR. Această solidarizare afectivă a doi ziariști (care ar trebui măcar să simuleze imparțialitatea) cu unul dintre candidați este indecentă.

La un moment dat, pe neașteptate, Traian Băsescu face o mărturisire surprinzătoare și impresionantă, cu o sinceritate de personaj din Dostoievski:

Mă gândesc, câteodată, Adrian, ce blestem apasă pe poporul român că trebuie să aleagă un președinte dintre doi foști comuniști ca noi... Dar dacă tot ne aflăm în situația asta, să ne străduim măcar să renunțăm la modul de gândire comunist... Tu nu vrei deloc să renunți...

Nimeni dintre foștii membri ai PCR n-a avut forța morală să vorbească așa după 1989.

t 9 decembrie 2004. Nu numai că nu s-a mai făcut o asemenea declarație, dar nici în prezent nu există oameni care să-i înțeleagă ttagismul. Presa de azi este plină de interpretări prozaice ale mărturisirii lui

Traian Băsescu, considerată o manevră bine gândită. Dar chiar manevră de-ar fi, cum de n-are ecou în conștiința niciunui ziarist?

10 decembrie 2004. Am întâlnire cu Oana Sârbu. O întâlnire (din nefericire) profesională. Am invitat-o la emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV. Trebuia să fie aici, pentru înregistrare, la ora 13 și 15. Este 13 și 30 și încă n-a venit. Inițial, i-am propus să-i trimit o mașină, dar a refuzat, preferând să vină cu mașina ei. Și acum, poftim, întârzie. În sfârșit, dă un telefon și explică, precipitat, că s-a rătăcit și că se află undeva în sudul orașului (iar noi suntem în est). După încă un sfert de oră, telefonează din nou ca să mă anunțe că a ajuns în apropiere de Realitatea TV, dar așteaptă la o barieră.

Mă enervez tot mai mult. Nu pot accepta lipsa de punctualitate. În țara asta totul întârzie, cu excepția eclipsei de soare!

Și deodată, apare Oana Sârbu! Coridorul pe care înaintează spre mine se iluminează progresiv, odată cu fiecărui pas făcut de ea. Este o adevărată artistă: frumoasă, conștientă de puterea ei de seducție. Toți băieții din echipa tehnică, de obicei apatici, se însuflețesc și devin plini de solicitudine.

Este caraghios să-i ceară cineva Oanei Sârbu să fie punctuală. Mă rușinez amintindu-mi ce gândeam în urmă cu câteva minute. Mă simt ca un bătrân funcționar de la Arhivele Statului căruia i-a aterizat un fluture pe catastiful asupra căruia stă aplecat și scrie.

12 decembrie 2004. Sunt nerăbdător să aflu rezultatul alegerilor prezidențiale, care se vor anunța abia mâine. Și eu, și Domnița am votat, bineînțeles, cu Traian Băsescu. Mama Domniței, în vârstă de aproape optzeci de ani, s-a mobilizat și ea și a stat mai bine de trei ore la coadă la Colegiul Național „Mihai Viteazul” (unde s-a amenajat o „secție specială” pentru flotanți) ca să voteze tot cu el. Dar cine este câștigătorul?

— Dacă vrei să afli cine este, îmi spune Domnița, uită-te la mutrele celor de la TVR.

Mă uit. Sunt posomorâte, ca ale **unor ciocli**. Se poate presupune că a câștigat Traian Băsescu.

13 decembrie 2004. Victorie! A câștigat, într-adevăr, Traian Băsescu. Nu mai scriu un rând în plus. Mă duc să beau.

20 decembrie 2004. Stau la o coadă imensă, la ghișeul „înmatriculări/ Radieri” de la Direcția Circulație a Poliției Capitalei. Când unul dintre solicitanți termină formalitățile, coada înaintează foarte puțin sau deloc, pentru că este lată, nu numai lungă.

Resemnăt, mă las în voia amintirilor. Odată, înainte de 1989, am stat la coadă la benzină o zi, o noapte și încă o zi. **În** zori, a venit la mine Domnița — eroic, înfruntând vremea ploioasă — ca să-mi aducă un sandvici și cafea fierbinte. La acele cozi oamenii vorbeau, se împrieteneau și se ajutau unii pe alții să-și împingă mașinile ca să nu mai pornească motorul și să consume un mihhtm în plus de benzină. Au fost și cazuri când un bărbat și o femeie care nu se cunoscuseră până atunci s-au îndrăgostit în cursul zecilor de ore petrecute împreună la coadă, iar ulterior s-au și căsătorit.

Alte cozi pe care nu pot să le uit sunt cele de la bufetul „României,, libere”, unde servea vesela și repede-mânuitoarea-de-cântar Maricica. Mulțimea cumpărătorilor umplea incinta bufetului și se revărsa și pe

coridor. Nu numai ziariști, ci și numeroși colaboratori și vizitatori, unii dintre ei — scriitori celebri, stăteau înghesuiți și înaintau centimetru cu centimetru, cu speranța că vor lua și pentru acasă o jumătate de kilogram de cașcaval sau de crenvurști. Fiecare se străduia să câștige bunăvoința Maricicăi, făcându-i complimente și glumind. S-au spus acolo fraze de-o inteligență sclipitoare (care s-au risipit, din nefericire, pentru totdeauna în văzduhul scund și plin de aburi al bufetului). Neintimidată de prestigiul intelectual al celor care o curtau, Maricica respingea cu dispreț această ofertă și venea, spontană, cu propriile ei replici, de un umor deocheat și insolent, amuzante doar pentru ea. Cei prezenți aveau însă grijă să râdă cu gura până la urechi, ca să n-o supere... — Ce doriți? înmatriculare sau radiere?

Tresar. Am ajuns, nici nu știu când, în fața ghișeului. Mă uit repede în dosarul pe care îl am în mână ca să-mi aduc aminte ce doresc.

21 decembrie 2004. Astăzi, Ion Iliescu părăsește în sfârșit Palatul Cotroceni. Ar trebui să mă bucur, dar sunt obosit. Viața mea, în întregime, a fost apăsată de prezența succesivă la conducerea țării a trei activiști ai PCR: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Nicolae Ceaușescu și Ion Iliescu. M-am născut în 1947, ceea ce înseamnă exact în anul în care regele era obligat să părăsească țara. De la naștere și până la vârsta de optsprezece ani mi-a urât viața Gheorghe Gheorghiu-Dej. Și acum îmi răsună în minte strigătele deznădăjduite și urletele de durere care suiau, ca o muzică a infernului, din beciurile Securității din Suceava. De la nouăsprezece la patruzeci și doi de ani și-a bătut joc de existența mea Nicolae Ceaușescu, obhgându-mă să asist sau să particip la sărbători terifiante-ridicole, până când mi-am pierdut respectul față de mine însumi. De la patruzeci și cinci și până la cincizeci și șapte de ani, câți am astăzi, într-o perioadă în care am renăscut frenetic, crezând că s-a terminat odată pentru totdeauna cu comunismul, mi-a pângărit biografia Ion Iliescu, cu rânjetul lui de activist șmecher, mulțumit că a păcălit istoria. (Perioada 1996 — 2000 a fost doar un vis frumos, țara fiind condusă atunci, din umbră, tot de el și oamenii lui.)

Aceasta e povestea, tristă, a vieții mele: optsprezece ani cu Gheorghe Gheorghiu-Dej, douăzeci și patru de ani cu Nicolae Ceaușescu, cincisprezece ani cu Ion Iliescu...

2005

I **ianuarie 2005**. Este ora 0 și 1 minut. Petrec revelionul, împreună cu Domnița, la doi prieteni ai noștri, Stelian și Cristina. Ceilalți invitați, numeroși, sunt (și ei!) inteligenți și simpatici.

II **ianuarie 2005**. Stau de vorbă, la o recepție, cu un psihiatru francez, care îmi spune, pe un ton confidențial, că, potrivit observațiilor lui, optzeci la sută dintre români au probleme mari cu nervii și ar trebui să se trateze.

— Vreți să spuneți că suntem nebuni?! exclam eu indignat, rănit în orgoliul național. -

— A, nu e vorba de asta, pur și simplu sunteți obosiți, îmi răspunde el cu diplomatie. Dar... știți... foarte obosiți.

Zâmbesc ironic, îl asigur că noi reprezentăm o zonă de stabilitate nu numai politică, ci și psihică, și adaug, supralicitând, că la nevoie putem și exporta sănătate mintală.

Discuția se încheie aici și sunt mulțumit că i-am făcut față. Dar ideea psihiatrului mă urmărește. Îmi aduc aminte că și eu am sesizat cândva o deosebire între modul nostru de a fi, mereu agitat, și calmul celor din Europa de Vest sau din Statele Unite. La noi aproape toată lumea strigă și gesticulează, cuprinsă de surescitare, în timp ce în Occident oamenii se ascultă cu răbdare unii pe alții, sensibili la argumente.

Da, nu stăm deloc bine cu nervii, dar cum am putea să stăm bine dacă trăim așa cum trăim? Mă uit la mine, nu neapărat la alții, și îmi dau seama că de dimineața până seara trăiesc încordat. În autobuz trebuie să mă feresc de hoții de buzunare. Pe stradă merg cu grijă ca să nu calc într-un canal fără capac și să nu enervez din greșeală vreun câine vagabond. Iar când sunt la volanul mașinii mele, trebuie să mă dau fulgerător la o parte din calea șoferilor bezmetici.

Acasă, când îmi sună cineva la ușă, mă întreb dacă nu am de-a face cu un escroc. La restaurant, cu friptura în față, pun mâna pe furculiță temător, ca și cum aș apăsa pe trăgaci la ruleta rusească: a fost sau n-a fost

bolnav porcul de trichineloză? La ghișeul la care îmi plătesc impozitele aștept cu emoție să aflu dacă îmi vine sau nu rândul înainte de terminarea programului.

Trăind așa, e de mirare că încă nu ne-am pierdut mințile cu totul.

12 ianuarie 2005. Urmăresc la televizor un film american din 1995 despre un caz de hărțuire sexuală. Eroina filmului, o funcționară de treizeci și ceva de ani, apare de la început pe ecran și, cu o expresie de oroare, se apucă să povestească ce coșmar trăiește din cauza unui bărbat abuziv.

îmi închipui că se referă la o brută care încearcă mereu să o violeze sau la un șef care o amenință că o concediază dacă nu se culcă cu **el**.

Nici vorbă de așa ceva. „Hărțuitorul” este de fapt un coleg de serviciu care... o iubește. O privește visător în timpul orelor de lucru, stând nemișcat la biroul lui, cu bărbia rezemată în palme și cu coatele sprijinite pe teancurile de hârtii rămase nerezolvate. Iar într-o bună zi — ce monstru! — îi mărturisește că n-a dormit toată noaptea gândindu-se la ea și că în zori, chinuit de dor, a izbucnit în plâns.

Datorită împrejurării că această ultimă mărturisire este o mărturisire scrisă, admisă ca probă în justiție, femeia poate să-l dea pe bărbat în judecată.

Mă gândesc, zguduit de propria mea descoperire, că bărbatul din film iubește așa cum se iubește... în poezia lui Eminescu: „J^a geamul tău ce strălucea/ Privii atât de des;/ O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles./.../ O oră să fi fost amici,/ Să ne iubim cu dor,/ S-ascuU de glasul gurii mici/ O oră, și să mor.”

Dacă ar fi trăit în SUA, la sfârșitul secolului douăzeci, Eminescu ar fi riscat să ajungă la închisoare, **penhTi** hărțuire sexuală. Cu atât mai mult cu cât avea și obiceiul să facă iubitei declarații scrise. (Destul de bine scrise, dar asta nu ar fi impresionat instanța!)

15 ianuarie 2005. Sunt chemat telefonic, pe neașteptate, la Reahtea TV să spun câteva cuvinte despre Eminescu (cu prilejul aniversării nașterii lui) la emisiunea de știri de la ora 18. Mă îmbrac repede (bine că m-am bărbierit de dimineață), ies din casă cu pași repezi și urc în mașina care mi-a fost trimisă în regim de urgență. Șoferul conduce ca Schuma-cher. Cu un vâjâit transformat la curbe într-un urlet metalic, stăbătem șapte kilometri în cinci minute, ajungem la Casa Presei și urcăm în fugă scările (ceea ce mă face să transpir). Computere, femei tinere și frumoase, bărbați aferați, cu figuri de șefi (sau viitori șefi) monitoare suspendate la doi-trei metri înălțime. Atmosferă americană, de agitație eficientă.

Intru în studio și iau loc la o masă circulară, alături de prezentatoarea știrilor. Peste câteva secunde ea mă va întteba prin ce mai e actuală poezia lui Eminescu.

îmi vine în minte un vers din *Călin (file din poveste)*: „Tâmpla bate liniștită ca o umbră viorie”. Este vorba de momentul în care Călin intră pe ascuns în iatacul fetei de împărat și, profitând de faptul că ea doarme, nu o violează, cum ar face un erou al zilelor noastre, ci o contemplă. O privește atât de atent, încât se îmbată de frumusețea ei. Și observă, printre altele, cum tâmpla celei scufundate în somn bate liniștită, ca o umbră viorie.

Cine mai are răbdare, astăzi, să privească tâmpla unei femei? Telespectatorii cărora urmează să mă adresez preferă să li se arate țâțe mari, elastice și picioare desfăcute repede, fără fasoane. Nu, Eminescu nu mai e actual. Să le spun asta telespectatorilor? Prezentatoarea știrilor se întoarce spre mine. Bătăile inimii mi se accelerează. Ce să fac? îmi vine să mă ridic și să o iau la sănătoasa.

16 ianuarie 2005. Cineva din familie mi-a făcut cadou un fazan. Printr-o coincidență, un scriitor pasionat de vânătoare, E.N., mi-a dăruit, la rândul lui, o fâzăniță. Acum e cinci dimineața, și instalat la bucătărie, mă pregătesc să jumulesc amândouă păsările (înainte de a se trezi Domnița, ca să-i fac o surpriză). Mă simt ca un călău. Păsările, așezate una lângă alta pe masă, sunt neînchipuit de frumoase. Îți vine să crezi că au fugit din Paradis, printr-o fereastră uitată deschisă de un înger neatent. Fazanul are un penaj fastuos, din care irizează toate culorile curcubeului, savant armonizate. Fâzăniță, mai mică și cu un colorit mai discret, sugerează tocmai prin modestie și dehcatețe feminitatea. Poziția în care se află păsările, dictată de jocul întâmplării, seamănă cu o îmbrățișare tandră. Fazanul doarme dus, epuizat parcă după o noapte de dragoste (deși nu e greu de văzut că are câteva găuri provocate de ahce în gât și într-o aripă), în timp ce fâzăniță, cu capul rezemat sfios de pieptul lui, dă impresia că visează și se va trezi dintr-o clipă în alta.

Mi se năzare că încă respiră și o ridic în grabă de la locul ei, dornic s-o salvez. Dar descopăr că în loc de burtă are o cavitate goală, însângerată. Prietenul meu, E.N. n-a uitat să-i scoată mațele, ca să nu se altereze.

19 ianuarie 2005. în fiecare dimineață, când mă trezesc, mă bucur amintindu-mi că Ion Iliescu și Adrian Năstase nu mai conduc țara. Ce bine e fără ei! Mulți alți români (în afară de Ion Iliescu și Adrian Năstase

înșiși, care sunt în continuare negri de supărare) se bucură ca și mine. Ori sunt eu nebun, ori e adevărat ce văd: pe stradă, în autobuze,

peste tot, lumea e cuprinsă de însuflețire, parcă sărbătorește ceva. Până și pe mereu încruntatul Cristian Tudor Popescu l-am văzut vesel.

21 ianuarie 2005. La cinci dimineața, somnoros, deschid televizorul și îi văd, îngrozit, pe ecran pe Ion Iliescu și Adrian Năstase. Timp de o clipă cred că sunt tot ei la putere și că pe Traian Băsescu și Căhn Popescu Tăriceanu doar i-am visat. Mi se face rău. Apoi, înțeleg că e vorba doar de niște imagini de arhivă și răsuflu ușurat. Încep, voios, o nouă zi de muncă.

22 ianuarie 2005. Muzică în autobuz, revărsată din difuzoarele fixate în plafon. O fată invizibilă repetă la nesfârșit, fără emoție: „Vreau să fii numai al meu!/ Vreau să fiu numai a ta!”

Este o interpretare exterioară, behăită, care mă scoate din sărite. Și versurile mă enervează, parcă sunt compuse de oligofreni. Îmi aduc aminte și de altele: „Când sunt cu tine/ Mi-e foarte bine...” sau „Nu mai vreau să știu de tine,/ nu te mai gândi la mine...” sau „De la mine ai plecat,/ Asta e, asta e,/ Nu ești singurul bărbat,/ Asta e, asta e...” sau „Ștau cu tine noaptea-ntreagă,/ Nimeni n-o să înțeleagă...”

Stai, domnișoară, cu el o noapte întreagă, dar nu mai cânta!

23 ianuarie 2005. Invitatul meu la emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV este Mircea Cărtărescu. Îmi face plăcere să discut el, uit că mă aflu în fața a sute de mii de telespectatori. Cu o pasiune rece, Mircea Cărtărescu expică ce înseamnă, din punctul lui de vedere, succesul în literatură. Pe neașteptate sunt anunțat că trebuie să întrerup emisiunea, ca să fac loc unei transmisii în direct, de la ceremonia de investire a lui Victor Iușcenko în funcția de președinte al Ucrainei. Mă conformez, profund nemulțumit, și visez la vremea când discursurile șefilor de stat vor fi întrerupte pentru a se transmite în direct dialoguri cu scriitori de valoarea lui Mircea Cărtărescu.

24 ianuarie 2005. Relația mea cu tinerii este tot mai confuză. Mă simt dezorientat în prezența lor. Până mai ieri nu știam, de exemplu, că ei folosesc sintagma „i-am pus-o” cu sensul „m-am culcat cu ea”. Știam alte expresii ale lor, la fel de elegante — „i-am frâs-o”, „ne-am rupt în figuri”, dar chestia cu „i-am pus-o” mi-era steaină. Și iată că azi am plătit pentru ignoranța mea. M-am întâlnit pe stradă cu o domnișoară care îmi luase mai demult un interviu pentru un ziar și ea mi-a reproșat că nu

TAQ

i-am trimis prin e-mail fotografia promisă. I-am cerat scuze și am asigurat-o că o să-mi repar greșeala. .

— Am să v-o trimit domnișoară, la noapte, când e serveral mai puțin aglomerat.

Domnișoara și-a luat rămas-bun, nu înainte de a-mi cere o asigurare în plus:

— Dar, domnu' Alex Ștefănescu, nu uitați, mi-o puneți sigur la noapte?

Am liniștit-o:

— Puteți să contați pe asta, domnișoară! La noapte, v-o pun sigur! Doi tineri care treceau pe lângă noi au izbucnit în râs. Domnișoara,

probabil mai puțin inocentă decât mine, a roșit. Dar eu, abia după ce am ajuns acasă și am dat telefoane unor cunosători, am aflat ce înseamnă „a i-o pune” cuiva.

P.S. Expresia îmi provoacă o nedumerire. Verbul „a pune” are un sens pasiv. Practic, cum procedezi? O pui pur și simpu și o lași acolo?

25 ianuarie 2005. Fac ordine în teancurile de cărți primite sau cumpărate în ultimele luni. Două titluri — ale unor romane scrise de autori tineri — îmi atrag atenția: *Pizdeț* de Mihai Vakulovski și *Băgau* de Ioana Bradea. Din nou simt prăpastia dintre mine și tânăra generație. La groapa de gunoi a istoriei cu mine!

Trist, așez cărțile în bibotecă. Și, din cauza prejudecăților de care n-am să scap niciodată, am grijă ca volumele *Pizdeț* și *Băgau* să stea la distanță unul de altul...

27 ianuarie 2005. Tocmai scosesem cheile din buzunar și mă pregăteam să-mi deschid mașina, când și-a făcut apariția un tânăr cu ochii albaștri — un albastru spălăcit — și cu un zâmbet larg, familiar-insi-nuant:

— Sunteți domnu'Alex. Ștefănescu!

— Da.

— Locuiți pe Calea Moșilor numărât... .bloc...

îmi spune exact adresa, cu scară, etaj, număr de apartament. Uimit, confirm.

— Buletinul dumneavoastră de identitate are seria..., numărât... Da, chiar acelea sunt seria și numărât. întreb, depășit de situație:

— De unde aveți informațiile astea?!

— Știm totul despre dumneavoastră! Mi se accelerează bătăile inimii:

— Ați venit să mă arestați?

— Nu, să vă dau o carte. Nu înțeleg. El continuă:

— Scriu versuri, mi-a apărut o carte și vreau să o citiți și dumneavoastră. Sunt sigur că o să scrieți despre ea!

Răsuflu ușurat.

Scena aceasta s-a petrecut acum douăzeci de ani, în parcare din fața Casei Scânteii. Despre cartea primită atunci n-am scris niciodată. Ori de câte mă așezam la masa de scris, simțeam parcă un pistol în ceafă și nu reușeam să compun o frază.

Azi am primit prin poștă o nouă carte de la acel autor. După cum reiese din dedicație, el este la fel de optimist, ca și cum n-ar fi trecut anii. Mi-a pus în plic și o carte de vizită. Lucrează la Ministerul de Externe.

28 ianuarie 2005. Ninge! Toți cei care se plâneau că e nefiresc de cald în ianuarie, că în lipsa zăpezii terenurile agricole rămân fără protecție, că microbii or să-și facă de cap în orașe etc. se plâng acum că ninge. Bine că nu sunt Dumnezeu, fiindcă lipsa asta de logică a oamenilor m-ar scoate din sărite!

30 ianuarie 2005. Alexandru Paleologu și Ion Iliescu vorbesc simultan la televizor, unul pe un post, altul — pe altul. Mă uit când la unul, când la celălalt și fac o comparație. Alexandru Paleologu, intelectual de elită, care a făcut închisoare din motive politice, explică, rușinat, pentru a nu știu câta oară după 1989, că a dat cândva declarații la Securitate. Ion Iliescu, fost activist al PCR, care stătea la prezidii în timp ce Alexandru Paleologu și mulți alții se aflau în închisoare, explică, nerușinat, cât bine a făcut el României. Nedreptatea, strigătoare la cer, se transmite în direct!

3 februarie 2005. Se mai găsesc de vânzare la unele tutungerii (care nu mai seamănă însă a tutungerii, fiind invadate de sticle de whisky și ciorapi de damă) periute de dinți de fabricație românească. Costă puțin, iar pe ambalajul lor rudimentar scrie „100% păr natural”.

Mi-am cumpărat și eu o asemenea periută, rudă săracă a sofisticatelor periute de import care strălucesc în vitrinele marilor magazine. Am dus-o acasă sceptic, dar încă de la prima folosire mi-am dat seama că este mai bună decât toate ustensilele similare — franțuzești, americane, ungurești, englezești, sud-coreene — care se găsesc în vânzare. Părul ei bogat și generos, tăiat impecabil, chiar este natural, în proporție de 100%. Spre deosebire de luxoasele ei surate, care în clipurile publicitare funcționează ca niște complicate angrenaje reglate perfect, dar care în realitate îți zgârie gingiile și îți agață dinții, fiind confecționate, cu zgârcenie, din câteva fire de plastic țepos, periuta românească curăță întreaga dantură cu o fermitate tandră, cu acea receptivă îmbrățișare de care este în stare doar părul natural (fie el și de porc!).

Mi-am așezat periuța pe masa de scris și mă uit din când în când la ea cu duioșie. Deci facem și noi, românii, ceva de mai bună calitate decât alții! Deci putem!

Am tensiune mare, 20 cu 12. Simt un vâjâit puternic la ceafă și în urechi și aud mici pocnituri în tot capul, ca și cum s-ar desprinde bucăți dintr-o tencuială prost pusă. S-ar putea s-o mierlesc (să dau colțul, să-mi pun pardesiu de scânduri, să mă trezesc cu musculițe la gură).

Știu că unii s-ar bucura din toată inima dacă aș păți-o (și pentru ei chiar ar merita să mor, aș avea sentimentul că nu mor degeaba). Dar există alții cărora le-aș face mari încurcături. Mă gândesc în primul rând la cei care m-ar căra (de acasă la spital, de la spital acasă, din casă la dric etc). Cât caz ar mai face că sunt greu! Cum m-ar mai bruftului! Ce sume mari i-ar cere Domniței pentru efortul lor!

Altă încurcătură ar fi la Uniunea Scriitorilor, unde cineva ar trebui să compună în grabă necrologul. „Poftim — ar zice persoana peste ar cădea pacostea — acum și-a găsit și Alex să dea în primire! Când mă pregăteam și eu de weekend! Și de unde dracu' să iau date despre el?”

Chiar și la „Aspirina săracului” ar fi o oarecare derută: „Anunțăm sau nu anunțăm chestia asta? Merge într-o revistă de umor? Să zicem că o dăm. În căzu' ăsta, trebuie să găsim ceva în stilul nostru. Uite, de exemplu, «Mulți chemați, puțini alex,/ ștefănescu — ales-bules.» Da' să-l întrebăm totuși și pe Dinescu!”

M-am hotărât, iau enalapril și furantiil.

5 februarie 2005. „Scorpion. O zi plină de capcane. Trebuie să fii prevăzător cu partenerul de afaceri, care îți va face o propunere tentantă...” Ascult în fiecare dimineață horoscopul la radio, fascinat de spectacolul prostiei omenești. În afară de faptul că totul e o invenție caraghioasă, în care cred, nu se știe de ce, mihoane de oameni, mai e și o invenție fără legătură cu stilul de viață din România. Practic, mulți dintre „asttologii” noștri preiau textele din presa americană și le traduc în limba română, nebătându-și capul să le adapteze la situația de la noi.

Iată cazul meu, care sunt, dacă m-aș lua după tâmpenia cu zodiile, „scorpion”. Ce partener de afaceri am eu? Singurul meu partener de „afaceri” e soția mea. Iar singura „propunere tentantă” pe care ea ar putea să mi-o facă e una pe care nu mi-a mai făcut-o de multă vreme, fiindcă am îmbătrânit amândoi.

Un cunoscut al meu, de la țară. Marin, e „săgetător". Lui i se recomandă să investească, azi, fără rețineră, până la treizeci la sută din capitalul de care dispune.

Du-te, Marine, fără grijă, la cârciumă și investește într-o bere. Mi-e teamă însă că investiția ar depăși treizeci la sută din capitalul de care dispui.

8 februarie 2005. Nu ne stă deloc bine să-i imităm pe americani. Chiar acum câteva minute m-am despărțit de un cunoscut care m-a vizitat acasă ca să-mi ceară împrumut cinci sute de mii de lei (pentru repararea unei țevi la instalația de apă). Mi-a povestit ce necazuri are. La plecare i-am atras atenția că banii luați de la mine i-a pus neglijent în buzunarul canadienei: „Să nu-i pierzi sau să nu ți-i fure cineva!". A râs de temerea mea și a exclamat „No problems!"

El e plin de probleme ca un câine vagabond de purici și spune „No problems!"

La fel m-a contrariat, mai demult, un electrician care a venit să-mi instaleze o priză și care, când l-am întrebat dacă priza e bine fixată în perete, mi-a răspuns cu aplomb: „Țochei", adică „It's O.K.!" După ce a plecat am descoperit însă că priza se mișcă în locașul ei și că mai face și scurtcircuit.

N-am de unde să-l găsesc pe electrician, fiindcă nu mi-a lăsat un număr de telefon, dar de fiecare dată când folosesc priza și aud sfârâitul scânteilor electrice, spun printre dinți, enigmatic: „Țocheiu' mă-tii!"

10 februarie 2005. Am văzut azi la circ un număr de dresaj cu o pisică mofturoasă care trebuia să facă slalom printre mai multe bețișoare fixate pe un suport. A făcut și n-a făcut slalomul, mai sărind câte un băț, mai întârziind în dreptul altuia și așteptând să fie împinsă de dresoare de la spate. La sfârșit a primit drept răsplată ceva de mâncat, iar dresoarea a fost aplaudată cu entuziasm.

Păi, dacă i-așa, eu și cu pisica mea. Chiți, am putea să ajungem la circ mari vedete. Chiți știe să aducă înapoi radiera pe care i-o arunc în lungul holului de la intrare. O aduce, mi-o depune la picioare, și așteaptă să i-o arunc din nou.

Și asta încă n-ar fi nimic. îi place atât de mult jocul ăsta, încât uneori, când stau la computer nemișcat ca o statuie, cu ochii fixați asupra monitorului, ea urcă pe birou și lasă radiera exact lângă tastatură, propunându-mi în felul acesta delicat să fac o pauză și să mă joc cu ea.

Dacă, prost-crescut cum sunt, nu-i dau atenție, mă lovește cu lăbuța peste obraz, având grijă să-și ascundă ghearele, ca să nu mă zgârie.

Cum să rezist unei asemenea invitații? Când posteritatea mă va întreba de ce nu mi-am terminat opera, am să-i răspund:

— N-am putut. S-ar fi supărat Chiți.

12 februarie 2005. îmi dă telefon Radu Anton Roman și mă întreabă cum anume ar putea să se aboneze la „Aspirina săracului”. Dacă lui Radu Anton Roman, care e un voluptuos, îi place revista, înseamnă că e într-adevăr bună. Și mie îmi place, în special ultima pagină (unde e rubrica mea).

P.S. Sunt un fan al emisiunii lui Radu Anton Roman de la Pro Tv, „Bucătăria lui Radu”. Aș vrea să fac și eu una — „Dormitorul lui Alex”. Sunt curios, cine ar avea mai mare audiență?

14 februarie 2005. Ziua îndrăgostiților. Nu mă feUcită nimeni, deși sunt și eu îndrăgostit. De cine anume? N-am spațiu tipografic suficient ca să reproduc lista.

15 februarie 2005. Mă uit rar la televizor (mai des mă uit din **televizor** la telespectatori). Totuși, urmăresc unele emisiuni, îndeosebi noaptea târziu, când nu pot să dorm.

Astă-noapte l-am văzut pe generalul de Securitate Nicolae Pleșiță, la emisiunea lui Dan Diaconescu de la OTV. Era cuprins de o stranie și terifiantă însuflețire, ca aceea a gunoiului animat de foșgăiala miilor de viermi. Râdea batjocoritor de noi toți, mândru că ne-a terorizat, prin instituția pe care a condus-o, ani la rând și că ne terorizează și acum, intrându-ne în case prin intermediul televiziunii. Avea drept interlocutori, în studio, doi intelectuali cu înaltă pregătire, și le vorbea cu acea familiaritate vulgară cu care îi anchetau pe vremuri ofițerii de Securitate pe oamenii de valoare căzuți în mâinile lor. Formula lui preferată de adresare era „băi!”, iar gluma lui preferată — accentuarea licențioasă a apelativului „scumpule” („scum-pule!”).

Heinrich Himmler, șeful Gestapoului, a fost arestat după căderea fascismului și s-a sinucis în închisoare, iar dacă totuși ar fi tiăit și ar fi scăpat nejudecat, n-ar fi avut nicio șansă să apară la televizor și să se hlizească în fața victimelor lui. Nicolae Pleșiță, șeful Securității, are această șansă, la cincisprezece ani de la căderea comunismului.

Asta a făcut Ion Iliescu după 1989, a protejat, prin prezența lui la conducerea țării, indivizi odioși. Drept urmare, atmosfera morală de la noi a devenit irespirabilă. Ar tiebui să le cerem din când în când lui Ion Ihescu și

oamenilor lui să mai plece în câte o vizită în străinătate și în absența lor să aerisim România.

17 februarie 2005. Este ora 7. Ascult, ca în fiecare dimineață. Radio Guerrilla, cucerit de spontaneitatea și umorul celor doi prezentatori (probabil foarte tineri): Mihai Dobrovolschi și Iulian Tănase. Ei au o obrăznicie simpatică, așa cum am mai întâlnit pe vremuri doar în cărți (mă gândesc la Gavroche din romanul lui Victor Hugo, *Mizerabilii*). Poate că, urmând exemplul lor, vom reuși, în sfârșit, să valorificăm inteligent imensele resurse de obrăznicie din România, produs pe care l-am putea și exporta dacă l-am recondiționa în prealabil.

18 februarie 2005. Azi am avut mai mulți invitați la masă. Unul dintre ei a făcut o grimasă de oroare când m-a văzut ducând la gură o pulpă de pui. Am încremenit cu pulpa în mână și a trebuit să ascult o lungă perorație despre vietatea drăgălașă care cu numai câteva zile înainte alerga fără griji prin curte și care a fost decapitată ca să-mi satisfac eu poftele bestiale.

Părerea mea este că, dacă tot se merge pe panta asta, a duioșiei, ar trebui să se meargă până la capăt. De ce să ne fie milă numai de puii de găină? Să ne fie milă și de pești, și de raci, și de tot ceea ce se mai sacrifică la bucătărie pentru masa noastră zilnică. Să ne fie milă, apoi, nu numai de animale, ci și de plante, pentru că și ele sunt organisme vii. Gospodina care toacă mărarul cu satârul este în inconștiența ei un călău odios, iar îndrăgostitul care culege flori pentru iubita lui — un ucigaș în serie.

Ar trebui interzisă și folosirea insecticidelor, întrucât țânțarii și gândacii de bucătărie sunt și ei niște biete viețuitoare, dornice să trăiască în anturajul nostru. Dacă îi omoram, pușorii lor rămân orfani. Ce urât din partea noastră! Ne gândim cu duioșie la puii de găină, dar la puii țânțarilor și gândacilor nu ne gândim niciodată.

În sfârșit, a venit vremea să renunțăm și la luptă necruțătoare pe care o ducem cu microbii și virușii din corpul nostru. Antibioticele trebuie considerate substanțe toxice de luptă, iar folosirea lor — pedepsită prin lege.

Ca să nu mai vorbesc de faptul că s-ar cuveni să sancționăm nu numai uciderea, ci și traumatizarea a ceea ce este viu. Dacă o muscă inocentă ni se așază pe nas, trebuie să o lăsăm acolo; alungând-o, o speriem și există riscul ca ea să nu se mai refacă psihic niciodată.

21 februarie 2005. Sunt la volanul mașinii mele, în drum spre Casa Presei. Înainte de a mă sui în mașină, m-am bucurat din toată inima constatând că peste noapte nu mi s-a furat nimic: nici oglinda retrovizoare, nici roata de rezervă și nici măcar ștergătoarele de parbriz. O să-mi meargă

bine azi. Și aparatul de radio este la locul lui. Mă gândesc să ascult niște muzică, dar văd la bord un bec roșu aprins. Nu mai am benzină! Curios, ieri am făcut plinul! Vasăzică, mi s-a furat totuși ceva.

22 februarie 2005. Discuție pe stradă cu un individ care mă oprește și-mi arată discret conținutul unei sacoșe: este plină de aparate foto și camere video digitale, ca lada găsită de Edmond Dantes pe insulă — de bijuterii. Toate sunt argintii și sclipesc ademenitor.

— Șefu', nu vrei o digitală?

— Nu sunt șef Și nu vreau o digitală.

— Hai, șefu', că o dau ieftin.

— Dacă o să am nevoie, o să iau una de la magazin.

— Mata nu înțelegi că o dau ieftin? La magazin e scumpă de te ustură.

— Nu iau, dom'le, îți pierzi timpul cu mine.

— Da' de ce nu iei? Fin'că-s țigan?

— Pot să-ți spun sincer de ce?

— Hai, spune!

— Uite de ce. Nu pentru că ești țigan. Dacă ai fi vânzător într-un magazin, aș cumpăra de la tine fără nicio problemă. Nu iau pentru că sunt furate. Cum să mă bucur că dau bani puțini pe un aparat când știu că altcineva plânge după el?

Omul cu sacoșa mă privește un timp cu gura căscată, apoi mă lasă în plata domnului. Nu înainte de a-mi spune, nu agresiv, ci cu un fel de compătimire în glas:

— Aoleu, șefu', mata ești prost tare!

P.S. Pe drum mă gândesc că l-am mințit involuntar când i-am spus că nu sunt șef. De fapt, sunt (redactor-șef la „România literară”). Și am un salariu de 200 de dolari pe lună.

23 februarie 2005. Ce meserie rușinoasă: lider sindical în România! într-o țară în care e atât de mare nevoie de muncă, tu să vii să ceri să se muncească mai puțin și să nu se facă prea mare caz de calitatea proastă a muncii! Și asta, numai ca să rămâi lider sindical și să te bucuri de diverse avantaje. Oamenii care vor cu adevărat să muncească n-au nevoie de lideri sindicali. Se adresează direct proprietarului firmei și pun ei înșiși ce condiții vor, pentru că de asemenea oameni este întotdeauna nevoie. Liderii sindicali îi reprezintă de fapt pe cei care nu vor să muncească. Calitatea lor reală este aceea de responsabili cu lenea.

Mereu se spune, în mod absurd, că în relația patron-salariat, patronul vine de la început cu un atu, capitalul, și că pentru echilibrarea situației

este nevoie de o legislație care să-l protejeze pe salariat. În realitate, lucrurile stau exact invers; în relația patron-salariat, salariatul este acela care vine de la început cu un atu, și anume faptul că nu are capital și, în consecință, nici răspunderi, riscuri, bătaie de cap etc.

Visez o grevă a patronilor, care să-și retragă brusc capitalurile din toate afacerile și să facă astfel să înceteze orice activitate. Atunci să-**i** văd pe liderii noștri sindicali! Ce-ar mai avea de zis, când săptămâna **de** muncă ar fi de zero ore?

25 februarie 2005. Mugur Isărescu explică la nesfârșit — a și răgușit din cauza asta — în ce constă trecerea de la leul ușor la leul greu. Și totuși unii încă n-au înțeles. Un bărbat, în autobuz, se plânge (fără umor) că leul greu îi va rupe buzunarele.

26 februarie 2005. La emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV îl am ca invitat pe Horia-Roman Patapievici, unul dintre cei mai inteligenți oameni din România. Ar trebui inclus, prin hotărâre de guvern, în patrimoniul național și însoțit permanent de SPP-iști. Dar el — iată — își face apariția de unul singur, un băiat zvelt, agil, cu freza strâmbă și cu un zâmbet prietenos și stângaci în același timp. Se așază la masa la care va avea loc discuția, sub lumina reflectoarelor. Ce am putea face ca să-l ocrotim, într-o țară plină de primejdii? Tresar când unul dintre mașiniști se apleacă asupra lui și îi agață microfonul la rever.

27 februarie 2005. Ies dintr-o sală de cinematograf și constat, surprins, că în numai două ore orașul s-a acoperit de zăpadă. Parcă e alt București. Crengile copacilor s-au transformat într-o dantelărie imensă, aeriană, casele par desprinse dintr-o poveste de Andersen. Mă uit cu înțeles la un necunoscut, care iese odată cu mine din sala de cinematograf, și mă pregătesc să-i spun: „Ce splendoare!”. El dă din cap afirmativ și exclamă primul:

— Ce mizerie!

28 februarie 2005. Sunt indus în eroare de firma unui sex-shop, EROTICA: din cauza literei „e”, care are un desen complicat, citesc BIROTICA. Intru, deci, în presupusul magazin de birotică și cer un pix.

— Ce fel de pix? mă întreabă vânzătoarea, ușor amuzată, crezând că vorbesc cifrat.

— Unul mai delicat, pe care să-l fac cadou unei doamne, de 1 martie.

— Nu știu dacă doamnele preferă unul delicat, comentează vânzătoarea, cu un aer ghiduș.

Remarca mi se pare insolentă și mă uit în jur, căutând un martor al indignării mele. Brusc, descoperind tot arsenalul de mărfuri specifice, îmi dau seama unde mă aflu și ies în fugă din magazin.

Totul e să nu întâlnesc niciun cunoscut. Nu întâlnesc. Abia după vreo două sute de metri apare unul, dar asta se întâmplă în fața unei cofetării, ceea ce nu e atât de compromițător.

1 martie 2005. Ion Iliescu nu se poate obișnui cu ideea că nu mai e președinte. Se agită, dă din mâini și din picioare, spune vrute și nevrute, schimonosit de o enervare sumbră. Pe Traian Băsescu l-a acuzat de „istericale”, pe Mircea Geoană l-a etichetat drept „prostănac”. Și acesta e abia începutul. N-ar fi exclus ca în curând să se trântască pe jos și să urle că vrea înapoi președinția. Atunci, din motive umanitare, va trebui să-l mințim că am modificat Constituția ca să-l putem alege a patra oară și că l-am și ales. Va trebui, de asemenea, să-l aplaudăm frenetic ori de câte ori îl vom vedea și să scandăm: „I-li-es-cu pre-șe-din-te/ Noi toți te iu-bim fier-bin-te!”.

* * *

Mă sună de la Suceava Lidia Rump, fosta mea colegă de liceu, acum o eminentă profesoară de engleză și adjunctă a inspectorului general de la inspectoratul școlar județean. Îmi spune cu umor:

— Și ca semn că te ador/ îți trimit un măștișor!

Îmi năvălesc în minte amintiri din vremea când eram elev de liceu. De întâi martie le duceam colegelor buchete de toporași, care miros mai frumos decât parfumurile franțuzești. Și — asta am mai povestit — le prindeam în piept măștișoare, atingându-le ca din greșeală sânii mici și tari de sub uniforma bleumarin. Lidia mă trezește din reverie:

— Alex, ți-l dau la telefon și pe soțul meu!

Uitasem, toate fetele de atunci sunt acum măritate. Nu mai sunt ce-au fost. Și nici sânii lor nu mai pot fi găsiți în locul în care i-am lăsat acum patruzeci de ani.

2 martie 2005. La întâlnirile „României literare” de la Clubul Prometheus își face apariția și Răzvan Theodorescu, care a suferit o fantastică metamorfoză. I-a crescut părul! Lung, buclat, ca de păpușă Barbie. Și are o figură luminoasă, deloc asemănătoare cu aceea de boxeur la pensie, cu ochelari, pe care o avea înainte. În plus, în mod surprinzător, dă dovadă de inteligență. Nici numele nu și l-a păstrat. Se numește acum Mona Muscă.

3 martie 2005. Toată viața mi-am dorit un birou mare, pe care să-mi pot întinde cărțile, fișele, agenda, creioanele și pixurile, ochelarii și tot ce mai e legat de munca mea. Nu că n-aș fi avut bani să mi-l cumpăr, dar mi-a lipsit o cameră în care un asemenea birou să încapă și să mai rămână loc și pentru bibUotecă. M-am mulțumit cu unul miniatural, asemănător cu cele folosite de doamne pentru machiaj. În ultimii ani a mai apărut și computerul, care ocupă și el destul loc pe acest birou-jucărie. Drept urmare, pe micile suprafețe rămase libere, îmi aranjez aproape toate lucrurile pe verticală. Sunt înconjurat de *teancuri* de obiecte: peste o revistă încă nescosă din husa ei de plastic stă o carte de curând cumpărată, peste carte — o lupă, peste lupă — dactilograma unui text mai vechi al meu, pe care îl revizuiesc, peste dactilogramă, cheile apartamentului, peste chei — o altă carte, din care urmează să transcriu un citat, peste carte — telefonul mobil, peste telefonul mobil — agenda și așa mai departe. Dacă se întâmplă să mă ridic de la birou în grabă, neatent, dărâm unul sau două teancuri de acest fel și mă enervez cumpht. În timp ce îmi rearanjez lucrurile împrăștiate, îl blestem pe Ceaușescu, care a dat indicația ca blocurile să aibă încăperi mici, și mă blestem pe mine însumi, pentru că l-am suportat pe Ceaușescu.

Singurul avantaj în asemenea cazuri este că descopăr obiecte despre care nu mai știam unde sunt.

P.S. Când mă invita Emil Constantinescu la Palatul Cotroceni, nu-mi puteam desprinde privirea de la biroul lui imens. El credea, probabil că

visez să ajung și eu președinte, dar **eu** îl invidiam de fapt pentru acele mari suprafețe, pe care mi-aș fi putut întinde cărțile, fișele etc. și — vis de neatins — mi-aș fi așezat și mâinile, care niciodată n-au avut loc **pe** biroul meu de acasă.

8 martie 2005. Mi-a murit mama. A fost găsită în garsoniera ei din cartierul Militari, în fotoliu, cu capul rezemat pe mâna stângă. Pe față avea întipărită o expresie de surpriză și de refuz, ca și cum în ultima clipă de viață ar fi văzut — sau ar fi înțeles — ceva care ar fi dezgustat-o. Sau poate era doar grimasa provocată de o durere neașteptată.

M-am stăduit să-mi fac datoria — alături de sora și de fratele meu — fără să mă las cuprins de deznădejde. Spectacolul spălării mortului, al legării lui cu fașe, al îmbălsămării, al încărcării lui în sicriu, al transportării sicriului pe scările înguste ale blocului are o expresivitate brutală, de nesuportat. Mi-a fost de mare ajutor, în aceste împrejurări, firea mea activă. Ocupându-mă de formalități, de organizare, am evitat să mă gândesc prea intens la ce s-a întâmplat.

Acum, acasă la mine, stau singur în camera mea de lucru și mă analizez. Mă doare capul, mă simt confuz, ca atunci când cobori din avion, și mi-e un dor sfâșietor de mama. Sunt mereu tentat să-i dau telefon, ca să-i aud măcar vocea.

Pe de altă parte, în mod curios, simt și o stăpânire satisfacăție că *am retras-o* dintr-o lume în care se trăiește atât de urât, că am pus-o la adăpost, că i-am lăsat fără pradă pe toți ticăloșii care îi vânează nemiloși **pe** bățiâni. Nimeni nu va mai putea să-i facă vreun rău. Niciodată.

11 martie 2005. Of, mama...

15 martie 2005. Bucureștiul se află, sunt sigur, pe primul loc în lume la producția de zgomot. Pe străzile lui, oamenii strigă, mașinile claxonează, câinii latră și frânele scrâșnesc atât de tare, încât pasagerii din avioanele care zboară pe deasupra se uită speriați în jos, crezând că în capitala României concertează orchestra infernului, dirijată de Scaraoțchi însuși.

Un tânăr bucureștean care trece pe lângă un bloc și își amintește că la etajul șase al aceluia bloc locuiește un prieten de-al lui nu îl vizitează ca să stea de vorbă cu el, ci îl strigă de pe stradă, până când îl face să iasă la fereastră. Apoi, bucuroși de revedere, amândoi discută cu pasiune **de** la distanță, printr-un fel de răgete de animale înjunghiate.

Pe stradă se fluieră, cu două degete introduse în gură, așa cum procedează ciobanii când vor să **se** facă auziți de la un deal la altul. Din automobile răsună muzica asurzitoare emisă de radiocasetofoanele care încă n-au fost furate. Iar șoferii se ceartă între ei prin intermediul claxoanelor. Mugetul unui autobuz are de obicei mai multă autoritate decât behăitul unui automobil.

Copiii joacă fotbal printre blocuri, șutând năprasnic în geamurile mașinilor parcate prin preajmă. În felul acesta se declanșează sistemele de alarmă, care acompaniază cu sunetele lor artificiale, de roboți în agonie, fazele următoare ale jocului. Neexistând arbitru, la fiecare diferend toți jucătorii încep să vocifereze vehement. Când răgușesc, disputa se consideră încheiată și jocul se reia.

În sălile de spectacole foșnesc pungile cu bomboane, târâie mobilele și sușotesc spectatorii înșiși. În locuințe bolborosesc țevile și răzbat de afară zgomotele ca de metronom apocaliptic produse de bătutul covoa-relor. În magazine, vânzătoarele povestesc în gura mare ce-au gătit acasă.

Iar Ion Iliescu vorbește și el, în continuare.

20 martie 2005. Printre cărțile pe care le primesc în mod curent, în calitate mea de critic literar, de la autori și edituri, am găsit una mai puțin obișnuită: *Marea provocare a începutului de mileniu — securitatea în societatea globalizată* de Alexandru-Radu Timofte. Este vorba, fără îndoială, de Radu Timofte, șeful SRI. Am deschis cartea cu me-fiență, dar, până la urmă, lectura m-a captivat. Autorul, bine documentat și elocvent, explică sistematic ce importanță au serviciile secrete în lumea contemporană și cum funcționează ele în țări cu care România seamănă într-un fel sau altul.

P.S. în concluzie, domnul Radu Timofte trebuie să știe că am primit cartea, că am citit-o și că m-am lăsat convins de argumentele din cuprinsul ei. Aștept acum a doua mișcare și anume recrutarea mea ca agent secret.

22 martie 2005. Toată lumea vorbește despre plecarea de la „Adevărul” a grupului celor patru: Cristian Tudor Popescu, Adrian Ursu, Bogdan Chirieac, Lelia Munteanu. Tonul este de tragedie antică. Numai Farfuridi și Brânzovenescu mai făceau astfel de comentarii prăpăstioase.

Pe de altă parte, în cursul discuțiilor interminabile, ies la iveală dedesubturi compromițătoare — cum este vechea și discreta relație a ziarului cu Viorel Hrebenciuc. Ar fi fost înțelept din partea lui Cristian Tudor Popescu să treacă sub tăcere această legătură. Dezvăluind-o nu face decât să confirme, într-un mod șocant, ceea ce oricum se putea observa de multă vreme: că ziarul era de partea PSD.

Susținerea PSD a fost practică de ziarul „Adevărul” în modul cel mai incorect posibil: prin *simularea* obiectivității. Dacă România a pierdut cincisprezece ani din istoria sa este și din cauză că acest ziar, care avea înscris cuvântul *Scânteia* în filigran, a intoxicat subtil sute de mii de oameni cu pesedismul lui disimulat în imparțialitate, independență a opiniei etc.

îmi place să sper că „Adevărul” va fi de acum înainte cu totul altfel. Că un capitol rușinos din istoria presei românești postcomuniste s-a încheiat definitiv.

23 martie 2005. Stau de vorbă cu un pesedist. îl examinez cu atât de multă curiozitate, încât nu pot fi atent la ce spune.

Mi se pare straniu ca un bărbat cu costum și cravată, care vorbește pe un ton grav, să fie membru al PSD. Este ca și cum, cu toată eleganța lui, ar fi nespălat. Cum este oare posibil să semeni atât de mult cu un domn și să faci totuși parte dintr-un partid condus multă vreme — și probabil și de acum încolo — de un fost activist al PCR?

PCR a fost impus românilor de o forță de ocupație și timp de patruzeci și cinci de ani n-a făcut decât să distrugă civilizația românească. Este

adevărat că în cele din urmă au început să intre în PCR și oameni cinstiți, care n-aveau altă soluție dacă voiau să se realizeze profesional, însă cei care au condus PCR, care și-au făcut o carieră din trădarea României și din slujirea ei, ar trebui să răspundă pentru faptele lor sau măcar să stea cu capul în pământ, de rușine, și nu să se erijeze în strategii ai redresării țării în perioada postcomunistă.

Dacă ar avea mai multă decență, pesediștii l-ar abandona pe Ion Iliescu și l-ar lăsa să gesticuleze de unul singur, să dea, în binecunoscutul lui stil, din mâini și din cap și să zâmbească atoateștiutor și insolent în fața unor săli cu scaunele goale. Eliberați de stafia cu dantură perfect albă, ca de material plastic, a comunismului, ar reuși poate să devină un partid cu adevărat social-democrat și să se bucure de credibilitate.

Așa cum se prezintă însă acum, ca majorete ale unui bătrân cu o formație intelectuală grotescă, datând din perioada stalinismului, ei nu pot să inspire respect.

27 martie 2005. Discuție cu istoricul Dinu Giurescu, în cadrul emisiunii mele „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV. îi propun interlocutorului meu să-și imagineze ce se va scrie în cărțile de istorie din

2050 despre România de azi. Printre altele, Dinu Giurescu presupune — optimist — că istoricul de peste o jumătate de secol va consemna astuparea, în cele din urmă, a gropilor din asfalt.

Perspectiva astupării gropilor mă bucură. Dar mă uimește faptul că această ispravă va rămâne în istorie. Unde sunt vremurile când rămăneau în istorie izbânzile noastre în războaiele cu turcii?

28 martie 2005. Festivitate de înmânare a premiilor postului Radio România Cultural, desfășurată la Teatrul Odeon din București. Totul are o înaltă ținută, asigurată, în primul rând, de președintele juriului, poetul și eseistul Titus Vîjeu. La un moment dat însă sunt invitați pe scenă, să-și primească premiul, trei tineri regizori de film; Vraja întregii ceremonii se spulberă. Din cei trei sunt prezenți în sală doar doi, rufoși, nebărbieriți, cu un mers șleampăt. Unul, ras în cap, are un cerceș într-o ureche. Celălalt, hirsut-neîngrijit, seamănă cu Saddam Hussein în momentul extiagerii lui din adăpostul subteran. Cămășile, scoase din pantaloni, sunt mai lungi decât hainele îmbrăcate peste ele. În plus, premiații au un limbaj redus la minimum, aproape dezarticulat. Încă zece ani de acum înainte nu mă mai duc să văd filme românești.

29 martie 2005. Ceea ce se întâmplă primăvara în grădină se întâmplă și în societatea românească. Totul e împrăștiat, neîngrijit și adeseori

murdar, dar din această materie de care simți nevoia să te ferești cutremurat de dezgust se ivesc, împinse de o irepresibilă vitalitate, forme noi și curate, încă nedesfăcute complet din învelișurile bătrâne, uscate sau putrezite. Nu se constiu-iesc numai biserici asemănătoare cu niște garaje, pe maidanele dintre blocuri, ci și biserici adevărate, ilusttări inspirate ale ideii de verticalitate. Nu se ridică numai palate țigănești, ci și case pline de grație, ascunse cochet sub draperii de verdeață. Nu se fac numai afaceri veroase, ci și afaceri propriu-zise, care dinamizează viața unor localități și le dau oamenilor sentimentul că sunt necesari.

30 martie 2005. Țăranca de la care cumpăr lapte a trecut de mult la „leul greu”. încă de acum câțiva ani, când laptele costa 5 000 de lei litrul, îmi spunea că face „5 lei”. Era un mod de a-mi sugera că prețul nu trebuie să mă sperie, că doar pare mare și că în realitate nu depășește prețul de dinainte de 1989. în prezent, ea nu mai taie doar trei zerouri, ci patru, cum a explicat și Mugur Isărescu că va face. Mai exact, în loc să spună 20 000 de lei (cât costă acum un litru), spune „2 lei”.

Culmea este că tocmai oamenii simpli, necultivați, cu priză la realitate, au știut să vadă dincolo de multiplicarea amețitoare a cifrelor valoarea reală a produselor. Intelectualii, mai sensibili la simboluri, au privit visători milioanele și miliardele de pe hârtie, lăsându-se în voia imaginației. Inflația le-a oferit ocazia de-a se sui în caruselul iluziei că sunt milionari sau chiar miliardari.

3 aprilie 2005. Sunt la volanul mașinii mele, în drum spre Suceava. Ascult muzică la aparatul de radio și dialoghez cu numele localităților înscrise pe panouri pe partea dreapta a șoselei. De exemplu, sunt întrebat:

— Sascut?

Și eu răspund:

— Ascute, dom'le, cine te oprește? Interpelările continuă:

— Bizighești?

— Da, bizighesc, ai ceva împotrivă?

— Potâmichești?

— Cum să potâmicnesc, dacă bizighesc? Nu pot să fac două chestii dintr-odată.

înainte de Roman există o localitate Horia. Nu m-aș mira ca după Roman să fie una Patapievici.

Pe bancheta din spate, în dreapta, am o frumoasă domnișoară de 23 de ani. Alina. Știu că pare o invenție de-a mea, dar ăsta e adevărul. O

privesc fugitiv în oglindă și mi se pare — și mie — o ficțiune. La soare te poți uita, dar la dânsa ba.

De fapt, nu e o născocire, Ahna există. Propriii ei părinți, aflând că urmează să fac un drum la Suceava, m-au rugat să le-o duc acasă, din Bucureștiul în care e băgată până peste cap în tot felul de masterate. Și eu le-o duc. De ce naiba n-apare niciun ziarist de la „Evenimentul zilei”, să mă fotografieze? Când sunt la câte o recepție și duc la gură felia de pâine cu icre negre, apare. Dar acum, nici urmă de ziarist.

În dreptul localității Răcăciuni (ce nume! ce fel de vietăți or fi „răcăciunii”?), mă uit din nou în oglinda retrovizoare și o văd pe Alina dormind, cu capul pe geamantanul din stânga ei. Ei, bravo! La vârsta la care am ajuns, asta-i singurul efect pe care îl mai are farmecul meu asupra unei tinere domnișoare: o face să adoarmă!

Din sens opus vine o mașină a Poliției condusă de un agent de circulație care mă somează să opresc. Uit instantaneu de Alina și văd figura iluminată de fericire a polițistului (la Alina te poți uita, dar la polițist ba). Polițistul e fericit fiindcă m-a prins, cu ajutorul radarului de la bordul mașinii lui, depășind viteza legală. Parchez pe dreapta și mă duc să asist la redactarea (înceată), de către el, a procesului-verbal, prin care mi se stabilește o amendă de 300 000 de lei. În timp ce agentul de circulație îmi transcrie datele din cartea de identitate, îi mulțumesc lui Dumnezeu că Alina doarme și nu e vizibilă. Dacă se întâmplă tocmai acum să se ridice de pe banchetă, am dat de dracu'. Polițistul o să creadă că sunt nu numai un maniac al vitezei, ci și un satir bătrân care pleacă în excursii cu câte o puștoaică nurlie.

Cu procesul-verbal în mână, mă sui din nou la volan și demarez. Alina se trezește:

— Vai, ce rușine-mi e, am adormit! N-a fost frumos din partea mea! V-ați supărat?

— Deloc, îi răspund eu. Și sunt sincer.

4 aprilie 2005. Am rezolvat ce-aveam de rezolvat (la notariat, la primărie, la bancă) și acum mă phmb prin Suceava, singur și melancolic. Pe vremea când eram elev de liceu (ceea ce înseamnă acum patruzeci de ani), toate fetele se uitau la mine cu interes, pe furiș. Acum, sucevencele de pe stradă nici nu-mi înregistrează prezența. Mă ignoră așa cum ignoră gardurile și copacii pe lângă care trec. În schimb, îi remarcă pe tot felul de cioflingari, rași în cap și incapabili să vorbească articulat.

în zadar am fost făcut anul trecut, cu mare pompă, cetățean de onoare al orașului.

îmi vine să le opresc și să le strig:

— Fetelor, sunt cetățean de onoare al orașului!

Dar sunt sigur că nu m-ar auzi sau ar râde de mine ca de un nebun.

5 aprilie 2005. Călătoresc în sens invers, spre București, tot împreună cu Alina. Am plătit amenda de 300 000 de lei la Suceava și acum caut, cu privirea, un echipaj de poliție căruia să-i înmânez chitanța (așa am convenit cu agentul de circulație care m-a amendat).

în scurtă vreme descopăr o mașină a Pohției cu doi polițiști în ea, ascunsă după un camion (au ieșit din nou la vânătoare de șoferi care încalcă viteza legală), și o rog pe Alina să le dea ea chitanța. Alina se conformează și se întoarce îmbujorată:

— S-au mirat că am fost amendată. Mi-au spus că ei nu m-ar fi amendat. Abia când le-am spus că dumneavoastră conduceți mașina și-au dat seama că abaterea a fost destul de gravă.

13 aprilie 2005. Intru la frizerie și mă întâmpină frizerița care mă tunde de ani de zile:

— Eram sigură c-o să veniți azi!

— De ce?

— V-am văzut ieri la televizor. Și i-am și spus fetei mele: „Uite, dragă, ce netuns e domnul Alex. Ștefănescu! Precis vine mâine să se tundă.”

.. După ce termină ce are de făcut și îmi scoate prosopul de la gât, simpatica femeie (n-am văzut-o niciodată plictisită) mă întreabă:

— Când o să mai aveți emisiune?

— Duminica viitoare. Tot la ora trei și un sfert după-amiază. Dar de ce mă întrebați? Doar n-o să vă pierdeți timpul cu o emisiune de cultură (zic eu, alintându-mă).

— A, nu, îmi răspunde ea, dar vreau să văd cum arătați acum, tuns. Uite, dom'le, mă gândesc, înseamnă că nu fac chiar degeaba emisiunea „Un metru cub de cultură”.

14 aprilie 2005. Sunt la Pașapoarte, pe strada Nicolae Iorga. în timp ce stau la coadă, la un ghișeu, mi-aduc aminte situații și întâmplări din țările pe care le-am vizitat până acum. Constat, surprins, că momentele care-mi vin primele în minte n-au nicio semnificație culturală. întrucât coada înaintează foarte încet, încep să fac un inventar de amintiri **de** acest fel, care dovedesc cât de frivol sunt.

Din călătoria la Paris țin minte, îndeosebi, momentul în care, traversând bulevardul Champs Elysees, am călcat-o pe picior, din greșeală, pe o franțuzoaică. M-am grăbit să-i cer scuze, iar ea, nu numai că mi-a acceptat scuzele, dar mi-a explicat, în fraze melodioase, că nu trebuie să mă simt deloc rușinat, că incidentul n-a afectat-o cu nimic, că într-un fel

chiar a amuzat-o, scoțând-o din monotonia vieții zilnice... Când a terminat explicațiile și s-a îndepărtat de mine, am simțit impulsul s-o ajung din urmă și s-o calc din nou pe picior, ca să mai aud o dată acea fermecătoare muzică a politeții pe care în România nu o mai auzisem vreodată.

De la celebrul muzeu Ermitaj din Petersburg mi-a rămas în minte nu vreun tablou de Rembrandt sau Picasso, ci vesela hârjoneală, de la intrarea în muzeu, a unor tineri suedezi, care încercau să-și extragă o pereche de galoși potriviți dintr-o grămadă imensă (galoșii, de pânză, erau puși la dispoziția vizitatorilor pentru a-i încălța peste încălțăminte de stradă, în scopul protejării pardoselii muzeului). Găsind galoși desperecheați sau mult prea mari (pe măsură rusească), tinerii, blonzi, cu pielea albă și frumos mirositoare, spălați parcă în lapte, îmbrăcați în haine viu colorate, râdeau din toată inima, îmbătați de propria lor vârstă, cu o grație spontană, fără nimic vulgar. Intrând în muzeu, înaintea lor, mi s-a părut că mă despart de viața însăși și că pătrund într-un cimitir.

Prima imagine care mi-apare pe ecranul minții când mă gândesc la vizita mea la New York este aceea a chinezilor care protestau în fața sediului ONU, după bombardarea de către americani a Ambasadei Chinei din Belgrad. Chinezii aveau voie să scandeze și să agite pancarte într-un perimetru delimitat de o panglică galbenă. Câtă vreme rămâneau în acel perimetru, pohtiștii americani, aflați în număr mare la fața locului, erau foarte amabili cu ei. La un moment dat, un chinez l-a rugat chiar pe un polițist să-i cumpere un sandvici, iar polițistul, politicoș, a luat banii, s-a dus la un fast-food din apropiere și s-a întors cu sandviciul cerut.

Aceiași polițiști se transformau însă în „forțe represive” necruțătoare dacă demonstrații depășeau perimetrul stabilit. Chinezul care voise un sandvici (și care interpretase greșit amabilitatea polițistului) a trecut pe sub panglica galbenă și a încercat să se apropie de clădirea ONU, ca să se facă mai bine auzit de funcționarii de acolo. După numai o secundă, exact același polițist care fusese prietenos cu el l-a lovit năprasnic cu bastonul de cauciuc peste ceafă și l-a obligat să se întoarcă printre ai săi.

17 aprilie 2005. Șoferul meu. Adrian, n-a întârziat *niciodată* în cei mai bine de zece ani de când lucrează cu mine. A venit la serviciu și odihnit, și obosit, și sănătos, și bolnav, și vesel, și trist, și în zile însorite, și pe ploaie sau chiar înfruntând viscolul, dar totdeauna a fost prezent la datorie cu câteva minute înainte de ora stabilită. Odată și-a făcut apariția transpirat și gâfâind, îngrozit la gândul că *s-ar fi putut* să întârzie. Am aflat ulterior (după întrebări repetate, pentru că e discret) că toate îi fuseseră împotriva și că în cele din urmă luase un taxi (deși are un salariu modest). Dar asemenea lui Philleas Fogg, a intrat pe ușă triumfător, fără niciun minut de întârziere.

Adrian este tânăr, inteligent și plin de viață. În timpul liber pleacă în excursii, se duce la meciuri de fotbal (este „câine până la moarte”), participă la chefuri care se termină în zori, își zugrăvește locuința, intră în alertă când i se sparg țevile din apartamentul lui de la bloc și mai face și pregătiri de nuntă (cu Steluța). Are toate motivele (românești) să întârzie la serviciu. Dar nu întârzie *niciodată*.

Încerc să găsesc o explicație, dar e imposibil. A copilărit într-un cartier în care se bucurau de admirație cei care încălcau regulile, nu cei care le respectau. Unii dintre cunoscuții sau chiar prietenii lui au făcut închisoare. De la cine a învățat să fie corect? Rămâne un mister.

Eu, în orice caz, dacă am să am vreodată bani (și am să am!), am să institui un premiu pentru punctualitate și primul căruia o să-l atribui va fi Adrian. Dacă în România toți ar fi punctuali ca el (eu sunt, dar de mine nu mă mir), viața noastră, a tuturor, s-ar schimba în bine.

20 aprilie 2005. Azi fac o nouă tentativă de a-mi schimba pașaportul (care a expirat). În timp ce-mi pregătesc dosarul cu acte pentru SEIF (Serviciul de Evidență Informatizată a Persoanei), mă gândesc cu nostalgie la călătoriile mele de până acum în străinătate. Și din nou îmi dau seama că primele secvențe care-mi vin în minte nu sunt cele care ar trebui să-i vină unui om serios.

De la Dresda, în loc să-mi aduc aminte tablourile văzute la Galeria de Artă, mi-amintesc cum m-am certat cu însoțitorul meu, un neamț în vârstă, rigid și arogant, care mă obliga să mă grăbesc ca să văd *întreaga* colecție. Fiindcă întârziam în fața unor lucrări, dornic să mă bucur de frumusețea lor (și nu să le... număr), a făcut o remarcă batjocoritoare la adresa firii mele de român care nu se poate încadra într-un program, iar eu l-am concediat pe loc.

La ieșirea din muzeu, descoperind că însoțitorul meu mă așteptase neclintit în fața clădirii, speriat la gândul că și-ar putea pierde slujba, m-am înduioșat și l-am invitat la o înghețată.

Când mă gândesc la China, mă gândesc în primul la atmosfera de voieșie din avioanele folosite pentru cursele interne. În acele avioane se fac pasagerilor mici cadouri, dar cum? Prin... aruncare. Stewardesa arată întâi cadoul — de exemplu, un ceas de mână -, fluturându-l deasupra capului, iar apoi îl aruncă în direcția pasagerilor. Cel care îl prinde devine posesorul lui. Pe pasageri îi amuză strașnic acest joc. Nu se ceartă și nu se bat între ei (cum s-ar întâmpla în... alte țări), ci întind pur și simplu mâna în aer și încearcă să intercepteze obiectul. Câștigătorul este de fiecare dată aplaudat cu simpatie de cei din jur, iar el râde din toată inima, fericit ca un copil.

P.S. Am câștigat și eu, la acest joc, un mic briceag, cu care se poate face orice (de la tăiatul unghiilor la scoaterea capacelor de la sticlele de bere). Îmi răsună și acum în minte aplauzele chinezilor, încântați că a intrat în jocul lor un străin.

25 aprilie 2005. Sunt la țară. Am coborât din mașina cu care am venit de la București, și încerc, fără succes, să descui poarta de la grădina mea, asaltat de câini vagabonzi. Nu mă latră și nu mă mușcă, doar cerșesc mâncare, fremătând de speranță. Unul, cu un picior contorsionat (a suferit cândva o fractură și bucățile de os s-au sudat greșit), îmi linge fața și schelălăie implorator. Altul, frumos, negru și probabil tânăr, sare în sus, exuberant, anticipând sărbătorirea momentului în care va primi hrană. E prezentă și o cățea, sfrijită, numai piele și os, cu țâțele atâr-nându-i goale de lapte, împreună cu cei șase căței ai ei, atât de drăgălași, încât dacă te uiți mai mult de un minut la unul din ei, îl îndrăgești irevocabil și îl adopți.

Le dau mâncarea special adusă de acasă și toți o hăpăie instantaneu, fără urmă de politețe în relațiile dintre ei. Câinele negru nu se sfiește să-l arunce cât colo pe unul dintre pui, care scheaună jalnic, ignorat de mama lui, preocupată și ea să înfulece cât mai mult.

Impresionat de situație, le dau și sandviciurile delicate pregătite de Domnița pentru mine. Dispar fără urmă. Unele îmi sunt smulse din mână, cu hârtie cu tot.

În multe sate românești este o foame cronică. Și nu e vorba doar de câinii vagabonzi, ci de toate viețuitoarele din sat. Găinile cârăie înnebunit de bucurie dacă le arunci o bucată de pâine. Vacile sunt și ele fericite când le întinzi printre ostrețe un măr sau chiar un banal mănunchi de iarbă, smuls de pe marginea uliței. Caii scutură din cap și fornăie în semn de

recunoștință în momentul în care le oferi o roșie sau un castravete, orice ai de mâncare la îndemână.

Până și țăntarii se bucură frenetic că ai venit în mijlocul lor cu sânge proaspăt, de om bine hrănit, de la oraș.

Cât privește oamenii, ei vorbesc aproape toată ziua despre mâncare. Dacă le faci cadou un lăntișor de aur sau un ceas de mână, nu se bucură atât de mult cât se bucură dacă le aduci un salam, un cașcaval sau doar câteva pâini.

N-am să înțeleg niciodată de ce e atâta foamete în locul de origine al alimentelor.

26 aprilie 2005. Fetele de pe stradă au aproape toate bluze scurte, care le lasă buricele descoperite. Sunt oarecum dezamăgit. Asta am văzut și anii trecuți. Speram ca moda să le oblige anul ăsta să-și arate altă zonă a corpului.

27 aprilie 2005. G. mă întreabă de ce nu scriu nimic, în acest jurnal, despre eșecul lui Ion Iliescu la alegerile din PSD, despre ziariștii români răpiți în Irak, despre semnarea tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană. Nu sunt acestea evenimente importante?

Ba sunt. în mod special, înlăturarea lui Ion Iliescu de la putere înseamnă foarte mult pentru România, aproape la fel de mult ca înlăturarea de la putere a lui Nicolae Ceaușescu, în 1989. România a purtat timp de 15 ani un spin înfipt în talpă, zona i s-a umflat și s-a infectat, dar ea nu s-a aplecat să și-l scoată și a preferat, nu se știe din ce cauză, să meargă chinuit, strâmbându-se de durere. Acum, în sfârșit, abcesul s-a spart și spinul a ieșit de la sine, rămânând undeva în praful drumului.

Toate aceste întâmplări au, desigur, mare importanță pentru mine, dar eu *nu le cunosc decât de la televizor*. în acest jurnal vreau să povestesc *ceea ce știu din propria mea experiență*, nu ce aud de la alții. Nu vreau să cad în greșeala pe care o fac ațâți „analști politici” de a comenta viața politică exclusiv pe baza relatărilor și declarațiilor difuzate de diversele televiziuni. Mulți „anahști politici” de la noi sunt în realitate. .. cronicari TV.

1 mai 2005. Sunt un păcătos. Azi, în sfânta zi de Paște, m-am gândit la ceva nepermis chiar în timp ce ciocneam ouă roșii cu o tânără aflată prin fre invitații mei la masă. Ea își ținea oul strâns în pumn, lăsând foarte puțin din el descoperit, iar eu l-am ridicat pe al meu pregătindu-mă să lovesc. Am simțit atunci, pentru o clipă, un fel de avânt bărbătesc și am avut sentimentul că și ea așteaptă, înfricoșat-doritoare, înti-un mod foarte feminin, agresiunea mea.

8 mai 2005. Sunt într-o biserică din centrul Bucureștiului, la un botez. Preotul, expeditiv și arogant, a găsit o metodă ingenioasă ca să câștige mulți bani repede: botează șase copii simultan! Nu m-aș mira ca în viitor să instaleze în biserică o bandă rulantă pe care să stea copiii unul lângă altul, cu câte un teanc de bani alături.

9 mai 2005. Am intiat, azi dimineață, într-un magazin de accesorii auto ca să-mi cumpăr o anvelopă pentru mașină. Aveau anvelope

„reșapate”, ieftine, dar m-am întrebat dacă merită totuși să-mi iau așa ceva. Cât poate să reziste un cauciuc recondiționat?

Vânzătoarea a văzut că ezit. S-a apropiat imediat de mine și mi-a vorbit ca și cum mi-ar fi citit gândurile:

— Vă întrebați dacă anvelopele astea rezistă. Vă spun eu, rezistă. Sunt foarte bune. Le cumpără toată lumea și n-am avut până acum nicio reclamație.

În magazine se mai afla un cumpărător, un bărbat între două vârste, îmbrăcat elegant și cu o figură distinsă. A intrat și el în discuție, dând aprobator din cap. Cu o voce gravă, m-a asigurat:

— Da, domnule, sunt foarte bune. Mi-am luat și eu una anul trecut și nici până acum n-a dat semne de oboseală.

— Atunci, înseamnă că am noroc, am zis eu și am rugat-o pe vânzătoare să-mi aducă și mie una. Când ea a dispărut în magazia alăturată, s-a întâmplat ceva neașteptat. Bărbatul cu figură distinsă și-a luat o expresie conspirativă și a început să-mi facă semne de negație cu mâna, în timp ce-mi spunea în șoaptă, gâfâind dramatic:

— Nu cumpărați! Nu cumpărați! Sunt proaste! Se dezlipesc la primul drum. Eu am pățit-o...

.. Acum, în pat, cu lumina stinsă, mă gândesc la această întâmplare. Oare ce l-a oprit pe necunoscut să-mi spună în prezența vânzătoarei că anvelopele sunt proaste? Iar dacă totuși n-a îndrăznit s-o contrazică, de ce s-a apucat să laude anvelopele? Nu l-a obligat nimeni s-o facă. În sfârșit, de ce a avut grijă să mă avertizeze, în ultima clipă, că greșesc cumpărând maifa? Înseamnă că e totuși un om cinstit? În cazul ăsta, de ce e cinstit pe ascuns?

Numai celebrul psihiatru Florin Tudose ar putea să explice de ce a simțit nevoia necunoscutul să laude o marfă proastă, fără ca măcar cineva să-i fi cerut părerea.

Oricum, ciudați sunt bărbații din zilele noastre! Nu justifică aproape prin nimic rezonanța de bronz pe care o are cuvântul „bărbaf”.

Și totuși, mulțumesc lui Dumnezeu că nu sunt femeie! Dacă aș fi femeie, n-aș găsi niciun bărbat care să-mi placă și aș rămâne nemăritată.

16 mai 2005. Mă sună fiul unor prieteni, N., elev de liceu, și mă roagă să-i explic o expresie întâlnită în cartea de istorie: „scuturarea jugului otoman”:

— în primul rând — întreabă N. —, ce e acela „jug”?

— în dicționar te-ai uitat?

— Nu.

— Dacă te-ai fi uitat, ai fi aflat că e un dispozitiv de lemn în care se introduce gâtul animalelor de tracțiune. De obicei boi, bivoli, pentru că la cai se folosesc hamurile.

— Și ce legătură are jugul cu războiul de independență din 1877? —[^]
E o metaforă. Puterea otomană ne ținea atunci sub control și ne exploata, era ca un jug pe grumazul țării noastre.

— Parcă spuneți că jugul e folosit pentru tracțiune. Ce e rău în faptul că noi îi trăgeam pe turci după noi, că îi duceam, practic, înainte?

Îi explic și asta. Apoi îi explic, la cererea lui, și ce înseamnă să „scuturi” jugul. N. își închipuia că e vorba de o scuturare propriu-zisă, ca scuturarea unei haine de praf.

După ce închid telefonul, îmi aduc aminte că și eu, cu ani în urmă, la lecțiile de istorie, nu înțelegeam nimic din ce spunea profesorul (și nici n-aveam curajul să întreb, întrucât îi vedeam pe colegii mei notându-și spusele lui sau ascultându-le cu smerenie, ca și cum totul ar fi fost pentru ei foarte clar).

Cel mai tare mă nedumerea ideea că țările românești erau așezate la răspântia marilor drumuri comerciale și că asta era în favoarea lor. Cum procedau ca să valorifice acest avantaj? Cerșeau? Mi le închipuiam ca pe niște bățiâne în zdrențe, stând la răscruci de drumuri, cu mâna întinsă.

În timp ce alaiuri strălucitoare, cu căruțe mari, pline de mătăsuri, de blănuri și de praf de pușcă treceau pe lângă ele.

Chiar și acum, când sunt (mai mult decât) matur, mă întreb de ce e nevoie de o „răspântie” de drumuri comerciale pentru ca o țară să fie avantajată. Drumurile comerciale pot traversa țara și sub forma unor paralele și tot aduc avantaje.

Profesorul nu ne explica niciodată terminologia pe care o folosea, vorbea ca și cum noi am fi știut totul din naștere. Mult mai ușor mi-era la matematică, pentru a cărei înțelegere nu e nevoie decât de logică și imaginație, nu și de experiență socială. Fără experiență socială însă istoria

nu poate fi înțeleasă, or un adolescent (ca să nu mai vorbim de un copil) tocmai experiență socială nu are.

.. În secolul paisprezece s-au pus bazele statelor românești... Ce fel de baze? Cum s-au pus? Sunt și acum la locul lor? Dacă brânza pe care o cumpăr de la țărani e mai bună decât cea pe care o iau de la „stat”, înseamnă că bazele puse atunci, în secolul paisprezece, au început să se subrezească?

.. Țările din lagărul socializat reprezintă o forță... Văzusem filme cu lagăre naziste și îmi închipuiam și lagărul socialist înconjurat de sârmă ghimpată. Întâmplător, reprezentarea era corectă, dar practic eram departe de a înțelege ce sens are, când e vorba de țări, cuvântul „lagăr”.

...Clasele sociale... Ce clase?! A XI-a B? A X-a A? Ceva, ceva bănuiam, dar reprezentarea rămânea vagă.

Sferele de influență le vedeam ca pe niște baloane de săpun, plutind ușor deasupra relațiilor dintre țări. Răspândirea culturii mi-o înfățișam ca pe-o împrăștiere de gaze în urma spargerii unui recipient (și o consideram, bineînțeles, regretabilă). Iar înalta Poartă, unde mergeau frecvent domnitorii noștri, mi-o închipuiam chiar ca pe o poartă înaltă și nu înțelegeam de ce domnitorii se opreau în fața ei, iar apoi făceau cale întoarsă (în cazul că nu erau decapitați). De ce se rezolva totul acolo. La poartă? De ce nu-i invita nimeni înăuntru?

24 mai 2005. Sunt emoționat, ca pe vremea când eram tânăr și abia începusem să public. Peste câteva zile o să-mi apară o carte cuprinzând textele scrise de mine în anii anteriori pentru rubrica *Jurnal secret* din „Aspirina săracului”. Cartea, intitulată, bineînțeles, *Jurnal secret*, va fi publicată de Editura Corint din inițiativa noului ei director de imagine. Daniel Cristea-Enache (cel mai bun critic literar din România, în momentele în care eu mă aflu în străinătate). Concepția grafică a cărții îi aparține cunoscutului caricaturist Ion Barbu. Lui i se datorează și coperta — spectaculoasă. Mi-e teamă ca nu cumva unii dintre cei care intră în librării să cumpere doar coperta.

Va avea loc și o lansare a cărții, duminică, 5 iunie, la ora 12, la standul Editurii Corint din cadrul grandiosului Târg Internațional de Carte Bookarest. Va fi prezent și Mircea Dinescu, care sper că mă va lăuda (din moment ce a inventat formula de neuitat „Mulți chemați, puțini Alex”). Va fi prezent, de asemenea, Ion Caramitru (sper că împreună cu toate actrițele de la Teatrul Național, unde a fost numit de curând director). Voi da autografe (gratuit și fără greșeh de gramatică).

29 mai 2005. Se apropie momentul lansării volumului *Jurnal secret*. Ion Barbu a citit atent cartea, înainte de a fi dată la tipar, și a făcut multe desene referitoare la întâmplările povestite de mine. De exemplu, pentru a evoca grațioasele fapte care îmi atrag mie atenția pe străzile Bucureștiului, a desenat o fată cu burta dezgolită pe care scrie: ONLY FOR ALEX. Exact ca-n visurile mele!

Cei care nu se grăbesc să cumpere *Jurnal secret* acum trebuie să știe că ratează o mare ocazie, întrucât, imediat după lansare, volumele rămase necumpărate se sigilează și nu vor mai putea fi deschise decât după 50 de ani. Ce rost are, dragi cititori, să așteptați 50 de ani, când puteți să vă satisfaceți curiozitatea pe loc, duminică, la Târgul Internațional de Carte Bookarest?

5 iunie 2005. Stau la o măsuță, în plin soare, pe terasa de pe clădirea care găzduiește Târgul Internațional de Carte Bookarest, și dau autografe pe volumul recent apărut. *Jurnal secret*. În fața mea așteaptă la rând aproape o sută de persoane, cu câte un exemplar din *Jurnal secret* în mână. Predomină femeile tinere și frumoase, care roșesc când mi se adresează. Practic, aș putea zice că am atât de multe admiratoare, încât trebuie să stea la coadă ca să ajungă la mine. Din păcate, însă, multe dintre ele vor un autograf pentru... prietenul lor.

Discuția se desfășoară cam așa:

- Domnule Alex. Ștefănescu, sunt o admiratoare a dumneavoastră.
- Mă bucur, înseamnă că aveți bun-gust.
- ... Și asta de muhă vreme. ;
- De ce nu m-ați căutat? Aș fi fost cooperant. ;j
- Vă rog să-mi dați un autograf...
- Sigur. Cum vă cheamă?

T7^

— A, nu pentru mine, pentru prietenul meu. îl cheamă Liviu. Vreau să-i fac o surpriză.

Fi-ți-ar Liviu-al dracului! El stă undeva la umbră, la o bere, iar tu aștepti aici, în picioare, în bătaia soarelui, de mai o bine de o oră, ca să-i faci lui o surpriză! Asta îmi spun însă doar în gând. De scris, scriu exact invers: Liviu, cu prietenie". Și semnez nervos, dar el nu va ști niciodată în ce stare de spirit eram când am semnat.

Totuși, am motive să fiu fericit. Acum o jumătate de oră se aflau aici, ca să mă prezinte, la microfon, doi dintre oamenii cei mai inteligenți, talentați și *armonioși* din câți există în România: Ion Caramitru și IVIircea

Dinescu. N-am muncit degeaba o viață întreagă, nu mi-am petrecut în zadar zeci de ani în mijlocul cărților și la masa de scris, dacă am ajuns să fiu prețuit de oameni ca ei. Ion Caramitru are, ca actor, un mod elegant de a fi neconvențional. Mircea Dinescu, la rândul lui, are, ca poet, un mod neconvențional de a fi elegant. Aș putea să-i privesc și să-i ascult zile întregi, fără să mă plictisesc.

7 iunie 2005. Plouă cu succese, nu știu ce intenție are Dumnezeu cu mine. Cred că vrea să mă zăpăcească (ca să scriu favorabil despre cartea proastă a cine știe cărui protejat al lui). Mă aflu în „Sala rondă” a Hotelului Intercontinental, unde urmează să mi se decemeze Premiul Asociației Profesioniștilor de Televiziune din România, secțiunea „talk-show”, pentru emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV.

Așteptând să fiu invitat pe podium, mă las în voia amintirilor. Când am făcut prima emisiune, acum un an și jumătate, nu știam pe ce scaun să stau, la ce cameră de luat vederi să mă uit, ce rost are monitorul etc. Totuși, mă purtam ca și cum aș fi fost sigur pe mine. Odată l-am avut invitat pe Gabriel Liiceanu și el, simulând naivitatea, s-a uitat la casca mea și m-a întrebat, *în direct*, cu o ironie ascunsă:

— Domnule Alex. Ștefănescu, ce aveți în ureche?

Am simțit că mă pierd. Dar imediat, tot *în direct*, i-am răspuns:

— E o instalație prin care Ion Iliescu îmi transmite ce anume să vă întreb.

Gabriel Liiceanu a rămas blocat câteva secunde, iar eu am zâmbit sardonice.

Altă întâmplare este legată tot de cască. Discutam, în fața camerelor de luat vederi, cu Horia-Roman Patapievic și brusc mi-am dat seama că undeva, la „regie”, cineva a uitat să decupleze microfonul prin care sunt anunțat, în mod obișnuit, când trebuie să întrerup emisiunea pentru

publicitate. Drept urmare, auzeam în cască tot ce-i povestea un tânăr de acolo unui prieten de-a său. Peste frazele elevate ale lui Horia-Roman Patapievic se revărsa oralitatea dezlănțuită a tânărului (ceea ce m-a derutat complet): Instituționalizarea culturii duce la mortificarea spiritului creator... Avea, bă, niște craci, de te lua cu furnicături pe șira spinării... Actul cultural este în esența lui o inițiativă particulară... Și pilea gagică de nu se vedea om cu om...

— Domnule Alex. Ștefănescu, nu veniți să vă luați premiul?

Ba da, vin. Mai ales că l-am câștigat cinstit, trecând timp de un an și jumătate prin tot felul de peripeții, care mi-au pus inima la grea încercare.

8 iunie 2005. Am făcut o descoperire cutremurătoare: pisica mea. Chiti, se plictisește cu mine. Sunt prea greoi pentru gustul ei. Și prea puțin dispus să mă joc. Lui Chiți îi place — am mai povestit — să-i arunc o radieră de-a lungul încăperii, pentru ca ea să o ajungă din urmă și să mi-o aducă înapoi. Uneori îi fac hatârul, iar Chiți, fericită că îi dau atenție, aleargă în salturi după guma țopăitoare. În scurtă vreme însă obosesc și renunț, spre marea ei dezamăgire. Tot atât de mult îi place — asta n-am mai povestit — să o las să mi se suie pe umăr și să mă plimb astfel prin curtea blocului, pentru ca ea să le sfideze, de la înălțime, pe celelalte animale din curte. Dar nici la proba asta nu rezist mult: mă gândesc că râd vecinii de mine sau. Doamne ferește, că mă fotografiază cineva de la un ziar și se răspândește ideea că m-am țicnit.

În clipa asta stau la calculator și scriu în jurnalul meu secret. Chiți urcă dintr-un salt pe birou, se uită la tastatură, o miroase și mă plesnește cu lăbuța ei delicată peste mână, cu sensul: „Iar scrii prostii!”. Apoi, edificată, mă părăsește și se instalează pe canapea, de unde mă supraveghează, cu ochii întredeschiși. Privirea ei e ironică și autocompătimitoare: „Vai! Vai! Vai! Cu bolovanul ăsta trebuie să-mi duc viața!”

Am un complex de inferioritate față de propria mea pisică. Mă simt ca un bătrân care nu e în stare să-și scoată nevasta tânără, seara, la o discotecă.

12 iunie 2005. Toate posturile TV anunță eliberarea ziaristei franceze Florence Aubenas din mâinile teroriștilor irakieni. Imediat se înființează în fața camerelor de luat vederi analiștii noștri politici care nu știu nimic despre nimic, dar sunt consultați în toate problemele. Discuția dintre un prezentator de știri și un analist politic decurge în felul următor:

— Știți că ziariștii noștri au stat în captivitate împreună cu ziarista franceză...

— Se pare că au stat.

— Credeți că autoritățile franceze au colaborat cu cele românești pentru rezolvarea cazului?

— Este foarte probabil.

— Președintele Chirac va face dezvăluiri senzaționale în legătură cu eliberarea franțuoaicei?

— Va face unele dezvăluiri. Deși este posibil să nu facă.

— Dar ziariștii noștri vor spune mai multe, acum, când Florence Aubenas e liberă?

— Mi-e greu să fac presupuneri... S-ar putea să vină cu unele informații noi...

— Vă mulțumim pentru prezența dumneavoastră în emisiune...

— Și eu vă mulțumesc.

Cu aceste cuvinte, analistul politic se ridică grăbit și pleacă la alt post de televiziune ca să explice și acolo că nu știe, dar presupune și că presupuneri îi vine totuși greu să facă.

15 iunie 2005. Astăzi e ziua Domniței. Acum treizeci și cinci de ani, când eram amândoi studenți, i-am promis că, dacă se căsătorește cu mine, am să-i cumpăr un iaht.

După ce ne-am căsătorit, foarte greu am reușit să-i cumpăr o butelie de aragaz. De iaht nici n-a mai venit vreodată vorba. Viața ne-a ajustat drastic planurile făcute în tinerețe.

Acum, când mă gândesc la chestiile astea, e șase dimineața și ea încă doarme, cuminte, cu capul pe mâna stângă și cu părul răsfirat pe pernă. Ce frumos ar fi ca astăzi, de ziua ei, să-i cumpăr în sfârșit iahtul promis! I-aș propune să facem o incursiune până la mare, cu mașina, și odată ajunși acolo, i-aș arăta ambarcația zveltă și elegantă, ancorată la țarm.

— Vezi iahtul acela?

— Da. E frumos.

— Știi al cui e?

—... ?

— Al tău.

Deocamdată mă ridic din pat, mă spăl, mă bărbieresc și îmbrac o cămașă curată, ca să o pot întâmpina solemn pe Domnița, când se va trezi, și să-i spun „La mulți ani!” I-am pregătit și un cadou: o pereche de papuci de casă.

17 iunie 2005, Sunt la Conferința Națională a Scriitorilor, în aula Facultății de Drept. La microfon se află un scriitor obscur, care protestează vehement împotriva modului cum s-au distribuit indemnizațiile de merit:

Este posibil ca o persoană care câștigă 3 000 de dolari pe lună, cum ar fi Gabriel Liiceanu, să ia indemnizație de merit, iar unul ca mine, cu o pensie de 100 de dolari, să nu ia? De ce se procedează așa? De ce?

Profitând de faptul că fac parte din prezidiu și stau chiar lângă tribună, la un metru de cel ce vorbește (vehement, cu venele de la gât umflate), îi explic în șoaptă:

— Pentru că e o indemnizație de merit, nu un ajutor social!

— Poftim! explodează el. Lăsați meritul! Eu vreau dreptate!

19 iunie 2005, Clubul „Diesel”, de pe malul lacului Floreasca. Chioșcuri de vară, protejând de lumina soarelui mese lungi, încărcate de mâncăruri fine, fructe, flori și șampanie. Se aude și o muzică bună, în surdină. Realitatea TV sărbătorește, din inițiativa lui Sergiu Toader, premiile primite din partea APTR. Mă uit în jur și, văzând numai tineri (frumoși, parcă luminescenți), mi se face teamă. întreaga instituție le aparține, este pe mâna lor! Lipsește maturul înțelept, cu părul cărunt, care mi-ar inspira încredere și m-ar face să mă simt în siguranță. Acești băieți îmbrăcați în blugi și puși mereu pe răs, aceste fete subțiri, grațioase, care folosesc fardul nu pentru a se întineri, ci pentru a părea mai în vârstă sunt tot ce are Realitatea TV ca forță umană. Și totuși postul funcționează, și încă mai bine decât altele.

Nu mă pot obișnui cu situația asta. Am îmbătrânit iremediabil. Când apare, în sfârșit, și un bărbat mai în vârstă, calm, ceremonios, îmi revin în simțiri. Corabia are totuși un căpitan experimentat. Dar... mă înșel. Bărbatul este un chelner care ne întreabă dacă mai vrem whisky.

20 iunie 2005. Sunt la Ipotești, împreună cu douăsprezece actrițe tinere. Le vorbesc despre poezie, iau masa cu ele, le invit seara la lungi plimbări, le fac să râdă povestindu-le întâmplări (ușor) licențioase. Măine vom merge, tot împreună, la lacul lui Eminescu, încărcat de nuferi galbeni.

21 iunie 2005. Am uitat să precizez că, în afară de mine și de cele douăsprezece actrițe, mai sunt aici, la Ipotești, în același grup. Ion Caramitru, Mircea Dinescu, Ion Cojar, Ilie Constantin, Valentin Coșereanu, ca și câțiva actori tineri. Participă și ei la cursuri, la plimbări etc. încerc să fac abstracție de prezența bărbaților, pentru că sunt inoportuni și plictisitori. M-aș bucura să-i văd plecând cât mai repede la ei acasă.

26 iunie 2005. Azi se încheie șederea mea la Ipotești. Mi-am încărcat mașina cu bagaje și, în parcare, sub soarele toropitor, îmi iau rămas-bun de la încântătoarele actrițe și de la afurisiții de bărbați care se prefac că regretă plecarea mea. Pe ele le sărat sincer, pe ei — doar din politețe. Apoi le sărat din nou pe ele și, cu un gest energetic, viril, trântesc capacul portbagajului. Acesta se încuie automat, prin simpla trântire. Din păcate, în portbagaj se află cheile mașinii.

...Aștept singur, lângă mașină, în bătaia nemiloasă a soarelui. Un mecanic, anunțat telefonic, va veni aici cu trusa lui ca să desfacă portbagajul în care mi-au rămas captive cheile. Actrițele m-au părăsit demult. Mi-am mai luat de câteva ori rămas-bun de la ele, ca să mai treacă timpul, dar, prin repetare, scena a devenit comică, și ele, care au simțul

ridicolului, au părăsit locul. Din aureola meu de erou al plecării cu mașina la un drum de peste 500 de kilometri n-a mai rămas nimic. Mă simt ca un cowboy care, aruncându-se în șa în prezența unor admiratoare, ar fi sărit dincolo de șa și ar fi căzut grămadă în praful drumului.

.. .Vine, în sfârșit, mecanicul, însoțit de ajutorul lui. îmi cere să aștept o jumătate de oră, în altă parte, ca să nu asist la operația de recuperare a cheilor.

— Dar le veți recupera?

— Sigur.

— Cum?

— E secretul nostru. ' Mă conformez.

.. .A trecut o jumătate de oră și mă întorc la mașină. Cheile au fost, într-adevăr, extrase din portbagaj. Iar încuietorile par neatinse. Mă bucur din toată inima și îmi vine să-i strâng în brațe pe cei doi. Sunt primii bărbați de aici la care mă uit cu simpatie.

...Sunt, în sfârșit, la volanul mașinii, pe drumul european E85, îndreptându-mă spre București. în mașină se mai află o frumoasă doamnă cu ochi albaștri, Mihaela Ioan, însoțită (era inevitabil) de un bărbat, și anume de propriul ei soț, poetul Ilie Constantin. Particip, neatent, la discuția cu ei, fiind obsedat de cu totul altceva: ce anume i-au făcut cei doi mecanici mașinii mele, în jumătatea de oră fatidică în care i-am lăsat singuri cu ea?

Nu cumva i-au forțat vreo încuietoare, cu ranga, și apoi au reparat-o superficial? Iar dacă nu s-a întâmplat așa și dacă, dimpotrivă, au deschis-o cu delicatețe, nu cumva între ei și mașină s-a stabilit o complicitate amoroasă? Ce locuri sensibile i-au mângâiat? Cum anume au convins-o să-și deschidă rigidele fante de metal?

Sufăr la gândul că n-am să aflu niciodată cum s-a desfășurat aventiura extraconjugală a mașinii mele. Mă face gelos până și modul cum trădătoarea asta de mașină s-a aștemut la drum: calmă, mulțumită, cu câte un mic geamăt de voluptate la fiecare viraj. Oare de ce anume își amintește când freamătă astfel, înfiorată toată, de la faruri și până la țeava de eșapament?

1 iulie 2005. Sunt la un restaurant — La Cocoșatu' — vestit pentru micii săi. La aceeași masă cu mine se află Mircea Dinescu, Horia Gâr-bea. Victor Rebengiuc și Adriean Videanu însuși, primarul capitalei. Discuția noastră, despre... bani, se transmite în direct, la Realitatea TV, în cadrul unei emisiuni referitoare la denominarea leului.

Nu avem voie să pronunțăm numele restaurantului, ca să nu-i facem reclamă, dar Mircea Dinescu găsește, ca de obicei, o soluție ingenioasă pentru a încălca interdicția:

— Ne aflăm la... restaurantul de la Notre Dame.

Eu însumi mă ridic în picioare și apar gârbovit în fața camerelor de luat vederi. Iar Horia Gârbea continuă jocul de aluzii:

— Leul era cocoșat sub prea multe zerouri și denominarea trebuia făcută...

2 iulie 2005. Astă-noapte l-am visat pe liderul sindical de la SNCFR, unul scund, pleșuv și cu gură mare. Vorbea atât de mult și de tare în visul meu, încât simțeam că mă trezește.

— Mai taci, dracului, odată! i-am spus. Dacă ar depinde de mine, nu v-aș da voie să faceți grevă. De ce? Pentru că de când vă știu, chiar și când pretindeți că munciți, sunteți de fapt într-un fel de grevă. Trenurile din România întârzie în fiecare zi cu orele. Cred că am pierdut cel puțin un an din viață cu întârzierile voastre. Banchetele din compartimente sunt murdare, vagoanele — nemăsurate, instalațiile — defecte. Ați făcut grevă destulă până acum, aveți provizii de grevă pentru cincizeci de ani de acum înainte. A venit vremea să mai și munciți.

Individul a început să vocifereze și mai tare. Exasperat, l-am trimis în visul lui Ion Iheșcu, să țipe și acolo. A plecat furios, trântind ceva asemănător cu o ușă. În locul lui am chemat-o pe Andreea Marin, care și-a făcut imediat apariția, surâzătoare.

3 iulie 2005. Un roi de albine și-a găsit refugiul în grădina mea. Arată ca un ghemotoc mare, fremătător și stă fixat de o creangă de prun, la aproximativ doi metri înălțime. Cineva îmi spune că albinele s-au răzvrătit împotriva stăpânului lor, care le-a persecutat, sau că au plecat dintr-un stup suprapopulat, nemaisuportând aglomerația. Au matca lor și sunt în căutarea unei locuințe. La mine vor sta puțin, două-zile, până când albinele trimise în cercetare în împrejurimi vor găsi un adăpost. Ce ar trebui să fac? Să-mi procur un stup și să le adăpostesc eu.

4 iulie 2005. Umblu bezmetic prin București, în căutarea unui stup. Găsesc, în sfârșit, unul la un magazin Apimondia de pe Dorobanți. Nu-mi dau seama dacă e bun sau nu. N-am văzut niciodată cum e amenajat un stup în interiorul lui. Vânzătoarea nu știe nimic nici ea. O broșură cu instrucțiuni nu există în magazin. Cumpăr, totuși, stupul, cu două milioane de lei (vechi). Un cumpărător, binevoitor, care vede că țin stupul pe dos și înțelege că sunt neinițiat, îmi atrage atenția că am nevoie și de rame.

- Ce fel de rame? Nu fac expoziție de tablouri.
- Rame, pentru faguri.
- Aveți rame? o întreb pe vânzătoare.
- Avem. Cumpăr un set.
- Și folii de ceară de albine! adaugă profesorul meu de apicultură.
- Păi foliile nu și le fac albinele singure?
- Nu, ele fac fagurii. Dar trebuie să aibă un început.

îi **cer** vânzătoarei folii. Nu mi le poate vinde decât dacă aduc ceară de albine în schimb.

— De unde să vă aduc, doamnă, ceară? Albinele mele încă n-au început să producă.

După multe discuții, plec împreună cu necunoscutul, acasă la el, unde îmi vinde folii din propria lui rezervă și mă învață cum să le instalez.

6 iulie 2005. Am mai cumpărat și alte ustensile pentru albinărit, inclusiv o mască de protecție, cu care arăt ca un spărgător de bănci. Din păcate, însă, azi-dimineață, când am ajuns în sfârșit la grădină, n-am mai găsit nici urmă de roi.

8 iulie 2005. Stau de vorbă cu Cristian Țopescu, cu care urmează să fac o înregistrare pentru emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV. îi ascult vocea cu timbrul ei inimitabil — decis, stenic, exprimând o solitudine sportiv-bărbătească — și re trăiesc momente din tinerețe, când aceeași voce, răzbătând dintr-un „tranzistor” ieftin, undeva, pe dealurile din împrejurimile Sucevei, mă făcea să mă îmbăt de farmecul ideii de competiție sportivă. Este extraordinar că am prilejul, acum, să-l cunosc pe omul care părea, atunci, un personaj din altă lume, inaccesibil. De la el și de la Jules Veme am învățat ce înseamnă dorința de performanță, sohdaritatea umană și fairplay-ul. Pe Jules Veme n-am să pot să-l întâlnesc niciodată, dar Cristian Țopescu se află, iată, aici, în fața mea. Ce noroc!

10 iulie 2005. Miorlăielile amoroase nocturne ale motanilor seamănă cu urletele de groază ale unor oameni atacați de asasini fioroși. Sau cu vaietele celor aflați în agonie. Când le aud, sunt tentat să sar în ajutorul presupuselor ființe omenești copleșite de suferință.

Așa mi s-a întâmplat și astă-noapte, când chirăieli și găjăieli cumplite, venind parcă direct din Iad sau dintr-o cameră de tortură a Securității, m-au trezit din somn. Am stat o clipă cu ochii deschiși pe întuneric, ca să mă dezmeticesc, apoi, convins că în curtea blocului se petrece o crimă, m-am năpustit pe scări, îmbrăcat în pijama. Ajuns jos, am ieșit val-vârtej din bloc, regretând că nu-mi luasem cu mine o armă, măcar un cuțit de bucătărie,

care să-mi dea curaj. În scurtă vreme am descoperit că nu era vorba decât de o nuntă pisicească. Enervat, lipsit de glorie, m-am întors în apartamentul meu și, nemaireușind să adorm, m-am uitat până dimineața la televizor. Ca să nu-i trezesc pe vecini, am dat sonorul televizorului la minimum. Drept urmare, o noapte întreagă, i-am văzut pe Călin Popescu Tăriceanu și Traian Băsescu mișcând din buze, fără să le aud cuvintele.

12 iulie 2005. Mi s-a făcut dor de demnitarii noștri. Aproape toți se află în străinătate, ca participanți la conferințe, expoziții, simpozioane, congrese, consultări, campionate, convorbiri, funeralii și *summit-un*. Știu că nu se pot întoarce imediat, întrucât trebuie să facă un anumit antrenament înainte de revenirea în România, pe poligoane speciale.

prevăzute cu gropi, gunoaie, câini vagabonzi, cerșetori și hoți. Un asemenea antrenament necesită timp.

Totuși sunt nerăbdător să-i văd întorcându-se acasă. Le aduc aminte, respectuos, că România se află în sud-estul Europei. Are capitala la București.

14 iulie 2005. Am altă părere decât cea a întregii societăți românești despre oamenii care au căzut victime inundațiilor. Unii merită ajutați, într-adevăr. Alții trebuie învățați să se poarte. Aceștia din urmă, obraznici și revendicativi, își doresc nu atât să vadă apele retrăgându-se, cât să-l vadă pe prim-ministru intrând și el în noroi până la gât. Stângismul lor agresiv amintește de vremea când indivizi de joasă extracție, angajați ca gardieni la închisori, îi băteau cu sete pe deținuții politici.

Și unii, și alții însă trebuie să înțeleagă că statul *nu are obligația* să-i ajute. Despăgubirea lor este exclusiv o chestiune de bunăvoință. Autorităților le revine obligația să salveze vieți, cu elicoptere și ambulanțe, să refacă drumuri și poduri etc. Restituirea bunurilor materiale pierdute nu constituie, în nicio țară din lume, o datorie a statului. Responsabilități de acest gen au numai firmele de asigurări. Când mi s-a spart casa și mi s-a furat și mie „agoniseala de-o viață”, nu m-am dus la insul insolent care îl bruftuluia pe Călin Popescu Tăriceanu (numai și numai pentru că avea în sfârșit ocazia să insulte un om de bună condiție), nu m-am dus, deci, la el să-i cer bani (așa cum îmi cere el mie, pentru că, cerând statului român, îmi cere și mie). Am suferit în tăcere și am regretat că n-am avut bunurile din casă asigurate.

Pe de altă parte, a ajuns de un prost-gust insuportabil văicăreala care a cuprins aproape toată țara. Tragedii mult mai mari au fost trăite de predecesorii noștri decent, fără atâtea lamentații melodramatice, luate din

repertoriul cerșetorilor. Nu înțeleg această lipsă de demnitate. Și nu-i găsesc nicio scuză.

18 iulie 2005. Surorii mele, A.M., profesoară la Politehnică, i-a apărut de curând o lucrare de specialitate, *Termografia în infraroșu*. Este o carte de 350 de pagini, care mă intimidă. Nu înțeleg aproape nimic din cuprinsul ei. Formule matematice supraetajate, diagrame, tabele și, mai ales, o terminologie greu accesibilă neinițiaților: „Efectul fotovol-taic este utilizat în construcția fotodiodelor, fototranzistorilor și pentru detectoarele de radiații din arseniură de indiu (InAs) sau antimoniură de indiu (InSb) și telurură de cadmiu și mercur (HgCdTe), cu timpi de răspuns de ordinul nanosecundelor.” Nu înțeleg aproape nimic, dar înțeleg bine ce efort intelectual, de lungă durată, este investit în această construcție de idei tehnico-științifice. Totodată, îmi dau seama ce importantă este o asemenea carte, despre controlul nedistructiv al calității materialelor. Nu trebuie să tai în două o piesă de oțel ca să afli dacă are un defect ascuns. Este suficient să-i faci o „termografie în infraroșu”.

Când mă sui într-un avion, mă simt în siguranță și datorită cercetărilor surorii mele. Fiecare element component al lui a fost verificat prin mijloace delicate, care nu i-au afectat integritatea și rezistența.

Cu mult timp în urmă, copii fiind amândoi, sora mea, deși avea cu aproape doi ani mai puțin decât mine, mă ocrotea în diverse situații. Odată, într-o iarnă, m-a salvat de la moarte, trăgându-mă de sub gheața unui râu, sub care intrasem după o cursă cu sania. Era să moară și ea acolo, dar nu s-a lăsat până când nu m-a văzut pe mal.

Asta face și acum, îi ocrotește pe oameni, prin cercetările ei. Cu acest gând în minte, deschid din nou cartea. Efectul fotovoltaic și arseniura de indiu nu mă mai intimidă, mi se par o expresie a tandreții.

20 iulie 2005. La redacție, la „România literară”, un tânăr venit în vizită mă întreabă „De cine e *Moartea câprioarei*: de Lucian Blaga sau de Nicolae Labiș?”. Îi răspund: „De Adrian Năstase.”

22 iulie 2005. I-am ironizat, cândva, pe bărbații care consideră cucerirea femeilor un fel de acțiune vânătorească și dau sfaturi de genul:

— Trebuie să o prinzi pe tipă într-un moment în care se plictisește și să nu-i lași timp de gândire. Sari pe ea, îi ții mâinile la spate, o săruți pe gât, sub lobul urechii etc.

Îmi închipuiam că așa gândesc numai bărbații care nu gândesc. Iată că am acum în față o carte întreagă de sfaturi privind cucerirea femeilor, scrisă de un prozator despre care credeam că va reprezenta ceva în

literatura română: Cornel George Popa. Cartea, intitulată *Bărbatul ca produs* și subintitulată *Cum pot fi cucerite femeile*, începe cu o confesiune surprinzătoare:

„Ori de câte ori merg cu tramvaiul sau cu autobuzul și stau pe scaun, îmi vine să bag mâna sub fusta femeilor de lângă mine.”

Bravo, Comei George Popa, în timp ce hoții de buzunare plănuiesc să le bage mâna în poșetă, tu visezi să le bagi mâna sub fustă! Vai de soarta bietelor femei! Și eu care îmi imaginam, naiv, că ori de câte ori mergi cu tramvaiul sau cu autobuzul, te gândești să scrii un roman cum nu s-a mai scris, cu care să bagi mâna sub fusta Premiului Nobel!

Tot ceea ce urmează, pe parcursul a 300 de pagini, este la fel de ridicol. Autorul ne face cunoscute diverse „metode” de seducere a femeilor, folosind pentru exemplificare episoade amoroase din propria lui biografie. Dacă le-am aplica, am avea senzația, neplăcută, că nu noi, ci Cornel George Popa este acela care, prin intermediul nostru, se culcă cu femeile „cucerite”.

23 iulie 2005. Am hotărât ca anul ăsta să nu mai merg la mare (deși, din 1978 și până în 2004, am mers în fiecare an). De ce? Pentru că am de lucru. Nici nu am luat bine această hotărâre și am și început să regret. Stau trist la masa mea de scris și îmi închipui sutele de femei frumoase de pe plaja de la Neptun, plictisindu-se de moarte în absența unui bărbat adevărat. Cu metodele de cucerire învățate de la Cornel George Popa, aș fi putut să dau vara asta lovitura.

26 iulie 2005. De când fac parte, ca Trahanache, din tot felul de comitete și comiții, am prilejul să citesc numeroase CV-uri. Autorii lor își exhibă, bineînțeles, caUătățile, ceea ce mi se pare firesc. Mă miră însă să constat că mulți dintre ei enumera printre caUătăți și faptul că sunt apolitici.

„Nu sunt membrul niciunui partid!”, „Nu fac politică!”, „Sunt apolitic!” — clamează ei, cu mândria cu care declară domnișoara Cucu că n-a fost atinsă de niciun bărbat.

În realitate, este o rușine să fii apolitic. Înseamnă că nu-ți pasă de ceea ce se întâmplă în jurul tău. Că vrei ca alții să-și bată capul cu modernizarea societății căreia îi aparții, urmând ca tu doar să beneficiezi de rezultatele efortului lor.

Să ne închipuim cum ar arăta un CV în care cineva s-ar lăuda cu... amoralitatea sa:

„Am absolvit facultatea de... Sunt doctor în... Sunt căsătorit și am doi copii... Sunt amoral...”

Nimeni nu face însă greșeala să mărturisească așa ceva. Prea este clar pentru toată lumea că amoralitatea reprezintă o atitudine condamnată. Un om care nu face deosebirea între bine și rău, care nu se angajează în susținerea binelui și combaterea răului ne sperie.

La fel ar trebui să ne sperie însă și un individ apolitic. Noi ne zbatem aici, în România, într-un vârtej de curenți politici contrare, suntem la un pas de a dispărea în această turbulență a istoriei, iar el asistă, imperturbabil, la drama noastră.

Din punctul meu de vedere, a fi apolitic echivalează cu a fi amoral. Ori de câte ori descopăr într-un CV mențiunea orgolioasă „Sunt apolitic!", scriu în dreptul ei: „Să-ți fie rușine!".

28 iulie 2005. Sunt la grădină și sap un șanț adânc de jur-împrejurul magnoliei de la intrare. Trebuie să o mut undeva, în adâncul grădinii. Arborele are deja 4-5 ani și e mai înalt decât mine. Mă străduiesc să-l disloc împreună cu o bucată de pământ cât mai mare, ca să nu-i deranjez rădăcinile. Efortul este supraomenesc. Mă gândesc să mă duc să cer ajutoare, dar fac o ultimă încercare și... gata. Uriașa bucată de pământ, de peste o sută de kilograme, se desprinde, cu magnolia înfiptă în ea. Urmează transportul, cu roaba, până la noua groapă, săpată din timp și udată. I-am calculat bine dimensiunile. Magnolia, cu tot cu gogoloiul de țărână din jurul rădăcinilor, încapă perfect în ea. O să reziste? N-o să i se scuture mâine-poimâine toate frunzele?

29 iulie 2005. Stau de vorbă cu Nicolae Manolescu (invitatul meu din această săptămână la emisiunea „Un metru cub de cultură") într-un cafea din Casa Presei. Nu aud deloc ce spune, din cauză că la o masă alăturată mai mulți tineri de 20-22 de ani, rași în cap, cu șepci de pânză așezate strâmb pe scăfârlii și cu veste cu multe buzunare, vorbesc tare, asurzitor, iar uneori izbucnesc în hohote de râs bubuitoare. Mi se face rușine și bâigui un fel de scuze:

— Să știți, e o nepolitețe involuntară, ei sunt de fapt băieți de freabă, dar au obiceiul ăsta să vorbească tare... Toți din generația lor fac la fel... Poate ați observat că și muzica o dau la maximum...

Nicolae Manolescu zâmbește ironic:

— Am observat. E o generație care are timpanul gros și himenul subțire.

30 iulie 2005. E o căldură înăbușitoare, chiar și acum, la ora 4 noaptea, și nu pot dormi. Dar nu din cauza căldurii, ci pentru că mă obsedează magnolia. Ieri a fost la fel, caniculă, și n-am nicio îndoială că

pământul din jurul ei s-a uscat rău de tot, ca o cărămidă. Iar eu stau aici, în pat, la numai 17 kilometri distanță de biata plantă, și o las să moară. Mă ridic din pat, cu grijă, să n-o trezesc pe Domnița, mă îmbrac pe întuneric, și ies din casă. Apoi mă sui în mașină și, străbătând străzi mai mult pustii, ajung la grădină în douăzeci de minute. Câinii din împrejurimi mă recunosc și nu mă latră. Magnolia, însetată, are o tresărire de bucurie (și, parcă, de dragoste) când mă vede. O ud cu furtunul, încet, ca să intre apă multă în pământ în jurul ei, pe o zonă cât mai întinsă. Apoi, expeditiv, mă întorc în București, parchez mașina, intru silențios în apartamentul meu de la etajul trei și, reîmbrăcând pijamaua lăsată la îndemână în hol, mă strecor în patul conjugal. Este ora 6. Trezindu-se pentru o clipă. Domnița mă întreabă:

— Unde ai fost?

— Am băut un pahar cu apă de la frigider. E tare cald.

2 august 2005.0 nouă înregistrare pentru emisiunea „Un metru cub de cultură”, de data aceasta cu Emil Constantinescu. Subiectul: Cultura șefului de stat. Emil Constantinescu și-a petrecut ultimele săptămâni în... munți, cu studenții săi de la geologie. La Casa Presei își face apariția bronzat, zvelt, surâzător. Mă uit la el, emoționat. Acest om a condus România timp de patru ani. Numele lui va fi titlul unui capitol din istoria țării mele. „Emil Constantinescu — afirmă tranșant americanul Robert D. Kaplan, cunoscut specialist în această zonă a Europei — a fost primul conducător român legitim din punct de vedere moral de la moartea regelui Ferdinand, în 1927.” în mod curios, aproape nimeni din cei aflați întâmplător pe lungul coridor al Casei Presei nu se arată impresionat de apariția fostului președinte al României. Nici dacă ar trece pe coridor Ștefan cel Mare nu ar tresări cineva. Toți sunt blazați, insensibili, preocupați exclusiv de ei înșiși. Au priviri goale — parcă *li* s-au administrat sedative. Aproape că mi se face frică.

3 august 2005. Nu mai am loc în casă de cărți. Camera mea de lucru este arhiplină. în afară de biblioteca propriu-zisă, care acoperă integral pereții, de la podea până la tavan, inclusiv zonele de deasupra ferestrei și a ușii, mai există teancurile de cărți de pe birou, de pe masa alăturată, de pe calorifer și de pe pervaz. Aceste teancuri sunt atât de înalte, încât adeseori se răstoarnă și nu mai am unde să pășesc. Ca să pot ieși din cameră, trebuie să pun un picior pe un roman de Nicolae Breban, apoi celălalt picior pe un volum de versuri de Mircea Dinescu. Și risc să mă dezechilibrez pentru că trec de la 700 la 70 de pagini. Și pentru că alte

volume — *Enciclopedia* sau *Word-ul pentru avansați* — au căzut strâmb și stau de-a curmezișul.

Dar și celelalte încăperi sunt invadate de cărți. În baie, un vraf mare de cărți amestecate cu reviste zace pe mașina de spălat rufe. În bucătărie, numeroase volume sunt clădite pe frigider, până la tavan. Iar în camera de zi am cărți aproape peste tot. Pe televizor, alături de televizor, în spatele fotoliilor, pe (și în) dulapul de haine (care n-a încăput în dormitor tot din cauza cărților).

Și aglomerația de hârtie tipărită crește în continuare. Poștașul îmi sună frecvent la ușă ca să îmi înmâneze câte un plic voluminos în care știu dinainte ce este. De la redacția „României literare” mă întorc de fiecare dată cu șapte-opt kilograme de cărți. Iar dacă plec în provincie, la revenirea acasă abia reușesc să târăsc valiza, plină de producția editorială a unei întregi zone.

Culmea este că mai și cumpăr cărți, din librăriile pe care le frecventez în continuare, ca pe vremea când abia începeam să-mi alcătuiesc o bibliotecă. Când ajung acasă cu servieta plină de noile achiziții, îmi dau seama că nu mai am loc în apartament nici măcar pentru un *haiku* scris pe o foiță de țigară. Arunc în grabă la gunoi câteva cărți proaste, ca să creez spațiu pentru cele proaspăt achiziționate (care de obicei sunt și ele proaste). Odată am ținut temporar câteva cărți noi la frigider, pentru că n-am găsit repede volumele fără valoare pe care să le arunc. Domnița s-a mirat când le-a văzut acolo. Dar știind că hârtia și cemeala tipografică n-au multe calorii, a acceptat fără comentarii acest nou obicei culinar al meu.

6 august 2005. Visez o televiziune care să aibă asupra publicului un efect paradoxal: să-l atragă și, în egală măsură, să-l respingă.

În primul rând, bineînțeles, să-l atragă. Televiziunea trebuie să fie un spectacol non-stop al existenței umane. Un super-serial cu șase miliarde de personaje care: ară pământul, primesc premii Nobel, fac dragoste, iau parte la războaie fratricide, pictează îngeri, mor de sete în deșert, zboară în cosmos. Tot ceea ce înseamnă ceva pentru oameni, tot ceea ce este îmbucurător, dureros, alarmant sau dătător de speranță pentru ei trebuie să-și găsească locul pe dreptunghiul de sticlă luminescentă.

Televiziunea visată de mine are, însă, și forța să-l respingă pe telespectator. Mesajul ei este: „Ți-am arătat ce se întâmplă în țara ta și în lume. Ai văzut ce mare nevoie este de oameni activi, care să crească copii, să stingă incendii, să construiască diguri, să lupte cu teroriștii sau chiar să

facă filme pentru televiziune. Acum, du-te și tu și trăiește viața adevărată, nu urmări la nesfârșit emisiunile TV!"

Prea mulți oameni stau ore în șir, nemișcați, cu figuri cadaverice, în fața televizoarelor. Ei rămân astfel nu pentru că programul ar fi atrăgător, ci pentru că acționează asupra lor ca un drog.

Televiziunea ideală este aceea care îi cheamă pe oameni în întunericul ei magic și care, în același timp, îi gonește afară, în lumina matinală a acțiunii.

12 august 2005. Cunoscuții mei de peste cincizeci de ani nu au reușit să învețe să folosească computerul. (Nicolae Balotă a învățat la peste șaptezeci, dar el... e Nicolae Balotă.) Nici măcar să-și culeagă textele la computer nu știu. Continuă să scrie cu pixul sau, expresie a maximei modernizări, cu mașina de scris, pentru care caută disperăți panglici de 13 mm în librării. Sunt atât de străini de informatică, încât își închipuie că „digital” vine de la „deget” și „pixeli” de la „pix”. Cât despre computer, au impresia că este un fel de tiășnaie tehnică, cu care se pot face tot felul de scamatorii. Când i-am spus unuia dintre ei că articolul lui, scris de mână, trebuie „băgat” în computer, s-a uitat întrebător la monitor (pe care îl confunda cu computerul), încercând să înțeleagă ce căpăcel ar trebui dat la o parte pentru a introduce în aparat foile de hârtie, eventual făcute sul.

În ceea ce mă privește, sunt mândru că știu să lucrez la computer. Intoduc și administrez nu numai texte, ci și fotografii. Corespund prin e-mail. Accesez diverse surse de informații cu ajutorul internetului. Este ca și cum aș avea o profesie în plus. Dacă n-aș mai fi bun ca scriitor, în-aș putea face secretară. O secretară-bărbat. Mi-ar plăcea să le văd atunci pe tinerele scriitoare venind la mine curtenitoare și rugându-mă să le culeg câte un text.

14 august 2005. Întâlnire cu toată familia, la o grădină de vară lângă l'olitehnică. Mă uit la fratele meu, la sora mea, la copiii lor, la partenerii cu care i-au făcut pe copii, la soția mea, la mama soției mele, la mama soției fratelui meu... încă trăim, încă suntem împreună... Unii lipsesc la apel, fie pentru că au avut, azi, altceva de făcut, fie pentru că între timp au murit. Alții, copiii, au apărut în familia noastră de puțină vreme, din neant (asta ca să nu zic exact de unde). În linii mari, familia merge înainte.

Cu ceva, totuși, nu mă pot împăca, oricât m-aș încuraja singur: cu faptul că părinții mei nu mai sunt în viață. Închid o clipă ochii și mi-i închipui alături de noi. Îi văd aievea în minte. Și tresar când aud vocea politicoasă, dar brutal de reală, a chelnerului:

— Dumneavoastră ce doriți la aperitiv?

15 august 2005. Stau în fotoliu, la televizor, și urmăresc un film american, din plăcerea perversă de a mă scufunda până peste cap în stupiditate. E un film pentru producerea căruia s-au cheltuit multe milioane de dolari. Mașini care se ciocnesc violent și se răstoarnă, elicoptere care se prăbușesc, iahturi care explodează. Un individ intră într-un bar și, cu un pistol automat, face praf și pulbere (și stropi) un întreg rastel de sticle de whisky. Altul năvălește cu automobilul într-o piață și dă rămă o grandioasă piramidă de lădițe cu fructe (de genul celor etalate la noi de Ziua Recoltei). Chiar dacă unele momente sunt opera unor experți în efecte speciale, tot s-au cheltuit mulți bani, întrucât și acești experți costă. Milioane de dolari — pentru un film care nu emoționează deloc, pe nimeni. Cum naiba reușesc rușii, fără avioane, fără dinozauri, fără arme cu laser, cu numai două-trei personaje, într-un decor banal, să-i emoționeze pe spectatori până la lacrimi?

16 august 2005. Am scanat azi fotografia unei tinere scriitoare. Am așezat-o cu fața în jos pe geamul de sticlă, am lăsat jos peste ea capacul și am apăsat pe butonul care declanșează scanarea. În timp ce raza de lumină misterioasă de dedesubt îi explora fața, gâtul, pieptul, coborând vertiginos spre bazin, mă simțeam tot mai tulburat. Apoi, când am auzit micul țipăt electronic care anunță încheierea scanării, am țipat și eu, involuntar.

18 august 2005. Mă uit în oglindă. Mă uit în fiecare zi, fără să mă văd. Acum, însă, mă studiez cu atenție, ca să constat ce s-a mai întâmplat cu mine. M-am cam dus dracului. Am fața descompusă, din cauza vârstei, dar și din cauză că astă-noapte iar n-am dormit. Am stat și-am lucrat până la 4 dimineața, bineînțeles, tot la *Istoria literaturii române contemporane*, care nu se mai termină. Am avut programare la mare, la Vila Scriitorilor de la Neptun, pentru perioada 1-10 august, și am anulat-o, în ultimul moment. Urma să plec, apoi, în Statele Unite (cumpărasem bilet la avion, obținusem viza), dar am renunțat la călătorie, spre dezamăgirea prietenilor mei de acolo.

Stau aici, ca un prizonier, în București, unde aerul a devenit irespirabil și mă degradez rapid. Iar în loc să mă ocup exclusiv de carte, mă mai și agită toată ziua, colaborând la diverse reviste, posturi TV etc, ca să-mi câștig existența. Abia noaptea mă întorc la teancul de printuri de pe biroul meu, ca să revizuiesc textul, să-l actualizez, să-i adaug ilus-trațu.

Mi-ar fi plăcut ca în această perioadă să mă aflu sub protecția unei instituții și să nu mai am altceva de făcut decât să lucrez la carte. Dar cum

poți să convingi pe cineva să te ocrotească, atâta timp cât ești un bărbat de cincizeci și opt de ani, mare și greoi, fără nimic de ființă vulnerabilă?

Dacă aveam talent actoricesc, m-aș fi deghizat într-o femeie gravidă, în câteva luni, scutit de toate celelalte treburi, aș fi terminat în mod sigur cartea. Nu știu ce s-ar fi întâmplat când aș fi fost dus la maternitate. Eventual, le-aș fi spus celor de acolo că m-au luat prea târziu cu Salvarea și că între timp am născut la o tipografie.

22 august 2005. Sunt la mine, la grădină, după o absență de câteva săptămâni. Ploile catastrofale din ultima vreme n-au putut să distrugă aici nimic, au avut, dimpotrivă, un efect binefăcător. Livada, care până nu demult părea sărăcăcioasă (deși cei 110 pomi i-am udat cu sârg zece ani la rând), a căpătat un aspect păduros. Te... pierzi în ea. Cel mai frumos arată salcia plângătoare, mare cât o casă cu etaj. Ramurile mlădioase îi atârnă de jur împrejur, ca o perdea verde, până la pământ. Nici nu se mai vede banca de sub ea, pe care, inevitabil, am numit-o încă de acum câțiva ani, când am instalat-o, „banca îndrăgostiților”.

Trecerea timpului lucrea/ă în favoarea grădinii. Cu mult după moartea mea, aici va fi o splendoare. Vreau să le transmit o informație îndrăgostiților care vor sta pe banca destinată lor, când eu nu voi mai fi pe lume.

Salcia plângătoare mi-a fost adusă cadou de Paște, în 1999, într-o... poșetă. Cea care mi-a făcut acest dar original este doamna Măria Marian, scriitoare și editoare. Mi-aduc aminte scena. A deschis fermoarul de la poșetă și a scos de acolo o mlădiță delicată, cu rădăcini mătăsoase, pe care mi-a înmănat-o cu grijă. Mi-a explicat despre ce-i vorba, iar eu m-am simțit imediat înduioșat. Am făcut repede o adâncitură în pământ, lângă fântână, am plantat mlădița și am udat-o. I-am urmărit evoluția în fiecare zi, până toamna. Apoi, în anii următori, am avut grijă ca racordul furtunului la pompa de apă din fântână să nu fie perfect, astfel încât, la orice folosire a furtunului pentru stropirea grădinii, o șuviță de apă să se strecoare pe alături și să ajungă la salcie. Ce frumoasă relație de complicitate, între mine și plantă!

Salcia a crescut repede, i-a ajuns pe ceilalți pomi din grădină, i-a întrecut!

I-am spus doamnei Măria Marian că, dacă se supără pe mine și vrea să-și ia darul înapoi, trebuie să îndeplinească o singură condiție: să-l ia în poșetă, așa cum l-a adus.

27 august 2005. Aproape în fiecare zi sunt oprit pe stradă de necunoscuți care mă felicită pentru emisiunea „Un metru cub de cultură” de la Realitatea TV sau îmi spun, pur și simplu, pe un ton victorios:

— Vă știu de la televizor! Femeilor le răspund stereotip:

— De ce vă pierdeți timpul cu unul ca mine? Uitați-vă mai bine la Mircea Radu!

Și pentru bărbați am un răspuns standard (la fel de ipocrit):

— De ce vă pierdeți timpul cu unul ca mine? Uitați-vă mai bine la Andreea Marin!

Astăzi am trăit un moment de un umor nebun. M-am întâlnit față în față cu doi oameni de la țară, un bărbat și o femeie, amândoi bătrâni, probabil soț și soție, care veniseră cu cine știe ce treburi prin București. El pășea cu greu, sprijinindu-se de un baston, și, cu toate că era gârbovit, își ținea capul pleșuv ridicat, chiar dat puțin pe spate, ca să vadă cât mai bine spectacolul străzii. Ea, sprintenă și grijulie, încărcată de bagaje, îl depășea din când în când involuntar, se oprea să-l aștepte, îi corecta traiectoria și-l boscorodea.

Ajuns în fața mea, bătrânul s-a oprit stupefiat, apoi, trăind un fel de iluminare, m-a arătat cu degetul și mi-a spus înecându-se de emoție:

— Un metru cub de cultură!

Bătrâna l-a dat repede la o parte, cu intenția vizibilă de a-l apăra, și mi s-a adresat, umilă:

— Vă rog frumos să-l iertați! Nu știe ce spune.

30 august 2005. Mi-a dat telefon Simona Bălănescu, fermecătoarea Simona Bălănescu de la Realitatea TV, și m-a invitat la nuntă.

— La nunta cui? am întrebat, cu o presimțire rea în suflet.

— La nunta mea!

Sunt dezolat. Poftim, și Simona Bălănescu se mărită! Toate se mărită! Cum naiba să le păzesc pe toate? E deajuns să le las o clipă nesupravegheate și le și înșfacă nenorociții de bărbați, care stau mereu la pândă, ca niște animale de pradă. În special cele frumoase, ca Simona Bălănescu, sunt victime sigure.

Fierb de gelozie ori de câte ori o femeie se mărită. Pe toate cele tte miharde de tipe de pe planetă le consider ale mele, din principiu, și sufăr la fiecare încălcare a drepturilor mele de proprietar.

Visez să dispară, peste noapte, toți bărbații de pe Pământ. Să trăiesc într-o lume fără bărbați. Ce fericit aș fi! De câtă atenție aș fi înconjurat!

Cum m-ar mai răsfăța femeile! M-ar lua cu asalt și s-ar încaiera între ele numai ca să ajungă să mă atingă!

Iar eu aș fi foarte generos. Aș face vizite de lucru în diferite țări numai ca să mă pun la dispoziția cât mai multor admiratoare. În fața hotelului în care aș fi cazat s-ar forma de fiecare dată, încă de seara, cozi interminabile și toată noaptea aș auzi ciorovăiala celor așezate la rând. Aș ieși în balcon și, după ce aș fi aclamat, le-aș da asigurări de genul:

— Doamnelor și domnișoarelor! Vă garantez că se va proceda democratic. Toate veți fi tratate la fel, indiferent de vârstă, rasă, naționalitate, religie... (la sex nu va fi cazul să mă refer).

A doua zi, aș dovedi că știu să mă țin de cuvânt. Cu această ocazie aș simți o satisfacție răutăcioasă secretă descoperindu-le așezate la rând pe toate cunoscutele mele de acum, cărora le fac curte fără succes de ani de zile. Ca să mă joc puțin cu sufletul lor, le-aș cere femeilor-bodyguard din preajmă:

— Vă rog să verificați dacă aceste doamne au actele în regulă!

Și m-aș bucura, zâmbind mefistofelic, aflând că uneia sau alteia i-a expirat cartea de identitate.

— Îmi pare rău, aș spune, dar nu pot să încurajez în niciun fel ne-respectarea legii.

— Vai! s-ar lamenta ele. Nu puteți să faceți o excepție? Vă rugăm! Vă implorăm.

— Nu! aș răspunde eu.

Iar nu-ul meu ar suna la fel — categoric, intratabil — ca nu-ul pe care mi-l spun ele azi.

3 septembrie 2005. Sunt la un restaurant din parcul Herăstrău, cu un grup de prieteni. S-a lăsat întunericul. Ne-am ales o masă pe terasă, sub un arbore bătrân și foșnitor, iluminat din interiorul frunzișului de un lampion. E frumos, dar 100 de grame de whisky costă cât salariul meu de redactor-șef pe o zi. O zi întreagă trebuie, deci, să muncesc pentru ca la sfârșitul ei să-mi pot permite să dau peste cap acest pahar care are pe fundul lui un deget de băutură.

— Noroc, Alex!

Zic și eu „Noroc!”, dar întârzii să duc paharul la gură.

4 septembrie 2005. Mă sună F. și-mi povestește cum, întorcându-se cu mașina de la Brașov la București, a fost oprit de poliștii de la circulație în dreptul aeroportului Otopeni. În mașină mai erau M., soția lui F., și T., băiețelul lor, în vârstă de cinci ani

— Mergeam, îmi explică F., încă tulburat de absurditatea celor întâmplare, cu viteza de 50 de kilometri pe oră, așa cum scrie în regulament.

Toate mașinile din sensul nostru de mers ne depășeau vijelios, unii șoferi claxonându-ne în semn de dispreț. La un moment dat am fost oprit, într-un stil energic, de un echipaj de poliție. Unul dintre pohtiști a venit la mine și m-a somat: „Hai, dați-mi jucăria!” Ce jucărie?! O clipă, am crezut că e vorba de o jucărie a copilului meu... „Repede! Scoateți jucăria! N-avem timp de așteptat!” M-am zăpăcit complet. Copilul a început să plângă, fiindcă nu-l mai văzuse niciodată pe tatăl lui admonestat, într-un sfârșit am înțeles. Polițistul credea că am un aparat de detectare a radarului, interzis de lege. „N-am așa ceva....Nici nu știu cum arată...” După alte câteva încercări de a mă convinge să-i dau aparatul, polițistul a înțeles că a mers prea departe: „Am impresia că m-am înșelat. Nu aveți dumneavoastră față de om care să mintă.” Și-a cerut scuze, m-a salutat și m-a lăsat în pace. Am uitat să-l întreb ce m-aș fi făcut dacă aș fi avut, din naștere, o față de om care minte... Grija mea era să-l liniștesc pe copil care, speriat, continua să plângă.

Acum, ajuns acasă, mă gândesc obsesiv. Dintre zecile de mașini care treceau cu viteze de 120-160 de kilometri pe oră, niciuna n-a fost oprită. M-au oprit tocmai pe mine, singurul care mergeam cu viteza regulamentară. Asta mă înnebunește. În România devii suspect dacă... respecti legea. Măine-poimăine o să mă tiezesc cu cătușe la mâini pentru că nu fur.

6 septembrie 2005. într-un top al prostului-gust ar tiebui să figureze:

Gestul tandru-tovărășesc cu care Ion Iliescu le prinde pe femei de antebraț, în timpul conversației. Dantura completă, ca un mulaj în porțelan, a lui Comeliu Vădim Tudor. Asemănarea lui Miron Cozma cu un Eminescu pictat de un pictor amator. Tonul afectat cu care Răzvan Theodorescu pronunță cuvântul „cultură”. Figura de fante acrit a lui Laszlo Tokes. Zâmbetul lat, de om atotștiutor, și vorbirea gângăvită, cu multe „ăăă”-uri, ale lui Comei Nistorescu. Tinerețea bătrânicioasă a lui Victor Ponta. întoarcerea recentă a lui Petic Roman, îmbrăcat în haine de un bun-gust desăvârșit, la Ion Iliescu. Modul aferat în care continuă să meargă parlamentarii pe coridoarele Casei Poporului, în timp ce ziariștii încearcă să dialogheze cu ei. Aerul marțial pe care și-l iau jandarmii când amendează o țărancă bătrână pentm că vinde pătranjel pe stiadă fără autorizație. Rapiditatea cu care se zgribulesc, de frică, aceiași jandarmi, devenind bmsc orbi și surzi, când apare în preajma lor o bandă de răufăcători fioroși.

10 septembrie 2005. Lucrez, de dimineată până seara, la *Istoria literaturii române contemporane*. Casa întreagă s-a transformat într-un șantier al cărții. Azi e ziua în care pun ordine în fotografii. Sunt înconjurat de portretele a sute de scriitori contemporani, așezate peste tot unde am găsit puțin loc liber. G. Călinescu și Tudor Vianu stau pe calorifer și se uită în tavan. Ana Blandiana zâmbeste, modestă, pe birou, chiar în stânga mea. Mircea Dinescu mă privește dezaprobator de pe telefon (dacă mă sună cineva, trebuie să-l dau la o parte, ca să pot ridica receptorul). Pe Adrian Păunescu l-am așezat pe o vază de flori fără flori — îl văd de la distanță, perorând mut, dar impetuos. Eugen Simion stă pe o boxă conectată la computer, iar Nicolae Manolescu — pe cealaltă boxă. Când îmi pun muzică, amândoi vibrează imperceptibil, dornici parcă să danseze. Multe fotografii sunt împrăștiate pe podea: Marin Mincu, Liviu Ioan Stoiciu, Nichita Danilov și alții. Ori de câte ori ies din cameră, pășesc atent, printre ele, ca atunci când merg desculț prin iarbă și mă feresc de spini.

Am și o fotografie a Irinei Nichit, frumoasa și talentata poetă din Basarabia. Stă închisă în sertarul din fața mea. Când rămân singur în cameră, trag sertarul și o contemplan minute în șir.

12 septembrie 2005.0 ajut pe Domnița să pună suc de roșii pentru iarnă. Avem un aparat foarte bun — cum n-am avut niciodată până acum — de scos sucul din roșii. Ne uităm la el recunoscători, după ce o viață întreagă ne-am chinuit cu tot felul de caricaturi de aparate, care, în loc să scoată sucul din roșii, scoteau sufletul din noi.

Nu-mi închipui viața fără un stoc mare de sticle cu suc de roșii pentru iarnă. Suc de roșii făcut în casă, nu cumpărat de la magazin! Am avut prieteni pe care i-am părăsit pe neașteptate și ei n-au înțeles niciodată de ce. I-am părăsit, fără comentarii, în momentul în care am aflat că la venirea iemu n-au în cămară suc de roșii. Dacă îmi place o femeie, evit să mă uit în cămara ei, ca să nu fiu dezamăgit. Prefer să trăiesc cu iluzia că are un raft întreg cu sticle cu suc de roșii și că pe sticle există etichete pe care se menționează soiul de roșii și data preparării sucului.

Chiar și oamenii pe care îi admir ar scădea mult în ochii mei dacă aș afla că nu sunt în regulă la capitolul ăsta. Fără suc de roșii în cămară, nici Andrei Pleșu, Gabriel Luceanu sau Horia-Roman Patapievici nu mi s-ar niaia părea atât de inteșgenți.

13 septembrie 2005. Este foarte enervant că trebuie să plătești un impozit pentru casă, pentru mașină sau pentru alte bunuri. Este ca și cum ai fi cumpărat aceste bunuri în rate și trebuie să plătești pentru ele până la

sfârșitul vieții. Nimic nu este de fapt cu adevărat al tău. Ești pus în situația de a cumpăra periodic bunăvoința societății, ca să te lase să ai ceea ce ai.

Dacă aș fi dător de legi, aș stabili să se procedeze exact invers, într-o societate organizată de mine, impozit ar plăti cei care n-au proprietăți, pentru că n-au. Iar cei care au ar primi periodic recompense în bani, pentru că s-au străduit să aibă și pentru că în felul acesta au scutit societatea de grija lor.

17 septembrie 2005. Timp de o zi și ceva — ieri și azi-dimineață — am căutat un plic cu o mie de dolari pe care îi aveam pregătiți ca bani de buzunar pentru plecarea în America. În America nu m-am mai dus, dar dolarii am tot amânat să-i depun din nou la bancă (de când mi-a fost spartă locuința, toți banii pe care îi am, mulți-puțini, numai la bancă îi țin). Mi-aduceam clar aminte că plicul cu cei o mie de dolari a stat multă vreme pe biroul meu și că la un moment dat, dar aceasta era deja o amintire vagă, am hotărât să-i găsesc un loc mai bun. Care era însă acest loc — nu reușeam să-mi amintesc.

Știind despre mine că sunt ingenios, l-am căutat întâi în cele mai originale locuri: dedesubtul unor sertare, în spatele caloriferului, sub mochetă, în căptușeala paltonului, între coperta și supracoperta unor albume. Nimic. M-am ambiționat tot mai mult. Am mutat din locul lor canapeaua și fotoliile, am dat la o parte biroul, am deplasat chiar cu câțiva centimetri biblioteca. În zadar. M-am umplut de praf în cursul acestor explorări și mi-am făcut vânătăi și zgârieturi. Când s-a întors Domnița din oraș și m-a găsit cu lanterna în mână, încercând să-mi strecur capul între dulapul de haine și perete, a rămas uimită:

— Ce faci?!

— îl caut pe amantul tău. Unde l-ai ascuns?

În scurtă vreme a început și ea să caute, alături de mine, nenorocitul de plic. Partea proastă era că îl căuta exact unde îl căutasem și eu. A trebuit să mai pierd ceva timp ca să-i explic ce locuri anume fuseseră cercetate. Culmea este că, după ce o instruisem pe ea, am început eu însumi să revin la acele posibile ascunzători, cuprins parcă de un acces de nebunie. Mă uitam o dată, de două ori, de o sută de ori în același ungher și tot nu consideram verificarea încheiată. M-am străduit să mă calmez și mi-am spus că a venit vremea să-mi continui investigația în locuri mai banale: în sertare, în dulapuri, în buzunarele hainelor, în serviete ș.a.m.d. Așa am descoperit obiecte de care uitasem de ani de zile, scrisori cărora nu le răspunsesem sau pe care nici măcar nu le deschisesem, pixuri primite

cândva cadou, acum cu pasta complet uscată, diplome dobândite pentru meritele mele literare, fotografii făcute la nu știu ce chef și chiar un cercel desperecheat (poate al Domniței, dar n-am riscat s-o întieb). Întârziem cu aceste obiecte în mână și mă lăsam cuprins de reverii. A fost frumos.

Noaptea însă n-am reușit să adorm și, întins în pat, am continuat să caut, în propria mea minte: „Unde dracu' l-oi fi pus?”. La ora cinci dimineața am sărit din pat, străfulgerat de ideea că l-am pus între filele unei cărți. În vârful picioarelor, ca să n-o trezesc pe Domnița, m-am dus în camera mea și am luat metodic carte după carte. O răsfoiam și o așezam la locul ei, în bibliotecă. Uneori, privirea îmi era afrasă de câte un pasaj, pe care îl citeam în treacăt. Am redescoperit, în felul ăsta, frumuseți literare cu care nu mă mai întâlnisem de multă vreme, în unele cazuri din timpul facultății. Din cauza lor, căutatul înainta tot mai încet. Am hotărât să țin cărțile pe dos, ca să nu mă mai seducă cu farmecul lor.

Așa m-a găsit Domnița, cu o carte ținută pe dos, pe care mă chinuiam totuși s-o citesc, mânat de curiozitate. A crezut că mi-am pierdut mințile și s-a speriat. Apoi, descoperind un plic pe biroul meu, l-a ridicat plină de speranță:

— Nu e ăsta?!

— Nu. Ăla cu banii n-are nimic scris pe el.

— Și totuși, ăsta e! Uite!

Și a scos, din plic, zece bancnote de câte o sută de dolari. Da, ăla era!

Până la urmă, mi-am dat seama ce se întâmplase. Cu câteva săptămâni în urmă, vorbind la telefon și neavând agenda la îndemână, mi-am notat în grabă o adresă pe plicul cu dolari de pe birou. Iar ieri și azi-dimineață, cuprins de febra căutărilor, am ignorat cu desăvârșire acest plic, ca și cum n-ar fi existat: *eu căutam un plic complet alb*.

24 septembrie 2005. Sunt în Sala IVIare a Teatrului Național, la premiera comediei muzicale *Chicago*. Am întâlnit aici oameni pe care îi admir: Mona Muscă (împreună cu soțul ei, ceea ce nu m-a împiedicat să o sărut pe obraji ei frumoși, de păpușă Barbie), Mircea Dinescu (care, bosumflat, cum e mereu în ultima vreme, dar cu umorul lui dintotdeauna, a concediat-o ingenios pe o ziaristă insistentă: „La întrebările astea vă răspunde mai bine Alex. Ștefănescu!”) și Ion Caramitru însuși, directorul Teatrului Național, ceremonios și prietenos și... neînconjurat de actrițe, cum mi-l închipuiam.

Spectacolul, cu interpreți supertalentați — Monica Davidescu, Ilinca Goia, Maia Morgenstem, Ștefan Bănică, Silviu Biriș, Anca Țurcașiu ș.a. —

este o feerie și îmi îmbată sufletul de voioșie, de exuberanță și de recunoștință față de cei care l-au realizat. Totodată, mă face să mă gândesc la „vremurile bune” din istoria României, pe care eu nu le-am trăit, dar despre care am citit, și anume la acele vremuri în care lumea mergea la „lunion” ca Zița lui Caragiale, sau la spectacolele de revistă cu Constantin Tănase, frecventa grădinile de vară, teatrele de estradă și se bucura pur și simplu de viață, într-o țară încă neurătită de comunism.

Chicago mi-a creat pentru o clipă iluzia că în România a început, din nou, un moment istoric fast, în care se trăiește *cu plăcere*, cum nu s-a mai întâmplat de șaizeci de ani.

25 septembrie 2005. Ieri seară, după ce am ieșit de la *Chicago*, am găsit mașina spartă. Neavând ce să fure, hoții s-au mulțumit până la urmă cu **6** oglindă retrovizoare. Iar bani scoși din buzunar, iar timp pierdut la *service* \ îmi vine să cer azil politic în spațiul spectacolului de *music-hall* care m-a încântat atât de mult ieri și să rămân până la sfârșitul vieții printre actrițe și dansatoare superbe, scăldat de valuri de muzică.

27 septembrie 2005. Sunt de neuitat versurile pe care diverși cântăreți tineri le compun pentru cântecele lor. „De neuitat”, în sensul propriu al expresiei, ceea ce înseamnă că îmi rămân în minte și nu mai pot să scap de ele. Multă vreme m-a obsedat distihul, Jvli s-a pus pata pe tine/ Orice-ai face nu e bine!” în prezent obsesia mea e alt distih, mai concis: „Tu mă vrei/ E OK!”.

Merg pe stradă și în minte îmi răsună, la fiecare pas: „Tu mă vrei/ E OK!, Tu mă vrei/ E OK!, Tu mă vrei/ E OK!”. — Ce faci, Alex? Vorbești singur?

Așa m-a interpellat azi o cunoscută de-a mea, pe bulevardul Dacia, la intersecția cu calea Dorobanți. Noroc că nu înțelesese cuvintele. Ar fi putut crede că-i sunt adresate.

28 septembrie 2005. Mă bărbieresc, ca în fiecare dimineață, și mă uit atent în oglindă, la mine însumi. Ce bine arătăm! Și cum am ajuns! într-o nuvelă a lui Liviu Rebreanu, *Dintele*, este vorba despre o femeie întie două vârste care descoperă că i se clatină un dinte și se simte invadată de neliniște, înțelegând că a venit, și pentru ea, vremea băttâneții. Eu am depășit demult această etapă, a surprizei. De la o săptămână la alta se prăbușesc mari părți din edificiul sănătății mele, iar eu înregistrez aceste pierderi cu calm și fără să mă împotrivesc în vreun fel. Cu ani în urmă, când am aflat că tiebuie să port ochelari, am suferit foarte mult, era prima proteză care intra în viața mea. în prezent, chiar dacă aş rămâne fără un

ochi, nu m-aș alarma deloc, m-aș persifla folosindu-mă de replica unui personaj dintr-un banc de demult:

„Hai nu face pe nebunuV Că vezi meciu' și cu unu'!"

1 octombrie 2005. Un șoarece a căzut astă-iamă într-un borcan gol din cămară și n-a mai ieșit de acolo. A făcut probabil nenumărate tentative de a se cățăra pe peretele de sticlă, dar a eșuat de fiecare dată și în cele din urmă, extenuat, și-a dat sufletul. L-am găsit primăvara, închircit, cuibărit în moarte ca într-un culcuș.

Și eu am senzația că am căzut într-un borcan din care nu mai pot să ies. În fiecare zi mănânc mult și devin tot mai greoi, citesc cărți proaste, până la un fel de abrutizare, ca să-mi fac meseria de critic literar, urmăresc ce se întâmplă în România și mă indignez, respir aerul încărcat de praf al Bucureștiului, răspund de dimineața până seara la telefoane și e-mail-uri, beau multe cafele și întârzii noaptea la masa de scris, iar apoi, întins în pat, nu mai pot să adorm din cauza surescitării. Câteodată, visez să-mi iau un avânt cum nu s-a mai văzut, să evaderez din viața pe care o

duc, să mă salvez. Dar totul rămâne în stadiul de intenție. La primăvară, voi fi găsit mort pe fundul borcanului.

2 octombrie 2005. Mi-aduc aminte un moment din biografia mea când m-am simțit în stare să-mi schimb radical viața. Eram în Bulgaria, într-o „vizită de documentare" ca scriitor și traversam munții Rodopi într-o Volga neagră, împreună cu un șofer elegant și politicoș și un translator pitoresc, volubil, dornic mereu să se facă util. Ne-am oprit într-un sat, ca să bem apă de la un șipot amenajat la marginea drumului, în dreptul unei case de piatră. Din curtea acelei case a ieșit o bătrână care ne-a poftit înăuntru și ne-a sfătuit să nu bem așa, pur și simplu, apă, ci să gustăm întâi niște dulceață de fragi făcută de ea. După ce am mâncat dulceață și am băut apă de la șipot, atât de rece, încât paharele s-au aburit instantaneu, am vizitat gospodăria bătrânei și am simțit o încântare fără margini, ca și cum m-aș fi întors la mine acasă, după peregrinări fără rost prin lume. Totul îmi plăcea: lemnele de foc frumos stivuite, vacile calme și liniștitoare din grajd, găinile cârâitoare din curte, câinele care mă privea dintr-o parte, cu un singur ochi, ca pe un intrus netrebnic, bucătăria de vară la intrarea căreia atâneau șiraguri de ardei roșii și ceapă, brazii uriași care străjuiau casa și care, la fiecare adiere de vânt, scoteau un foșnet metalic.

Am aflat de la translator că bătrânei îi murise de câteva săptămâni soțul, că nu mai avea pe nimeni și că îi era foarte greu fără o mână de bărbat în gospodărie. „Cine să taie lemnele? Cine să repare poarta?" l-am

propus băttânei, în glumă, să mă primească pe mine ca ajutor, și ea, crezând că vorbesc serios, a acceptat cu entuziasm (probabil fiindcă văzuse că sunt masiv, puternic și că mă port cuviincios). **în** momentul acela m-am gândit și eu, cu toată seriozitatea, să rămân definitiv acolo și să mi se piardă urma din România. Timp de câteva secunde am trăit beatitudinea celui care deja luase hotărârea de a începe o nouă viață. M-am și văzut, în imaginație, trăind fericit și neștiut de nimeni, în satul acela din munții Rodopi, scoțând apă din fântână, adăpând vacile, stând cu bătrâna în bucătăria de vară în timp ce ea mi-ar fi pregătit „șopskii salat”. Din nefericire, după câteva secunde, curajul de a face o schimbare atât de mare m-a părăsit și am renunțat la idee. Din cauza lașității, am pierdut ocazia de a mă salva.

4 octombrie 2005. **în** tiroleibuzul 79, pe un scaun din față, o domnișoară frumoasă, cu o fustă din material de *blue-jeans* foarte scurtă, intenționat zdrențuită, își mișcă nervoasă un picior, apropiindu-și și depărtându-și ritmic genunchii. Un domn în vârstă, distins, care stă lângă ea în picioare, ținându-se de bară, îi spune confidențial, dar destul de tare ca să audă toți cei din jur:

— Domnișoară, chestia aia tiebuie spălată, nu aerisită,

10 octombrie 2005. Am stat de vorbă ieri, în hniște, cu un bătiân dinti-un sat de lângă București. Ceea ce mi-a spus el pe un ton firesc, ca și cum ar fi povestit întâmplări banale, m-a cutremurat. Fiul lui bea zilnic prin crășme sordide din București și se întoarce acasă fără bani și bătut. Când se frezește din beție, îl bate la rândul lui pe propriul lui tată, până îl umple de sânge.

Un vecin al bătrânului bea și el, o jumătate de Utru de țuică dimineța și altă jumătate de litru seara, din producție proprie. După ce bea, devine arțăgos și o stâlcește în bătaie pe soția lui, care scapă numai dacă fuge la timp, în grădină.

Bătiânul are și o vecină, o femeie în vârstă, rămasă văduvă, care și ea bea frecvent, se îmbată și adoarme pe unde se nimerește. Cu o zi în urmă fusese la cules de porumb și adormise pe câmp, sub soarele necruțător.

în afară de fiul de la care încasează zilnic bătaie, bătrânul a mai avut un băiat. Acela a murit însă acum șapte ani, înjunghiat de un alt tânăr din

sat, beat și iresponsabil. Când i s-a dus alcoolul din cap, ucigașul și-a regretat cumplit fapta, dar asta nu l-a ajutat să scape de închisoare, unde se află și în prezent.

Toți acești oameni nu sunt niște haimanale. Muncesc până se spetesc. Au mâinile grele de muncă, dar și delicate, datorită iscusinței. Sunt mâini pe care aproape că simt dorința să le sărut, în semn de respect.

Știu, bieții de ei, să muncească, dar nu știu să trăiască. Se afundă singuri în nenorocire, își bat joc de ei, practică o sinucidere lentă. De ce? De ce?

12 octombrie 2005. Sunt la o recepție și discut cu un ziarist străin care îmi pune tot felul de întrebări tendențioase în legătură cu situația din România. Eu însă nu mă pierd cu firea și apăr, atât cât se poate, imaginea țării mele dragi.

— Ce e cu dezordinea asta de la voi? mă întreabă, candid, ziaristul.

— Nu e dezordine, explic eu prompt. Este o agitație fertilă, o efervescentă care demonstrează că românii s-au trezit la viață.

— De ce nu se găsesc medicamente în farmacii?

— Se găsesc.

— Dar am văzut cozi imense...

— A, sunt bătrâni care se plictisesc singuri în casă și se adună în fața farmaciilor ca să mai stea de vorbă între ei. Le putem considera un fel de cluburi în aer liber.

— De ce sunt conduse cele două camere ale Parlamentului de oameni pohtici din opoziție? Ce fel de revoluție portocahe ați făcut dacă Senatul și Camera Deputaților sunt prezidate de personaje care amintesc mai curând de culoarea roșie?

— E un mod original în care i-a pedepsit poporul român pe Nicolae Văcăroiu și Adrian Năstase pentru că au colaborat cu un fost activist al PCR, Ion Iliescu.

— Pedepsit?!

— Da. Dumneavoastră credeți că e ușor să stai pe un scaun înalt, într-un loc vizibil, sub privirile dezaprobatore a milioane de români?

— Câtă vreme vor mai fi câini vagabonzi pe străzile orașelor?

— Mereu. Noi iubim animalele. Dumneavoastră ați observat numai câinii. Dar când ne veți cunoaște mai bine, veți descoperi că tratăm cu aceeași larghețe șobolanii, gândacii, țânțarii și chiar microbii din corpul nostru.

.. Țin astfel piept, multă vreme, răutăcioaselor insinuări ale interlocutorului meu. Mă simt deja obosit, dar el îmi mai pune o întrebare:

— Dacă tot a venit vorba de Ion Iliescu, „fost activist al PCR”, cum ziceți dumneavoastră... De ce este tolerat în continuare în viața politică clin

România? De ce i se mai dă prilejul să se pronunțe cu aplomb în probleme de maximă importanță?

Cu un efort suprem, îi răspund:

— Nu este tolerat. A dispărut de multă vreme din viața politică.

— Cum așa?! îl văd mereu la televizor.

— Sunt... sunt... imagini de arhivă, bâigui eu, epuizat, dar fericit că am reușit să-mi servesc până la capăt patria.

14 octombrie 2005. Sunt la redacție și stau de vorbă cu o domnișoară care vrea să afle dacă versurile scrise de ea pot fi publicate. (Din păcate, nu.) Toți ceilalți colegi ai mei au plecat demult, unul după altul, nu înainte de a mă privi semnificativ („Alex, vezi ce faci!"). Domnișoara, de douăzeci de ani, este frumoasă și conștientă de frumusețea ei. După ce rămâne doar cu mine, în redacția pustie, mă privește patetic și îmi spune că... mă iubește! De foarte multă vreme. (De douăzeci de ani?!)

Înțeleg că își dorește cu ardoare să-și publice versurile și că pentru asta ar face orice. De exemplu, ceea ce face chiar acum: simulează o pasiune devastatoare pentru mine.

Nu există nici măcar o șansă de unu la o mie să o cred. În cel mai bun caz, și anume în cazul că nu e cinică, este îndrăgostită de un Alex. Ștefănescu imaginar. Eu reprezint pentru ea ideea de literatură, față de care are o adorație mistică. Succesul meu la această domnișoară nu este al meu, ci al lui Shakespeare și al lui Thomas Mann.

În timp ce ea îmi atinge — fremătătoare și timidă în același timp — mâna pe care o țin pe birou, deasupra unui teanc de printuri, mă las în voia imaginației. Să presupunem că, prin absurd, tânăra și încântătoarea femeie chiar mă iubește. Să presupunem, de asemenea, că și eu, abătân-du-mă de la fidelitatea mea conjugală devenită legendară, m-aș îndrăgosti de ea. Ce i-aș putea oferi?

Nu mă refer la bani, la poziție socială etc. Mă refer la momentul în care ne-am apropiat unul de altul și ne-am îmbrățișat. Ce aș putea să-i pun la dispoziție din corpul meu de bărbat de cincizeci și opt de ani (pe care îi voi împlini în curând, la 6 noiembrie) acestei minunate domnișoare?

Cunoscuții mei ar putea zice: păml. Am, înti-adevăr, un păr încă surprinzător de bogat și foarte puțin încărunțit. Dar dacă aș lăsa-o să mă mângâie pe păr, ar descoperi repede cine știe ce denivelare a capului ascunsă în el.

Să-mi apropii ochii de ochii ei? Să ne simțim unul altuia zbaterea genelor? Ar fi minunat, dacă n-aș avea o conjunctivă cronică. În afară de

faptul că ar exista riscul să i-o transmit, n-aș putea participa la această acțiune plină de tandrețe pentru că ochii, pur și simplu mă dor, la orice atingere, oricât de delicată.

Nici urechile nu mi-ar plăcea să mi le atingă. De când am îmbătrânit, mi-a crescut păr pe ele.

De un sărut înfocat nici nu poate fi vorba. Dinții îmi stau încă bine înfiți în gingii, dar sunt galbeni și nicio pastă de dinți din lume, oricâtă reclamă i s-ar face, nu-i mai poate albi. Ar fi oribil ca limba ei ca o petală de trandafir să vină în contact cu acești dinți pe care mai e depus și tartru.

Să-mi desfac brațele și s-o aștept să-mi sară de gât? Nici gâtul nu i-l pot pune la dispoziție. Scârțâie la fiecare mișcare, probabil din cauza unei spondiloze cervicale.

Sau s-o iau în brațe și s-o îndemn să-și rezeme capul de pieptul meu? Musculatura mea pectorală, cu care cândva mă mândream, e acum flască.

Să sar etapele și să-i pun în mână acel obiect pe care Ion Creangă l-a multiplicat miraculos în *Povestea poveștilor*! Nu știu însă în ce stare se află obiectul în cauză — pur și simplu nu l-am mai văzut de mult, din cauza burții.

Nici să alerg romantic pe străzi, alături de tânără, ca în filmele românești de dragoste, nu pot. Picioarele mă dor, atacate de reumatism. Și mai am, la degetele picioarelor, și câteva unghii încarnate.

Mă scutur de gânduri și revin la realitate. N-au trecut decât câteva secunde. Domnișoara a progresat: acum mă mângâie pe mână. Cu asta, a nimerit-o. Măinile le am încă frumoase. Mă ridic și îi spun enigmatic:

— Domnișoară, v-am oferit tot ce vă puteam oferi. Acum, vă rog să mă lăsați. Trebuie să dau câteva telefoane.

21 octombrie 2005. Se împlinesc cinci ani de când mi-a fost spartă locuința. O singură noapte am lipsit de acasă și eu, și soția mea, aflându-ne la Ploiești, la mama soției mele, și exact în acea noapte, între orele 2 și 3, s-a dat lovitura.

La jaf au participat trei sau patru persoane. Cumnata mea, care locuiește în același bloc cu mine, tocmai ieșise, însoțindu-și câinele, în curtea interioară a blocului, spre care dau ferestrele apartamentului meu,

și a constatat, surprinsă, că toate erau luminate. Totodată a observat mai multe siluete de bărbați trecând cu o grabă suspectă dintr-o cameră în alta. Înțelegând imediat că este o spargere (știa că eu și soția mea suntem la Ploiești), a anunțat Poliția. Într-un timp scurt — aproximativ șase minute — au sosit tinerii înalți și bine făcuți, cu cagule, de la „forțele speciale”. S-au

desfășurat rapid, au intrat în apartament cu armele în mâini, au urcat pe scări până la ultimul etaj, dar n-au găsit pe nimeni.

Cumnata mea ne-a telefonat și nouă, la Ploiești, trezindu-ne din somn. Am îmbrăcat în grabă o canadiană peste pijama, soția mea și-a luat și ea peste cămașa de noapte un pulover și ne-am suit amândoi în mașină. Până la București, tulburat de noutatea situației, am condus prost și riscant, dar n-am pățit nimic. Când am intrat în casă, am crezut că fac un atac de inimă. Nici în filmele unor mari regizori nu mai văzusem o atât de expresivă imagine a *devastării*. Toate lucrurile fuseseră scoase din locurile lor consacrate — dulapuri, sertare, rafturi de bibliotecă etc. — și aruncate pe jos. Nemaifiind frumos rânduite, ocupau surprinzător de mult spațiu, practic *umpleau casa* și cu greu reușeau să pășești printre ele. Călcam de fapt pe un strat gros de cămăși mototolite, farfurii sparte, stilouri strivite, cărți, acte, CD-uri și manuscrise. În camera mea de lucru, cele aproape 10 000 de plicuri cu informații despre aproximativ 4 000 de scriitori români fuseseră smulse din fișier și împrăștiate peste tot. În plus, în semn de dispreț, intrușii aduseseră ouă din frigiderul din bucătărie și le izbiseră, unul după altul, de birou, de telefon, de tavan, de geamurile bibliotecii, pângărind încăperea în care îmi cheltuisem o mare parte din viață la masa de scris.

Această vrăjmășie absurdă la adresa mea m-a durut chiar mai mult decât faptul că mi se furaseră niște lucruri de valoare (un laptop, un casetofon etc.)

Polițiștii care au venit să facă procesul-verbal de constatare a jafului au provocat și ei noi distrugeri, folosind, pentru prelevarea de amprente, un praf negru, cu care au mânjit, din exces de zel sau nepricepere, covoare și pereți, perdele și cearșafuri. Mi-au interzis să ridic de jos un ceas de mână japonez, care scăpase ca prin minune nefurat („Nu atingeți nimic! Trebuie să luăm întâi amprente!"), iar după plecarea lor am constatat că ceasul dispăruse. Al treilea val de vandalism l-a reprezentat venirea ziariștilor și a operatorilor TV. care, angajați în veșnica și frenetica lor competiție profesională, s-au năpustit în camere, călcând din nou în picioare lucrurile de pe jos și dărâmând chiar un dulap. O reporteră TV ghidușă, cu fustă scurtă, m-a tras după ea în fața camerei de luat vederi și a început să turuie:

— Stăm de vorbă, stimați telespectatori, cu criticul literar Alex Ștefănescu, căruia i-a fost spartă acum o oră locuința. După cum vedeți,

căutând bani și obiecte de preț, hoții au devastat totul. Vă rugăm, domnule Alex Ștefănescu, să ne spuneți ce simțiți în aceste momente?

întrebarea fusese formulată pe un ton săltăreț-ștrengăresc, cu totul inadecvat, care m-a făcut să izbucnesc în râs. Reportera i-a făcut semn operatorului să oprească filmarea.

P.S. Din acea noapte funestă și până azi, timp de cinci ani. Poliția nu m-a mai căutat *niciodată* ca să-mi ceară informații necesare anchetei (de exemplu, ca să mă întrebe cine anume mai știa că eu și soția mea vom lipsi o noapte de acasă) sau ca să mă țină la curent cu mersul investigațiilor. Poate că au dreptate cei care îmi șoptesc că n-a fost o spargere obișnuită. Când a avut loc spargerea eram președinte al Asociației de Sprijin pentru Emil Constantinescu, iar în laptop aveam informații despre șaizeci de mii de membri ai asociației...

2 noiembrie 2005. Eu și Domnița ne-am făcut prostul obicei de a... vorbi cu pisica noastră, Chiți. Ea nu ne răspunde *niciodată*, dar noi îi vorbim, cu încredere, fără să ne descurajăm. Și mai avem și un mod ciudat de a-i vorbi: o bruftuluim în toate felurile, din dragoste, o admonestăm afectuos.

Mă întreb cu groază ce-și închipuie vecinii noștri (care *n-au de unde să știe că vorbim cu pisica*). La urechile lor ajung zilnic, prin pereții subțiri ai blocului, fraze de genul:

(Domnița:) „Iar vrei să mănânci? Nu ți-e rușine? Toată ziua mănânci! Bravo! Mi-ai ocupat fotoliul! Nu mai am loc în propria mea casă! De ce naiba te uiți la televizor dacă nu înțelegi nimic? Și nu te mai scărpină când vorbesc cu tine! Nu te-a învățat nimeni să te porți?”

(Eu:) „Lasă-mă-n pace! Am de lucru! Dă-te jos de pe mine! Degeaba mă privești așa! Nu mă mai cucerești tu cu farmecele tale obosite! Ah, m-ai zgâriat! Vrei s-o încasezi! Uite ce e! **Ia** mai ieși și pe afară! Poate am norocul să te mănânce un câine! Sau să-ți arunce cineva o sticlă în cap de la balcon!”

Uneori mergem chiar și mai departe cu insultarea tandră pisicii:

(Domnița:) „Te-am strâns de pe drumuri și acum mă sfidezi?! Una-două te sui pe masă. Nu vezi că ai labelle murdare? Crezi că mă înduioșezi cu mustățile tale pleoștite? Nu te-apropia de mine! De când te-am văzut mâncând un gândac, îmi faci scârbă!”

(Eu:) „Văd că dai din șolduri, curvă ce ești! Nu pleci nicăieri, stai aici în casă! în zadar insiști. Lasă că te castrez **eu, ca** să nu mai umbU brambura pe străzi!”

7 noiembrie 2005. Am stat multe ore la calculator și acum, în drum spre redacție, pe bulevardul Dacia, îmi vine să dau *dublu clic* pe toate femeile pe care le întâlnesc în cale. După un timp trec la fapte. Aleg o blondă care merge grăbită și, fără să-i cer consimțământul, îi dau *dublu clic* între sâni. Aștept să se întâmple ceva, să cadă hainele de pe ea, dar nimic. încerc varianta *clic + open*, tot în zadar.

Asta e! Mă joc mai departe. întâlnind un soț și o soție, care se țin de braț, o selectez pe ea și o *salvez*, iar pe el îl uimit în *recycle bin*.

Mă gândesc, apoi, că ar fi bine să-mi îmbunătățesc înfățișarea, ca să am succes la femei. Marchez anumite părți din corpul unui *macho*, întâlnit și el pe stradă, dau *copy* și, punând cursorul pe mine, dau *paste*. Astfel dotat, o acostez pe o domnișoară cu fustă scurtă. Ea mă face cu ou și cu oțet. Trebuie să dau repede *delete* pe ea, ca să nu se ajungă la scandal.

11 noiembrie 2005. Gata, a ieșit de sub tipar cartea la care lucrez (cu intermitențe) din 1995: *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*. O țin în mâini — are trei kilograme (2 950 de grame). Este singura dintre cărțile mele cu care pot să omor pe cineva: dacă îi dau în cap cu **ea**, cade lat.

12 noiembrie 2005. încă de la șapte dimineața începe să sune telefonul. Sunt persoane care mă felicită pentru **carte** sau mă întreabă de

mm unde pot să și-o procure. Toată agitația asta (măgulitoare pentru mine) a declanșat-o Mircea Dinescu, care, aseară, la Realitatea TV, ca invitat al lui Stelian Tănase, a prezentat cartea cu entuziasm: „Este cel mai frumos cadou pe care l-am primit de ziua mea. Abia aștept să vizitez lumea scriitorilor, așa cum a descris-o Alex. Ștefănescu. Sunt nerăbdător ca un copil pe care părinții urmează să-l ducă la grădina zoologică.”

A spus ceva și despre talentul meu, dar a fost atât de elogios, încât mi-e rușine să-i reproduc cuvintele, chiar și într-un jurnal secret.

Puțini scriitori știu să se bucure, ca Mircea Dinescu, de succesul altora.

19 noiembrie 2005. Mă întreb cum se explică agitația cu totul ieșită din comun pe care o provoacă *Istoria...* Cred că intrigă, înainte de toate, marea cantitate de muncă investită în ea. 1 176 de pagini format mare (**28 X 22** cm), cu un text care reprezintă echivalentul a **2 000** de pagini dactilografiate (**4 000 000** de semne după numărătoarea făcută de computer), 110 capitole, peste 1 500 de ilustrații (fotografii, desene, manuscrise facsimilate, coperte de cărți, afișe, reproduceri de artă), un indice de nume în care sunt menționate mai mult de **2 000** de personalități,

un sumar care ocupă **9** pagini... în România există mulți oameni inteligenți și talentați (ca mine!), dar puțini sunt capabili să și muncească.

Ieri după-amiază, Mihai Tatulici a făcut la Realitatea TV o ediție specială despre cartea mea, la care au participat Nicolae Breban, Augustin Buzura, Mircea Dinescu, George Bălăiță, Daniel Cristea-Enache, Mihail Gălățanu și alții. M-am simțit... sărbătorit, a fost o frumoasă și neașteptată răsplată pentru mine, după zece ani de muncă, în care mi-am cam ruinat sănătatea. Când am explicat că textul cuprinde 4 000 000 de semne, Mihai Tatulici mi-a replicat cu umor:

— Chestia asta nu-mi spune nimic. S-ar putea ca dumneavoastră să fi scris de **4 000 000** de ori litera A.

I-am răspuns:

— Vă înșelați. Am folosit uneori și litera B.

20 noiembrie 2005. Gluma lui Mihai Tatulici, inspirată, mi-a rămas în minte. Litera A... Și atâtea alte litere... De când mă știu, scriu, cu cele mai diferite instrumente de scris, în cele mai diferite situații...

În clasele primare scriam cu un toc (nu-i spuneam „condei”, ci „toc”) cu peniță, pe care îl înmuiam din când în când în călimară. Dacă cerneala se usca vreodată pe peniță, o umezeam cu vârful limbii, pe care rămânea (ca și pe colțurile buzelor) o dără albastră. Aveam și creioane, cu mină de grafit; le ascuțeam cu o lamă de ras, din rezervele tatei (mult mai târziu au apărut ascuțitorile chinezești). În clasa a doua, tata mi-a făcut cadou un „creion mecanic”, care mi s-a părut o minune a tehnicii. Tubul lui de metal, golit temporar de mecanismul cu arc, simplu și ingenios, putea fi folosit și ca... armă cu aer comprimat (puneam în el mici cocoloașe de hârtie și le suflam puternic spre... adversar).

O minune a tehnicii mi s-a părut apoi și stiloul (cu pompiță de cauciuc sau cu piston). Singurul inconvenient era că nu avea, ca tocul, o peniță destul de mlădioasă, ca să diferențieze liniile trase în jos (groase) de cele duse în sus (subțiri). În plus, uneori, din rezervorul phn de cerneală al stiloului cădea câte o picătură mare și inoportună, care îmi compromitea tema făcută cu migală acasă sau extemporalul scris febril în clasă.

Am scris, de-a lungul timpului, nu numai pe hârtie, ci și pe coji de mesteacăn (poeme, pentru o fată pe care am iubit-o în adolescență), pe garduri (cu creta sau cu o bucată de cărămidă, spre exasperarea câinilor din curțile în cauză), pe pământ sau pe nisip (cu bățul), pe propria mea mână, în zona de sub manșeta cămășii (fițuici pentru lucrările de contiol). Odată, la munte, ca să-l tachinez pe prietenul meu de atunci, George Arion, am

săpat pe un versant, cu litere mari, de doi metri înălțime, inscripția „Arion boul”, iar el, Arion, a anulat cu o singură glumă, în câteva secunde, munca mea de o noapte întreagă:

— îți mulțumesc că ne-ai semnat pe amândoi!

Mai târziu am descoperit și am adoptat (cu oroare) mitocănescul pix, am învățat să folosesc romantica mașină de scris (una, germană, dăruită de tata, o păstrez și o iubesc și acum), am învățat să lucrez la superinteligentul și cooperantul computer, în programul Word...

Păstrez însă și azi în sertarul de la birou un toc cu o peniță. Noaptea, când nu mă vede nimeni, înmoi penița într-o călimară cu cerneală și scriu un A de mână, caligrafic (unui singur, nu patru milioane, cum spunea Mihai Tatulici). Apoi sting lumina și mă culc cu sentimentul că ziua n-a trecut degeaba.

30 noiembrie 2005. în fiecare zi, odată cu răspândirea cărții mele (*Istoria literaturii române contemporane*), îmi pierd noi prieteni. Mă scutur de prieteni ca un copac de frunze, toamna.

Este vorba de prieteni din lumea literară. Unii se supără pentru că n-am scris despre ei. Alții — pentru că am scris, dar nu destul de elogios. Alții — pentru că am scris pur și simplu cartea, în loc să stau cu ei într-un restaurant și să-mi imaginez că o scriu.

Credeam că am să fiu sărbătorit după publicarea acestui volum de aproape 1 200 de pagini, ca un maratonist după trecerea hniei de sosire. Nu mă sărbătorește nimeni. în zadar am citit mii de cărți, în zadar mi-am cheltuit mai bine de zece ani la masa de scris, în zadar am încercat să fac un spectacol captivant din literatura română din a doua jumătate a secolului douăzeci.

La început, totul a fost frumos, exact ca în visurile mele. Mircea Dinescu a salutat entuziast *Istoria...*, iar Mihai Tatulici i-a dedicat o ediție specială la Realitatea TV. Apoi, s-a lăsat o tăcere de gheață. Vechi prieteni nu mă mai caută la telefon, iar dacă îi sun eu, mă lasă în seama robotului, care și el pare iritat (probabil tot pentru că nu l-am menționat în *Istorie...*). Cunoscuți care altădată, întâlnindu-i pe stradă, mă asaltau cu declarațiile lor de simpatie și aproape că mă luau ostatic, ținându-mă de un nasture de la haină, spre exasperarea mea, pentru că nu voiam să întârzii la cine știe ce ședință, îmi aruncă acum din mers priviri tăioase sau se prefac că nu mă văd. Mi-e teamă că am să pățesc ca I.P., un reputat om de știință, care, după ce și-a cumpărat un Mercedes alb, a devenit un fel de inamic public,

și-a pierdut postul de cercetător la un mare institut și în cele din urmă s-a sinucis.

Faptele s-au petrecut înainte de 1989. I.P. era un foarte valoros specialist în domeniul lui, invitat să conferențieze în universități din Occident. Autoritățile comuniste îi permiteau din când în când să plece, din

9 TA

iii | iuni propagandistice. Din banii adunați astfel, I.P. și-a împlinit o veche dorință: și-a cumpărat un Mercedes alb. înainte de a trece la fapte, a obținut aprobarea șefilor săi și a șefilor șefilor săi. Apoi a îndeplinit cu exces de corectitudine toate formalitățile, a plătit taxele vamale, a înscris mașina la miliție, la finanțe și unde mai trebuia înscrisă. Totul părea în regulă.

Numai că, odată adusă în țară, mașina a început să enerveze pe toată lumea. în peisajul străzii, dominat de bătrânicioasele și prăfuitele Dacii, Mercedesul alb se remarcă imediat, ca o lebădă printre vrăbii. în parcare de la institutul de cercetări, mai ales dacă se întâmpla să stea lângă Dacia neagră a directorului, el reprezenta o sfidare. Iar în parcare de la blocul în care locuia I.P., în afară de faptul că ocupa un loc și jumătate, îi scotea din sârite, cu superbia lui, pe ceilalți locatari, care, urcându-se în propriile lor mașini, trânteau violent portierele și începeau să se chinuiască să pornească motorul, în loc să demareze în trombă, așa cum ar fi dorit.

Treptat, pe I.P. a început să-l antipatizeze o mulțime de oameni, de la portarul de la institut și până la activiștii de la CC al PCR. Nu i s-a mai permis să plece în străinătate, nu i s-au mai dat teme de cercetare de maximă importanță, ca înainte, nu a mai fost lăsat să conducă un colectiv de cercetători tineri. După doi-trei ani, cu prilejul unei reduceri de personal, a fost anunțat că trebuie să se transfere pe un post de arhivar sau să-și caute singur un loc de muncă. Cu cariera ratată, părăsit de toți, inclusiv de soție, I.P. și-a pus capăt zilelor.

Luni, 5 decembrie, la Librăria „Mihail Sadoveanu” va avea loc lansarea *Istoriei...* Voi fi prezentat de Mircea Dinescu. La rândul lui, Mircea Dinescu își va lansa și el două cărți (una de versuri. *Fluierături în biserică* și una de pamflete. *Pamflete vesele și triste*), prezentat de mine. Va fi deci o lansare reciprocă. Mă bucură asocierea cu Mircea Dinescu. Cândva, el mi-a scris o dedicație, pe o carte de-a lui: „Lui Alex Ștefănescu, cu care am supt la aceeași țâță a talentului.” Așa este, numai că el a supt primul și abia dacă mi-a lăsat și mie câteva picături.

1 decembrie 2005, Este straniu să sărbătorim ziua de 1 decembrie. La 1 decembrie 1918 s-a petrecut, într-adevăr, un eveniment fericit. România a

devenit completă. în prezent, însă, ea este incompletă. Mari părți din teritoriul ei se află sub jurisdicția unor țări vecine. La 1 decembrie ar trebui să stăm cu privirea în pământ de rușine, nu să sărbătorim un

succes al predecesorilor noștri pe care n-am fost în stare să-l păstrăm și să-l administrăm.

Dacă avem o casă pe care am lăsat-o în paragină, nu ne apucăm să sărbătorim ziua în care părinții noștri au inaugurat-o, cu mult timp în urmă. Mai firesc ar fi să o curățăm și să o reparăm, să o reconstituim în varianta ei originală, și abia după aceea să ne ocupăm de aniversări.

2 decembrie 2005. Mare satisfacție ar avea adversarii mei literari dacă m-ar vedea. Sunt îmbrăcat — peste costum — cu un halat de pânză, care are deschizătura la spate (astfel încât nu mi l-aș putea scoate singur), am în cap o bonetă, tot de pânză, care-mi ține părul, iar în picioare, peste pantofi, un fel de huse de plastic. Parcă am evadat de la Spitalul 9. Astfel echipat, stau întins pe un pat metalic și mă las manevrat de o doctoriță frumoasă care îmi face o injecție în... ochiul drept. Chiar în ochi. îmi înfige un ac subțire în globul ocular și îmi injectează în el un anestezic. Fără știrea ei, repet în minte, obsesiv, refrenul'unui cântec la modă:

„Vino mai aproape/ Simt că mă dorești/ Dacă mă atingi/ Mă înnebunești.”; „Vino mai aproape/ Simt că mă dorești/ Dacă mă atingi/ Mă înnebunești.” Și tot așa.

Doctorița este contrariată:

— Zâmbiți? Vă place să vi se facă injecție?

— A, da... — mă bâlbâi eu — sunt înnebunit după chestia asta.

— Acum mai simțiți ceva? mă întreabă ea, palpându-mi ochiul. Simt, dar n-o să-i spun niciodată ce anume.

— Nu mai simt nimic. E în regulă.

Greul de-abia de-acum urmează. Sunt condus (pentru că nu văd aproape nimic) în sala de operație, unde vestitul oftalmolog Călin Tăta-ru — un bărbat fin, cu un râs frumos, încurajator — îmi va scoate cristalinul opacizat și-l va înlocui cu unul sintetic.

Masa de operație mă ține, nu se prăbușește sub greutatea mea, așa cum s-a întâmplat când am făcut operație de apendicită. Mi se acoperă ochiul sănătos și mă scufund într-un întuneric albastrui, misterios. Zgomotele care se aud seamănă cu sonorul unei uzine în funcțiune. Un vâjâit metalic, ca de freză, un clipocit de lichid dens (nu mi s-a scurs ochiul? mă întreb înspăimântat), un țiuit, câteva bipuri... Mi se umblă în măruntaiele ochiului — simt clar chestia asta și totuși nu mă doare absolut

deloc. Greu e de suportat *ideea* că mi se face o lucrare în ochi. Îmi vine mereu să mă ridic și să o iau la goană, așa echipat cum sunt (îmi închipui cum ar reacționa șoferii de pe stradă când m-ar vedea — s-ar produce accidente în lanț).

Dacă nu o fac este numai și numai pentru că doctorul Călin Tătaru îmi vorbește neîntrerupt, calm, prietenos, explicându-mi în ce stadiu a ajuns operația și ce urmează.

Când totul se încheie, mă felicită, iar una dintre asistentele lui mă i'onduce, ținându-mă de braț, în afara sălii de operație. Altă asistentă mă dezbracă (nu de tot!), astfel încât redevin un om ca toți oamenii. Doar «chiul drept îmi este acoperit de un pansament alb. Alb, nu negru, ca acoperământul purtat de pirați. Sunt un pirat angelic.

3 decembrie 2005. Mi se scoate pansamentul și sunt uimit. Văd perfect, ca în adolescență. I xpresia populară „mi s-a luat o ceață de pe ochi" este cea mai potrivită. Credeam că va urma o kingă perioadă de acomodare, că îmi voi recuceri treptat vederea. Dar nu e așa, văd dintr-odată Toarte bine și redescopăr, lacom, lumea, care, Doamne, e atât de frumos colorată!

Simt elanul să încep o nouă viață. Trebuie să fac ordine și în lecturile mele. N-o să-i mai citesc, cum făceam până acum, din amabilitate pe toții autorii mediocri care mă asaltează cu textele lor plicticoase. La vederea pe care o am, nu mă mai interesează decât cei la nivel de Premiul Nobel.

9 decembrie 2005. Sunt la un supermagazin și cumpăr cadouri pentru Crăciun. Lui Toma, care merge încă la grădiniță, dar frecventează și un cerc de biologie la Palatul Copiilor, vreau să-i iau un microscop de fabricație chinezească. E un microscop-jucărie, dar — cum se precizează într-un prospect — cu el se pot vedea până și bacteriile din apa de băut.

Piese componente ale aparatului, ca și diversele lui anexe, stau în alveolele unei simpatice genți de plexiglas, cu mâner. Un demon mă îndeamnă ca, profitând de transparența originalului ambalaj, să verific cu privirea dacă nu lipsește ceva. Și constat că... lipsește. Una dintre adâncituri, de formă pătrată, este goală. Lipsește, dar ce anume? Iau din raft un alt microscop, ambalat la fel, și îmi dau seama, prin analogie, că în adâncitura goală din primul set ar trebui să fie o cutie cu două eprubete.

Renunț la primul microscop și îl pun în cărucior pe al doilea, care pare complet. Pare, dar nu este. La o scurtă examinare reiese că și din al doilea set lipsește ceva: un bec mic, ca de lanternă.

Scot din rafturi noi și noi seturi, dar toate sunt incomplete. Unele, în mod curios, pe lângă lipsuri, au și... surplusuri (acestea însă sunt cazuri rare). Sunt convins că lucrătorii chinezi, cu binecunoscuta lor conștiinciozitate, au pus tot ce trebuia pus în fiecare geantă și că numai cumpărătorii români, cu bine-cunoscuta lor inventivitate, au zăpăcit toate seturile (și poate și-au făcut rezerve de piese).

Resemnat, îngenunchez, cu o mulțime de seturi deschise în jurul meu și încerc să compun unul complet. Studiez schema microscopului, extrag o lentilă dintr-o geantă, o tijă cu filet din alta, și, treptat, reconstitui conținutul corect al genții de plexiglas. Nimeni nu vine să mă întrebe de ce am deschis acest atelier de asamblări direct pe podea. Aș putea să-mi iau oricâte piese de rezervă. Întâmplător sunt cinstit și îmi procur doar strictul necesar.

O doamnă cu un ursuleț de pluș în brațe, înțelegând greșit situația, îmi spune cu o voce rugătoare:

— Aș vrea să-mi reparați și mie ursulețul ăsta. îi lipsește o ureche.

10 decembrie 2005. Ce prost mănâncă cei care își cumpără alimente scumpe!

Sunt în vizită la o familie de tineri oameni de afaceri prosperi (au vilă, piscină, jeep, laptopuri, haine de piele, cârduri etc). Pe masa din h-ving este o întreagă desfășurare de industrie culinară. Nimic pregătit în casă. Caut cu privirea, răbdător, ceva care se poate mânca și, negăsind, intru în panică. O să creadă că sunt nesociabil. Descopăr, în sfârșit, un castronel cu un fel de cartofi noi, prăjiți. Iau unul și, după ce mușc din el, cu precauție, nu știu cum să scap de nefericita îmbucătură. Nu sunt cartofi noi, ci niște bulete grețoase făcute din praf de cartofi și îmbibate până la refuz de ulei prăjit.

Într-un bol de cristal tronează o așa-zisă salată de fructe de mare. Predomină trupurile livide de scoici care par recuperate din recipientele cu spirt de la Muzeul „Grigore Antipa”. Alături, pe un platou — o salată „de boeuf”, cu o maioneză albicioasă și lipicioasă, cumpărată „la borcan”.

Salata de vinete provine și ea din conserve și, bineînțeles, nu are niciun gust, parcă ar mai fi fost mâncată o dată. Ciupercile, la rândul lor, sunt foste ciuperci, cu miros de cocleală de tablă.

Pe masă există și un „tort”, încă nescos din cutia lui de carton cu fereastră de celofan, în care a zăcut, îmbălsămat, mai bine de șase luni, până a catadicsit cineva să-l cumpere. N-aș gusta din el nici dacă mi-ar cere asta Andreea Marin.

Ultima mea speranță sunt merele, așezate pe o tipsie. Sunt mari, perfect rotunde, netede. Au ceva neverosimil și încep să bănuiesc că sunt și ele insipide. Iau unul, îmi tai o feliuță și bănuiala mi se confirmă. Parcă mestec o bucătică de burete de baie.

Nu sunt mere, ci cadavre de mere. De fapt, toate alimentele de pe masă sunt moarte, iremediabil moarte, unele deja putrezite. De aceea nu mă mir când gazdele aprind câteva lumânări, fixate în suporturi de metal și plasate printre farfurii. Mi se pare firesc ca acolo unde există atâtea cadavre să se aprindă și lumânări.

20 decembrie 2005. Renault-ul meu e ușor de condus, dar eu m-am obișnuit... greu cu el. De fapt, cu *ea*, pentru că în intimitate îi spun, răsfățând-o, *franțuzoaica*. În trafic, în primele săptămâni, la fiecare o sută de metri intram în panică, având impresia că i s-a oprit motorul. De ce? Pentru că *nu-l auzeam*. Înainte avusesem o Dacia 1310 fabricată în 1988, care huruia și zdrăngănea, zgâlțâindu-se din toate încheieturile, astfel încât simpla ei înaintare părea o acțiune eroică. „*Franțuzoaica*” este cu desăvârșire silențioasă; trebuie să-mi încordez auzul ca să-mi dau seama dacă motorul ei funcționează. Și funcționează întotdeauna, în afară de cazurile în care îl închid eu. (La Dacia, nici de asta nu eram sigur: mi s-a întâmplat s-o parchez, să scot cheia din contact, și s-o aud totuși intrând singură în funcțiune, ca personajele malefice din unele *thriller-unle* americane, care, împușcate mortal, spintecate, incendiate, înecate în cada de baie, se ridică totuși încă o dată în picioare și vin pe urmele ființei minunate pe care o terorizează de la începutul filmului).

De schimbătorul de viteze al vechii mașini trebuia să trag cu toată forța mea bărbătească (sper să nu citească aceste rânduri o feministă!) și abia reușeam să-l clintesc. La Renault e suficient să-l apuc cu două degete, ca pe un bețișor chinezesc folosit ca tacâm. Ușile Daciei se închideau numai izbite năprasnic. Ușile Renault-ului au nevoie doar de o împingere delicată, ca aceea cu care se închide tocul ochelarilor. Mi-a trebuit timp ca să mă adaptez la acest regim al mișcărilor delicate. Era ca și cum ar fi trebuit să dansez cu Melania Medeleanu după ce ani la rând aș fi dansat cu Fănuș Neagu.

Timp de opt ani (da, s-au împlinit opt ani de când o am) n-am reparat-o niciodată *pe franțuzoaică* (și nu se întrevade vreun motiv s-o repar în viitorul apropiat). Mi se strângea inima obligând-o să meargă pe străzile pline de gropi ale Bucureștiului, gândindu-mă că trebuie să se simtă ca o prințesă trimisă la prășit porumbul. Cavalerismul meu înnăscut mă făcea să

mă simt vinovat. Camioane cu roți imense au stropit-o de multe ori cu noroi, mâini de ștergători de parbrize au lovit-o nervos, în semn de protest pentru că le refuzam serviciile, apa din benzină i-a provocat în câteva rânduri o tuse înecăcioasă, obiecte zburătoare neidentificate (de obicei, aruncate din balcoanele blocurilor) au căzut pe capota ei. Și *totuși franțuzoaica* a rămas mereu aceeași, calmă și puternică, frumoasă și neatinsă de trecerea anilor.

Cred că, pe neobservate, m-am îndrăgostit de ea.

2006

16 februarie 2006. Am două zgârieturi adânci pe obrazul drept. Sunt atât de vizibile (dâre roșii pe pielea mea albă, de om din nord), încât, pe stradă, trecătorii întorc capul după mine. La redacție, zgârieturile provoacă, bineînțeles, animație. Fiecare nou-venit mă întreabă cu îngrijorare sinceră (sau cu subînțeles):

— Ce-ai pățit, Alex, cine te-a zgâriat? Iar eu răspund invariabil:

— O femeie... într-un moment de frenezie sexuală...

Același răspuns i-l dau și lui Nicolae Manolescu. El face însă o observație subtilă:

— într-un moment de frenezie sexuală, o femeie te zgârie pe spate. Pe față te zgârie numai una care te respinge.

Explicația lui (competentă!) îmi dăreamă într-o secundă gloria de *macho* (pe care, oricum, o dobândisem într-un mod fraudulos; zgârieturile au, în realitate, cu totul altă proveniență).

17 februarie 2006. Ninge în București! Meteorologii declară că n-au prevăzut această ninsoare. Și că nu și-o explică. Dar eu știu ce s-a întâmplat. Un îndrăgostit, exasperat de urâtenia iernii din București, a

comandat o ninsoare adevărată, pentru iubita lui. Apoi cei doi s-au plimbat fericiți pe sub arborii redesenați minuțios-măreț cu zăpadă.

18 februarie 2006. Zăpada — din pomi, de pe mașini, din părul trecătorilor — a dispărut fără urmă, ceea ce iar i-a contrariat pe meteorologi.

Explicația este însă la fel de simplă și vine în continuarea celei de ieri, cu îndrăgostiții. Pusă pe joacă, femeia și-a făcut un bulgăre de zăpadă și l-a lovit pe neașteptate pe iubitul ei, apoi a luat-o la fugă râzând. Bărbatul s-a aplecat să-și facă și el un bulgăre, convins că va putea s-o ajungă pe femeie ușor din urmă. Atunci ea a comandat, cu un gest autoritar, dispariția instantanee a iemii, iar el a rămas fără muniție.

19 februarie 2006. Mă gândesc cu nostalgie că nu demult mă aflam pe Valea Lotmlui, în munți, într-un peisaj de iarnă desprins parcă dintr-o poveste de Andersen. La București era noroi, iar pe Valea Lotmlui — zăpadă. Miile de mii de molizi acoperiți de zăpadă, ansamblu feeric, variantă hibernală a Paradisului, mă făceau să mă întreb de ce dracu' tot ne înghesuim să intrăm în Uniunea Europeană, în loc să ne administrăm cu grijă și dragoste propria noastră țară și să trăim fericiți în perimetrul ei. Tocmai când îmi treceau astfel de gânduri nesănătoase prin cap, am alunecat și am căzut bmsc, lovindu-mă zdravăn de o piatră. N-am nicio îndoială că a fost la mijloc mâna — delicată — a ministrului integrării, care fie m-a împins discret, fie a așezat din timp piatra în locul în care urma să cad.

20 februarie 2006. Cu prilejul incursiunii pe care am făcut-o pe Valea Lotmlui, am vizitat și un palat amenajat pentm Nicolae Ceaușescu și soția lui la Olănești. Soții Ceaușescu intenționau să-l inaugureze la sfârșitul lui 1989, petrecând acolo revelionul. Până la urmă au petrecut revelionul în altă parte.

Parchetul din lemn de culori diferite (mahon, stejar și paltin), covoarele imense, făcute la Cisnădie (unele au putut fi instalate numai cu ajutorul unor macarale), pereții cu lambriuri, candelabrele alcătuite din mii de prisme mici de cristal, tablourile semnate de mari pictori, chiuvetele de marmură, robinetele suflate cu aur, mozaicurile de deasupra căzilor de baie, lucrute de artiști consacrați, în culori pastelate, scările, și ele de marmură (de Rușchița), firidele luminate discret — totul este de un lux epatant. Există și inserții de prost-gust — acolo unde a intervenit Elena Ceaușescu personal, cerând să se opereze diferite modificări în conformitate cu concepția ei despre eleganță. Dar aceste infiltrări de kitsch într-o clădire

care evocă atmosfera iatacurilor boierești de altădată pot fi ignorate sau, în orice caz, nu sunt foarte supărătoare.

Ceea ce cu adevărat mi-a displăcut și mi-a provocat chiar un moment de panică interioară a fost *absența oricărei biblioteci*.

P.S. Și mi-a mai atras atenția ceva: deasupra fiecărei căzi de baie atârnă (și azi) câte un șnur cu mâner, cu ajutorul căruia Nicolae Ceaușescu sau Elena Ceaușescu puteau să cheme un medic, în regim de urgență, dacă li s-ar fi făcut rău. De un asemenea dispozitiv ar fi avut nevoie și la Târgoviște, în fața plutonului de execuție. Privirile lor de atei înălțate spre cer asta căutau, probabil, în ultima clipă de viață: un șnur cu mâner.

2 martie 2006. Trebuie neapărat să fac mișcare, ca să slăbesc. Dar nu am unde.

Am încercat să alerg într-o dimineață pe străzile din jurul blocului în care locuiesc. Cum am ieșit din casă, m-am și întâlnit cu un vecin:

— Ce faceți, domnule Alex Ștefănescu, unde mergeți îmbrăcat așa subțire? E frig, să știți! Întoarceți-vă și îmbrăcați-vă ca lumea.

M-am întors (ca să nu pierd timpul cu explicații) și după o jumătate de oră am ieșit din nou, furișându-mă, ca să fiu sigur că nu mai dau ochii cu cineva.

Pe stradă, tocmai când îmi luam avânt, m-a interpellat un necunoscut:

— Ce se întâmplă, domnule Alex Ștefănescu, de ce nu mai apăreți la Realitatea TV?

I-am dat un răspuns convențional și m-am grăbit să ajung pe altă stradă, mai retrasă, cu o circulație redusă. Am început, în sfârșit, să fug, dar alergarea mea a atârnat în scurtă vreme o haită de câini, răi și surzi la argumente ca niște sindicalști. M-am oprit, s-au oprit și ei. Apoi, cu muhă precauție, pas cu pas, am făcut drumul până acasă, unde a trebuit să-i dau explicații și Domniței în legătură cu escapada mea matinală.

3 martie 2006. Azi am vizitat un magazin cu aparate de gimnastică, unele foarte sofisticate și costând între 50 și 100 de milioane de lei (vechi). Înainte de a mă gândi cum aş putea face rost de atâția bani, m-am întrebat unde anume aş putea să instalez un asemenea aparat. Și chiar dacă i-aș găsi un loc, de exemplu în living, în locul televizorului, la care aş putea renunța (pentru că oricum nu mă mai interesează, după ce am aflat că Sandra Stoicescu iubește pe altcineva), nu știu dacă plafonul vecinului de dedesubt l-ar ține. E un aparat foarte greu, eu, la rândul meu, sunt foarte greu, astfel încât n-ar fi exclus să ne prăbușim, și eu, și aparatul, la etajul inferior, într-un nor de praf de moloz.

Tot azi am vizitat și o piscină, amplasată într-un hotel cu multe etaje (piscina ocupă un etaj întreg). Era frumos, dar și multă înghesuială. Dacă aș înota în ea, aș avea parte de numeroase atingeri. Atingerile cu femeile.

mai treacă-meargă. Dar atingerile cu bărbații — nesuferiții de bărbați, păroși și ciolănoși, mereu încruntați — mă scot din sărite. Mare greșeală — piscinele mixte. Ar trebui făcută o delimitare: piscine destinate exclusiv femeilor și piscine destinate exclusiv bărbaților. Eu, bineînțeles, m-aș duce la piscinele pentru femei.

10 martie 2006. Am p admiratoare tânără, M. (relativ tânără — a împlinit în ianuarie treizeci de ani). Mama ei, bibliotecară, o anunță telefonic, ori de câte ori mă vede pe la bibliotecă, iar ea își face repede apariția, domică să mă audă vorbind. Prezența unei femei tinere care urmărește cu atenție și încântare tot ce spun mă fletează, bineînțeles, și mă stimulează, astfel încât uneori... strălucesc de'inteligență, mai ceva decât la emisiunile TV sau în articolele din reviste.

Ultima oară M. lipsea, iar mama ei clocotea de indignare.

— S-a întâmplat ceva? am întrebat-o îngrijorat.

— Da, s-a întâmplat. Fiica mea vorbește acasă numai de dumneavoastră. Nu are niciun prieten de vârsta ei. Trec anii și nu știu când o să se mărite. Ascultați-mă bine. Știți cât de mult vă prețuiesc. Ei bine, dacă aflu că profitați de ea, las orice respect deoparte și cu mâinile astea două vă strâng de gât.

La aceste ultime cuvinte mi-a arătat ambele mâini transformate, înfricoșător, într-un fel de clești de rac.

Am plecat de la bibliotecă profund tulburat. Niciodată nu-mi ttecuse prin cap să „profit” de M. în urma discuției, mă simțeam profund nedreptățit. Dar și mai tare mă afectaseră spaima și oroarea pe care le citisem pe chipul bibhotecarei când își imaginase o legătură amoroasă între mine și M.. Oare ce s-a întâmplat cu mine? Când am îmbătrânit și m-am degradat atât de mult, încât o mamă să se *îngrozească* numai la gândul că m-aș putea apropia de fiica ei?

11 martie 2006. Sunt încă sub impresia întâmplării de ieri. O singură dată în viață am mai tiăit ceva asemănător, prin 1998, când m-am dus să văd casa bunicii mele din Boroaia (un sat dintre Fălticeni și Târgu-Neamț). în acea casă, cu curte și grădină, eu și frații mei am petiecut din 1954 și până în 1972, când a murit bunica, vacanțe minunate, care m-au încântat la fel de muh ca basmele din *O mie și una de nopți*. în 1998, bărbat trecut deja de cincizeci de ani, singur la volanul mașinii mele, am revenit în acele

locuri, neanunțat. Casa bunicii, nelocuită de douăzeci și șase de ani și abandonată după revoluție de vecinii care se angajaseră să o îngrijească, era rău de tot dărăpănată. Printr-o spărtură mare a

acoperișului crescuse un copac înalt, iar prin ferestrele fără geamuri intrau și ieșeau păsări gălăgioase în zbor precipitat. Grădina se sălbăticise. Buruienile, atotprezente și mai înalte decât pomii, făceau imposibilă traversarea curții, de la poartă și până la casă. Au apărut atunci în jurul meu, pe neașteptate, mai mulți copii din partea locului, care, neștiind cine sunt, m-au avertizat întrerupându-se unul pe altul și aproape îne-cându-se de groază că în casă sunt strigoi.

Mi s-a părut dureros să aflu că un loc care mi-a fost cândva *drag* și pe care îl cunoșteam până la cel din urmă ungher a ajuns să-i înfricoșeze pe alții. L-am luat, prietenos, de mână pe unul dintre copii, îndemnându-l să intre împreună cu mine în curte. Voiam să-i arăt, în mărul cel mai apropiat de poartă, o curbura plăcută a crengilor, în care se putea sta ca într-un leagăn. Copilul s-a smuls țipând din mâna mea și a luat-o la fugă.

12 martie 2006. Sunt în sala Atelier, la Teatrul Național, la o conferință susținută de Neagu Djuvara, pe tema *Războiul de 77 de ani (1914-1991)*. Se reia astfel, prin strădania lui Ion Caramitru, o tradiție — aceea a *Conferințelor Teatrului Național* — inițiată în perioada interbelică de Ion Marin Sadoveanu. În sală este foarte multă lume (deși se plătește bilet de intrare). Zeci de persoane nu mai au loc pe scaune și stau în picioare — dovadă incontestabilă de succes.

La cei 90 de ani ai săi, Neagu Djuvara vorbește admirabil, pasionant, despre marile cicluri ale istoriei și este ascultat într-o liniște desăvârșită de întreaga asistență. După conferință, când încep să-i fie adresate întrebări din sală, atmosfera aceasta elevată se spulberă repede. O femeie scundă și vâjnoasă, cu avânturi patriotarde, propune tuturor celor prezenți să semneze un memoriu împotriva instalării bazelor militare americane în România. Un ziarist îl întreabă pe conferențiar ce culoare avea pielea lui Iisus Hristos. Un preot, cu o indiscreție trădând lipsa de educație, vrea să știe dacă Neagu Djuvara crede în Dumnezeu.

Cât timp vorbea Neagu Djuvara, iluminați de inteligența lui, toți cei din sală păreau și ei inteligenți. A fost însă suficient ca el să tacă pentru a se vedea că lucrurile nu stau așa...

16 martie 2006. „Trag de fiare” sau „rup fiare”, așa aș spune dacă aș fi un bărbat adevărat. Dar nu sunt decât un nenorocit de scriitor, bătrân și gras, care încearcă să-și ajusteze corpul, ca să mai fie privit cu plăcere (sau

măcar fără dezgust) de câte o admiratoare. Sunt într-o sală *defitness* și fac gimnastică la tot felul de aparate (asemănătoare, nu știu din ce cauză, cu niște aparate de tortură). Am să vin aici multă vreme de acum înainte, o dată la două zile. La toamnă, voi face un fel de vernisaj al corpului meu recondiționat, în prezența tuturor doamnelor și domnișoarelor pe care le cunosc (dacă există și alte doritoare, trebuie să-și rezerve locuri de pe acum).

Stau crucificat pe unul dintre aparate și aduc ritmic în față, odată cu brațele mele, două brațe metalice orizontale, învingând opoziția lor puternică, dar elastică. Trebuie să fac 6-8 serii de câte 10 mișcări. Realizez, prin apropierea brațelor, un fel de aplauze lente și grotești, silențioase (se aude doar un ușor zăngănit metalic). Respir greu și transpir.

În sală își face apariția o blondă superbă, în șort și maiou (s-a schimbat la vestiar). Are un corp atât de frumos sculptat, încât nu înțeleg de ce vine aici. Nu mă salută și începe să execute la „cal” mișcări de culcare pe spate și ridicări pe șezut, pentru așa-numitul „abdomen plat”. Nu numai că nu mă salută, dar nici nu-mi înregistrează prezența. Parcă n-aș exista.

Mă ridic în picioare și mă uit în uriașa oglindă de pe perete: există! Atunci, poate că pur și simplu mă confundă cu un aparat. Ar fi... minunat. N-am de gând să explic de ce.

17 martie 2006. Iau parte la festivitatea de decernare a Premiilor Clubului Român de Presă, ca membru al juriului pentru secțiunea „jurnalism cultural”. Stau în al doilea rând de scaune dintr-o sală a Muzeului Național de Artă al României. Înainte de a-mi ocupa locul am vorbit cu Ion Cristoiu (posomorât, dar cu o gândire mereu logică și operativă), cu Emil Hurezeanu (ceremonios-cordial, de o finețe care îl face să pară venit din altă lume), cu Cristian Tudor Popescu (politicos într-un mod caustic), cu Lucian Avramescu (poet în continuare, cu toată poziția lui de important om de presă), cu Oana Sârbu (superbă, îmbrăcată nu într-o rochie, ci într-un joc de transparențe), cu Robert Turcescu (cu ochii scânteind de spirit justițiar, dar și de... gelozie, pentru că Oana Sârbu a discutat prea mult cu mine). În fața mea, în primul rând, se află Corina Drăgotescu, de la ziarul „Adevărul”, complet rasă în cap...

Apare Traian Băsescu, zâmbind larg. Un zâmbet plăcut, ghiduș-mefistofelic, nu ca acela mecanic al lui Ion Iliescu. Traian Băsescu este însoțit de consilierul lui. Adriana Săftoiu, o femeie calmă, cu o privire inteligentă. Amândoi se așază în primul rând. Nu văd niciun bodyguard. Zeci de fotoreporteri și cameramani își îndreaptă obiectivele spre președinte, parcă

ar vrea să-l împuște cu arme sofisticate. Dar el vorbește cu cei din jur și gesticulează la fel de dezinvolt. ' Când vine rândul secțiunii, jurnalism cultural", urc pe scenă și înmânez premiul doamnei Mariana Bădan, autoarea filmului documentar *Vocea speranței* — *Monica Lovinescu*, realizat pentru TVR 1. Un film excepțional, pe care îl și caracterizez, la microfon:

— Are un ritm americanesc, o eleganță englezească și un patetism românesc. Se înscrie deci pe axa Washington-Londra-București...

Traian Băsescu râde copilărește...

18 martie 2006. Aseară, târziu, m-am întors acasă pe jos, de la muzeul de pe Calea Victoriei și până pe Calea Moșilor. Pe strada Măria Rosetti m-a acostat o prostituată. Erau, de fapt, trei. Când m-au văzut, cu costum și cravată, cu aparență de om cu bani, s-au consultat repede din priviri și una dintre ele (probabil specialista în bărbați masivi) mi-a ieșit în cale și mi-a spus cu o veselie umilă „Bună seara!" I-am răspuns prietenos, cu aceleași cuvinte, dar am mers mai departe cu pași mari și repezi. A rămas dezamăgită și zgribulită în urma mea, iar eu m-am simțit, nu știu din ce cauză, vinovat.

19 martie 2006. Călătoresc cu mașina de la București la Oradea, unde mâine va avea loc lansarea cărții mele. *Istoria...* Dimineață voi participa la un talk-show organizat de un post local de televiziune, la amiază voi ține o conferință în fața studenților, cu titlul „Ce s-a întâmplat cu literatura română în timpul comunismului", și voi da autografe, iar seara mă voi întâlni cu ziariștii și scriitori orădeni și din nou voi da autografe.

Mă gândesc cu duioșie la orădențele care așteaptă cu nerăbdare și emoție venirea mea. Mi le închipui cum se spală, cum se parfumează și cum își pun funde roșii în vederea întâlnirii noastre de mâine. Dar... drumul parcă nu se mai termină. De la Râmnicu-Vâlcea nu am curaj să o iau spre Sibiu, fiindcă știu de la televizor că au căzut stânci pe serpentine și că nici autoritatea lui Traian Băsescu nu a reușit să le clinească din loc. Mă îndrept deci spre Târgu-Jiu, urmând ca de la Târgu-Jiu să ajung la Deva și de acolo la Oradea.

Dar, surpriză neplăcută (neînregistrată nici măcar de emisiunile de știri ale televiziunilor): au căzut stânci și pe serpentinele care duc la Târgu-Jiu. Un camion de mare tonaj încearcă să treacă prin porțiunea îngustă rămasă liberă, însă nu reușește și face cale întoarsă. Îmi încerc și eu norocul și... trec. O stâncă aplecată îmi zgârie foarte puțin aripa stângă a mașinii. Sper să nu cadă alte stânci în continuare, și mai ales să nu cadă chiar pe mașină. Sunt atât de mari, încât nu numai că m-ar omorî, dar m-ar

face de nerecuperat din grămada de fiare compactate. Știu cât de mult ar bucura-o o asemenea întâmplare pe Carmen Mușat (redactorul-șef de la „Observator cultural”), care ar vedea în sfârșit scutită literatura română de prezența mea nefastă. Însă orădencele m-ar plânge cu lacrimi amare și nu vreau să le provoc, tocmai lor, atâta suferință.

Târâș-grăpiș, prin gropile dragi ale patriei, ajung la Târgu-Jiu și apoi și la Deva, dar de la Deva la Oradea chiar nu mai pot să ajung. Pe măsură ce înaintez, orașul se îndepărtează. Pe un panou scrie Oradea — 61 de kilometri, după ce merg cam un sfert de oră, un alt panou mă anunță: Oradea — 67 de kilometri. S-a făcut seară, s-a lăsat întunericul și eu tot nu mai ajung la destinație. Ce greu se traversează România de la un capăt la altul! Abia acum înțeleg de ce vor ungurii (cei care vor) să ne ia Ardealul: din amabilitate. Se gândesc cu grijă la noi, ideea lor este să ne ajute să ne traversăm țara mai ușor.

20 martie 2006. Ieri seară, la o oră înaintată, am ajuns totuși la Oradea, unul eram așteptat de bunul meu prieten Ion Simuț, de la revista „FamiUa” (pe drum mă amuzam întâlnind avertizări de genul „Viteza ucide! Nu uita că te așteaptă familia!”; pe mine mă aștepta, într-adevăr, la Oradea familia, și anume revista „Familia”...). Ion Simuț m-a dus la un bar unde mi-a plăcut atât de mult încât mi-am uitat, sub masă, servieta cu: bani, acte, agendă, carnet de adrese, stilou, mobil, ochelari, plus un obiect de lenjerie intimă feminină pe care îl port cu mine, ca fetiș, oriunde mă duc (chiar și la recepțiile de la Palatul Cotroceni). Noaptea am dormit surâzător, fără griji, dimineața am făcut un duș fredonând un fragment dintr-un cântec la modă („Tu mă iubești, eu te iubesc/ Și când m-atingi înnebunesc”), dar când am descoperit că-mi lipsește servieta am simțit că-mi pierd mințile. Am căutat-o, în mod absurd, de zeci de ori în aceleași locuri din camera de hotel, vrând parcă să obhg realitatea să mi-o restituie. Realitatea n-a ținut seama de dorința mea. Atunci am înțeles că am uitat-o la bar și am alergat într-un suflet acolo. Iar acolo...

Un tânăr de vreo douăzeci de ani (pe nume „Loți”) m-a întâmpinat ușor amuzat, mi-a dat servieta pe loc și m-a rugat să-i verific conținutul. L-am verificat, nu lipsea nimic. Nu hpseau nici sărutările depuse de mine de-a lungul timpului pe fetiș. Am găsit chiar câteva... în plus (în loc de 423 — 428)! Sau poate am greșit eu numărătoreea...

21 martie 2006. Sunt în mașină, pe drumul de întoarcere de la Oradea la București. Orădencele m-au aplaudat, mi-au cerut autografe, s-au fotografiat cu mine, dar după aceea s-au făcut nevăzute. Au pulverizat

asupra mea iluzii, dintr-un spray scos cu discreție din poșetă, și... cu atât m-am ales.

îmi revine, totuși, în minte una dintre domnișoare. Imaginea ei flutură pentru câte o clipă deasupra capotei, ca un străveziu stindard albastru, îi zâmbesc visător. Dacă m-ar vedea un polițist, m-ar amenda fără să poată explica de ce.

Fulguiește, gropile îmi zgâlțâie mașina, stâncile de pe versanții munților stau gata-gata să cadă. Câinii vagabonzi, famelici și răi, mă latră răgușit. Mă îndrept, fără tragere de inimă, spre Bucureștiul unde mă așteaptă, veșnic posomorâtă. Carmen Mușat.

1 aprilie 2006. Astăzi am fost făcut cetățean de onoare al municipiului Ploiești (odată cu Ion Caramitru). Ceremonia a avut loc în sala Teatrului „Toma Caragiu”, iar diploma, medalia și legitimația mi-au fost înmânate de primar, un om fin și cu umor. Emil Calotă. L-am întiebat pe primar, la microfon, în fața publicului, dacă legitimația îmi dă vreun ascendent în eventuala mea încercare de a cuceri o ploieșteancă. „Bineînțeles”, mi-a răspuns primarul, tot la microfon. „E de ajuns să arătați legitimația și aveți succesul asigurat.”

Ajuns acasă, am constatat că legitimația este completată și stampilată, dar îi lipsește fotografia. Probabil de asta mi-a spus primarul că am succesul asigurat...

P.S. Mă gândesc să-l rog pe Adrian Cioroianu, care pe vremuri îmi scria la „Poșta redacției” și are anumite obligații morale față de mine.

să-mi dea voie să-mi lipesc în legitimație o fotografie a lui. Atunci chiar că aș merge la sigur.

2 aprilie 2006. Pădurea Băneasa dispare! în fiecare zi se taie clandestin zeci de copaci, ale căror trunchiuri, așezate orizontal în căruțe, sunt duse către nu se știe ce destinație. Dacă doi îndrăgostiți fac greșeala să se refugieze în pădure ca să se sărute în hniște, nu este exclus ca, desprinzându-se dintr-un sărut mai lung, să descopere că nu mai există niciun arbore în jurul lor care să-i ascundă de priviri indiscrete.

în locul copacilor sunt depozitate gunoaie digrațios-multicolore, aduse de bucureștenii care vin, în weekend, să se... bucure de natură. Se bucură atât de tare, încât din natură nu mai rămâne aproape nimic. Pălcurile de ghiocei care se văd prin iarbă sunt, în realitate, coji de semințe, iar viorelele — ambalaje de la guma de mestecat.

4 aprilie 2006. Stau pe o bancă, în parc, cu fața mângâiată de soare, și îmi amintesc întâmplări din tinerețea mea. Aveam 21 de ani, eram

student în anul III la Facultatea de Limba și Literatura Română din București și îi trimiteam versuri lui Geo Dumitrescu la „Poșta redacției”, rubrică pe care și-o mutase de curând de la „Contemporanul” la „România literară”. Versurile le semnam cu un pseudonim feminin. *Ioana Matei*. Geo Dumitrescu a fost încântat, nu știu dacă de versuri, sau de... feminitatea mea, și a început să mi le publice în „România literară”. O adevărată sărbătoare a fost pentru mine ziua de 26 iunie 1969, când mi-au apărut în „România Uterară” nu mai puțin de opt poezu: *Amintiri despre izvoare, Tu ai dreptate, Tristețe, Măcar întunericul, întoarcerea Lui, Oprire riscată, Ospitalitate regală. Vis puberal*.

Colegul și prietenul meu, George Arion (care fusese remarcat de Geo Dumitrescu cu câteva luni înainte și avea deja experiență) mi-a atras atenția, la o votcă băută la „Trocadero”, asupra drepturilor bănești care-mi revin pentru versurile publicate. Mi-a făcut cunoscut până și programul de la casieria Uniunii Scriitorilor.

Mi se părea minunat ca, pe lângă gloria de a apărea în „România literară”, să mai primesc și bani. M-am înființat, deci, chiar a doua zi, la casierie, dar am aflat că banii sunt pe numele *Ioana Matei* și că nu i-aș putea ridica decât dacă aș aduce o adeverință, semnată de Geo Dumitrescu, din care să rezulte că eu, Alex. Ștefănescu, sunt Ioana Matei.

Drept urmare, am ajuns la sediul redacției, de pe Bulevardul Ipătescu **II-15**, unde i-am explicat secretarei, o femeie tânără și prietenoasă, ce vreau. Mai mult decât atât, făcându-mi-o complice, am convins-o să-I anunțe pe redactorul-șef al revistei că a venit să-l vadă... Ioana Matei. Secretara a intrat în biroul lui Geo Dumitrescu și, întorcându-se în anticameră, m-a anunțat că poetul mă primește. În acel moment s-a petrecut o scenă amuzantă, pe care o evoc azi cu gândul că astfel îl fac pe cel dispărut să mai U-ăiască o clipă, prin ceea ce avea mai omenesc și mai vulnerabil.

Prin ușa întredeschisă l-am văzut pe Geo Dumitrescu aranjându-se repede, emoționat, în fața unei ferestre pe care o folosea ca oghindă. Și-a netezit părul, și-a îndreptat cravata, s-a studiat fugitiv din profil, luându-și o mină visătoare. Voia s-o dea gata pe Ioana Matei.

Când am apărut în cadrul ușii, m-a gonit, enervat:

— Vă rog nu intrați! Aștept pe cineva.

— Eu sunt cea pe care o așteptați.

— Eu sunt Ioana Matei.

— Cum să fiți?...

— Eu sunt cel care semnează Ioana Matei. E un pseudonim.

— Aha...

Cu un mare efort de voință, Geo Dumitrescu și-a stăpânit furia și și-a compus o atitudine protocolară.

— Dumneavoastră, deci... Și erați plină de farmec...

Cu o grabă în care se descifra nu numai sohcitudinea, ci și nerăbdarea de a scăpa de mine, poetul mi-a semnat adeverința de care aveam nevoie.

7 aprilie 2006. Am visat o femeie îmbrăcată, ceea ce m-a tulburat foarte mult. De mult n-am mai văzut o femeie îmbrăcată. Pe stradă, de când a venit primăvara, toate își arată fâșia de burtă cu buricul (de care stă de obicei agățat un cercl) și spatele până foarte jos, unde începe des-picătura dintre fese, ca și sânii, gata mereu să se reverse din bluză, fie prin decolteu, fie prin deschizăturile largi, laterale, unde ar trebui să fie, și nu sunt, mânecile. La televizor, la fel, încă de la emisiunile matinale pot fi văzute femei frumoase cu fuste doar schițate, care au obiceiul ciudat de a sta în fotolii adânci și de a-și schimba mereu, în direct, poziția picioarelor, când stângul peste dreptul, când dreptul peste stângul.

Femeia din visul meu avea o fustă lungă, bluză fără decolteu, mâneci cu dantele la încheietura mâinii și o pălărie cochetă, de care atârnau câteva panglici. M-am trezit erotizat și m-am rușinat la gândul că o femeie mi s-a arătat astfel, în deplina ei feminitate.

8 aprilie 2006. Mă gândesc cu compătimire la Ludovic Orban, care, spunând un adevăr (că există femei care fac carieră pohtică frecând prin paturile unor bărbați influenți), a fost acuzat că folosește un limbaj vulgar (sau „jegos”, cum s-a exprimat o delicată ziaristă), că este suburban („suborban”, în viziunea unor entuziaști adepți ai jocurilor de cuvinte de uz gazetăresc), că practică discriminarea etc. (Chestia cu discriminarea chiar n-am înțeles-o. Din afirmația lui Ludovic Orban reiese, dimpotrivă, că el are o înaltă idee despre ființele omenești de sex feminin și că tocmai de aceea nu aprobă abdicarea unora dintre ele de la demnitate.)

Dacă Ludovic Orban a pățit ce a pățit, pentru o observație inofensivă, mă gândesc ce am să pățesc eu când am să scriu un articol cu titlul „Amantele personalităților”, pe care îl plănuiesc de multă vreme. Ideea mea este că în viața culturală, unii bărbați cu prestigiu își răsplătesc amantele promovându-le ca scriitoare, artiste, ziariste, vedete TV. în loc să le plătească serviciile sexuale cu bani, blănuri, bijuterii, le fac cadou o carieră artistică sau un statut de instanțe ale vieții culturale, chiar și în situația (cel

mai frecvent întâlnită) în care ele n-au aptitudinile necesare. Anii trec, frumusețea se degradează, pasiunea se stinge, dar în spațiul culturii rămân instalate până la sfârșitul vieții aceste impostoare, complexate și vindicative. Cu alte cuvinte, pentru minutele de plăcere pe care și le procură unii pontifi ai vieții culturale, trebuie să plătim cu toții.

10 aprilie 2006. Nu mă mai bucură, ca pe vremuri, venirea primăverii. Când iese soarele, strălucind optimist, când vântul devine prietenos și aduce mireasmă de sămbure de măr strivit între dinți, când simt efluviul de viață urcând în toate capilarele existenței, eu mă gândesc, posomorât, că în România, odată cu încălzirea vremii, crește automat numărul de infracțiuni. Undeva, în cer, cineva întoarce butonul unui potențiomtru și *dă la maximum* agitația zilnică a oamenilor. Totul se activează și se *intensifică*, în sensul rău al cuvântului. Simpla îmbrâncire se transformă în bătaie sângeroasă, hârjoneala amoroasă — în viol, joaca — în vandalism.

În momentul când scriu aceste rânduri este vreme frumoasă. Mă uit atent la oamenii de pe stradă și văd clar cum unii sunt la numai un pas de sălbăticie. Câțiva copii de unsprezece-doisprezece ani trag cu atâta brutalitate de o conductă de gaz metan fixată pe fațada unui bloc, încât nu mai lipsește mult ca s-o smulgă din inelele de susținere. Un vagabond o ciupește de fund pe o femeie frumoasă care trece pe lângă el și, când ea țipă, el rânjește și îi arată cu degetul ce anume ar vrea să-i facă. Mai mulți bărbați — probabil zugravi, judecând după haine — înaintează impetuos-agresiv pe trotuar, obligându-i pe trecătorii care vin din sens opus să se dea la o parte ca din calea unui tren. Doi tineri discută în gura mare, făcându-se auziți de toată lumea, și folosesc cu nerușinare cuvinte deochete, dintre acelea pe care numai Emil Brumam știe în țara asta să le folosească cu grație.

Câini famelici, cu blănuri jerpelite, cerșesc mâncare cu un mârâit amenințător sau se împerechează grotesc, angajați în trăiri frenetice căroră timpurile lor schilodite nu le fac față.

În plus, miliarde de bacterii se trezesc la viață din praful Bucureștiului și migrează în gurile și nările bucureștenilor, pentru a întemeia acolo colonii glorioase.

Așa stând lucrurile, *mă bucur* când se înnorează, când se face frig și plouă sau ninge. Loviți de rafalele ploii sau de viscol, iubiții mei compatrioți se înfășoară în paltoane, merg cu pași măsurați pe stradă și țin gura închisă. Par civilizați.

Câinii vagabonzi redevin resemnați și tăcuți.

Iar bacteriile recad în hibernare, creând impresia că trăim într-o țară curată.

12 aprilie 2006. în autobuzul 331. Un tânăr și o tânără, în picioare, în mijlocul autobuzului, se sămță deznădăjduiți, sorbindu-se reciproc și căutându-și din când în când, dramatic, gurile, pentm a și le potrivi mai bine. Alături, un domn în vârstă, însoțit de două fetițe aneghece, blonde, fmimos îmbrăcate, probabil nepoatele lui, îi privește sever-dezaproba-tor. în cele din urmă, li se adresează direct:

— Vă rog foarte mult să încetați!

Cei doi se desprind cu greu din îmbrățișare (desprindere care seamănă cu o jupuire a unuia de celălalt) și, cu o expresie de oameni treziți din somn, întreabă cu candoare:

— Cu ce-am greșit?

— Trebuie să vă spun eu?! Faceți amor aici, în văzul lumii?! Sunt de față și copul!

Tânăml se mșinează, în mod evident, dar bravează, zâmbind ironic. Tânăra, mai puțin rușinoasă decât parteneml ei, îl fulgeră pe bătrân cu privirea și îl întreabă batjocoritor:

— Asta înseamnă pentm dumneavoastră să faci amor?! Nu prea aveți experiență...

La prima stație, domnul în vârstă, vexat, le ia pe cele două fetițe de mână și coboară repede, comentând:

— Ce proastă creștere! Hai, veniți cu mine, o să luăm alt autobuz!

iaz

Tănăra chicotește, excitată de întâmplare, și încearcă din nou să prindă, cu buzele ei, buzele tânărului. Acesta, însă, se retrage, stânjenit, în mod evident, incidentul l-a marcat.

Mă gândesc, în sinea mea, că și în acest caz, ca în atâtea altele, toți cei implicați au dreptate, fiecare în felul lui. Dar nu arbitrarea diferendului mă preocupă, ci... viitorul celor doi îndrăgostiți. Tânărul ar trebui să nu facă greșeala să se căsătorească cu fata de care e însoțit acum. Dacă va face această greșală, va fi toată viața nefericit. Cu experiența de observator al semenilor și imaginația pe care le am, *văd* pur și simplu cum va evolua relația dintre ei. Ea va deveni cu timpul tot mai voluntară și insolentă, iar el, un om fin, cu bun-simț și tocmai de aceea vulnerabil, va pierde treptat teren, aservindu-i-se în cele din urmă cu totul.

Mă apropii de tânăr, hotărât să-l avertizez, dar el este din nou angajat într-un sărut pasional. Mi-l închipui ca pe un gândăcel căzut în caliciul unei plante carnivore. Nu mai e nimic de făcut.

20 aprilie 2006. Toată ziua, de dimineața până seara, se bat covOare. Nu pot să citesc, nu pot să scriu, nu pot să vorbesc la telefon, nu pot să dorm. Pac! Pac! Pac! Pac! Cu singura variație: Paf! Paf! Paf! Paf!

în zadar s-au inventat aspiratoare, perii spiralate, detergenți... Când se apropie Pastele, își reintră în drepturi, în toată România, bățătoarele, făcute din nuiiele împletite sau material plastic.

Le urăsc în mod special pe cele mânuite de bărbați. Bărbații lovesc rar și apăsător, făcând să vibreze ferestrele clădirilor din jur. Dintr-un fel de masochism, număr fiecare lovitură, primind-o parcă direct în creștet. Femeile lovesc mai des și mai ușor. Dar nici loviturile lor nu seamănă chiar cu o mângâiere.

în Occident n-am văzut pe nimeni bătând covoare. Sper că la intrarea în Uniunea Europeană ni se va interzice și nouă să le mai batem.

21 aprilie 2006. Sunt în vizită, printr-un concurs de împrejurări, la un șofer de TIR. La un fost șofer de TIR. Acum șomează, dar o duce bine. Stă toată ziua în casă, la televizor, etalându-și, prin deschizătura pijamalei, pieptul păros și burta rotunjoară. Seara iese la o bere „cu băieții”, și când se întoarce își trezește nevasta — după cum singur povestește -, ca să-și ia dreptul de soț, iar apoi să poată dormi ca un prunc nevinovat.

— Am nevastă ca lumea, se laudă șoferul și îmi face cu ochiul, în timp ce eu inspectez cu un fals surâs îngăduitor carpetele turcești de pe pereți, un fel de manele ale artelor plastice.

Ce să zic? Dau aprobator din cap, deși n-o cunosc...

— Nevastă, strigă el către femeia care se află într-o încăpere alăturată, vezi că avem un musafir *di granda*, fă o cafea ca lumea! Mie să nu-mi faci, că am mai băut!

Mi-o închipui pe nevasta lui „ca lumea”, durduhe, cu părul pus pe bigudiuri și înfășurat într-un prosop. Mă îngrozesc la gândul că va trebui să particip, din politețe, la o discuție interminabilă despre prețuri.

Dar... surpriză! Cea cai'e vine să mă trateze cu cafea și apă minerală este o femeie încă tânără, superbă, cu un limbaj ales. Aflu că a făcut Facultatea de Litere și că a scris și versuri, dar acum are un serviciu greu (este adevărat, bine plătit), la o firmă mixtă, româno-germană, și nu-i mai rămâne timp de scris. Nu cumva e *fîica* grobianului șofer? Nu, e chiar nevasta lui. Nu discutăm deloc despre prețuri, ci despre proza sud-

americană și deconstructivism. Șoferul râde flatat („vezi, dom'le, ce bucățică am eu?") și o lasă să vorbească, fără să se amestece.

Nu-mi vine să cred că cei doi formează un cuplu. Dacă ea ar fi stat răsfățată acasă, iar el ar fi fost responsabil cu câștigarea banilor, aș mai fi înțeles. Dar nu, banii tot ea îi aduce. El are doar un ajutor de șomaj.

— Gata! îi spune șoferul la un moment dat, decis și autoritar. La bucătărie!

Iar după ce ea iese din cameră, îmi face din nou cu ochiul și îmi explică:

— Trebuie ținută din scurt, altfel și-o ia în cap.

Sunt revoltat, îl detest pe individ, dar ce-aș putea să fac? Nu voi înțelege probabil niciodată secretul căsniciei lor.

Am văzut odată, cu mulți ani în urmă, în casa unor oameni needucați, un volum de versuri de Eminescu folosit ca suport pentru cratițele fierbinți. De un ttatament similar are parte tânăra femeie.

22 aprilie 2006. Astă-noapte am visat că am răpit-o pe nevasta șoferului de TIR și am adus-o acasă. Domnița m-a întrebat, în vis, ce-o să facem cu ea. Eu m-am bâlbâit puțin, apoi i-am exphcat că aș vrea s-o înfiem.

23 aprilie 2006. Ciocnesc ouă roșii, mănânc friptură de miel și pască, beau vin. Sunt, împreună cu Domnița, la finii noștri, Ovidiu și Andreea, care trăiesc de mai multă vreme în SUA, dar care în fiecare an, de Paște, se întorc pentru câteva zile în România (la părinții lui Ovidiu). Râd de unul singur, amintindu-mi ce m-a întrebat la telefon, dimineață, cumnatul meu, Mihai:

— Voi unde mergeți la prânz?

— La Ovidiu și Andreea.

— Dar ei unde sunt acum: în America sau în România?

Mi-ar fi plăcut să fi fost în America. Dar nu știu cum am fi putut să ajungem acolo până la prânz...

24 aprilie 2006. Printre cei care atacă furibund și în mod repetat cartea mea, *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*, se numără și un tânăr critic literar, Paul Cemat. Recent, el a publicat, într-o revistă, un nou articol denigrator, alături de un articol al... soției lui, care, și ea, îmi neagă vehement *Istoria*... Mă gândesc cu groază că în scurtă vreme cei doi ar putea face copii, care, la rândul lor, se vor năpusti asupra cărții mele. Nu voi avea — cum speram — o bătrânețe liniștită.

26 aprilie 2006. Urât s-a mai petrecut anul acesta de Paște! Oameni obosiți, cu figuri bolnăvicioase, au ieșit la iarbă verde — de fapt, la iarbă gri, pentru că pretutindeni vegetația este prăfuită — ca să bea bere din butelii de plastic. Au aruncat mereu priviri vigilente în jur, apărându-se astfel de hoți, de cerșetori și de câinii vagabonzi, iar în cele din urmă s-au îmbătat, cu un trist sentiment de eliberare, de genul celor pe care îl au și sinucigașii. La plecare, au lăsat peisajul cotropit de ambalaje, coji de ouă și fructe, excremente de câini.

În București, cel puțin, sărbătorirea învierii lui Hristos a fost jalnică. La unele ieșiri din oraș, printre resturi de moloz și scaieți rămași de anul trecut, s-au tăiat miei la comandă, în prezența cumpărătorilor, sub roiuri de muște trezite brusc la viață. Străinii care ar fi trecut pe acolo ar fi rămas șocați văzând bălțile de sânge și auzind corul de behăituri disperate.

Unele dintre florărese au vândut flori furate din cimitire (am avut eu însumi surpriza să constat, mergând într-o vizită, că lalelele pe care le-am înmănat gazdei păstrau urme de ceară). Crainicele posturilor de televiziune, în loc să prezinte sobru știrile, s-au lansat în comentarii liricoide pe tema venirii primăverii și au făcut glume de prost-gust în legătură cu bunătățile din care se înfruptă (sau nu se înfruptă) românii. Cupluri de îndrăgostiți famelici, îmbrăcați ponosit, s-au postat pe trotuare, încurcând circulația și oferind spectacolul unor lungi acuplări imobile, ca ale câinilor.

Dezolantă a fost și așa-zisa curățenie de primăvară. Ore în șir s-au bătut covoarele, în spatele blocurilor, transformate în imense cutii de rezonanță. Norii de praf se ridicau alene din covoare, intrau pe ferestele deschise și se așezau pe alte covoare. Iar copiii loveau năprasnic cu mingea în automobile, ca să le declanșeze sistemele de alarmă.

Urâte au mai fost zilele de Paște anul acesta! Hristos a înviat. România — nu.

27 aprilie 2006. Vântul bezmetic de astă-iamă mi-a dărâmat chioșcul din grădină (în care are loc o dată pe an, când se coc cireșele, o ședință de sumar a „României literare”). A căzut peste doi prani, din rămurișul cărora l-am desprins cu greu (și cu grijă, ca să nu provoc prea mari dis-hngeri pomilor). Acum zace în iarbă, într-o rână, ca scheletul unui uriaș animal preistoric.

Constmiesc alt chioșc, cu ajutorul a doi tineri prieteni. Astăzi am înfipt în pământ șase stâlpi de metal, fiecare cu câte o mică fundație de beton. Perfect verticali, ei dau un sentiment de siguranță și solemnitate. După ce se va întări betonul, voi continua construcția.

Mă simt recunoscător celor care au inventat cimentul. Cimentul este o piatră care devine temporar hchidă pentru a lua forma dorită de om. Și care apoi redevine piatră. Un adevărat miracol.

28 aprilie 2006. Trece D. pe lângă gardul grădinii mele. îl urmăresc cu privirea, în timp ce se îndepărtează, și observ, cu o strângere de inimă, că a slăbit mult și că merge nesigur.

D. a fost singurul copil al unei familii de țărani. Mama lui îl iubea mult, dar tatăl lui venea mereu beat acasă și o bătea cumplit, sub ochii copilului. D. încerca să-i ia apărarea, dar era și el lovit nemilos, călcat pur și simplu în picioare sau dat cu capul de pereți. În cele din urmă mama lui a murit, din cauza tratamentului la care era supusă sau din cine știe ce altă cauză. D. continua să fie bătut de tatăl lui, în virtutea inerției. Asta până într-o zi, când rolurile s-au inversat. Devenind bărbat, D. a început să-și bată el tatăl, zilnic, cu sau fără motiv. După moartea tatălui, D. a rămas singur în casa părintească. Deși inteligent și relativ cultivat, a devenit spaima vecinilor, pe care îi agresa ori de câte ori avea ocazia.

insultându-i până la declanșarea unui conflict și ajungând de fiecare dată la bătaie.

De obicei, el era cel bătut (fiindcă alcoolul îl făcea neputincios). Asistând la asemenea scene, am înțeles ceva cutremurător. Lui D. *îi plăcea* să fie bătut, avea o nevoie imperioasă de bătaie, ca de un drog. Gemea voluptuos în timp ce adversarul, călare pe el, îi căra punmi peste față.

Asta fusese singura formă de mângâiere de care avusese parte ani la rând și asta își dorea în continuare!

Acum D. e o umbră de om și nu mai intră în conflict cu nimeni. La patruzeci și ceva de ani, arată ca un moșneag, scofâlcit, fără dinți, cu privirea rătăcită.

5 mai 2006. Sunt la dentist (faimosul dr. Mihai Mandaj), instalat într-un scaun metalic complicat, ca de cosmonaut. Țin în gura deschisă o pipă din oțel inoxidabil din care nu sorb eu fum de tutun, ci care soarbe ea rumegușul de os rezultat din pitirea bieților mei dinți. Cu un polizor delicat, de mare viteză, medicul rașchetează locurile în care îmi va pune plombe.

Mi-aduc aminte că odată mă aflu într-o situație similară și o ziaristă, care se săturase să aștepte la ușă, a intrat în cabinet, cu complicitatea unei asistente, și m-a întrebat ce cred, în calitatea mea de președinte al ASPEC, despre o declarație a lui Emil Constantinescu referitoare la Basarabia. Am bâiguit ceva ininteligibil, iar ea, dintr-un reflex profesional, s-a grăbit să-și noteze spusele mele în carnet. Sunt convins că a scris ceva de genul:

„Măămmm... măămmm... mn... mn..." în ziar a apărut că sunt în dezacord cu atitudinea ezitantă a președintelui...

6 mai 2006. împreună cu doi tineri termin de reconstituit chioșcul din grădină, pe care mi l-a doborât vântul astă-iamă. Ca să putem lucra, a trebuit să tai crengi mari din prunii din jur. Cu ferăstrăul în mână, retezând crengile pe care cu atâta dragoste le-am așteptat, de-a lungul anilor, să crească, m-am simțit ca un criminal. Acum mă odihnesc, în iarbă, și mă uit din când în când la tinerii urcați pe copertina chioșcului (acrobație pe care eu, cu oricâtă bunăvoință, n-aș fi putut s-o fac.) Grădina mea va fi foarte frumoasă după moartea mea. Atunci vor exista în perimetrul ei, în sfârșit, arbori bătrâni, înalți, solemn-foșnitori, așa cum mi-ar plăcea acum să am.

8 mai. L-am auzit pe un cunoscut poet explicând de ce îi privește cu simpatie pe băieții de cartier care folosesc cuvinte ca „gabor”, „merțan”, „nașpa”... și așa mai departe (din nefericire până foarte departe).

Cuvintele decente, pe care le întrebuițăm în viața de fiecare zi — explica poetul — s-au banalizat, și-au pierdut expresivitatea. Singura sursă de... poezie o constituie tocmai acest limbaj periferic, inventiv și pitoresc.

Teoria este complet falsă. în realitate, marii poeți au folosit cuvinte obișnuite, exploatându-le farmecul inepuizabil. în vocabularul poeziei lui Mihai Eminescu există aproape exclusiv termeni din fondul principal al limbii române: „mână”, „umăr”, „privire”, „geam”, „rochie”, „gând”, „codru”, „lac” etc. La Nichita Stănescu, la fel, întâlnim aproape numai cuvinte de care ne servim și noi în mod curent: „lumină”, „a fi”, „toamnă”, „suflef”, „umbră”, „iubire”, „străveziu” etc.

Din aceste cuvinte „simple” (cum să fie simple, când Constantin Noica a descoperit zăcămintele de filosofic în adâncul lor?) se pot compune versuri de o frumusețe magică. Să ne amintim cum o descrie Mihai Eminescu pe fata de împărat scufundată în somn: „Brațul ei atâma leneș peste marginea de pat;/ De a vârștii ei căldură fragii sânului se coc"... „Tâmpla bate Uniștită ca o umbră viorie”. Să ne amintim ce portret îi face Nichita Stănescu iubitei: „Ea era frumoasă ca umbra unei idei, -/ a piele de copil mirosea spinarea ei,/ a piatră proaspăt spartă/ a strigăt dintr-o limbă moartă"... Și să ne gândim cum apare „gagica” în reprezentarea celor care s-au plictisit de cuvintele „obișnuite”: ea are, fără îndoială, „craci” lungi, „balcoane” mari și o „muie” din aia care te bagă în draci...

Persoanele care au mâncat mulți ani la cantine proaste, unde mâncarea era insipidă, și-au făcut obiceiul de a turna peste orice fel de mâncare câte un pumn de sare, pentru a-i da gust. O experiență nefericită

asemănătoare există probabil și în trecutul autorilor care își închipuie că pot face expresiv un text tumând peste el un pumn de termeni argotici.

12 mai 2006. Discuție cu un tânăr care consideră că mă întrece în toate privințele, datorită tinereții lui:

— La ce mă întreci? îl provoc eu. Poate doar la... alergări! Dă-mi un exemplu de domeniu în care îmi ești superior!

— Știți să folosiți un computer?

— Știu, mai bine decât tine. Dacă vrei, facem un concurs.

— Dar un mobil?

— Poți să-ți explic eu ție, în plus față de ceea ce știi, unele subtilități.

— Sunteți haios?

— Nu înțeleg întrebarea...

— Puteți să-i faceți pe alții să râdă?

— Vrei să spui... dacă am umor...

— Da.

— Sigur că am, mai mult decât tine. Ți propun să dialogăm pe o scenă, în fața publicului, să ne ironizăm reciproc și să constatăm la replicile cui se râde mai mult.

— Știți să vă jucați?

— Bineînțeles. Chiar acest joc, al comparării între noi, eu l-am inițiat. Tu ai doar meritul că ai intrat în el.

Furios, tânărul izbucnește:

— Hai să luăm fiecare câte o femeie și să vedem cine face mai bine sex. Așa, cum vă place dumneavoastră, pe o scenă, în fața publicului...

— Sunt de acord. Am o singură rugămintă, pentru ca totul să fie corect. Adu-mi tu o femeie din generația ta și ți aduc și eu una din generația mea.

13 mai 2006. Totuși, am îmbătrânit. Degeaba bravez în discuția cu câte un tânăr.

Azi, la o nouă ședință, dentistul mi-a examinat mai atent ca data trecută cavitatea bucală și m-a lăudat:

— Aveți gingii puternice, neatinse de paradentoză. Dinții sunt bine înfiți în ele și nu se clatină, ca la alți pacienți de vârsta dumneavoastră. E o plăcere să lucrez pe o bază sănătoasă.

M-am simțit flatat, dar acum, rememorând momentul, mă gândesc cu jale că tocmai asta e o dovadă de bătrânețe...

Părul încă nu mi-a căzut! Gingiile îmi sunt puternice! Pot să merg pe jos și șapte-opt kilometri! Sunt în stare să memorez câteva zeci de numere

de telefon! Am ajuns să mă bucur că părți din corpul meu încă funcționează. Când eram tânăr, nu aveam o asemenea evidență în minte. Totul funcționa. Acum recuperez, cu entuziasm, fragmente din ființa mea, așa cum se recuperează bucăți dintr-o corabie naufragiată.

Victorie! Am gingiile sănătoase! Iar genunchii, când e vremea frumoasă, nu mă dor absolut deloc!

14 mai 2006. La volanul mașinii mele, străbat bulevardul Magheru; în apropierea intersecției cu strada CA. Rosetti am o altercație cu un șofer care vine din sens invers. El deschide cu un calm rău prevestitor geamul și îmi strigă necruțător, privindu-mă în ochi:

— Tebagînp... mă-tii!

Deschid și eu geamul, tacticos, și îl văd zgribulindu-se puțin. Se așteaptă, probabil, să-i trântesc în față o înjurătură și mai năprasnică. Dar îi spun cu totul altceva:

— Doamne, dacă ai știi cât de mult aș dori să mă întorc acolo! Era atât de bine, mă simțeam atât de ocrotit! Dar... nu se mai poate.

Șoferul se zăpăcește și este gata-gata să tamponeze o mașină din fața lui.

15 mai 2006. Sunt în sala Amfiteatru a Teatrului Național din București, unde se decemează premiile Uniunii Scriitorilor pe 2005. Eu am candidat cu *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*, care a fost nominalizată la categoria „Premiul special al juriului”. Rămâne de văzut dacă va lua și premiu.

Plicul cu decizia juriului este deschis de Augustin Buzura. Am emoții ca la olimpiadele de limba și literatura română de pe vremea când eram elev de liceu. Augustin Buzura, el însuși emoționat, citește numele meu. Apoi spune câteva cuvinte frumoase despre mine. După atacurile violente din presă îndreptate asupra cărții, aceste cuvinte sunt ca sărutul lui Alexandru Ioan Cuza pe fruntea lui moș Ion Roată, din povestirea lui Ion Creangă. Mă uit în sală, la membrii juriului: Gabriel Dimisianu, Dan C. Mihăilescu, Cornel Ungureanu, Daniel Cristea-Enache, Mircea A. Diaconu. Ei au avut curajul să înfrunte, cu seninătate, furia dezlănțuită a autorilor nemulțumiți de modul cum i-am prezentat — sau de faptul că nu i-am prezentat — în istorie. Îmi sunt dragi, cum stau demni și senini, unul lângă altul, formând un for incoruptibil al dreptății literare. Vorbește, apoi, deși n-avea obligația să vorbească, Nicolae Manolescu,

cel care m-a îndemnat cu ani în urmă să scriu critică literară; explică asistenței că am meritul de a fi făcut — și de a-mi fi asumat — o selecție a

valorilor în spațiul literaturii române contemporane. Se vor împlini, în curând, 40 de ani de când mă susține Nicolae Manolescu! A îmbătrânit, am îmbătrânit și eu, dar a rămas profesorul meu admirat de altădată. Când totul pare încheiat, surpriză, se ridică, de la pianul lui, Johnny Răducanu, se apropie de microfon și vorbește — cu căldură și umor — tot despre mine! Numai la Crăciun, în copilărie, mai primeam atâtea daruri.

P.S. La banchetul de la Casa Vemescu mă feUcită poeta Cornelia Măria Savu, mă sărută pe amândoi obraji și îmi spune:

— Ești cel mai sexy critic și istoric literar! O întreb, fericit:

— Pot să reproduc asta în „Aspirina...”?

— Da, răspunde ea.

Ceea ce și fac (cu speranța că va citi „Aspirina...” și Carmen Mușat):
sunt cel mai sexy critic și istoric literar

18 mai 2006. Sunt în drum spre Suceava, unde va avea loc un original concurs de critică literară pentru elevii de liceu din întreaga țară, organizat de Colegiu Național „Petru Rareș” din Suceava, ca și lansarea cărții mele. *Istoria literaturii române contemporane*. M-am oprit să mănânc la un restaurant de lângă Bacău și mă uit din când în când pe fereastră ca să văd dacă nu-mi umblă cineva la mașină.

În afară de mine, în restaurant se mai află 14-15 țigani zgomotoși. Unii stau la o masă, vorbesc tare și beau bere direct din sticle; din când în când rād exploziv, arătându-și dinții surprinzător de albi. Alții, grupați în partea opusă a sălii, joacă poker mecanic, se lamentează la fiecare insucces, în stilul corului din tragediile antice, sau, mai rar, când se aude un zurut de monezi, izbucnesc în urale.

Mă incomodează tot acest vacarm și îmi creează și o teamă difuză, dar nu pot să nu remarc că țiganii trăiesc intens și că știu să se bucure. Cei mai mulți sunt bărbați. Există totuși printre ei și o țigancă bătrână, îmbrăcată în mai multe rochi, puse una peste alta, asemenea coroanelor Papei din poezia lui Eminescu, și două fetișcane, cu părul împletit în codițe și cu bentițe pe frunte (ele două par singurele spălate din întregul grup; ceilalți, rufoși, păroși și slinoși, te pot face să crezi că sunt plini de păduchi).

Bărbații de la masă se duc și ei, în cele din urmă, să joace poker mecanic. Nimeni nu vrea să fie spectator, toți au ambiția să joace și, înghesuindu-se sălbatic, aruncă bani cu nemiluita.

Țigancă bătrână îi privește îngrijorată. O alarmează cheltuirea nesăbuită a banilor. Brusc se ridică de la masă și spune pe un ton categoric:

/

— Gata! Toată lumea acasă!

Atunci, se produce un miracol. Toți bărbații aceia dezlănțuiți, unii dintre ei beți, pe care niciun detașament de scutieri nu ar reuși să-i țină în frâu, toți, dar absolut toți, încetează să joace, încetează să vocifereze și părăsesc repede restaurantul, urmați de domnișoarele cu bentițe.

Se face o liniște desăvârșită, neverosimilă.

Nu-mi vine să cred că încăperea a fost populată până acum câteva secunde. Și nu înțeleg cum se explică imensa autoritate a balabustei asupra întregului grup. Am să-l rog pe Mădălin Voicu, când am să am ocazia să stau de vorbă cu el, să mă lămurească.

19 mai 2006. În timp ce dau autografe, o tânără mă întreabă ce înseamnă pentru mine literatura. îi răspund:

— Un mod complicat de-a avea succes la femei. Pentru că pare contrariată, adaug:

— Un bărbat frumos, cu gene lungi, cucerește o femeie în câteva secunde, privind-o lunguros. Unul care nu are aceste calități, tiebuie să procedeze altfel: să stea *ani la rând* la un birou, să citească și să scrie până se gârbovește și i se împăienjenește privirea, pentru ca într-un târziu, cândva, la o lansare, o fată încântătoare să vină cu cartea lui în mână și să-i ceară un autograf.

Tânăra râde, flatată și amuzată, ia cartea și pleacă împreună cu prietenul ei, un bărbat frumos, cu gene lungi.

20 mai 2006. Bunii mei prieteni din Suceava, Radu și Lidia Rump, intenționează să se mute la București. Le mărturisesc că visul meu ar fi să mă mut la Suceava. A renunța la Suceava în favoarea Bucureștiului este ca și cum ai renunța la Sofia Vicoveanca în favoarea lui Adrian Copilul Minune.

21 mai 2006. Un sucevean vrea să mă ducă să vizitez Cetatea lui Ștefan cel Mare. Să o vizitez?! Printre ruinele ei m-am jucat, în copilărie. Cunosco fiecare zid și fiecare tufă de măceș.

Când eram elev, conduceam la cetate grupuri de turiști francezi și le dădeam explicații fanteziste în legătură cu Ștefan cel Mare. Le spuneam că domnitorul se culca în fiecare noapte cu o altă fecioară de optsprezece ani și le arătam încăperea în care fecioara aleasă aștepta supusă. Le mai spuneam că un puț înfiorător de adânc, plin de oseminte umane (de fapt, de oase de cal și de câini), fusese cândva o capcană pentru turci: în dreptul lui, exista o poartă a cetății făcută intenționat șubredă, care ceda sub presiunea invadatorilor, iar ei cădeau cu zecile în puț.

— *Cest extraordinaire!* exclamau francezii, iar eu eram mândru că promovam imaginea lui Ștefan cel Mare printre străini.

22 mai 2006. Mă obsedează întâmplarea de ieri. În timp ce mă întorceam de la Suceava la București, cu mașina, am oprit pe marginea șoselei, cu 16 kilometri înainte de Bacău, într-o parcare, bineînțeles, neîngrijită, lipsită de vreun copac care să țină umbră și plină de gunoaie. La marginea șoselei era un fel de șanț industrial, betonat, și el plin gunoaie, printre care am zărit deodată ceva mai puțin obișnuit: un sac de plastic (plastic sub formă de țesătură, nu de folie) în care fusese închis, prin înnodarea gurii sacului, un câțel. Speriat de moarte, câțelul reușise, după multe ore (poate zile) de zbatere să sfâșie puțin sacul și să scoată capul la lumină. Iar printr-o altă gaură își scosese lăbuța dreaptă, ceea ce însă nu-l salvase, întrucât nu avusese cum să se deplaseze ca să-și găsească de mâncare. Avea un cap delicat, ca de căprioară, și trăgea să moară. Tremura, cuprins de frigurile morții, iar privirea îi era împăienjenită, întrucât de mai multă vreme ploua, era scufundat cu sac cu tot, până pe la jumătate, într-o apă rece și murdară.

Greoi cum sunt, am făcut eforturi mari ca să cobor în șanț, punând un picior pe o grămadă de gunoi instabilă și intrând cu celălalt în apă. Am vrut să-l eliberez pe câțel, fie și ca să moară decent, dar când mi-am apropiat mâna de el, m-a lătrat și a încercat să mă muște, cu un rest de energie din corpul lui vlăguit. Era în reacția lui un fel de greață față de ființa umană, un refuz demn și tragic de a se lăsa salvat de un om. N-am reușit să fac nimic, am alunecat și m-am lovit destul de rău la o mână și în cele din urmă m-am urcat în mașină și am plecat.

Blestemat fie omul care a supus un câine la o moarte atât de umilitoare! îi doresc din toată inima (fără niciun fel de sohdaritate umană) să moară și el la fel, închis într-un sac de plastic și scufundat până la jumătate în apa murdară dintr-un șanț plin de gunoaie.

24 mai 2006. Am trăit până în prezent aproximativ 500 000 de ore și, dacă nu mi se va întâmpla nimic rău, voi mai trăi probabil încă 100 000.

Privind în urmă, îmi dau seama ce păgubos le-am folosit pe cele 500 000. Cam 125 000 de ore am dormit. 35 000 le-am petrecut într-o stare de confuzie, fiind copil. Pe parcursul a 20 000 de ore am învățat, din obligație, lucruri care nu mă interesau. De-a lungul altor 20 000 am stat de vorbă, din politețe, cu oameni plicticoși sau antipatici. 25 000 de ore le-am pierdut, la cozi, pentru cumpărături sau îndeplinirea unor formalități. 8 000 s-au dus pe apa sâmbetei din cauza unor suferințe fizice (dureri de măsele, gripe

etc). Timp de 50 de ore am fost anchetat de Securitate, în studenție, pentru „afirmații dușmănoase la adresa regimului comunist”. 1 000 de ore m-am gândit după aceea, obsesiv, la anchetă și încă 100 mi-au fost necesare de-a lungul anilor ca să tot explic funcționarilor de la „cadre” de ce anume am fost anchetat ca student. Cam 7 000 de ore s-au consumat cu ședințe inutile (înainte, dar și după 1989). Vreo 5 le-am irosit aplaudându-l pe Ceaușescu, iar după căderea lui am consumat vreo 50 scandând, în piețele publice, în zadar, „Jos Iliescu!”. Timp de 25 000 de ore m-am aflat „pe teren”, ca ziarist, ca să cunosc o realitate despre care nu mi s-a dat voie aproape niciodată să scriu. Peste 6 000 de ore le-am petrecut noaptea, la Casa Scânteii, fiind „de serviciu”. De-a lungul a 20 000 de ore (în care am fumat cam 100 000 de țigări) am scris tot felul de texte convenționale, străduindu-mă să nu mint și, în același timp, să mă exprim astfel încât să nu se observe că spun adevărul (atât cât l-am spus). Aproximativ 200 de ore le-am pierdut, după 1989, apărând în tot felul de emisiuni TV, făcute de alții sau de mine. Tot după 1989 am stat imobil ca o statuie la masa de scris 10 000 de ore ca să scriu sute de articole politice și de critică literară, încordat, cu ochii pe

ceas, pentru a le preda la timp. 9 000 de ore, presărate de-a lungul întregii vieți, m-am îmbrăcat și m-am dezbrăcat. Pe parcursul altor 9 000 mi-am îngrijit (ce plictiseală!) corpul.

Aproape 150 000 de ore am așteptat: să vină autobuzul în stație, să înceteze zgomotul infernal făcut de vecinii de la etaj, să fiarbă cartofii la o flăcără de aragaz de mărimea uneia de lumânare, să ajung la destinație cu tineri aflate întotdeauna în întârziere, să mi se găsească bagajele la aeroport, să revină lumina electrică, întreruptă din motive de economie sau din cauza proastei funcționări a instalațiilor, să primesc puținii bani cu care mi se plătesc articolele, să fie repus liftul în funcțiune, să înceteze cutremurele, inundațiile și cicloanele, să vină ploaia ca să curețe orașul de praf, să vină soarele ca să se usuce noroiul, să îmbătrânească Ceaușescu, să plece de la putere Iliescu, să-mi crească pomii din grădină, să le uit pe femeile de care m-am îndrăgostit clandestin și inoportun, să mi se întărească plombele puse de dentist, ca să pot mânca etc.

Au fost și ore pe care nu le regret? Da, dar puține. Aproximativ 20 000 de ore am studiat ceea ce mă interesa cu adevărat. 12 000 le-am petrecut cu oameni dragi. 10 000 am gândit ce-am vrut, am scris ce-am crezut de cuviință sau m-am lăsat în voia unor reverii. Timp de 5 000 de ore am râs. 400 de ore am făcut dragoste.

Cam asta a fost viața mea. Mă așteaptă, dacă am noroc, încă 100 000 de ore. Una deja am pierdut-o scriind acest text...

29 mai 2006. Am fost ieri într-o excursie cu autocarul pe Valea Oltului, în autobuz era o atmosferă destinsă și plăcută. Dinti-o sursă invizibilă se revărsau asupra noastră valuri de muzică. La un moment dat, am avut nefericita inspirație să mă duc să stau de vorbă cu șoferul. Parcă simțeam față de el un fel de recunoștință pentru că avea grijă ca totul să fie în ordine. M-am așezat pe scaunul din față, din dreapta lui, și l-am întrebat ceva. El și-a întors capul spre mine și... Și m-am îngrozit. Șoferul avea un zâmbet tâmp. Abia articula câte o jumătate de cuvânt și conducea neglijent. Toată plăcerea mea de a merge cu autobuzul pe serpentine, într-o frumoasă zi de început de vară, s-a evaporat brusc. Mi-am adus aminte că și până atunci sesizasem diverse nereguli în conducerea mașinii, dar nu le dădusem importanță. Conta foarte mult convingerea că la volan se afla un om de încredere. Însă după ce l-am văzut, am inițiat în panică.

Aceeași senzație o am acum uitându-mă la televizor și urmărind o succesiune de interviuri cu politicienii care ne conduc. Pur și simplu mă îngrozesc. Parlamentarii, în special, par străini de orice activitate intelectuală. Aceștia, chiar aceștia să fie oamenii de care depinde soarta țării? Nu este prima oară când trăiesc o asemenea dezamăgire. Dacă nu i-aș vedea și nu i-aș auzi, m-aș simți oarecum în siguranță. O încredere în autorități care mi-a fost insuflată de mic copil, prin educație (și care mă făcea în timpul dictaturii comuniste să caut o logică chiar și în cele mai absurde măsuri) m-ar determina să-mi las fără teamă destinul în mâinile oamenilor noștri politici. Iată însă că televiziunile fac greșeala să ni-i arate, și încă de foarte aproape, vorbind, râzând, uneori chiar ațipind. Sunt singurele momente în care mă simt tentat să mă dau jos din autobuz; vreau să spun: să plec din România.

3 iunie 2006. Sunt la volan. Mai am numai două sute de metri până la grădina mea, în care s-au copt cireșele. Pe drumul de țară îmi apare însă în față un cort uriaș, care ocupă drumul în întregime, de la gardul din stânga și până la gardul din dreapta. Nu este un cort țigănesc, ci unul... militar. Mă întreb dacă nu cumva și-au instalat americanii o bază militară aici. Ar fi ceva. Le-aș vinde cireșe cu un dolar cireașă. Deocamdată, însă, nu pot să trec. Cortul, ancorat cu odgoane groase, e de neclintit.

Claxonez și apare un tânăr cu o figură buimacă, descins parcă din schița *Căldură mare* a lui Caragiale. îl întreb:

— Ce se întâmplă aici?

— E un botez.

— Botezul nu se face la biserică?

— Aici e petrecerea.

— Pe stradă?!

— Pe stradă, domnule, că noi n-avem bani ca dumneavoastră, să mergem la un restaurant.

— Nici eu n-am bani. Dar n-aș ocupa pentru nimic în lume un drum public.

— Așa e la țară...

— La țară nu sunt valabile legile din România?

— Numai două zile, domnule...

— E mult două zile.

— Ce să facem, e un eveniment.

— Dar nu pot să ajung pe terenul meu.

— Se poate intra și pe alt drum. Doar că treb'e să ocoști.

— Și ce mă fac dacă și acolo e un botez?

— Nu e. Că acolo nu e case. E câmp.

— înseamnă că nu e drum...

— Nu e. Da' mergeți pe câmp, că au mai mers și alții.

— Și așa o să se întâmple mereu de acum încolo? La fiecare botez...

— N-o să mai fie, domnule, că ăsta e ultimul copil pe care l-am mai făcut...

întorc mașina și conduc, săltăreț, prin mocirla în care s-a transformat așa-zisul câmp după ploaia torențială de ieri. Mă gândesc că viitorul meu depinde de rezistența prezervativelor pe care le va folosi tânărul cu care tocmai am stat de vorbă.

4 iunie 2006. Ce comici și pe dinafară situației mi se par polițiștii care dirijează circulația în București! Stau țepeni ca niște statui, țin loc de semafoare și nu înțeleg nimic din ce se întâmplă în jur. O atitudine asemănătoare, inaderentă la realitate, au cei care, în mașini prevăzute cu radar, vânează orice caz de depășire a vitezei. Nici ei nu remarcă (sau remarcă, dar nu-i interesează) haosul care domnește pe străzi.

Nu este vorba de aglomerație și de blocajele care se produc, ci de foarte frecventa și sfidătoare nerespectare a regulilor de circulație. Unii șoferi (îndeosebi dintre cei cu jeepuri) își parchează mașinile pe unde le vine, așa cum lasă vacile câte o balegă în mijlocul drumului. Alții merg în sensul interzis pe străzile cu sens unic. Alții trec pe roșu, strecurându-se periculos printre mașinile care au verde. Alții încalcă banda continuă, ca să o ia

înaintea unei întregi coloane care așteaptă la stop. Alții își pun aparatul de radio la maximum. Alții claxonează asurzitor și ne-justificat (întt-un oraș în care claxonatul e interzis). Taximetriștii, îndeosebi, cu excepția câtorva dintre ei, nu respectă nicio regulă, perturbând grav circulația și bazându-se pe faptul că, în cazul unui conflict, pot constitui repede o mică armată, chemându-și colegii prin radio.

Unii șoferi ar putea fi considerați, fără nicio exagerare, virtuali asasini, judecând după modul iresponsabil în care conduc. Iar în timp ce ei se comportă ca niște descreierați, punând viața multor oameni în pericol, pohtîști cu mânuși albe opresc câte un intelectual respectuos, cu ochelari, și îl amendează pentru că a depășit cu cinci sau șase kilometri viteza admisă în localități.

9 iunie 2006. Naiba m-a pus să scriu triumfător, în „Aspirina săracului”, citând-o pe Comeha Măria Savu, „sunt cel mai sexy critic și istoric literar”! în „Observator cultural”, revistă insipidă ca roșiile din supermarketuri, a apărut o satiră în versuri la adresa mea, intitulată *Odă*. Nu este semnată, dar, judecând după stilul împiedicat și lipsa de umor.

bănuiesc că a fost scrisă de Carmen Mușat. Oricum, ca redactor-șef, ea este cea care a girat-o:

„Motto: «Sunt cel mai sexy critic și istoric literar!» (Alex Ștefănescu, „Aspirina săracului”, mai 2006)

Eu sunt cel mai sexy-n orașul acesta,/ în critică n-am nici acuma pereche,/ Scriu tomiui întregi, mă bazez pe ureche,/ Și nimeni alături nu poate să-mi stea./ Când scriu îmi închipui haremurii preapline/ De mii cititoare ce tainic șoptesc:/ «Tu ești cel mai tare și sexy istoric,/ Prea crude Alex, din tine citesc/ Fecioare și tineri și babe grăsuțe/ Și toți te înalță pe-un soclu zeesc!)/ Zadarnic sunt unii ce-mi toamnă-n ureche/ Veninul lor acru, cerându-mi într-una [sic!] / Criterii, principii sau știință de carte!/ Sunt Alex cel Sexy, când tiec n-am pereche,/ Suspină natura, asfaltul și luna,/ Sunt Alex cel Sexy, vă dați la o parte!/ în critică ține [sic!] doar gașca și clanul,/ Impresii, injurii țesute la rând,/ Ocheade, aluzii și vorbe în vânt,/ Sentințe ttanșante, amici cu toptanul./ îmi cereți rigoare, criterii, simț critic,/ îmi cereți să fiu coerent și lucid,/ Când corul îmi spune «Ce sexy ești, Alex,/ Ce tare, ce mândru, ce monumental!)/ Chiar credeți că sunt pe de-a-ntregul stupid?/ Sunt critic, istoric, sunt Alex cel Sexy,/ Cel Bun, Cel Viteaz și Cel Sentimental/ Sunt Alex preacrudul la minte și-n lume/ Eu nici până astăzi nu am un egal./ Fecioarele toate sunt plânse și-s

triste,/ Cuvinte preagrele roștiți în reviste:/ Competență, argumente, simț critic, cultură.../ Se-mpiedică rima și șchioapătă versul/

Când Alex cel Tare, sfidând universul,/ își pune-n istorii scrisori de strân-sură./ Voi cereți bezmetic să am un sistem,/ Să lepăd zorzoane și limba de lemn,/ Dar mie îmi place să fiu prea-vizibil,/ Prefer în istorii canonul rizibil,/ Nu-mi place valoarea, de cei buni mă tem,/ Ei scriu prea adânc pentr-un critic sensibil./ Istoria — doar vorbe de dâșii inventate/ Ca să mă tortureze în cronici efemere,/ Și nu-nțeleg, naivii, c-o regulă-i în toate:/ Concurs de frumusețe, voința de putere./ Și când un premiu pică, în toată tevatura,/ Nemulțumiți și acri dușmanii dau cu gura,/ Se strâmbă și fac mofturi că sunt incompetent/ Că n-am habar de Școală, doctrină sau curent,/ Că mă interesează duduți cu ochii ageri,/ Și că la bătrânețe mă port ca un teenager./ M-am săturat de fițe, de critici, de-observații/ Eu simt că sunt norocul (cam chior) al astei nații!/ în loc să-mi mulțumească și să-mi înalțe ode,/ Mă tot analizează, debil, gasteropode./ Mă psihana-lizează, atent, la microscop,/ Eu știu că totul are pe lumea ast-un scop:/ Pe mine, cel mai sexy, din câți critici au fost,/ Ar vrea să mă prezinte pe post de cel mai prost!/ Să facă ei istorii, tratate', demonstrații,/ Să scrie dicționare, să scrie despre rații/ De scris-citit în fugă pe sponci, printre partide/ De tocșouri pe bandă, visând la Atlantide/ Pierdute-n zorii zilei, când mă trezesc năuc/ Și nu știu din ce parte istoria s-apuc./ Sunt sexy, Doamnă, sexy!! Vă jur, nu spun minciuni!/ Pot demonstra cu martori și pot aduce probe!/ Vă rog, nu credeți vorbe scornite de nebuni/ Scotocitori prin pagini, ascunși prin garderobe!/ Visez o orgie de babe postume,/ Dansând despletite prin opere-antume./ Patetic și tandru se-agață de mine.../ Eu scriu la istorii din munți de-Aspirine!/ De-aceea nu-mi pasă ce spun doar frustrații,/ Fecioarele plânse în juru-mi se-adună:/ «Prea-crudule Alex, ascultă ovații,/ Noi toate-ți vom face o presă mai bună,/ Ești Alex cel Sexy, când treci n-ai pereche,/ Suspină natura, asfaltul și luna,/ Ești Alex cel Sexy, vă dați la o parte!/ în critică ține [același dezacord gramatical!] doar gașca și clanul,/ Impresii, injurii țesute la rând,/ Ocheade, aluzii și vorbe în vânt,/ Sentințe tranșante, amici cu toptanul,/ Ești Alex cel Tare, ești Alex cel Coooolt!»"

Nu mă afectează insultele la adresa mea, cât faptul în sine că am inspirat un text atât de anost. Meritam o satiră mai bine scrisă...

Am compus, în rephcă, un poem intitulat (ca un poem eminescian) *Mușat și ursitorile* și l-am publicat în „România Uterară”:

„Motto: «Căci i s-a dat să simtă-ntotdeauna/ Un dor adânc și îndărătnic foarte/ De-o frumusețe cum nu e niciuna.» (Mihai Eminescu, *Mușat și ursitorile*)

Trei ursitori la leagănul copilei/ în noaptea luminos-întunecoasă/ Departe de vulgaritatea zilei// Schițau un viitor, cu voce joasă:/ — Când ai să crești, tu ai s-ajungi bogată,/ Printr-o căsătorie norocoasă.// Dar fericită n-ai să fii vreodată/ Căci ți s-a dat să simți (ce soartă șuie!)/ Un dor nebun, o sete necurmată// De-un critic hterar cum altul nu e./ Tu despre el vei scrie toată viața/ Și numai lui ai să-i înalți statuie,// într-un vâl des îți vei ascunde fața/ Ca nimeni să nu-ți afle pasiunea,/ Vei simula dezgustul, ura, greața,// Doar astfel vei putea trăi minunea/ De-a-l evoca mereu, nepedepsită./ Va mai rămâne doar amărăciunea// De a nu fi la rândul tău iubită/ De cel căruia scrie-i vei și-o odă./ Să știi că te înșeli: lui i-e ursită/ Aceeași pasiune incomodă,/ El nopti întregi se va gândi la tine,/ Și va căuta tenace o metodă// De-a vă-ntâlni. Și totul va fi bine."

15 iunie 2006. Culeg vișine din vișinii mei. Sunt singur în grădină, vișinii sunt perfect accesibili, au înălțimea unui om, și mă simt fericit. Trilul de păsări și zumzetul de albine au devenit pentru mine mai importante decât vociferările lui Dan Voiculescu și Mihail Hărdău. De altfel, cred că țara ar avea de câștigat dacă oameni ca ei ar veni să mă ajute la cules, în loc să producă atâta confuzie cu declarații tendențioase. În plus, s-ar alege ei înșiși cu câte o lădiță de vișine, din care și-ar putea face vișinată sau dulceață.

16 iunie 2006. Un cunoscut om de cultură explică, într-o emisiune TV, că detestă conformismul (a și venit, de altfel, în fața camerelor de luat vederi îmbrăcat în blugi). Foarte mulți intelectuali români de azi își fac un titlu de glorie din faptul că sunt nonconformiști. Ei instigă explich — sau impchic, prin exemplul pe care îl oferă — la nesupunere față de reguh.

Atitudinea aceasta este neintehgentă și iresponsabilă. De ce să sfidăm regulile? Ele reprezintă opera noastă, a oamenilor. Noi — și nu niște ființe exfraterestie — le-am inventat, pentru a ne simți în siguranță. Este adevărat, ca să ni le însușim, tiebuie să facem un efort de voință. Trebuie să renunțăm la o parte din libertatea fiecăruia dintte noi. Este un fel de impozit pe care îl plătim, ca să tiăm organizat, ca oamenii, și nu la întâmplare, ca animalele.

Dacă este să ne mândrim cu ceva, ne putem mândri tocmai cu gradul în care ne-am însușit regulile existenței la un moment dat.

Poate că unele dintte ele sunt absurde și a venit vremea să le schimbăm. Dar, ca să le schimbăm, ttebuie să convenim în prealabil asupra

schimbării. Nu am dreptul ca, în mod unilateral, să iau hotărârea să nu mai circul cu mașina pe partea dreaptă a străzii. Ar fi o crimă.

Tinerii îi simpatizează pe cei care îi îndeamnă să fie nonconformiști. De ce? Pentru că, aflându-se la începutul vieții, au în față mai multe reguli decât alții pe care trebuie să și le însușească și se bucură atunci când cineva îi dezleagă de această obositoare obligație.

Un intelectual procedează însă necinstit dacă face tinerilor o înlesnire falsă numai ca să le câștige simpatia. El sacrifică interesele societății (și în fond chiar pe cele ale tinerilor) pentru satisfacția lui de-o clipă.

Este greu și frumos să fii conformist. Este ușor și urât să fii nonconformist. Practicat cu consecvență, nonconformismul ar însemna o recădere în animalitate. Nu înțeleg de ce ne-am face un ideal din dezinvoltura cu care câinele, pe stradă, urinează exact când îi vine, fără să-i pese de vreo restricție.

În ceea ce mă privește, când îl aud pe un intelectual proslăvind nonconformismul, mi-l închipui oprindu-se pe stradă, lângă un copac, și ridicând un picior...

20 iunie 2006. Ani la rând mi-am blestemat zilele reparând tot felul de obiecte imediat după ce le cumpăram din magazin. Erau obiecte produse de industria noastră socialistă (sau de industria socialistă din URSS, RDG, RPU etc). Niciunul nu funcționa ca lumea de la început. Caloriferul electric curenta, sandalele se descleiau, sifonul fâsâia de unul singur în cămară, creionul zgâria hârtia, foarfecă îndoia pânza fără s-o taie, bricheta nu se aprindea, aparatul de radio hârâia, cuptorul aragazului pârjolea mâncarea numai într-o parte, aparatul de ras se rupea în mână. Apartamentul pe care mi l-am cumpărat în rate avea perețu strâmbi, iar automobilul achiziționat după o așteptare de câțiva ani a luat foc încă din prima zi de folosire.

Tocmai de aceea mă mir în fiecare zi când, suindu-mă în Loganul meu, învârt cheia și el chiar pornește.

21 iunie 2006. În spațiul culturii române ai de pierdut dacă ești membru al unui partid politic. Toată lumea te evită, ca pe un bolnav de SIDA. În școli și universități, la radio și televiziune, în numeroase alte instituții ești indezirabil în mod oficial, conform unor regulamente. Dacă totuși îți faci apariția în perimetrul lor, trebuie să fii însoțit de un reprezentant al unui partid de altă orientare, așa cum sunt albi însoțiți obligatoriu de negri în filmele americane.

22 iunie 2006. Stau întins pe masa de operație, cu fața în jos, și aștept să mi se facă în ceafă (unde am un chist care trebuie îndepărtat)

injecția cu xilină. Se ocupă de mine experimentatul chirurg Daniel Ion, asistat de trei tinere încântătoare. Regret că nu am o afecțiune mai complicată, care să-i dea posibilitatea chirurgului să-și demonstreze valoarea. Regret, totodată, că nu sunt mai zvelt, ca să fac o plăcere fetelor care mă ating.

Cu degete ușoare, baletând în jurul meu ca niște îngeri nu ai morții, ci ai vindecării, asistentele dezinfectează locul care urmează să fie inci-zat și înfig în carne, adânc, acul seringii. Este o durere dehcată, care îmi place. Urmează tăierea propriu-zisă, cu bisturiul, pe care nu o resimt decât ca pe un pârâit ușor, specific mperii unui țesut. Mănuiește cu dexteritate de medic, bisturiul înaintează precis și repede, fără să distrugă nimic inutil. Am, ca în copilărie, sentimentul că sunt ocrotit și răsfățat.

...La sfârșit, cu un pansament la ceafă, care mă face caraghios, părăsesc spitalul, regretând că s-a terminat intervenția chimrgicală. Urc înți-un autobuz aglomerat. Lumea din afara spitalului ia în primire, cu bratalitatea ei caracteristică, bietul meu corp cămăia i s-a dat atâta atenție pe masa de operație. Cineva care vrea să se prindă repede de bara de sus, ca să nu cadă, mă lovește involuntar peste ceafă și îmi desprinde pansamentul pe jumătate.

23 iunie 2006. Sunt la mine, la grădină, unde n-am mai fost de multă vreme. Molizii plantați pe lângă gard au crescut impetuos, întrețesuți, întrecând în înălțime gardul. Pomii fractiferi și-au extins și ei, frenetic, ramurișul, în toate direcțiile, astfel încât acum își unesc coroanele și fac o umbră deasă, tenebroasă. Salcia plângătoare, sub care stă ascunsă „banca îndrăgostiților", este imensă, se pierde în cer, și de acolo, din cer, trimite până la nivelul ierbii, de jur-împrejur, o cascadă de verdeată.

Simt un fel de teamă. Grădina mi-a scăpat parcă de sub control, are viața ei proprie, misterioasă. În tufișurile de lângă fântână, un copil din vecini (pe care l-am invitat să mănânce cireșe) a descoperit un șarpe. Cine știe ce mai foșgăie în alte tufișuri! Poate că într-unui dintie ele stă ascuns Ștefan Agopian însuși și îmi studiază fiecare mișcare, ca să o relateze în „Academia Cațavencu".

26 iunie 2006. Citesc o statistică: „Lectura constituie o preocupare mai intensă pentru femei decât pentru bărbați — 35,7% față de 34,5%, relevă o anchetă asupra condițiilor de viață ale românilor realizată în perioada iunie 2004 — mai 2005 de Institutul Național de Statistică (INS)."

Mă întreb, ca atâția alții, cum se explică această alarmantă pierdere de teren (de către bărbați în favoarea femeilor) în etema competiție „Pentru cât mai multă cultură” care animă populația țării noastre. Poate că

este vorba pur și simplu de cavalerism. Așa cum dau întâietate femeilor la intrarea într-o clădire, bărbații rămân politicoși cu un pas în urmă și în materie de lectură.

Din nefericire, statisticienii nu precizează dacă s-au luat în considerare numai cărțile de beletristică, sau cărțile în general. Nu se înțelege, apoi, dacă prin lectură se înțelege și parcurgerea ziarelor, a benzilor cu informații care se derulează pe ecranele televizoarelor, a etichetelor cu prețuri de pe mărfurile din supermarketuri, a notelor de plată de la restaurante etc.

O parte din timp bărbații și-o petrec oricum citind/descifrând privirile femeilor, care, chiar dacă nu mai sunt atât de criptice ca pe vremuri, tot pun anumite probleme de înțelegere.

În mod curios, toată lumea este intrigată de diferența de 1,2 procente dintre bărbați și femei. Drept urmare, nimeni nu se mai gândește la faptul că 64,3% dintre femei și 65,5% dintre bărbați *nu citesc niciodată*.

28 iunie 2006. O frumoasă domnișoară, I., îndrăgostită de mine, îmi dă telefon în fiecare noapte. M-a auzit vorbind în public (cu prilejul conferinței mele de la Teatrul Național cu titlul „Profesia de critic literar”) și a făcut un *coup defoudre* pentru nefericitul de mine. A venit să mă viziteze și la „România literară”, cu un buchet de flori în mână și aproape paralizată de emoție.

Peste câteva zile, m-a invitat la o plimbare în Herăstrău. Am acceptat invitația și, în timp ce ne plimbam pe alei, ca un tată cu fiica lui, i-am explicat că vremea dragostei a trecut pentru mine și că ea, de fapt, nici nu mă iubește pe mine, ci iubește doar ideea de literatură, pe care i-o evoc prin profesia de critic literar. A negat patetic, a plâns, s-a aruncat la pieptul meu, stârnind curiozitatea (și dezaprobarea) unor trecători. Bine că nu erau fotoreporteri prin apropiere.

De atunci, evit s-o mai întâlnesc, dar ea îmi telefonează în fiecare noapte. Domnița tresare în pat, lângă mine, îmi spune, sonmoroasă, „Du-te s-o liniștești!” și se întoarce pe cealaltă parte.

2 iulie 2006. Sunt invitat la emisiunea „Zig-Zag” a lui Ion Cristoiu de la Antena 3. Stăm de vorbă o oră în fața camerelor de luat vederi despre agitația provocată în lumea literară de cartea mea. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*. Unii o consideră cea mai bună carte a anului

2005, alții — cea mai proastă carte a anului 2005. Unii o compară cu *Istoria...* lui G. Călinescu. Alții o califică drept o glumă proastă. Am primit pentru aceeași carte Premiul special al Uniunii Scriitorilor pe 2005, dar imediat s-au făcut auzite voci care contestă hotărârea juriului Uniunii Scriitorilor.

Ion Cristoiu este unul dintre puținii scriitori pe care apariția cărții mele îi bucură. De altfel, pe el nu l-am văzut niciodată invidios. L-am văzut burzului, ciufut, nesociabil, dar niciodată invidios. De câte ori citește un text bine scris, al oricui ar fi, se entuziasmează cu candoare, ca un copil când primește un cadou de Crăciun. Este uimitor cum a reușit, în vârtejul de rivalități în care trăiește, să-și păstreze acest entuziasm.

3 iulie 2006. Efect neașteptat al apariției mele la televizor: mă sună I., care mă felicită într-o stare de exaltare și îmi propune să ne căsătorim.

— Dar... sunt căsătorit!

— Nu contează! bravează ea.

O liniștesc cu greu și, ca un insensibil ce sunt, mă întorc la articolul pe care tocmai îl scriam la computer.

7 iulie 2006. Merg pe Calea Dorobanți, pe jos, și aud cum sună mobilul, înăbușit, în buzunarul de la piept (apelul e un fragment dintr-un vechi dans irlandez). Mă grăbesc să-l scot din buzunar și încep o lungă convorbire, mai mult decât plăcută, cu o tânără doamnă, care, dintr-un exces de amabilitate sau pur și simplu din plăcerea de-a se juca, îmi face tot felul de complimente. Din păcate, vuietul mașinilor care trec în viteză, sunetul strident al claxoanelor, vociferările pietonilor bruiază discuția. În plus, nu pot fi la rândul meu tandra cu interlocutoarea mea fiindcă există riscul să mă audă vreun trecător.

Mă refugiez în unghiul format de două clădiri dintre care una este mai retrasă față de stradă decât cealaltă. E un loc ideal. Zgomotul străzii ajunge aici estompat și nici nu există prin preajmă vreun martor inoportun al nevinovatei, virtutei mele infidelități conjugale. În aceste condiții, mă... dezlănțui. Fac aluzii din ce în ce mai îndrăznețe, mă răsfăț, mă lansez în cele din urmă și în declarații propriu-zise, cu lipsa de reținere a motanilor care miorlăie noaptea, răgușit-strident, pe acoperișuri.

Din întâmplare, ridic privirea și... ce descopăr? Un zugrav, aflat pe o scară înaltă, stă aplecat deasupra mea și ascultă cu gura căscată tot ce spun. Din bidineaua pe care o ține nemișcată în mâna dreaptă picură stropi de vopsea.

Plec îngrozit din locul în care mă credeam perfect adăpostit. Mă întâlnesc cu Mircea Martin și îi povestesc întâmplarea. Profesorul zâmbește enigmatic, cu aeraii unui expert în domeniu care ia cunoștință de stângăciile unui începător.

8 iulie 2006. Prozatoarea și traducătoarea Mirela Stănciulescu îmi trimite prin e-mail relatarea unei întâmplări dintr-un autobuz, asemănătoare cu unele dintre întâmplările povestite de mine în *Jurnal secret*:

„La Perla s-a suit în autobuz un boschetar. S-a postat lângă șofer și a glăsuțit:

— Dragi creștini, dați-mi și mie o mie de lei, că mi-au furat plasa cu țoale.

— Bine ți-au făcut! a comentat *sotto voce* o doamnă din spate. Boschetarul a tăcut și a început să se scarpine în cap de păduchi. Brasc, când nimeni nu-i mai dădea atenție, a adăugat:

— M-am întrebat ce-i fericirea.

— Ei, fericirea... a bombănit aceeași femeie din spate. Apoi, întristându-se brasc, n-a mai scos un cuvânt."

Mă bucur să aflu că există și alți scriitori (Mirela Stănciulescu este chiar o scriitoare de mare talent) care observă cu bunăvoință și cu o curiozitate de artist viața de fiecare zi de la noi. M-am săturat de hlizeala maniacală și de sarcasmul golănesc (care au luat de multă vreme locul umorului) din „Academia Cațavencu” sau din revista presei pe care o face Mircea Badea la Antena 1.

Oricum, replica boschetarului (a unui boschetar!), „M-am întrebat ce-i fericirea!", rămâne de neuitat.

9 iulie 2006. Am stat aseară până târziu la meciul Germania-Portugalia. M-am bucurat, în dezacord cu aproape toată lumea, că au câștigat nemții. La scorul de 3-0, în minutul 87, ei continuau să joace cu aceeași seriozitate ca la început. Mă recunosc în acest mod de a fi, le semăn, sunt solidar cu ei. Și mă indignează nedreptatea care li se face. Chiar și comentatorii de la TVR îi preferau, în mod vădit, pe portughezi, cu scamatoriile lor ieftine.

Germami, în general, sunt nedreptățiți în lume. Din munca lor cinstită și asiduă trăiesc milioane de leneși și șmecheri, care, ca răsplată, îi... antipatizează. Înțeleg de ce nemții fac din când în când câte o criză de nervi care zguduie planeta.

Acum urmăresc meciul dintre Franța și Italia. Mă sună tânăra doamnă care mi-a telefonat și acum câteva zile, când mă aflam pe Calea Dorobanți. Ce mândru sunt că îi pot declara scurt, decis, ca un bărbat adevărat: „Mă uit la meci!” Adevărul este că fotbalul nu m-a pasionat niciodată, dar de urmărit am urmărit multe meciuri de fotbal, ca să pot face față discuțiilor de a doua zi, cu alți bărbați. Așa am să procedez și acum. Mâine, când cine știe ce prieten al meu o să-mi ceară părerea despre „finală”, am să pot să spun în cunoștință de cauză, cu o voce groasă, *de macho*:

— Dom'le, e mare Zidane. Păcat că se retrage...

10 iulie 2006. Se extinde din nou stângismul în România. Se vorbește cu ură despre cei care câștigă mult. Și cu compătimire despre cei care câștigă puțin. Eu judec invers. Mă gândesc cu compătimire (și recunoștință) la cei care plătesc sume mari drept impozit. Deși sunt oameni

ca toți oamenii, contribuie considerabil mai mult decât semenii lor la funcționarea instituțiilor de interes public. Și mă gândesc nu chiar cu ură, dar, în orice caz, cu dezaprobare la cei care, câștigând puțin, participă cu sume insignifiante la cheltuielile colectivității, cu toate că au drepturi și pretenții ca toți ceilalți cetățeni.

întrebarea corectă nu este „cât câștigi?”, ci „cu cât contribui, prin impozit, la bunul mers al societății?”.

16 iulie 2006. Ieri dimineață mi-a dispărut pisica. Încă de la ora 6, la cererea ei insistentă, i-am deschis ușa apartamentului și, ca de obicei, am coborât împreună cu ea, pe scări, trei etaje, ca să-i deschid și ușa grea de fier de la intrarea în bloc. Chiți a țâșnit în curtea blocului, nerăbdătoare să se bucure de libertate, iar eu m-am întors în casă și m-am așezat la computer. După câteva ore mi-am amintit de ea și m-am uitat pe fereastră. Nu era. Am chemat-o insistent, dar n-a dat niciun semn de viață.

Am mai lăsat-o câteva ore, gândindu-mă că n-ar fi frumos să-i încalc drepturile pisicești grăbind-o să revină în casă. Poate există și în lumea lor asociații gata să supună oprobriului public orice abuz. Am auzit la un moment dat un mieunat disperat și m-am repezit pe balcon, dar, prin frunzișul des al copacilor din curtea blocului, n-am văzut nimic semnificativ.

În cele din urmă am coborât totuși în curte și m-am uitat bănuitor la un câine lup, care avea o stranie lucire de satisfacție în ochii inteligenți. Stăpânul lui însă părea dezinvolt; era greu de crezut că asistase cu puțină vreme în urmă la o scenă atroce.

— Chiți! Chiți!

M-am uitat atent prin copaci, unde uneori se mai suise Chiți ca să contemple, de sus, cu un dispreț aristocratic, lumea noastră, a oamenilor. Nu descopeream decât porumbei sălbatici, care își curățau penele, cu ciocul, de nu știu ce. M-am uitat și pe sub mașini, îngenunchind (cu un icnet) lângă fiecare și lipindu-mi obrazul de asfaltul murdar. În una dintre ele era o domnișoară la volan (n-am observat-o) care aștepta probabil pe cineva și care s-a speriat de moarte când m-a văzut oficiind acest ritual. Când am încercat să-i explic despre ce e vorba, s-a speriat și mai tare.

Am făcut apoi o incursiune pe străzile din jurul blocului. Nici urmă de Chiți. Îmi spuneam că n-ar fi rău să-i găsesc măcar cadavrul, ca să mă liniștesc. M-am certat singur pentru acest gând, la fel de odios ca ideea lui Caragiale de a-l arunca pe răsfățatul Bubico din tren.

M-am întors dezolat în casă și aproape am plâns când am văzut farfurioara în care îi puneam hrană. Chiar și părul ei prezent peste tot, inclusiv pe hainele mele, m-a înduioșat. M-am grăbit să compun un anunț. AM PIERDUT O PISICĂ, FEMELĂ, ALBĂ CU PETE NEGRE. Aici m-am împotmolit. Mai degrabă:... NEAGRĂ CU PETE ALBE. Nu, totuși:...ALBĂ... ADUCĂTORULUI — RECOMPENSĂ. În continuare am menționat numărul de telefon la care puteam fi contactat. Am multiplicat anunțul, la imprimantă, am luat și un *scotch* și am ieșit din nou din casă ca să lipesc peticele de hârtie pe ușile blocurilor, pe stâlpi, pe cabinele telefonice. La un moment dat, un domn în vârstă a citit peste umărul meu anunțul și mi-a spus:

— Să știți că am văzut o mătă care arăta așa... Am văzut-o acum câteva ore... A luat-o o fetiță...

— Cum a luat-o o fetiță?!

— Da, a chemat-o la ea și a luat-o.

— Poate era a ei...

— Nu cred. Pentru că fetița a înfrebat-o cum o cheamă.

Fetița, cu candoarea ei, a întrebat-o cum o cheamă! Sigur era Chiți!

— Și n-ați văzut unde a dus-o?

— Nu. Dar nu poate fi departe de aici.

Din acel moment și până aproape de miezul nopții am făcut o amplă campanie de verificare a locuințelor din zonă, fără... mandat de percheziție. Eram surescitat, cred că aveam o privire de nebun, judecând după spaima pe care o provocam locatarilor.

Am sunat întâi la un apartament în care mai mulți tineri chefuiau. Cel care mi-a deschis, mi-a spus înainte ca eu să-l întreb ceva:

— Gata. Dăm muzica mai încet.

— Lasă muzica! Vreau să văd dacă pisica mea e la voi. Și, fără să-i cer voie, am cutreierat într-un suflet încăperile, deranjând, printre altele, un cuplu care se refugiase într-o debara.

Am ieșit val-vârtej din acea locuință, urmat de un val de muzică.

În apartamentul următor locuiau doi bătrâni. El era în pijama, iar ea într-un capot cu cordonul desfăcut. M-au primit înțelegători, mi-au arătat propriile lor pisici (trei la număr) și mi-au explicat că n-ar mai avea loc pentru încă una. Am simțit că nu mă mint.

Treceam în fugă, cu hainele ude de transpirație, dintr-o locuință în altă locuință și Chiți tot nu se ivea. Am dat la un moment dat și peste o femeie (singură!) care mă știa de la televizor și care m-a întrebat dacă nu vreau să-mi facă o cafea. Când a văzut că schițez un gest de refuz și că intru grăbit în dormitor, mi-a spus cu umor:

— Sunteți foarte nerăbdător... Eram nerăbdător să o găsesc pe Chiți.

Nu știu cum s-a făcut, dar pe Chiți am descoperit-o abia cu puțin înainte de ora 12 noaptea, într-un apartament locuit de o femeie divorțată și de fiica ei, o fetiță anghică, exact aceea care îmi ademenise pisica pe stradă. Scena s-a petrecut cu totul altfel decât mi-o imaginasem. Credeam că nenorocita de Chiți, având starea de spirit a ostatecilor din Irak, va scoate un mieunat de fericire la vederea mea și îmi va sări în brațe. Nu s-a întâmplat deloc așa. Pisica dormea întinsă voluptuos, ca ultima dezvățată, pe un fotoliu și, când am apărut, nici n-a catadicsit să ridice capul. Și-a întredeschis doar puțin ochii și, plictisită, i-a închis la loc.

— Sunteți sigur că e a dumneavoastră? m-a întrebat ironic fetița. Poftim, în loc să-i fac eu scandal, mă făcea ea să mă simt ridicol!

— La ora asta ar fi trebuit să dormi! Ești un copil!

— Am urmărit un film la televizor. Era un film educativ...

Am înșfăcat-o furios pe Chiți, fără să le mulțumesc celor care o găzduiseră, dar și fără să le reproșez ceva (deși clocoteam de indignare) și am ieșit val-vârtej din casă.

Azi-dimineață am mai pierdut câteva ore, ducându-mă să dezlipesc, să mototolesc și să arunc la gunoi anunțurile numeroase răspândite de mine ieri în toată zona din jurul blocului. Mobilul îmi suna în neștire în buzunar. Dacă răspundeam, auzeam ceva de genul:

— Am găsit o pisică...

N-am mai răspuns până la prânz la niciun apel. În felul acesta am ratat o invitație la o emisiune TV la care mi-ar fi plăcut foarte mult să particip.

26 iulie 2006. Sunt pe o terasă, la etajul unei case semețe înconjurată de văi și dealuri împădurite. Stau la o masă, în plin soare și mănânc mici și cotlete, aduse fierbinți și mustind de grăsime de pe un grătar din curtea casei. Cel care mă servește, întrebându-mă îndatoritor dacă nu vreau și muștar și tumându-mi din când un pahar de vin, este nimeni altcineva decât marele Nicolae Manolescu. Critic literar faimos, profesor universitar adulat de studenți (ca G. Călinescu pe vremuri), președinte al Uniunii Scriitorilor și director al revistei „România literară”, Nicolae Manolescu își îndeplinește impecabil obligațiile de gazdă.

Adevărul este că nu sunt numai eu la masă. Se află aici aproape toți colegii mei de la „România literară”. Dar când am să povestesc episodul cunoștințelor mele, am să spun doar atât, ca să-i șochez: „Nicolae Manolescu m-a servit cu un grătar. Servește foarte bine.”

27 iulie 2006. Înot fericit într-o piscină albastră, sub cerul liber, în concurență cu rândunelele care coboară în zbor rapid până la suprafața apei ca să își ude pieptul. De jur împrejur sunt pini solitari și solemni, molizi întrețesuți între ei și împodobiți cu flori de tecoma — mici trâmbițe portocalii și mov — tufe de caprifoi și de buscus. Lângă piscină, întins pe un *chaise-longue*, la soare, stă M., autorul piscinei, ca și a tot ce se mai găsește prin apropiere, casă (solidă și austeră, în stil nemțesc, în mijlocul unui lan de trandafiri), chioșcuri (acoperite de plante agățătoare), fântână vegheată de o salcie plângătoare, rondouri de jne-peni și gutui japonezi. Înainte în acest loc se cultiva porumb (cultivatorii ieșeau mereu în pierdere, dar nu erau în stare să se despartă de o tradiție). Peisajul era dezolant. Nu exista niciun salcâm care să umbrească locul, iar pământul se întărea uneori, din cauza secetei, ca piatra. M. a cumpărat pământul și, muncind hotărât timp de peste zece ani, l-a făcut de nerecunoscut. Când te duci acum în vizită la el ai impresia că ajungi, printr-un miracol, în Malaezia, într-o zonă turistică frecventată de miliardari americani.

Unii dintre vizitatori exclamă:

— Uite ce se poate face dacă ai bani!

Tocmai asta e: M. n-a avut bani. În schimb, *a muncit*, ipoteză care aproape niciodată nu e luată în considerare în România.

Îl privesc atent (el stă cu ochii închiși, bucurându-se de soare) și încerc să înțeleg de ce anume a muncit cu atâta tenacitate. A vrut să-și

asigure o viață de răsfăț la bătrânețe? Greu de crezut, întrucât întreținerea în stare de funcționare a ceea ce a construit și amenajat pretinde în continuare un mare efort. A urmărit să-i uimească pe cunoscuți? Cum să-i uimească dacă trăiește izolat (alături de soția lui) și invită foarte rar pe cineva la el? S-a gândit la copii? Nu are copii.

Cunoscându-l destul de bine, bănuiesc de ce a făcut-o. Ca să nu mai depindă de nimeni, ca să nu mai aibă de-a face (decât atât cât este absolut necesar) cu societatea românească. Apa și-o procură singur, din stratul freatic de sub pământul lui, de încălzit își încălzește casa cu propria lui centrală termică, când simte nevoia să se phmbe printr-un parc, se phmbă pe aleile din grădina sa. Acum și-a adus în curte și o bucată de mare, sub forma unei piscine. Nu mai trebuie să se târască cu mașina pe șosele aglomerate, nu mai trebuie să stea la soare pe cine știe ce plajă plină de gunoaie, nu mai trebuie să asculte râsetele isterice și manelele unsuroase de care răsună noaptea aproape fiecare hotel.

Frumusețea casei și a grădinii lui exprimă dezgustul față de de stilul de viață din România. Este un protest discret, care ar trebui să-i zguduie pe conducătorii României mai mult decât cele mai agresive demonstrații.

2 august 2006. La Neptun, pe plajă. Stau întins pe spate, pe un prosop portocaliu, țin ochii închiși și ascult, indiscret, ce vorbesc cei din jurul meu. Foarte aproape se află două cupluri de oameni tineri și copiii lor, de trei-patru ani. La un moment dat se distinge vocea unui băiețel:

— Mami, de ce are tati puța așa de mare, iar eu o am așa de mică? Mama puștiului, surprinsă, îl ceartă:

— Nuc frumos să vorbești așa!

Apoi, vădit flatată, îi spune cu voce ceva mai joasă prietenei ei:

— Adevărul e că Gicu o are mare... Și chicotesc amândouă.

Gicu, la rândul lui, bravează:

— Băi, țacă, trebuie întâi să crești. Poate o să ajungi și tu un bărbat de performanță, ca mine.

Soția lui îl tachinează:

— Lasă, că nu o ai mereu mare... Numai câteodată... Și îi cere o confirmare și puștiului:

— Spune și tu, tati o are mereu mare?

— Nu, numai când o pupă pe tanti Rodica.

Consternare generală. Tanti Rodica e chiar cea împreună cu care mama puștiului chicotea puțin mai înainte. Gicu încearcă să salveze situația:

— Băi, al dracu' copil! Da' mare turnător ești tu! Să știi că te dau pe mâna cenesasului!

Și râde zgomotos, ca și cum toată discuția, nu numai replica lui, ar fi fost o glumă. Soția lui râde și ea, fără entuziasm. Tanti Rodica, pierdută, reflectează cu voce tare

— Ce bazaconii! De unde scot copiii toate chestiile astea?! Numai soțul lui tanti Rodica tace, roșu la față.

5 august 2006. Din nou pe plajă. Vîntul ritmează timpul, trimițând spre țărm, la intervale egale, valuri maiestuoase, cu o forță calmă. Îmi vine în minte versul lui Ion Barbu: „Foșnirea mătăsoasă a mărilor cu sare...” în scurtă vreme însă începe să se audă pârâitul asurzitor al unor ambarcații de agrement care trec cu o rapiditate periculoasă printre oamenii aflați în apă. Pe cer își face apariția un mic avion care trage după el un banner cu o reclamă pentru o băutură răcoritoare, urmat de un elicopter. Amândouă aparatele de zbor sunt huruitoare. (În elicopter în mod sigur nu se află Traian Băsescu, fiindcă, dacă s-ar afla, râsul lui s-ar face auzit mai tare decât zgomotul motorului.) Pe plajă vin și pleacă automobile, iar la un moment dat se ivesc și trei vehicule apocaliptice — un fel de motociclete cu patru roți (sau tractoare mici și agitate), conduse de trei tineri proști ca noaptea, dar plini de draci. Tinerii ambalează motoarele la maximum și fac viraje scurte, aruncând rafale de nisip în ochii celor întinși pe plajă, la soare. Fiecare tânăr are în spate, ca anexă, câte o fufă care țipă isteric. Zgomotul devine de nesuportat, parcă a pogorât pe pământ orchestra lui Scaraoțchi. Aproape că-mi doresc ca tinerii descreierați să calce din greșeală un vilegiaturist, pentru că apoi ar fi pur și simplu linșați. Cu plăcere aș lua parte la linșaj.

6 august 2006. La Târgul de Carte de la Mangalia, organizat ca în fiecare an de extraordinarul Gigi Todor, se vînd vederi cu chipul meu. O necunoscută cumpără o vedere, mi-o întinde și mă roagă să-i dau un autograf. Ea este tânără și frumoasă, iar eu... Mai bine se făceau vederi cu fotografia ei...

Iau vederea și scriu, furios, o dedicație, cu litere mari și apăsate, chiar pe figura mea, ca să o fac să dispară. Sunt, în total, cinci rînduri. Pe frunte: „Frumoasei necunoscute...” ; pe ochi: „...care într-o zi de vară a anului 2006...”; pe nas: „...mi-a făcut bucuria să mă oprească pe stradă...”, pe gură: „...și să-mi dea iluzia...”; pe bărbie: „...că încă interesez femeile.” Apoi iscălesc (aproape zgâriind cartonul) pe gâtul fără cravată: „Alex. Ștefănescu”.

— Vai, ce-ați făcut! se lamentează necunoscuta și cumpără o altă vedere. Vă rog frumos să-mi mai dați un autograf, dar fără să măzgăliți fotografia!

7 august 2006. Sculptez în nisip, pe malul mării, o femeie în mărime naturală, întinsă pe spate, cu mâinile sub cap, și cu picioarele ușor desfăcute. Lucrez mult la sutienul ei, apoi mă răzgândesc și îl desființez, lăsându-i sânii goi. Nici chiloți nu-i fac, în fond e vorba de o operă de artă, care prin definiție nu se supune niciunei convenții. Folosesc nisip umed, dar el se usucă repede, în special cel din sfârcuri, care drept urmare se sfărâmă și tiebuie mereu să le refac. Spectatorii adunați între timp în jurul meu comentează insinuant:

— Ce faci, nene, întârzii cam mult în zona aia!

Simt că o iubesc pe femeia care ia naștere din mâinile mele. După ce îi finisez capul, îi țin puțin un obraz în palma mea curbată, ca un căuș, și o sărut pe buzele întredeschise, provocând rumoare în rândul privitorilor. Apoi, bineînțeles, tiebuie să scuip nisipul care mi-a rămas între dinți.

Zona dintre picioare i-o modelez repede și stângaci, cu sfială, și mă impresionează plăcut faptul că spectatorii mei tac în aceste clipe, cu respirația tăiată. Sculptez foarte bine genunchii, cu rotulele armonios reliefate, pulpele prelungi, delicatele degete de la picioare. Doamne, greu se mai face o femeie. Dar... se face!

Seamănă perfect cu o femeie anume, pe care o am în minte. îi cunosc perfect corpul, i-l știu pe de rost. Mă ridic în picioare și îmi șterg transpirația de pe frunte. Sunt aplaudat!

8 august 2006. Din femeia mea de nisip n-a mai rămas nici urmă. Regret că n-am fotografiat-o. Peste noapte au fost valuri mari, care au ajuns până la ea și i-au dizolvat corpul.

Sau poate că ea însăși, plictisită să tot stea întinsă pe spate, cu mâinile sub cap, s-a ridicat brusc, cu o mișcare grațioasă, și a plecat.

10 august 2006. Aici, la Vila Scriitorilor de la Neptun, camerele sunt curate, mâncarea — bună, personalul — prietenos. Iar prețurile — neverosimil de mici. Eu și Domnița ne gândim că ar fi frumos din partea noastră să-i dăm un telefon lui Nicolae Manolescu și să-i mulțumim că, în calitate de președinte al Uniunii Scriitorilor, a avut grijă ca totul să meargă bine.

Îl sunăm, deci, și îi spunem în cor:

— Îți mulțumim, conducător iubit, pentru minunatele condiții de viață create...

După o cUpă de derută, Nicolae Manolescu ne dă o replică în stilul lui:
— Să știți că-mi place...

11 august 2006. Sunt la volanul mașinii mele, pe drumul de întoarcere de la mare. Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă, aș vrea să zbor, dar traficul de pe șosea nu mă lasă. De la Neptun la Constanța am mers cu viteza cu care înaintam pe vremuri când stăteam la coadă la benzină. Acum, după ce am ieșit din Constanța și mă îndrept spre București, aglomerația s-a mai redus și pot să accelerez.

Sunt pe vechea șosea și nu pe segmentul de autostradă care s-a dat de curând în folosință. Autostrada o văd undeva, în stânga, și aud și vuietul mașinilor care o străbat cu 140-160 de kilometri pe oră. Dar și eu merg destul de repede, cu... mai bine nu dau cifra, pentru că există riscul ca jurnalul meu să fie citit de vreun polițist de la circulație. În orice caz, viteze foarte mari nu pot să ating, pentru că pe aici circulă nestingherite căruțe, vaci și găini. Parcă sunt în secolul nouăsprezece. Cei de pe autostradă se află în secolul douăzeci și unu.

Da, secolul nouăsprezece și secolul douăzeci și unu există în România simultan. Îmi place, trebuie să recunosc, și secolul nouăsprezece. Țărânci cu broboade în cap ies la marginea drumului și vând roșii mari și frumoase, cu gust de roșii și nu de cadavre de roșii, cum au cele din supermarketuri. Dacă vrei și o găină, se duc repede în fundul curții și prind una, care cotcodăcește speriată și indignată. Îmi vine să rămân aici pentru toată viața, la umbra unui nuc bătrân.

Totuși, ajuns la Fetești, mă mut în secolul douăzeci și unu. Și încep să gonesc și eu cu.. tot nu dau cifra. Deschid și aparatul de radio de la bordul mașinu și ascult un cântec care începe cu simpatul vers „Oficial îmi merge bine...”

12 august 2006. Femeile din București nici nu mi-au înregistrat absența. Credeam că la întoarcerea mea de la mare se vor bucura, că mă vor întâmpina pe stradă cu strigăte de entuziasm, că mă vor strânge fericite în brațe. Dar ele par să nici nu observe că m-am întors. Ce tristețe!

Încep să cred că și-au făcut de cap în lipsa mea! De acum înainte, nu le mai las nesupravegheate.

13 august 2006. Un cunoscut îmi atrage atenția că *justițiarul caraghios* Comeliu Vădim Tudor mă denigrează la OTV și că publică și texte îndreptate împotriva mea în „România Mare”. Îmi aduc aminte cât de mult mă lingusea pe vremuri, cu speranța că voi scrie cu bunăvoință despre versurile lui. Îmi trimitea cărți cu dedicații de genul: „Lui Alex Ștefănescu,

tânăr de aleasă educație românească, critic de finețea filigranului". Păstrez și acum, ca pe o curiozitate, acele cărți. Afecțiunea lui, de dulău care își linge stăpânul pe față, s-a stins însă repede după ce am scris despre el că este „un Rică Venturiano al iubirii de patrie" . De atunci am devenit, în viziunea lui, un trădător de țară. În plus, m-a poreclit „pachidermul cu breton" (poreclă care a amuzat-o teribil pe soția mea, astfel încât a început să mă poreclească ea însăși, cu tandrețe, „J'achi"). Ultimul motiv de supărare pentru Comeliu Vădim Tudor îl constituie probabil faptul că nu l-am inclus în recenta mea *Istorie a literaturii române contemporane*. Regret, dar n-aveam cum s-o fac. În carte e vorba despre scriitori.

14 august 2006. Cunosc intelectuali care se laudă cu lenea lor. Și-o exhibă fără rașine. Unii chiar se întind și cască în fața mea, convinși că eu îi privesc cu simpatie. Cunosc, de asemenea, intelectuali care se laudă cu frica lor. Declară amuzați că n-au curaj nici măcar să meargă cu avionul. Eu știu însă că un leneș trebuie să se mșineze de lenea lui, iar un fricos să se rușineze de frica lui. Despre leneși și fricoși am cea mai proastă părere, îi disprețuiesc și nu le găsesc nicio scuză.

Există și unii care se laudă, ca și cum ar face o poznă simpatică, cu faptul că mai lipsesc din când în când de la serviciu. Sau cu faptul că simulează în mod ingenios munca. Și despre ei am o părere foarte proastă. Scriu asta aici pentru că de multe ori, aflându-mă față în față cu ei și văzându-i cum se răsfață, contând pe simpatia mea, nu mă încumet să le spun de la obraz că îi dezaprob și mă simt iremediabil străin de ei.

Dacă vrem să ne bazăm unul pe celălalt și să conviețuim armonios, trebuie să ne facem cu toții datoria, cu conștiinciozitate. În problema asta îmi lipsește umorul.

18 august 2006. Toată lumea se lamentează pe tema caniculei. Posturile de televiziune emit văicăreli care, prin însumare, compun un cor al deznădejdii colective. Vai, vai, vai! Ce ne facem cu atâta căldură!

Reporterii angajează cu trecătorii de pe stradă dialoguri mai puțin inteligente decât cele ale copiilor de grădiniță:

- Cum vi se pare vremea asta?
- E cald, foarte cald.
- Rezistați?
- Mai rezist.
- Vă protejați?
- Păi cum să mă protejez?
- Să stați mai mult în casă.

— Păi, mai mult în casă stau.

— Lichide beți?

— Beau.

Iar funcționarii instituțiilor publice rămân uimiți când cineva le cere să-și facă datoria:

— Nu vedeți ce cald e? Să așteptăm să treacă întâi canicula... M-am și certat cu un prieten care, întâlnindu-mă pe stradă, a și început cu lamentațiile:

— Ce facem, Alex, cu căldura asta, tu cum o suporti? Eu unul sunt terminat. Of, of, of!

— Mie îmi place foarte mult, i-am spus. Și i-am întors spatele, pentru că era a cincea persoană pe care o auzeam, într-un interval de o oră, văicărindu-se.

20 august 2006. Din nou m-au trezit motanii, astă-noapte, cu chiotele lor răgușite și grotești, dar nu m-am mai lăsat înșelat. Am rămas în pat și mi-am adus aminte de o întâmplare de acum câțiva ani, de la mare. Eram la Neptun, la Casa Scriitorilor, și jucam șah pe terasă, seara, când de undeva de pe plajă a răzbătut până la noi urletul cutremurător al unei femei, parcă înjunghiate. Am dat imediat deoparte tabla cu piesele șah și m-am avântat în noapte, domic s-o salvez pe femeia aflată în primejdie (dar și să-i arăt soției mele ce bărbat curajos sunt). Câțiva scriitori m-au urmat, fără prea mare convingere. Am coborât în fugă, prin întunericul subțiat de lumina lunii, treptele care duc de la faleza înaltă la plaja scăldată ritmic de valuri, și am descoperit-o acolo, pe nisip, pe femeia care strigase. Era... sub un bărbat. Probabil, un violator, mi-am spus. Și l-am somat s-o lase imediat în pace, dacă nu vrea să ajungă la pușcărie. Treziți, parcă, dintr-un vis frumos, femeia și bărbatul mi-au făcut amândoi semne energice să părăsesc locul. Ceea ce am și făcut, rușinat, spre hazul celor care mă urmaseră, dar se opriseră la câțiva metri în spatele meu.

Nu mi-aș fi închipuit niciodată că geamătul de extaz al unei femei poate să semene cu strigătul care exprimă disperarea.

25 august 2006. Sediul PNȚCD (acum: PPCD), unde este sărbătorit Ion Diaconescu, cu prilejul împlinirii vârstei de 89 de ani. Se fac fotografii. Diversi necunoscuți (pentru mine) se înghesuie în jurul sărbătoritului, luptând să ocupe un loc chiar lângă el. Vor să obțină astfel un document al prieteniei cu un personaj ilustru, care să le folosească, eventual, în cariera lor politică. Sunt împins, de ttupuri ciolănoase și mușchiu-loase (femei nu prea văd pe aici) spre perete. Simt o satisfacție răutăcioasă când Ion

Diaconescu, văzându-mă, vine în întâmpinarea mea, mă ia de mână și mă conduce la locul fotografierii. Îi spun „La mulți ani!", îl sărut pe amândoi obraji, și părăsesc repede locul, înainte de a auzi clicurile aparatelor de fotografiat.

Vin să-l mai felicit pe fostul deținut politic. Emil Constantinescu, Victor Ciorbea, Ioan Mureșan, Virgil Petiescu... Totul este foarte trist. O echipă politică legendară, care a reușit printr-un joc fericit al hazardului istoric să înlăture temporar de la conducerea țării stafiile comunismului, și care în scurtă vreme, cum era de așteptat, s-a prăbușit eroic, vine în mijlocul nostru și aproape nimeni nu-i dă atenție. Emil Constantinescu, slab, pământiu, fanatizat de dorința de a explica lumii ce se întâmplă de fapt în România, este un don Quijote care stăbăte lumea pe jos fără să stârnească măcar curiozitatea. Victor Ciorbea, palid, zâmbește fără convingere, sceptic față de minimele dovezi de simpatie care i se arată. Ioan Mureșan, cu temperamentul său exploziv, de dansator de „Ciuleandra", desfășoară în gol discursuri politice fulminante. Virgil Petrescu, mereu la datorie, cu o conștiinciozitate de funcționar chezaro-crăiesc, este imaginea însăși a zădărniciiei onestității în confruntarea cu monstruoasa categorie umană pe care Ion Iliescu a ajutat-o să supraviețuiască după 1989.

Mă copleșește tristețea. Părăsesc sediul PNȚCD și merg pe jos până acasă, printre oameni vulgari și zgomotoși, care vorbesc surescitați despre nu știu ce meci de fotbal.

26 august 2006. Îmi pun mari speranțe în casa pe care mi-o construiesc la țară, pe un teren cumpărat acum doisprezece ani (și transformat prin munca mea într-o grădină umbroasă și ocrotitoare). Am 59 de ani și sper ca înainte de a împlini 60 să evadez, în sfârșit, din apartamentul de bloc, „cimitir al tinereții mele". De când mă știu locuiesc la bloc, chiar dacă de-a lungul anilor mi-am schimbat de mai multe ori adresa.

În timpul liceului, locuiam cu familia mea într-un apartament de bloc de pe strada Mărășești din Suceava. Cei de la etajul imediat superior aveau obiceiul să-și pună așternutul la aerisit pe balcon, lăsându-l să atârne în afară, astfel încât îmi astupau complet ferestrele camerei de zi. În loc să văd frunzișul arborilor din apropiere, vedeam pături și cearșafuri.

După terminarea facultății, am lucrat un timp la revista „Tomis" din Constanța și am primit un apartament în cartierul Tomis Nord (la Constanța totul se numește Tomis). Ar fi fost frumos, dar neavând bani să-mi cumpăr mobilă, mă simțeam, când mergeam la culcare, ca un zugrav rămas peste noapte în apartamentul pe care îl zugrăvește.

Am avut și un apartament la ultimul etaj al unui bloc dintr-un cartier muncitoresc din nordul Ploieștiului. Obişnuiam să lucrez noaptea, dar o femeie dintr-un bloc vecin mi-a atras atenția că, din cauza vieții mele

mereu aprinse, a cărei lumină îi cade drept în ochi, nu poate niciodată să adoarmă și pleacă dimineața obosită la serviciu. Mi s-a părut absurdă nemulțumirea ei (de ce nu-și pune o draperie în geam?), dar ori de câte ori lucram mă simțeam vinovat (și până la urmă mi-am acoperit eu geamurile cu hârtie albastră).

Am locuit și în București la bloc, întâi la parterul unui bloc-tum de pe Alea Pravăț din cartierul Drumul Taberei. Acolo eram sâcâit de o vecină cu mustăți, indiscretă și arțăgoasă, care, fiindcă umbla și în afara locuinței ei îmbrăcată în capot, era poreclită „madam Capot”. Eu, naiv, neștiind că este vorba de o poreclă, i-am spus odată, cu falsă afecțiune, „Săru'mâna, doamna Capot!” și mi-am aprins paie în cap.

Acum locuiesc într-un apartament de la etajul trei al unui bloc de pe Calea Moșilor, cu camere atât de mici, încât ori de câte ori mă mișc neatent prin casă, dăream câte ceva. Cel mai des se prăbușesc teancurile de cărți, aflate pe toate mobilele. Iar când mă aplec să le ridic mă lovesc eu însumi, cu fundul, de câte o vitrină, care se sparge zgomotos, ca și acum abia aștepta un pretext ca să se spargă, sau cu capul de câte o ușă de dulap lăsată deschisă.

Casa pe care mi-o construiesc acum nu e nici ea foarte spațioasă, dar are la etaj o terasă pe care o să-mi petrec cea mai mare parte din timp. Vreau să mă uit nopți întregi la stele, fiindcă până la vârsta pe care o am acum, de 59 de ani, n-am văzut decât rufe puse la uscat.

28 august 2006. Stau de vorbă cu Nicolae Manolescu și mă bucur că am norocul să fiu contemporan cu el și să-l cunosc. Să tot stai să-l asculți, este ca și cum ai asista la un spectacol de inteligență. Viața m-a privilegiat. L-am cunoscut pe Nichita Stănescu, ilustrare extrem de expresivă a ideii de genialitate. Mă bucur foarte mult, în prezent, când mă întâlnesc cu Ion Caramitru, cu Mircea Dinescu, cu Ana Blandiana, cu Gabriel Liiceanu, cu Andrei Pleșu... și alții câțiva. Doar câțiva. Este o imensă pierdere să existe asemenea oameni și să nu-i cunoști. De ce să călătorești mu de kilometri ca să vezi piramidele din Egipt sau cangurii din Australia, când ai la doi pași personalități extraordinare, de a căror gândire te-ai putea lăsa fermecat oricât, fără să te plictisești vreodată?

1 septembrie 2006. Urmăresc la televizor un film american tâmpit despre o casă bântuită de spiriduși. Spiridușii sunt niște piticanii cu figuri

de moșnegi răutăcioși și locuiesc în galerii subterane, ca șobolanii. Ei îi hărțuiesc pe oameni care s-au mutat de curând în casă și ajung chiar la un conflict deschis cu ei.

Oamenii angajați în conflict sunt membrii unei familii americane tipice: un bărbat absorbit de cariera lui, o femeie devotată familiei și doi copii mai... înțelepți decât maturii. După lupte seculare, care durează nouăzeci de minute, oamenii reușesc să-i închidă pe spiriduși într-o magazie și să arunce magazia în aer. Apoi, îmbrățișați, cu fețele luminate de flăcările incendiului izbăvitor, rămân multă vreme în cadru, ca într-o fotografie de album, și filmul se termină.

Este de neînțeles de ce actori serioși, profesionalizați, joacă în asemenea bazaconii (indiferent cât de bine sunt plătiți). Este de neînțeles de ce milioane de oameni merg la cinematograful sau deschid televizorul ca să vadă așa ceva. (Eu am făcut-o numai ca să mă... documentez.)

După terminarea filmului, este anunțat filmul de mâine (tot american), în care va fi vorba de un oraș invadat de păianjeni uriași. Ni se oferă, ca eșantion, și câteva secvențe cu arahnide păroase, de peste un metru mărime, care urcă pe parbrizele unor automobile, în timp ce ocupanții automobilelor urlă îngroziți.

Mă gândesc să-i scriu o scrisoare lui George Bush și să-l întreb dacă știe ce cantități imense de prostie produce țara lui, pentru consumul intern, dar și pentru export. Faptul că asemenea filme se vând bine nu e o justificare. Și drogurile se vând bine.

3 septembrie 2006. Știu matematică mai bine decât unii economiști! Odată, colaborând la o revistă, urma să primesc ca drepturi de autor 750 000 de lei „bani în mână”. Economistul redacției se străduia să afle ce sumă brută trebuie să stabilească pentru ca scăzând din ea un impozit de 18 la sută să rezulte 750 000. Metoda lui era aceea a... încercărilor repetate. Scria, de exemplu, pe hârtie 1 100 000, afla cât reprezintă 18 la sută din această sumă — 198 000 -, scădea 198 000 din 1 100 000, înjura constatând că obține 902 000, și repeta calculul luând ca sumă brută 1 050 000 etc. etc. După zeci de încercări, tot nu găsisese suma din care scăzând 18 la sută să rezulte 750 000. I-am spus că ar face mai bine să pună totul în ecuație. El m-a privit consternat, iar eu i-am dictat: „ies minus optsprezece ies supra o sută egal cu șapte sute cincizeci de mii”. Până la urmă, tot eu, absolvent al facultății de litere, a trebuit să-i arăt cât de simplu se poate afla valoarea lui „ies”).

4 septembrie 2006. Mi-am cumpărat un telescop, ieftin, dar bun (mărește de 175 de ori). Era ultimul exemplar care se mai găsea în magazin. Pe un astronom, un asemenea aparat, sunt sigur, nu l-ar mulțumi, dar eu nu sunt astronom, nu intenționez să fac investigații și să descopăr

noi corpuri cerești, vreau doar să privesc cerul noaptea și să mă emoționez.

— S-au vândut foarte repede, mi-a spus vânzătoarea.

— Îmi dau seama, am comentat eu. Tinerii, probabil, s-au grăbit să și-l cumpere.

— Vă înșelați, mi-a explicat vânzătoarea. Printre cumpărători n-a fost niciun tânăr.

— De ce? N-au bani?

— Unii dintre ei au. Nu-i vedeți la fast-fooduri? Sau pe stradă, în mașini decapotabile?

— Atunci?!

— Nu-i interesează. Consideră că nu le folosește la nimic.

Vine, într-adevăr, o generație care nu se uită la cer, decât atunci când se organizează focuri de artificii. Am să fac figură de bătrân zănatic cu telescopul meu.

5 septembrie 2006. Am primit telefon de la o firmă care elaborează un dicționar al personalităților din România. Mi s-au cerut date biobibliografice și o fotografie pentru a fi inclus și eu în dicționar. Le-am explicat că nu sunt un naiv și că știu bine în ce scop se realizează asemenea dicționare: pentru a stoarce bani de la cei care, din vanitate, vor neapărat să figureze în ele. Reprezentantii firmei m-au asigurat că este vorba de o întreprindere foarte serioasă și că dicționarul va constitui un riguros instrument de lucru, indispensabil unui intelectual. Drept urmare am fost de acord să am o întrevvedere cu o trimisă a lor.

Întrevederea a avut loc la sediul redacției în care lucrez, „România literară”. Trimisa era o domnișoară de o frumusețe spectaculoasă, cu buze cărnoase și umede, cu sâni mari și zbătători, ascunși pe jumătate în fașe de mătase oblice, cu picioare lungi, dezgolate până deasupra genunchilor, unde începea (și se termina repede) o fustă zdrențuită. Am simțit o plăcere răutăcioasă gândindu-mă ce invidie simt colegii mei. Am regretat că nu e de față și Nicolae Manolescu, care mă ironizează mereu pe tema insuccesului meu (aparent) la femei.

Cu o voce de înger, domnișoara mi-a cerut date despre viața și opera mea, și le-a notat (avea un scris urât, dar degete splendide) și mi-a întins

apoi un act ca să-l semnez. Atunci, toată vraja s-a spulberat. Exact cum bănuisem (și cum cei de la firmă mă asiguraseră că nu se va întâmpla) urma să mă angajez, prin semnătură, că voi cumpăra cu nu știu câte sute de euro un exemplar din dicționar, că voi plăti alte nu știu câte sute de

euro ca să mi se includă și fotografia în dreptul articolului despre mine etc. Bineînțeles că nu am semnat și am încheiat repede întrevederea cu trimisa firmei. Ea s-a ridicat ofuscată, bălăngănindu-și sânii, dar nu mi s-a mai părut frumoasă. După ce a tăcănit de câteva ori pe parchetul încăperii, cu tocurile ei înalte, și a închis ușa în spatele ei, am răsuflat ușurat.

8 septembrie 2006. Am văzut azi, la cinematograful „Studio”, filmul românesc *Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii* de Cătălin Mitulescu. Tânărul regizor (născut în 1972) a avut o idee artistică generoasă, sugerată probabil de filmele rusești: să sesizeze în felul de a fi al unor oameni simpU de la periferia unui oraș, schimonosiți de sărăcie, dar și de nefirescul stilului de viață comunist, *ceva frumos*. Nu este vorba deci de bine-cunoscutul (și deja răsuflatul) mizerabihsm și nici de ironia golă-nesc-batjocoritoare pe care le practică mulți cineasți tineri, ci de o încercare de a identifica și de a aduce pe ecran chiar și cea mai timidă pâlpare a bucuriei de a trăi din ultimii ani ai dictaturii lui Ceaușescu. Dar...

Până la urmă tot se simte o predilecție pentru mizerie: pentru case dărăpănate, pentru noroi, pentru garduri căzute, legate cu sârmă, pentru câini schilozi. Și, în afară de asta, fihnul nu are suflu; este un film astmatic. Numeroasele *trouvaille-an* regizorale, unele inteligente, altele chinuit-ingenioase, nu se leagă între ele, nu se integrează într-o viziune.

nu au acel patos răscolitor pe care îl au filmele rusești. Totul rămâne exterior, minor-simpatic, joc de student întârziat, care vrea, la nesfârșit, să se remarce.

Și mai neplăcut m-a impresionat apariția pe scenă, după terminarea filmului, a lui Cătălin Mitulescu însuși, cu mers șleampăt, cu o îmbrăcăminte ostentativ nesărbătorească și cu un mod neglijent de a vorbi (care m-a făcut să mă gândesc la o limbă română în pijama). Regizorul a avut, în plus, impolitețea de a ne lăuda ca pe niște copii care au dat unele semne de istețime (afirmând că am înțeles mai multe momente artistice din filmul său decât spectatorii de la alte vizionări). Nu și-a pus nicio clipă problema dacă el s-a ridicat la înălțimea așteptărilor noastre. Ci ne-a mângâiat pe creștet pentru că noi ne-am ridicat la înălțimea așteptărilor lui.

9 septembrie 2006. Talk-show-uri TV grotești și înfricoșătoare îndreptate împotriva elitei noastre intelectuale: Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Nicolae Manolescu, Mircea Dinescu... Plăcerea josnică de a zgâria cu un cui ruginit Mercedesuri... Participanții la aceste ritualuri **de** pângărire a ceea ce a produs mai valoros lumea românească pretind, printre altele, că intelectualii noștri de elită au... monopolizat viața culturală și că această prezență a lor în prim-plan este antidemocratică.

Lucrurile stau exact invers. Antidemocratică este contestarea lor. Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Nicolae Manolescu, Mircea Dinescu au câștigat un loc vizibil în viața publică *prin competiție*, care este esența democrației. Incapabilii, bineînțeles, nu vor competiție, vor ca faima să fie distiibuită tuturor, pe cartelă, ca alimentele în timpul comunismului.

10 septembrie 2006. Sunt la mine la grădină și fac rafturi pentru o magazie. Măsor scânduri, le tai cu ferăștiul, bat cuie. Ce muncă simplă și odihnitoare! Un tâmplar voia să-i dau patru milioane de lei pentru munca asta. Acum, nici dacă mi-ar da el patru milioane de lei, nu l-aș lăsa să mi se substituie.

12 septembrie 2006. Sunt scene care mă obsedează. Un bătrân cu ochelari cu multe dioptrii, aburiți din cauza efortului, aplecându-se să ridice de pe tiotuarul murdar o monedă de zece bani. O bătrână cu părul complet alb, modestă și politicoasă, înconjurată de un grup de hoți vo-lubih, cu privirile fixate asupra poșetei ei. Un bărbat și o femeie în vârstă, probabil soț și soție, stând la coadă în fața unui ghișeu, tiști și resemnați, ca să depună o cerere **de** renunțare la telefon...

Nu există nicio scuză pentru modul în care ne-am purtat cu bătrânii după 1989. Nici surescitarea politică de care am fost cuprinși, nici sărăcia dramatică, nici nerăbdarea de a trăi ca în Occident nu justifică faptul că i-am lăsat fără mâncare, fără medicamente și fără protecție în fața răufăcătorilor. N-ar fi de mirare ca într-o bună zi, în marile enciclopedii ale lumii, să fie înscrisă următoarea definiție a poporului român: „popor care, la sfârșitul secolului douăzeci și începutul secolului douăzeci și unu, și-a abandonat bătrânii”.

16 septembrie 2006. Am condus ieri pe cineva la gară și am urcat și eu pentru câteva minute în tren. Trenul era gata de plecare. Pe culoar, la una dintre ferestre, se afla o femeie cu un copil în brațe, iar pe peron aștepta înduioșat momentul despărțirii un bătrân, după toate aparențele bunicul copilului. Când s-a auzit șuieratul locomotivei, femeia a deschis puțin geamul, trăgându-l în jos cu greu de mâner, și l-a scos pe copil în

afară cu capul, ca să-l mai arate o dată bunicului, în semn de rămas-bun. Iată însă că trenul a pomit brasc chiar în clipa aceea. Din cauza smuciturii, geamul a scăpat din piedică și a început să se ridice. Era ca o ghilotină care funcționa de jos în sus, iar pe ghilotină se afla gâtul delicat al copilului.

Timp de o secundă, tuturor celor prezenți acolo ne-a înghețat sângele în vine. Zvâcnirea geamului fusese prea rapidă ca să mai fi lăsat vreo speranță. Uitaserăm însă cu toții ceva: dispozitivul cu arc care împingea în sus geamul era de fabricație autohtonă și, bineînțeles, nu funcționa perfect. După ce a parcurs douăzeci-treizeci de centimetri, până foarte aproape de gâtul copilului, ghilotina s-a oprit pe neașteptate.

M-am gândit atunci, cu mare recunoștință, la calitatea proastă a produselor românești. Dacă geamul ar fi fost fabricat în Germania sau Japonia, copilul n-ar mai fi avut nicio scăpare. Dar era un lucru de-al nostru, precar, șleampăt, care nu te lasă să trăiești, dar nici nu te omoară.

Nu simt nicio dorință să glorific Upsa de rigoare prin care ne caracterizăm noi, românii (sau, cel puțin, noi, românii de azi). Totuși, trebuie să recunoaștem că această lipsă de rigoare, dezastruoasă pentru economie, are rostul ei în relațiile cu oamenii. O anumită elasticitate în atitudine — chiar dacă se datorează neglijenței și nu unei filosofii a toleranței — face existența mai suportabilă și în cele din urmă mai omenească.

Din acest punct de vedere mi se pare îmbucurător faptul că justiția românească nu a funcționat perfect după evenimentele din decembrie 1989. A avut un singur moment de fermitate la început, când a fost executat cuplul de dictatori și s-au pronunțat câteva condamnări la închisoare pe viață. În scurtă vreme, însă, această fennitate a început să scadă. Sentimentul zădărniceii, delăsarea, lipsa de profesionahsm, respingerea instinctivă a oricăror probleme grave în favoarea unor preocupări mai plăcute și, poate, o bunătate înnăscută s-au combinat între ele și au făcut să rezulte acel ceva care seamănă atât de bine cu înțelepciunea. Vânătoarea de vinovați a încetat.

Într-o altă țară, caracterizată prin corectitudine și seriozitate, s-ar fi organizat mii de procese publice, pentru a se pedepsi o clasă politică vinovată de dezastrul unui întreg popor. Ar fi fost drept, dar n-ar fi fost înțelept. Viața ar fi devenit imposibilă pentru toată lumea. Și apoi, ce fel de suflet ar trebui să avem ca să ne bucurăm privind cum o ființă omenească este ținută captivă, umilită și chinuită? Dezbrăcat de toate prerogativele sale, deposedat de mijloacele de a face rău, chiar și cel mai iresponsabil lider

comunist, chiar și cel mai sumbru general de Securitate se transformă într-un om vulnerabil, demn de înțelegere și milă. Stând în fața instanței într-o poziție umilă și explicând de ce boli suferă. Manea Mănescu era un bătrân ca oricare altul. Tudor Postelnicu, scos din rolul monstruos de conducător al Securității, se înfățișa și el întregii țări ca un om neajutorat, plângăcios și cam sărac cu duhul. Până și Nicolae Ceaușescu, când privea cu teamă cum i se ia tensiunea, înainte de execuție, ne făcea să simțim un fel de duioșie. Nu suntem sălbatici ca să îl studiem cu ură și cruzime pe un semen de-al nostru după ce l-am dezarmat.

Dacă îngăduința față de oameni este de înțeles și trebuie chiar prețuită, ca o valoare morală, cu totul de neînțeles este îngăduința cu care am asistat la reconstituirea, în perioada postdecembristă, a unor rețele de putere comuniste și securistice. Reconstituire care n-ar fi fost posibilă dacă nu l-am fi acceptat la conducerea țării pe unul dintre marii vinovați de comunizarea forțată a României după război și distrugerea civilizației românești. Ion Iliescu.

Cum ar fi fost dacă Nicolae Ceaușescu ar fi înviat la scurtă vreme după revoluție și și-ar fi reluat prerogativele de stăpân absolut, obli-gându-ne să trăim ca niște sclavi și să-i scandăm, din nou, numele de dimineața până seara? Cum ar fi fost dacă Manea Mănescu, eliberat din închisoare, s-ar fi așezat în dreapta lui și, renunțând la masca de bătrân neputincios, ar fi îndeplinit iar, necruțător, cele mai absurde indicații? Cum ar fi fost dacă Tudor Postelnicu ar fi încetat brusc să se mai smiorcăie și, sigur pe el, ar fi asmuțit din nou asupra noastră muie de băieți bine hrăniți și bine instruiți? Nu ar fi fost un coșmar?

Dar această restaurare chiar s-a petrecut, este adevărat, într-un mod parțial și discret. Nu Nicolae Ceaușescu, nu Manea Mănescu, nu Tudor Postelnicu, dar oameni foarte asemănători cu ei au ajuns într-un fel sau altul la putere (putere politică, administrativă, economică etc).

Iar acum, singura noastră reacție este un acces de intransigență morală îndreptată împotriva celor care au fost ademeniți sau constienși să colaboreze cu Securitatea. Securitatea însăși nu intră în discuție. Și nu intră în discuție nici marii demnitari comuniști, beneficiari ai activității de poliție politică.

Mi-l închipui pe Ion Iliescu stând în fotoliu, la televizor, și amuzându-se pe seama campaniei care se duce împotriva Monăi Muscă. Vicleanul activist al PCR a păcălit încă o dată istoria.

în această situație, nu mai simt nicio simpatie față de proverbiala noastră neseriozitate (întreruptă doar de un fel de crize de isterie, cum este dosariada de acum). Și încep să mă întreb dacă nu cumva am greșit atunci când îi atribuiam — fie și numai pentru anumite situații, bine determinate — o valoare morală. Supusă unei reexaminări, parcă și întâmplarea din gară își schimbă semnificația. În fond, dacă ar fi fost fabricat în Germania sau Japonia, geamul tienului *n-ar fi scăpat din piedică* și toată întâmplarea — cu sau fără *happy-end* — pur și simplu n-ar fi avut loc.

17 septembrie 2006. A fost o plăcere să urmăresc (la Realitatea TV) dialogul dintre Pleșu și Liiceanu. Ce bine ar fi dacă televiziunile ar oferi /ilnic câte un asemenea banchet de inteligență!

De obicei îl preferam pe Liiceanu, care mi se părea mai responsabil (iar Pleșu — mai răsfățat). În seara aceasta, pentru prima oară am văzut lucrurile invers: Liiceanu este prea vanitos și prea preocupat de propria lui imagine, în timp ce Pleșu, deși se alintă, își dă lui însuși mai puțină importanță (se privește chiar cu umor) și de aceea are o mai mare libertate de gândire. În plus, talentul hterar îl conduce pe Pleșu spre adevăr mai bine decât logica pe Liiceanu. Talentul literar *are o înțelepciune a lui*.

18 septembrie 2006. „Berea după vin/ E un chin”. Talk-show-urile obișnuite *după* discuția dintre Pleșu și Liiceanu sunt și ele un chin. Am fost eu dezamăgit de un anumit narcisism (pe care nu-l sesizasem anterior) al lui Liiceanu, dar în ansamblu emisiunea „Altfel” a eclipsat dialogurile altora, din alte emisiuni, dialoguri care seamănă foarte mult cu pălăvrăgeala.

îmi aduc aminte de o întâmplare (amuzantă) de acum nouă sau zece ani când, aflându-mă la mare, la Neptun, am jucat petank (un joc cu bile grele, aruncate pe plajă după anumite reguli) în echipă cu Gabriel Dimisianu, împotriva unei echipe formate din Gabriel Liiceanu și Andrei Pleșu. Eu și cu Dimisianu câștigam mereu, datorită nu calităților noastre, ci hpsei de zel a lui Pleșu. La un moment dat, Liiceanu, care arunca fiecare bilă cu mare seriozitate și era negru de supărare că pierde mereu, a izbucnit:

— Ce faci. Andrei?! De ce nu te concentrezi? Străduiește-te mai mult, nu mă lăsa pe mine să mă zbat de unul singur!

Pleșu i-a răspuns smiorcându-se ca un copil:

— Mai bine de atât nu pot, Gabriel. înțelege-mă și tu! Sunt gras... Liiceanu i-a respins necruțător argumentul:

— Și domnul Alex Ștefănescu e gras. Și uite ce bine joacă! Andrei Pleșu a tăcut și a început să joace simulând o mai mare mo-

bihzare, dar prinzând un moment de neatenție al lui Gabriel Liiceanu, a venit lângă mine și mi-a spus în șoaptă:

— Vă implor, nu mai jucați atât de bine! Sunteți un termen de comparație incomod!

24 septembrie. Sunt la World Trade Center, la lansarea noii serii a emisiunii „Zece pentru România”, realizate de Mihai Tatulici pentru Realitatea TV. În prim-plan nu mai sunt politicienii, analiștii politici ș.a.m.d., ci istoricii, arhitecții, avocații, medicii chirurghi și scriitori. Eu reprezint (apăr, ilustrez) ideea de scriitor. Totul decurge bine până în clipa în care intră în discuție, intempestiv, Gigi Becali, agitându-și

brațele, încruntându-se, schimbându-și nervos poziția în scaun. În mod evident nemulțumit de propria lui capacitate de exprimare, crede că obține un surplus de elocvență prin bâțâieli și grimase. Privit de la distanță, cu îngăduință, poate fi considerat simpatic, ca un copil răsfățat și burzului. Dar dacă începi să-l asculți cu atenție, nu se poate să nu te indigneze misoginismul lui primitiv, fanfaronada, aroganța de om cu bani și mai ales *mândria de a fi incult*. Oameni de mare valoare prezenți aici — arhitectul Alexandru Beldiman, chirurgul Irinel Popescu și alții — tac, jenați. Iar dacă încearcă să vorbească, nu pot s-o facă, pentru că „burghezul gentilom” al zilelor noastre monologhează fără întrerupere, ținând microfonul strâns în mână, ca o maimuță care nu vrea să renunțe la o banană. La un moment dat pretinde că, dacă ar fi consultată populația, care îl iubește, l-ar desemna tot pe el drept cel mai bun istoric, cel mai bun arhitect, cel mai bun avocat, cel mai bun medic, cel mai bun scriitor. Nu mă pot abține și îi explic că este inexistent ca scriitor și, din nefericire, și ca cititor. Există doar ca... personaj. Se dezlănțuie o polemică între Gigi Becali și mine (dacă polemică se poate numi confruntarea dintre interjecții și cuvinte) căreia îi pune capăt, cu greu, Mihai Tatulici. Cunoscutul ziarist Ovidiu Nahoi conchide: „Este cu totul regretabil că, în loc să-i ascultăm pe intelectualii aflați aici, a tiebuit să-l ascultăm pe Gigi Becali.” În cele din urmă, Gigi Becali, considerându-se jignit, se ridică și părăsește sala.

Am omis să-i spun lui Gigi Becali cu ce personaj din literatura română seamănă: cu coana Chirița.

26 septembrie 2006. La subsolul blocului în care locuiesc se sparge mereu conducta de apă caldă. Este făcută dintr-un metal spongios, un fel de rugină aglomerată, și plesnește ori de câte ori presiunea apei calde crește. Echipa de intervenții vine (când vine) și, în loc să schimbe conducta, bate în spărtură câte un cep de lemn, care, bineînțeles, abia așteaptă plecarea

instalatorilor ca să sară din nou. Drept urmare, subsolul este neconținut plin de apă fierbinte, iar vâlătuci groși de aburi urcă spiralat pe scară până la etajul zece. Când te întorci acasă de la serviciu hainele ți se umezesc, în hol, instantaneu. Capul câte unui vecin răsare fantomatic din alunecătoarea masă de vapori, îngrozindu-te. Asisti, oare, la o ședință de spiritism, sau ai murit într-un accident de circulație și te-ai trezit direct în iad, printre alți păcătoși?

Umezeala pătrunde peste tot, neoprită nici măcar de ușile de fier montate de unii locatari ca semn al lipsei lor de ospitalitate față de hoți. Pereții se coșcovesc, covoarele intră în putrefacție, hârtiile mucegăiesc. Cărțile pe care le-am cumpărat de-a lungul anilor ca să-i uimesc pe eventualii musafiri cu vasta mea cultură au foile lipite între ele, au devenit pur și simplu monolitice (ca unitatea de voință și de acțiune a PSD-ului de altădată). Iar dacă, prin absurd (Doamne, ce poate să-mi treacă prin gând!!!), aș invita la mine, pe ascuns, o femeie măritată, când s-ar întoarce la ea acasă ar avea coafura fleșcăită de umezeală și soțul ei, privind-o, ar înțelege totul într-o clipă: „Nenorocite, știu unde ai fost, în blocul ăla al lui Alex Ștefănescu!”

28 septembrie 2006. O întâmplare simpatică: Ion Caramitru mă roagă să-i compun peste noapte o poezie care să aibă același număr de versuri și, fiecare vers, același număr de silabe ca poezia *Cantilenă* a lui Tudor Arghezi. De ce? Pentru că poezia lui Tudor Arghezi, pe care el și Johnny Răducanu au pus-o pe muzică și au integrat-o într-un spectacol nu poate fi utilizată fără acordul IVlițurei Arghezi, iar aceasta refuză să și-l dea.

Poezia lui Tudor Arghezi este grațios-licențioasă. Trebuie deci să fac și eu aluzie în poezia mea la actul sexual. Ar trebui însă ca în prealabil să mă... documentez. Mi-e rușine să-i cer lui Ion Caramitru să-mi pună la dispoziție logistica necesară. Drept urmare, bazându-mă mai mult pe imaginație, compun următoarea poezie: „O floare carnivoră erai/ Adusă prin contrabandă din Rai./ Biet fluture, în ea mi-am găsit/ Sfârșitul./ Un sfârșit fericit./ (Ademenit, sorbit.)/ Acum, dac-ar fi să renasc/ în tremu-rul zilei senine/ Aș ateriza tot pe tine/ Și din nou, fără regrety Aș muri încet/ Lăsându-mă prins, asasino,/ în mișcarea de du-te-vino/ Ritual al înghițirii, odisee/ Ce cu un țipăt se încheie.”

29 septembrie 2006. Sunt în drum spre Sibiu, la volanul mașinii mele. Se află cu mine Gabriel Dimisianu, alături de care voi participa la un colocviu de critică literară organizat de revista „Transilvania” și la o nouă lansare (a 22-a!) a cărții mele. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-*

2000. Sper că sibiencele se fardează, își fac coafurile și mă așteaptă nerăbdătoare.

După Râmnicu-Vâlcea, oprim la un restaurant de pe marginea șoselei, ca să mâncăm ceva. Imensa parcare din fața restaurantului este plină de TIR-uri. Patroana localului ne întâmpină cu cordialitate, ne studiază câteva clipe atentă și pare, nu știu din ce cauză, dezamăgită, dar ne tratează în continuare cu respect. La altă masă stau doi șoferi înalți, spătoși. Patroana se duce și la ei și deschide o discuție care îmi atrage atenția. Înregistrez ultimele replici:

— Am pentru voi două fete exact așa cum vă doriți: Dana și Cristina. Să le dau telefon?

— Pozele, întâi! Pozele!

Mă gândesc, melancolic, că dacă aș fi comandat și eu o fată, n-aș fi avut precauția să cer întâi o fotografie a ei. Sentimental cum sunt, aș fi așteptat-o pierdut în reverii, convins că îș va face apariția o zână din povești. Cu umorul lui fin, Gabriel Dimisianu comentează:

— Ai văzut cum se procedează? Se cer întâi pozele!

30 septembrie 2006. Despre cartea mea s-au scris până prezent mai mult de două sute de articole, dintre care aproximativ o sută douăzeci nefavorabile mie (în mod previzibil, acestea sunt semnate exclusiv de autori nementionați în *Istorie*). Aici, la Sibiu, la colocviul de critică literară, găzduit de „Astra”, sunt prezenți și câțiva dintre cei care m-au atacat vehement. Iată însă că, printre-un joc al întâmplării, tocmai ei sunt aceia care mă ajută să car mai multe exemplare din *Istorie* la etajul doi al clădirii. Violenți și necruțători în scris, ei sunt politicoși în viața de fiecare zi. Îi privesc și îmi vine să râd în hohote, nu de ei, ci de comedia în care jucăm cu toții. Fiecare exemplar din cartea mea cântărește 2,950 kg. Cinci exemplare înseamnă deja aproape cincisprezece kilograme. Mă uit la adversarii mei cum urcă treaptă după treaptă cu cărțile grele în brațe, gâfâind și transpirând. I-a pedepsit Dumnezeu! **r**

1 octombrie 2006. Nu există zi în care să nu-l aud pe unul sau altul dintre cunoscuții mei afirmând că poporul român este demn de dispreț.

că își merită soarta, că are conducători pe măsură etc. Iar eu susțin, de fiecare dată, că nu este deloc așa, că totul trebuie judecat din perspectivă istorică, că degradarea la care au ajuns românii se datorează exclusiv comunismului etc.

Convingerea mea, de neclintit, nu se explică doar prin faptul că sunt sentimental și îi iubesc pe oamenii în mijlocul cărora m-am născut, ci și

prin existența unor dovezi imposibil de contrazis. Cea mai elocventă dintre ele o constituie stilul de viață din România din perioada interbelică — o perioadă de aproximativ două decenii în care românii au fost lăsați în pace de vecinii lor și au construit o întreagă civilizație. Deși m-am născut în 1947, eu îmi „aduc aminte” cum se trăia la noi înainte de ocupația sovietică. Îl aud pe Nicolae Iorga vorbind în Parlament, citesc peste umărul lui Ion Barbu, la „Capsa”, în ziarul „Universul”, discursul ținut de Nicolae Titulescu la Geneva, văd femeile frumoase și elegante, cu pălării grațioase și mănuși lungi până la cot, trecând pe Calea Victoriei, pe lângă Palatul Telefoanelor, ascult emisiunile literare făcute de Vasile Voiculescu la radio. Și chiar dacă nu apelez la memoria mea culturală, este de ajuns să mă plimb prin București ca să descopăr vestigii ale lumii românești de altădată — adevărat Pompei îngropat sub lava comunismului revărsat dinspre Răsărit. Contemplu câteodată minute în șir grilajul de fier forjat al unei vile de dinainte de război și îl compar, inevitabil, cu grosolanele îngrădituri de fier-beton confecționate în anii postbelici. În mod evident, ceasul istoriei noastre a fost dat înapoi de mâna mare și puternică, neobișnuită cu gesturile delicate, a unui ocupant dezumanizat el însuși, din 1917 și până în 1944, de comunism.

4 octombrie 2006. Căruțe pe drumul european 85! Sunt, din nou, la volanul mașinii mele și trebuie să aștept în urma unor căruțe care înaintează alene. Nu depășesc bine una și dau peste alta.

Îmi amintesc pățania unui ziarist francez care, vrând să atragă atenția opiniei publice și să strângă fonduri pentru combaterea SIDA, a plecat într-un turneu prin Europa cu căruța. Apariția lui în Germania, în Austria, în fiecare altă țară provoca stupefacție pentru că nimeni nu mai văzuse de mult timp o căruță decât la muzeu. Așa se face că ziaristul era întâmpinat peste tot, ca un erou, de miniștri, de primari, de ziariști, de operatori TV și de o mulțime de spectatori uimiți-amuzați. Numai în România nu a avut succes. S-a amestecat, cu căruța lui butaforie, printre nenumăratele căruțe obișnuite de pe șoselele noastre, a intrat în anonimat. Nu l-a întâmpinat și nu l-a salutat nimeni. A atras doar înjurăturile unor căruțași autolitoni, enervați de stângăcia cu care francezul își conducea atelajul.

Încerc să mă amuz, dar de fapt sunt indignat. Polițiștii care ne pândesc pe mine și pe ceilalți automobiliști la fiecare intrare în localitate, fremătând de nerăbdarea de-a ne prinde cu vreo greșală, de ce permit ca pe E85 să circule căruțe?

5 octombrie 2006. întâlnire cu studenții de la Facultatea de Litere din Bacău. Ce frumoși sunt! Și ce inteligenți! Cu ce bucurie aș părăsi prezidiul și m-aș așeza printre ei! (aș vrea grijă, e adevărat, să găsesc un loc printre ele!). Sunt însă prizonierul vârstei mele și rămân la prezidiu.

în continuare, particip la lansarea cărții mele (*Istoria literaturii române contemporane*) la Centrul de Cultură „George Apostu” (alături de acad. Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, care își lansează volumul *Secolul Bacovia*). Carmen Mihala-che îmi înmânează un premiu al revistei „Ateneu” (al cărei redactor-șef este). Ciocnesc o cupă de șampanie cu ceilalți premiați. îmi vine să dansez, uitând cât sunt de greoi. O ziaristă tânără (Laura Huiban), atât de atrăgătoare, încât pare fosforescentă, îmi ia un interviu. Nu regret deloc că am muncit timp de zece ani la cartea mea.

6 octombrie 2006. Zilele „G. Căhnescu”, la Onești. Flori, autografe, șampanie, sărutări delicate pe obraji ca niște atingeri de aripi de fluturi. Constantin Th. Ciobanu, președintele Fundației „G. Călinescu”, gazdă perfectă, cu o atitudine auster-solemnă de castelan englez din secolul nouăsprezece. Și totuși, din trei zile cât durează aici programul, voi sta o singură zi. Trebuie să mă întorc cât mai repede acasă. Am de scris.

7 octombrie 2006. Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă... Nu mai sunt singur în mașină, mă însoțește scriitorul Gabriel Chifu, secretar al Uniunii Scriitorilor. E un bărbat înalt, frumos (și de aceea mă hotărăsc să nu iau nicio autostopistă: n-ar avea ochi decât pentru el). Oprim să cumpărăm struguri de pe marginea drumului. Un țăran obosit de muncă, scofâlcit, neras, îmi oferă niște ciorchini cu boabe mari, aurii-ruginii, dulci ca mierea. îmi spune, încordat, că îi vinde cu douăzeci de mii de lei kilogramul, avertizându-mă că nu face nicio reducere. îi spun că nu sunt de acord cu prețul și îi dau... treizeci de mii pe kilogram. Se uită la mine iluminat de bucuria că îi apreciez munca. îmi dă în plus câțiva ciorchini care îi anulează câștigul suplimentar. Mi-ar plăcea să liu prieten cu acest om. Din mașină mă mai uit o dată la el, iar el, la rândul lui, mă privește cu căldură, ca pe un frate. Probabil n-o să ne mai vedem niciodată.

12 octombrie 2006. Mă oprește pe Calea Moșilor un bărbat de 55-60 de ani care îmi spune că mă cunoaște de la televizor și are nevoie de ajutorul meu. A fost cercetător științific, cercetarea științifică din România s-a dus naibii după 1989 și el a rămas fără serviciu, ca atâția alții, dar... nu în această privință vrea să fac ceva pentru el. Problema lui este cu totul alta: nu mai poate să suporte să-i audă pe redactorii unui cunoscut post de

radio, care transmite cu predilecție muzică, să pronunțe „Interpet” în loc de „interpret” și „interpetează” în loc de „interpretează”:

— Vă rog să mă credeți, îmi explică bărbatul, încerc de ani de zile să-i conving să pronunțe corect, le-am trimis scrisori prin poștă și mesaje prin e-mail, dar a fost în zadar. Am ajuns la exasperare. Postul nu pot să-l ignor, pentru că numai ei transmit muzică bună, iar când aud spunându-se „interpet” și „interpetează” simt că-mi pierd mințile. Sunt gata să-mi pun pe piept o pancartă și să protestez de unul singur în fața sediului lor sau să fac greva foamei.

Îi spun că am să încerc să fac ceva, dar în sinea mea sunt sceptic. După ce mă despart de el, mă gândesc că și eu mă enervez când aud spunându-se „optisprezece” sau „meciul care l-am văzut”. Poate că ar trebui organizată într-adevăr o demonstrație împotriva agramăților. Dar de unde să iei participanți? Agramății sunt mai mulți la număr decât cei care vorbesc româna corect.

13 octombrie 2006. Am fost în vizită la A. și, în loc să vorbim, am ascultat amândoi, nemișcați, timp de aproape o oră, o discuție care răzbătea până la noi, printr-un perete subțire, dintr-un apartament vecin. Erau un bărbat și femeie care se certau calm, interminabil.

— Bere, pe dracu', spunea ea, dacă era vorba de bere ți-ajungeau o sută de mii de lei. Da' tu ți-ai oprit patru sute...

— Am fost cu Nelu, n-am fost singur.

— Știu eu cu cine ai fost, ai fost cu vreo pițipoancă de-a ta, da' aia de ce nu scoate bani să plătească?

— Am fost cu Nelu, dragă, ți-am spus! Și el avea întreținerea de plătit.

— Da' noi n-avem?!

— Uite ce e, nu mă mai înnebuni atâta pentru o bere! Plătește și tu o dată întreținerea din banii tăi!

— De unde? Eu cumpăr tot ce trebuie în casă!

— Cumperi ce-ți tiebuie ție. Am văzut eu cu ce șampon, cu ce pastă de dinți ai venit ieri! Acolo se duc banii!

— Da' nu le folosești și tu?

— Niciodată. Eu pe cap mă spăl numai cu săpun.

— Și ăla nu trebuie cumpărat?!

— Iar de pasta de dinți nu mă ating.

— Foarte rău, că uite cum ai ajuns cu dinții.

— Am ajuns, că nu mă duc ca tine, la dentist, să-mi dau salariul pe două luni!"

.. - Și tot așa, la nesfârșit. Era o zi de toamnă frumoasă, soarele strălucea pe cer, iar ei, ignorând chemarea lumii de-afară, se certau monoton, scufundați până la gât în urâtenie.

14 octombrie 2006. Au frecut mai bine de tiei săptămâni de când, la o emisiune în direct transmisă de Realitatea TV, i-am cerut lui Gigi Becali să nu mai fie mândru de incultura lui, și încă mai primesc felicitări de la diverși necunoscuți, întâlniți pe stradă, în autobuz, la frizerie etc. Azi-dimineață, pationul unui magazin alimentar a ieșit repede din micul lui birou și, chiar în timp ce vânzătoarea îmi îndesa două pâini într-o pungă de plastic, mi-a spus cu subînțeles:

— Nu vă mai străduiți, dom'le, să-l învățați pe Gigi Becali cum e cu poezia lui Nichita Stănescu! Vă pierdeți timpul!

— N-am făcut-o pentru el, ci pentru sutele de mii de oameni care urmăreau emisiunea...

— Sigur, sigur, am înțeles foarte bine. Dar trebuia să încep într-un fel discuția cu dumneavoastră. Cine știe când vă mai prind pe aici...

Și a urmat, într-adevăr, o discuție din care reieșea că aparent prozaicul comerciant nu este străin de literatură...

Din nefericire, nu toți cei care mă felicită sunt sincer indignați de disprețul pe care Gigi Becali l-a manifestat atunci față de scriitori. Cei mai mulți nu obișnuiesc nici ei să citească și nu înțeleg de ce e nevoie de scriitori pe lumea asta, dar îl invidiază pe Gigi Becali pentru averea lui și le place să-l vadă admonestat în public. Ar fi surprinși dacă ar afla că și pe ei, așa săraci cum sunt, i-aș trata la fel la un talk-show. Poate chiar mai sever, pentru că ei n-au făcut nimic de-a lungul vieții, nici măcar avere.

17 octombrie 2006. Sunt bolnav și stau în pat. Am febră, nasul înfundat și vocea hodorogită. Primesc telefon de la o femeie frumoasă și îmi îndepărtez automat gura de aparat ca să nu-i transmit viruși. Apoi însă, după încheierea convorbirii, încep să-mi imaginez o reacție inversă, stimulat probabil și de temperatura de 39,2 grade. Ce sărut incandescent ar fi!

Dacă aș săruta-o cu adevărat în starea în care sunt acum, s-ar întâmpla ceva nemaipomenit: toți virușii care m-au invadat ar migra în corpul ei. De ce? Pentru că e mult mai frumos decât al meu. Și mai fraged, și mai plăcut mirositor. Îmi închipui milioanele de viruși părăsindu-mă în grabă și colonizându-i trupul, de la creștet până la tălpi. Sărutul trebuie, bineînțeles, prelungit cât mai mult, pentru ca imensa mulțime de coloniști să aibă timp să se transfere în noua lor țară.

Văd foarte clar, în imaginație, familii de viruși stabilindu-se, cu elanul pionieratului, în cele mai diferite locuri ale minunatului ei corp, înfigând stegulețe, pentru a-și marca proprietatea, în zona gâtului, a umerilor, a sânilor, a subsuorilor, a șoldurilor, a pântecului, a...

— Alex, ți-am adus un ceai fierbinte.

Tresar. E Domnița, care mă întreabă îngrijorată:

— Ce făceai? Dormeai?

— A, nu, încercam să-mi aduc aminte dacă noi ne-am plătit impozitul anul ăsta...

21 octombrie 2006. Dansez. Sunt într-o cameră mare, la etajul șapte al unui bloc construit pentru diplomați, și dansez cu o doamnă delicată, M., editoare, soția unui cunoscut istoric. Prietenul meu, S., sărbătorește împlinirea unui an de când s-a căsătorit cu C. (eu sunt căsătorit de treizeci și șase de ani! nici nu-mi amintesc cum e să nu fii căsătorit...).

Fiecare dansează cu soția altcuiva. Partenerii de dans se apropie nepermis de mult unul de celălalt, fiecare femeie atinge cu sânii pieptul bărbatului, fiecare bărbat o ține pe femeie de partea de jos a spatelui, acolo unde începe rotunjimea feselor, și totuși nimeni nu e gelos. Ideea de dans justifică totul. Muzica dizolvă restricțiile, absolvă de vinovăție, își impune propria morală. Mă gândesc ce s-ar întâmpla dacă muzica ar înceta brusc. Dintr-odată ar deveni vizibil scandalosul libertinaj practicat de dansatori. Ei nu ar mai părea dansatori, ci soți adulterini, surprinși în flagrant delict. S-ar vedea clar cum

partenerii se privesc languros în ochi, cum își respiră unul altuia respirația, cum își ating fremătători zonele pubiene prin hainele subțiri.

Situația poate fi gândită și invers. îmi imaginez, de exemplu, un bărbat rămas singur acasă pe care îl vizitează amanta. Cei doi se îmbrățișează senzual, bărbatul își strecoară genunchiul între picioarele femeii și încep amândoi să se unduiască ritmic. Dacă apare pe neașteptate soția bărbatului, el are la îndemână o soluție salvatoare: dă drumul la muzică.

— Ce faceți aici? ar întreba, să presupunem, nevasta.

— A, nimic deosebit, ar putea răspunde el. Dansăm.

22 octombrie 2006. Am început mutarea în casa nouă de la țară. Iau fiecare carte (din cele aproximativ opt mii, câte voi aduce cu totul aici, lăsând patru mii în locuința din București) și o scutur de praf, înainte de-a o așeza în bibliotecă proaspăt ieșită din fabrica de mobilă. Cu ocazia aceasta descopăr bilețele, chitanțe, fișe, scrisori, fotografii și chiar bancnote de pe

timpul lui Ceaușescu. Din cartea de versuri (pe care, din nefericire, n-am citit-o niciodată) a unei debutante cade o floare presată. Citesc dedicația, din care răzbate o undă de tandrețe. Era în 1976... Tânăra, pe atunci în vârstă de douăzeci și patru de ani, are acum cincizeci și patru. Poate că e bunică...

o Ha

Camera mea de lucru, așezată la mansardă, dă spre grădină. Pe deasupra sutelor de molizi (plantați de mine acum doisprezece ani, ca gard viu), pe deasupra salcâmlor, văd ridicându-se soarele roșietic, hașurat de câțiva nori prelungi, diafani, de o transparență mătăsoasă, ca a unor eșarfe. N-am mai văzut *niciodată*, de-a lungul vieții, un răsărit de soare de la fereastra camerei mele (din locuințele anterioare, vedeam doar rufe puse la uscat de vecini). Cred că aș fi azi cu totul *alt om* dacă aș fi văzut în fiecare dimineață răsăritul soarelui.

Pe pervazul uneia din cele două ferestre am așezat o statueta de bronz — bunul meu cel mai de preț. Statueta reprezintă un vultur maiestuos, cu aripile desfășurate, gata parcă să-și ia zborul. Între el și lumea din afară este însă un geam gros de sticlă. Acesta a fost și destinul meu.

24 octombrie 2006. Regimul comunist a produs în România prost-gust în cantități industriale. Deviza lui era, fără îndoială, „să urce România spre prostul-gust în zbor!”. Îmi aduc aminte ce cadouri primea Ceaușescu, de ziua lui, de la responsabili cu prostul-gust din județe: compoziții alegorice cu spice de grâu, anvelope și cărți, toate turnate în aluminiu, busturi de ipsos peste albul căruia cădea în diagonală o eșarfă tricoloră, machete — din oțel inoxidabil și catifea verde — ale unui stejar purtând inscripția „Stejarul din Scomicești” etc.

Cultura română în întregime era pe punctul de a se transforma într-un imens kitsch. Organizatorii de spectacole în aer liber îi urcau pe țărani, cu buciume în mâini, pe ruinele vechilor cetăți, interpreții de „dansuri tematice” apăreau pe scenă cu șiraguri de eprubete la gât care simbolizau dezvoltarea chimiei sub conducerea „tovarășei”, îndrăgostiții din filme, refugiați în parc, pe malul lacului, vorbeau cu pasiune despre problemele producției.

Prostul-gust făcea parte din însuși felul de a fi al activiștilor PCR. Figurile lor sunt greu de uitat. Aveau, aproape toți, părul pieptănat cu cărare, erau rași până la însângerarea piehi, purtau costum și cravată — o cravată strânsă la gât — și iama, și vara. Când ieșeau din sediile lor, duceau sub braț câte o servietă-diplomat, bombată la mijloc din cauza pachetelor cu

alimente înghesuite înăuntru. Când luau masa undeva — aproape întotdeauna fără să plătească — își disimulau plăcerea și mâncau cu un aer grav, ca și cum ar fi îndeplinit o sarcină de partid. Făceau și glume deochete, pe teme sexuale, dar le făceau cu aerul că descind și ei, pentru o clipă, în mijlocul maselor. În discursuri îi dădeau la nesfârșit cu „meleagurile noastre românești”, dar erau înnebuniți după whisky și Kent, după tot ceea ce provenea de pe alte meleaguri. Cumpărau cărți de Freud, la recomandarea unor intelectuali, și nu înțelegeau de ce nu găseau în cuprinsul lor și ilustrații. Iar când venea vorba despre poezie, făceau cu ochiul și întrebau în șoaptă dacă este adevărat că Nichita Stănescu bea...

Am crezut cu ardoare și cu o surprinzătoare naivitate că prostul-gust va dispărea imediat după căderea comunismului. N-a dispărut. În plus, a apărut un nou tip de prost-gust, importat din Occident. Sângele care țâșnește din corpurile celor împușcați în fărâșele americane, crainicii TV care te privesc în ochi și te tutuiesc, mihardarii obișnuiți să folosească drept limbaj interjecțiile, grimasele și gesturile, jeepurile parcate în mijlocul străzii, pachetele lucioase cu cadavre de alimente din supermarketuri, „vedetele” care pronunță „optisprezece” sau „interpetează”, ca și mii de alte manifestări ale prostului-gust (lucrez la o listă de exemple, pe care am să las ca amintire generațiilor viitoare) pot fi întâlnite la tot pasul. Numai în natură, și nu peste tot, ci numai acolo unde n-a ajuns omul de azi, mai există bun-gust.

28 octombrie 2006. Iau parte la cununia rehgioasă a doi tineri: robii lui Dumnezeu Răzvan-Ștefan și Daniela-Luminița, cum le spune în repetate rânduri preotul, într-o biserică de pe Calea Victoriei. Sunt amândoi frumoși (înalți, drepți, iluminați de semnificația momentului) și fac împreună o pereche armonioasă. Mama mirelui, Ecaterina Rădoi (cunoscută, printre altele, ca autoare a cărții *Viața regelui Mihai*) este mai emoționată decât fiul ei: o văd cum îi tremură ușor mâinile, pe care și le ascunde la spate.

Și eu sunt emoționat. Îmi aduc aminte de propria mea căsătorie (din 1970) cu Domnița-Maria-Eugenia, la catedrala din Ploiești. Pe atunci aveam umor. Când m-a îndemnat preotul să o iubesc toată viața pe roaba lui Dumnezeu Domnița-Maria-Eugenia, i-am răspuns:

— Da, părinte, am să le iubesc pe toate trei.

Dar să revin la prezent. O privesc pe mireasă. În afară de duioșie, simt și o gelozie cumplită, pentru că încă o femeie de pe acest pământ *devine a altuia*. De fapt sunt gelos ori de câte ori iau parte la o nuntă. Trăiesc cu

sentimentul (scandalos) că *toate* cele trei miliarde de femei de pe planetă sunt ale mele. Și orice diminuare a fabuloasei mele proprietăți mă afectează.

4 noiembrie 2006. Sunt la casa mea de la țară, unde mi se instalează o antenă TV pentru satelit. Ca să fie făcut totul ca lumea, m-am adresat unei firme specializate, care a trimis la fața locului patru muncitori, îmbrăcați cu salopete elegante, cu numele firmei pe piept. Ei au coborât dintr-o mașină pe care era înscris, de asemenea, numele firmei. îi însoțea o autospecială sofisticată, plină de ustensile și materiale ultramoderne. M-a impresionat această desfășurare de forțe, numai în Germania am mai văzut așa ceva.

Muncitorii au stabilit (cerându-mi și mie acordul) locul unde urmează să fie instalată antena (pe fațada dinspre sud a casei), au adus acolo o scară articulată, un rotopercutor, un aparat de sudură cu argon. Și au început să... Nu să lucreze, ci să se împiedice unul de altul și să vorbească mult, câte doi, trei sau patru deodată. Reușeam să înregistrez doar frânturi de replici:

— „Te, bă, din calea mea! Io pe unde bag cablu”?

— Ai slăbit șurubu’? Nu așa, bă, invers!

— Trusa aia n-o avem la noi! Dă-le tu, bă, un bip, s-o aducă!

Și tot așa, până s-a făcut ora prânzului. Atunci; foarte bine organizați, ca și cum ar fi exersat de nenumărate ori acțiunea, au scos pachete cu mâncare și bricege, au improvizat o masă din cutiile unor aparate, și s-au pus pe mâncat. După ce-au mâncat, au pălăvrăgit puțin, s-au ridicat alene, au perforat zidul în câteva locuri, au introdus dibluri și șuruburi și... mi-au explicat că le lipsește nu știu ce și că vor veni mâine. Și-au strâns sculele, cablurile, aparatele, scara și... duși au fost.

Acum sunt singur cu casa mea. în urma echipei de zgomote care mi-a stat pe cap aproape o zi întreagă n-au rămas decât câteva șuruburi înfipte în perete.

5 noiembrie 2006. Am renunțat la serviciile firmei care urma să-mi instaleze antenă pentru satelit. Am apelat la altă firmă, care mi-a trimis un singur om, Traian Minea. Acesta, într-o jumătate de zi de muncă îndârjită, mi-a instalat nu una, ci două antene, mi-a explicat cu multă răbdare cum se acționează telecomanda și a plecat lăsând totul în ordine, îmi vine să cred că am visat. Dar n-am visat, amândouă televizoarele funcționează perfect.

7 noiembrie 2006. în fiecare an, de 7 noiembrie, ziua nefastă în care comuniștii au pus mâna pe putere în Rusia, în 1917, mă gândesc cu o strângere de inimă la Basarabia. Regimul sovietic a făcut de nerecunoscut

acest pământ românesc. în 1995 mă aflu, pentru prima dată în viață, la Chișinău și, pentru că într-un autobuz mi s-au furat actele și banii, a trebuit să merg la Poliție să dau o declarație. Timp de patru ore am așteptat pe o bancă primitivă de lemn, la intrare. Polițiștii, îmbrăcați ponosit, care aduceau din când în când suspecti prinși cu ocazia raziilor, suplineau într-un mod original lipsa cătușelor: îi țineau pe prizonieri de cureaua de la pantaloni, de partea din spate, și îi obligau să stea cu mâinile la ceafă. Toți — și oameni ai ordinii, și prezumtivi infractori — îmi cereau țigări. La un moment dat, doi polițiști mi-au șoptit: „Veniți cu noi!”. Iar după ce m-au introdus într-o încăpăre și au încuiat ușa pe dinăuntru, m-au asigurat: „Să nu vă fie frică! Noi suntem de partea dum-neavostiă!”. De ce să-mi fie frică? Eu mă aflu acolo ca victimă a unui furt... Cu greu am înțeles că, în afară de moldovenii care mă sechestraseră ca să mă ocrotească, lucrau în Poliție și ruși, care, din principiu, nu mă agreau. Și că un om care face o plângere este adeseori tratat, la ei, ca un infractor!

După ce mi-am bătut declarația singur, la o mașină de scris hodorogită, unul dintre polițiștii binevoitori m-a întrebat pe un ton conspirativ: „Este adevărat că românii sunt fasciști?”. I-am dat informația așteptată cu aviditate — „Nu.” — și le-am cerut și eu o informație: cât câștigă? Am aflat astfel că salariul lor reprezintă echivalentul a douăzeci de dolari pe lună. Mai puțin de un dolar pe zi!

8 noiembrie 2006. Dacă aș fi ministrul educației, mi-aș da imediat demisia. Ceea ce se întâmplă în momentul de față în România cu tinerii reprezintă mai mult decât un motiv de îngrijorare și anume o rușine națională. În afară de tinerii dornici să se realizeze care învață ascunși în case (ca să nu se expună batjocurii colegilor lor de generație) sau părăsesc în grabă România, ca pe un cinematograf în flăcări, există miile, zecile de mii, sutele de mii de tineri lăsați în voia sorții, în afara oricărui proces educativ. Nimeni nu se ocupă de formarea lor ca membri ai unei societăți civilizate. Nimeni nu se străduiește să le creeze acele inhibiții care îl deosebesc pe om de animal. Drept urmare, dacă le vine să strige, ei strigă. Dacă le vine să scuipă, ei scuipă. Dacă le vine să spargă un geam, ei îl sparg.

Părinți incompetenți și iresponsabili asistă cu indiferență, iar uneori chiar cu o sti-anie mândrie, la sălbăticirea copiilor lor. Profesori depășiți de situație sau preocupați exclusiv de jalnicele lor aranjamente cu meditațiile se prefac că nu văd debandada din școli. Polițiști lași preferă să oprească câte

o bătrână care vinde pătrunjel fără autorizație, la un colț de stiadă, decât să-ntie în conflict cu huhganii.

La polonezi s-au luat măsuri drastice de disciplinare a elevilor-derbedei, la noi nu se reacționează în niciun fel. O țară înti-eagă privește ca hipnotizată către un scandal sau altul, hiperbolizat de presă, ignorând problema mult mai gravă a tinerilor rămași în afara civilizației. Ei nu se spală, vorbesc dezarticulat și nu respectă absolut nicio autoritate. Principala dorință care-i animă este aceea de a distruge. Nu va trece mult timp și acești tineri vor declanșa adevărate războaie împotriva societății organizate. Voi avea atunci tiista satisfacție că am știut dinainte ce se va întâmpla.

10 noiembrie 2006. Am participat, ieri, la înmormântarea unui cunoscut al meu care, înainte de 1989, lucrase la o sifonerie și cu care mă împrietenisem discutând despre situația din România în timp ce el îmi umplea sifoanele. Un frate al lui, pensionar, s-a ocupat de formalități și de funeralii. Acest om, mai sărac decât un cerșetor, dar demn și incapabil să cerșească, mi-a povestit că a tiebuit să dea mica rezervă de bani pe care o avea în casă unor funcționare tinere și obraznice ca să întocmească certificatul de deces fără prea multe amânări. Constatarea morții o făcuse un medic care n-a pretins bani, dar nici nu s-a deplasat la domiciliul celui decedat. I s-a povestit cum s-au petiecut lucrurile și a pus diagnosticul de la distanță: atac de inimă. Poate că atac de inimă a și fost...

Mașina mortuară a venit, bineînțeles, cu întârziere. Șoferul, grosolan, incapabil să respecte doliul, a început să strige în gura mare că se grăbește, că el are de dus și alți morți etc. S-a hniștit abia când i s-au pus în palmă niște bancnote.

Preotul, firește, a întârziat și el. în loc de cădelniță, a folosit un ibric, astfel încât fumul de tămâie împrăștiat prin încăpere mirosea mai mult a cafea dată în foc.

Sicriul — scump cât pensia pe un an a văduvei — era făcut din cel mai prost lemn existent (lemn de ambalaj, același din care se fac lădițele pe care le vedeam pe vremuri stivuite în fața aprozarelor). în apartament — iată și un avantaj al sărăciei — era atât de frig, încât cadavrul nu apucase să intre în descompunere. în schimb, din cauza dimensiunilor jignitor de mici ale camerelor, a fost nevoie de multă ingeniozitate din partea noastră ca să-l putem așeza pe mort în sicriu și, apoi, să scoatem sicriul din încăpere. în holul strâmt cât o gheretă din casa scării, din cauza numeroaselor manevre, corpul neînsuflețit a alunecat parțial din sicriu, iar sicriul însuși s-a desfăcut de la încheieturi..

La cimitir — Ghencea — groparii ne așteptau la fel de avizi de bani ca ciorile din preajmă de grăunțe. Aleile nu erau deloc curățate de crengi rupte și frunze uscate aduse de vânt, astfel că ne-am împiedicat cu toții de mai multe ori, și până la urmă am și scăpat sicriul din mâini. În sfârșit... Până și tradiționalul pumn de țărână aruncat peste coșciug a costat. Văduva plângea povestind că ea și soțul ei aveau bani strânși pentru două înmormântări și că acești bani abia îi ajunseseră pentru o singură înmormântare.

13 noiembrie 2006. Oprită pe stradă și rugată să participe la un sondaj de opinie, o femeie tânără și elegantă face o grimasă de dezgust:

— Vă rog să mă lăsați în pace! Pe mine nu mă interesează politica.

Și pleacă mai departe, aferată, de parcă tocmai ar fi evitat să calce pe o broască.

Mă uit în urma ei și mă gândesc că, de fapt, distinsa doamnă depinde foarte mult de politică. Dacă ar veni, să zicem, din nou comuniștii la putere, ea n-ar mai mirosi a parfum franțuzesc. N-ar mai fi îmbrăcată într-un *deux pieces* de piele. Și nici n-ar mai mișca din fund cu atâta dezinvoltură.

Relația dintre viața de fiecare zi și politică are însă un caracter discret și drept urmare este ignorată. Multă lume crede în mod naiv că schimbările „vin” de la sine, fără legătură cu mitingurile, cu alegerile, cu dezbaterile din Parlament. Cam așa gândeau și strămoșii noștri din epoca pietrei, care nu știau că actul sexual este cauza nașterii unui copil. Ei credeau că se împreunează așa, fără niciun scop, iar peste nouă luni, când apărea copilul, își închipuiau că apariția lui reprezintă o întâmplare.

Cândva, înainte de 1989, într-o cofetărie, cineva se întreba, enervat, ce ar trebui făcut ca să se găsească... suc, o marfă în fond banală ușor de produs. Iar vânzătorul i-a răspuns, spre stupefacția (și, bineînțeles, spre spaima) tuturor celor prezenți:

— Ar trebui înlăturat Ceaușescu de la putere.

Părea o enormitate. De ce să-l schimbi tocmai pe șeful statului? N-ar fi fost suficient să fie înlocuit responsabilul cofetăriei sau directorul fabricii de băuturi răcoritoare? Viața a demonstrat însă că vânzătorul avea dreptate. Abia după înlăturarea lui Ceaușescu avem, în sfârșit, și noi suc la discreție.

17 noiembrie 2006. Îmi instalez gaz metan la casa mea de la țară. Din nefericire, nu se știe pe unde trece conducta subterană la care urmează să mă racordez. Se presupune că parcurge strada până aproape de mine, dar nu i se cunoaște exact poziția. Drept urmare, muncitorii pe care i-am angajat sapă la întâmplare în căutarea, ei.

Pământul este tare ca piatra, astfel încât trebuie folosit târnăcopul. Muncitorii sapă icnind din greu și pe bună dreptate se simt descurajați când constată că au făcut o groapă degeaba și că trebuie să o astupe ca să înceapă alta.

Nu există nicăieri un plan cu traseul precis al conductei. Nu există semne de recunoaștere. Nu are nimeni un aparat de detectare a unor eventuale marcaje metalice subterane, de genul celor de care se folosesc nemții pentru a găsi o conductă.

18 noiembrie 2006. Săpăturile continuă, deși e sâmbătă și nimeni nu are chef de lucru. Vin la fața locului mulți binevoitori din sat care încearcă să-și amintească pe ce traseu anume a fost îngropată conducta și unde e capătul ei. O femeie își amintește că, pe vremea când se săpa șanțul, acum câțiva ani, a avut un necaz: i-a căzut vaca în șanț și a fost nevoită să o scoată de acolo cu macaraua. Întrucât această întâmplare i-a rămas foarte vie în amintire, încearcă să reconstituie, pe baza ei, traseul conductei.

— Uite, domnu', eu stăteam aici așa, și plângeam, și-mi blestemam zilele, că o singură vacă aveam... Aici stăteam, lângă pomul ăsta, și vaca o vedeam acolo, în șanț, cum zăcea cu capul în jos, parcă plângea și ea. Ba nu, mint, nu aici stăteam, mai încolo...

Apare și un bărbat, care își amintește și el o întâmplare legată de șanțul de acum câțiva ani:

— Eh, băusem și eu un trăscau, ca omu', era ziua vărului meu, de-al doilea, unul care e pe un camion, și nu prea are el bani, da' atunci avea, și m-a cinstit ca lumea, și cum vedeam eu acasă, cam cu ceața pe ochi, am căzut în șanț și acolo am adormit, pe loc, că băutura e din ăla, cum îi zice? somnifer, nu e băutura...

— Și cam unde e locul unde ai adormit? întreb eu cu o vagă speranță.

— Da' dracu' mai știe, domnule, că v-am spus că eram troznit rău de tot, și nu-mi amintesc nimic. Decât că am dormit buștean, până dimineață, și n-am răcit, că era vară, și nevastă-mea...

Îl las în plata domnului și caut alți depozitari de amintiri despre șanț.

19 noiembrie 2006. Muncitorii continuă să sape și azi, duminică, dar conducta nu e de găsit. În jurul ei începe să se țeară o legendă. Unii spun că e pe marginea drumului, la aproximativ un metru de gard. Alții că e pe la mijlocul drumului. Și sunt și alții care susțin că, de fapt, nici n-a fost îngropată vreodată, că șanțul a existat, într-adevăr, dar că a fost astupat fără conductă în el.

în ceea ce mă privește, îmi aduc clar aminte conducta, parcă o văd, iar în mine am încredere, dar și eu încep să o consider un fel de comoară, de negăsit...

20 noiembrie 2006. Profesorii fac grevă japoneză. Mai bine ar trece la muncă japoneză.

Mă gândesc cu vehement reproș la ei: ce fel de profesori sunt dacă e plină țara de tineri fără simțul datoriei, de genul celor care au îngropat cu ani în urmă conducta pe strada mea, fără să-i marcheze în vreun fel traseul, fără să o înregistreze într-un plan precis, fără să se gândească la cei care vor avea cândva nevoie de ea?

Din cauza indignării, fac tahicardie și îmi crește tensiunea arterială. Trebuie să mă duc mâine din nou la medic.

21 noiembrie 2006. Medicul îmi recomandă moderație în tot ceea ce fac. Nu e vorba numai de momentele de nemulțumire explozivă. Dar nici cu entuziasmul nu trebuie să exagerez. Și nici chiar cu... dragostea.

N-am să-i pot urma niciodată sfatul. Eu înțeleg viața ca pe un carusel în care trebuie să te urci decis și să te lași purtat de el, cu orice risc. Mi s-ar părea caraghios să anaUzez la nesfârșit dacă lanțul mă va ține. Nu mă va ține, ei și? Mai bine să iau parte la vârtej și să mor mai devreme decât alții decât să mă uit, de jos, cum se rotesc cei îndrăzneți prin văzduh.

Admit că în viața de fiecare zi, în relațiile cu semenii mei, trebuie să practic moderația. Nu am dreptul să le modific în vreun fel stilul de viață. Nu am dreptul să-i tulbur cu vitalitatea mea impetuoasă. Dar când este vorba de mine, de mine și numai de mine, aleg întotdeauna excesul.

Literatura însăși este un domeniu al excesului. Mi se par caraghioși autorii care cred în moderație. Mi se înfățișează asemenea acelor americani care, înainte de a-și lucra grădina, se echipează cu mănuși, cu cizme, cu salopete și uneori chiar cu măști împotriva insectelor pentru a-și tăia tiandafirii. Mie îmi place să mă zgârii în spinii ttandafirilor. Și chiar să fiu înțepat de albine.

Se înșală cei care cred că excesul ține de primitivism, de procurarea lacomă și grosolană a plăcerilor. Excesul are formele lui de rafinament. Eu cred în tiăirea de o mare intensitate și în același timp ritualizată. Totul este să ai ce să ri-tualizezi.

Repudiez ritualurile goale (învățate de la alții și îndeplinite mecanic). Ritualul este, în realitate, forma ultimă a pasiunii, este pasiunea dată la maximum.

Iar dacă pasiune nu e, nimic nu e.

22 noiembrie 2006. Nici azi, după atâtea zile de căutare, nu s-a găsit conducta de gaz metan de pe strada pe care se află casa mea de la țară. Azi e de serviciu acolo Domnița, iar eu, de aici, din București, țin legătura cu ea prin telefon. Ori de câte ori sună telefonul, tresar, plin de speranță. Dar până acum apelurile au venit din partea altora și nu aveau nicio legătură cu conducta. A fost și un episod comic. M-a sunat o domnișoară care mi-a spus entuziastă:

— Gata! A apărut!

M-am simți inundat de fericire:

— A apărut? Unde era? La ce distanță de gard? Donmișoara s-a zăpăcit:

— Ce gard?! Mi-a apărut cartea de versuri, aceea pe care mi-ați citit-o dumneavoastră în manuscris. Și vreau să vă aduc și dumneavoastră un exemplar. E foarte frumoasă. Vă sunt îndatorată..

— Sigur, aduceți-mi-o! Dar să vă purtați cu delicatețe cu mine! Sunt cu nervii la pământ. Am nevoie de înțelegere și afecțiune.

— Puteți conta pe înțelegerea și afecțiunea mea, mi-a spus domnișoara cu subînțeles. Pot să vin acum?

24 noiembrie 2006. După o săptămână de săpături, s-a găsit în sfârșit conducta de gaz metan la care urmează să mă racordez. Muncitorii au sărit în sus de bucurie, ca Schliemann la găsirea tezaurului troian. Au deschis și o sticlă de vin, ca să sărbătorească evenimentul.

Mă gândesc ce multe motive de bucurie au românii. Se bucură când sunt găsiți pe computer la administrația financiară, când nu U se fură aparatul de radio din mașină, când sună la Salvare și Salvarea chiar vine etc. Nemții, bieții de ei, n-au niciun prilej să se bucure, își trăiesc viața posomorâți.

25 noiembrie 2006. Bucuria mi-a fost de scurtă durată. După ce mi s-a montat întreaga instalație de gaz metan și s-au astupat șanțurile de pe stradă și din curtea mea, după ce s-a făcut „proba cu aer”, ca să se verifice etanșeitatea țevelor, iar specialiștii și-au strâns sculele și au plecat, m-am repezit să deschid aragazul. Mai bine nu-l deschideam; n-aș fi aflat atât de repede tristul adevăr: tot nu am gaz metan! Am dat telefon la „centru” și am aflat că încă nu mi s-a instalat contorul! De ce? Pentru că de la montarea țevelor și până la aducerea contorului trebuie să treacă două-trei săptămâni. De ce? Pentru că... așa se procedează.

26 noiembrie 2006. Sunt la grădină, cu o uriașă creangă de salcâm în spate, pe care tocmai am tăiat-o cu ferăstrăul și o târăsc spre poartă. Sună,

inoportun, mobilul. Cu o mână țin creanga, cu cealaltă duc aparatul la ureche. Este cineva de la Radio, care vrea să le comunic în direct, ascultătorilor, impresia mea despre Târgul de Carte Gaudeamus. Încerc să mă eliberez de creanga de salcâm, dar nu pot. Spinii mi s-au înfipt adânc în umăr. Drept urmare, rămân așa cum m-a găsit apelul telefonic și vorbesc dezinvolt, cordial și cu umor. La fiecare mișcare îmi vine să urlu de durere, dar cu un imens efort de voință reușesc să par în cea mai bună dispoziție. După ce închid telefonul, gem îndelung, în compensație. Sunt un martir, mă gândesc să cer să fiu sanctificat *post-mortem*. Mi-ar plăcea să știu că icoana mea va sta într-o biserică, în pronaos, și că voi fi sărutat, fie și numai pe obraji, de credincioase.

28 noiembrie 2006. Tot n-am gaz metan. Stând zgribulit în casa neîncălzită, m-a apucat un fel de furie împotriva românilor (cu toate că și eu sunt român) regretând că mi-au fost dragi o viață întreagă și că ei nu sunt în stare să facă, dracului, ceva ca să mi se instaleze și mie contorul de gaz metan (și să pot pune în funcțiune, în sfârșit, centrala termică). Acum mi-e rușine că m-am dezis de ei.

Mă consolez însă cu gândul că și Petre Țuțea a reacționat la un moment dat la fel.

Țuțea și-a iubit poporul mai mult decât pe sine însuși. Pe vremea când se afla în închisoarea de la Aiud din motive pohtice, a spus ceva de neuitat tovarășilor lui de suferință: „dacă murim toți aici, în haine vărgate și în lanțuri, nu noi facem cinste poporului român că murim pentru el, ci *el* ne face onoarea să murim pentru el!”

Această iubire se află la originea celor mai impresionante fraze spuse de filosof. „Dumnezeu — proclamă el, sfidând divinitatea însăși — e român. Sau dacă nu, sunt împotriva lui!"; „Definiția mea este: Petre Țuțea, românul." etc.

Dar tot Petre Țuțea a exclamat înfuriat după ce a aflat rezultatul alegerilor din 20 mai 1990: „Un tâmpit mai mare ca mine nu există. Să faci 13 ani de temniță pentru un popor de idioți! De asta numai eu am fost în stare...”

S-a întâmplat, deci, și altora...

30 noiembrie 2006. Sora mea mi-a adus cel mai frumos dar din câte am primit vreodată: un pui de câine-lup, în vârstă de cinci săptămâni. De fapt, o cățelușă, căreia i-am dat numele Lolita. E mică, dolofană și voioasă. Are o blăniță neagră și pete bej pe piept și pe lăbuțe și mișcă mereu din coada pe care o ține în sus, ca pe un stindard. Dacă o iau în brațe, se uită

întrebătoare la mine, apoi mă linge conștiincioasă pe bărbie. Când o las jos, îmi apucă, între dințișorii ei care abia s-au ivit, manșeta de la pantaloni și încearcă, fără succes, să o sfâșie.

I-am cumpărat Lolitei, încă dinainte de-a o vedea, o căsuță gata făcută, pe care am instalat-o în grădină. Cățelușă mi-a fost adusă într-o cutie de carton, în care fusese aștemut un fel de covoraș. Lolita s-a dat jos din cutie tacticos, cu o stângăcie simpatică, a ocolit căsuța, a mirosit-o, apoi, edificată, s-a întors în cutie.

Sora mea a luat-o de acolo și a băgat-o în căsuță, spunându-i:

— De acum înainte, aici va fi locuința ta.

Lohta a dat voioasă din cap, cu aeml că înțelege și e de acord, dar apoi, agitându-și cu dezinvoltură codița, a părăsit în grabă căsuța și s-a întors în cutie. Avea aerai că spune:

— A fost o vizită plăcută, dar acum mă întorc la mine acasă.

M-am gândit să nu o oblig să stea la noua ei adresă, pentru ca **nu** cumva căsuța să-i devină nesuferită. Am lăsat să treacă doi-trei ore, timp **în** care Lolita a dormit, a mâncat, s-a zbenguit și, în cele din urmă, am văzut-o intrând, din curiozitate, în căsuță. Atunci, pe furiș, i-am luat cutia de carton și am ascuns-o după o magazie. Ieșind din căsuță, Lolita a căutat cutia de carton, puțin mirată de dispariția ei, apoi a uitat-o brusc și s-a întors nerăbdătoare în căsuță, recunoscând-o ca noua ei locuință.

1 decembrie 2006. Sunt fericit! Am flacără la aragaz! Este o flacără albastră, viforoasă, dornică parcă să recupereze timpul pierdut cu căutarea conductei de gaz metan, racordarea casei la conductă, instalarea contorului etc. Ca să marchez evenimentul, pun niște lapte la fiert. Stau lângă el până prinde o pojghiță fină și începe să bolborosească discret. Nu-mi vine să cred. Chiar fierbe! Flacăra e flacără adevărată și nu un produs al imaginației mele! Caimacul crește tot mai mult, amenințând să dea peste marginile oalei. Stau nemișcat. Este o plăcere pentru mine să văd cum dă laptele în foc, dovadă supremă că am, în sfârșit, flacără la aragaz!

2 decembrie 2006. Diversi cunoscuți vin să mă viziteze în noua casă. Fetele se interesează în mod special de dormitor, unde examinează cu o curiozitate visătoare patul conjugal. Băieții vor să-mi vadă biroul, atrași de computer și de anexele lui. Bărbații maturi rămân multă vreme în living și probează fotoliile trântindu-se în ele. Iar femeile mature preferă bucătăria, unde cercetează fiecare dulap și aparat, exclamând:

— Exact așa am și eu! Sau:

— Așa ceva trebuie să-mi iau și **eu!**

3 decembrie 2006. îmi dă telefon, din America, Petru Popescu, nemulțumit că în *Istoria literaturii române contemporane* am deplâns involuția sa: dintr-un autor excepțional înzestrat, care promitea să ajungă unul dintre cei mari scriitori ai României, s-a transformat, după ce s-a stabilit în SUA, într-un autor de literatură comercială. îmi spune că i se pare nedrept în special paragraful final:

„Literatura comercială scrisă de Petru Popescu este în general mai intelegentă și mai inventivă stilistic decât bestsellerurile autorilor din Statele Unite și din Europa de Vest. Totuși ea nu își depășește atât de mult condiția încât să poată fi considerată o mare literatură. Triumful lui Petru Popescu în Occident — triumf real, certificat prin multe sute de mii de dolari și printr-o vilă în Beverly Hills — are și ceva trist.”

Și îmi explică, nu fără o anumită agasare, că sunt și eu prizonierul unei mentalități autohtoniste, în sensul că îi consider nerealizați pe autorii care se expatriază.

Nu gândesc deloc așa. Mircea Eliade, Eugen Ionescu. Emil Cioran s-au realizat deplin în Occident (bucurându-se chiar de mai mare prestigiu decât cel de care ar fi avut parte, poate, în țara lor de origine). Dar el. Petru Popescu, s-a arătat prea sensibil la prețuirea pe care o arată americanii succesului de librărie *imediat*. E curios că, atât de inteligent fiind, nu se poate evalua singur.

4 decembrie 2006. Mă joc cu LoHta toată dimineața. Principala ei preocupare este să-mi sfâșie manșeta de la pantaloni. Trage de ea cu colțișorii abia ieșiți din gingii, o scutură în toate direcțiile și se uită la mine întrebător, de jos în sus, fără să-i dea drumul din gură. îmi dau seama ce fiară va fi cândva.

Cățelușa se bucură din toată inimioara ei (care bate repede-repede) de prezența mea. Totuși, când o părăsesc, nu rămâne dezamăgită și stingheră. Se joacă mai departe, de una singură, luând câte o frunză uscată în dințișori și agitând-o cu o frenezie nebună.

Există și altă variantă. Când stau prea mult cu ea și se plictisește de mine, mă expediază cu un aer princiar și se retrage, fluturând din codiță, în căsuță. După ce intră, se întoarce din mai multe mișcări (fiindcă e dolofană și are lăbuțele neexersate), se așază cu capul pe lăbuțele din față, pe care le ține pe prag ca pe pervazul unei ferestre, și mă urmărește cu o curiozitate ușor amuzată, ca și cum ar spune:

— Ei, a venit vremea să mă distrezi... Ia să văd, de ce ești în stare?

9 decembrie 2006. Sunt, împreună cu Domnița, acasă la Horia Matei, de ziua lui. Horia Matei este, printre altele, coautorul și editorul unor lucrări enciclopedice de anvergură (*Statele lumii* etc.) pe care le am în bibliotecă și pe care le consult aproape zilnic. Dar el nu face caz de erudiția sa. Își ajută soția (Jana Balacciu, ea însăși o foarte bună traducătoare și un om de spirit) să aducă platourile cu bunătăți. Se mai află aici scriitorul și publicistul de mare talent Stelian Țurlea, soția lui, Cristina, arhitectă și pictoriță (un tablou al ei, realizat aproape exclusiv din nuanțe de alb, îmi luminează camera de lucru), ca și alți prieteni comuni. Ne simțim bine împreună și râdem ca niște studenți. Facem o adevărată beție de răs. Mă îngrozesc la gândul că în curând întâlnirea va lua sfârșit și va trebui să străbat din nou, până acasă, orașul plin de agresivitate, grosolănie și mizerie.

Ar fi înțelept, poate, ca la despărțire gazdele să ne ajute să reintrăm în atmosfera străzii. Horia Matei, cu figura lui distinsă (de bărbat cultivat, cu părul alb și ochii albaștri) ar trebui să ne spună:

— Hai bă, gata, roiul, că ați halit destul! Iar Jana Balacciu să-l completeze:

— Și nu mai vorbiți la caterincă, că o luați pe coajă!

Cei doi nu-mi ghicesc însă gândurile și, hpsiți de vocație pedagogică, ne sărută tandru pe obraji.

10 decembrie 2006. Citesc de câteva ore. Am și amorțit, din cauza nemișcării. De fapt, nu de câteva ore, ci de cincizeci și doi de ani. Cincizeci și doi de ani! Sună straniu. Parcă ar fi vorba de o perioadă istorică, nu biografică. Și totuși, acesta este adevărul aritmetic. A trecut *peste o jumătate de veac* de când parcurg cu privirea, de la stânga la dreapta, rând după rând, texte tipărite, scrise de mână, dactilografiate sau desenate de fasciculul de electroni pe monitorul computerului. Și aceasta zilnic. Poate au existat și zile când, bolnav fiind, n-am citit nimic, dar nu mi le amintesc.

În schimb, am clară în minte emoția pe care am trăit-o într-o zi din toamna lui 1954, într-o clasă cu ferestre mari a unei școli din Suceava, când am descoperit că pronunțând repede, fără pauză între ele, sunetele *o* și *i*, rostesc de fapt cuvântul *oi*. Descoperirea am făcut-o sub îndrumarea învățătoarei, care folosea o metodă pedagogică străveche, dar eficace, de pe vremea cărților de citire ale lui Ion Creangă. Mi s-a părut, alunei, că am primit în dar o jucărie ingenioasă, iar în săptămânile care

au urmat n-am făcut decât să mă joc cu ea cu nesaț, descompunând eu însumi diverse cuvinte în sunetele componente (nu le spuneam pe atunci *foneme*) și recompunându-le plin de încântare.

Acasă am fost sărbătorit ca un erou de mama și de tata (spre gelozia fraților mei mai mici, care nu erau în măsură să înțeleagă ce ispravă făcusem). Înainte, tata avea obiceiul să-mi citească povești, cu glas tare, din cărți de Creangă și Ispirescu, de Andersen și frații Grimm. În săptămânile care au urmat după revelația cu o și / am luat eu însumi acele cărți și m-am aventurat în cuprinsul lor ca într-o junglă de semne cu care nu eram încă deplin familiarizat, dar prin ale căror hățișuri am reușit totuși să-mi fac drum. Foarte repede am ajuns să nu mai silabisesc, să citesc fiecare cuvânt dinti-odată, ca o siglă ușor de recunoscut. Ulterior m-am obișnuit să iau instantaneul unor fraze întregi.

Așa a început cariera mea de cititor. Am citit, de atunci, timp de peste o jumătate de veac, în cele mai diferite situații. Ca să le evoc pe toate, ar trebui să-mi reconstitui viața integral (ceea ce ar fi phctisitor). Dar pot să enumăr categoriile de situații. Am citit la masa de lucru, aplecat asupra cărții, astfel așezat încât lumina să-mi cadă din stânga, urmând un sfat de demult al mamei, dar și așezat greșit, cu propria mea umbră proiectată asupra paginilor. Am citit în pat (în copilărie, uneori, noaptea, la lumina lanternei, sub plapumă, pentru că trebuia să dau impresia că dorm de mult). Am citit întins pe spate, în iarbă, ignorând chemarea imperativă a vieții — soarele strălucitor, trilurile păsărilor, zborul grațios-stângaci al fluturilor — și lăsându-mă absorbit de lumea imaginară a literaturii. Am citit în tren, în avion, în mașină (când nu eram eu la volan). Am citit în săli de așteptare, în camere de hotel, pe bănci din parc, în dormitoarele cazone din unitățile mihtare unde am făcut stagiul militar și apoi diverse concentrări. Am citit pe patul de spital. Am citit mâncând, am citit stând lungit în cada de baie, am citit și cu iubita pe genunchi. Am citit în săli de clasă și amfiteatre studentești, am citit în redacții (nu numai tipărituri, ci și mii de manuscrise), am citit în biblioteci.

Am citit, aproape tot ce-am citit, în limba română, dar am parcurs și cărți scrise în franceză (una, de Andre Frossard, am și tradus-o), engleză, itahană, rusă. M-a interesat înainte de toate literatura (cu toate genurile ei: poezie, proză, teatru, critică și istorie literară), ceea ce nu înseamnă că n-am deschis (uneori pentru a le studia cu atenție) și lucrări de filosofic, istorie, paleontologie, geografie, astronomie, fizică, matematică, chimie, botanică, biologie, medicină, economie, politologic etc.

Dacă ar fi să o iau de la început, dacă timpul s-ar întoarce și am fi din nou în 1954, opțiunea mea ar fi tot cititul. Aș citi însă mai multe cărți bune.

Și aș avea grijă ca lumina să-mi cadă întotdeauna cum trebuie pe paginile cărții, ca să-mi menajez vederea și să pot citi până la adânci bătrâneți.

22 decembrie 2006. Marea problemă aici, la țară, este noroiul. Vine de peste tot, adus de cauciucurile mașinii, de pantofi, de câini și pisici. Pătrunde în fiecare cameră, urcă în chiuvete, ajunge pe pervazele ferestrelor.

O doamnă din sat, înainte de a se sui în mașina mea (pentru a merge împreună cu mine la București), a scos din poșetă o sticlă cu apă. Mi-am făcut iluzia că ideea de a călători numai ea cu mine o însetase. Nu era asta. Doamna avea întotdeauna apă la ea ca să-și spele pantofii de noroi.

23 decembrie 2006. Este noaptea și ascult, împotriva voinței mele, cântece din acelea pe care se dansează din buric (nu le spun numele, fiindcă doresc să fie uitat). Undeva, departe, în noapte, are loc o mare petrecere, și gazdele au instalat, nu știu din ce cauză, în curte o stație de amplificare a sunetului atât de puternică, încât lăăăitele cântece pot fi auzite în tot satul. Nu m-aș mira să aflu că s-au auzit și la București.

La un moment dat însă, mai stridente decât cântecele, răsună, chiar în dreptul casei mele, vociferările unei femei și ale unui bărbat care se fugăresc prin întuneric și se opresc din când în când ca să-și tragă sufletul:

— Tâmpit ai fost mă, de când te știu, da' acum chiar că m-am lămurit cu tine, ești un bou de se uită lumea la tine cu ochii holbați, eu nu știu de ce m-am încm^cat cu tine, că te-ai p..., mă, pe viața mea, și uită-te la tine, că nu e nimic de capul tău...

— Vacă ești tu, fă, că ai vrut să fii doamnă,... 'tu-ți morții mă-tii, că n-ai avut pe tine nimic când te-am luat și uite acuma ce-mi faci...

— Tu vorbești, mă ?! Bou ai fost, bou ai rămas! Aoleu! Să nu dai, mă, să nu dai! Auuu! Auuu! Maicăăă, ăsta mă omoarăăă!

Cum naiba să mai dorm! Aprind lumina și încep să citesc o carte. Dacă o să am parte tot de scandaluri din astea, în câțiva ani am să ajung un om cultivat.

25 decembrie 2006. Fac Crăciunul cu întreaga familie, în casa mea de la țară. Pomul de iarnă, împodobit de mine, clipește feeric-prietenos din zecile lui de luminițe, iar musafirii (frați, cumnați, nepoți) vorbesc în tihnă, acompaniați de colindele de pe CD-uri și de clinchetele de tacâmuri și pahare. Sunt fericit.

26 decembrie 2006. întâlnire, tot la mine acasă, cu mai mulți prieteni. La un moment dat le chem numai pe doamne sus, pe terasă, să le arăt asfințitul. Ele mă urmează, fremătând de curiozitate, în timp ce domnii, surprinzător de supuși, rămân la locurile lor, cu câte un pahar în mână.

Ceal este acoperit de nori negri, trimiși de o regină a norilor furioasă. Dar nu este acoperit în întregime. Parcă anume pentru a se vedea apusul soarelui, o zonă întieagă a rămas liberă. Acolo, cerul are brazde de culori diafane care se întieptămnd, de la mov, la bleu și verde. Urmează un portocaliu violent și, imediat deasupra pământului, un roșu incendiar, grandios, generat de un soare doar presupus, aflat undeva sub orizont. Doamnele privesc, fermecate. Și eu mă uit fermecat, la ele.

27 decembrie 2006. Invazie de cunoscuți, în casa mea de la țară. Toți vor să mă vadă, să fehcite, să-mi povestească ce se mai întâmplă la București (de al cărai centru mă despart doar 17 kilometri). Totul pare în regulă, dar ceva mă scoate din sărite. Cățelușa mea a încetat, temporar, să mai fie a mea. Unii dintre musafiri s-au năpustit asupra ei cu drăgălășenii și răsfățuri de un prost-gust care îmi dă amețeli. O doamnă fără copii, care își trăiește sub ochii mei maternitatea neconsumată, o giugiulește pe Lolita scoțând un fel de gângurit grotesc. Un domn zaharisit îmi explică pe un ton autoritar că n-am voie să o tiag pe cățelușă de urechi, să-i dau came cradă (fiindcă îi cade părul) și să o țin în lesă mai mult de două ore pe zi. Sunt somat să o închid pe Lohta în casă (deși e un ciobănesc german, care se simte bine în aer liber), să o castiez, să o spăl pe dinți. îi văd cum stau aplecați asupra ei și mi se pare că o ciopârțesc, că o remodelează, că o acoperă de balele unor diminutive stupide.

Ce distanță imensă între această adulare libidinoasă și prietenia sobră înfiripată între mine și Lolita! După plecarea celor care au încercat în acest mod hidos-afectuos să mă deposeze de cățelușă, mă apropiu cu o anumită repulsie de bietul animal. Parcă a fost pângărit. Dar Lolita, cu un bun-gust înnăscut, se scutură de amintirea celor întâmplare și, voioasă, delicat-putemică, nerăbdătoare să cunoască lumea, mă urmează în curte, pășind cu plăcere pe zăpadă. Sub un cireș ridică privirea spre mine și mă roagă ca, ori de câte ori am să mai am musafiri, să o ascund în garaj. Așa am să și fac.

28 decembrie 2006. Ascult un CD cu Măria Tănase (la un minunat „home-cinema” adus în dar de frații mei): „Câte slute sunt și mute/ Au câte-un bărbat de frunte,/ Numai una, ia, ca mine/ N-am bărbat, am o rușine.” Versurile astea populare, aparent simpliste, aparent doar jucăușe, sclipesc de inteligență (ca atâtea alte versuri populare). Exact așa stau lucrurile: aproape toate cuplurile sunt greșit alcătuite. Am o adevărată revelație: nu m-am gândit niciodată atent la asta. Trec în revistă perechile pe care le cunosc. Cele mai multe dintre ele sunt formate dintr-un bărbat admirabil și

o scorpie de femeie sau, dimpotrivă, dintr-un bărbat incapabil și caraghios și o femeie încântătoare. De ce se întâmplă oare așa? De ce se căsătoresc „bărbații de frunte” cu „slutele și mutele”, iar bărbații care nu sunt bărbați, ci o „rușine”, cu femei adevărate, de genul personajului interpretat de Măria Tănase?

2007

6 ianuarie 2007. Zi de doliu: am hotărât să o înstrăinez pe Lolita. Ea nu știe nimic și se joacă fericită în grădină. Aleargă cu câte o frunză uscată în gură, sare după musculițele dezmoțite de soarele de iarnă, se ascunde după pomi pândind dușmani imaginari. O privesc de aici, de pe terasa de la etaj, și mă simt vinovat, ca un asasin. Mi se face brusc foarte dor de ea, ca și cum aș fi dat-o de mult și n-am mai avut posibilitatea să o mângâi. Cobor treptele în grabă și ies din casă, cu sufletul răvășit. Lolita, bucuroasă că mă

vede, aleargă în întâmpinarea mea. îmi sare în brațe, mă linge pe față, mă mușcă tandru de bărbie. O strâng în brațe și îi simt inima, care bate repede-repede. Doamne, ce mult o iubesc!

Lohta, Lohta, nu mă lăsa să mă despart de tine!

7 ianuarie 2007. Sunt, ca mulți alți PNȚCD-iști, la sediul partidului, pentru a-l felicita pe Ion Diaconescu de Sfântul Ion. Stau de vorbă cu Nicolae Noica, Ion Caramitru, Marian Petre Miluț, Sorin Dimitriu, Andrei Dimitriu, Dan Puric, Gabriel Țepelea, Virgil Petrescu, Christian Salagor, Constantin Dudu Ionescu, Remus Opriș. Un post de televiziune i-a propus lui Ion Diaconescu să-și serbeze ziua împreună cu Ion Iliescu, ca să poată fi filmați amândoi dintt-odată. în afară de lenea nerușinată pe care o exprimă această propunere, mă uimește lipsa de sensibilitate a celor de la televiziune (toți, foarte tineri). Cum să stea alături un om care a fost întemnițat mulți ani pentru convingerile lui necomuniste cu unul care s-a aflat exact în acea perioadă printre corifeii regimului comunist (regim nelegitim și criminal, cum l-a definit în mod oficial Traian Băsescu, bazându-se pe raportul pe care i l-a prezentat comisia condusă de cunoscutul politolog Vladimir Tismăneanu)? Ar fi ca și cum și-ar serba împreună ziua onomastică un om cinstit și un infractor.

8 ianuarie 2007. De ieri, Lolita are alt stăpân. Am dat-o cu căsuța ei cu tot, cu lesă, cu carnetul de sănătate în care scrie „ciobănesc german”, „negru, cu pete de foc”. Când am instalat-o în mașina care urma să o ducă la noua adresă, am simțit în inimă o durere ca de infarct. Lohta mă privea întrebător prin parbriz (cu capul aplecat puțin în stânga), ca și cum ar fi spus: De ce îmi faci asta? Cu ce am greșit? Mi-au dat lacrimile. Am fugit în casă și m-am încuiat în baie, ca să plâng în liniște.

9 ianuarie 2007. Nu am mai putut să stau la țară, acolo totul îmi amintea de cățelușă. M-au impresionat chiar și fragmentele dintr-un pahar de plastic în care îi dădusem la un moment dat apă și pe care ea, după ce terminase în doi timpi și trei mișcări de băut, îl sfâșiasse, ju-cându-se de-a furioasa, între colții ei mici și ascuțiți.

Dar și aici, la București, mă gândesc neconținut la ea. Am descoperit pe canadiană o urmă de noroi și mi-am adus aminte cum mă asedia Lolita cu dragostea ei la fiecare revedere. Am lăsat urma de noroi acolo unde era și am luat altă canadiană.

10 ianuarie 2007. De ce scriu? Caut un răspuns în adâncul conștiinței mele. Vreau să trec dincolo de straturile de explicații convenționale care mi s-au sedimentat de-a lungul timpului în minte. Sap,

sap, și dau doar de sterilul mitologizărilor succesive, preluate de la alții sau practicate de mine, la diferite vârste, pentru a-mi lua avânt existențial ori pentru a mă apăra de dezaprobarea celor din jur.

De ce scriu? De ce dracu' scriu de o viață întreagă, când sunt atâtea altele de făcut pe lume? Mă uit în oglindă și văd un bărbat masiv, care ar putea să taie copaci în pădure sau să împingă un tun prin noroaiele patriei și care, în loc să se ocupe de așa ceva, stă toată ziua gârbovit la masa lui de scris, cu cearcăne la ochi din cauza nopților nedormite, și combină la nesfârșit cuvinte.

Procedez ca un arheolog al memoriei și ajung la o experiență de la vârsta când încă nu știam să scriu. Tata îmi citea cu glas tare cărți de povești și cuvintele rostite de el mă transportau, mă fermecau, îmi răscoleau sufletul. Când rămâneam singur, mă analizam, în felul meu. Ce se întâmplase cu mine? Cum reușise tata să mă tulbure? Ca să mă lămuresc, am făcut o experiență cu prietenii mei de joacă. Le-am povestit ceea ce-mi povestise tata. Și am constatat că reușesc și eu să-i emoționez!

Am descoperit astfel o putere nouă, mai subtilă decât cea a mâinilor, pe care deja învățasem să o folosesc. Ascultătorii mei reacționau ca niște păpuși cu cheiță. Când le descriam un balaur, își măreau ochii, cuprinși de spaimă. Când le povesteam cum a fost păcălit ursul de vulpe râdeau în hohote și băteau din palme. Când deveneam incoerent, clipeau des, nedumeriți. Iar dacă mă îndepărtam de subiect, se tiezeau tieptat, ca dintr-o vrajă, iar eu îi pierdeam de sub control. Reluam testările și mecanismul funcționa iarăși.

La șapte-opt ani, experimentul devenise mai complex. Exageram dramatismul unei situații pentru a obține un efect mai puternic. Și, tot exagerând, constatam că de la un moment dat încolo nu mai sunt crezut și se ratează totul. O luam de la capăt, cu o mai mare grijă pentru nuanțe. Căutam noi tehnici de impresionare: recurgeam la *suspense*, la mărirea numărului de personaje, la imitarea limbajului lor ș.a.m.d. Făceam, cu alte cuvinte, *literatură*.

La începutul începutului a fost, deci, plăcerea infantilă de a vedea că pot modifica starea sufletească a celor din jur — sau măcar expresia feței lor — după cum voiam. Era și o cruzime în acele practici (ca și atunci când speriam pisica, făcând-o să creadă că o arunc în fântână). Dar o asemenea cruzime unii scriitori o au și la maturitate...

12 ianuarie 2007. Astă-noapte n-am dormit deloc. Nici măcar un minut. Iar acum sunt la volanul mașinii mele și mă îndrept spre Brașov. N-

am mai fost demult atât de obosit. Mi se închid ochii și fac eforturi mari ca să îi țin deschiși. Adorm câte o secundă și mă trezesc speriat. Mașini cu viteze înspăimântătoare trec pe lângă mine în ambele sensuri.

Când văd o prăpastie în dreapta, îmi dau seama că nu mai e de glumit și opresc în afara șoselei, la umbra unor molizi înalți. închid ochii și adorm imediat. După un sfert de oră mă trezesc, proaspăt ca un nou-născut. Și îmi reiau drumul spre Brașov.

Acolo urmează să-mi prezint (ca și în alte orașe) *Istoria literaturii române contemporane* în cadrul unor întâlniri cu publicul, al unor emisiuni radio și TV, al unor interviuri pentru presa scrisă etc. De la Sinaia și până la Bușteni iau o autostopistă frumoasă, care tace, precaută, pe scaunul din dreapta. Nu reușesc să leg o conversație cu ea, dar simpla prezență în mașină a unei femei tinere, cu trăsături armonioase, îmi face bine. Când coboară, rămâne o clipă uimită constatând că-i refuz banii. Apoi pleacă repede, ușor speriată.

13 ianuarie 2007. Au ieșit bine, ieri, toate întâlnirile, talk-show-urile, ciocnirile de cupe de șampanie, momentele de scriere a autografelor etc, deși eram foarte obosit (atât de obosit, încât era să sărut și mâna soțului unei doamne, după ce i-o sărutasem pe a ei). Cel care a gândit întregul program, prietenul meu, scriitorul și publicistul Dan Mo-ruzi, a făcut un adevărat tur de forță. Directoarea Colegiului Național „Andrei Șaguna”, Mariana Ionescu, a fost o amfitrioană desăvârșită. Am cunoscut și un mare pictor, Gabriel Stan, director la Kron-Art, care a vorbit despre cartea mea mai inteligent decât mulți critici literari.

Totuși, s-a petrecut și ceva mai puțin încurajator. Aproape toți scriitorii din Brașov au lipsit de la întâlniri. Nu i-am văzut, deși i-am căutat cu privirea, nici pe Alexandru Mușina, nici pe Caius Dobrescu, nici pe Gheorghe Crăciun, nici pe Andrei Bodiș... Presupun că sunt nemulțumiți pentru că nu le-am rezervat câte un capitol în *Istorie*... Au fost în schimb elevi, studenți, pictori, actori, medici, juriști, economiști, ziariști.

14 ianuarie 2007. Fac o plimbare cu elicopterul pe deasupra Brașovului (ca invitat al unui om de afaceri; elicopterul este proprietatea lui). Zborul acesta mă consolează pentru absența de ieri de la întâlniri a scriitorilor brașoveni. Mă simt minunat. „Pășesc” pe nori, ca un sfânt. O întrezăresc, pentru o clipă, pe regina norilor, care îmi zâmbește ironic-provocator. Am să o iubesc toată viața.

Este o adevărată beție de frumusețe. După ce trecem de nori, mă uit în jos și îi văd, în mulțimea de pe străzile Brașovului, pe Alexandru Mușina,

Calus Dobrescu, Gheorghe Crăciun, Andrei Bodi... De aici, de sus, par foarte mici, niște puncte în mișcare.

19 ianuarie 2007. A venit camionul cu cele șapte tone de piatră pe care le-am comandat acum o săptămână la un depozit din Comarnic. Nu este un simplu camion, ci o basculă uriașă, articulată, de patruzeci de tone, fabricată de nemți. Când pătrunde pe poartă, în marșarier, am impresia că îmi intră în curte un vapor. Și mai impresionant este momentul basculării, care face ca piatra să curgă cu un hure asurzitor pe stratul de nisip pregătit din timp, pentru atenuarea șocului. În cursul descărcării, unele pietre se lovesc între ele și scot scântei. Sunt, de fapt, fragmente de stâncă; acum, după descărcare, miros a cremene fulgerată.

Am să pavez cu ele aleile care vor străbate în toate direcțiile grădina. Nu suport betonul. Abia aștept să văd aleile de piatră pierzându-se prin iarbă. Îmi imaginez alergând pe ele o fată desculță, vara, în plină zi. Ce atingere emoționantă între tălpile ei delicate și piatra tare, de neclintit, încălzită de soare! Mi-ar plăcea să fiu o dală pe una dintre alei.

20 ianuarie 2007. Undeva, pe o stradă din București, doi cetățeni ai României, o femeie de patruzeci și ceva de ani, trupeșă, dar cochetă, și* un bărbat cam de șizeci, ușor fanat, distins, discută cu toată seriozitatea. Mai mult vorbește ea, însuflețită, gesticulând larg. El, care ține mâinile la spate, o ascultă cu luare aminte și dă din când în când din cap, aprobator.

Simt o curiozitate irepresibilă și, sub pretextul că mă uit într-o vitrină, mă instalez în apropierea lor ca să trag cu urechea. Sunt convins că voi afla ceva de mare importanță pentru societatea românească sau, poate, pentru întreaga umanitate.

— Aseară, povestește femeia cu aerul că dezvăluie un secret de stat, am făcut papanashi.

Bărbatul își mișcă grav capul, de sus în jos, atingându-și de câteva ori pieptul cu bărbia.

— Eu, continuă femeia, când fac papanashi, transpir la ceafă.

Și se uită pătrunzător în ochii interlocutorului. El confirmă: a auzit bine și a înțeles.

— În asemenea cazuri, explică femeia plină de solitudine, nu ies pentru nimic în lume din casă. Sau, dacă totuși ies, îmi pun un șal mare, verde, pe care l-am primit cadou de soacră-mea acum doi ani. Ba nu, mint, acum trei ani, la Crăciun, pentru că acum doi ani nici n-am făcut Crăciunul, aveam cu toții viroză.

— Da, mi-amintesc, îi întărește spusele bărbatul, a fost o epidemie de pomină...

— Așa fac de obicei, îmi pun șalul, da' uite că acum a început să latre Nero, că vrea afară, și am ieșit fără șal, fără nimica, într-un vânt tăios.

— Știu, știu, bătea un vânt nenorocit de tot, că m-a trimis nevastă-mea să închid toate geamurile de la balcon.

— Am ieșit în vântul ăla, transpirată la ceafă, și vă dați seama ce s-a întâmplat. Mi s-a pus un junghi la ceafă că nu pot nici să întorc capul. Uite, aici mă ține cel mai tare! Parcă s-a și umflat puțin.

Zicând acestea, femeia ia o mână a bărbatului și o duce la locul pe care tocmai l-a invocat. Bărbatul, cooperant, pipăie atent locul și exclamă:

— Uite, dom'le, chiar că e umflat! Și asta așa, peste noapte!

Mă îndepărtez, edificat, de cei doi. Dracu' m-a pus să-i spionez! De enervare, poftim, am transpirat la ceafă. Pentru că eu așa sunt: ori de câte ori întâlnesc proști solemni, transpir la ceafă.

21 ianuarie 2007. Sunt, împreună cu Domnița, la Congresul PNȚCD, la Sala de Concerte a Radiodifuziunii. Participarea este imensă și frenetică. Nu am nicio îndoială că partidul va renaște. Mă bucur să-l văd printre invitați pe Călin Popescu Tăriceanu, care reprezintă, din punctul meu de vedere, lumea bună. Dacă n-ar fi atât mulți oameni în jurul lui, m-aș duce să-i strâng mâna (știu că mă cunoaște — m-a felicitat odată pentru un articol) și să mă declar solidar cu strădania sa eroică de a păstia o anumită eleganță în lupta politică murdară în care a fost angajat.

23 ianuarie 2007. Se discută la nesfârșit, rechizitorial, despre „compromisurile” făcute de G. Călinescu sau Mihail Sadoveanu în timpul comunismului. Eu simt, dunpotiivă, o compătimire plină de duioșie față de ei (și o antipatie violentă față de cei care au exercitat presiuni asupra lor, tulburând un act de magie). G. Călinescu și Mihail Sadoveanu sunt adevăratele personaje tiagice în această piesă. *Ei* și-au mânjit scrisul, care era esența însăși a existenței lor. Cititorii și-au dat seama destul de repede că scriitorii lor preferați trișează, nu i-au mai crezut pe cuvânt, s-au îndepărtat de ei și prin aceasta i-au pedepsit. În plus, tot felul de nulități au găsit mult așteptata ocazie de a-i defăima, cu plăcerea dizgrațioasă cu care unii indivizi zgârie mașinile scumpe.

Cred deci că problema compromisului în literatură trebuie privită exact invers decât a fost privită până acum. Cred că publicul (în sensul larg al cuvântului, inclusiv criticii literari) ar trebui să-i blameze pe cei care se fac vinovați de ingerințe de orice fel în actul creației, și nu pe scriitori. Nu

numai intimidarea, ci și cumpărarea scriitorilor constituie o crimă în plan cultural. Scriitorul este prea absorbit de munca lui grea, de miner al cuvintelor, ca să mai aibă energia și prezența de spirit necesare pentru a se apăra. Când iese în lume din galeriile pe care le sapă în necunoscut, în căutare de înțelesuri, este dezorientat, clipește buimac, poate deveni cu ușurință victima unei înșelătorii. El ar trebui însoțit peste tot, ca de niște bodyguarzi abstracți, de admuația și solidaritatea noastră. Firesc este să ne bucurăm că există scriitorii, să le salutăm prezența în Unne, și nu să-i judecăm și să-i încărcăm de responsabilități (pe care de obicei nici nescritorii, mai exersați în lupta cu viața, nu și le asumă). Îi icproșăm etericului Nichita Stănescu că nu a fost un erou al luptei anticomuniste, dar nu îi menționăm niciodată ca vinovați de pasivitate pe iitflția neisprăviți care, dacă tot atât n-au făcut nimic pe lume, măcar atât puteau să facă, să dea bătaie **de** cap dictatorilor.

26 ianuarie 2007. Sunt în casa mea de la țară, înconjurat de cadavre de muște. Și jubilez! Am câștigat o bătălie grea.

Toată ziua de ieri mi-am consacrat-o luptei cu nenorocitele astea de insecte care, din cauza frigului de afară, s-au refugiat în casa mea (unde mâncau bine, înfigându-și trompele subțiri în tot ceea ce mâneam și eu, și înmulțindu-se în neștire, după zbennguieli nerușinate prin fiecare încăpere). Poate le-aș fi lăsat în pace, dacă nu m-ar fi sâcâit cu o insistență diabolică. Mi se așezau pe mâini, pe pleoape, pe nări, și când luam o gustare, și când lucram la computer, și când mă întindeam în pat sperând să dorm.

La început, am încercat să le plesnesc cu un prosop învărtit cu furie prin aer. Drept urmare, am spart pahare, o oglindă, am răsturnat vase de flori și era să fac țândări și televizorul. N-am nimerit însă nicio muscă.

Am recurs apoi la un sofisticat aparat german de distrus muște, prevăzut cu un emițător de lumină violetă ademenitoare și cu o rețea de metal încărcată cu electricitate. Pe aparat scrie: „Utilizând acest aparat, muștele mor repede și fără durere!”, ceea ce m-a făcut să râd. Nu știam că sensibilitatea europeană merge atât de departe. Pe de altă parte, mă întrebam de unde știu producătorii aparatului ce simt muștele când își dau duhul electrocutate. Dincolo, însă, de aceste considerații, nicio muscă, dar absolut niciuna, nu a intrat în aparat. L-au evitat cu strictețe, simțind probabil că nu e românesc.

Am inventat apoi o metodă de exterminat muște de care am fost foarte mândru (timp de un sfert de oră): cu aspiratorul. Le culegeam, pur și simplu, cu tubul aspiratorului de pe pereți și din aer, surâzând sadic când

le vedeam absorbite de vârtejul ucigaș. După ce am terminat operația, toate prizonierele au ieșit însă una câte una prin același tub, oțărâte și prăfuite. Iar praful și l-au scuturat, bineînțeles, în ochii mei și în paharele din care beam apă.

Până la un urmă am recurs la niște spray-uri cu insecticid turcesc. Noaptea târziu, am pulverizat substanța otrăvitoare în fiecare încăpere și am închis ușile. Iar acum, dimineața, le-am găsit pe toate moarte. Trec gânditor dintr-o cameră în alta și mă simt ca Napoleon la Austerlitz. Ce victorie!

i/, P.S. în mod curios, însă, liniștea desăvârșită din încăperi mă și întristează. Mi e pare sumbră. Mi se face dor de bâzâitul de altădată. Găsesc într-un ungher o muscă pricăjită care încă mișcă. O iau cu grijă

în palmă și încerc să o readuc la viață. Când reușește, în sfârșit, să decoleze, mă bucur din toată inima.

28 ianuarie 2007. „O zi din viața unui scriitor” — așa ar trebui intitulată (ironic) o relatare despre modul cum mi-am petrecut ziua de azi. Dimineața mi-am făcut (singur, pentru că Donmița e bolnavă, are viroză) cartofi fierți, pe care i-am mâncat cu smântână. Apoi, mergând într-o vizită, am participat (fără entuziasm) la o discuție de câteva ore despre... piața de capital. Cineva mai inițiat le vorbea altora, care voiau să se inițieze, despre cum se poate juca la bursă. Îmi răsună și acum în minte „SIF Muntenia”. Ce mult îmi place cuvântul SIF! Parcă ar fi numele unui instrument muzical paradisiac. Mi-ar plăcea să fiu undeva, singur cu o femeie frumoasă, și cineva să ne cânte din SIF.

După amiază am participat la o altă discuție, cu un avocat, despre modul cum se poate recupera o clădire naționalizată de autoritățile comuniste. N-am fost destul de atent. Mă prefăceam că urmăresc discuția, dar în realitate schițam în minte un articol despre o carte de versuri *{Inima de diamant* de Mihail Gălățanu) pe care urma să-l scriu pentru „România literară”. Totuși, după un timp mi-am dat seama că marea problemă care îi frământa pe cei prezenți era cum se poate ajunge la primarul orașului în care se află clădirea. Mi-am alungat din minte cartea de versuri și am intervenit brusc:

— Bine, dar eu sunt cetățean de onoare al acelui oraș. Pot oricând să intru la primar...

— Bravo, domnule, au exclamat, pe un plin de reproș, ceilalți. Ne lași să ne dăm atâta timp de ceasul morții și abia acum ne spui chestia asta!

În sfârșit, seara, am ajutat pe cineva mai în vârstă din familie să găsească... cheia de la cavou. De ce avea nevoie de cheia de la cavou? Așa,

pur și simplu, pentru că și-a amintit că nu-și amintește unde a pus-o și nu putea să adoarmă. Când am găsit cheia, ostenit, dar mulțumit, m-am dus la computer să citesc mesajele de la eventualele admiratoare. În *inbox* nu erau decât reclame pentru Viagra.

1 februarie 2007. Păstrez, de la părinți, cadouri care înseamnă foarte mult pentru mine. Tatăl meu mi-a dăruit mașina lui **de** scris (o adevărată bijuterie de oțel nichelat, de fabricație germană, care nu s-a defectat niciodată și funcționează și acum) ca și câteva răsaduri de căpșuni, care rodesc de două ori pe an și au fructe cărnoase, de un roșu-închis, puternic înmiresmate. Mașina de scris n-o mai folosesc, pentru că între timp au apărut computerele și imprimantele, dar o păstiez cu drag. Căpșunii i-am înmulțit și, vara, când ud grădina, pe ei îi ud primii (chiar și acum, în februarie, sunt verzi). De la mama am o plapumă făcută de mâna ei, o plapumă mare și ocrotitoare, cu care mă învelesc până peste cap nu numai când mi-e frig, ci și când mă simt obosit de hărțuiala vieții zilnice. Dacă mă dezvelesc în timpul somnului, plapuma singură se întinde la loc și mă acoperă cu grijă ca să nu răcesc.

2 februarie 2007. Îmi vin în minte și alte daruri (din sutele pe care le-am primit pe parcursul vieții). Le menționez pe cele mai neobișnuite. Prietenul meu din studenție, George Arion, mi-a dăruit, în 1965, o carte apărută într-un singur exemplar (confectionat de el exclusiv pentru mine). *Cum să cerșim* de V. Țandură. (Eu i-am dat atunci în schimb atunci o revistă, realizată tot într-un singur exemplar, nu mai știu cum se numea, pe a cărei primă pagină putea fi citit poemul *La mormântul lui Arion Pumnul* de Alex. Ștefănescu.) Dana Dumitriu mi-a făcut cadou de ziua mea un fluier de arbitru (aluzie la profesia de critic literar). De la o grădină botanică din Jibou am primit un lămâi înflorit. Emil Brumaru mi-a trimis prin poștă, tot de ziua mea, o suită de poeme licențioase, caligrafiat pe un caiet de muzică. Un primar din Vama (de lângă Vatra Domei), dinainte de 1989, mi-a dat ca amintire un fragment dintr-un meteorit căzut în zonă. Avea o luminescență stranie și, până la urmă, sub influența unor filme SF americane, mi s-a făcut teamă de o ipotetică energie malefică și

l-am dus înapoi în munți. Nichita Stănescu mi-a făcut cadou un poem improvizat pentru mine, în prezența mea. *Silex*. Anca Boldur-Lătescu mi-a lăsat în fața ușii de intrare în apartamentul meu de la bloc (și a plecat repede, după ce a sunat la ușă, ca să nu primească mulțumiri) un ghiveci cu un avocado. Măria Marian mi-a adus aici, la grădină, *în poșetă*, cu ani în urmă, un pui de salcie plângătoare, care în momentul de față este mai mare

decât casa. Domnița mi-a dăruit o șuviță din părul ei frumos, când a hotărât (fără să mă consulte, deși ea cu totul e proprietatea mea) să treacă la o tunsoare mai scurtă. Un cititor al meu din Roma (nu spun ad-mkator, ca să nu par îngâmfat) mi-a adus în dar un stilou artizanal, placat cu aur, din fondul de protocol al Papei. Fratele meu mi-a dăruit un binoclu profesional, cu care văd și craterele de pe Lună. Mircea Dinescu a gătit cândva, numai pentru mine, un pește uriaș prins de el însuși, și m-a lăsat să-l mănânc de unul singur, ceea ce am și făcut (ca răsplată l-am lăsat să câștige o partidă de șah din cele o sută pe care le-am jucat). Sora mea mi-a făcut cadou la sfârșitul anului trecut o cățelușă-lup, de numai tiei săptămâni, Lolita, pe care însă a trebuit să o înștiățez de curând și de care mi-e un dor cumplit, și ziua, și noaptea.

Iar o chinezoaică din sudul Chinei m-a dus cu ricșa și nu mi-a luat bani, explicând, într-o engleză la fel de stricată ca a mea, că îmi face cadou călătoria pentru că îi place cum râd.

7 februarie 2007. Pe o stradă dosnică din București, o femeie tânără și frumoasă, dar violent fardată, și-a desfăcut brusc haina de blană, când am ajuns în dreptul ei, și... mi-a arătat totul. Sub haina de blană era complet goală. M-am zăpăcit rău de tot și, tiaversând aiurea, era să intru sub roțile unei mașini.

Nudul femeiesc mă tulbură și acum, la 59 de ani, ca pe un adolescent. Am mai văzut și eu câte o femeie goală (fie și în revistele pentru adulți), dar anatomia feminină a rămas pentru mine o problemă neelucidată, un fel de „foșnire de mătăsurî”.

Năzăriri ale corpului femeiesc mă întâmpină peste tot, de dimineața până seara. Salcia plângătoare din grădina mea are tot atât de multă feminitate, pentru mine, ca Jennifer Lopez. îi mângâi mlădițele unduioase ca pe niște șuvițe de păr în care m-ar îngropa o femeie aplecată asupra mea. Dacă am de ales între a bea din sticlă sau din pahar, beau întotdeauna din sticlă, care-mi dă senzația difuză că sug dintr-un sfârc generos. Până și momentul în care introduc o dischetă în fanta primitoare a computerului mă înfioară, cu sugestii inavuabile.

Moda bluzelor scurte, care lasă buricul domnișoarelor dezgolit, mă face (nu pot evita rima) fericit. Este exact ca-n visurile mele. Nu credeam că se vor împlini vreodată. Și iată că secreta mea utopie a devenit, totuși, realitate. Dacă le ceream eu femeilor, oricât de politicos, să-mi arate acea fâșie de pântec (de o imensă importanță strategică în viziunea oricărui seducător), sunt sigur că ele m-ar fi acoperit de ocări și mi-ar fi dat și cu

poșetele în cap. Și iată că, fără să mișc vreun deget, ceea ce nu îndrăzneam să le cer ele au și făcut, cu o generozitate princiară.

Am mare noroc că sunt un bărbat trecut și nicio femeie nu mă mai consideră periculos. Le pot observa pe toate în liniște, ca un operator TV care, deghizat în copac, filmează de la câțiva metri căprioare în munții Carpați.

8 februarie 2007. Mă uit minute în șir în curtea unui țăran dintr-un sat de lângă București. Câinele, legat cu un lanț gros și greu, de genul celor cu care se leagă vacile, se plimbă prin fața cuștii lui, dintr-o parte în alta, atât cât îi permite lanțul, nu mai lung de un metru. Este un câine slab și murdar, care și-a păstrat încă ceva din voioșia lui înăscută. Prin curte trec mereu cu diverse treburi — de la poartă la casă, de la casă la fântână, de la magazie la casă etc. — membrii familiei țărănești, de toate vârstele. Niciunul — copil, adult sau bătrân — nu bagă în seamă câinele. Pentru ei, câinele pur și simplu nu există ca ființă, este un fel de sonerie menită să anunțe sosirea vizitatorilor. Câinele, în schimb, se bucură cu înflăcărare ori de câte ori trece prin preajma lui câte unul de-al casei. De fiecare dată crede că omul acela *vine la el* și sare fericit în întâmpinarea lui, căzând scurt după fiecare salt, din cauza scurtimii lanțului.

Dezamăgit de zeci și zeci de ori pe zi, câinele continuă totuși să creadă în ființa omenească. O salută și — s-ar putea spune — o sărbătorește în felul lui ori de câte ori o vede, dar ea, ființa omenească, dă dovadă de o nesimțire compactă, iremediabilă. **t,i**

9 februarie 2007. Altercație, în troleibuzul 86, între o femeie cu multe bagaje și doi țigani (o fată și un băiat) care se reazemă de ea (probabil din greșeală, pentru că se privesc unul pe celălalt cu nesaț și nu mai văd nimic înjur). Femeia protestează vehement. Țiganul, care părea un om oarecum delicat, datorită atitudinii lui de îndrăgostit, o repede pe femeie cu o brutalitate surprinzătoare:

— Ce, fă, ești nebună?! Stai dracului acasă, nu te lua de oameni!

— Asta-i culmea! Dumneata mă înghesui și tot dumneata țiți la mine?

— Cine să te înghesuie, fă? Nu vezi cum arăți? Nu te mai înghesuie nimeni la vârsta ta!

Toată lumea tace, astfel încât sunt nevoit să intervin în apărarea femeii. Țiganul mă repede și pe mine, fără ezitare.

— Ce vrei, mă, e gagică ta?

— Nu e. Dar nu e drept ce faci! Întâi o împingi și pe urmă o și jighești. Țiganul pare derutat de faptul că îi vorbesc calm, explicativ. Mi se

adreasează din nou, de data aceasta cu o voce mai scăzută:

— Ea m-a împins. Eu nu i-am făcut nimic. Și tot ea strigă la mine.

— Chiar dacă ar fi așa, de ce nu ești mai bun? Nu vezi că e o femeie în vârstă? Puteai să ai grijă să nu o împingă alții. Puteai să o ajuți să-și pună bagajele pe un scaun. Nu ți-e milă de ea? Nu ai suflet?

Nu mai spune nimeni nimic. Cobor la Piața Romană și merg pe Magheru. După vreo sută de metri, când uitasem cu totul de incidentul din troleibuz, mă ajung din urmă țiganul și țiganca. Tresar și mă gândesc că vor să mă atace. Mă pregătesc (sufletește) să mă apăr. Dar ei vor cu totul altceva: să rectifice o eroare. Vorbește țiganca:

— Să știți că nu e... rău. E bun. Vă spun eu că e bun.

Mă impresionează acest neașteptat moment de comunicare, aproape că-mi dau lacrimile.

13 februarie 2007. Oamenii necultivați de azi nu-i respectă deloc pe intelectuali. Au de pierdut și unii, și alții. S-a ajuns aici pentru că decenii la rând, în timpul comunismului, intelectualii au fost tratați cu dispreț în mod oficial. Pe vremea lui Ceaușescu, aflându-mă în vizită într-un

sat, în timpul campaniei agricole, am văzut un grup mare de profesori, medici, juriști, funcționari aduși de la oraș ca să participe la strângerea recoltei. Fuseseră transportați cu două camioane. Stăteau toți, stingheri, la marginea unei tarlale. Cei care erau solicitați se desprindeau din grup și se duceau să muncească. La un moment dat l-am auzit pe un țăran strigând către alt țăran:

— Bă, Gheorghe, adu, bă, vreo patru intelectuah, și pe rândul meu!

14 februarie 2007. Azi e ziua de naștere a tatei. Tată, tată, ce fericit aș fi să-ți pot da un telefon *acolo* și să-ți mai aud măcar o dată vocea!

Eu mi-am construit o casă pe terenul pe care îl știi și m-am și mutat în ea. N-am fost destul de atent când îmi explicai ce lucrări trebuie să fac iama în grădină și acum nu mai am pe cine să întreb.

Mama a murit și ea, la scurtă vreme după moartea ta. Noi, cei trei copii ai tăi și ai ei, o vizitam foarte des (Sanda și Florin — zilnic, eu — la două-trei zile), dar întâmplarea a făcut să moară în zori, singură, în fotoliu.

în România treburile merg prost, chiar dacă lumea se agită și creează impresia de activitate. Oamenii s-au urâțit mult, sunt de nerecunoscut. Toți se gândesc la bani, vorbesc de bani și renunță oricând la bun-simț pentru bani.

îmi pare rău că nu pot să-ți dau și vești bune. Mi-e tare dor de tine, aș renunța și la grădină, și la casă, numai să te mai văd o dată și să te pot strânge în brațe.

15 februarie 2007. De câțiva ani nu mai simt deloc dorința să plec în străinătate. Chiar acum zece minute am refuzat o invitație — foarte ademenitoare — în Franța.

Dacă mă gândesc bine, nu am învățat mare lucru din călătoriile mele în diferite țări. Tot ce știu despre lume știu din cărți. Puține — și insignifiante lucruri — mi-au rămas în minte din drumurile pe care le-am făcut.

Din SUA țin minte o sculptură reprezentând un pistol uriaș cu țeava înnodată. Pistolul, așezat pe un soclu în vecinătatea sediului ONU din New York, simboizează simplist și demagogic dorința de pace. M-am întrebat, văzându-l, dacă asta-i tot ce-au fost în stare să creeze americanii în materie de pax-simbol.

În China, chiar la prima plimbare prin Beijing, m-a oprit o chinezoaică frumoasă și m-a rugat să o las să mă mângâie pe burtă. M-am simțit în al nouălea cer și i-am dat cu entuziasm acordul, dar în scurtă

vreme am aflat că nu era vorba de obișnuitul meu succes la femei, ci de o superstiție a chinezilor, conform căreia dacă mângâi un individ gras pe burtă, ai noroc (cam așa cum se crede la noi că ai noroc dacă atingi un coșar). Întâmplarea aceasta, măgulitoare-dezamăgitoare, mi-a rămas în memorie mai vie decât vizitarea „Orașului interzis”.

Amintirea cea mai persistentă din Rusia (unde am fost înainte de 1989) este aceea a unei cozi imense la care am stat, într-unul din cele două supermagazine din Moscova, TUM sau GUM (nu mai țin minte care anume), ca să cumpăr lenjerie de damă (de negăsit pe atunci în România). Eram singurul bărbat printre zeci și zeci de msoaice. Aproape toate erau mari și puternice, adevărate zdrahoance, și mă înghesuiau cumplit. Simțeam că iese sufletul din mine. Una dintre ele m-a scos în afara cozii ca pe un nimic, *cu o năprasnică lovitură de șold*. Mi-am adus aminte imediat versurile lui Emil Brumam. „De dimineața până seara/ Visez la șoldul tău, Tamara.”

În Irlanda, la Dublin, pe o ploaie deasă, am ajutat două domnișoare îmbrăcate în fulgarine galbene, cu glugă, să ducă în magazia unei biserici pachetele cu publicații religioase descărcate dintr-o furgoneta pe tro-tuam! din fața bisericii. Speram că prin acest gest voi câștiga simpatia domnișoarelor și acolo, în întunericul magaziei, voi primi, cine știe, o mângâiere pe obraz ca răsplată sau poate chiar un sărut fugar sau... Când

am terminat treaba, domnișoarele mi-au îndesat o bancnotă de 10 lire sterhne în mână și au disparat în noapte. M-am simțit jignit și frustrat. Dintr-un bărbat misterios și tandru, dintr-un Jean Valjean care apare din întuneric și o ajută pe Cosette să ridice găleata prea grea, ele m-au transformat într-o secundă într-un străin disperat, care a câștigat 10 lire sterline ca hamal! Totuși, n-am arancat bancnota. Cu ea i-am cumpărat Domniței un raj minunat, din primul magazin de cosmetice.

17 februarie 2007. La o emisiune transmisă de Realitatea TV în direct de la Sibiu — un talk-show la care iau parte Gabriel Liiceanu, Andrei Pleșu, Emil Hurezeanu și Cristian Tudor Popescu — se face din nou afirmația, falsă și ridicolă, că balada populară *Miorița* exprimă predilecția pentru inacțiune și resemnare a poporului român, că este neeuro-peană etc. Această idee a lansat-o un prost voios acum aproape o sută de ani, H. Sanielevici, care s-a mirat că personajul principal al baladei, aflând că urmează să fie omorât de tovarășii lui de păstorit, nu se duce la poliție să-i reclame. Ca niște papagali, sute de alți comentatori au tot repetat apoi chestia cu pasivitatea românilor. Este (am mai spus-o și am s-o repet până când... moartea ne va despărți) un mod vulgar de a citi superbul poem.

În *Miorița* nu se pune în discuție o problemă de ordin practic. Poemul trebuie citit ca un poem, nu ca un articol de ziar. Despre crima care va avea loc se poate spune că a și avut loc. De fapt, *nu contează* dacă a avut sau nu loc, *nu contează* dacă ar putea fi sau nu împiedicată. Personajul s-ar duce în zadar la poliție: poliția n-ar putea să șteargă din mintea lui ideea cutremurătoare că trăiește într-o lume în care *este posibil* ca propriii lui tovarăși să-l ucidă. În mod surprinzător — și admirabil — balada oferă o soluție existențială: să te ridici deasupra împrejurărilor prozaice, să le transfigurezi, să te salvezi prin frumusețe.

Ciobanul din *Miorița* este un învingător. Cine nu înțelege asta nu înțelege literatura.

Despre Cristian Tudor Popescu știam că nu înțelege literatura. El este acela care a susținut că Nichita Stănescu este un poet inventat de critici, lipsit de valoare. Tot el, citind corespondența dintre Eminescu și Veronica Micle, a afirmat că Eminescu face declarații de dragoste în stilul personajelor lui Caragiale.

Dar despre Gabriel Liiceanu și Andrei Pleșu nu mi-aș fi putut imagina că sunt atât de străini de literatură.

20 februarie 2007. Sunt la Petroșani, pentru a participa la întâlniri cu cititorii de literatură. Împreună cu mine se află Gabriel Chifu, poet și

prozator, secretar al Uniunii Scriitorilor. Ni se alătură Varujan Vosganian, aflat aici în calitate de Ministru al Economiei și Comerțului, dar având și funcția de vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor. Inițiativa acestor întâlniri a avut-o nonconformistul, fermecătorul profesor de română, de la Liceul de Informatică, Mihai Barbu, susținut de un lider sindical al minerilor. Adrian Jurca.

Îl studiez atent, fără știrea lui, pe Adrian Jurca, gândindu-mă că este... succesorul lui Miron Cozma și încercând să înțeleg ce aspirații are. Nu-i nevoie să fac prea mari eforturi de descifrare, pentru că mi se confesează chiar el:

— Vreau să șterg amintirea lăsată de mineriade. Vreau ca lumea să afle mai multe despre mineri și să-i respecte din nou.

Ce deosebire între el și Miron Cozma! Miron Cozma a adus minerii la București. Adrian Jurca a adus scriitorii la Petroșani!

21 februarie 2007. Spectacol de poezie la Teatrul Național, susținut de Ion Caramitru, Johnny Răducanu și, de dincolo de moarte, de Nichita

Stănescu, ale cărui poezii straniu-jucăușe îi iluminează, îi transportă în altă lume pe spectatori. Mă aflu aici cu o tânără și superbă domnișoară. Alina Rump, la care toți cunoscuții mei se uită cu coada ochiului. Când se termină spectacolul, unii dintre ei se prefac că nu mă văd, dându-mi de înțeles că păstrează discreția, că nu vor povesti nimănui cu cine m-au văzut. Alții, însă, nemiloși, cu un zâmbet plin de cruzime, mă întreabă brutal:

— Ce faci, Alex? Unde e Domnița?

De fapt, Domnița știe că sunt cu Alina la teatru, iar Alina știe că sunt căsătorit cu Domnița. Alina (tânără admirabilă, cu studii strălucite făcute în țară și în străinătate) este fiica unor prieteni ai noștri, Lidia și Radu Rump.

22 februarie 2007. Aici, în casa de la țară, de câteva zile, *nu* mă mai uit televizor. Ce fericire! Parcă m-am operat de cataractă și văd din nou lumea așa cum e (televizorul opacizează cristalinul nu cu un alb lăptos, ci cu o sarabandă de culori tipătoare; efectul de orbire e însă același). Parcă mi-am scos din urechi dopurile de zgomote infernale (voci agresive, împușcături, muzici stridente) și aud, în sfârșit, și **făsăitul** vântului în crengile pomilor din grădină.

Pe de altă parte, este evident că am devenit dependent de televizor. Din când în când mă așez într-un fotohu din hving și caut automat telecomanda. Sunt copilul de curând înțărcat care întinde gura în întuneric după sânul mamei.

23 februarie 2007. Ce greșeală! Urmăresc o emisiune la televizor și, bineînțeles, mă enervez. Dom Bușcu și Traian Ungureanu, ca invitați ai lui Robert Turcescu, polemizează pe tema anti- și pro- Traian Băsescu. Dom Bușcu îl acuză pe Traian Ungureanu că în mod interesat îl susține pe președintele țării, întrucât i s-a promis că va fi numit ambasador în Anglia. -

Acuzația aceasta, pronunțată cu un dezgust de om superior de Dom Bușcu, mă siderează. Credeam că numai oamenii necultivați gândesc așa. Cum poate Dom Bușcu să considere că funcția de ambasador este o... răsplată, un fel de tort cu frișca oferit cadou unui prieten. O asemenea funcție înseamnă înainte de toate competență, muncă, responsabilitate. Ar fi bine pentru România ca un om de valoarea lui Traian Ungureanu, bun cunoscător al hmbii și societății engleze, să accepte să fie ambasador la Londra. Iar pentru el asta ar însemna o sarcină dificilă, un efort ieșit din comun, pe care nu oricine este dispus sau în stare să-l facă.

Numai în România s-a ajuns la acest mod meschin de a gândi, la acest cinism, aproape generalizat: primirea unei funcții este considerată o afacere necurată. Îmi plăcea să cred însă că un om ca Doru Bușcu, care trece drept intelectual, nu gândește așa.

În mod curios, Traian Ungureanu, sensibil și timid, se fâstăcește, caută justificări, anunță că nu va mai fi numit ambasador. Toată discuția e greșită. Închid brutal televizorul. Multă vreme de acum încolo n-am să-l mai deschid.

25 februarie 2007. Mă acostează pe stradă un prozator care de ani de zile îmi tot reproșează că nu scriu despre el. Uneori este umil, alteori — agresiv. Acum este agresiv. Îl liniștesc, cu tact. După ce rămân, în sfârșit, singur, mă gândesc că n-am să-i pot îndeplini niciodată dorința pentru că nu are absolut deloc talent și nu vreau să mint.

Apoi, mă gândesc cu melancolie la... soarta mea. În calitate de critic literar, m-am străduit toată viața să nu fac compromisuri, dar tot am făcut. Și de fiecare dată, suferința mea a fost mult mai mare decât aceea pe care eventual am provocat-o cititorilor.

Pe de altă parte, am remarcat faptul că lumea literară m-a sancționat pentru compromisurile făcute, dar și mai tare m-a sancționat pentru... refuzul de a face compromisuri. Este ceea ce mi se întâmplă în momentul de față, după ce am publicat *Istoria literaturii române contemporane*. Întrucât consider această carte — trebuie să fiu, iată, patetic! — cartea vieții mele, m-am străduit să nu fac în paginile ei niciun compromis, mi-am reprimat sentimentalismul (principala cauză a compromisurilor, în ceea ce mă

privește) și, drept urmare, am declanșat o furtună de proteste, unele foarte asemănătoare cu niște accese de isterie.

Dacă aș fi tânăr, în curs de formare, aș putea crede că societatea vrea de la mine *să fac compromisuri* și că mă sancționează că nu le fac. Din fericire, nu mai sunt tânăr...

1 martie 2007. Ce mărtișoare urâte pe tarabe! Făcute pentru fi aruncate imediat după primire! De altfel, nici nu pot fi purtate. Dacă le scoți din plicul de plastic transparent în care sunt înghesuite, se desfac în părțile componente. Femeile nu și le pot prinde în piept și, probabil, nici nu-și doresc asta. Le colecționează ca pe niște trofee. Le arată celor din jur. Dar apoi se descotorosesc repede de ele.

La Suceava, pe vremea când eram elev, confectionam *eu* mărtișoare, îndrumat de mama. Am mai povestit asta, dar n-am explicat cum. Cu ajutorul unui ac fin, îmbrăcam câte doi minuscuh cihndri de carton în

mătase roșie (unul) și albă (celălalt), răsuceam un fir de mătase roșie și unul de mătase albă, făcându-le să se îmbrățișeze delicat, înnodam șnurul astfel obținut în bucle elegante (ca semnătura lui Eminescu), agățăm la mijloc cei doi cilindri, ca pe două pietre prețioase, înfigeam un ac cu gămălie în mijlocul nodului.

2 martie 2007. Văd filme pomografice pe un canal TV care transmite filme pomografice non-stop. N-am mai văzut de mulți ani asemenea filme. S-a schimbat fantastic — în rău — reprezentarea actului sexual. S-a ajuns la o animalizare deșănțată și la o înjosire cinică a ființei omenești, în special a femeii. Toate „actrițele” au zona pubiană complet rasă, pentm a fi etalată exclusiv comea, ca într-un galantar de măcelărie. Vaginul este desfăcut la maximum (de ele sau de parteneri), astfel încât să devină vizibilă interioritatea lui, confundabilă cu aceea a unui intestin. De altfel, intestinul propriu-zis este și el explorat grotesc, prin lărgirea bmtală a orificiului anal în fața camerei de luat vederi. Bărbații, mulți cu figuri de infractori și cu tatuaje puerile pe umeri sau pe brațe, trag câte un scuipat în sexul femeii sau în fundul lor și apoi îl ling. Când fac sex oral, le pălmuiesc pe femei peste obrajii bombați de penisul lor (și ele icnesc de durere, străduindu-se să simuleze plăcerea) sau își înfig falusul, de care sunt foarte mândri, atât de adânc în gâdejul partenerelor, încât le determină să tușească sau chiar să aibă spasme de vomă.

Și mai jalnic este faptul că adeseori și bărbații, și femeile se uită rânjind spre aparatul de filmat, de unde reiese că nu uită de ei înșiși atunci când fac dragoste.

Filmele n-au niciun *story*, toți se regulează la nesfârșit. Mișcarea de du-te-vino a penisului (sau a înlocuitorului lui din sticlă, din material sintetic etc.) este urmărită minute întregi, de aproape, încât de la un moment dat îți vine să crezi că vezi, la Discovery, un film documentar despre o fabrică de pompe.

5 martie 2007. Mai avem de așteptat o zi-două și gata, vine primăvara. Știu exact ce se va întâmpla în grădina mea. Pământul va ieși de sub zăpada imaculată burzuluiit, țepos, acoperit de tulpini lemnoase frânte și frunze moarte. Va trebui să-l greblez și să dau foc grămezilor de uscături. Apoi, treptat, din țărâna impură își vor face loc spre lumină, ca niște lănci de puritate, primele fire de iarbă noi și ghioceii (am și ghiocei în grădină). O materie aparent informă, mângoasă, pUnă de gunoaie, *pământul*, de atingerea căruia domnișoarele se feresc oripilate, va produce, încă o dată, „verde pur, vis de-albastru și azur”. La fel, din crengile zgrunțuroase ale pomilor se vor desface flori albe și roz, a căror priveliște te îmbată și te face să te îndrăgostești instantaneu de oricine se află în preajmă, de fata din vecini care a venit să-ți aducă într-o găleată lapte proaspăt sau de propria ta nevăstă.

10 martie 2007. Sunt în casa de vacanță a lui Nicolae Manolescu de la Câmpulung, împreună cu Domnița. Din cerdacul casei se văd până departe munții, cu sate răsfirate pitoresc pe versanții lor.

Aici, la periferia orașului, se trăiește tot ca într-un sat. Oamenii au livezi, cresc vaci, trebăluiesc de dimineța până seara prin curți, îi salută pe necunoscuți. Pe Nicolae Manolescu îl respectă ca pe un personaj legendar, dar, dacă îi întrebi, nu pot să explice în ce constă valoarea lui. Urcăm pe ulița în pantă, spre oraș. Nicolae Manolescu îmi arată casa lui Horia-Roman Patapievici. Ce uliță! Ar merita pavată cu aur. Și nu e pavată nici măcar cu piatră de râu...

La piață, îl urmăresc pe Nicolae Manolescu făcând cumpărăturile. E un spectacol de neuitat. Marele critic evaluează dintr-o privire mărfurile, se hotărăște rapid, nu se răzgândește. De fapt, nu cumpără, ci face o antologie de mărfuri. Este generos într-un mod rațional și ironic într-un mod elegant. Asemenea lui Gabriel Liiceanu, care l-a descris pe Constantin Noica aprinzând focul în sobă, am să-l descriu și eu, cândva, pe Nicolae Manolescu făcându-și cumpărăturile.

11 martie 2007. Călătorie cu mașina de la Câmpulung la Brașov, printre munți. În mașină se mai află — în afară de mine și Domnița — Nicolae Manolescu și Irina Horea. Aflu cu acest prilej că Nicolae Manolescu

a străbătut de-a lungul anilor, pe jos, toți munții din țară. Cunoaște zeci și zeci de trasee, evocă vârfuri, creste, văi și hornuri, vorbește de roci de sedimentare și șisturi bituminoase. În mod uimitor, și Irina Horea știe aproape totul despre munți, pe care i-a colindat cu cortul în spate. Ajungem într-un loc privilegiat de unde se pot vedea și Bucegii, și Omul, și Piatra Craiului. Ne dăm jos din mașină și ne uităm de jur-împrejur. Eu confund Valea Ialomiței cu Valea Dâmboviței, Bucegii cu Piatra Craiului, trecătorile cu hornurile. Drept urmare, mă compromit definitiv în ochii celor doi. Nicolae Manolescu, în special, mă privește ca și cum l-aș fi confundat pe Mircea Muthu de la Cluj cu Titu Maiorescu de la Iași.

P.S. Joc de cuvinte simpatic al lui Nicolae Manolescu, referitor la faptul că peste tot ți se cere codul numeric personal: „în țara asta nu se poate trăi fără CNP și fără CTP”.

12 martie 2007. Trădare! Trădare! Trădare! Chiți mă înșală, de mai mulți ani! Am aflat asta chiar azi-dimineață, când am ieșit în curtea blocului (am dormit în locuința de la București), chemat de miorlăiturile disperate ale unei pisici (care putea fi și Chiți) atacate de un câine. La ieșirea din bloc m-am lovit nas în nas de un vecin care și el credea că pisica îi fusese atacată.

— Bântuie pe aici un câine vagabond, uriaș, care omoară pisici, mi-a spus el îngrozit.

— Aveți și dumneavoastră o pisică?

— Da, una foarte drăguță, Pisi, dar lipsește mereu de acasă...

Am ieșit amândoi în curtea blocului, îngrijorați, și deodată am văzut-o pe Chiți coborând precaută dintr-un copac, unde se refugiase de frica dihăniei lătrătoare.

— Chiți! am strigat eu, fericit.

— Pisi! a strigat și vecinul meu, tot fericit.

M-am uitat înjur și n-am văzut nicio altă pisică. Vecinul meu îi spunea „Pisi” lui „Chiți”!

— O confundați, am spus eu ferm. Asta e Chiți!

— Ba dumneavoastră o confundați, mi-a replicat el. E Pisi a mea, o recunosc dintr-o mie.

Așa am aflat că Chiți are doi stăpâni, pe mine și pe el, fără ca unul să fi știut până acum de celălalt! Ce trădătoare! La mine venea și se pi-sicea, dându-mi de înțeles că se bucură nespus că mă vede! Mânca din palma mea, dormea în brațele mele, cu aerul că se topește de dragoste. Și apoi, sub

pretextul că mai iese pe afară, se ducea la el și făcea exact, dar exact, aceleași gesturi de tandrețe!

15 martie 2007. Florin mi-a adus în dar trei smochini și mă ajută să-i sădesc. Este profesor universitar, conduce doctorate, are o soție frumoasă, Mihaela, medic pediatru foarte apreciat, și un copil încântător.

Toma, dar eu tot... fratele meu mai mic îl consider. îl trimit ca pe un băiat de alergătură să aducă o găleată cu apă de la fântână, îi cer să țină smochinul în timp ce eu băătoresc pământul în jurul lui.

între noi nu e decât o diferență de trei ani și jumătate. Pe vremea când eu aveam șaisprezece, iar el doisprezece și jumătate, această diferență conta. Dar acum, când amândorura a început să ne încărunească părul, ea nu mai înseamnă nimic. Și totuși, relația de altădată s-a păstrat.

îmi aduc aminte cum, elevi fiind, mergeam amândoi la pescuit pe despletitul râu Moldova, singuri în întinderea necuprinsă, arși de soare și cu părul răvășit de vântul prietenos al verii. Eram fericiți. Ne însoțea doar o cățea-lup, Ozana, care urmărea mai atentă decât noi pluta undiței și ne anunța, printr-un lătrat discret, când o vedea zvâcnind. Smuceam atunci undița și scoteam din apa ca „de bulgări de lumină”, eu sau Florin (nu contează cine anume, bucuria era aceeași) câte un pește argintiu. Lui Florin îi era milă să smulgă acul din gura peștelui și...

— Mai băătoresți mult?

Tresar și îmi dau seama că apăs pământul mecanic cu piciorul de vreun sfert de oră.

— Te gândeai la altceva?

— Lasă comentariile! Mai adu o găleată cu apă!

P.S. M-am mai liniștit, în legătură cu Chiți. De fapt nu are doi stăpâni. Important este la cine doarme. Și doarme la mine, în fiecare noapte, fără excepție. Vecinul meu, care îi spune Pisi, este pentru ea doar o aventură...

20 martie 2007. Mi-am făcut un obicei pervers: când văd la televizor un pohtician, un om de afaceri, un actor ș.a.m.d., încerc să-mi imagmez cum ar reacționa dacă s-ar îndrăgosti. Ce anume i-ar spune femeii iubite...

Acum am în față imaginea unui miliardar care mișcă din buze vorbind despre fotbal. Dau sonorul la minimum și îmi închipui o declarație de dragoste făcută de el:

„Femeie! Tu nu ești femeie, ești dracu'! Ce-ai făcut tu, cum ai

Incul tu, că mi-ai sucit mințile și numai la tine mă gândesc? Ești pentru mine — mi-a explicat mie Dan Pavel cum se cheamă chestia asta — o «obsesie». Te văd peste tot, chiar și pe gazon, la meciurile de fotbal. în loc

să-l văd pe arbitru, îmbrăcat în negru, te văd pe tine, goală: alergi pe Ierco și-mi faci semne cu mâna.

Eu sunt căsătorit, femeia lui Dumnezeu, și eu judec creștinește, pentru mine nevasta e una pe Pământ. Ca și țara. Pentru mine nevasta și țara sunt lot ce am mai sfânt. De nevastă mă ocup noaptea, de țară mă ocup ziua, de (încă când să mă mai ocup? Ești o jigodie, asta ești, te-am citit din prima clipă, dar uite, chiar acum, când îți zic jigodie, te iubesc de mă topesc.

De ce nu mă lași, muiere, în pace? Până mai ieri îl visam numai pe flăcău în cap, de la fisc, acum te visez și pe tine, tot rasă, ștu tu unde, trebuie să știi, că erai și tu în vis și sigur ți-aduci aminte.

Am zis-o și-o mai zic: eu am bani, că Dumnezeu mi-a dat bani, și-ți cumpăr un bărbat cum vrei tu. Pun la bătaie, la nevoie, și un miliard de euro, numai să nu mă mai ispitești și să mă împingi să cad în păcat. Ți-l cumpăr și pe Schwarzenegger sau poate îl vrei pe Ronaldinho, tu hotărăști; atâta doar să nu mi-l ceri pe Cristian Tudor Popescu, că ăsta nu e creștin.

îmi vine să-i strâng de gât și pe Schwarzenegger, și pe Ronaldinho, când mă gândesc că ți-ar cădea cu tronc. Că eu te iubesc ca un nebun, chiar dacă nu vreau să te iubesc, că nu vreau, ăsta-i adevărul. Poate că mai bine ar fi să te culci cu mine, în scop — tot Dan Pavel mi-a explicat cum se pune problema — «terapeutic». Să te culci cu mine o singură dată, atât, o singură dată. Hai, femeie, nu te lăsa rugată, că unul sunt eu în țara asta și eu nu mă rog de nimeni. De ce nu vrei, jigodia dracului, hai, fii deșteaptă, măcar să văd cum ar fi dacă ar fi. Hai, puțin, măcar un început, și nu-ți mai cer nimic, în viața mea! Îți jur, uite, mă și închin!"

23 martie 2007. Mă întâlnesc, la Radio, cu Ana Blandiana și Daniel Cristea-Enache. Teodora Stanciu, fermecătoarea Teodora Stanciu, realizatoarea emisiunii pentru care am venit toți trei să facem înregistrări, ne primește, ca de obicei, cu multă căldură. Vorbim, râdem, mâncăm prăjituri și bem cafele, ne simțim ca în vremurile bune din studenție. Ana Blandiana, cunoscută pentru gravitatea ei, știe și să se joace. Toți oameii mari știu să se joace. îmi aduc aminte cum o dată, la Onești, la Zilele Culturii „G. Călinescu", am fost invitați mai mulți participanți, la sfârșitul manifestărilor, într-o hvală de cireși plini de cireșe. Ana Blandiana și-a făcut cercei din cireșe. Arăta superb, ca o zeiță păgână.

întors la București, am povestit unei poete ambițioase (și netalentate) acest episod, iar ea, dornică să o concureze pe Ana Blandiana, s-a repezit la frigider (mă aflu la ea acasă), a scos două perechi de cireșe și și le-a agățat

de urechi. Nu-i stăteau deloc bine. Parcă fusese bătută cu fructe, într-o piață, și purta urmele încăierării. În plus, peste câteva zile am aflat că s-a îmbolnăvit de otită, fiindcă cireșele, scoase de la frigider, erau foarte reci.

25 martie 2007. îi avem ca musafiri, în casa de la țară, pe Dan C. Mihăilescu și Tania Radu. Ce pereche frumoasă! Sunt împreună de o viață. Au intrat în mitologia vieții hterare. Poate se mai ceartă și ei câteodată, dar în timp și-au armonizat mișcările, astfel încât existența lor seamănă cu un dans în doi. Dan, lucid-exuberant, nesupus, dar curtenitor, Tania, discret-ironică, delicată, bodyguard îngeresc al lui Dan, pe care îl apară mai ales de propriile lui fantasme.

Dan vorbește exact ca în faimoasa lui emisiune TV „Omul care aduce cartea”. (Se poate spune și invers: la televizor vorbește exact ca în viața de fiecare zi.) Este mereu inteligent, inventiv, nu se plictisește niciodată și nu devine plictisitor. Când povestește cum obișnuiește să mănânce un tort (tacticos, felie după felie, până îl termină) sau cum și-a amenajat casa de la Stroiești (unde are și vaci cu viței) este la fel de original și captivant ca atunci când comentează cărți. Tot ce spune ar trebui înregistrat. El nu face parte dintre acei intelectuali care strălucesc numai în fața camerelor de luat de vederi, pentru ca după terminarea emisiunii să se scufunde din nou, cu voluptate, în mediocritate. Gândirea lui funcționează neconținut, la maximum, oferind celor din jur un spectacol de inteligență non-stop.

Ce bine ar fi să urmărim cu toții un asemenea spectacol, în loc să ne uităm ore întregi la furculițele cu care un mihardar și tânăra lui soție duc la gură mâncăruri scumpe!

29 martie 2007. Stropesc gazonul cu furtunul. Am soarele în spate și, în pulberea de apă pe care o împrăștiu asupra ierbii, se formează un curcubeu. Un curcubeu care se deplasează odată cu mine! Un curcubeu la purtător!

Mi-e rușine să scriu negru pe alb că sunt fericit. Dar sunt.

30 martie 2007. Stau de vorbă cu un țăran de vârsta mea. Încarcă bălegar într-o roabă. Își întrerupe munca, bucuros că am răbdare să îl ascult. Este nebărbierit de multă vreme, poartă un fes jerpelit în cap și înoată în haine largi, decolorate de îndelungă purtare. Mă uit fascinat la c'l pentm că... îmi seamănă. Este înalt de 1,87, exact ca mine, lat în spate, putcmic, dar și gras, cum sunt și eu. Îmi seamănă și psihic: aspiră spre ahceva decât ceea ce îi oferă viața de fiecare zi, uneori parcă visează cu ochii deschiși. Fiind însă complet necultivat, nu se poate analiza, nu știe ce se întâmplă cu el și nici nu e în stare să exphece spre ce anume aspiră.

În**blo**sește o limbă română precară, exprimându-se mai mult prin interjecții, grimase și gesturi. Totuși, are umor. De câte ori apare un trecător pe uliță, îi vorbește „la caterincă”, creând un mic spectacol pentm el însuși (și eventual pentm câinii și găinile din preajmă).

Dacă n-aș fi făcut școală, aș fi avut și eu viața lui. Tocmai de aceea nu-mi pot desprinde privirea de la el.

Există, totuși, și ceva care ne deosebește flagrant, și anume faptul că el se plânge de tot felul de suferințe fizice, ceea ce eu nu fac niciodată. Ee descrie amănunțit și se văicărește ca o babă. Povestește cum merge la medici, ce tratamente urmează, ce rezultate (nesatisfăcătoare) obține. Culmea este că toate afecțiunile pe care le are le am și eu. Dar nu mă simt niciodată deznădăjduit. De ce? Pentru că nu-mi dau atât de multă importanță. El se consideră central universului. Eu — doar un locuitor de undeva de la periferia lui, cu totul și cu totul insignifiant.

Asta te învață cărțile: că lumea este largă, că există în lume, în afară de tine, și *alții*.

31 martie 2007. Ana Blandiana îmi dă telefon din Gara de Nord (de unde și-a cumpărat „România hterară” imediat după ce a coborât din trenul care a adus-o de la Iași) ca să-mi mulțumească pentru atenția cu care m-am îngrijit de publicarea eseului ei, „Bășcălia la români”. Rămân siderat pentiu că lucrarile stau exact invers: și eu, și miile de cititori ai revistei ar trebui să-i mulțumim Anei Blandiana pentru extiaordinaral text pe care ni l-a dărait și în care definește extrem de pătranzător (cum nu a mai făcut-o nimeni de la Lucian Blaga până azi) felul de a fi al românilor. Ideea principală a autoarei este că românii nu pot stabili un raport de egalitate cu cei din jur, că li se simt inferiori și că, drept revanșă, își bat joc de ei. Este vorba de un complex de inferioritate remediat grotesc prin unul de superioritate. Este vorba de o comportare de slugi care stau cu capul plecat în fața stăpânului, dar își fac cu ochiul, rânjind, când el nu e atent. Nici urmă de dispreț din partea poetei în această caracterizare: doar o luciditate diu-eroasă, doar o impresionantă participare sufletească la viața celor în mijlocul cărora s-a născut. Ana Blandiana se numără printre foarte puținii intelectuali români de azi cărora le pasă de țara lor. Dacă ar fi citite cu atenție (de intelectuali, de oamenii politici, de toți cei de care depinde într-un fel sau altul soarta României), reflecțiile Anei Blandiana ar putea produce o mutație în conștiința publică.

1 aprilie 2007. Toto Cutugno, la emisiunea de inaugurare a postului TV Romantica (în noua formulă, inteligentă, concepută de Teo Trandafir),

cântă, printre altele, „Io sono italiano, un italiano vero"... Ce bine îi stă unui italian să se laude cu faptul că este italian! Și ce prost îi stă unui român să se laude cu faptul că este român! De ce? Pentru că românul, spre deosebire de italian, o face neconvins. Și pentru că dacă totuși, într-un moment de înflăcărare, ar cânta „Sunt un român, un român adevărat...", ar avea grijă românii aflați prin preajmă să zâmbească ironic și să-l descurajeze.

2 aprilie 2007. îmi amintesc de o poezie compusă — acesta e cuvântul — la nouă ani, în clasa a doua, de fapt, în vacanța dintre clasa a doua și clasa a treia, în satul bunicii mele. Țin minte totul amănunțit, într-o noapte s-a răspândit vestea că undeva, la marginea satului, arde o casă. Eu, frații mei și bunica ne-am îmbrăcat în grabă și ne-am dus la fața locului. Casa era cuprinsă în întregime de flăcări. într-o parte a ei, grinzile de lemn, incandescente, se frângeau și se prăbușeau în jerbe de scântei. Oamenii se organizaseră ireproșabil. Așezați într-un șir neîntrerupt, de la fântână până la casă, își dădeau din mână în mână gălețile cu apă, extrem de rapid.

A doua zi m-am așezat la „masa de scris" și am aștemut pe hârtie, cu inevitabilele ștersături de pe manuscrisul unui „poet", poemul *Incendiul*:

„în flăcări arde-o casă-n noapte,/ Toți oamenii s-au adunat,/ Pe ici, l)c
colo se-aud șoapte/ Vorbind de ce s-a întâmplat.// Părând o feerie-a
noptii,/ Scântei se-mprăstie în sus,/ Aduce la mulți mari emoții,/ însă de
apă e răpus."

Remarc o exprimare stângace: „șoapte vorbind". Dar „aduce" la singular nu este un dezacord, cum pare. Folosindu-l, aveam în vedere ca subiect cuvântul din tidu, „incendiul". Am scris deci poemul ca pe o „compunere", pe o temă dată, așa cum ni se cerase de atâtea ori, la școală (la școală însă prin *compunere* se înțelegea *proză*).

De unde știam cuvântul „feerie"? Dar „răpus", care este un termen livresc? Probabil și expresia „pe ici, pe colo" provine dintr-o carte de versuri citită la vârsta aceea. Sau din manualul școlar.

Poemul întreg nu spune nimic despre mine. Este o fereastră falsă, opacă. Mi se pare dezamăgitor să *existe* un document de atunci, iar el să nu aibă nicio semnificație în legătură cu mine.

3 aprilie 2007. Primul poem în care mă recunosc (vag) azi este unul scris la vârsta de 16 ani. *Poate...*:

„Poate că totul e simplu și clar,/ Noi încâlcim urzeala luminii,/ Flori
așezăm laolaltă cu spinii,/ Tragem hotar unde nu e hotar.// Și poate că
lumea e-un dans nevăzut,/ Numai dansând îl auzi cum pulsează,/ Poate că
noaptea e-o altă amiază/ Și-un vis câștigat este visul pierdut.// Poate că

vorbele-s spuse-n zadar,/ Fluviul gonește mereu către mare,/ Poate că lumea e-un fluviu de soare,/

Poate că totul e simplu și clar."

Pus pe muzică, de Florin, în copilăria noastră îndepărtată, a devenit un fel de imn al familiei. îl cântam toți cinci (tata, mama. Sanda, Florin și eu) de sărbători, când eram împreună.

7 aprilie 2007. Mi-au înflorit toți cireșii și o parte din vișini și pruni. Este o desfășurare de alb, deopotrivă dehcătă și grandioasă. O paradă a imaculării. O sugestie de nuntă și fericire. Când ies în grădină am impresia că am murit și că am ajuns în Paradis.

Mă așez în iarbă, sub unul din cireși, și îl privesc proiectat pe ceral albastra. Miile de flori albe, deschise extatic, freamătă ușor și strălucesc în soare. Simt că nu merit atâta frumusețe. Eu ce ofer lumii în schimb? Un corp greoi și uzat, o minte plină de gânduri impure.

8 aprilie 2007. „Hristos a înviat!" Este frumos să spui aceste cuvinte într-o grădină cu pomi înfloriți. îmi sosesc rând pe rând musafirii. Ca să îi provoc, o chem pe Domnița sub un cireș înflorit și îl scutur asupra ei. Ninge cu petale, ca în romanele lui Ionel Teodoreanu. Am un succes imens. Toate doamnele și domnișoarele venite în vizită vor și ele să fie supuse acestui tratament care transformă instantaneu o femeie în zeiță. Mă înconjoară cu nerăbdare, își revendică fiecare prioritatea. Mă simt ca o... alimentară în timpul lui Ceaușescu.

2008

5 mai 2008. N-am mai scris de mult în *Jurnal secret*. Trebuie să-l reiau. Unii cunoscuți mă întreabă de ce îl consider „secret”, dacă în cele din urmă îl public? Pentru că scriu în el ceea ce aş scrie *dacă ar fi secret*. Nu îmi confecționez o imagine convenabilă. Doar succesul la femei (imens) îl estompez, ca să nu le fac să sufere pe unele persoane (din gelozie, din invidie etc).

6 mai 2008. Conduc pe cineva la metrou și, cu toate că n-am de gând să plec nicăieri, trebuie să-mi cumpăr și eu o cartelă magnetică. Cunoscutul meu trece rapid de bariera de control, introducând cu îndemânare cartela într-o fantă discretă. Eu, care n-am mai mers de ani de zile cu metroul, țin cartela invers, nu nimeresc fanta, transpir depășit de situație. Un lucrător de la metrou, în uniformă, vine să mă ajute, cu un zâmbet fals, de om care se chinuiește să fie amabil. Îmi ia cartela din mână cu o abia sesizabilă agasare, ca și cum ar spune: „Of, nici ceva atât de simplu nu știi să faci!” și o introduce el acolo unde trebuie. Îi mulțumesc, prefăcându-mă că nu-i observ enervarea, și îl ajung din urmă pe cunoscutul meu. După ce el se urcă în tren, fac drumul invers, spre ieșire. Omul în uniformă mă recunoaște imediat și nu-și ascunde uimirea:

— N-ați plecat?!

Îmi dau seama că este nu numai surprins, ci și dezamăgit, pentru că efortul investit în mine a rămas nefructificat. Atunci, îmi vine ideea să-mi bat joc de el, într-un mod discret, astfel încât numai eu, în sinea mea, să mă amuz pe seama lui. Îi răspund:

— N-am reușit să plec...

— De ce?!

— Pentru că vagonul avea prea multe uși și n-am știut pe unde să intru...

Lucrătorul de la metrou se uită la mine cu dispreț, dar și cu milă. În viața lui n-a mai văzut un asemenea tăntălău. Aproape că aud ce gândește: „Uite, dom'le, ce mare și tâmpit e ăsta!”

7 mai 2008. Nu e prima dată când simulez ignoranța, ca să mă amuz în sinea mea pe seama uimirii interlocutorului. Odată, într-o librărie, am rugat-o pe o domnișoară să mă sfătuiască ce cărți să cumpăr. Ea s-a uitat la mine ca la Yeti, omul zăpezilor, dar apoi a dat dovadă de multă sohcitudine.

Până la urmă, vrând-nevrând, am ieșit din librărie cu o carte de preziceri de Ion Țugui (cu care, de altfel, eram bun prieten, chiar dacă îl certam că publică asemenea tâmpenii pentru bani) și cu o culegere de teste privind fidelitatea conjugală. Altă dată l-am întrebat pe un farmacist ce înseamnă expresia „pe cale bucală”, sugerându-i că eu aș vedea o legătură între adjectivul „bucală” și substantivul „bucă”... ?

Dar cel mai tare m-am amuzat cu mai mulți ani în urmă când, nimerind în aceeași cameră de hotel cu scriitorul G.G., i-am mărturisit, pe un ton dramatic, că n-am deloc succes la femei.

— De fapt, i-am spus, nici nu știu cum se cucerește o femeie. Mereu aud despre aventurile amoroase ale altora, dar mie nu mi se întâmplă niciodată așa ceva, îmi vine să cred că toate istoriile de genul ăsta sunt legende. S-a culcat oare, cândva, cu adevărat, de-a lungul sutelor de ani, vreun bărbat cu vreo femeie?

Eu stăteam întins pe spate, în patul meu, cu mâinile sub cap, iar G.G., scund și ușor pleșuv, ca un Napoleon al cuceririlor amoroase, se plimba prin cameră și se aprindea tot mai mult.

— Vai, domnule Alex Ștefănescu, dar numai eu m-am culcat cu vreo patru sute. E treabă simplă. Și puteți și dv. s-o faceți oricând. Numai să știți cum să procedați.

— Tocmai asta e problema, că nu știu.

— Vă explic eu și o să aveți mari satisfacții. Uitați-vă la mine! Să zicem că acolo, pe scaunul ăla, e o tipă. O vedeți?

— Da, mi-o imaginez. Nu mi-e greu, fiindcă toată ziua numai la femei mă gândesc.

— Prima mișcare este să o priviți pătrunzător.

— Ce înseamnă „pătrunzător”?

— Hai, lăsați-mă! Nici asta nu știți?! Uitați-vă la mine, cam așa... Și G.G. își lăsă capul într-o parte și o privi pe femeia imaginară cum

privește un specialist în chirurgia estetică o pacientă cu fața arsă de na-palm. ;

— Aha, am îngăimat eu. Adică să o privesc atent.

— Mai mult decât atent. Siderat, ca pe o revelație. După un timp, în mod sigur, ea o să vă remarce.

— Și dacă nu-i place ce vede?

— Nu-i dați timp de gândire. Vă duceți la ea și, fără nicio întârziere, îi spuneți că o căutați de o viață întreagă, că e femeia din visurile dumneavoastră și că...

— Dar dacă nu e?

— Asta-i bună! Chiar nu înțelegeți? Băgați texte! La texte, măcar la texte, vă pricepeți...

— Iar după toată vrăjeala, îi mai spuneți că trebuie să fie a dumneavoastră atunci, pe loc, că vă sinucideți dacă nu vă cedează.

— înțeleg. Dar asta înseamnă că dacă nu-mi cedează, va trebui să mă sinucid...

— Vai, dom'le, ce greu pricepeți, totuși! Se vede lipsa de experiență. Nu moare nimeni dintr-o declarație de conjunctură. Ca să nu mai zic că nici nu va fi cazul. Pe femeie, cuvintele astea o amețesc și cedează.

— Credeți ?!

— Sunt sigur. Dar, atenție! Și acum urmează regula cea mai importantă (ar trebui să v-o notați): *nu pierdeți momentull*

— în ce sens?

— Când o vedeți amețită, treceți imediat, dar imediat, la acțiune!

— De ce imediat?

— Ca să nu se răzgândească. Ca să nu-și aducă aminte că e măritată.

— E măritată?!

— Poate fi. O clipă dacă întârziati, începe să calculeze, că nu e bine să cedeze prea ușor, că poate avea încurcături și tot felul de chestii din astea, care o... tiezesc. în concluzie, nu-i dați timp de gândire! Atacați-o pe loc!

G.G. își însoți aceste cuvinte de o gesticulație extem de expresivă, înșfăcând-o pe femeia imaginară și depunând-o pe un pat și el imaginar:

— o trântiți în pat și o mozoliți fără întrerupere, chiar și în timp ce o dezbrăcați.

L-am întrebat cu o curiozitate sinceră:

— Și dacă nu-i niciun pat prin apropiere?

— Uf! Dar de ce vă trebuie neapărat un pat? O puneți pe un birou, pe o masă, pe un fotohu, ori chiar jos, pe dușumea! Are vreo importanță?

— Nu, nu. Dar credeam că e vreo regulă.

— Partea de logistică nu e treaba mea. Eu vă spun numai cum e cu atacul psihologic.

Obosit și transpirat, G.G. se așeză și el în patul lui și mă întrebă:

— Ați reținut ceva din ce v-am spus?

— Totul, cuvânt cu cuvânt. în mod special, mi-a rămas în minte ideea că nu trebuie să întârzii nicio secundă.

— E bine. Să faceți exact așa cum v-am spus eu și o să vedeți că o să-mi mulțumiți.

Așa se și întâmplă. De câte ori ne întâlnim (rar, la doi-trei ani), G.G. mă întreabă enigmatic, ca să nu înțeleagă cei din jur despre ce e vorba: T— Merge treaba, merge?

— Perfect, îi răspund eu. Nu știu cum să vă mulțumesc. De când v-am cunoscut, viața mea s-a schimbat în bine.

— Ce vă spuneam? E treabă simplă.

Spunând aceste cuvinte, G.G. îmi face, de fiecare dată, cu ochiul și se îndepărtează mândru de rezultatele pedagogiei lui.

6 iunie 2008. Arăt ca un condamnat la moarte prin electrocutare. Sunt conectat, prin cabluri și tuburi, la diverse aparate. Numai că nu stau într-un scaun electric de la Sing Sing, ci într-un pat special de la Spitalul Fundeni, unde urmează să fiu supus unor șocuri electrice într-o tentativă de „defibrilare”. Inima mea nu mai bate, cum a bătut șaiszeci de ani, ci se zbate, ca o pompă stricată și ineficace, iar sângele care bălțește într-unui dintre compartimentele ei tinde să se coaguleze.

Intervenția va fi realizată de o echipă condusă de cardiologul Andrei Carp. Este prezent și Șerban Bubenek, eminentul anestezist, pe care îl cunosc de pe vremea când era, ca și mine, vicepreședinte al PNȚCD. La brațul stâng am o branulă, prin care mi se poate introduce în corp orice substanță, oricând, fără să fie nevoie de noi înțepături.

— Acum am să vă adorm... îmi spune Șerban Bubenek pe un ton liniștitor, luându-mi mâna în mâna lui, în semn de încurajare.

Mă concentrez ca să surprind momentul adormirii, dar nu surprind nimic. înregistrez doar faptul că sunt din nou treaz, *după* aplicarea șocurilor electrice. Am pe piept două urme circulare de arsură, provenind de la cei doi electrozi de mărimea unor tampoane de tren. O asistentă medicală îmi povestește, confidențial, cum săream în sus, ca împins de diavol, la fiecare apăsare a electrozilor pe pieptul meu. Ce păcat că nu erau de față adversarii mei literari, ca să se bucure că sunt conectat la un fel de scaun electric de 300 de wați. Mi-o închipui pe Carmen Mușat salutând frenetic, ca o majoretă, fiecare spasm de care eram cuprins.

7 iunie 2008. Bucuria n-a durat mult. Fibrilația s-a instalat din nou. Părăsesc în grabă spitalul, unde, deși mi s-a dat toată atenția, am simțit tristețea dezolantă, fără remediu, a vieții de spital. Occidentalizarea a agravat chiar situația. Nu mai există bucătăreasă, binecuvântata bucătăreasă grasă pe care puteai să o rogi să-ți dea o bucată mai mare de came. Există doar angajatele unei firme de *catering*, îmbrăcate în uniforme de o eleganță impersonală, care distribuie mecanic, în fiecare salon, farfurii

cu coaste de pui. Toți bolnavii, fără nicio excepție, primesc coaste de pui. Am întrebat-o pe una din aceste distribuitoare-robot cărei rase îi aparțin puii în cauză, compuși exclusiv din coaste. Ea nu a râs și nici nu s-a enervat. A împărțit mai departe farfurii cu același conținut.

10 iunie 2008. Mi se spune că n-am voie să mai plec vreodată la mare. Nu pot să accept această interdicție. Concediile petrecute la mare în ultimii treizeci de ani, de obicei în luna august, reprezintă miezul de aur al căsniciei mele cu Domnița. Cu orice risc, am să merg și anul acesta la Neptun. Am să stau mai puțin la soare, am să înot, am să organizez partide de răs cu prietenu întâlniți la fața locului.

De câțiva ani, când îmi fac bagajul pentru plecarea la mare, fredonez: „La mare, la mare,/ Fetițele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubește-le pe toate!" Nu înțeleg nici azi cum niște fetițe pot fi femei adevărate. Ce versuri inepte! Și totuși... îmi plac. De ce? Pentru că plecarea mă bucură și în minutele de dinaintea plecării îmi place totul. Până și sfârșitul cafelei care dă în foc mi se pare voios.

De fapt, tocmai aceasta e vacanța: entuziasmul plecării. Nu se poate face concediul acasă. Cine îl face totuși acasă îl ratează.

Locuitorii orașelor de la malul mării își petrec de obicei vacanța la munte. Nu contează unde e mai frumos. Vacanța înseamnă întotdeauna *în altă parte*.

Eu, originar din Suceava, stabilit în București, mă duc în fiecare an la mare. Mai exact, la Vila Scriitorilor „Zaharia Stancu" de la Neptun. Este un loc a cărui evocare îmi provoacă întotdeauna plăcere. Nu știu alții cum sunt, dar eu când mă gândesc la alergările sportive pe care le făceam alături de Z. Omea (el — mic și delicat, eu — înalt și greoi), la pisica-de-mare, dihanie fioroasă, pe care a prins-o Mircea Dinescu din greșală în undiță, sub ochii mei uimiți, la furia, abia reținută, resimțită de Augustin Buzura când îl băteam la septic, la farsa pusă la cale de Gabriel Dimisianu (i-a convins pe mai mulți cunoscuți ca dimineața, pe plajă, să mă salute cu capul în pământ, ca niște muritori pe un zeu, iar eu, nefericitul de mine, am luat o clipă totul în serios!), ca și la atâtea alte giumbușlucuri, boroboate și ghidușii din lumea scriitorilor, care, slavă domnului, dacă nu știu să scrie, știu măcar să se joace, când mă gândesc, vasăzică, la toate astea, simt un chef de vacanță nemaipomenit.

Cea mai amuzantă dintre sutele de întâmplări trăite la mare este una din anii '80, legată de soția mea. Domnița, care, punându-și costumul de baie la uscat, pe o sfoară, în curtea vilei, a descoperit peste câteva ore că i-

au dispărut chiloții (în timp ce sutienul continua să fluture în bătaia brizei, atârnat de sfoară). Imediat a apărut un voluntar — talentatul și simpaticul (și, din nefericire, de puțină vreme și dispărutul de pe pământ) poet Adi Cusin — care s-a oferit să o ajute să și-i recupereze de la eventuala hoată. Iată cum proceda Adi Cusin. Oprea câte o trecătoare pe aleea de lângă vilă, îi... ridica fusta, și ne comunica: „Nu sunt ăștia!” (Nu i-a găsit pe toată durata concediului, dar era să o încaseze de la un soț gelos, care venea la câțiva metri în urma soției lui.)

La mare îmi place nu numai să râd, ci și să visez. De preferință, de unul singur. Dimineața foarte devreme, exact când răsare soarele, sunt prezent pe faleză ca să asist la lentul și solemnul spectacol cosmic. În acele clipe, toți adversarii mei literari, care mi-au atacat ca niște pești piranha *Istoria literaturii române contemporane*, mi se par îndepărtați și insignifianți. Intru încet în apă, înfiorat de atingerea ei răcoroasă și de jocurile de lumini pe care le declanșez la fiecare pas. Simt consistența mătăsoasă a apei („Ah, ce sare, ah, ce sare/ și ce apă e în mare!”, exclama simplu, dar cu o infinită rezonanță afectivă Nichita Stănescu) și aud zgomotul stropilor care mi se suie pe corp și cad înapoi în mare (zgomot atât de ingenios reprodus de onomatopeea lui Ion Barbu „cir-li-lai, cir-h-lai”). În acest lichid sintetic, plin de cele mai diferite substanțe, au apărut cu mult timp în urmă primele forme de viață. Ca să le producă, marea a făcut miUarde de miharde de încercări, având timp nelimitat la dispoziție. Și până la urmă, printr-o combinație norocoasă, le-a găsit. Marea seamănă cu ciorna unei poezii de Eminescu. Păstrează amintirea numeroaselor tăieturi și adăugiri din care a rezultat capodopera.

Scufundat în mare până la gât, mă gândesc, de obicei, tot la literatură! Dar ce bine e să mă gândesc la literatură în apa limpede și unduitoare și nu în camera de bloc în care mi-am petrecut o mare parte din viață!

Sunt hotărât, am să plec și anul ăsta la mare! La mare, la mare, unde fetițele sunt goale și sunt și femei adevărate, iar eu le iubesc pe toate.

20 iulie 2008. Sunt la un restaurant din spatele Casei Presei, „Taverna sârbului”, la ziua lui Adrian Păunescu (împlinește 65 de ani). Despre restaurant se spune că e al lui Marius Tucă. Cineva însă îmi șoptește că Marius Tucă deține doar o parte din acțiuni. Și adaugă uitându-se cu grijă în jur, ca să nu fie auzit: „Dar să nu plângem noi de mila lui; e foarte bogat!” (Nu e prima dată când constat că despre bogăție se vorbește conspirativ, ca despre ceva descalificant. Din punctul meu de vedere,

dimpotrivă, să fii sărac — dacă te plângi de asta și nu ai optat pur și simplu pentru sărăcie — este rușinos.)

Încăperea în care ne aflăm, plasată la etaj, pare podul unui hambar imens. Stâlpii și grinzile de lemn, de un primitivism ostentativ, comercial, reușesc totuși să te facă să te gândești la fân și la cai, la o furcă de lemn și la felinar.

Adrian Păunescu prezidează adunarea, la o masă de la care are o vedere panoramică asupra întregii încăperi. Bătrânețea l-a cizelat frumos. Oboseala însăși îi stă bine, pentru că este oboseala unui om cu o vitalitate ieșită din comun (nu a unuia obosit din naștere).

În sală sunt cam o sută cincizeci de persoane. Uimitoare — ca întotdeauna la o aniversare a nașterii lui Adrian Păunescu — este diversitatea lor. Se află aici cântăreți, oameni politici (de diverse orientări), academicieni, gazetari, șahiști, prefecți, preoți, lăutari, țărani, actori ș.a.m.d. Adrian Păunescu are un criteriu sentimental în alegerea lor: îi preferă pe cei care îl iubesc. Așa se explică de ce ne aflăm și eu, și Domnița aici: pentru că îl iubim. Dintre persoanele cu notorietate îi remarc pe Mircea Geoană, Nicolae Dragoș, Benone Sinulescu, Ștefan Andrei, Mihai Șubă, Eugen Simion, Ion Haiduc, Ovidiu Ioanițoaia. La un moment dat apare Ion Iliescu, scund și îndesat, zâmbind larg și arătându-și complet dințu, neverosimil de albi într-o gură de om bătrân. Cu un firesc al obrăzniciei care îi este caracteristic, începe să treacă de la o masă la alta și să strângă mâna fiecărui invitat în parte. Uită, pur și simplu, că e ziua lui Adrian Păunescu și se poartă ca și cum el ar fi personajul principal al întâlnirii. Nu are nicio îndoială că toți cei prezenți își doresc cu ardoare să fie atinși de el, fie și preț de numai câteva secunde.

21 iulie 2008. Mă trezesc cu imaginea sălii de restaurant, asemănătoare cu un pod de hambar, în minte. Ea cheamă o altă imagine, din trecut. ..

.. .Cu mulți ani în urmă, eram cu un grup de tineri scriitori într-un sat din Maramureș (Chelița, din comuna Ulmeni, pe malul stâng al Someșului; în prezent, Ulmeni este oraș). Ei — tineri, eu — la fel de tânăr (având, doar, cu trei-patru ani mai mult decât unii dintre ei). Gazda noastră, talentatul poet Vasile Morar, ne-a pus la dispoziție mai multe camere în casa lui părintească, impecabil văruite, proaspăt aerisite, cu așternuturi albe și foșnitoare pe fiecare pat. Eu i-am spus însă că vreau să dorm în hambar și anume în podul hambarului, unde erau grămezi mari de fân mirosind încă a flori de câmp. Iar înainte de culcare, le-am explicat fetelor:

— Dacă vreuna dintre voi ar vrea să vină să doarmă cu mine, dar i-e frică să nu se afle, poate să vină mai târziu, pe întuneric, după ce toți ceilalți au adormit.

Ele au râs și nu au comentat. Eu știam însă că invitația mea va avea efect cel puțin asupra uneia dintre ele.

M-am culcat deci de unul singur, în podul hambarului, după ce am urcat pe o scară de lemn, cu fustele nesigure, ținută de Vasile Morar. Am refuzat cearșaful și pătura oferite de gazdă și m-am lăsat pe spate pe un maldăr de fân, cuprins de beatitudine. Mă scăldam în miresme para-disiace, dar și în speranța că poeta așteptată își va face în scurt timp apariția., „Jn fânul de curând cosit,/ Gândind la tine-am adormit...” Exact așa mi s-a întâmplat și mie. La un moment dat, adormit, am auzit-o, în sfârșit, urcând cu mișcări delicate scara. Voiam să mă smulg repede din somn, ca să o întâmpin, dar nu reușeam. Ea s-a strecurat mlădioasă lângă mine, în fân, și a început să-mi lingă urechea! Atunci m-am trezit brusc și am înțeles. Iubita mea torcea! Iubita mea era de fapt o pisică, e adevărat, tandră, dar o pisică! Am aruncat-o oripilat de lângă urechea mea, și ea, din zbor, a mai reușit să mă zgârie pe brațe (ceea ce s-a dovedit folositor a doua zi când, cu urmele de zgârieturi foarte vizibile pe mâini, am putut să mă laud cu aventurile mele amoroase nocturne).

P.S. Aceasta e varianta destinată soției mele. Domnița, care și ea citește, din nefericire, acest jurnal secret Ceea ce s-a întâmplat cu adevărat în noaptea aceea se va putea afla dintr-un jurnal și mai secret, care va apărea la cincizeci de ani după moartea mea.

24 iulie 2008. Cei care mi-au pus gazon în fața casei au constatat că iarba fină, încă neajunsă la maturitate, a fost invadată de costrei — o iarbă lată și aspră, neprietenoasă. Au hotărât să dea întreaga suprafață cu erbicid, ca să distragă toată vegetația, bună sau rea, pentru ca apoi să sape din nou pământul și să semene încă o dată iarbă de bună calitate. (În străinătate există un erbicid care distruge numai costreii, dar Ministerul Agriculturii, în infinita lui înțelepciune, nu aprobă importarea lui.)

Erbicidul a fost împrăștiat pe teren de doi băieți în pantaloni scurți, cu figuri inocente, dar cu mișcări rapide, necruțătoare. Păreau doi îngeri ai morții, care în mai puțin de jumătate de oră au scanat cu subțirele jet de otravă aproape o mie de metri pătrați.

Au trecut șase zile de la această acțiune criminală. Un timp, nu s-a întâmplat nimic. Iarba și costreii, straniu înfrățite, ignorând împărțirea lor de către oameni în plante bune și plante rele, continuau să se bucure de

soare sau să se legene în vânt. Apoi, brusc, au început să se îngălbenească. Acum sunt moarte, cu desăvârșire moarte. Nu uscate armonios, ca grâul copt, bun de secerat, de un galben-auriu, ci încremenite de stupefacție și de cine știe ce dureri inexprimabile, cu milioanele lor de franze lungi și înguste atinse de un galben-cadaveric. De un galben care nu este culoare, ci rezultatul decolorării.

Mă uit la cimitirul de iarbă și aproape că îmi dau lacrimile. Plantele mele dragi, ce mult regret că v-am trădat! Cât timp o să mai trăiesc, n-o să mai las niciodată, pe nimeni, să pulverizeze asupra voastră otravă. Și tu, costreiuile nesuferit, vei fi oricând bine-venit în grădina mea.

1 august 2008. Am un coș framos, de nuiele împletite, lucrat îngrijit de mâini îndemânaticе. Prezența lui este foarte potrivită într-o casă cu grădină. A fost plin, pe rând, în funcție de anotimp, cu cireșe, cu căpșuni, cu caise, cu mere, cu straguri, cu nuci, cu gutui și din nou cu cireșe, cu căpșuni... Acum este plin cu medicamente. Stă lângă mine, în camera mea de lucru, încărcat cu cutiuțe de carton de diferite mărimi pe care scrie *prestarium, tentensif, sortis, aspenter, metoprolol, nebilet, sintrom, digoxin...* Așa arată pentru mine în prezent „fractele pământului”...

22 august 2008. Sunt în Deltă. Fac parte dintr-un grup de intelectuali (istorici, scriitori, actori, muzicieni, graficieni, editori) invitați de Emil Constantinescu la o discuție de vacanță despre viitorul culturii române. Cei mai mulți dintre ei — surpriză — sunt cu altă femeie decât soția lor. Eu, ca de obicei, sunt cu Domnița.

Ne instalăm la cochetul hotel „Mon jardin” din Mahmudia. Apoi, mergem *in corpore* pe malul Dunării, să așteptăm ambarcațiunea cu care va veni să ne ia la o plimbare în Deltă fostul președinte.

Pentru mine Emil Constantinescu înseamnă foarte mult. În noaptea de 18 spre 19 noiembrie 1996, când a câștigat alegerile împotriva lui Ion

Iliescu și a apărut în balconul Universității, aclamat de o mulțime imensă de oameni, am plâns de bucurie. Iar după câteva zile, într-un articol publicat în „România literară”, am explicat ce simțisem: că Nicolae Ceaușescu ne-a părăsit cu totul abia în acea noapte.

Peste alte câteva zile, la o mică petrecere organizată de prietena noastră de familie. Măria Marian, m-am contrazis cu Octavian Paler, care anunța că a stabilit deja titlul articolului pe care îl va scrie în curând despre venirea la putere a lui Emil Constantinescu: *Iluziile n-au durat decât o lună*. Noul președinte abia se instalase în postul lui, iar Octavian Paler se și

grăbea să se declare dezamăgit, consecvent cu imaginea sa de moralist intransigent.

La un moment dat, m-am certat și cu apreciată poetă Ileana Mălăncioiu, enervat de obiceiul pe care și-l făcuse de a-i spune șefului statului român „Emilică”. Zâmbea batjocoritor, cu ochii mijiți, pronunțând acest diminutiv, deși ei înseși nu i-ar fi plăcut deloc să i se spună „J...enuța”.

Invitat la o emisiune a lui Iosif Sava, am mărturisit că în noaptea câștigării alegerilor eram atât de entuziasmat, încât aș fi acceptat și un post de portar la Cotroceni, numai ca să fac parte din echipa care avea să schimbe în bine România. Și îi mulțumeam lui Dumnezeu că nu mi se oferise niciun fel de post, fiindcă ar fi însemnat să mă îndepărtez de literatură.

Adversarii mei literari au lansat imediat ipoteza că mărturisirea mea era un mesaj către președinte, prin care îi dădeam de înțeles că doresc o funcție, bineînțeles, nu aceea de portar. Iar alții, mai proști, au crezut că îmi doream chiar să fiu portar și ulterior m-au ironizat de o mie de ori pe tema asta. (Dacă mă gândesc bine, acum, după trecerea atâtor ani, îmi dau seama că mi-ar plăcea să fiu portar la Cotroceni. Doamne, cu câtă minuție le-aș percheziționa pe doamnele și domnișoarele invitate la recepții!)

M-am numărat, timp de patru ani, printre intelectualii cu care Emil Constantinescu se consulta uneori, noaptea, în probleme dintre cele mai delicate. Recunosc că m-a flatat încrederea pe care mi-a arătat-o. Prima dată când mi-a dat un telefon, într-o noapte, la ora 1, am fost extrem de emoționat. Mi se părea extraordinar faptul că președintele țării știe de mine și că mă caută *personal* la telefon. Minte cine pretinde că ar rămâne indiferent dacă i-ar telefona pe neașteptate, acasă, șeful statului.

Am fost, la un moment dat, președintele Asociației de Sprijin pentru Emil Constantinescu (ASPEC). Aveam, acolo, o bancă de date nu despre cincisprezece mii, ci despre patruzeci de mii de intelectuali din întreaga țară hotărâți să-l susțină în orice împrejurare pe Emil Constantinescu. În acea perioadă mi s-a spart apartamentul de pe Calea Moșilor și mi s-a furat, în mod curios, laptopul (nu și bijuteriile Domniței), în care păstram acele date. Din nefericire, în același laptop, se aflau și primele 300 de pagini din *Istoria literaturii române contemporane*, la care tocmai lucram. Nu fusesem precaut și nu făcusem o copie a lor, astfel încât a trebuit să le scriu încă o dată, ceea ce a însemnat un chin.

Comuniștii învinși de Emil Constantinescu au pus în circulație ideea, falsă, că guvernarea „cederistă” a fost dezastruoasă. A fost, dimpotrivă, cea

mai bună guvernare de după 1989, determinând renunțarea completă la comunism. În timpul lui Emil Constantinescu, România s-a scuturat de comunismul rezidual ca o fată frumoasă care se scutură de un gândac suit pe gâtul ei.

.. Vasul pe care îl așteptăm pe debarcaderul hotelului *Mon jardin* își face apariția cu Emil Constantinescu în picioare, la proră. Fostul președinte al României, înalt și subțire, are un aer triumfător, în momentul în care ne salută, înălțându-și brațul drept. Fac o glumă pe care nu știu cine o mai înțelege în afară de mine. Anunț solemn:

— Sosește dezastruoasa guvernare cederistă.

31 august 2008. Din nou mă aflu departe de acasă, de data aceasta la Chișinău, la sărbătoarea limbii române. În fața unei mulțimi imense, Alexe Rău, directorul Bibliotecii Naționale, Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor, Artur Cozma, ministrul culturii (toți — din Repu-bhca Moldova), eu (și încă două-trei persoane) rostim scurte discursuri. Artur Cozma, îmbrăcat inadecvat, ca un activist comunist de altădată, cu costum negru și cravată în plin soare (deși este relativ tânăr și s-ar putea presupune că n-a suferit influența regimului comunist), evită în discursul lui să pronunțe sintagma „limba română”. Spune mereu „limba noastră”, în ciuda faptului că este corectat energic de intelectualii din mulțime, care scandează „limba română”. După miting, dau o declarație ziariștilor care mă întteabă ce cred despre atitudinea ministrului. Le spun că este dezgustător ca un om încă tânăr să fie laș, evitând să numească limba poporului său nmnai ca să nu intre în dezacord cu guvemanții actuali din Basarabia.

1 septembrie 2008. Sunt atacat și bătut în phnă zi, de doi tineri, pe o alee pașnică, frumos luminată de soare, din parcul central al orașului. La început cred că vor să mă jefuiască, dar apoi, căzut la pământ, înțeleg că mai mult vor să mă lovească decât să-mi smulgă din mâini geanta cu bani și acte. Mă scol de jos într-o secundă (eu care, din cauza greutății, reușesc de obicei cu mare dificultate să mă ridic — după ce stau întins, de pildă, în iarbă, în grădina mea de acasă) și le administrez și eu atacatorilor doi pumni, în plină figură. Simt o plăcere imensă, asemănătoare cu plăcerea sexuală (îmi propun, chiar în acea secundă, să încep și eu, la bătrânețe, să mă bat, este o îndeletnicire pe care n-am practicat-o de-a lungul vieții). Din păcate, tinerii mă abandonează și fug, privându-mă de satisfacția de a mai încerca să-i pocnesc). Rămân cu dureri mari de cap și cu obsesia că am o hemoragie internă.

La Bibhotecă Națională aflu că azi-dimineață, pe prima pagină a ziarului *Timpul* din Chișinău, a apărut cu litere mari declarația mea despre ministrul culturii. Mă întreb dacă tinerii din parc au vrut cu adevărat să-mi fure geanta (de ce nu mi-au luat-o totuși, când eram la pământ?!), sau să-mi bage mințile în cap.

19 septembrie 2008. Nicolae Breban a ajuns, odată cu trecerea anilor, un personaj imposibil. Monologhează neconținut, cuprins de accese de megalomanie, spre exasperarea celor din jur, iar dacă este întrerupt, reacționează violent:

— Vorbește Nicolae Breban! N-o să aveți mereu șansa asta, să-l ascultați pe Nicolae Breban!

Mă aflu la Onești, la „Zilele culturii călărescilor”. Am venit aici adus de o mașină în care mai erau Teodora Stanciu, Dan C. Mihăilescu, Tudorel Urian, pe care îi iubesc ca pe frații mei.

— Unde te uiți, Alex? Vorbește Nicolae Breban!

— La cei care intră în sală...

— Și chestia asta e atât de importantă încât să pierzi o frază spusă de mine?

— Nu, Nicolae, dar mă bucur că vin mulți tineri la colocviul nostru...

Personajul numărul 1 al „Zilelor...” este Eugen Șimion, care a împlinit de curând 75 de ani (peste zece minute, în deschiderea colocviului, îi voi înmâna de altfel un premiu, atribuit de un juriu din care fac și eu parte.) A îmbătrânit frumos, trăsăturile lui bine proporționate, de țăran, au fost cizelate de cultură și au acum o noblete care o amintește pe aceea a lui Liviu Rebreanu.

Mă întorc cu privirea la Nicolae Breban, care vorbește, vorbește, vorbește. Înalt și masiv, greoi, nu vrea să se lase învins de vârstă (a trecut de 74 de ani). L-am admirat decenii la rând. Eram încă student (în 1970) când l-am cunoscut (fiindu-i recomandat de Nicolae Manolescu). Mi-a spus atunci ceva care m-a șocat:

— Un scriitor nu are nicio scuză dacă nu-și reușește opera. Nu contează că trăiește în sărăcie, că este bolnav, că trebuie să lupte cu cenzura. ..

— Dar dacă moare pe neașteptate, la douăzeci și unu de ani, ca Nicolae Labiș...., am intervenit eu timid.

— Nici moartea nu e o scuză! Labiș trebuia să nu moară dacă voia să-și scrie opera! A murit, îl privește!

Nicolae Breban are, de când îl știu, un cult al învingătorului și se tîiează și pe sine cu severitate. Nu-i este niciodată milă de el însuși. L-am văzut astă-iamă, pe peronul Gării de Nord, cărînd bagaje enorme și refuzînd să fie ajutat. Înainta gîfîind, drept și demn, cu paltonul descheiat și cu pîral rîvîșit, folosind resturi ale forței lui imense de akădată. Nu voia să recunoască, pentru nimic în lume, că este la capătul puterilor. Mi-era teamă că o să facă un atac de inimă și o să cadă. Mă gîndeam la el cu admirație și duioșie: un om care a visat toată viața măreția, a și atins-o uneori, și care are o anumită măreție chiar și în declinul lui.

— Ce faci Alex, nu asculți? Vorbește Nicolae Breban.

— Ascult, ascult.

20 septembrie 2008. „Mai lungă-mi pare calea acum, la-ntors acasă...” De fapt, îmi pare *prea scurtă*. Suntem aceeași „echipă” în mașină, ca la dus, și rîdem, ne îmbătăm cu rîs, ca în studenție.

Dan C. Mihăilescu are un umor orgiastic, inepuizabil, amestec de pitoresc popular și rafinement cîrturăresc. Tudorel Urian face ironii elegante, englezești, care, așa sobre cum par, declanșează și ele explozii de rîs. Teodora Stanciu, discretă, capabilă să înțeleagă orice subtilitate, îi determină, prin finețea ei, pe bărbații din jur să nu ajungă la glume prea deocheate. Și face uneori câte o remarcă de un umor nebun. Iar eu... Cred că nu sunt mai prejos, dar asta vor stabili istoricii literari, peste cincizeci de ani.

Ne oprim la un restaurant („Drăgaica”) de pe marginea șoselei, ca să mîncăm. La ordinea zilei sunt cămații de Pleșcoi și mustul. Își face imediat apariția o chelneriță tînră și frumoasă, cu un decolteu generos. Noi, bărbații din grup, ne înălțăm capetele cît mai mult, fără să ne ridicăm de pe scaune, jucînd comedia celor dornici să pătrundă cu privirea în adîncimile decolteului. Dan C. scîncește, cu umor:

— Ce rău e să fii scund!

— Lasă, îi spun, am să-ți povestesc eu ce-am văzut. Chelneriță, conștiincioasă, cu cametul în mînă, ne întrebă ce vrem

să mîncăm, să bem... Drept răspuns. Dan C, desenînd în aer conturul mesei cu mîna, formulează cea mai originală comandă pe care am auzit-o vreodată:

— Să fie mult... Mult...

în mod surprinzător, chelneriță, despre care puteam să jur că nu va înțelege comanda, dă din cap afirmativ și aduce în scurt timp exact ceea ce

a comandat Dan C. Masa se umple de pastrama, cârnați, palincă, vin, carafe cu must, salate, pâine țărănească.

Ceea ce urmează este de nedescris (cu talentul literar modest pe care îl am).

1 octombrie 2008. Descopăr surprins, într-una dintre cărțile de după război ale lui Tudor Arghezi, poemul *Mi-e dor de tine*. Trăiam cu convingerea că versurile argheziene publicate în timpul regimului comunist n-au nimic extraordinar. Că sunt fie elogii — demagogice — ale ființei umane, fie încântătoare opere minore, scrise cu grija de a nu atrage atenția cenzurii. Și iată acest poem *Mi-e dor de tine*, de o mare frumusețe și, în același timp, de un amețitor curaj artistic. Tudor Arghezi l-a dedicat soției lui, Paraschiva, la scurtă vreme după moartea acesteia, la o vârstă înaintată. Îmi imaginez bătrâna scofâlcită, cu părul alb, întinsă în raclă cu mâinile pergamentoase încmcișate pe piept, iar la căpătâiul ei un bărbat și el în foarte în vârstă care îi spune:

„Mi-e dor de tine zvelta mea femeie,/ De gura ta de orhidee,/ De sânul tău cu bumbi de duche,/ De buzele-ți cărnoase, dulci și ude.”

Bătrânul leu al cuvintelor își ridică semeț capul și scoate un ultim răget prin care sfidează timpul însuși. îl sfidează, îl înfricoșează, îl face să dea un pas înapoi.

2 octombrie 2008. Sunt într-un sat de lângă București, într-o zonă în care se construiesc repede, de la o zi la alta, foarte multe vile. Această frenezie a construirii are asupra mea un efect benefic. Mă duc să vizitez, voios, câteva șantiere, dar constat în scurtă vreme că... toți cei aflați acolo se sperie! De la ingineri la muncitori, de la proprietari la șoferii camioanelor veniți cu materiale, toți încremenesc la apariția unui necunoscut. Trebuie să fac mult risipă de elocvență ca să îi conving că nu am venit în inspecție și nici ca să îi spionez. Aproape tot ce se face în România se face într-o atmosferă conspirativă.

10 octombrie 2008. Ce repede l-a uitat lumea pe Ceaușescu! Dacă această ignorare ar reprezenta un mod de a-l pedepsi, postum, pentru fastul delirant cu care își celebra zilnic nemernica existență, ar fi de înțeles. Dar nu, e vorba de altceva: de o senzațională, neverosimilă amnezie colectivă. Aerul din România țiue de absența lui Ceaușescu. Cum se face că n-o înregistrează nimeni, cu satisfacție? Timp de un sfert de secol, Ceaușescu și-a afirmat și reafirmat prezența cu mijloace propagandistice pentru care l-ar fi putut invidia și un megastar. Piedestalul personalității lui supraevaluate a fost întărit zi și noapte, inclusiv prin contribuția noastră, a milioanele de

supuși ai lui. Și deodată, și om, și pedestal s-au evaporat, au dispărut fără urmă. Aproape nu există dovezi că personajul a fost real. Iar acest formidabil act de magie neagră nu miră pe nimeni.

19 octombrie 2008. Moment de tandrețe conjugală. Eu și cu Domnița ne culcăm în grădină, pe o pătură, scăldați în lumina soarelui de toamnă. Prin câte am trecut împreună! Acum avem o bucată de pământ al nostru, cu iarbă și pomi, și putem sta liniștiți alături unul de celălalt.

Trec câteva minute în care tăcem fericiți. Se aud triluri de păsări, se văd nori albi alunecând pe cer.

Drama începe când trebuie să ne ridicăm de la pământ. Am făcut greșeala să ne instalăm la doi metri de cel mai apropiat pom și nu avem o creangă la îndemână de care să ne agățăm. Era bun și un fotoliu de nuiiele împletite, dar nici așa ceva nu există în imediata noastră apropiere.

Tot romantismul momentului se risipește. Mă ridic cu mari eforturi în patru labe, dar nu sunt în stare să duc mișcarea mai departe. Mă așez în genunchi și așa rămân, deși încerc să mă înalț pe piciorul stâng, care e ceva mai puternic decât dreptul. Cum dracu' fac americanii ăia din filme, care, căzuți pe spate, în urma unei lovituri de pumn năprasnice, se scoală repede, dintr-o zvâcnire a întregului corp? Domnița se chinuiește la fel ca mine și tot fără rezultat.

Preiau conducerea acțiunii. O rog pe Domnița să stea în fund și eu, încă în genunchi fiind, mă sprijin cu podul palmei pe umărul ei, apăsând-o cu toată greutatea, până reușesc, în sfârșit, să mă ridic în picioare. Ce fericire! Acum pot orice! O ajut, generos, și pe Domnița să se ridice, dând dovadă de un desăvârșit cavalerism.

24 octombrie 2008. Stau tot mai prost cu sănătatea. Părți întregi din organismul meu se prăbușesc una după alta. S-ar putea ca în loc să mor înjurai vârstei de 80 de ani (cum speram, fiindcă aproximativ atât au trăit tata și mama), să mor la 60 și ceva de ani, ceea ce înseamnă în curând. Nu e nicio dramă în asta, dar regret că nu am apucat să mai scriu câteva cărți pe care le consideram importante. Printre ele — una în care aș fi rezumat tot ce am înțeles eu despre viață.

De fapt — acum mă gândesc —, poate că Dumnezeu tocmai asta vrea, să nu spun lumii ce am înțeles.

26 octombrie 2008. Iau, zilnic, un pumn de medicamente, pentru inimă. Respect în mod mecanic indicațiile medicilor. Astăzi am avut curiozitatea — inoportună — să citesc instrucțiunile care însoțesc un medicament fabricat în Germania, Sortis. Lista de posibile reacții adverse

este terifiantă. Este adevărat că ele se înregistrează foarte rar — au de suferit între 1 și 100 din 10.000 de pacienți care utilizează medicamentul, ceea ce înseamnă aproape 0. Este adevărat, totodată, că tocmai exactitatea avertismentului constituie o dovadă de seriozitate din partea firmei producătoare. Totuși, din punct de vedere literar, lista de posibile reacții adverse este expresivă și generează un irezistibil comic involuntar.

Vasăzică iau un medicament pentru scăderea concentrației de colesterol și trigliceride din sânge și iată ce anume ar putea el să-mi provoace: *greață, dureri abdominale, constipație, flatulență, indigestie, dureri de cap, dureri musculare, senzație de slăbiciune, diaree, insomnie, reacții alergice, amețeli, amorțeli, dureri articulare, dureri de piept, dureri de spate, astenie, edem periferic, mâncărime, anorexie, înțepături și furnicături în degete, vărsături, apariția de pete roșii pe piele, crampe musculare, sângerare sau vânătăi neașteptate, țiuiri în urechi și/sau cap, creștere în greutate, pierderea memoriei, urticarie, senzația de rău, impotență (asta ar mai lipsi!), pierderea părului, pancreatită, diminuarea sensibilității pielii la atingere ușoară sau durere, sensibilitate musculară, pete roșii veziculare pe piele, hepatită, icter, rabdomioliză (durere și slăbiciune musculară severă, asociată de obicei cu febră), edem angioneuroric (umflarea feței, a limbii și traheei, care ar putea determina și dificultăți mari în respirație), sindrom Stevens-Johnson (vezicularea severă a pielii, gurii, ochilor și glandelor genitale), eritem multiform (pete roșii întinse). Nici nu știam că există atâtea feluri de suferință pe lume!*

Lista seamănă cu un *Blestem* de Arghezi. Aș putea să o folosesc ca sursă de inspirație atunci când i-aș blestema pe adversarii mei: Da-ți-ar Dumnezeu să-ți dea greață, dureri abdominale, constipație, flatulență, indigestie... etc.

1 noiembrie 2008. Sunt la o emisiune a Marinei Ahnășan,, J^e vedem la TVR!" Mi-e foarte rău și nu știu din ce cauză. Am gura uscată — limba îmi zgârie ca un glaspapir cerul gurii —, mă dor cumplit globii oculari, mi-e greață (parcă aș fi scufundat într-o groapă plină de viermi) și îmi vine mereu să leșin. Fac cu mari eforturi o glumă (spun că vreau să răspândesc zvonul că Elodia e îngropată în grădină la mine, ca să vină poliția și să-mi sape grădina), dar după aceea mă preocupă un singur lucru: să nu cad de pe bancheta pe care m-a așezat Marina Almășan.

În fața mea **se** află, tot ca invitată, distinsa doamnă Ecaterina Andronescu, pe care n-aș vrea să o șochez prăbușindu-mă „în direct"

Surpriză neplăcută: Marina Almășan a adus-o în platou și pe Sexy Brăileanca, o actriță porno, care cu obrăznicie îl admonestează pe un elev de liceu, câștigător al medaliei de aur la Olimpiada Internațională de Informatică, pentru că acesta izbucnește în râs când o aude pe Marina Almășan rostind solemn: „actriță porno”. Vreau să mă ridic și să plec, dar nu am putere.

3 noiembrie 2008. Am aflat, în urma unor analize medicale, de ce mi-a fost sâmbătă atât de rău. Am glicemia mărită (407), iar sâmbătă n-a lipsit mult să intru în comă diabetică. Acum îmi injectez singur insulina, folosind o seringă pe care mi-a dat-o doamna doctor Carmen Dobjanschi, zâna bună a bolnavilor de diabet. Folosesc seringă cu dexteritate: dacă vreodată aș vrea să-mi injectez droguri, n-aș avea nicio problemă (de ordin tehnic).

Doamna doctor îmi spune ce anume nu am voie să mănânc de acum încolo. Alimentele dulci îmi sunt cu totul interzise. Mere dulci — nu, mere acre — da. Vinuri dulci — nu, vinuri acre — da.

Probabil că și fetele dulci mi-ar face rău. Va trebui să mă reorientez spre cele acre.

15 noiembrie 2008. Sunt, ca de obicei, la masa de scris. O mare parte din viață mi-am petrecut-o astfel și nu regret. Este adevărat că uneori, întrerupându-mi pentru câte o clipă lucrul, mă gândeam cu jind la ceea ce simțeam că pulsează dincolo de fereastră, la iubiri și muzici, la freamăt de pădure și vuiet de mare, la lanuri de grâu și păsări. Dar de câte ori se întâmpla să părăsesc masa de scris și să încerc să mă bucur de viață, constatam că *nu am cu cine*. Drept urmare, mă mulțumeam cu momente de contemplație solitară și mă întorceam repede la masa de scris care era — și a rămas până azi — adevărata mea viață. Nimic nu mă mai poate schimba.

În copilărie, la țară, la bunica, am văzut cuni a fost eliberat din lanț un câine bătrân. Era pentru prima dată după cincisprezece ani de prizonierat când se vedea liber. Dar, liber fiind, continua să se învârtă în jurul cuștii. Nu mai era în stare să iasă din perimetrul în care trăise aproape întreaga viață.

29 noiembrie 2008. Suceava. Stau în picioare pe o estradă construită astă-noapte, din trunchiuri de molizi, chiar în centrul orașului. Bate un vânt rece, necruțător, care îmi aruncă mereu cravata peste umăr și îmi

..te*

pătrunde prin cămașa de mătase, prin piele, prin came — până în inimă. Sunt vânăt de frig, am chiciură în păr. De jur-împrejur freamătă o

mulțime imensă, de mii de oameni, unii suiți pe grămezi de zăpadă murdară întărită.

Gheorghe Flutur, cu o eșarfă tricoloră prinsă în diagonală pe piept, anunță atribuirea titlului de cetățean de onoare al județului Suceava cântăreței Sofia Vicoveanca, actomului Vladimir Găitan, scriitorului Alex Ștefănescu... Sunt emoționat, dar nu știu dacă tremur de emoție sau de frig. Când îmi vine rândul, spun și eu câteva cuvinte la microfon:

— Sunt mândru că sunt cetățean de onoare al județului Suceava. Există însă un titlu mult mai important, acela de cetățean al județului Suceava. De aceea, în loc să mă felicitați dumneavoastră pe mine, corect ar fi să vă felicit eu pe dumneavoastră.

N-o spun din politețe, chiar așa stau lucrurile. Gândiți-vă că, în cazul unui partid, președintele are mai multă putere, decât președintele de onoare. Iar dacă este vorba de o căsnicie, a fi soț de onoare înseamnă mai puțin decât a fi soț...

Am succes. La sfârșit, când trec prin mulțime, o doamnă mă interpelează, arătând spre bărbatul de lângă ea:

— Aveți dreptate! Uitați-vă la el: nu mai e demult soț, a rămas soț de onoare!

Bărbatul zâmbește strâmb. Eu mă bucur că am fost înțeles.

P.S. Cetățean de onoare al municipiului Suceava eram de multă vreme. Acum am devenit și cetățean de onoare al județului. Mai am destule etape de parcurs: al României, al Europei, al planetei, al sistemului solar, al galaxiei.

30 noiembrie 2008. Locuiesc într-un hotel cunoscut înainte de 1989 sub numele de „hotelul partidului”. În prezent — mă gândesc cu maliție — i s-ar putea spune „hotelul partidelor”.

Astă-noapte, patra bărbați importanți ai județului — politicieni și oameni de afaceri — au dat un banchet în cinstea mea. Au venit cu soțule, eu — singur (Domnița a rămas la București). La început, păreau toți stânjeniți. Dacă unul îndrăznește să spună totuși ceva, se uita imediat după aceea speriat la mine:

— Aoleu, precis o să spună domnul Alex Ștefănescu că m-am exprimat greșit... Ideea lor era că eu n-am altă ocupație decât să le vânez greșelile de gramatică. Cu greu am reușit să-i conving că nu sunt obsedat de corectitudinea exprimării și, în cele din urmă, atmosfera s-a destins. M-am simțit flatat când unul dintre ei mi-a mărturisit:

— Să știți că soțiile noastre s-au coafat special pentru dumneavoastră.

..

M-am uitat mai atent la ele. Ce femei tinere și frumoase! Ce elegante! Fie și numai ca să vezi așa ceva merita să cadă comunismul... Coafurile lor aveau totuși o arhitectură savantă, puțin prea pompoasă. Le-am rugat să și le desfacă și să-și lase părul liber, de dragul meu. N-au vrut. Și m-au întrebat de ce vreau să și le desfacă.

— Vreau să văd — le-am răspuns — sârmele ascunse înăuntru, cuiele ruginite, fierul beton, schelele...

Au râs, dar au spus în continuare *nu*. Una singură a cedat, în sfârșit, și și-a scos din coafura monumentală un întreg eșafodaj confecționat, culmea, chiar din sârmă, cum presupusesem eu în glumă.

1 decembrie 2008. I-am trimis unei domnișoare din Timișoara, cunoscută feministă, o lungă scrisoare în care îl denunț pe Eminescu:

Stimată domnișoară, vă atrag atenția asupra unui caz de care ar trebui să vă ocupați.

Intellectualii noștri cei mai subțiri, de la Titu Maiorescu la Ion Negoițescu, au promovat cu o scandaloasă ușurință poezia lui Mihai Eminescu, fără să-i denunțe abaterile grave de la „corectitudinea politică”. Acest poet, care se numea în realitate Eminovici, era un sexist intratabil, exponent al unei mentalități revoluate, specifice epocii lui (un studiu sociologic referitor la prezența femeilor în Cenaclul „Junimea” ar fi revelator în acest sens).

Din punctul de vedere al lui Mihai Eminescu, femeia are un IQ inferior bărbatului: „Așadar, când plin de visuri, urmărești vre o femeie,/ Pe când luna, scut de aur, strălucește prin alee/ Și pătează umbra verde cu fantasticele-i dungi:/ Nu uita că doamna are minte scurtă, poale lungi.” (*Scrisoarea V*) în mod tendențios, pantalonii lungi ai bărbatului nu sunt evocați niciodată în opera acestui poet considerat de unii comentatori „al dragostei”.

Ce fel de dragoste — vom vedea imediat. Prin „dragoste”, Mihai Eminescu nu înțelege o apropiere de pe poziții egale, cu consimțirea explicită a ambelor părți, ci o utiuzare nedemocratică a femeii de către bărbat, în scopul procurării plăcerii. Poetul „comandă” o femeie, așa cum ar comanda o pernă electrică. Iar solicitarea i-o adresează, cu un cinism caracteristic, chiar ei: „O, vino iar în al meu braț,/ Să te privesc cu mult nesaț,/ Să razim dulce capul meu,/ De sânul tău, de sânul tău!” (*De ce nu-mi vii*).

Expresia ultimă, intolerabilă (și totuși tolerată, pe parcursul a peste o sută de ani) a acestei concepții falocratice o constituie practicarea de către poet, cu o consecvență care spulberă orice echivoc, a „hărțuirii sexuale”. Poetul o urmărește pe femeia „iubită”, aflându-se mereu în preajma locuinței ei și îi fixează fereastra luminată cu privirea, propu-nându-i agresiv, fără să-i fi obținut în prealabil acordul, un contact vizual: „La geamul tău ce strălucea/ Privii atât de des;/ O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles.” (*Pe lângă plopii fără soț*)

Din acest poem, care ar putea oricând constitui o probă incriminatoare într-un proces, se mai evidențiază un aspect, care ține de moralitatea publică: „O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles.” Reiese clar că, spre deosebire de victimă, care era naivă, ușor de manipulat (rezultat al unui proces de educație inechitabil, încă neorganizat pe baza unor principii multiculturaliste), comunitatea îl cunoștea pe agresor și se afla chiar într-o relație de complicitate cu el.

Într-o țară civilizată, un personaj care ține astfel sub teroare o femeie, încălcând flagrant drepturile omului, ar fi condamnat în mod implacabil. Prin sentință judecătorească i s-ar interzice să se apropie la o distanță mai mică de 100 de metri de „iubita” lui (iar dacă ar folosi un

liinoclu, s-ar ajunge fără dificultate la stabilirea unei limite de 10 000 de metri). În România, iată, nu s-a întâmplat așa.

În plus, poetul ar fi făcut, inevitabil, și închisoare, întrucât el *condiționa* promovarea femeii la condiția de nemuritoare de favorurile sexuale obținute de la ea: „Dându-mi din ochiul tău senin/ O rază dinadins,/ În calea timpilor ce vin/ O stea s-ar fi aprins;/ / Ai fi trăit în veci (le veci/ Și rânduri de vieți,/ Cu ale tale brațe reci/ Înmărmureai măreț.” (idem).

Pe bună dreptate, organizațiile feministe ar putea protesta împotriva acestui șantaj practicat de Mihai Eminescu. Dreptul de-a „înmărmuri măreț” îl are orice persoană, indiferent de sex și, mai ales, indiferent de așteptarea pe care o manifestă față de un manager, fie el și al eternității.

În poezia lui Mihai Eminescu „hărțuirea sexuală” se asociază cu alte forme de încălcare a drepturilor omului. Poetul afirmă tranșant (într-un mod insultător pentru categoriile ignorate) că preferă femeile blonde, cu brațe albe și reci. Este o discriminare inacceptabilă. Milioanele de brunete cu brațe negricioase și fierbinți au un potențial erotic pe nedrept desconsiderat de Mihai Eminescu (Eminovici).

Incluse în manualele școlare, poemele de acest fel pot induce noilor generații o atitudine incorectă politic față de actul sexual. Din fericire, deocamdată, tinerii nu citesc și sunt astfel feriți de influențe nefaste. Dar dacă la un moment dat ar citi, este foarte probabil că s-ar contamina. I-am întâlni atunci, în grupuri mari, în cartierele de blocuri, fixând cu privirea sutele de ferestre, fără să putem stabili cu precizie cine ce fereastră fixează. S-ar instaura o confuzie generală, iar justiția nu ar putea să-și facă datoria.

Domnișoara mi-a răspuns, fără umor: Mulțumim pentru relatarea dumneavoastră, o vom discuta în prima ședință de consiliu.

28 decembrie 2008. Vizită, împreună cu Domnița, la Adrian Păunescu acasă, unde este sărbătorită ziua de naștere a lui Carmen. Imensa cameră de zi pare mică din cauza obiectelor, cele mai multe cu valoare simbohică, adunate în ea de-a lungul anilor. Foarte vizibil este tricolorul românesc, care domină încăperea. Prezența lui n-are nimic fals sau ridicol, îl admir pe Adrian Păunescu pentru *curajul* de a-și iubi în mod declarat țara, expunându-se ironiilor celor din jur.

Pentru că acesta e tristul adevăr. Un român nu riscă nimic dacă își bate joc în public de România. În schimb, trebuie să aibă curaj ca să declare că o iubește.

31 decembrie 2008. Revelion cu măști, la Cristina și Stelian Țurlea. Gazdele ne așteaptă la intrare, cu un coș de nuiele împletite plin de măști, dându-ne posibilitatea să alegem. Domnița își alege o vizieră delicată, ca de prințesă, eu — o mască propriu-zisă, cu tășături groțesti. Ceilalți musafiri, care au ajuns înaintea noastră, sunt deja mascați și pe mulți dintre ei nu-i recunoaștem.

Lipsa de identitate ne face pe toți îndrăzneți. Femeile au devenit accesibile, exact ca în visurile mele. Din nefericire, masca nu-mi permite să le sărut, parcă am o botniță. Pierd ocazii una după alta.

Ca să mă răzbun, le amintesc tuturor că suntem din ce în ce mai bătrâni și că la revelionul următor Cristina și Stelian ne vor aștepta cu un coș plin nu de măști, ci de proteze dentare. Remarca stămește un val de râsete și comentarii și, ca la un semn, toți își dau jos măștile. Am prilejul să constat că fata subțire cu care dansam și care se unduia provocator în brațele mele este în realitate Stelian.

2009

4 ianuarie 2009. îmi place corpul femeii pentru că am o reprezen-(nre nebuloasă a lui. Individă cu trei sâni inventată de Emil Brumă mi **SC** pare în tm totul verosimilă. După cum nu m-aş mira să existe femei care să aibă în loc de sex o stea de mare — ca într-o povestire fantastică **II** lui A.E. Baconsky.

Am mai văzut şi eu câte o femeie goală (fie şi în revistele pentm adulţi), dar anatomia feminină a rămas pentm mine o problemă neelucidată, un fel de „foşnire de mătăsură”. Odată, într-un tren, în plină noapte, cu faţa ascunsă voluptuos sub pardesiul atâmat alămri, am simţit că femeia de alături, care mă uimise cu fmmuseţea ei câtă vreme lumina fusese aprinsă, îşi atinge semnificativ picioral de piciorul meu. Camaţia paradisiacă a coapsei necunoscutei şi mai ales complicitatea stabilită prin întuneric m-au electrizat. Mi-am dat seama însă în curând că nu era vorba de piciorul femeii, ci de un geamantan de piele, pe care ea îl lăsase să-i marcheze locul, în răstimpul în care se afla la vagonul-restaurant. Veşnicele discuţii dintre

bărbați pe tema designului ideal al picioarelor femeii mi s-au pămt de atunci înainte inutile.

Năzăriri ale corpului femeiesc mă întâmpină peste tot, de dimineața până seara. Salcia plângătoare din grădina mea are mai multă feminitate, pentru mine, decât Jennifer Lopez. Îi mângâi mlădițele unduioase ca pe niște suvițe de păr în care m-ar îngropa o femeie aplecată asupra mea. Dacă am de ales între a bea din sticlă sau din pahar, beau întotdeauna din sticlă, care-mi dă senzația difuză că sug dintr-un sfârc generos.

12 ianuarie 2009. Au apărut încă șase volume — și anume 15, 16, 17, 18, 19 și 20 — din ediția de facsimile după manuscrisele lui Mihai Eminescu. Urmează să mai apară trei și atunci se va împlini visul lui Constantin Noica. Fiecare dintre noi va putea, într-un fel, să aibă în casă legendara ladă cu manuscrise — caiete și foi volante — încredințată de poet lui Titu Maiorescu.

În ceea ce mă privește, m-am grăbit să-mi procur noile volume editate sub egida Academiei Române de un grup de cercetători coordonat de Eugen Simion. Le-am adus nerăbdător acasă și, în fiecare noapte, îmi petrec câteva ceasuri citind versuri și însemnări, fragmente de proză și de piese de teatru, traduceri și versuri populare scrise de mâna lui Eminescu. Vecinii care văd fereastra de la camera mea luminată la ore târzii ar putea crede că tipăresc bani sau că am întâlniri secrete. N-ar fi exclus ca și SRI-ul să intre în alertă.

14 ianuarie 2009. Nu mai folosesc zahăr în nicio situație (ca să nu-mi crească glicemia), l-am înlocuit cu un praf alb numit „îndulcitor”. Am scos zahărul până și din expresii. Nu mai spun despre o fată că are dinții albi ca zahărul, ci că îi are albi ca îndulcitorul. Și nu mă mai plâng că mă duce cu zăhărelul, ci că mă duce cu îndulcitorul.

18 ianuarie 2009. A murit Grigore Vieru. Ce păcat! Ce păcat!

Pe vremea când era tânăr, Grigore Vieru scria înfiorat de emoție despre Lucian Blaga: „Numele-acesta/ are ceva în el/ care sună nespus de frumos -/ e ca și cum/ boabele copiilor/ care ne seamănă de Sărbători/ s-ar lovi de trupul unei viori.” Unde este astăzi tânărul care să scrie astfel despre Grigore Vieru?

L-am întâlnit pe Grigore Vieru anul trecut, la 31 august, la Chișinău. Era o sărbătoare îndoliată a limbii române, pentru că autoritățile interziseseră din nou să se spună „limba română”, pretinzând să fie folosită echivoca sintagmă „limba noastră”. Poetul și-a invitat prietenii la un restaurant, cu prilejul primirii unui premiu literar. Stătea în capul mesei, iar pe mine m-a poftit, afectuos, să iau loc în stânga lui (în dreapta stătea

fermecătoarea Ioana Revnic, care venise tocmai de la Oradea ca să-i ia un interviu). Era atât de slăbit, încât nu a putut ridica paharul cu șampanie pentru a „da noroc” cu mine. A trebuit să-l ajut eu să-l ridice. Și totuși era plin de duioșie față de toți cei din jur și avea și umor. Când i-am spus că moldovencele sunt foarte atrăgătoare și m-am plâns, răsfă-țându-mă, că n-am succes la femei, mi-a răspuns:

— Alex, eu am metoda mea cu care le cuceresc. Le spun că sunt pricăjit și neajutorat, că am nevoie de ocrotire, că sunt leșinat de foame și că ar face un gest creștinesc dacă m-ar lua la pieptul lor și mi-ar da și puțină țâță, ca să mă întremez. Iar ele, cu instinctul lor matern, mă iau imediat în brațe...

Apoi, examinându-mă cu o gravitate jucată și constatând parcă abia în clipa aceea că sunt mare și greu, poetul a adăugat oftând:

— Tare mi-e teamă însă că metoda mea nu ți se potrivește...

Ce lin m-au nins cuvintele tandru-ironice ale lui Grigore Vieru! Nimeni nu a mai glumit vreodată cu atâta dragoste pe seama masivității mele.

23 ianuarie 2009. Ascultatul cântecelor interpretate de „formațiile” în vogă azi dăunează grav sănătății (psihice). Dacă stai mult cu radioul deschis, riști să înveți pe de rost, împotriva voinței tale, tot felul de texte, pe care să le repeți apoi, mecanic, în timp ce mergi pe stradă:

„Ascultă-mă, ascultă-mă!/ îmi vine să, îmi vine să!”

Sau:

„Când ești lângă mine,/ îmi e atât de bine./ Noaptea iată vine,/ Eu sunt tot cu tine.” Sau:

„Tu mă iubești, eu te iubesc/ Și când m-atingi înnebunesc.” etc.

Cu aceste fraze pe buze, este neplăcut să te întâhiești cu un cunoscut, în special sintagma „îmi vine să” poate să provoace grave perturbații în procesul firesc de comunicare.

Drept urmare este recomandabil ca înainte de a ieși din casă să ne spălăm mintea intonând „Deșteaptă-te române!”, cântec mult mai inofensiv, care, fredonat pe stradă, poate provoca cel mult o revoluție.

1 februarie 2009. Sunt în drum spre Oradea, într-o mașină condusă de un șofer tânăr. Vorbește neconținut, despre grătarul pe care l-a făcut cu o zi înainte, împreună cu prietenii lui, în fața blocului, despre manelele pe care le-au ascultat cu toții la un casetofon dat la maximum, despre cum au protestat vecinii — un „gabor” și o „babă nebună” —, cerându-le să facă liniște, despre cum au dat casetofonul mai încet doar cu foarte puțin, despre cum au discutat apoi despre fotbal până la două noaptea, despre cum s-au

certat, despre cum s-au împăcat... Simt că amețesc. Și începe să mă doară capul. În zadar văd munți acoperiți de zăpadă până departe în zare. În zadar stălucește soarele. Îl rog pe șofer să tacă, explicându-i că trebuie să țin la Oradea o conferință și că vreau să-mi fac ordine în idei. Tace brusc, ca electrocutat. Se uită îndârjit înainte și, din când în când, în oglinda retrovizoare din interior, ca să mă examineze fugitiv. Tace cu dinții strânși. După două ore, îmi spune deznădăjduit:

— Nu vă supărați, nu mai pot!

Și începe din nou să vorbească, dezlănțuit.

2 februarie 2009. Aici, la Oradea, sunt președinte de onoare al Olimpiadei de Limba și Literatura Română pe țară. La deschiderea Olimpiadei, în sala de spectacole a Casei de Cultură, se află trei sute și ceva de elevi (băieți, dar mai ales fete) cu figuri inteligente. Le spun de ce merită să se ocupe de literatură și în viitor, după terminarea liceului.

— Cititul îi face pe oameni mai frumoși. Nu numai sufletește, ci și la înfățișare. Dacă ieșim acum cu toții pe stradă și ne uităm la trecători, eu pot să vă spun despre fiecare dintre ei, doar după cum arată, dacă citește sau nu. Cei care citesc au figuri armonioase, iluminate. Cei care nu citesc sunt urâți foc, ca niște urangutani.

Iată cazul meu. Am citit mii de-a cărți, de-a lungul vieții, și am devenit extraordinar de frumos. Dar a fost de ajuns să fac douăsprezece ore, cu mașina, de la București la Oradea, timp în care n-am citit, și iată ce prost arăt acum!

Sunt sigur că i-am convins cu această istorie fantezistă (nu chiar cu totul fantezistă) că pasiunea lor pentru cărți are îndreptățire, mai mult decât dacă le-aș fi vorbit despre funcția cognitivă și formativă a literaturii. După întâlnire, mulți dintre ei au vrut să se fotografieze cu mine. Exact ca în visurile mele (secrete), tinere de 17-18 ani, frumoase, așteptau, nerăbdătoare, să le vină rândul la fotografiat. Le-am spus cu umor: „Iau o taxă de un leu pentru fiecare fotografie.” O fată, cu și mai mult umor, a scos o bancnotă de zece lei și a explicat pe tonul cuiva care face o afacere serioasă: „Vreau poze cu dumneavoastră de zece lei!”

3 februarie 2009. Sunt, împreună cu elevii de la olimpiadă, la Peștera Urșilor. Mă impresionează ceea ce spune ghidul, că stalactitele și stalagmitele cresc, prin însumarea unor depuneri lente, *cu câte un centimetru cub în douăzeci de ani* (uneori în și mai mult timp, până la o sută de ani, depinde de cantitatea de calcar — infinitezimală — din fiecare picătură de apă căzută din tavanul peșterii). Formele care au luat naștere în

mii de ani par rodul unei imaginații exuberante sau tenebroase. Unele „saloane” seamănă cu interioarele unor palate împărătești, cu figuri de sfetnici bătrâni și cu candelabre feerice. Altele te îngrozesc, ca măștile grotești dintr-un coșmar. Dar eu nu mă uit la acest spectacol. Îi privesc, fascinat, pe tinerii din jur. Ce frumoși sunt! Se confirmă teoria mea. Și ce figuri iluminate au, în timp ce admiră desfășurarea de fantasme de calcar! Dacă toți tinerii din România ar fi ca ei, aș muri (atunci când aș muri) împăcat.

8 februarie 2009. Înainte de 1989, februarie era „Luna cărții la sate”. Scriitori și activiști de partid, editori și ziariști, librari și, uneori și câte un actor, invitat ca să citească sătenilor câte un fragment dintr-un volum recent apărut, luau drumul satelor (de unde se întorceau cu prețioase pachete de carne și brânză). Îmi aduc aminte cum s-a desfășurat unica mea participare la „Luna cărții la sate”. Era în februarie 1972, aveam douăzeci și patru de ani și jumătate și lucram ca redactor la revista „Tomis” din Constanța. În martie urma să plec în armată. Ca redactor al revistei „Tomis”, am fost cooptat într-un gmp de scriitori și activiști care avea „sarcina” să participe la o întâlnire cu cititorii într-un sat (din păcate, nu-mi aduc aminte numele satului, sunt originar din Bucovina, iar toponimele din Dobrogea mi s-au **parat** întotdeauna ciudate și greu de memorat: Topraisar, Cobadin etc). Într-o dimineață geroasă, ne-am suit cu toții într-un microbuz de la „gospodăria de partid” și „ne-am deplasat” în comuna în cauză. Ne-am oprit întâi la primărie („consiliul comunal”), unde am fost primiți cu ȋuică fiartă. Apoi ne-am mutat la

căminul cultural, într-o sală neîncălzită, în care se vedeau aburii respirației ieșindu-ne din gură la fiecare cuvânt rostit. Scriitorii din grup erau un poet excentric, autor al unor versuri alambicate și ininteligibile, pline de cuvinte scrise cu majuscule, și un prozator ambițios, cu mult temperament, atras de analiza psihologică (amândoi — scriitori lipsiți de cine știe ce talent, dar oameni pitorești și plăcuți; din păcate, nu mai sunt azi în viață). Eu, în calitate de tânăr critic literar, trebuia să-i prezint publicului. Am luat loc toți trei la „prezidiu”, flancați de un activist de la secția de propagandă a Comitetului Județean al PCR și de altul de la Comitetul de Cultură. La aceeași masă s-a așezat și primarul comunei.

Publicul era format din cincisprezece-șaisprezece ȋărani obosiți de muncă și îmbrăcați gros (cu sumane grele și căciuli — bărbații, cu cojoace și basmale de lână aspră — femeile). Stăteau tăcuți și respectuoși în scaunele desperecheate aduse de prin birouri (era o sală relativ mică, nu sala de

spectacole). Nu mai țin minte ce s-a spus. Dar mi-aduc aminte ce nedumeriți erau țărani când poetul își declama cu emfază versurile din care nimeni (nici măcar eu, criticul literar) nu înțelegea nimic. Se uitau la el ca la un popândău ieșit pe neașteptate din pământ, în timp ce ei s-ar fi aflat la prășit. Trăsnitele combinații de cuvinte, deși indescifrabile, nu îi plictiseau, ci îi uimeau neconținut și îi făceau să aibă o mină gravă, de filosofi.

Mai rău a fost când a început să citească prozatorul un fragment de roman, despre stări sufletești abisale, descrise în fraze arborescente. Țăranii și-au pierdut repede curiozitatea. După un timp, pe unii i-a cuprins și somnul. Își țineau bărbia cu mâna, dar în zadar. Tresăreau speriați când adormeau și încercau din răspuțuri, dar în zadar, să rămână treji. Prozatorului nu îi era deloc milă de ei. Neavând parte de audiență în lumea literară, simțea nevoia să-și ia revanșa aici, pe seama unui public inocent și docil.

Am roșit pentru el. I-a chinuit, ca pe hoțu de cai, mai bine de o oră, până la istovire. A urmat o masă festivă, oferită de un țăran mai înstărit, acasă la el. Acolo am remarcat — și n-am uitat nici până azi — cum mâncau activiștii. Nu arătau deloc că se bucură de bunătățile scoase la iveală, de gazdă, cu generozitate. Mâncau încrunțați, stând în picioare. Aveau aerul că îndeplinesc o obligație, din devotament față de partidul comunist. Eu, hpsit de experiență, am reacționat entuziast la aducerea fiecărui fel de mâncare. Am lăudat pâinea caldă scoasă atunci din cuptor, am lăudat vinul roșu extras cu furtunul din butoiul din pivniță. Și am mai și trântit o glumă care i-a făcut pe toți să încremenească (fără ca

eu să înțeleg de ce). Am spus: „Dacă știam că se mănâncă așa de bine, aș fi participat de multe ori până acum la «Luna cărții la sate».”

Urmarea: a doua zi am fost chemat la Comitetul Județean Constanța al PCR și certat aspru pentru denigrarea activității de culturalizare a maselor desfășurate de partidul comunist.

23 februarie 2009. Mă uit, de la etajul casei mele de la țară, în curtea unui țăran din apropiere. Ce frumos colaborează bărbatul cu femeia, făcând o mie de treburi prin curte! Sunt amândoi tineri, zvelți, au o mare agilitate. Merg repede, în pas alergător, dintr-o parte în alta a curții. Bărbatul umple gălețile cu apă de la fântână și *aleargă* să adape vacile din grajd. Femeia ia din casă un coș mare de nuiete împletite, plin de rufe proaspăt spălate, și *aleargă* spre locul unde stă întinsă o funie pentru rufe. Fiecare știe ce are de făcut și nu se împiedică în niciun fel unul pe celălalt. Deodată, funia se rupe

și femeia cere ajutorul bărbatului. Dar, Doamne-Dumnezeule, cum i-l cere! Viziunea mea idilică asupra căsniciei lor se face praf și pulbere.

— Tu-ți crucea mă-tii, asta-i sfoara pe care mi-ai pus-o? Vino acuma și mi-o leagă, nu beli ochii!

— Da' ce morții mă-tii ai, femeie? Ce să-ți fac dacă tiagi de funie ca vaca?

— Să nu mă faci tu pe mine vacă, bulangiu' dracului, că stai toată ziua cu beutura-n nas! Te trăsnesc de nu te vezi!

— Las' că te trăsnesc eu, să nu zici că n-ai încasat-o pe ziua de azi! Pițipoancă naibu!

Cearta se întetește, dar, în mod curios, cei doi își văd în continuare de treabă. În timp ce o amenință pe femeie că o calcă în picioare (ceea ce poate va fi și face, n-ar fi prima oară), bărbatul se cațără fără ezitare pe gard ca să ajungă la vârful parului înalt de care trebuie legată sfoara. La rândul ei, în timp ce îl drăcuie și îl blestemă, femeia îi dă bărbatului capătul sforii, iar apoi îl ține de picioare, cu mâinile și cu pieptul, ca să nu cadă.

4 martie 2009. Situație neobișnuită, regizată de hazard la „România literară”. În redacție intră o necunoscută, încordată, cu o privire fixă, îndreptată de la început asupra mea. Este încă tânără, are părul încărunțit și nevopsit.

— Pe dumneavoastră vă caut!

Mă uit, cu o ultimă speranță, la Gabriel Dimisianu, la Daniel Cristea-Enache, la Adriana Bittel, la Ioana Pârvulescu, la Sorin Lavric... Poate se referă, totuși, la unul dintre ei. Dar nu, eu sunt cel căutat.

— V-am adus mai multe articole de lingvistică... Vreau o rubrică săptămânală în revista dumneavoastră.

— Avem o cronică a limbii, de care suntem mai mult decât mulțumiți. Nu intenționăm să renunțăm la ea.

— Dar eu scriu mai bine decât Rodica Zafiu... * J

— Aveți pregătire de lingvist?

— Nu, dar ce contează? Vă luați după diplome?!

Și, uite așa, interlocutoarea mea începe să se enerveze; se enervează tot mai rău și, în cele din urmă, face o adevărată criză de nervi. Țipă, cu o voce spartă, îndreptând spre mine un deget acuzator:

— V-am admirat ani de zile, domnule Alex Ștefănescu! Dar asta numai fiindcă nu vă cunoșteam. Sunteți o nulitate, ca toți ceilalți!

— Da, sunt, dar de ce mă dușmăniți în halul ăsta? Mai corect ar fi să mă compătimiți...

Inecându-se de furie, interlocutoarea mea mototolește hârtiile pe care le are în mână și mi le aruncă în față. Apoi iese trântind ușa. Tocmai când răsuflu ușurat, intră din nou și îmi aruncă în față alte hârtii, găsite prin poșetă. Și, în sfârșit, pleacă.

Daniel Cristea-Enache comentează întâmplarea cu umor:

— Iată, așadar, adevărul despre mult trâmbițatul succes la femei al lui Alex Ștefănescu! Acestea sunt, domnule Alex Ștefănescu, blondele cu care vă tot lăudați? Ați creat o

întreagă mitologie, noi v-am crezut, iar acum ni se dezvăluie trista realitate...

Colegii mei de redacție râd în hohote.

Printr-o coincidență cu totul ieșită din comun, dintre acelea care nu se înregistrează decât o dată la o sută de ani, sau printr-o minune cerească, în redacție își face apariția, chiar la sfârșitul perorației lui Daniel Cristea-Enache, o fată de o frumusețe neverosimilă, cu părul blond-arămiu și cu ochii albaștri, inocenți, dar și misterios-provocatori, datorită genelor lungi. Are în mână un buchet de lalele roșu și o cutie cu bomboane de ciocolată. Vine direct la mine, ca și cum nu i-ar vedea pe ceilalți. În redacție se lasă o tăcere compactă.

Necunoscuta mă privește pătrunzător și îmi întinde darurile:

— Vă admir. însemnați foarte mult pentru mine.

— Dar cine sunteți dumneavoastră?

— Nu are importanță.

— în zilele astea de martie, bărbații sunt aceia care tiebuie să dea fetelor flori și bomboane.

— Vă rog foarte mult, nu mă refuzați!

Cum aș putea să refuz? Iau cadourile și o sărut pe necunoscută pe obraji. Ea se mai uită o dată la mine și pleacă.

Colegii mei sunt consternați. Daniel Cristea-Enache, dezolat, ridică din umeri în semn de neputință și întieabă asistența, fără să se uite la mine:

— Poftim, cum ieșim acum din situația asta?

12 martie 2009. La Librăria „Cărturești” se lansează romanul lui Stehan Țurlea, *Amnc-o pe soră-mea din tren*. Din partea editurii, care a publicat cartea, vorbește Daniel Cristea-Enache. Vorbește cu farmec, ca de obicei, deși încă nu și-a revenit după lovitura pe care i-a dat-o soarta, obhgându-l să asiste la scena de la redacție, cu blonda. În continuare, romanul este prezentat publicului de Andreea Esca și de mine. Andreea Esca se referă chiar la roman, dovedind o surprinzătoare competență în

materie. Eu, însă, fac tot felul de considerații în legătură cu Andreea Esca. Abia într-un târziu îmi dau seama că alta este misiunea mea și comentez și eu romanul.

În sală sunt și alți scriitori: Constantin Stan, George Arion, Lucian Vasilescu, Ioan Es. Pop, Doina Ruști. Așezată picior peste picior, pe un scaun, chiar în fața mea, cunoscuta romancieră și traducătoare Mirela Stănciulescu, care a câștigat nu demult un premiu al Asociației Scriitorilor din București cu răscultorul ei roman. *Copilul de foc*, din care nu lipsesc secvențele satirice, mă privește ironic. Mă gândesc cu groază că voi apărea ca personajul în viitorul ei roman și nu ca unul pozitiv. Fără îndoială voi fi persiflat pentru atracția pe care o simt față de o vedetă TV.

14 martie 2009. Sunt la Paris, invitat de Editura Gallimard. Urmează să semnez un contract pentru publicarea unei ediții în limba franceză a lucrării mele. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*, varianta prescurtată. Din 1 200 de pagini format mare ale cărții au rezultat, print-o comprimare drastică, 200, format obișnuit.

• primă randă de discuții a avut loc ieri, dar negocierile s-au împotmolit în momentul în care reprezentanții editurii mi-au cerut să introduc în *Istorie...* și un capitol despre Ștefan Agopian. Am refuzat cu fermitate și am explicat că nu voi face în această privință nicio concesie. Atunci, redactorul-șef a tras în lături perdelele care acopereau o fereastră imensă și, în loc de orice alt argument, m-a invitat să privesc ce se întâmplă pe stradă. M-am îngrozit. Mii de oameni cu figuri indignate agitău pancarte prin care eram somat să scriu despre Ștefan Agopian. Un *banner* suspendat de un elicopter purta o inscripție cu un conținut asemănător. Am deschis puțin fereastra și în încăperea a năvălit vacarmul de afară. Demonștrânții scandau „A-go-pi-an! A-go-pi-an!”

M-am retras repede de la fereastră, ca să nu fiu recunoscut. Redactorul-șef mi-a lăsat timp ca să mă dezmeticesc, apoi și-a reluat pledoaria:

— Am primit mesaje de protest și din partea asociațiilor pentru apărarea drepturilor omului din mai multe țări, din partea unor organizații ale admiratoarelor lui Ștefan Agopian, din partea UNESCO, din partea doamnei Brigitte Bardot personal. Acum câteva minute ne-a telefonat Barack Obama, avertizându-ne că relațiile dintre SUA și Franța se vor înrăutăți considerabil, dacă la editura noastră va apărea o carte despre literatură română din care va lipsi Ștefan Agopian.

Discuția aceasta, la care eu mai mult am tăcut, a avut loc ieri. Acum, singur în camera mea de hotel, mă pregătesc pentru o nouă întâlnire cu cei de la Gallimard. N-am dormit aproape deloc. M-am plimbat agitat toată noaptea dintr-o parte în alta a camerei, întrebându-mă ce hotărâre să iau. Iar acum îmi tremură atât de tare mâinile, de oboseală și de îngrijorare, încât nu reușesc nici să mă bărbieresc. Ce să fac? Ce să fac?

...Dintr-odată, mă trezesc. Îmi trebuie câteva zeci de secunde ca să înțeleg că mă aflu de fapt acasă la mine și că totul a fost doar un vis. Sunt transpirat și mă doare puțin capul. Dar sunt acasă la mine! Ce fericire!

23 martie 2009. Nicolae Manolescu, aflat la Paris, îmi trimite drept cadou un stilou extraordinar, Montegrappa, dintre acelea cu care șefii de state semnează tratatele internaționale. Nicolae Manolescu l-a primit drept premiu de excelență, acum câteva luni, de la ReaUitatea TV, în cadrul programului „Zece pentru România”. Festivitatea de premiere a avut loc la Ateneu, unde m-am aflat și eu și am rostit un *laudatio* pentru fostul meu profesor de la Facultatea de Limba și Literatura Română.

Am spus, printre altele:

— Niciodată n-am putut să-l ajung pe Nicolae Manolescu, în nicio privință. Am publicat până în prezent cincisprezece-șaisprezece cărți, Nicolae Manolescu — peste douăzeci. Am fost vicepreședintele unui partid (PNȚCD), Nicolae Manolescu președintele altui partid (PAC), am scris o istorie a literaturii române referitoare la o perioadă de 60 de ani (1941-2000), Nicolae Manolescu a scris una care acoperă, după cum se menționează pe coperta ei, cinci secole. Istoria mea are 1 200 de pagini, a lui Nicolae Manolescu — 1 500. Cât privește succesul la doamne și domnișoare, prefer să nu deschid acest subiect, e prea dureros pentru mine...

Ulterior, Nicolae Manolescu m-a întrebat dacă l-am invidiat vreodată, în vreo privință. I-am răspuns (sincer) că l-am admirat, nu l-am invidiat. Totuși, o dată, o singură dată, am simțit o anumită invidie...

— Când? a întrebat curios Nicolae Manolescu.

— Atunci când ați primit ca premiu stiloul acela, nemaivăzut și nemaîntâlnit.

Și iată că acum, aflat la Paris, a trimis pe cineva să mi-l aducă în dar din partea lui.

Sunt fericit. Regret doar că nu i-am spus că l-am mai invidiat o dată, atunci când l-am văzut pe stradă cu o blondă superbă.

25 martie 2009. Vizitez expoziția „Țăranii și comunismul”, realizată de instituțiile pe care le-a înființat Ana Blandiana după 1989, împreună cu Romulus Rusan (Fundatia Academia Civică, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței și Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului).

în mijlocul sălii mărsăluiește — deși rămâne la nesfârșit nemișcată — o mică armată de țărani fantomatici, confectionată din cosUime populare așezate pe umerase-stative. între căciuli și sumane, între broboade și ii nu se văd fețe omenești, ci doar puțin întuneric, iar din mâneci nu ies mâini. Straniul grup statuar este un *memento* adresat amnezicei societăți românești de azi. *Amintiți-vă că am existat, amintiți-vă că am fost uciși!*

Este evocată acțiunea de colectivizare forțată, cu mijloace criminale, a agriculturii românești, în perioada 1949-1962. Foarte expresive sunt panourile cu zeci și zeci de chipuri de țărani arestați, fotografiați, ca în dosarele de anchetă, din față și din profil. Oameni adevărați, demni, cu simțul datoriei, prezentați în acei ani ca niște infractori de banda de infractori care se afla la conducerea României.

în timp ce vizitez expoziția, simțind o intensă dorință de înțelegere *în liniște* a ceea ce s-a întâmplat în țara mea, cu ani în urmă, câțiva bodyguarzi (bodyguarzii lui pește), adunați în holul de la intrarea în sală (în loc să stea fiecare la postul său de observație ca să păzească Muzeul Satului), poartă o nesfârșită discuție, zgomotoasă și vulgară. Vocile lor stridente, cuvintele licențioase jignesc memoria țăranilor prigoși cu ani în urmă. Astfel pătrunde într-o spațiu rezervat aducerii aminte asurzitorul și nerușinatul vacarm al lumii de azi.

8 aprilie 2009. Măine plec în America, împreună cu Domnița. Pe vremea când eram copil, iar o călătorie în America părea ceva cu totul și cu totul nerealizabil, din cauza restricțiilor drastice impuse de regimul comunist, îmi imaginam un mod original de a ajunge în Statele Unite. Mă gândeam să sap, neștiut de nimeni, noaptea, un puț în curtea casei din Suceava, un puț adânc, foarte adânc, prin care să străbat planeta și să ajung de partea cealaltă a ei, pe pământ american.

9 aprilie 2009. Pe aeroportul Otopeni suntem verificați — toți pasagerii — minuțios, ca măsură de precauție împotriva unui eventual atac terorist. Mie mi se cere să mă descalț, pentru că un mic ornament metalic de la pantofi face să țiuie detectorul de metale de la punctul de control. Trebuie să-mi scot și cureaua de la pantaloni, pe care, împreună cu cheile și

portofelul, o pun pe o tavă de plastic, pentru radiografiere. Mă uit în jur și văd bărbați și femei supuși aceluiași ritual umilitor.

Exact la fel se procedează și la Paris, unde, în plus, îmi este aruncată într-un tomberon și sticlă cu apă (de care am nevoie ca să-mi pot lua medicamentele), iar Domniței îi este confiscată minuscula și inofensivă pilă de unghii. Și toate acestea numai din cauza câtorva descreierați, aflați cine știe pe unde în acest moment, care obișnuiesc să omoare oameni nevinovați.

P.S. în mod curios, tacâmurile cu care se servește masa în avion sunt din oțel și ar putea fi folosite oricând ca arme albe. Mă uit la o furcuță și mă gândesc că este incomparabil mai fioroasă decât pila de unghii a Domniței.

* * *

În *Airbus-u* cu care traversăm Atlanticul am locul la distanță de locul Domniței. Stau lângă o franțuzoică fandosită, care, ori de câte ori mă ridic și ies pe culoar ca să mă dezmoțesc, se arată oripilată, scoțând un fel de gemete-vaiete intraductibile. Mă vede mare și greoi, i se pare că există riscul să mă prăbușesc peste ea sau să-i distrug, cu o simplă mișcare a cotului, un întreg eșafodaj al confortului pe care și l-a constituit repede, încă de la instalare. Are un laptop pe măsuta phantă, căști în urechi, păhărele cu cafea și apă lângă laptop. Se uită și la televizorul de pe spătarul din fața ei (fiecarui ocupant al avionului îi stă la dispoziție un asemenea televizor). Catastrofă! Domnița îmi transmite prin cineva un ziar („Le Monde”), și acel cineva, neîndemânatic, răstoamă păhărelele pe genunchii franțuzoaicei. De data aceasta, ea nu numai că emite tot felul de interjecții ale consternării și dezaprobării, dar se îneacă pur și simplu de indignare.

Li ridic fusta, delicat, și, cu un șervețel, îi șterg minuțios genunchii. Mă aștept să-mi dea cu laptopul în cap. Dar — surpriză, imensă surpriză — franțuzoica devine tandră și recunoscătoare. După îndepărtarea urmelor dezastrului, îmi oferă și mie un păhărel cu cafea, apoi un îndulcitor sub forma unei pastile, apoi consultanță tehnică pentru folosirea televizorului.

Dacă știam de la început...

10 aprilie 2009. Greșesc cei care pretind că blocurile de optzeci, o sută sau peste o sută de etaje din New York te fac să te simți strivit. Nici vorbă de așa ceva. Sunt nu doar cinci sau șase blocuri de acest fel, ci sute, compunând împreună o grandioasă *țâșnire* a materiei spre cer. N-ar fi exclus ca zeii să se considere sfidați de această cutezanță a oamenilor. Sentimentul meu nu este unul de strivire, ci de solidaritate umană, de elan, de încredere în cele mai îndrăznețe proiecte.

* * *

Ore în șir ne plimbăm prin Manhattan. Ori de câte ori vreau să o fotografiez pe Domnița, o surprind privind în sus. Toată viața mi-am dorit să o fac să înalțe astfel privirea, spre ceva dintr-un de admirație. Și iată că reușesc acum, cu ajutorul americanilor.

11 aprilie 2009. în New York totul funcționează, populația este mereu activă, viața are ceva trepidant. Metroul cu trei căi de dus și trei

de întors, adevărată autostradă subterană, limuzinele, frumoase și maiestuoase (n-am văzut niciun automobil de mic litraj), mașinile utilitare, autobuzele cu etaj, trenurile suspendate, ambarcațiunile de pe East River și de pe Hudson, avioanele și elicopterele (unele cu regim de taximetre) oferă spectacolul unei imense agitații ordonate. într-un poem despre cumințenie, Blaga spunea, emoționant, „toate stau la locul lor”. La americani toate se mișcă pe traiectoria lor, fără să se împiedice unele pe altele.

12 aprilie 2009. Prietenii mei din New York mă invită la restaurantul „Rasputin”, dintr-un cartier rusesc al metropolei. Pe mese se află un fel de schele de metal strălucitor, pe care farfuriile, aduse în flux continuu, se orânduiesc sub formă de etaje. Mănânc somon afumat de la etajul unu cu salată de crudități de la etajul trei. Mă întreb dacă nu se va alcătui până la urmă un zgârie-nori de mâncăruri.

Urmează un spectacol de dans-divertisment, foarte sexy, cu balerine formate la *Balșoi teatr* (așa se spune și cred că e adevărat, fiindcă dansează toate nu numai cu acel simț artistic specific rușilor, ci și cu un profesionalism desăvârșit). La sfârșit, ele coboară în ringul de dans al restaurantului și dansează și eu cu două dintre ele (succesiv). Sper că am fost, la rândul meu, la nivelul unui balerin de la *Balșoi teatr*.

13 aprilie 2009. Mergem, cu vaporețul, până foarte aproape de Statuia Libertății. Reușesc să-mi imaginez bucuria fără margini pe care o trăiau emigranții, veniți din locuri sumbre ale lumii, pline de restricții, când vedeau apărând în plină lumină această reprezentare de o măreție naivă a unui nou început. Ce frumos te primește America! Nu este vorba de o simplă acceptare, ci de o ospitalitate activă, de un îndemn: Fii bine venit! Hai să construim aici, împreună, ceva fără egal, hai să trăim frumos, hai să respectăm regulile nu ca să le respectăm, ci ca să ne simțim liberi! Nu contează de ce naționalitate ești, nu contează ce reștie ai, nu contează nici măcar trecutul tău, aici ești *ceea ce faci*

Acest mod de a-i primi pe nou-veniți se simte pretutindeni, nu numai în fața Statuia Libertății, ci și pe stradă, în magazine, în metrou. Aproape toată lumea te încurajează, te îndrumă dacă ai nevoie, îți acordă încredere.

15 aprilie 2009. Pe străzile New Yorkului sunt foarte mulți oameni urâți. Turtiți, deșirați, aduși de spate, crăcănați, cu fețe ca niște bidoane sau cu corpuri ca niște saci de cartofi. N-am văzut nicio femeie frumoasă după care să întorc capul (foarte bine, pentru că nici nu e voie să întorci capul după o femeie!). încrucișarea de rase despre care s-a vorbit ca despre o condiție pentru apariția unor exemplare umane armonioase n-a dat aici — cred — rezultate. Dimpotrivă. Dar newyorkezii, frumoși sau urâți, au aproape toți ceva dinamic și luminos. îmi place cum merg (altfel decât europenii): săltat, cu pași mari, cu vârfurile picioarelor îndreptate înainte, ca să ajungă cât mai repede acolo unde trebuie să ajungă.

* * *

Faptul cu adevărat regretabil este altul: că, atrași de bunăstarea americanilor, vin aici neisprăviți cu miile, de pe toate continentele, care fac repede copii, simulează că se integrează în societatea americană, obțin ajutoare sociale etc. etc. Nu este exclus ca în timp uriașa mașinărie a civilizației să se împotmolească în acest roi de lăcuste umane.

17 aprilie 2009. Pe aproape toate clădirile sunt arborate, dintr-un elan spontan al locatarilor, steaguri americane. Mă uit melancolic la cele cincizeci de stele (ce n-aș da ca și în România oamenii să aibă motive să fie mândri de țara lor!) și le dau altă semnificație decât aceea reală. Este vorba de... calitatea Statelor Unite. Dacă și țările ar fi clasificate așa cum sunt clasificate hotelurile — de una, două, trei, patru și cinci stele —, America ar putea fi considerată *o țară de cincizeci de stele*. Este de ajuns să privești New Yorkul noaptea, de peste fluviu, semnalizând din milioanele sale de lumini ca o gigantică navă cosmică, ca să consimți la această calificare.

19 aprilie 2009. într-un supermarket îți dai seama repede că americanii au regândit inteligent toate obiectele de care ne servim zilnic, că le-au reconfecționat într-o variantă mai practică, de la chiuvete la zăvoare și de la nasturi la râșnițele de cafea. Singurul raion care îi prezintă neajutorați este acela de elemente de decor. Când încearcă să-și „artisti-zeze” viața, americanii devin înduioșător-ridicoli, ca un copil fără voce care ar încerca totuși neconținut să cânte. Mă uit minute în șir la farfuriile de plastic pline cu struguri de material plastic, la ramele (pentru fotografiile de familie) de care stau agățați îngerași durdulii de ipsos, la fântânile arteziene miniamrale, de noptieră, prevăzute cu un fel de girofaruri.

— Vreți să cumpărați ceva? mă întreabă o vânzătoare amabilă.

— Doamne ferește! îi răspund (în gând).

22 aprilie 2009. Nu duc lipsă în America de literatură. Ca și în România, există și aici autori (românii!) care îmi dau cărțile lor cu dedicație. Am constatat însă că polițiștii americani nu prea sunt sensibili la frumusețea literară a unui text, mai ales atunci când el apare într-un document oficial. Am făcut această constatare încă de la sosire, pe aeroportul Ken-nedy, când, completând un formular, în loc să scriu adresa la care am să locuiesc în America, am scris, jucându-mă, că am să locuiesc în inima americancelor. Polițiștii mi-au explicat cu toată seriozitatea că, dacă nu pot indica o adresă adevărată, *street* și *number*, nu-mi vor permite să pășesc pe pământ american. Drept urmare, m-am conformat și, oftând adânc, am scris o adresă cu *street* și *number*.

20 mai 2009. Un cântec la modă, care poate fi auzit aproape peste tot în România (în case, în magazine, în autobuze) sună așa:

, J)e ce vrei să mă vezi/ Rătăcind printre străzi/ Ca un vagabond?//
De ce vrei să îmi iei/ Visele și să pleci?// Sunt doar un om/ Ce te iubește enorm."

Înțeleg că versul al doilea trebuia să aibă neapărat șase silabe, ca să nu șchiopăteze melodia, și că textierul a fost nevoit să lungească prima variantă care i-a venit probabil în minte — „Rătăcind pe străzi”. Dar nu înțeleg de ce soluția aleasă a fost una în dezacord cu firescul limbii române: „Rătăcind printre străzi”. Cum să rătăcească cineva *printre străzii*! Poate mergând pe case...

I-aș recomanda autorului să revină asupra creației sale, completând *altfel* versul al doilea cu o silabă, de exemplu cu un cuvânt monosilabic, de genul *trist*, *calm*, *gol*, *chel*, *ud*, *surd* („Rătăcind trist pe străzi” etc). În rest, n-ar trebui să renunțe la nimic din nemuritorul său text.

21 mai 2009. Sunt la Sibiu, unde se lansează noua mea carte. *Cum te poți rata ca scriitor*. Nu este vorba — cum ar fi înclinați să creadă adversarii mei literari — de o confesiune! Prezint cititorilor, de data aceasta, nici mai mult, nici mai puțin decât 250 de cărți proaste, apărute în ultimii ani. Mă folosesc și de numeroase citate, de un umor involuntar irezistibil. El compun un *spectacol al prostiei*, în formele ei cele mai expresive. Nu întâmplător, lui Ion Caramitru i-a venit ideea să facă, plecând de la cartea mea, un recital de poezie proastă. Mi-l închipui recitând solemn, acompaniat la pian de Johnny Răducanu, versuri de genul:

„gâtul ei era prea lung/ se absteâgea pătrunsul de scuze/ revivalismul marasmei pe scurt/ edace iubirea serii/ în coastele incontumabile ale durerii/ înghețatul periplu/ sau dansul țipătului tău în iglu/ dedublarea psi-hoimpresiei iubitei/ pletele ferestrei se subsumau/ în ispite/ admonestare fatidică a nimbului cifru/ în coastele ilustrative te intru/ împrăștiere ierarhică pentru înghițitorul de pantă/ cetatea de clipe devine o altă/ imaginar rânduie în exorcismul ideii/ expurgă tabuul deschiderii cheii". (Florin Țupu);

„dar montând pe un monticul/ monahala monarhie/ — monobloc monumental -/ ce s-a monolitizat/ monocerii lui *liberusi* — monadele monarhiei — / au montat monosilabe/ în monturi de monograme/ monotip de monoftongi/ monolitic — monolingv -/ c-un tot monofonema-tic// și-astfel au monetizat/ nu montaju-n monorime/ ci «monturi» monosilabe-n/ monumente monoxile" (Emil Stănescu);

„Cu sudoarea frunții și cu brațe tari,/ De la Cernavodă până la Agigea,/ Construiau în arșiți bravii militari,/ «Epocii de Aur» îi zideau «Efigia»! /.../ Prin tot ce-ai pățimit și făurit,/ Popor reînviat, trăi-vei în istorii.../ Pierit-a Ceaușescu, cu visul împlinit,/ Jertfindu-se, ca toți cutezătorii!" (Florin Iordache).

1 iunie 2009. O nouă ediție din „Ora de literatură" la Biblioteca Națională. De data aceasta le vorbesc elevilor despre Ana Blandiana. Le-am rezervat și o surpriză: în sală apare Ana Blandiana însăși, ca... material didactic pentru lecția mea! E frumoasă, ca întotdeauna, și iradiază bunătate.

Mă impresionează prăpastia — aproape că o văd concret și simt că ameteșc — dintre noi, cei care am trăit o parte din viață în timpul comunismului, și tinerii din fața noastră, născuți toți *după* 1989. Evocându-și copilăria. Ana Blandiana menționează faptul că tatăl ei, preot, se afla, în acei ani, în închisoare. Niciun elev nu are în minte ideea de deținut politic. Se uită toți ciudat la poetă, ca la fiica unui infractor.

10 iunie 2009. în perioada de aproximativ zece ani în care am lucrat la *Istoria literaturii române contemporane*, am aflat foarte multe despre literatura română contemporană. în cei aproape patru ani de la apariția cărții, am aflat, urmărind reacțiile din presă, foarte multe despre mine. Sunt, după cum reiese din diverse pamflete, cu totul altfel decât credeam. Am crezut o viață întreagă că sunt cordial, bine intenționat și chiar agreabil. Mi se comunică acum, cu o întârziere care face totul ireparabil, că sunt de fapt odios.

„Sub aspectul său rușinos, de fată mare — afirmă Grid Modorcea, în «Literatorul» —, elefântelul [adică eu, Alex. Ștefănescu] e un bețiv și un mâncău polifemic. Păi altfel cum ar fi putut el, lipsit total de aptitudini autoritare, să crească în ochii contemporanilor?!"

în realitate, sunt un mâncău polifemic, dar nu și un bețiv. Dacă încep vreodată o sticlă de whisky, o termin cam în doi-trei ani.

Radu Cemătescu — în „Banatul montan" — își închipuie cum anume gândesc eu: „Frate, oricine e liber să se scandahzeze, dar să mă cumpere! Căci poate, cine știe, mai apare și o a doua ediție revizuită... Cam ăsta e sloganul cu care istoricul nostru își salută acum detractorii în birtul de la Uniunea Scriitorilor."

în realitate, eu nu pot fi văzut *niciodată* în birtul de la Uniunea Scriitorilor, pentru că pur și simplu nu-l frecventez.

în „Cuvântul", Paul Cemat scrie:

„Ion Cristoiu — vechiul tovarăș de la «SLAST» și «Zig-Zag» — este celebrat ca fiind «prozator până și în gazetărie»".

în realitate. Ion Cristoiu mi-a fost tovarăș la „SLAST", dar nu și la „Zig-Zag".

în scrisoarea-blestem. Ionel Bandrabur face o presupunere în legătură cu motivul pentru care nu l-am prezentat în *Istorie*:

„De ce? Pentru că nu m-am abonat la revista „Flacăra" (așa cum mi-ai cerut), deoarece pensia pe care o aveam atunci (pensie de profesor cu jumătate de normă) abia îmi ajungea pentru hrană? Acesta să fie motivul dizgrației?"

Abia acum îmi aduc aminte că l-am îndemnat cândva pe Ionel Bandrabur să se aboneze la revista „Flacăra" (era pe vremea când aveam o rubrică de „poșta redacției" în „Flacăra" și corespondenții mei, printre care și Ionel Bandrabur, se plâneau că nu găsesc revista la chioșcuri).

Dar i-am îndemnat pe mulți să se aboneze și nici prin cap nu mi-a trecut vreodată să mă... răzbun pe cei care nu mi-au urmat îndemnul.

în „Spiritul critic", Grigore Faustocea, referindu-se la cronica scrisă de Dan C. Mihăilescu despre cartea mea în „Idei în dialog", afirmă:

„Criticul a cântărit-o mai întâi pe basculă, găsind că trage 3,8 kg, adicătelea cam cât un nou-născut din părinți bine hrăniți."

Apreciez subtilitatea glumei cu bascula. Dar știu sigur că volumul cântărește, în realitate, 2,950 kg și nu 3,8.

Ștefan Borbely — în „Observator cultural" — se arată foarte nemulțumit de tot ce am scris vreodată, nu numai de *Istorie*. Aprecierile lui

la adresa mea sunt de acest fel: [autor de] „foiletoane scrâșnit-sintetice”; „locotenent servil, dintotdeauna, al lui Nicolae Manolescu, într-o formulă redacțională în care Eugen Simion, Mircea Iorgulescu, Gabriel Dimisianu și alții îl împingeau întotdeauna într-un fundal personal cenușiu”; „în spatele stilului sprintar ideile erau, totuși, foarte puține”; „frustrat belicos, monoman și monolitic, complet lipsit de simțul ridicolului sau de autocenzură, a cărui voluptate de a administra lovituri pe sub centură este de-a dreptul paranoică”.

În mod curios, având această părere cu totul nefavorabilă despre mine. Ștefan Borbely mi-a trimis în repetate rânduri, de-a lungul anilor, cărți ale sale cu dedicații mai mult decât măgulitoare. O reproduc pe cea mai scurtă (de pe pagina de gardă a volumului *Grădina magistrului Thomas*, apărut în 1995): „Domnului Alex Ștefănescu, întreaga admirație a lui Ștefan Borbely. Cluj, 30 mai 1995). Cum poate cineva să-l admire pe un autor de foiletoane scrâșnit-sintetice, locotenent servil, cu idei puține, frustrat belicos și complet lipsit de simțul ridicolului?

În „Tribuna”, Laszlo Alexandra clamează: „îndată după triumful lui Emil Constantinescu în alegerile din 1996, textierul [adică eu, Alex Ștefănescu] ne-a dezvăluit că l-a iubit din totdeauna pe acesta și cauza lui, ba chiar că și-ar da și viața pentru el/ea. De ce atât de târziu? De ce doar după alegeri, nu și înaintea lor? Se preconiza firește deschiderea sezonului la plăcinte...”

Nu neg că am mâncat (și) plăcinte la recepțiile date la Palatul Cotroceni de Emil Constantinescu. De fapt, nu plăcinte, ci plăcintele, cu mult sub așteptările mele de bucovinean obișnuit cu generoasele „plăcinte cu poalele-n brâu”. Dar nu este adevărat că l-am susținut în scris pe Emil Constantinescu abia după alegerile din 1996. L-am susținut încă din 1991, când a început să se afume pe scena vieții pohtice.

În „Suplimentul de cultură”. Carmen Mușat, care pare obsedată de mine, răbufnește din senin, pe la mijlocul unui articol teoretic-morali-zator, trezindu-l pe cititorul care tocmai ațipise:

„Un veritabil cocktail Molotov în spațiul cultural îl reprezintă combinația între incompetență și resentiment. Cel mai bun exemplu de cum poate mutila un astfel de melanj devastator istoria literaturii contemporane este chiar monumentalul volum semnat de Alex Ștefănescu, de care autorul este extrem de mândru.”

De unde știe Carmen Mușat că sunt mândru? În realitate, mi-e o rușine groaznică și mă simt infinit vinovat. Dar cum pot să-mi mai repar

greșeala? Pot doar să promit că altă istorie a literaturii române n-o să mai scriu.

Dacă sunt mândru de ceva, sunt mândru de faptul că sunt contemporan cu Carmen Mușat. Agățat, ca o scamă netrebnică, de poala rochiei ei, voi rămâne poate și eu în amintirea generațiilor viitoare.

12 iunie 2009. Două dintre cele cincisprezece cărți pe care le-am publicat până în prezent — *Istoria literaturii române contemporane* și *Cum te poți rata ca scriitor (250 de cărți proaste)* — mi-au adus nenumărați dușmani. Citind-o pe prima, mulți autori s-au înfuriat constatând că nu figurează în ea. Citind-o pe a doua, alți autori (sau poate aceiași) s-au înfuriat constatând că figurează în ea.

Reacțiile la cartea mea (bună) despre 250 de cărți proaste sunt acum în plină desfășurare. Primesc, printre altele, și amenințări cu moartea, dar chestia asta nu mă sperie. Mizez pe faptul că, așa cum n-au talent literar, autorii în cauză n-au nici talent de asasini.

23 iunie 2009. Plec în Anglia. Pe aeroportul Otopeni trebuie, ca și atunci când am plecat în America, să mă descalț, pentru controlul anti-tero. Îmi scot pantofii, fără să mă aplec (așa cum o mână spală pe alta, un picior descalță pe altul), dar când vreau să mi-i pun la loc trag greșit de șireturi și le încălesc rău de tot. Mă enervez și smucesc la întâmplare, când de un fir, când de altul; cu fiecare nouă smucitură le înnod și mai tare. Transpir, mi se duce naibii toată buna dispoziție. Se apropie momentul imbarcării, iar eu nu pot să mă încălț. Nu ar fi exclus să pierd plecarea în Anglia din cauza blestematelor de șireturi.

O domnișoară blondă și pistruiată se apropie surâzătoare de mine și se oferă să mă ajute. În timp ce, cu delicatețe și pricepere (ca și cum asta ar fi profesia ei, descâlcitoare de șireturi), desface complicatul nod, mi-l închipui pe Daniel Cristea-Enache comentând întâmplarea: „Poftim, ăsta e mult trâmbițatul succes la femei al lui Alex Ștefănescu!”.

* * *

Drumul de la Londra la Oxford (unde am să locuiesc timp de o săptămână) îl fac cu o mașină condusă de M.M., cunoscut specialist englez în limbi romanice. Peisajul seamănă cu cel din zona Suceava — Rădăuți. Pante și serpentine line, dealuri împădurite, pajiști cu iarba aplecându-se la fiecare întoarcere a vântului (act de supunere din partea ierburilor umilitor, mai degrabă tandru și ironic). M-aș culca fericit pe unul dintre dealuri și, privind norii alunecători de pe cer, aș lăsa fumicile să mi se suie pe mâini și pe față, așa cum făceam în adolescență, în împrejurimile Sucevei. Peste tot,

exact ca în Bucovina, sunt turme de oi. Oile de aici par mai... civilizate, nu degeaba respiră aerul din apropierea unuia dintre cele mai faimoase centre universitare ale lumii. Nimeni nu le obligă, ca la noi, să stea grupate, se risipesc pe suprafețe imense, dar când termină de păscut se constituie din nou într-o turmă și se pregătesc de înnoptat. Îți vine să crezi că ciobanul lor — invizibil și neajutat de câini — le face să se adune apăsând pe o telecomandă.

24 iunie 2009. Mi s-a pus la dispoziție o casă întreagă, cu grădină, dintr-o mică localitate apropiată de Oxford, Kidlington. Proprietarii ei, amândoi medici, români la origine, au plecat azi-dimineață în România, în concediu, și, cu multă timiditate, la despărțire, m-au rugat să ud în lipsa lor grădina. Am simțit impulsul să sar în sus de bucurie, dar m-am abținut. Pe vremea când nu aveam eu însumi grădină, îi *imploram* pe cei care aveau, pe Petie Sălcudeanu, printre alții, să mă lase să le ud eu florile și zarzavaturile, măcar o dată pe săptămână.

În grădina de aici, mică, o biată fâșie dispusă de jur-împrejurul unui teren de 500-600 de metri pătrați, acoperit cu un gazon tuns drastic (dar amestecat, din fericire, cu trifoi, ceea ce îl face mai plăcut la atingere), sunt tiandafiri, mahonia, petunii, hibiscus, mușcate, dar și mărar, pătrunjel, ridichi, roșii, varză, leuștean. Există chiar și căpșuni, cu stoloni întinși în toate direcțiile și cu fructe nenumărate, ascunse sub frunze.

Înainte de a desfășura furtunul și a începe să ud, știâng căpșuni. Ridic ramificațiile fiecărei plante și scot la lumină ciorchini de fructe mari și roșii. Spre deosebire de atâția români care culeg căpșuni în Spania, eu culeg căpșuni în Anglia.

Mă scald în ciripit de păsări și zumzet de albine. Păsările ciripesc la fel ca în România. Zumzetul albinelor este și el identic cu cel al albinelor de la noi. Numai oamenii vorbesc, chinuindu-se, altă limbă decât româna.

25 iunie 2009. Ce bine finisați sunt oamenii de aici! Și ce riguros sunt reglementate relațiile dintre ei! Fiecare știe exact ce trebuie să facă în fiecare situație. Nu se înregistrează aproape niciun gest imprevizibil. Și nici momente de efuziune decât acelea de multă vreme ritualizate și însoțite de cuvintele-refren ale vieții de fiecare zi: *thank you* și *sorry*. Această standardizare face existența sigură și comodă. Este adevărat, și puțin cam plicticoasă. Iar în situațiile ieșite din comun iese la iveală o anumită ineficiență a politetii.

Eram la un restaurant împreună cu o familie de englezi, soțul, soția și băiețelul lor, de unsprezece ani. În restaurant funcționa un aparat de aer

condiționat, care producea minunate valuri de răcoare, în tip ce afară erau 30" C, temperatură considerată catastrofală în Anglia (în România, abia peste 35"C încep văicărelile). La un moment dat, băiețelului, care purta un tricou cu mâneci scurte, i s-a făcut frig. Am vrut să-i dau haina mea, dar mama lui s-a opus, folosind prilejul și pentru a mă mai iniția în stilul de viață englezesc.

— în Anglia, n-ai voie să dai altcuiva să folosească un obiect intim de-al tău.

— în cazul ăsta, dați-i șalul dv.

— Este tot ceva intim.

— Dar sunteți mama copilului.

— Nu contează.

Am chemat-o pe chelneriță și am rugat-o să aducă ceva de îmbrăcat. S-a uitat speriată la mine, a alergat la șeful de sală și s-a sfătuit cu el și, întorcându-se, mi-a spus cerându-și scuze că n-au așa ceva.

— Dacă n-aveți o haină, aduceți orice altceva, o față de masă, o perdea. ..

Cu asta am speriat-o și mai tare. Până la urmă, șeful de sală a găsit soluția: a închis aparatul de aer condiționat.

P.S. Voiam să nu mai spun cum s-a încheiat povestea, ca să nu par un fanfaron. Totuși, nu mă pot abține: când șeful de sală a oprit aparatul de aer condiționat, clienții de la mesele din jur m-au aplaudat.

26 iunie 2009. Sunt invitat să iau masa la Colegiul Trinity din Oxford, într-o sală folosită în acest scop din 1524. Din 1524! întreb dacă și mâncarea datează de atunci și, spre surprinderea mea, cei prezenți izbucnesc în râs. Mi-era teamă că se vor supăra... în schimb, mi se pare că se uită la mine încruntați la sfârșitul mesei, când așez pe platoul complet golit cuțitul și furculița încrucișate. Cine știe ce semnificație o fi având pentru ei...

27 iunie 2009. Douăzeci și cinci de profesori evaluează cunoștințele și capacitatea de a gândi pe cont propriu a șaisprezece studenți. Iar evaluarea durează o săptămână. Lucrurile acestea nu se petrec în România (precizare inutilă), ci în Anglia (la același Colegiu Trinity). Unii dintre profesori nu pot adormi noaptea, obsedați de gândul că n-au evaluat cu maximă precizie lucrările tinerilor.

Îl întreb pe M.M., care face parte dintre examinatori, de ce este nevoie de o asemenea mobilizare de forțe pentru a pune niște biete note, pe care, în România, le-ar putea pune și un singur profesor, fluierând, în două-trei ore.

întrebarea mea aproape că îl indignează. Dar fiind pohti-cos, îmi răspunde calm:

— Pentru că este vorba de destinul unor tineri.

O evaluare făcută la Oxford reprezintă o garanție recunoscută oriunde în lume. Sunt tentat să simulez naivitatea și să-l întreb, provocator, pe interlocutorul meu de ce nu le dă automat note mari studenților, dacă îl interesează soarta lor. Dar știu ce mi-ar răspunde (și mi-e teamă

că nici calmul lui englezesc nu este inepuizabil): o supraevaluare poate crea cândva situații dramatice, ca și o subevaluare.

28 iunie 2009. E duminică. Ziua de azi mi-o petice în întregime la Londra. Steagul arborat pe frontispiciul Palatului Buckingham anunță că regina e acasă. Dar am înțeles asta *înainte* de a vedea steagul. I-am studiat atent pe englezii dintr-un pub: își sorbeau berea liniștiți, cu aerul că totul e în ordine. Se citea pe chipurile lor că regina e acasă.

* * *

Am văzut Palatul Parlamentului, picturi de Tizian și Rembrandt, statuia lui Oliver Cromwell, ceremonia organizată cu prilejul unei sărbători religioase indiene, clădiri, clădiri, clădiri... neclintite de sute de ani (într-o țară în care nu au loc cutremure). Acum stau pe o bancă în St. James Park, încercând să-mi ordonez impresiile. La ora 22 abia începe să se lase întunericul. Mă simt singur. Mi-ar plăcea ca una dintre englezoaicele care tiec pe alee prin fața mea să se oprească și să ia loc pe bancă (de asta și stau la extremitatea băncu, ca să las cât mai mult loc liber — e o invitație mută pe care o adresez tuturor ttecătoarelor). Nu se oprește niciuna.

29 iunie 2009. Sunt din nou la Oxford. Vizitez Christ Church College și Bodleian Library. Totul îmi provoacă admirația, dar și o stranie melancolie. Este ca și cum aș fi trăit cândva, înti-o altă viață, în aceste locuri.

* * *

Câtă vreme tiaversează Oxfordul, Tamisa poartă alt nume, Isis. Apoi, la ieșirea din oraș, redevine Tamisa. Este ca și cum, copleșită de respect, ar adopta, pe teritoriul celebrului centru universitar, un nume de gală. Mă simt și eu copleșit de respect și mă gândesc ca în perioada cât mă aflu la Oxford să adopt alt nume decât cel sub care sunt cunoscut. N-o fac, dar folosesc într-un fel ideea. Impresiile de călătorie pe care le trimit, printr-un e-mail, la „România literară”, le intitulez *Eu și Tamisa în trecere prin Oxford*.

14 iulie 2009. Sunt pe masa de operație, întins pe spate, cu o mască albă pe cap care îmi lasă liber doar ochiul stâng. Voi fi operat de cataractă,

de doctorul Călin Tătaru (ce om! iradiază căldură sufletească și inspiră încredere), ca și acum patru ani, când m-a operat la celălalt ochi.

O asistentă îmi spune, în tip ce îmi fixează pe globul ocular un „dis-lanțier de pleoape”:

— Vă urmăresc emisiunile de la TVR Cultural...

— Sunt flatat, bâigui eu, intimidat de framusețea ei, imaginându-mi cum arăt acum, cu un singur ochi vizibil, și acela holbat.

— .. .Da, le urmăresc, și sunt mândră când văd cum vă sclipește cristalinul artificial pus de noi.

îmi vine să izbucnesc în râs. îmi aduc aminte că mi s-a mai întâmplat ceva asemănător. Frizerița de pe Calea Moșilor la care obișnuiam să mă tund mi-a spus într-o zi, în timp ce lucra de zor la părul meu, că abia așteaptă să mă vadă la televizor cu tunsoarea făcută de ea. Iar croitorul meu preferat, domnul Mița, mi-i explicat că, la ultima emisiune a mea pe care o văzuse, arătam mult mai bine decât de obicei pentru că îmbră-casem costumul croit de el.

Până și o frumoasă blondă m-a asigurat că, după o întâlnire cu ea, aveam la televizor o figură... Dar aceasta este altă poveste, pe care am s-o consemnez într-un jurnal și mai secret decât acesta.

15 iulie 2009. în această dimineață mi se va scoate pansamentul de la ochi. Ce bine ar fi să fi reușit operația și să văd! Cu puțin noroc, aș putea să mai trăiesc șapte-opt ani și să-mi scriu cărțile pe care n-aș vrea să mor fără să le scriu.

în dmm spre clinică (sunt în mașină cu Domnița și cu șofeml nostm) mă gândesc la dezastml corpului meu și mi se face milă de el ca de o ființă distinctă de mine. Ce moment de glorie a cunoscut acest corp pe vremea când aveam doi-trei ani! Mama îl cerceta cu dragoste și grijă, bucățică cu bucățică, îl spăla, îl alinta, îl pudra, îl ferea de căzături și de frig, îl proteja de lumina prea bratală a soarelui, îl elibera cu infinită delicatețe din strâmtoarea unor haine. Cea mai mică tăietură sau înțepătură, cea mai inofensivă roșcată, cea mai insignifiantă deviere a unui dinte de lapte o alarmau ca apropierea unei furtuni.

A mai fost, apoi, un moment de glorie, al doilea și ultimul, în tinerețe când corpul meu a avut parte de idolatria unor femei tinere, dispuse să îngenuncheze în fața lui, să-i sărute prelung, insinuant, fiecare centime-tm pătrat, să-l lustruiască cu pletele lor.

Iar după aceea... După aceea a început dezastml. Treptat, corpul meu a căzut în paragină, dar nimănui nu i-a mai păsat de asta. Nici măcar mie.

S-a umflat, s-a descompus, s-a încovoiat, s-a acoperit de tot felul de pete, s-a scorojit, a ajuns în cele din urmă o mină. Acum și dacă mi-ar cădea câteva degete de la mâini sau de la picioare, pe stradă, nu m-aș mai apleca să le ridic.

Văd surprinzător de bine! Văd ca în prima tinerețe! Le dau telefon colegelor de la redacție și le spun:

— Sunteți în mare primejdie! Mereu vă spuneam că sunteți frumoase, dar vă vedeam ca prin ceață! A venit momentul adevărului. Am să aflu, în sfârșit, dacă sunteți cu adevărat frumoase sau nu.

16 iulie 2009. în drum spre redacție, primesc un telefon de la una dintre fetele de la computer:

— Ne-am pregătit. Ne-am fardat, ne-am coafat, ne-am pus bluze frumos colorate, dar tot avem emoții... Să fiți indulgent cu noi!

19 iulie 2009. Măine e ziua de naștere a lui Adrian Păunescu; el și-o sărbătorește azi (fiindcă e duminică). Curtea din fața vilei lui de pe stiața Dionisie Lupu e plină de invitați, care stau la mese încărcate de bunătăți. La una dintre mese ne aflăm eu, Domnița, Adrian Cioroianu și Eugen Simion. Adrian Cioroianu, bine făcut, inteligent și mai *aies firesc* ne vorbește, cu o competență care ne impresionează, despre politica (atât de greu descifrabilă pentru noi, neinițiații) dusă de Rusia după 1989. Eugen Simion, distins ca întotdeauna, ușor absent, este grav afectat, deși din demnitate nu vrea să arate, de atacurile la adresa lui pe tema publicării ediției anastatice a manuscriselor lui Eminescu. Ceea ce i se întâmplă este, într-adevăr, o crimă morală. în loc să fie omagiat pentru că a reușit să ducă la bun sfârșit, într-un mod admirabil, o acțiune culturală importantă — multiplicarea celor 14 000 de pagini ale manuscriselor eminesciene —, este criticat cu vehemență și chiar denunțat (pentru risipirea banilor publici).

Fiecare dintre invitați rostește câte un toast. Eu citesc un poem pe care l-am compus aseară, pentru sărbătorit. Am succes cu strofa: „Nu vrea să divizăm vreodată/ Pământul nostru românesc,/ Mulți unguri nu îl au la suflet,/ Dar unguroaicele-l iubesc.”

Adrian Păunescu, melancolic, cu o voce de om obosit, are totuși umor și spontaneitate în replici. Remarc faptul că a pus la loc sigur hârtia cu versurile mele și îl tachinez:

— Ți-e teamă de rivalitatea cu mine, ca poet. De aceea ai ascuns poemul.

Răspunsul vine prompt:

— Poate că vreau să-l rescriu...

Domnița, ca de obicei, ține cu el și râde din toată inima. 21 august 2009. Sunt la mare, pe o plajă (plină de sfărâmături de scoici) de la Jupiter. La greutatea mea (și la finețea piehi de pe tălpile

picioarelor!), fiecare pas pe care îl fac este un chin. Dar și mai cumplită devine suferința când intru în mare. Pe fundul apei sunt atât de multe pietre colțuroase, încât formează o pardoseală a calvarului. Parcă mă aflu în Infern și înaintez spre tronul de smoală fumegândă al lui Scaraoțchi. Pășesc cu infinite precauții. Pipăi cu vârful piciorului, meticulos, zona din fața mea, până găsesc printre vârfurile tăioase un loc relativ neted, îmi fixează talpa acolo și ridic, cu aceeași băgare de seamă, celălalt picior, în timp ce valuri mici și furioase încearcă să-mi strice precarul echilibru. Din când în când chiar mă dezechilibrez și bălângănesc speriat din mâini ca să îmi regăsesc verticalitatea. Ar fi groaznic să cad pe colții de piatră din apa nu mai adâncă de o palniă, în comparație cu care patul cu cuie al unui fahir pare catifelat.

Domnița, rămasă pe mal, se amuză pe seama mea:

— Parcă ești la prima lecție de balet.

Asta îmi mai lipsea, să râdă de mine. M-aș îiitoare pe mal, dar ar însemna să mă declar învins. Cu eforturi supraomenești, mai înaintez cu un pas. Din largul mării, veselă, șiroind de apă, își face apariția o tânără doamnă care, după ce renunță să mai înoate, se ridică în picioare și vine fără dificultate spre mine. Nu pare deloc incomodată de pietrele cu muchii tăioase.

— Domnul Alex Ștefănescu! exclamă ea cu entuziasm. V-am recunoscut!

Mă clatin, sunt gata-gata să cad și, ca să mă redresez, îmi fixează piciorul într-un loc necercetat. Chiar acolo se află niște sfărâmături de stâncă ascuțite. îmi vine să urlu de durere, dar mă abțin. Tânăra doamnă se apropie tot mai mult:

— V-am văzut ieri la Târgul de Carte de la Mangalia, la lansarea cărții dumneavoastră. *Cum te poți rata ca scriitor*. Mi-ați dat și un autograf. V-aduceți aminte?

— Cum să nu..., bâigui eu, străduindu-mă să-mi compun o figură surâzătoare. O femeie frumoasă ca dumneavoastră nu poate fi uitată.

— Nu sunt chiar așa frumoasă, spune ea alintându-se.

Pietrele mă înțepă cumplit în tălpi, privirea ironică a Domniței de pe mal mă urmărește nemiloasă, tânăra doamnă din fața mea are aerul că mă va ține încă mult timp de vorbă.

Doamne, ajută-mă să ies din situația asta! Fie-ți milă de mine, salvează-mă!

Dar Dumnezeu are probabil căști în urechi, o ascultă pe Madonna și nu dă niciun semn că mi-ar fi auzit implorarea.

22 august 2009. Am găsit o altă plajă, ceva mai prietenoasă. Stau întins pe spate și privesc, extatic, cerul. Pe la câteva sute de metri înălțime ttece un avion mic, de modă veche, cu aripi duble, care trage după sine un banner. Inscripția este greu descifrabilă, din cauza ornamentării excesive a literelor. Ce mod ineficace de a face reclamă! La un moment dat, mi se pare că deslușesc îndemnul: „Citiți *Istoria critică a literaturii române* de Nicolae Manolescu!“. Mă ridic repede în picioare (atât cât pot eu de repede), îmi duc mâna streășină la ochi, ca să mă conving că am citit corect, dar între timp avionul s-a îndepărtat prea mult și nu mai văd deloc scrisul.

23 august 2009. „Douăzeci și tiei august/ Libertate ne-a adus!“ Asta se scanda de 23 august, în timpul comunismului. Ne-a adus libertate pe dracu! Dar la ce ajută să mă mai gândesc tocmai acum, sub soarele generos, la ttecuit? îmi scot gândul supărător din minte, așa cum scoți o musculiță din ochi.

Chiar lângă mal, pe apa calmă, se zbenguie grațios cinci lebede. Mai mulți turiști le fotografiază, căutând unghiurile cele mai potrivite, cu seriozitatea unor profesioniști. Copiii încearcă să le atingă, dar ele se eschivează, fără să se sperie. Una dintre lebede mănâncă biscuiți, unul câte unul, din mâna unui tânăr. Fiecare biscuit îl înșfacă rapid, ca și cum ar
am

prinde un pește în mișcare. Apoi îl lasă pentru o clipă în apă (la înmuiat?!) și îl recuperează de acolo, la fel de repede.

Toate mișcările pe care le fac lebedele, chiar și cele prozaice (cum ar fi scărpinatul cu ciocul între penele de pe piept) sunt de o desăvârșită eleganță. Ca și corpul lor, aceste mișcări oferă imaginea unui joc de curbe largi, trasate de un compas divin.

Frumusețea nepământească a lebedelor îi intimidează pe oameni. Sunt printre ei — slavă Domnului — destui mitocani și totuși nimeni, dar absolut nimeni nu le bruschează în vreun fel, nici măcar nu le adresează o expresie injurioasă.

Așa cum aricii se apără cu țepii lor, lebedele se apără cu frumusețea lor.

28 august 2009. E din nou la modă, cred, pânza topită. Văd pe stradă multe doamne și domnișoare cu haine din această țesătură diafană. Femeile

cu sâni frumoși și cu bluze din pânză topită sunt foarte, foarte, foarte atrăgătoare.

Pe vremuri, tânăr fiind, compusesem un distih: „Pânza topită/ Mă duce-n ispită.”

Acum, la bătrânețe, când singura plăcere practicabilă a rămas pentru mine mâncatul, mi s-ar potrivi alte două versuri: „Brânza topită/ Mă duce-n ispită.”

2 septembrie 2009. O domnișoară de douăzeci și cinci de ani, R., frumoasă, naiv-politicoasă îmi povestește o întâmplare plină de grație din viața ei. Încă de când era copil — îmi explică ea — a regretat că nu are părul ondulat, așa cum îl au ambii ei părinți. Nu voia să-l încrețească punându-l pe moațe sau folosind drotul, singura variantă acceptabilă pentru ea ar fi fost cârhonețarea naturală, pe care însă o ratase. Se uita de multe ori în oglindă la părul bogat, pe care îl purta lung până la fund, constata că e mătăsos și... ofta.

Dar asta numai până de curând, când (vrând să nu pară provincială, presupun eu) a hotărât să se tundă. Miracol! După ce foarfecă bine ascuțită a coaforului a retezat nemiloasă pletele (mi-am imaginat scena și m-am simțit zguduit, ca la vederea unei execuții), părul rămas netăiat s-a ridicat și s-a ondulat singur.

A înțeles, cu acest prilej, că ea are, de fapt, părul cârlionțat din naștere, dar lungimea lui îl făcea să atârne greu și să stea întins!

Suntem într-o grădină de vară, scăldați în lumina de toamnă, iar eu mă uit vrăjit la tânăra care se topește de bucurie, îngustându-și ochii și lăsându-și capul pe un umăr, în semn de răsfăț. Părul închis la culoare,

elegant ondulat, lung până la baza gâtului, îi îmbracă într-adevăr frumos chipul. Ce minunat secret mi s-a încredințat! Mă simt vinovat față de bărbatul tânăr care o va iubi (dacă nu cumva există un deja un asemenea bărbat) și care, din cauza inconsistenței vârstei lui, nu va fi în stare să trăiască reveria melancolică pe care o trăiesc eu acum.

21 septembrie 2009. Am în grădină un arici! L-am descoperit azi, plimbându-mă printre pomi, după ce lucrasem aproape șase ore la calculator. Tocmai ieșise de sub jnepenișul din mijlocul gazonului dintre casă și gardul de la stradă. Mergea tacticos pe iarba tunsă scurt. Am alergat ca să-l văd înainte de a se ascunde, iar el a rămas încremenit și l-am putut studia în liniște.

E un arici mare, bătrân și bun la suflet. Are țepii scorojiți și parțial albiți de trecerea anilor. Deși stăteam aplecat și l-am examinat de la

jumătate de metru, nu s-a închis cu totul în el însuși. Mă examina și el, de jos în sus, ținând întors spre mine botișorul subțire și lung, cu ochi mici. Abia când l-am mângâiat pe țepi, și-a retras râțul delicat în fortăreața lui de sulite miniaturale și jerpelute, fără să-i pese dacă face asta destul de repede. Mi-am dat seama că, din cauza vârstei, este blazat și că se apără fără convingere, doar ca să respecte obiceiurile aricilor.

Ce drag îmi e! De când am aflat de existența lui, mă simt, aici, mai în siguranță.

Indice de nume

Adam, Dinu 11, 52, 93

Adameșteanu, Gabriela 16, 116, 117

Agathon, Dan Matei 28, 90

Agopian, Ștefan 255, 374

Albulescu, Mircea 82

Alexandru, Ioan 15, 94

Alexandru, Laszlo 384

Almășan, Marina 356, 357

Ana, Regina 8, 70

Andreescu, Gabriel 86

Andrei, Ștefan 346

Andronescu, Ecaterina 357
 Arcade, L.M. 21, 22
 Arion, George 318, 373
 Astaloș, George 17
 Atanasiu, Alexandm 16
 Avramescu, Lucian 229
 Badea, Alexandm 55
 Balacciu, Jana 303
 Banciu, Carmen Francesca 12
 Bandrabur, Ionel 383
 Barbu, Mihai 324
 Bădan, Mariana 229
 Bălăiță, George 212
 Bălănescu, Simona 100, 196
 Băsescu, Traian 14, 16, 95, 139,
 140, 141, 142, 159, 185, 229,230,
 265, 310, 325 Becah, Gigi 280, 281, 287, 288 Bittel, Adriana 371
 Bivolam, Gregorian 86 Blandiana, Ana 11, 94, 139,199,
 272, 331, 332, 333, 334, 375, 382 Boldur-Lătescu, Anca 319 Borbely,
 Ștefan 384 Breban, Nicolae 191, 212, 351, 352 Bmmara, Emil 77, 114, 235,
 318,
 323, 365 Bubenek, Șerban 342 Buzura, Augustin 77, 212, 243, 344
 Calotă, Emil 231
 Caramitm, Ion 55, 84, 103, 104, 176, 177, 181, 202, 227, 231, 272,
 282, 310, 324, 382
 Cazimir, Ștefan 84
 Cărtărescu, Mircea 112, 149
 Ceașescu, Elena 8, 224, 225
 Ceașescu, Nicolae 8, 15, 44, 48, 54,59,70,92,94,99,116,125,
 126,131, 135, 143, 160, 172, 224, 225, 247, 248, 275, 278, 279, 289, 290,
 296, 321, 336, 349, 354, 382
 Cemat, Paul 238, 383
 Cemătescu, Radu 383 -
 Chifu, Gabriel 285, 384
 Cimpoi, Mihai 285, 350
 Ciobanu, Constantin Th. 285
 Ciorbea, Victor 55, 72, 270
 Cioroianu, Adrian 231, 391

Ciuhandu, Gheorghe 112, 113, 129, 136
 Constantin, Ilie 74,103,181,182,190 Constantinescu, Emil 11,46, 55,
 160, 190, 210, 240, 270, 271, 348,
 349, 350, 384 Coșoreanu, Valentin 104, 181 Cozma, Artur 350
 Cozmâncă, Octav 8, 50 Cristea-Enache, Daniel 59,175, 212,
 243, 331,371,372, 373,386 Cristoiu, Ion 12, 13, 102, 228, 257,
 383
 Diaconescu, Ion 55, 270, 310 Diaconu, Mircea A. 243 Diculescu, Ana
 84 Dimisianu, Gabriel 243, 280, 283,
 344,371,384 Dimitriu, Andrei 310 Dimitriu, Sorin 310 Dincă, Măria
 14
 Dinescu, Mircea 11,34,51,52,113, 114,176,177,181,183,191,199,
 202,212,214,215,272,276,319, 344
 Dobjanschi, Carmen 357
 Drăgan, Ioana 15
 Drăgotescu, Corina 229
 Dragoș, Nicolae 346
 Duda, Radu 8, 70
 Dumitrescu, Geo 232, 233
 Esca, Andreea 373
 Faustocea, Grigore 384
 Flutur, Gheorghe 358
 Gafencu, Liliana 134
 Găitan, Vladimir 133,134, 358
 Gălățanu, Mihail 212, 317
 Geoană, Mircea 95, 159, 346
 Georgescu, Gândi 52, 53
 Georgescu, Liviu 91
 Grigore, Dan 11
 Groșan, Ioan 114
 Hagi, Gică 98
 Haiduc, Ion 346
 Hossu Longin, Lucia 55
 Hurezeanu, Emil 16, 228, 323
 Iliescu, Ion 8, 10, 11, 18, 22, 28, 31,32, 34, 40,41,42,44, 46, 50, 54-
 58, 67, 70, 71, 75, 79, 84, 85, 90-92, 106, 110, 112, 116, 117, 126, 136,
 139, 143, 148, 149, 151, 155, 159,162,163, 172, 177, 183,
 198,206,207,229, 247, 248, 271, 279, 310, 346, 349

Ioanițoaia, Ovidiu 346
 Ion, Daniel 254
 Ionescu, Constantin Dudu 55, 77, 310
 Iordache, Florin 382 Iorgulescu, Mircea 16, 384 Irimescu, Ion 8 Ițcuș,
 Radu 89 Jurca, Adrian 324 Kilander, Svante 97 Lavric, Sorin 371
 Liiceanu, Gabriel 32, 56, 177, 180, 200, 272, 276, 279, 280, 323, 324,
 328
 Lungu, Ioan 134
 Mandaj, Mihai 240
 Manolescu, Nicolae 24, 84, 189, 199, 223, 243, 244, 262, 263, 266,
 267, 272, 274, 276, 328, 329, 352, 375, 384, 393
 Marcu, Luminița 90 ;
 Marian, Măria 195, 319, 349
 Martin, Mircea 258
 Matei, Horia 303
 Mălăncioiu, Ileana 349
 Melinescu, Gabriela 96
 Mihai, Radu 52
 Mihai, Regele 8, 32, 51, 70, 71, 116
 Mihăieș, Mircea 24
 Mihăilescu, Dan C. 243, 332, 351,
 353, 384 Mihalache, Carmen 285 Miluț, Marian PeUe 310 Mironov,
 Alexandru 32, 77 Miuea, Miron 39, 97 Modorcea, Grid 383 Modreanu,
 Cristina 92 Morar, Vasile 346, 347 Morariu, Teodor 55 Morogan, Elena 97,
 98 Moruzi, Dan 312 Mureșan, Ioan 55, 270 Mușat, Carmen 230, 231, 244,
 251,
 343, 385 Nahoi, Ovidiu 281 Năstase, Adrian 14, 16, 34, 39, 48,
 51, 56, 70, 71, 84, 87, 99, 106,
 138, 140, 148, 149, 187, 206 Neagu, Dan 91 Negoîtescu, Ion 359
 Niculescu-Mizil, Paul 107 Nistorescu, Comei 40, 198 Noica, Nicolae 55, 310 !
 Onțanu, Nicolae 24, 25 Oprea, Gabriel 97 Opreș, Remus 310 Orban,
 Ludovic 233, 234 * ' Paleologu, Alexandru 151 ^ Păler, Octavian 114,
 349
 Patapievici, Horia-Roman 157, 177,
 178, 200, 328 Patriciu, Dinu 88 Pavel, Dan 55, 331 Păunescu, Adrian
 28, 37, 199, 345,

346, 361, 391 Pârvulescu, Ioana 371 Petrescu, Virgil 55, 270, 310 Petteu, Marta 85 Pînzara-Pim, Mihai 134 Pleșiță, Nicolae 155 Pleșu, Andrei 200, 272, 276, 279,

280, 323, 324 Pop, Ioan Es. 373

Popescu Tăriceanu, Călin 136, 149,

185, 186, 315 Popescu, Cristian Tudor 59, 60, 140,

149, 162, 229, 323, 324, 331, 329 Popescu, Pemi 301, 302 Popovici, Vasile 32 Pruteanu, George 18, 50 Puric, Dan 310 Puwak, Hildegard 39 Radof, Ștefan 101 Răducanu, Johnny 244, 282, 324, 382 Rădulescu, Răzvan 32 Rău, Alexe 350 Rogozanu, Costi 40, 59, 90 Roman, Radu Anton 86, 154 Romanescu, Adina 121 Rusan, Romulus 376 Ruști, Doina 373 Salagor, Christian 310 Sava, Iosif 349

Savu, Cornelia Mana 244, 250

Săftoiu, Adriana 229

Sălcudeanu, Petre 386

Sârbu, Adrian 113

Sârbu, Oana 141, 229

Simion, Eugen 199, 346, 352, 366,

384, 391 Simuț, Ion 230 Sinulescu, Benone 346

Socolescu, Mircea 13

Stan, Constantin 373

Stanciu, Teodora 331, 351, 353

Stănciulescu, Mirela 258, 373

Stănescu, Emil 382

Stănescu, Nichita 25, 59, 60, 75,

241, 272, 287, 291, 315, 319,

324, 325, 345 Stănoiu, Rodica 101 Stoicescu, Alessandra 35, 225 Stoiciu, Liviu Ioan 9, 10, 199 Stolojan, Theodor 72 Șova, Conian 84 Șubă, Mihai 346 Tabără, Cristian 15 Tănase, Stelian 114, 212 Tănăsescu, Mihai 93 Tatulici, Mihai 212, 214, 280, 281 Teoctist, PaUiarhul 70, 84 Theodorescu, Răzvan 70, 71, 84,

97, 159, 198 Timofte, Radu 162 Tismăneanu, Vladimir 85, 310 Todor, Gheorghe 18, 114, 265 Țepelea, Gabriel 310 Țirlea, Cătălin 77 Țopescu, Cristian 184, 185 Țupu, Florin 382 Turtea, SteUan 303, 362, 373 UUci, Laurențiu 106 Ungureanu, Cornel 243 Urian, Tudorel 116, 351, 353 Uricariu, Doina 10 Uricaru, Eugen 74 Vădim Tudor, Comeliu 127, 198,

Vasile, Radu 75, 82 Vasilescu, Lucian 373 Vicoveanca, Sofia 245, 358
Viem, Grigore 114, 366, 367 Vișeu, Titus 164 Vosganian, Vamjan 84, 324
Zarojanu, Tudor Călin 37

Pentru comenzi și informații, adresați-vă la: **Editura CORINT**
Difuzare și Clubul Cărții

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, București, cod poștal 060012 Tel.:
021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77. Fax: 021.319.88.66 E-mail:
vanzari@edituracorint.ro Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Format: 16/54x84 Coli tipo: 25 Tipar executat la FED PRINT S.A.